

Jurica Gizdić
HRVATSKI SPORTSKI DUŽNOSNICI

HRVATSKA

HRVATSKI SPORTSKI DUŽNOSNICI

NAKLADNIK

Hrvatski olimpijski odbor
Trg Krešimira Čosića 11
10 000 Zagreb

ZA NAKLADNIKA

Siniša Krajač, glavni tajnik

AUTOR

Jurica Gizdić

GLAVNI I ODGOVORNİ UREDNIK

Jura Ozmec

IZVRŠNI UREDNICI

Vinko Knežević
Marin Šarec

LEKTURA

Nika Vuksanović

RECENZENTI

Robert Kučić
Zoran Kačić
Igor Kramarsich

OBLIKOVANJE I PRIPREMA ZA TISAK

Zoran Jurić

TISAK

Grafički zavod Hrvatske d. o. o., Zagreb

NAKLADA

500 primjeraka

CIP - Katalogizacija u publikaciji
SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA
U SPLITU

UDK 796.071.42(497.5)

GIZDIĆ, Jurica
Hrvatski sportski dužnosnici / Jurica
Gizdić. - Zagreb : Hrvatski olimpijski
odbor, 2023.

Bibliografija.

ISBN 978-953-7912-11-6

I. Sportski dužnosnici -- Hrvatska

190809036

Projekt je u cijelosti financiran potporom Hrvatskog olimpijskog odbora
Podaci uneseni zaključno s 20. 5. 2023.

Jurica Gizdić

HRVATSKI SPORTSKI DUŽNOSNICI

Zagreb, 2023.

RIJEĆ AUTORA

Nakon hrvatskih sudionika na olimpijskim igrama, osvajača medalja, posebno sportašica, zatim trenera koji su vodili hrvatske sportaše na olimpijskim igrama, na red su došli i hrvatski sportski dužnosnici. Od davne 1874. godine i osnutka Hrvatskog sokola do današnjih dana istražili smo tko se sve od Hrvata nalazio u tijelima koja su vodila sport u zajedničkim državama, kao i kada su ta tijela djelovala zasebno na razini Hrvatske, bilo kao članice neke zajedničke državne tvorevine, bilo kao samostalne republike ili države. Sportaši su sportaši i naravno da je njima sve podređeno jer na najbolji način prezentiraju hrvatski sport od davnina do danas. Međutim, tim istim sportašima netko je osigurao uvjete za postizanje što boljih rezultata, a to su naravno sportski dužnosnici, stoga su i oni zasluzili da im se posveti knjiga.

Vjerujte, nije bilo lako. Tri rata harala su našim prostorima – dva svjetska i Domovinski, koji nam je konačno donio samostalnu i suverenu Republiku Hrvatsku te nacionalni olimpijski odbor kao krovnu sportsku organizaciju. Svaki od ratova ostavio je trag na hrvatskom narodu, pa naravno i na sportu. Prva dva Hrvatsku su gurnula iz jedne umjetne tvorevine (Austro-Ugarske Monarhije) u druge dvije (prvu i drugu Jugoslaviju). U ratovima i bombardiranjima mnoge su arhive uništene, mnogim se dužnosnicima "zameo" svaki trag, ali unatoč svim problemima, uloživši mnogo truda, mislim da smo uspjeli. Najznačajniji hrvatski sportski dužnosnici nalaze se na jednom mjestu u ovoj knjizi koju imate u svojim rukama. Možda su neki nemamjerno propušteni ili krivo evidentirani – ako takvih ima, iskreno im se ispričavam – nije bilo namjere, već je problem u izvorima iz kojih sam crpio podatke.

Svaka knjiga ovakvog karaktera zahtijeva timski rad i veliki broj suradnika, stoga zahvaljujem svim svojim priateljima koji su mi pomogli tijekom rada na ovoj po meni vrlo značajnoj knjizi za hrvatski sport. Hvala brojnim muzejima i institucijama diljem zemlje s kojima sam surađivao, a najveća zahvala ide Hrvatskom športskom muzeju u Zagrebu na čelu s ravnateljicom, proslavljenom košarkašicom Danirom Bilić, koja mi je godinama sa svim svojim djelatnicima na raspolaganju. Posebnu zahvalu upućujem Zlatku Mateši i Siniši Krajaču, predsjedniku i glavnom tajniku Hrvatskog olimpijskog odbora, na pomoći i podršci u svakom trenutku, kako na ovoj knjizi tako i prethodnima. Hvala glavnom uredniku Juri Ozmecu, koji mi je uvijek podrška i potpora, te izvršnim urednicima Vinku Kneževiću i Marinu Šarecu. Iskrena zahvala na trudu lektorici Niki Vuksanović i grafičaru Zoranu Juriću, kao i recenzentima knjige Zoranu Kačiću, Robertu Kučiću i Igoru Kramarsichu. Hvala i suradnicama iz HOO-a Ninni Lari Vidaković i Mariji Leskovec i prijateljima iz Beograda, proslavljenom vaterpolskom olimpijciju Đorđu Perišiću i Ivanu Cvetkoviću koji su mi puno pomogli – da nije bilo njih, upitno bi bilo ostvarenje ovog projekta. Iskrene zahvale i svim dužnosnicima koji se nalaze u knjizi s kojima sam surađivao, kontaktirao ih, pa i dosađivao im. Hvala i obiteljima preminulih dužnosnika na trudu, pomoći i suradnji.

I, na kraju posebno hvala svim junacima ove knjige na svemu što su dali hrvatskom sportu.

Osnivači

Hrvatskog sokola 1874. i najistaknutiji dužnosnici u prvim desetljećima djelovanja

Osnivači

Hrvatskog sokola 1874. i najistaknutiji dužnosnici u prvim desetljećima djelovanja

Josip Fon – inicijator osnivanja Hrvatskog sokola i starješina (predsjednik) 1877. – 1889.

Ivan Vončina – predsjednik 1874. – 1877.

Josip Torbar – prvi privremeni predsjednik Hrvatskog sokola 1874.

Ivan Stožir – prvi potpredsjednik Hrvatskog sokola nakon osnutka 1874.

Milan Ambruš – jedan od osnivača Hrvatskog sokola 1874.

Milan Lenuci – jedan od utemeljitelja Hrvatskog sokola 1874.

Franjo Hochman – jedan od začetnika hrvatskog sokolstva

Andrija Hajdinjak – jedan od utemeljitelja Hrvatskog sokola 1874.

Franjo Pečak – jedan od osnivača Hrvatskog sokola u Zagrebu 1874.

Friedrich Miroslav Singer – voditelj prve sportske vježbaonice u Hrvatskoj u Zagrebu

Marija Fabković – prva učiteljica tjelovježbe u Hrvatskoj

Hinko Hraničević – višegodišnji odbornik i voda Hrvatskog sokola u Zagrebu

Josip Hanuš – višegodišnji prednjak, pročelnik i učitelj u Hrvatskom sokolu

Lazar Čar – ključna osoba osnivanja Hrvatskog sokolskog saveza 1892.

Juraj Vrbanić – starješina Hrvatskog sokola u Zagrebu 1901. – 1907.

Stjepan Miletić – starješina Saveza hrvatskih sokolskih društava 1904. – 1908.

Vladko Maček – tehnički voditelj Hrvatskog sokola 1904.

Lacko Križ – predsjednik Hrvatskog sokolskog saveza 1922. – 1929.

Milan Praunsperger – posljednji predsjednik Hrvatskog sokola 1929.

Lav Mazzura – istaknuti sokolski dužnosnik i višegodišnji urednik sokolskih izdanja

Vinko Katalinić – jedan od utemeljitelja i predsjednik Hrvatskog sokola u Splitu 1893.

Gajo Bulat – jedan od utemeljitelja i predsjednik Hrvatskog sokola u Splitu

Ivan Manger – jedan od utemeljitelja i predsjednik Hrvatskog sokola u Splitu

Josip Smislaka – jedan od utemeljitelja i predsjednik Hrvatskog sokola u Splitu

Ljudevit Sorlini – jedan od osnivača Hrvatskog sokola u Osijeku 1896. i njegov starješina

Ante Pinterović – začetnik Hrvatskog sokola u Osijeku i dugogodišnji starješina

Ivan Krsto Dončević – suosnivač Sokolske župe za Slavoniju i Srijem 1907.

Josip Fulanović – čelna osoba obnove Hrvatskog sokola u Vinkovcima 1924.

Janko Janković – jedan od utemeljitelja i voda Hrvatskog sokola u Bjelovaru

Cezar Akačić – podstarješina Hrvatskog sokolskog saveza i starješina župe Rijeka - Sušak

Božo Vinković – jedan od utemeljitelja i starješina Hrvatskog sokola u Karlovcu

Hubert Borelli Vrantski – utemeljitelj i starješina Hrvatskog sokola u Zadru 1885. – 1914.

Ivan Krstelj – utemeljitelj Hrvatskog sokola u Šibeniku

Melko Čingrija – prvi predsjednik Hrvatskog sokola u Dubrovniku 1904.

Josip FON

PREDSJEDNIK (STARJEŠINA) 1877. – 1889.

DOŽIVOTNI ZAČASNI PREDSJEDNIK

Inicijator osnivanja sokolske* organizacije u Hrvatskoj

Josip Fon rođen je 8. listopada 1846. u Studenicama pokraj Rogaške Slatine. Gimnaziju je pohađao u Celju, a medicinu studirao u Grazu, gdje je vježbao u tamošnjem gimnastičkom udruženju Turnverein.

Od 1871. Fon je bio primarijus kirurškog odjela u zagrebačkoj Bolnici Milosrdne braće i postao je slavan kao najbolji kirurg na čitavom jugu Austro-Ugarske Monarhije. Razvio je svestranu i uspješnu lječničku djelatnost, tako da je ta bolnica stekla znatan ugled i izvan granica Hrvatske. Nakon višegodišnjih razmirica s bolničkom upravom 1889. napušta bolnicu i postaje županijski fizik i zdravstveni izvjestitelj tadašnje Županije zagrebačke. Začetnik je moderne kirurgije u Hrvatskoj.

U Zboru lječnika Hrvatske aktivno se bavio organizacijskim pitanjima, a 1874. izradio je s Ladislavom Rakovcem *Poslovnici Kućni red Sbora liečničkâ kraljevine Hrvatske i Slavonije*. Bio je tajnik i potom odbornik Zbora te suurednik *Lječničkog vjesnika*. Uz to je od 1875. bio redoviti član Zemaljskog zdravstvenog vijeća u kojem je posebice istupao protiv nadrilječništva.

Josip Fon cijenio je sport i bio svjestan njegove važnosti i dobrobiti za zdravlje. Jedan je od utemeljitelja tjelovježbenog udruženja Hrvatski sokol osnovanog na skupštini 27. prosinca 1874. u Zagrebu. U prvom odboru Hrvatskog sokola bio je izabran za potpredsjednika, a predsjednik je bio zagrebački gradonačelnik Ivan Vončina. Fon je bio vrstan vježbač i po sokolskoj nomenklaturi bio je nazvan prednjakom Hrvatskog sokola, što je bio naziv za svojevrsnog trenera. Od 1877. do 1889. bio je predsjednik, to jest – starješina.

Predložio je održavanje javnih sokolskih vježbi, a najzaslužniji je za gradnju doma Hrvatskog sokola 1883. godine. Zauzimao se za prisnije veze između hrvatske i slovenske sokolske organizacije, kao protutežu gimnastičkim udruženjima Turnverein u Austro-Ugarskoj Monarhiji. Jedan je od utemeljitelja Hrvatskog planinarskog društva 1874. godine. Bio je jedan od osnivatelja i vrlo aktivan član Prvog hrvatskog sklizalačkog društva 1877. te tajnik Društva za obranu lova u Hrvatskoj i Slavoniji osnovanog 1882. godine.

Po Josipu Fonu nazvana je jedna od zagrebačkih ulica i Hrvatska sokolska župa u Zagrebu.

Josip Fon preminuo je 7. lipnja 1899. u Zagrebu.

* Sokolstvo je bilo tjelovježbeni pokret koji se u drugoj polovici 19. stoljeća razvio u slavenskim zemljama, osobito u Austro-Ugarskoj Monarhiji. Nositelji pokreta bili su liberalni građanski slojevi koji su se suprotstavljali odranodruživanju te se zauzimali za veća prava slavenskih naroda u okviru Monarhije. Glavna načela sokolaštva bila su svestranost, estetski i prirodni odgoj, dragoljnost i bratstvo među članovima organizacije. Vježbe su bile razvrstane u četiri glavne skupine: vježbe bez sprava i pomoći drugih, vježbe na spravama i s rekvizitima, vježbe u skupinama i vježbe s otporom partnera. Najviši su dometi ostvareni na spravama i u skupnim vježbama na sletovima. Posebna se pozornost poklanjala masovnim manifestacijskim priredbama kroz sokolske sletove. Sokolska društva bila su povezana u župe i nacionalne saveze te svi zajedno u slavenski savez.

Ivan VONČINA

PREDSEDJEDNIK (STARJEŠINA) 1874. – 1877.

Istaknuti hrvatski političar i sokolaš

Ivan Vončina rođen je 23. listopada 1827. u Novom Vinodolskom. Nakon što je diplomirao pravo u Zagrebu, uključio se u rad Narodne stranke. Bio je načelnik u Karlovcu 1860., a 1861. imenovan je prvim podžupanom Riječke županije. Na području Vojne krajine u Sisku pokrenuo je tiskaru u kojoj je izdavao opozicijske listove *Zatočnik*, *Branik* i *Südslawische Zeitung*, u kojima napada bana Raucha i Hrvatsko-ugarsku nagodbu iz 1868. godine.

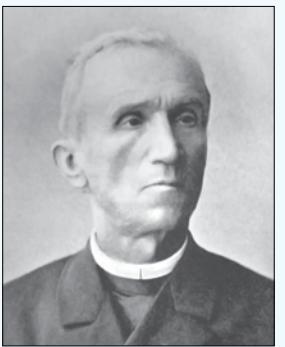
Vončina je blisko suradivao s Ivanom Mažuranićem. Od 1874. do 1876. bio je gradonačelnik Zagreba te je za njegova mandata na Katarinu trgu svečano otvoreno Sveučilište u Zagrebu 1874. godine. Dvije godine kasnije, nakon burnih rasprava u gradskom zastupstvu oko gradnje novog vodovoda, odstupio je s položaja gradonačelnika.

Ivan Vončina bio je prvi predsjednik Zagrebačkog tjelovježbenog društva Hrvatski sokol. Okolnosti u kojima započinje priča o sokolstvu u sjevernoj Hrvatskoj bile su posljedice dviju povijesnih nepogoda: prva je tzv. Nagodba iz 1868. koja opću problematiku habsburške periferije opterećuje i dodatnim pritiskom madarizacije, a druga je slom Bečke burze 1873. iz koje se siromašna i finansijski ovisna Hrvatska teško izvlači.

Pravi sokolski zanos u našim krajevima počinje 1874., u vrijeme mandata bana Ivana Mažuranića, kad se po uzoru na češki sokolski pokret u Zagrebu osniva Hrvatski sokol. Kao vjerodstojna interpretacija velikog češkog uzora, Hrvatski sokol odigrao je na našem terenu dvije kranske uloge: afirmirao je svijest o tjelovježbi kao civilizacijskoj potrebi i kao udruga je od prvog trena demonstrirao jasnu težnju k nacionalnoj samobitnosti.

Poteškoće s kojima će se sokolski pokret susretati u idućim desetljećima dolazit će iz općeg političkog konteksta u kojem upravo građanski i nacionalni sadržaj pokreta traže svoj prostor. Pritom treba naglasiti bitne nijanse između sokolskog panslavizma s jedne i južnoslavenskog značaja hrvatskog sokolstva s druge strane, kao i jednakost osjetljivo pitanje odnosa sokolskog pokreta i olimpizma.

Ivan Vončina preminuo je 1. prosinca 1885. u Zagrebu.

Josip TORBAR

Prirodoslovac, političar i predsjednik Hrvatskog sokola

Josip Torbar rođen je 1. travnja 1824. u Krašiću. Završio je gimnaziju u Karlovcu, a od 1843. pohadao je filozofiju i teologiju u Zagrebu. Zareden je za svećenika 1849. godine. Studirao je na bečkom sveučilištu, gdje je 1852. položio profesorski ispit. Bio je profesor u zagrebačkoj Klasičnoj gimnaziji od 1850. do 1853., a kad je 20. studenoga 1854. otvorena Realna gimnazija u Zagrebu, postao je na njoj profesor fizike i prirodopisa.

Torbar je od 16. veljače 1858. ravnatelj Realne gimnazije, a ban Levin Rauch smijenio ga je s te dužnosti 1867. zbog političkih razloga. Ban Ivan Mažuranić vratio ga je na istu dužnost u studenome 1873. godine. U tri navrata bio je izabran za zastupnika hrvatskog sabora i zalagao se za cjelokupnost i samostalnost Hrvatske.

Hrvatski sabor ga je 9. svibnja 1866. uvrstio među prvih 12 članova Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Bio je predsjednik Matematičko-prirodoslovog razreda i predsjednik HAZU-a od 1890. do smrti. S Jagićem i Račkim pokretač je *Književnika* te urednik *Katoličkog lista* i *Gospodarskog lista*.

Torbar je bio osnivač i predsjednik Hrvatskog planinarskog društva. U studenome 1874. podban Jovan Živković potvrdio je Pravila Zagrebačkog društva za tjelovježbu Hrvatski sokol na hrvatskom i njemačkom jeziku, a prvi privremeni predsjednik Hrvatskog sokola postao je Josip Torbar.

Josip Torbar preminuo je 26. srpnja 1900. u Zagrebu.

Ivan STOŽIR

Pionir meteorologije i dugogodišnji dužnosnik sokolskih društava

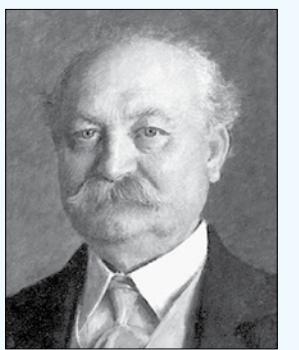
Ivan Stožir rođen je 12. travnja 1834. u Rožnjoj Dolini. Na Nižoj, kasnije Velikoj realnoj gimnaziji na Griču u Zagrebu bio je profesor fizike, kemije i matematike, pa mu je ravnatelj Josip Torbar povjerio mjerjenja na novoosnovanoj meteorološkoj postaji koja je postavljena pri fizičkom kabinetu.

Ivan Stožir je 30 godina vodio brigu o meteorološkoj postaji Zagreb - Grič i razvio je do opservatorija. Zaslužan je za postavljanje meteorološkog stupa na Zrinjevcu u Zagrebu 1884., kao i za osnutak meteoroloških postaja na Medvednici, u Petrinji i Glini.

Osim meteoroloških, želio je pokrenuti i astronomski mjerjenja na postaji, pa je u tu svrhu nabavio teleskop sa spektroskopom. Uoči povećane seizmičnosti u Zagrebu krajem sedamdesetih godina 19. stoljeća Stožir je počeo bilježiti i proučavati potrese te je konstruirao seismoskop kojim je nakon velikog zagrebačkog potresa 1880. zabilježio nekoliko naknadnih potresa koji su pogodili grad. Svoj rad je i dokumentirao. Stožir je, između ostalog, zaslužan i za uvođenje oglašavanja podneva u Zagrebu pucnjem iz grčkog topa od Nove godine 1877.

Na osnivačkoj skupštini Hrvatskog sokola 1874. Stožir je izabran za potpredsjednika i obnašao je u sokolskom društvu u Zagrebu, a kasnije i u Savezu hrvatskih sokolskih društava, brojne dužnosti sve do smrti.

Ivan Stožir preminuo je 12. veljače 1908. u Zagrebu.

Milan AMRUŠ

Liječnik, gradonačelnik i jedan je od osnivača Hrvatskog sokola

Milan Amruš rođen je 1. listopada 1848. u Brodu na Savi. Pohađao je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu koju je završio 1866. godine. Medicinu je završio na Jozefinskoj akademiji u Beču. Kao vojni lječnik i izvjestitelj za zdravstvo i veterinarstvo Zemaljske vlade u Sarajevu postavlja temelje modernoj zdravstvenoj službi u Bosni i Hercegovini. Završio je i studij prava te se u Zagreb vratio u svibnju 1888. godine. Jedna od prvih akcija koju je poduzeo po povratku u Zagreb bila je ustrojstvo Medicinskog fakulteta.

Vrativši se u Zagreb, aktivno se bavi politikom i kao član Neodvisne narodne stranke, čiji su članovi zvani Obzoraši, izabran je za narodnog zastupnika u Hrvatskom saboru. Gradonačelnik Zagreba bio je od 1890. do 1892. i od 1904. do 1910. godine. Za to vrijeme Zagreb dobiva asfaltirane ulice, električnu uličnu rasvjetu, Zavod za njegu dojenčadi i još mnoge druge institucije.

Amruš je u rujnu 1902. izabran na čelo Odbora za gradnju lječilišta za suščave u okolini Zagreba. Za vrijeme njegova drugog gradonačelničkog mandata 1904. započela je gradnja Sanatorija Brestovac, u koji su prvi bolesnici primljeni 1909. godine. Svoj je znatni imetak Amruš oporučno ostavio gradu Zagrebu u dobrotvorne svrhe.

Amruš je bio i jedan od osnivača Hrvatskog sokola u Zagrebu i njegov starješina.

Milan Amruš preminuo je 26. svibnja 1919. u Zagrebu.

Milan LENUCI

Istaknuti urbanist i jedan od utemeljitelja Hrvatskog sokola

Milan Lenuci rođen je 30. srpnja 1849. u Karlovcu. Diplomirao je 1873. na Tehničkoj visokoj školi u Grazu. Djelovao je u zagrebačkom Gradskom poglavarstvu od 1874., a 1882. je kao gradski inženjer oblikovao Sustav javnih stuba grada Zagreba. Kao ravnatelj Gradskog građevnog ureda od 1891. do 1912. preuzeo je cijelokupno prostorno i urbanističko planiranje Zagreba.

Njegovo najpoznatije djelo, tzv. Zelena ili Lenucijeva potkova, najveće urbanističko ostvarenje historicizma u Hrvatskoj, nastalo je na temelju niza projekata, u kojima je nastavio razvijati ideju perivojnog okvira oko novog gradskog središta, Donjeg grada. Prvi je cijelovito izведен projekt u tom kompleksu regulacija Trga kralja Tomislava 1897., kojom je definiran novi ulaz u grad. Lenuci je 1901. osmislio model uređenja Zapadnog perivoja, a 1903. i Južnog. Izradio je i studije pojedinih trgovaca: Starčevićeva 1900. te Mažuranićeva i Marulićeva između 1901. i 1906. godine.

Lenuci je bio je suutemeljitelj 1874. Hrvatskog planinarskog društva, klizačkog kluba te Hrvatskog sokola. Uradio je klizalište 1874. gdje se danas nalazi Dom Hrvatskog sokola na Trgu Republike Hrvatske. Upravljao je Gradskim vodovodom, a nakon potresa 1880. djelovao je i u Gradskom potresnom povjerenstvu.

Milan Lenuci preminuo je 16. studenoga 1924. u Zagrebu.

Franjo HOCHMAN

Tjelovježbeni pedagog i začetnik hrvatskog sokolaštva

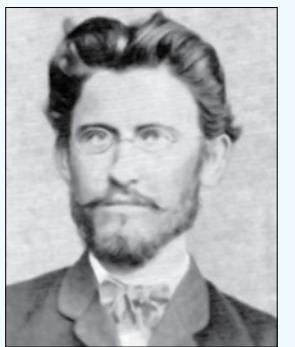
Franjo Hochman rođen je 20. travnja 1850. u Brandýsu na Labi u Češkoj. Nakon završene gimnazije u Pragu i kraćeg studija prava, bio je bankarski službenik u Pragu. Položivši ispit za tjelovježbenog učitelja, postaje 1873. učiteljem u lavovskom Sokolu te umjesto njemačkoga uvodi češki školski sustav. Iduće godine odlazi u Vršac te je do 1876. tjelovježbeni učitelj u gimnaziji. Ne dobivši obećano nastavničko mjesto u beogradskoj vojnoj akademiji, napušta 1878. Vojvodinu i dolazi u Zagreb. Po preporuci praškog Sokola namješten je kao stručni voda Hrvatskog sokola, a uskoro imenovan i tjelovježbenim učiteljem u učiteljskoj i srednjim školama gdje je počeo uvoditi hrvatsko nazivlje.

Pisao je i o modernim sportovima (biciklizam, klizanje, mačevanje) te promicao švedsku gimnastiku. Uz Andriju Hajdinjaka smatra se utemeljiteljem hrvatskog tjelovježbenog i sportskog nazivlja. Pokrenuo je 1878. s Hajdinjakom časopis *Sokol*, koji je izlazio godinu dana. Kada se tjelovježba u sokolskim društвima i školama počela sustavno razvijati, po nalogu Zemaljske vlade pokreće od 1890. do 1891. časopis *Gimnastika*, u kojem je bio i urednik.

Hochman je suautor hrvatsko-slovensko-češko-poljsko-njemačkog rječnika tjelovježbenog nazivlja, koji je tiskan u češkom *Sokolu* 1889. te u hrvatsko-njemačko-češkoj inačici pretiskan u *Gimnastici* 1892. i u knjizi Hinka Mašeka *Sokolsko vježbanje* 1894. godine.

Zauzimao se za osnivanje hrvatsko-slovenskih sokolskih društava i 1878. organizirao njihovo natjecanje u Zagrebu, a 1880. i 1891. sudjelovao je s Hrvatskim sokolom na svesokolskim sletovima u Pragu. Smatra se začetnikom hrvatskog sokolaštva.

Franjo Hochman preminuo je 23. lipnja 1893. u Zagrebu.

Andrija HAJDINJAK

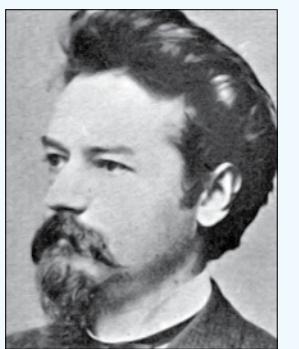
Gimnastički pedagog i nestor sportske publicistike u Hrvatskoj

Andrija Hajdinjak rođen je 16. kolovoza 1847. u Prelošćici pokraj Siska. Osnivač je i urednik *Sokola*, glasila za tjelovježbu i prvog sportskog lista u Hrvatskoj. Pučku školu završio je u rodnoj Prelošćici, a Realnu gimnaziju u Sisku. Školovanje je nastavio u Kraljevskoj učiteljskoj školi u Zagrebu, gdje je i diplomirao. Godine 1868. započinje njegov radni put učitelja, pedagoga, propagatora tjelovježbe, novinara, književnika i prvog sportskog pisca u Hrvatskoj. Službovati je počeo u Izraelitskoj školi u Zagrebu, da bi 1871., nakratko, otišao u Karlovac, gdje je bio privremeni učitelj. Od 1873. ponovno je u Zagrebu kao namjesni učitelj u Donjogradskoj školi, a godinu dana kasnije imenovan je prvim učiteljem u Kraljevskoj vježbaonici spojenoj s Kraljevskom učiteljskom školom.

U školama, u kojima je službovao, samoinicijativno je okupljao učenike i podučavao ih u raznim tjelesnim vježbama, puno prije nego što je u škole uvedena obvezna nastava tjelesnog vježbanja. Prijateljevao je s Friedrichom Singerom, prvim učiteljem tjelovježbe u Zagrebu i zajedno s njim 1874. organizirao je prve tečajeve na kojima su se osposobljavali za nastavu tjelovježbe. Godine 1875. Hajdinjak je izdao knjižicu pod naslovom *Tjelovježba u pučkoj školi*, prvu knjigu za tjelovježbu (gimnastiku) na hrvatskom jeziku. Zajedno sa Singerom te 1875. piše i tiska knjigu *Njemačko-hrvatsko nazivlje za tjelovježbu i nazivlje za mačevanje*.

Nalazimo ga i među prvima članovima i osnivačima Hrvatskog sokola u Zagrebu 1874. godine. Zajedno s Františekom Hochmanom, češkim učiteljem gimnastike, 1878. pokrenuo je prvi sportski list u Hrvatskoj pod nazivom *Sokol*.

Andrija Hajdinjak preminuo je 14. studenoga 1885. u Zagrebu.

Franjo PEČAK

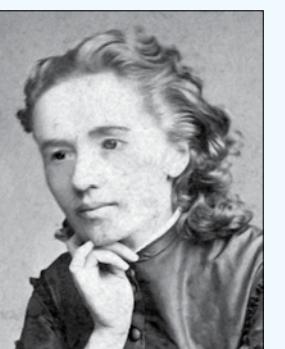
Sportski mecena i prvi predsjednik Zagrebačkog sportskog ribolovnog društva

Franjo Pečak rođen je 16. rujna 1841. u Klanjcu. Bio je jedan od prvih i najvećih mecenata zagrebačke Concordije. Izučio je zlatarski zanat kod zlatara Gajzlera u Opatičkoj ulici u Zagrebu. Poslije dovršenja naukovanja neko vrijeme radio je kod Gajzlera, a zatim otišao u Austriju i Njemačku gdje je radio kao zlatarski pomoćnik.

Nakon povratka u Zagreb pristupio je radnji tadašnjeg zlatara Slavoljuba Bulvana. Kao zlatarski obrtnik Pečak je bio vrlo priznat stručnjak, pa je tadašnji austrijski carski dvor kod njega dao izraditi ukras od dragog kamenja za caricu Elizabetu.

Franjo Pečak jedan je od osnivača Društva za tjelovježbu Hrvatski sokol u Zagrebu 1874. i dugo godina je bio vrlo aktivan u Hrvatskom sokolu. Bio je i prvi predsjednik Zagrebačkog sportskog ribolovnog društva osnovanog 1886. godine. Materijalno je puno pomagao Hrvatski sokol i ribolovno društvo.

Franjo Pečak preminuo je 24. kolovoza 1934. u Zagrebu.

Marija FABKOVIĆ

Pedagoginja i prva učiteljica tjelovježbe u Hrvatskoj

Marija Fabković rođ. Frechova rođena je 8. veljače 1833. u Pragu. Nakon učiteljske škole u Pragu postala je 1853. učiteljicom privatne djevojačke škole Svatove Amerlingove. Godine 1854. udala se za Stjepana Fabkovića i s njim otišla u Hrvatsku, služujući u Virovitici, Karlovcu i Zagrebu. U Zagrebu 1868. dobiva mjesto učiteljice na Višoj djevojačkoj školi, a 1873. položila je ispit za nastavnika građanske škole iz matematike, biologije, francuskog jezika i tjelesnog odgoja.

U svojim teorijskim pedagoškim radovima zalagala se za slobodnu i narodnu školu na hrvatskom jeziku. Kao vrstan praktičar borila se protiv verbalizma u nastavi, mnogo pozornosti posvetila je moralnom odgoju i razvitu ljubavi za rad. Promicala je ulogu tjelesnog odgoja u razvoju mladeži, osobito ženske, i bila je prva učiteljica tjelovježbe u Hrvatskoj. Međutim, školske vlasti nisu imale razumijevanje za njezine pedagoške inovacije.

Zalagala se za estetski odgoj te za uvođenje ručnog rada u školu. Razvijala je ekološku svijest među učenicima. Svoje pedagoške radove objavljuje od 1861. do 1865. u praškim časopisima. Pokretačica je i urednica Ženske biblioteke 1872. u kojoj se osobito zauzimala za reformu ženskog obrazovanja. Bila je prva novinarka koja je češkom tisku slala izvješća o radu Hrvatskog sabora. Bila je istaknuta djelatnica hrvatskog učiteljskog pokreta, jedina žena među osnivačima Hrvatskog pedagoško-književnog zbora 1871. godine.

Marija Fabković preminula je 24. srpnja 1915. u Zagrebu.

Friedrich Miroslav SINGER

Sportski pedagog i začetnik vježbanja u Hrvatskoj

Friedrich Miroslav Singer rođen je 1821. u Beču. Bio je austrijski i hrvatski sportski pedagog, začetnik tjelovježbe u zagrebačkim školama, a vodio je i prvu vježbaonicu u Hrvatskoj. Radio je u Rijeci od 30. svibnja 1855. kao učitelj tjelovježbe u Nižoj realnoj školi.

U Realnoj gimnaziji u Zagrebu 15. ožujka 1859. održan je prvi sat tjelovježbe te je time otvorena prva gimnastička dvorana u Hrvatskoj – popularno zvana Singerova gombaonica. Prema napucima iz Beča tjelovježba je do tada bila neobvezan predmet koji su provodili učitelji njemačkog podrijetla da bi ponijemčili hrvatsku mladež. Zalaganjem ravnatelja jedinih zagrebačkih srednjih škola – Klasične i Realne gimnazije – tjelovježba je postala redoviti nastavni predmet, pa je 1859. u Zagreb iz Beča pozvan učitelj mačevanja i gombanja Friedrich Miroslav Singer.

Singer će uz podučavanje mlađih (jednom tjedno i srednjoškolki), sudjelovati u obučavanju učitelja za nastavu tjelesne kulture. Prvi je u Zagrebu organizirano podučavao civilno mačevanje. Pomagao je u osnutku prvog velikog društva za tjelovježbu – Hrvatskog sokolskog saveza, zagrebačkog tjelovježbačkog društva koje je osnovano 27. prosinca 1874. godine. Sastavio je pravila Hrvatskog sokola te je bio njihov počasni član. Autor je sportskih terminoloških priručnika.

U tjelovježbi i mačevanju služio se u početku njemačkom terminologijom, ali je prvi pokušavao uvesti hrvatske nazive.

Friedrich Miroslav Singer preminuo 4. studenoga 1876. u Zagrebu i prva je osoba pokopana na Mirogoju, dan nakon što je to groblje otvoreno.

Hinko HRANIOVIĆ

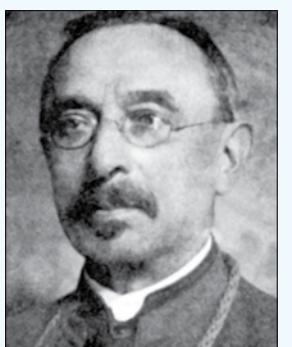
Sokolaš i organizator prve nogometne utakmice u Samoboru

Hinko Hranilović rođen je 14. lipnja 1860. u Zagrebu. U rodnom gradu završio je pučku i srednju školu, a filozofiju, geografiju i povijest u Grazu, pa nastavio studirati u Beču, Berlinu i Oxfordu. Doktorirao je u Grazu.

Hranilović je službovao u gimnaziji u Rijeci, Zemunu i Zagrebu, gdje je prvo bio docent, a od 1908. i profesor geografije na sveučilištu. Pisao je stručne geografske članke za razne hrvatske i njemačke časopise i novine. S botaničarom Antunom Heinzom osnovao je 1897. Hrvatsko geografsko društvo kao dio Hrvatskog prirodoslovnog društva, što je imalo posebno značenje za razvoj zemljopisne struke i znanosti u Hrvatskoj.

Hranilović se od ranih dana bavio sokolaštvom te proučavanjem školske higijene. Bio je odbornik i voda Hrvatskog sokola u Zagrebu te pisao sokolske i gimnastičarske članke te članke o školskoj higijeni. Prvu nogometnu utakmicu u Samoboru između prve i druge momčadi HAŠK-a organizirao je upravo Hinko Hranilović.

Hinko Hranilović preminuo je 15. travnja 1922. u Zagrebu.

Josip HANUŠ

Legendarni sokolski vježbač i prednjak

Josip Hanuš rođen je 29. svibnja 1852. u Svémyslicama pokraj Praga. Gimnaziju i Trgovačku školu završio u Pragu 1872., a 1873. dolazi u Ljubljani i radi kao bankovni službenik. Godine 1883. premješten je u Zagreb kao tajnik podružnice praške banke Slavija, kojoj je ravnatelj od 1887. do umirovljenja 1919. godine.

U Praškom sokolu Hanuš je vježbao od 1868., a 1870. nastupio je na javnoj vježbi pod vodstvom Miroslava Tyrša, utemeljitelja sokolstva. U Ljubljani se Hanuš učlanjuje u Telovadno društvo Sokol, u kojem od 1873. do 1874. vodi odjel kao prednjak i pomoći učitelj te od 1874. do 1875. kao samostalni učitelj vježbanja za članove društva i učenike srednjih škola.

Dolaskom u Zagreb 1883. postaje prednjakom u Hrvatskom sokolu, a 1885. odlazi u Prag, gdje je prednjak u Praškom sokolu. U Zagrebu 1887. kao prednjak u Hrvatskom sokolu osniva odjel za naučnike te je do 1891. zamjenik starješine i voditelj ženskog podmлатka, 1914. pročelnik Prosvjetnog odbora, a od 1919. pročelnik Kulturno-prosvjetnog odbora te voditelj Zdravstvenog odjela.

Hanuš 1923. postaje začasnim starješinom, a 1926. prvim začasnim starješinom Hrvatskog sokolskog saveza. Držao je predavanja na sokolskim skupovima i stručnim tečajevima te na zagrebačkoj radijskoj postaji 1927. bio jedan od prvih govornika o sokolstvu. Autor je knjižice o sokolskim prvacima J. Fügneru i M. Tyršu (1909.), a u *Sokolskoj čitanici* piše o ciljevima, programu i povijesnom razvitku sokolstva te njegovu značenju u kulturnom životu naroda.

Suradivao je u Hrvatskom sokolu te objavio prijevode s češkoga – članke Higijena tjelovježbe, *Telesno obrazovanje* i *Priručnik za župne i prednjačke ispite*. Bio je član zagrebačkog društva Česka beseda i njegov predsjednik u nekoliko mandata od 1890. do 1919. godine.

Josip Hanuš preminuo je 14. kolovoza 1927. u Hrvatskoj Dubici.

Lazar CAR

Zoolog i osnivač Hrvatskog sokolskog saveza

Lazar Car rođen je 3. srpnja 1860. u Svetom Ivanu Zelini. Gimnaziju je pohađao u Zagrebu i Varaždinu, biologiju je studirao u Zagrebu, Beču i Jeni, gdje je 1881. doktorirao iz područja pored-bene anatomije i filogenije ptica. Nakon završenih studija postaje kustos Narodnog muzeja u Zagrebu, gdje radi do 1906. godine.

Od 1888. do 1906. na Mudroslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu predaje zoologiju kao suplent, odnosno privatni docent. Godine 1906. izabran je za izvanrednog, a 1910. za redovitog profesora te osniva Komparativno-anatomski zavod i postaje njegov predstojnik. Iste godine s Jovanom Hadžijem organizira naš prvi morski akvarij.

Objavio je više znanstvenih rasprava iz morfologije, embriologije i taksonomije životinja, istraživao mehanizme pokretanja životinja, bavio se faunom naših slatkih voda i mora, osobito životinjskim planktonom. Sudjelovao je u proučavanju Jadrana u ekspediciji „Vila Velebita“ 1913. i 1914. te rezultate tiskao u časopisima JAZU-a.

Aktivan je bio i na sportskom polju, pa 1892. osniva Hrvatski sokolski savez u Zagrebu. Na njegov prijedlog dolazi 1919. u Novom Sadu do ujedinjenja svih sokolskih društava formiranjem Sokolskog saveza Srba, Hrvata i Slovenaca, kojem je začasni starješina.

Lazar Car preminuo je 13. ožujka 1942. u Zagrebu.

Juraj VRBANIĆ

Ugledni pravnik i starješina Zagrebačkog sokola

Juraj Vrbanić rođen je 23. travnja 1859. u Zagrebu. Pučku školu i gimnaziju završio je u Zagrebu te je nastavio školovanje upisom na Pravnoslovni i državoslovni fakultet u Zagrebu. Promaknut je u doktora pravnih znanosti 1882. godine. Namjeravao je postati sudac, pa je već 1881. započeo vježbenički staž.

Nakon dvogodišnjeg stažiranja izabran je 1882. za perovođu Gradskog poglavarstva u Zagrebu. U Gradskom poglavarstvu radi do 1897. kada je kao gradski tajnik umirovljen. Godine 1887. habilitirao je te kao privatni docent radi na Pravnom fakultetu na predmetu Narodno gospodarstvo i Uprava narodnog gospodarstva. Pored predavanja na Fakultetu nastavu je izvodio i na Višoj trgovackoj školi, kasnije Trgovackoj akademiji u razdoblju od 1887. do 1904. godine. Predavao je i na Šumarskoj akademiji.

Vrbanić je bio vrlo aktivan član zagrebačkog Sokola i njegov priznati starješina od 1901. do 1907. godine. Začasni je član Hrvatskog sokola u Zagrebu.

Juraj Vrbanić preminuo je 2. prosinca 1929. u Zagrebu.

Stjepan MILETIĆ

Kazališni intendant i sokolski starješina

Stjepan Miletić rođen je 24. ožujka 1868. u Zagrebu. Studirao je filozofiju u Beču, gdje je i doktorirao. Od mladih dana piše kazališne i književne prikaze te kazališne komade koji su izvođeni na zagrebačkoj pozornici.

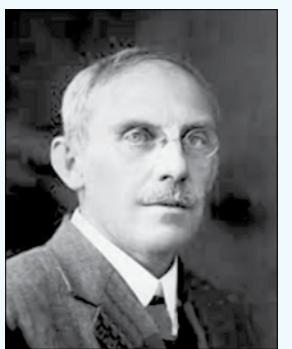
Preuzevši upravu Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu 11. veljače 1894., proveo je niz administrativnih, tehničkih i umjetničkih reformi. Uveo je funkciju intendanta i električnu rasvjetu, obnovio Operu i osnovao prvu glumačku školu u Hrvatskoj.

U svojoj drugoj sezoni intendanta HNK-a, preselio je 14. listopada 1895. kazalište u novu zgradu. Vodio je HNK samo četiri sezone, ali je ostavio neizbrisiv trag u životu kazališta. Autor je i nekoliko drama i libreta, pa s pravom nosi titulu utemeljitelja hrvatskog glumišta.

Bio je starješina Saveza hrvatskih sokolskih društava od 1904. do 1908. i inicijator Prvog hrvatskog svesokolskog sleta u Zagrebu 1906. godine.

Miletić je bio i predsjednik Društva književnika Hrvatske od 1905. do 1906. i potpredsjednik Prve hrvatske štedionice. Dijelovi Miletićeve ostavštine čuvaju se u Zavodu za povijest hrvatske književnosti, kazalište i glazbu HAZU-a te u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici.

Stjepan Miletić preminuo je 8. rujna 1908. u Münchenu, a pokapan je na groblju Mirogoj u Zagrebu.

Vladko MAČEK

Istaknuti političar i tehnički voditelj Hrvatskog sokolskog saveza

Vladko Maček rođen je 20. srpnja 1879. u Jastrebarskom. Osnovnoškolsko obrazovanje započeo je u pučkoj školi u Jastrebarskom 1885., a od četvrtog razreda nastavio je obrazovanje u Zagrebu. Godine 1889. upisao je Gornjogradsku gimnaziju u Zagrebu, a nakon završetka gimnazije upisao je Pravni fakultet u Zagrebu. Doktorat prava stekao je 1903. godine.

Radio je kao sudac u nekoliko hrvatskih gradova (Zagreb, Petrinja, Samobor, Ivanec), a odvjetnički pripravnik bio je u Krapini. U Svetom Ivanu Želini otvorio je odvjetnički ured 1908., a 1921. u Zagrebu.

Bio je tehnički voditelj Hrvatskog sokolskog saveza osnovanog 1904., a izradio je i uputstva za osnivanje Hrvatskih seljačkih sokolskih društava. Skretao je pozornost na to da se svaki sokolaš, kada ide među narod (posebno na selu), ne smije ponašati kao otac ili gospodar, nego kao brat među sebi jednakim.

Još od studentskih dana bio je simpatizer Radićeve Hrvatske pučke seljačke stranke. Antuna Radića poznavao je kao gimnazijskog profesora, a nakon povratka Stjepana Radića u Zagreb 1902. postaje jednim od njegovih najbližih suradnika te je 1906. ušao u Glavni odbor HPSS-a.

Predsjednik HSS-a i Seljačko-demokratske koalicije postao je 1928., a 1939. s predsjednikom Vlade Kraljevine Jugoslavije Dragišom Cvetkovićem sklapa tzv. sporazum Cvetković-Maček, kojim je osnovana Banovina Hrvatska. Sastavljena je nova vlada čiji je dopredsjednik postao Maček, HSS je dobio četiri ministarska mesta, a za bana je postavljen Ivan Šubašić. Nakon završetka Drugog svjetskog rata Maček je emigrirao iz Jugoslavije.

Vladko Maček preminuo je 15. svibnja 1964. u Washingtonu, a 1996. njegovi su posmrtni ostaci preneseni na Mirogoj.

Milan PRAUNSPERGER

Časnik, arheolog i posljednji predsjednik Hrvatskog sokola

Milan Praunspurger rođen je 5. rujna 1881. u Samoboru. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu i završio školu za pričuvne časnike austrougarske vojske u Beču. Bio je djelatni časnik austrougarske vojske i vojske Kraljevine SHS do umirovljenja 1921. godine. Bavio se arheologijom i mačevanjem te bio jedan od osnivača Hrvatskog sokola te član Družbe "Braća Hrvatskoga Zmaja".

Od osnutka Hrvatskog domobranstva Praunspurger je pročelnik Pravosudnog odjela Ministarstva oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, ravnatelj Ratnog arhiva i Muzeja NDH. Kao general NDH osuđen je 1945. na 10 godina zatvora s prisilnim radom, od kojih je izdržao šest godina u Staroj Gradiški.

Praunspurger je bio posljednji predsjednik Hrvatskog sokola prije uvođenja diktature kralja Aleksandra. Dana 20. listopada 1929. održan je nastavak glavne skupštine Hrvatskog sokola u Zagrebu prekinute 14. srpnja zbog razlike mišljenja o kandidacijskoj listi saveznih dužnosnika. Skupština je izabrala novo rukovodstvo i Milana pl. Praunspgera za starješinu.

Kada je kralj Aleksandar 6. siječnja 1929. uveo diktaturu, zakonskom je uredbom 5. prosinca 1929. osnovan Sokol Kraljevine Jugoslavije s pravnim statusom poludržavne organizacije. Svim tjelesnojbenim organizacijama preporučeno je da se uključe u novu organizaciju. Praunspurger se kao starješina Hrvatskog sokolskog saveza odupro tom zahtjevu i odbio ponuđeni mu visoki službeni položaj, a hrvatsko sokolaštvo je ukinuto.

Milan Praunspurger preminuo je 21. studenoga 1960. u Zagrebu.

Lav MAZZURA

Istaknuti sokolski dužnosnik i urednik sokolskih izdanja

Lav Mazzura rođen je 7. siječnja 1876. u Zagrebu. Bio je vrlo cijenjeni odvjetnik i političar. Studirao je pravo u Zagrebu i Pragu. Nakon studija bio je jedna od čelnih osoba Hrvatske napredne omladine. Pisao je za *Obzor*, riječki *Novi list* i *Hrvatski sokol*.

Osnovao je i uređivao list *Hrvatska misao: mjesečnik za narodno gospodarstvo, književnost i politiku*. Također je osnovao i uređivao list *Hrvatski pokret*.

Bio je istaknuti sokolski dužnosnik i višegodišnji urednik sokolskih izdanja. Uredio je izdanje *Prvi hrvatski svesokolski slet u Zagrebu : dana 1., 2., 3. i 4. rujna god. 1906. / priređuje ga Savez hrvatskih sokolskih društava*.

Kao član Hrvatsko-srpske koalicije ušao je u Hrvatski sabor i u zajednički Hrvatsko-ugarski sabor gdje je bio zastupnik od 1910. do 1913. godine. Radi oslobadanja Međimurja organizirao je 1918. u Zagrebu Dobrovoljačku sokolsku legiju pod zapovjedništvom poručnika fregate Roberta Antića. Nju su činili hrvatski mornari bivše austrougarske ratne mornarice.

Na dužnosti državnog odvjetnika za grad Zagreb bio je od 1919. godine.

Lav Mazzura preminuo je 28. ožujka 1930. u Zagrebu.

Lacko KRIŽ

Najistaknutiji čelnik hrvatskog sokolaštva u Istri

Lacko Križ rođen je 18. srpnja 1869. u Čabru. Pučku školu završio je u Čabru, Nižu realnu gimnaziju u Rakovcu i Trgovačku akademiju u Ljubljani. S 18 godina doselio se u Trst i odmah se uključio u rad tršćanskih slavenskih udruženja – Slavjansku čitaonicu, Družbu Svetog Ćirila i Metoda i Edintost. U Edintosti je bio tajnik, a u Družbi Svetog Ćirila i Metoda blagajnik, no najviše se posvetio radu u Sokolu, gdje je ustrojio i vodio tamburaški i amaterski zbor. Pristupio je osnivanju sokolske organizacije čiji je osnovni cilj bio promicanje tjelesnojbe i širenje nacionalne svijesti među slavenskim narodima. Na osnivačkoj skupštini Prvog istarskog sokola 8. prosinca 1897. Križ je izabran predsjedniku.

Lacko Križ bio je zaslužan i za osnivanje Saveza hrvatskih sokolskih društava 1904. godine. Sudjelovao je u 1922. u osnivanju Hrvatskog sokolskog saveza u Zagrebu i izabran je za prvog starješinu i tu dužnost obnaša do 1929. godine. Pokrenuo je i glasilo *Hrvatski sokol*, koje je izlazio u Zagrebu od 1922. do 1929. godine.

Nakon šestosiječanske diktature kralja Aleksandra i zabrane rada Hrvatskog sokola 1929., Križ se 1930. uključio u Sokol Kraljevine Jugoslavije i postaje starješina Sokola 3, zato što su u članstvu Sokola 3 bili uglavnom dotadašnji članovi Hrvatskog sokola, namještenici iz Higijenskog zavoda i Istrani koji su izbjegli iz Kraljevine Italije.

Lacko Križ preminuo je 20. ožujka 1951. u Zagrebu.

Vinko KATALINIĆ

Suosnivač Hrvatskog sokola u Splitu

Vinko Katalinić rođen je 4. kolovoza 1857. u Splitu. Školovao se u splitskoj realci, dvije godine u Trgovačkoj školi u Ljubljani, a zatim u Beču na akademiji.

Nastavio je trgovačke poslove oca i strica, a neko vrijeme bio je zastupnik društva Assicurazioni generali iz Trsta, potkonzul Kraljevine Grčke, predsjednik mjesne podružnice Ljubljanske banke i predsjednik Hrvatske radničke zadruge.

Sudjelovao je i u političkom životu te je na izborima za Općinsko vijeće 6. rujna 1897. izabran za jednog od prisjednika. Kasnije je, kao prvi općinski prisjednik, zamjenjivao načelnika dr. Vicka Mihaljevića, a nakon njegove smrti 1911. obnašao je dužnost načelnika do 1912. godine. Početkom 1913. održani su novi izbori za Općinsko vijeće, a Katalinić je ponovno izabran za načelnika. Bio je suosnivač Hrvatskog sokola u Splitu 1903. te predsjednik tj. starješina od 1897. godine.

Nakon što je 13. kolovoza 1914. raspuštena splitska općina, Katalinić je nastavio aktivno djelovati kao predsjednik Odbora Crvenog križa balkanskih zemalja i prikupljaо pomoć borcima u ratu koji su vodile Srbija, Bugarska, Grčka i Crna Gora protiv Turske. Sudjelovao je aktivno i u izgradnji Hrvatskog doma u Splitu.

Vinko Katalinić preminuo je 15. svibnja 1917. u Splitu.

Ivan MANGER

Gradonačelnik i jedan od osnivača Hrvatskog sokola u Splitu.

Ivan Manger rođen je 30. svibnja 1841. u Splitu. Nakon završene osnovne i srednje škole, studirao je pravo u Grazu i Padovi gdje je diplomirao i doktorirao 1866. godine.

Već kao student priključio se preporodnim aktivnostima u Splitu, pa ga nalazimo kao člana Promicateljskog odbora novoosnovane Slavjanske narodne čitaonice 1862. godine. Bio je dugogodišnji predsjednik društva Slavjanski napredak, osnovanog 1873. godine. Manger se aktivirao u Narodnoj stranci te je na povijesnim izborima za splitsko Općinsko vijeće 1882. izabran za općinskog vijećnika, u izbornom tijelu koje su predstavljali trgovci i obrtnici.

Manger je bio član uprava raznih kulturnih društava u gradu. Uz već spomenute aktivnosti u Slavjanskoj narodnoj čitaonici i Slavjanskom napretku, isticao se radom u Javnoj dobrotvornosti, Pučkoj prosvjeti, Caritasu, Pučkoj kuhinji i Hrvatskom pjevačkom društvu Zvonimir.

Ivan Manger bio je 1893. jedan od osnivača Hrvatskog sokola u Splitu. Uz Mangera osnivači su bili Vinko Katalinić, Mate Jankov, Eduard Grgić, Filip Muljačić, Vicko Mihaljević i Petar Stalio. Manger je bio i predsjednik Hrvatskog sokola u Splitu.

Bio je gradonačelnik Splita od 1893. do 1897. Zalagao se za gradnju nove općinske bolnice, za njegova mandata otvorena je Viša djevojačka škola 1897. u današnjoj Hrvojevoj ulici, a uvedena je i telefonska linija u Splitu.

Ivan Manger preminuo je 3. rujna 1919. u Splitu.

Gajetan Gajo BULAT

Odvjetnik, političar i sokolski starješina u Splitu

Josip SMODLAKA

Prvi tajnik Hrvatskog sokola u Splitu

Gajetan Gajo Bulat rođen je 8. lipnja 1867. u Žadru. Pučku školu pohađao je u Žadru, a Klasičnu gimnaziju završio je u Splitu. Studirao je pravo u Zagrebu, Beču i Grazu, gdje je i doktorirao. Poslijе studija počinje raditi u odvjetničkom uredu strica Gaje Filomena na Rivi. Od 1897. do 1925. tajnik je Trgovačko-obrtničke komore i predsjednik je Saveza velikih industrija.

Od početka sokolskog pokreta u Splitu 1893. Gajo Bulat bio je starješina Društva i Župe Vojvoda Hrvoje.

Načelnik splitske Općine bio je od 1885. do 1893., a od 1910. zastupnik u Dalmatinskom saboru. Sabor je pravno postojao dok je postojala Kraljevina Dalmacija, ali je stvarno prestao raditi 1912. godine. Bulat je nedugo prije završetka rata nastavio politički rad u Narodnom vijeću Slovenaca, Hrvata i Srba. Vijeće je utemeljeno 5. listopada 1918. u Zagrebu, a 26. listopada je povjerilo čitavu unutarnju organizaciju Dalmacije Upravi Narodne organizacije SHS za Dalmaciju sa sjedištem u Splitu. Bulat je bio predsjednik Uprave.

U Splitu je bilo sjedište Zemaljske vlade za Dalmaciju, a Bulat je u njoj bio povjerenik za promet i javne radove. U novoj je državi član Demokratske stranke, a potom Samostalne demokratske stranke, u kojoj je bio predsjednik splitskog mjesnog i oblasnog odbora te član Glavnog odbora. Bulat je pisao u novinama *Novo doba* i *Život*, a prevodio je i pjesme na talijanski, najviše one Augusta Šenoe.

Gajetan Gajo Bulat preminuo je 21. ožujka 1927. u Splitu.

Josip Smislaka rođen je 9. studenoga 1869. u Imotskome, gdje mu je otac (podrijetlom iz Kliša) bio na službi. Klasičnu gimnaziju završio je u Splitu, a Pravni fakultet u Beču i Grazu, gdje je i doktorirao. U mladosti je bio pravaš, a kasnije osnivač i organizator Hrvatske demokratske stranke za Dalmaciju, te zastupnik u Dalmatinskom saboru i Carevinskom vijeću u Beču. Godine 1918. postao je gradonačelnik Splita te predložio trobojnicu „crven-bijel-plav“ za hrvatsku zastavu. Prije i poslije Drugog svjetskog rata nalazio se u diplomatskim službama, a dužnost veleposlanika obnašao je u Vatikanu, Njemačkoj i Španjolskoj. Bio je vijećnik AVNOJ-a i ZAVNOH-a te ponovno gradonačelnik Splita 1943. godine.

Dr. Josip Smislaka je 1900. postao starješina Hrvatskog sokola - Split, a tu će dužnost obnašati do 1904. godine.

Smislaka je puno pisao o radu Hrvatskog sokola, iz čega donosimo naglaske: „Zajednički izlasci bili su organizirani po vojnički. Počast hrvatskoj trobojnici, uz hrvatsku himnu, izvođena je slično kao vojnička počast austro-ugarskoj zastavi, što dakako nije bilo slučajno.“

Treba naglasiti veliku, gotovo presudnu ulogu dr. Josipa Smislake u stvaranju Hrvatskog sokolskog saveza u Zagrebu 1904. godine. Tada je izabran i u čelništvo te hrvatske krovne sokolske organizacije, kojoj je izradio i prvi statut.

U Hrvatskom sokolu ostao je sve do 1929. i šestosiječanske diktature kralja Aleksandra, kada su ukinute sve nacionalne sokolske organizacije i stvorena jedinstvena sokolska društva.

Josip Smislaka preminuo je 31. svibnja 1956. u Splitu, a pokopan je u Klisu.

Ljudevit SORLINI

Učitelj, sportski trener i promicatelj brojnih sportova

Ljudevit Sorlini rođen je 28. kolovoza 1864. u Varaždinu. Nižu gimnaziju završio je u rodnom gradu, a Učiteljsku školu u Zagrebu. Godine 1883. imenovan je namjesnim učiteljem tjelesne vježbe u Varaždinu, 1891. je premješten na Nižu pučku školu u Vinkovce, a od 1892. radi na Višoj pučkoj školi u Petrovaradinu.

Zajedno s još 30 polaznika iz Hrvatske završio je 1896. u Zagrebu dvogodišnji tečaj za učitelje gimnastike, pod vodstvom dr. Franje Bučara. Imenovan je učiteljem gimnastike viših pučkih škola, pa je počeo raditi u Učiteljskoj školi u sklopu Realne gimnazije u Osijeku, gdje je aktivno djelovao do 1909. godine.

Po osnivanju Hrvatskog sokola u Osijeku 1896. imenovan je za njegova vodu i učitelja, popularizirajući razne sportove. Sorlini je bio jedan od prvih naših sportskih trenera i organizator sokolskih društava. U duhu tada novog gimnastičkog smjera nije se ograničio samo na školsku obuku već je njezino djelovanje proširio na moderne sportove. Popularizirao je razne sportove – nogomet, rukomet, tenis i naročito mačevanje.

Kao sportski stručnjak objavio je više članaka i rasprava u gimnastičkim i pedagoškim časopisima. Pisao je za časopise *Gimnastika, Sokol, Sport, Učiteljski glas i Škola*. U navedenim časopisima objavio je tada vrlo značajne članke, pod naslovima *Naredbe glede gimnastike u Ugarskoj, Olimpijske igre i druge*.

Ljudevit Sorlini preminuo je 16. ožujka 1912. u Zagrebu.

Ante PINTEROVIĆ

Osječki gradonačelnik i začetnik sokolskog pokreta

Ante Pinterović rođen je 6. siječnja 1865. u Osijeku. Jedan je od utemeljitelja Prve hrvatske dioničke tiskare 1902. i *Narodne obrane* – prvog hrvatskog dnevnika u Osijeku. Zasluzan je za osnivanje društva Hrvatski sokol i organizaciju mnogih drugih društvenih događaja u Osijeku.

Uvelike je potpomogao buđenju hrvatske nacionalne svijesti u Osijeku. Poklonio je dio svoje privatne knjižnice Gradskoj knjižnici. U legatu Pinterović nalazi se oko 300 knjiga na hrvatskom, francuskom, engleskom i njemačkom jeziku. Tu se nalaze i velika djela svjetske književnosti, povijesti, zemljopisa, prirodoslovja i metodike.

Dr. Ante Pinterović bio je začetnik sokolskog pokreta i dugogodišnji starješina Hrvatskog sokola u Osijeku. Na njegov poticaj održan je 6. prosinca 1896. osnivački sastanak, a potom 13. prosinca i konstituirajuća sjednica Društva za tjelesnu vježbu Hrvatski sokol u osječkom gornjem gradu. Inicijativa je naišla na veliki odjek kod građana. Već u veljači 1897. održava se prva vježba, a biskup Strossmayer postaje član utemeljitelj. Prva javna vježba priređena je u prostorijama hotela Central 18. travnja 1898. godine.

Bio je i saborski zastupnik, a tijekom Prvog svjetskog rata od 10. siječnja 1914. do 18. veljače 1919. bio je gradonačelnik Slobodnog i kraljevskog grada Osijeka.

Ante Pinterović preminuo je 27. ožujka 1940. u Osijeku.

Ivan Krsto DONČEVIĆ

Istaknuti tjelesne vježbeni stručnjak i sokolski dužnosnik

Ivan Krsto Dončević rođen je 24. lipnja 1881. u Osijeku. Gimnaziju je završio u Osijeku 1900., a pravo je studirao u Zagrebu, Pragu i Beču. Po završetku studija radio je kao odvjetnički perovoda, potom bankovni službenik, a 1925. bio je ravnatelj Gradske štedionice u Osijeku.

Još kao gimnazijalac stupio je 1896. u dakači dio Hrvatskog sokola u Osijeku pod vodstvom Ljudevita Sorlinija i bio među najboljim vježbačima. Za vrijeme studija pravnih znanosti u Zagrebu i Pragu kao član Hrvatskog sokola ospozobljen je za natjecatelja i prednjaka. Po završetku studija vraća se u rodnii grad, postaje vođa Hrvatskog sokola i razvija zamjetnu djelatnost.

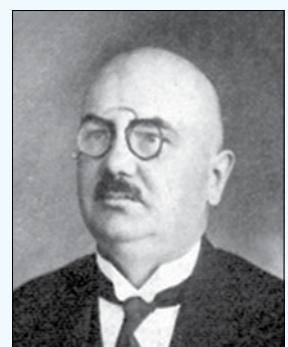
Dončević je nastupao na svesokolskim sletovima u Pragu 1901. i Ljubljani 1903., a na Prvom hrvatskom svesokolskom sletu 1906. u Zagrebu dobio je prvu nagradu. Vrativši se iz Praga 1904., nastavlja sa sokolskim djelovanjem u Osijeku. Postaje vođa prednjaka u gornjogradskom društvu Hrvatski sokol u Osijeku te uvodi češki (Tyršov) sokolski sustav vježbanja, umjesto švedskoga.

Odgrio je veliki broj sokolskih prednjaka. Bio je istaknuti tjelesne vježbeni stručnjak i organizirao je više od 20 prednjackih tečajeva.

Dončević je bio suosnivač sokolske župe za Slavoniju i Srijem 1907. u Osijeku, a od te godine čelnici je čovjek župe Strossmayerove sve do sokolskog sabora u Novom Sadu 1919. godine. Od 1909. član je Tehničkog odbora Hrvatskog sokolskog saveza u Zagrebu. Teorijske, stručne i populare članke objavljivao je u sokolskom i dnevnom tisku.

Posljednji javni nastup u prvom razdoblju djelovanja osječki sokoli imali su na Trećem sletu Hrvatske sokolske župe Strossmayerove u proljeće 1914. godine. Za vrijeme Prvog svjetskog rata bilo je obustavljeno djelovanje hrvatskih sokolskih društava, pa tako i onih s područja Slavonije.

Ivan Krsto Dončević preminuo je 4. veljače 1930. u Osijeku.

Josip FULANOVIĆ

Pravnik, senator, kulturni i sportski djelatnik

Josip Fulanović rodio se u 14. ožujka 1883. Čereviću (općina Beočin) u obitelji bačkih Hrvata. Pučku školu završio je u Beočinu, a gimnaziju u Vinkovcima 1901. godine. Pravni fakultet je završio u Zagrebu 1906., a doktorirao je 1911. godine. Službovaо je u Osijeku i Vinkovcima na sudu, zatim po kaznionicama u Mitrovici, Glini i Lepoglavi.

Od 1920. je senator Gradske poglavarstva Vinkovci. Bio je predsjednik brojnih kulturnih, javnih i sportskih društava, a od 1924. obnavlja rad Hrvatskog sokola u Vinkovcima koji se ugasio za vrijeme Prvog svjetskog rata. Angažiran je na gradnji Doma Hrvatskog sokola od 1926. do 1928. godine. Nakon podjele Velike osječke sokolske župe, postao je starosta nove župe Hanuševe u Vinkovcima koja okuplja 23 sokolska društva od Cernika do Rume.

Nakon uvođenja diktature kralja Aleksandra u Vinkovcima se sokoli ne priključuju novoformiranoj Sokolu Kraljevine Jugoslavije. Kada je beogradski režim istjerao sve Hrvate iz Gradske poglavarstva 1931., Fulanović odlazi u Križevce gdje je otvorio odvjetničku kancelariju.

Kada je umro, ondašnje vlasti Križevaca zabranile su delegaciji vinkovčkih sportskih društava i prijateljima da nazoče njegovu pogrebu na križevačkom groblju. Pokopan je uz nazočnost njuže obitelji bez ikakvih pogrebnih ceremonija i pozdravnih govorova.

Josip Fulanović preminuo je 16. veljače 1933. u Križevcima.

Janko JANKOVIĆ

Učitelj gimnastike, sokolaš i svestrani sportski djelatnik

Janko Janković rođen je 25. prosinca 1874. u Daskatici pokraj Štefanja. Završio je učiteljsku školu u Zagrebu 1894., a potom je učiteljevao u nižim pučkim školama u Novigradu Podravskom i Bjelovaru. Nakon usavršavanja na tečaju za učitelje gimnastike u višim pučkim školama pod vodstvom Franje Bučara od 1894. do 1896. u Zagrebu, postao je tjelovježbenim učiteljem u Realnoj gimnaziji u Bjelovaru, gdje je bio i učitelj knjigovodstva i crtanja u šegrtskoj školi.

Janković je u Bjelovaru 1896. organizirao tenisku školu, a 1897. utemeljio školu mačevanja. Od 1905. bio je prednjak, a potom vođa te starješina bjelovarskog Hrvatskog sokola, pri kojem 1906. utemeljuje hrvačku i 1907. boksačku sekciju te vodi Hrvatsku sokolsku župu Preradović.

Organizirao je 1914. i prvu veliku javnu sokolsku vježbu bjelovarskih srednjoškolaca, a pod njegovim su se vodstvom članovi sokolske sekcije, u kojoj je bilo mnogo ženske mlađezi, natjecali i u atletici. Zaslužan je za podizanje Hrvatskog sokolskog doma u Bjelovaru 1911. godine. Prateći sokolske sletove i gimnastičke priredbe u Pragu, Zagrebu, Sofiji, Krakovu i Torinu, objavio je o njima mnogo napisa.

Na sletove je Janković odlazio o vlastitom trošku, zagovarao je tjelovježbu kao preduvjet kvalitetnog zdravlja, poglavito kod mlađih osoba. I u poznim godinama redovito je vježbao dajući na takav način primjer mlađima.

Janko Janković preminuo je 27. srpnja 1929. u Zagrebu.

Cezar AKAČIĆ

Pravaški političar i istaknuti član Hrvatskog sokola.

Cezar Akačić rođen je 29. svibnja 1868. u Bakru. Studirao je farmaceutiku u Zagrebu. U Rijeci je pripadao političkom krugu Frana Supila i istupao protiv vlasti i mađarskog nasilništva. Osnovito se borio na području školstva, radeći na otvaranju hrvatske pučke škole u Rijeci.

Dugo je godina bio član, tajnik i odbornik Hrvatske narodne čitaonice. Bio je aktivан i u sokolskom pokretu. Bio je starješina sokolske župe Sušak - Rijeka i podstarješina Saveza hrvatskih sokolskih društava 1906. godine.

Akačić je bio i zastupnik u Hrvatsko-slavonsko-dalmatinskom saboru. Imenovan je za povjerenika hrvatske Vlade u sklopu NV SHS, a osim njega povjerenici su bili Franjo Braum, Vilim Bukšeg, Milan Hržić i Milan Krištof. Jedan je od organizatora Narodnog vijeća u Zagrebu u kojem je obnašao dužnost povjerenika za poštu, brzojav i telefon.

Bio je 1919. član jugoslavenskog izaslanstva na mirovnoj konferenciji u Parizu te član Privremenog narodnog predstavništva Kraljevine SHS od 1919. do 1920. godine.

Cezar Akačić preminuo je 6. rujna 1935. u Zagrebu.

Božo VINKOVIĆ

Sokolski starješina, političar i gradonačelnik

Božo Vinković rođen je 7. studenoga 1862. u Slavonskoj Požegi. Godine 1902. osniva u Karlovcu Pokupski sokol te sokolske čitaonice u Karlovcu i Mostanju. Sudjelovao je u sokolskim manifestacijama i javnim vježbama, bio je starješina Hrvatskog sokola i Sokolske župe u Karlovcu te prvi podstarješina Hrvatskog sokolskog saveza u Zagrebu.

U početku svoje političke karijere pristaša je Stranke prava, a zatim pripadnik Hrvatsko-srpske koalicije i na kraju Hrvatske zajednice. Vinković je bio i gradonačelnik Karlovca nepune dvije godine, od 1910. do 1911. kada je zbog bolesti bio prisiljen prestati obnašati tu dužnost.

Vinković je bio i dioničar novog mlinu u Karlovcu na rijeci Korani. Osim njega osnivači - dioničari bili su Prva hrvatska štedionica, Hrvatska komercijalna banka, Pučka štedionica, Karlovačka štedionica te bogati zagrebački i karlovački pojedinci.

Božo Vinković preminuo je 18. lipnja 1924. u Karlovcu.

Hubert BORELLI VRANSKI

Gospodarski stručnjak zaslužan za osnivanje Gimnastičkog društva Sokol

Hubert Borelli Vranski rođen je 29. srpnja 1854. u Zadru. Školovao se u Zadru, Italiji i Tirolu te maturirao u splitskoj realci 1875. godine. Studirao je na tehničkim učilištima u Beču i Pragu i na agrarnim školama u Beču, Magyaróváru i Klosterneuburgu.

Kao zastupnik Narodne stranke u Dalmatinskom saboru od 1895. do 1901., a posebno nakon izbora za predsjednika Zemaljskog gospodarskog vijeća Kraljevine Dalmacije od 1905. zauzimao se za unaprijeđenje poljodjelstva i osnivanje gospodarskih zadruga.

Od 1909. bio je član više stručnih vijeća austrijskog Ministarstva poljoprivrede te Ministarske komisije za agrarna poslovanja. Od 1910. do 1918. bio je član Vijeća državne željeznice u Beču. Kao općinski načelnik u Biogradu od 1892. do 1914. zaslužan je i za rješavanje pitanja prava ribolova na Vranskom jezeru. Od 1907. savjetnik je Zemljšno-veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije.

Vranski je zaslužan i za razvoj sporta u Zadru, gdje je 1884. potaknuo osnivanje Gimnastičkog društva Sokol (kasnije Hrvatski sokol), koje je djelovalo u narodnom duhu. Vranski mu je bio starašta sve do 1914., kada je izabran za doživotnog počasnog starostu.

Potaknuo je i osnivanje sokolskih društava u Biogradu, Benkovcu, Novigradu i drugim mjestima. U sokolskoj organizaciji djelovao je i po napuštanju Zadra u novoosnovanoj Kraljevini SHS, odnosno Jugoslaviji. U tom razdoblju bio je do kraja života predsjednik Zadružne poljodjelske poslovnice sa sjedištem u Splitu.

Hubert Borelli Vranski preminuo je 7. ožujka 1938. u Šibeniku.

Ivan KRSTELJ

Političar i starješina u upravi Hrvatskog sokola

Ivan Krstelj rođen je 6. studenoga 1867. u Kučiću na Pelješcu. Završio je gimnaziju u Zadru 1888. i temeljem rigorosa doktorirao pravo u Beču 1894. godine. Bavio se odvjetništvom u Zadru i Šibeniku, gdje je bio općinski načelnik od 1906. do 1913. te član mnogobrojnih gospodarskih, kulturnih i sportskih ustanova i društava.

Krstelj je bio starješina u upravi Hrvatskog sokola od 1902. do 1914. godine.

Sudjelovao u izradbi nove Uredbe rada Stranke prava u Dalmaciji i bio izabran za tajnika njezina prvog Mjesnog odbora u Zadru 1897. godine. Protiveći se 1905. sjedinjenju Stranke prava i Narodne stranke, s Matom Drinkovićem istupa iz stranke i pokreće glasilo šibenskih pravaša *Hrvatska rieč*, koje izlazi od 1905. do 1914. godine. Izabran je u upravu Stranke prava u Splitu 1910., sudjelovao je u radu svepravaške skupštine u Zagrebu 1911. te otad bio i član Vrhovne uprave jedinstvene Stranke prava.

Na početku Prvog svjetskog rata uhićen je i interniran kao jugoslavenski orijentiran političar. Od početka 1918. surađuje s političarima okupljenima oko lista *Glas Slovenaca, Hrvata i Srba*, a u srpnju postaje članom Narodne organizacije za Dalmaciju te u listopadu sudjeluje u osnivanju Narodnog vijeća SHS, u kojem je član Plenuma i Središnjeg odbora. Zauzimao se za što brže ujedinjenje sa Srbijom radi sprječavanja talijanskog zauzimanja jadranske obale.

Ivan Krstelj preminuo je 22. prosinca 1949. u rodnom Kučiću.

Melko ČINGRIJA

Prvi predsjednik Hrvatskog sokola u Dubrovniku

Melko Čingrija rođen je 1. travnja 1873. u Dubrovniku gdje je 1891. završio gimnaziju. Pravo je studirao u Beču i Zagrebu, a dovršio u Grazu 1895. doktoratom. Još kao 12-godišnji dječak, drugujući s Franom Supilom, pripadao je tajnom đačkom društvu, koje je imalo moto: „Dolje sa svim što na Nijemce sjećal!“ Zbog pripadnosti tom društvu jedno je polugodište bio isključen iz gimnazije.

Melko Čingrija bio je prvi predsjednik Hrvatskog sokola u Dubrovniku 1904., tj. prvi starosta Hrvatske sokolske župe Gundulić. Važan je njegov rad s dubrovačkom mladeži, na koju je politički utjecao sportskim aktivnostima.

Čingrija je djelovao i kao zastupnik u Dalmatinskom saboru od 1903. do 1908., bio je u Carevinskom vijeću od 1911. do 1918. i načelnik dubrovačke općine od 1911. do 1914. i od 1919. do 1920. godine. Sudjelovao je i u donošenju Ženevske deklaracije 9. studenoga 1918. godine. Bio je član Narodnog vijeća SHS u Zagrebu i član Privremenog narodnog predstavnštva Kraljevine SHS u Beogradu.

Kao predsjednik Sekcije za trgovačku mornaricu pri delegaciji Kraljevine SHS sudjelovao je na Mirovnoj konferenciji u Parizu 1919. godine. Radikalnoj stranci je pristupio 1926. i podupirao politiku vladajućeg režima, pa je 1931. postao viceguvernerom Narodne banke u Beogradu. Uoči Drugog svjetskog rata vratio se u Dubrovnik, a 1941. Talijani su ga uhitili i utamničili u Splitu, gdje je nakon izlaska iz zatvora ostao sve do kraja rata.

Melko Čingrija preminuo je 8. prosinca 1949. u Dubrovniku.

Od osnutka

Hrvatskog športskog saveza 1909.
do završetka Drugog svjetskog rata

Članovi Hrvatskog športskog saveza 1909. – 1919.

Članovi Jugoslavenskog olimpijskog odbora 1919. – 1941.

Članovi Saveza sportskih saveza Kraljevine Jugoslavije 1929. – 1941.

Članovi Hrvatske športske sloge 1938. – 1941.

Povjerenici Državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa NDH 1941. – 1945.

2

Od osnutka

Hrvatskog športskog saveza 1909. do završetka Drugog svjetskog rata

HRVATSKI ŠPORTSKI SAVEZ 1909. – 1919.

OSNIVAČKA SKUPŠTINA – 5. listopada 1909.

Privremeni Upravni odbor: Ljudevit Andrassy – predsjednik, Mihajlo Merćep – potpredsjednik, Milovan Zoričić – prvi tajnik, Branko Franić – drugi tajnik, Miroslav Štiglić – blagajnik

Odbornici: Levin Polc i Ivo Spevec (zbog spriječenosti Branka Franića dužnost drugog tajnika početkom 1910. preuzeo je odbornik Levin Polc)

Prema nekim izvorima u osnutku Hrvatskog športskog saveza u rukovodstvu nalazili su se i:
Marko Kostrenčić, Oskar Mohr i Stjepan Mlinarić.

PRVA REDOVNA SKUPŠTINA – 30. ožujka 1911.

Upravni odbor: Ljudevit Andrassy – predsjednik, Franjo Bučar – potpredsjednik, Levin Polc – prvi tajnik, Branimir Domac – drugi tajnik, Ferdinand Budicki – blagajnik

Odbornici: Branko Franić, Stevan Hadži, Vjekoslav Heinzel, Bogdan Malec, Mihajlo Merćep, Ferdinand Pajas, Julije Rudovits, Antun Stiplošek i Hinko Würth

Revizori: Vatroslav Krčelić i Janko Smičiklas

Pokrovitelj: Marko Pejačević

DRUGA REDOVNA SKUPŠTINA – 13. lipnja 1912.

Upravni odbor: Ljudevit Andrassy – predsjednik, Franjo Bučar – potpredsjednik, Viktor Klobučar – prvi tajnik, Ferdinand Budicki – drugi tajnik, Ivan Pipinić – blagajnik Referent nogometne sekcije – Milovan Zoričić, zamjenik Viktor Klobučar Referent teniske sekcije – Hinko Würth

Referent mačevalačke sekcije – Bogdan Malec, zamjenik Anton Jakovac Referent biciklističke sekcije – Vinko Ferković, zamjenik Franjo Solar Referent skijaške sekcije – Ante Pandaković

TREĆA REDOVNA SKUPŠTINA – 8. veljače 1913.

Upravni odbor: Franjo Bučar – predsjednik, Bogdan Malec – potpredsjednik, Josip Reberski – prvi tajnik, Anton Jakovac – drugi tajnik, Ferdinand Budicki – blagajnik

Odbornici: Šandor Aleksander, Vinko Ferković, Albert Jurčić, Viktor Klobučar, Milan Meniga, Ivan Pipinić, Antun Stiplošek, Franjo Solar, Hinko Würth i Milovan Zoričić

Revizori: Marije Kiseljak i Pero Magdić

Obranaški sud: Ivan Lorković, Vjekoslav Heinzel, Julije Rudovits i Branimir Wizner Livadić

ČETVRTA REDOVNA SKUPŠTINA – 13. veljače 1914.

Upravni odbor: Franjo Bučar – predsjednik, Bogdan Malec – potpredsjednik, Anton Jakovac – prvi tajnik, Fran Šuklje – drugi tajnik, Ferdinand Budicki – blagajnik

Odbornici: Šandor Aleksander, Albert Jurčić, Milan Meniga, Mihajlo Merćep, Ivan Pipinić, Josip Reberski, Vinko Ferković, Antun Stiplošek i Franjo Solar

Obranaški sud: Fran Tučan dr, Vilim Čmelik, Ivan Herzog, Josip Poljak

Revizori: Marije Kiseljak i Viktor Klobučar

Pročelnik nogometne sekcije – pododbora: Dimitrije Magarašević Pročelnik biciklističke sekcije – pododbora: Vinko Ferković Pročelnik sekcije zimskih sportova – pododbora: Franjo Bučar Pročelnik automobilističke sekcije – pododbora: Ferdinand Budicki Pročelnik lakoatletske sekcije – pododbora: Fran Šuklje

Pročelnik teškoatletske sekcije – pododbora: Maks Leidenger

Na navedenoj Skupštini u članstvo Hrvatskog športskog saveza primljeni su Hrvatski športski klub Hajduk iz Splita koji je zastupao predsjednik Vladimir Šore te Hrvatski veslački klub Jadran iz Zadra koji je zastupao predsjednik Vjenceslav Celigoj.

Zbog objave rata rad Hrvatskog športskog saveza 27. srpnja 1914. je zabranjen.

U listopadu 1914. osnovan je Odbor za priređivanje nogometnih utakmica u korist Crvenog križa u sastavu: Franjo Bučar – predsjednik, Stevan Hadži – tajnik i Ivan Pipinić – blagajnik.

OBNOVLJEN RAD HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA

Prva sjednica obnovljenog Hrvatskog športskog saveza nakon Prvog svjetskog rata održana je 5. listopada 1918., točno na godišnjicu osnivanja 1909., a prisutni su bili: Franjo Bučar, Fran Šuklje, Bogdan Malec, Mihajlo Merćep, Ivan Pipinić, Josip Reberski i Milan Meniga.

SKUPŠTINA HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA – 14. siječnja 1919.

Upravni odbor: Franjo Bučar – predsjednik, Bogdan Malec – potpredsjednik, Fran Šuklje – prvi tajnik, Anton Jakovac – drugi tajnik, Ferdinand Budicki – blagajnik

Odbornici: Cornel Büchler, Milan Meniga, Mihajlo Merćep, Vladimir Očić, Mirko Pandaković, Albert Jurčić, Marko Jurinčić, Ivan Pipinić i Josip Reberski

Revizori: Marije Kiseljak i Viktor Ružić

Ubrzo dolazi do naglog obnavljanja rada starih i formiranja novih sportskih klubova. Zbog toga obnavljaju se bivše i formiraju nove sekcije unutar Hrvatskog športskog saveza, čiji referenti ako već nisu, ulaze u Upravni odbor Hrvatskog športskog saveza. Tako su tijekom 1919. izabrani referenti:

Nogometna sekcija – Milan Graf i izbornik Hugo Kinert Biciklistička sekcija – Milan Meniga i Ferdinand Budicki Teniska sekcija: Stevan Hadži i Mirko Pandaković Mačevalačka sekcija: Franjo Bučar i Anton Jakovac Lakoatletska sekcija: Miroslav Dobrin i Đuro Kulčar Skijaška sekcija: Ante Pandaković

Sekcija hokeja na travi: Pavao Bresslauer

Ribarska sekcija: Jaroslav Katkić i Vladko Bartulić

Klizačka sekcija: Franjo Bučar

Planinarska sekcija: Josip Pasarić

Automobilistička sekcija: Mihajlo Merćep i Julije Rudovits

Plivačka sekcija: Rudolf Dimić i Marko Jurinčić

Od 1909. do 1919. u radu Hrvatskog športskog saveza, kroz razna tijela, sjednice, komisije i forme spominju se i (do kojih smo uspjeli doći) istaknuti sportski dužnosnici, učitelji, treneri, demonstratori: Ivan Kosirnik, Izidor Kršnjavi, Ivana Hirschmann, Mate Mudrinić, Stjepan Basariček, Mirko Kovačić, Ivan Trstenjak, Dragutin Šulce, Ivan Tomašić, Bogdan Žagar, Stjepan Kaiser, Josip Prikril, Ivan Marek, Rudolf Vrhovec, Josip Jablanović, Ivan Karaman...

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI ODBOR 1919. – 1941.

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI ODBOR 1919. – 1927. – iz Hrvatske

U Jugoslavenski olimpijski odbor izabrani su: Franjo Bučar (predsjednik – Zagreb), Bogdan Malec (potpredsjednik – Zagreb), Ante Jakovac (prvi tajnik – Zagreb), Ante Pandaković (drugi tajnik – Zagreb), Ferdinand Budicki i Željko Berger (blagajnici – Zagreb), Pavao Kauders (zapisničar – Zagreb), Vladimir Očić (perovoda – Zagreb).

Za odbornike su izabrani: Bogumir Doležal (Split), Milan Dečak (Zagreb), Ferdinand Halla (Zagreb), Stjepan Krasnik (Zagreb), Ivo Lipovčak (Zagreb), Milan Meniga (Zagreb), Laza Popović (Zagreb), Josip Reberski (Zagreb), Ivo Spevec (Zagreb), Milorad Stražnický (Zagreb), Fran Šuklje (Zagreb), Lujo Thaller (Zagreb), Veljko Ugrinić (Zagreb), Hinko Würth (Zagreb).

U Nadzorni odbor izabrani su: Ivan Krajač (Zagreb) i Stevan Sava Ulmansky (Zagreb).

Pročelnici sekcija: za atletiku Miroslav Dobrin (Zagreb), gimnastiku Stjepan Krasnik i Ferdo Krizmanić (Zagreb), mačevanje Milan Šenk (Zagreb), bicikлизam Milan Meniga (Zagreb), nogomet Veljko Ugrinić (Zagreb), plivanje Đuro Kulčar (Varaždin), tenis Stevan Hadži (Zagreb). Vrlo brzo početkom 1920. kooptirani su: Fabjan Kalterna (Split), Hinko Rosenberg-Rožić, Mario Rieger Vinodolski, Mihajlo Joanović, Josip Bombelles, Kazimir Krenedić, Petar Knoll, Vasilije Belošević, Dragutin Mašek, Rudolf Lubynski, Milan Graf, Milan Mayer-Marić i dr. (svi Zagreb)

Narednih godina nastavlja se izbor i kooptiranje novih članova Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Godine 1923. članovi Jugoslavenskog olimpijskog odbora postaju Maksimilijan Petanjek i Milovan Zoričić (Zagreb), a 1924. Vladimir Šuput (Zagreb).

UPRAVNI ODBOR JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1927. – 1929.

Odbornici: Franjo Bučar (član MOO-a), Ante Pandaković, Ivo Spevec, Stevan Hadži, Maksimilijan Petanjek, Julije Bartole, Veljko Ugrinić

UPRAVNI ODBOR JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1930. – 1931.

Stevan Hadži – dopredsjednik, od 1931. – predsjednik, Hrvoje Macanović – tajnik, Nikola Bošković, Franjo Bučar (član MOO-a), Julije Bartole, Miroslav Dobrin – tajnik od 1931.

UPRAVNI ODBOR JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1932. – 1936.

Stevan Hadži – predsjednik, Edo Funk – dopredsjednik, Miroslav Dobrin – tajnik, Milovan Čika – blagajnik, odbornici: Franjo Bučar (član MOO-a), Hrvoje Macanović, Julije Bartole, Martin Denich, članovi proširenog odbora: Oton Gavrančić, Ivo Stalio, Nikola Kohler, Oton Heinz, Đuro Stipetić, Antun Dembić, Vilim Messner

UPRAVNI ODBOR JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1936. – 1939.

Stevan Hadži – predsjednik, Edo Funk – dopredsjednik, Miroslav Dobrin – tajnik, Vladimir Janković – blagajnik, odbornici: Franjo Bučar (član MOO-a), Hrvoje Macanović, članovi proširenog odbora: Drago Matulaj, Mirko Pandaković, Leo Gollob, Marijan Maržan, Antun Mlinarić, Hinko Rosenberg-Rožić, Antun Dembić, Aleksandar Valenteković, Vilko Richter

UPRAVNI ODBOR JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1939. – 1941.

Stevan Hadži – predsjednik, Edo Funk – dopredsjednik, Miroslav Dobrin – prvi tajnik, Zdravko Frančić – drugi tajnik, Vladimir Janković – blagajnik, odbornici: Franjo Bučar (član MOO-a), odbornici: Hrvoje Macanović, Dragutin Bregant, Josip Gruden, Drago Matulaj, Alfred Pichler Članovi Nadzornog odbora: Oton Heinz, Antun Dembić, zamjenski član Milan Krajačić Počasni savjetnici Jugoslavenskog olimpijskog odbora: Kosta Petrović (Klanjac – Subotica), Ju-raj Dominis (Šibenik), Žarko Dešković (Split), Milovan Zoričić (Zagreb), Ivo Spevec (Zagreb), Ante Pandaković (Zagreb), Veljko Ugrinić (Zagreb), Hinko Würth (Zagreb), Maksimilijan Petanjek (Zagreb), Anton Jakovac (Zagreb)

Od 1919. do 1941. u radu Jugoslavenskog olimpijskog odbora i Saveza sportova kraljevine Jugoslavije s obzirom na to da je bila stvorena personalna unija ovih dvaju sportskih tijela od 1931. do 1941., kroz razna tijela, sjednice, komisije, forme spominju se i (do kojih smo uspjeli doći): Vjekoslav Lavš, Vjekoslav Hengl, Jurica Gjuro Ružić, Kosta Joanović, Fran Lhotsky, Alfred Šalek, Otmar Ferrari, Nenad Grisogono, Drago Čop, Karlo Blaha, Pero Kolić, Rudi Reš, Artur Majer, Krešimir Tretinjak, Ivica Sudnik, Zdenko Grund, Miroslav Čabrian, Mirko Simović, Šime Vučić-Đaković, Viktor Šetina, Ivana Tomljenović-Meller, Darko Prvan, Josip Devčić, Antun Škrtić, Vera Romanić, Ante Tadić, Žarko Susić, Krunoslav Penkala, Klement Heger, Stanko Tkalec, Boris Praunsperger, Dragutin Paulić, Viktor Jurčec, Zvonimir Fink, Rudolf Fizir, Vladimir Blašković, Slavko Delfin, Josip Gattin, Zvonimir Suligoj, Emil Vukotić, Dalibor Parać, Jovan Đan Tomić, Zvonko Barišić, Josip Nagy, Zvonko Horvat, Vladimir Vuković, Miroslav Habunek i dr.

SAVEZ SPORTSKIH SAVEZA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE 1929. – 1941.

PRIVREMENI UPRAVNI ODBOR SAVEZA SPORTOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE – 23. prosinca 1929.

Stevan Hadži – predsjednik, Hrvoje Macanović – glavni tajnik, Julije Bartole – blagajnik Nadzorni odbor: Nikola Bošković, Vatroslav Krčelić, Oton Heinz

UPRAVNI ODBOR SAVEZA SPORTOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE – 1930.

Stevan Hadži – predsjednik, Veljko Ugrinić – potpredsjednik, Hrvoje Macanović, Milivoj Gavrančić – tajnici, Vladimir Janković – blagajnik, Martin Denich, Edo Funk, Ivo Stalio

Nadzorni odbor: Nikola Bošković, Miroslav Dobrin, Oton Heinz

Stručne komisije: Josip Rasuhin – zdravstvena, od 1934. Živko Prebeg, Miroslav Dobrin – izložbe, Vladimir Janković – sportski znak, Hrvoje Macanović – propaganda

S obzirom na to da je Stevan Hadži bio istovremeno predsjednik Jugoslavenskog olimpijskog odbora i Saveza sportova Kraljevine Jugoslavije, stvorena je personalna unija ovih dviju organizacija, od 1931. do 1941. godine.

**AKCIJSKI ODBOR ZA ODVAJANJE HRVATSKOG SPORTA OD JUGOSLAVENSKOG
1938. – 1939.**

Ivo Kraljević, Marijan Dujmović, Lucijan Kovačić, Ivo Šuste, Bogdan Cuvaj

HRVATSKA ŠPORTSKA SLOGA 1939. (DOK JE BIO SAMO NOGOMET)

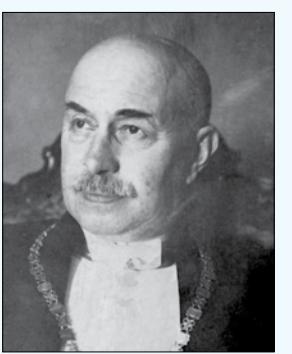
Ivo Kraljević – predsjednik, Bogdan Cuvaj – tajnik, Ivo Šuste – kapetan, Jerko Šimić te počasni članovi Antun Medved, August Košutić, Josip Torbar, Fabjan Kaliterna, Šime Poduje, Ivo Stipčić

HRVATSKA ŠPORTSKA SLOGA 1939. – 1941.

Juraj Krnjević – predsjednik, Ivo Kraljević, Tomislav Rolf i Miroslav Hellebrant – potpredsjednici, Ivo Šuste i Josip Horvat – tajnici, Antun Begač i Drago Matulaj – blagajnici
Voditelj sportske referade – Rudolf Matz

POVJERENICI DRŽAVNOG VODSTVA TJELESNOG ODGOJA I ŠPORTA NDH

Miško Zebić 1941. – 1945.
Zdenko Blažeković 1945.

Ljudevit ANDRASSY

PREDSEDNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1909. – 1913.

Istaknuti pravnik, pedagog i sportski vizionar

Ljudevit Andrassy rođen je 17. kolovoza 1869. u Stubičkim Toplicama. Sve škole završio je u Zagrebu, a s 24 godine postao je doktor prava. Ovaj uglednik pravnika i sportaš bio je prvi predsjednik jednog nacionalnog organiziranog sportskog tijela – Hrvatskog športskog saveza osnovanog 1909. godine.

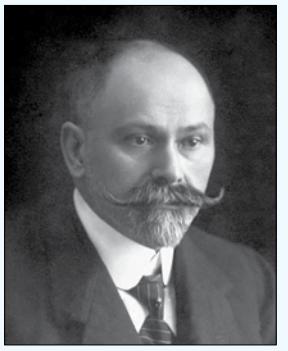
Od 1893. do 1897. bio je vladin perovoda kada je na Pravnom fakultetu habilitirao za docenta rimskog prava raspravom *Najstarija rimska oporuka i libera testamentificatio*. Predavao je povijest i institucije rimskog prava kao izvanredni i redoviti profesor od 1899. do 1940. godine. Svojim nastavničkim radom dao je temelje pravnog obrazovanja mnogim generacijama pravnika u Hrvatskoj.

Andrassy je tri puta bio dekan Pravnog fakulteta u Zagrebu, objavio je nekoliko stručnih rasprava i prinsosa u *Mjesečniku Pravničkog društva* i priredio je drugo, treće i četvrto izdanje udžbenika Juliusa Barona *Institucije rimskog prava*. Pored povijesti i institucija rimskog prava predavao je povremeno i pandektno pravo.

Bavio se raznim sportovima, osobito klizanjem, tenisom i biciklizmom. Bio je dugogodišnji član i odbornik Prvog hrvatskog klizačkog društva, 1909. izabran je za predsjednika Privremenog odbora Hrvatskog športskog saveza, a 1911. i za prvog predsjednika tog saveza.

U prvom rukovodstvu Hrvatskog športskog saveza Andrassy je sakupio najuglednije ljudi tog vremena. Znao je da je upravo sport jedno od najprikladnijih sredstava za borbu protiv mađarona i politike tadašnjeg bana Khuena Héderváryja. Osnivanje Hrvatskog športskog saveza nije se svidjelo tadašnjim vlastima. Do odobrenja rada i pravila HŠS-a došlo je tek 10. kolovoza 1910. kada je na vlast došao ban Nikola Tomašić.

Ljudevit Andrassy preminuo je 30. listopada 1955. u Zagrebu.

Franjo BUČAR

PREDSJEDNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1913. – 1919.
PREDSJEDNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1919. – 1927.
ČLAN MEĐUNARODNOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1920. – 1946.

O tac hrvatskog sporta

Franjo Bučar rođen je 25. studenoga 1866. u Zagrebu. Filozofski fakultet (smjer povijest i zemljopis) završio je u Zagrebu, a povjesne znanosti doktorirao je u Grazu 1897. godine. Promicatelj je modernog olimpijskog pokreta na prostorima Hrvatske, a kao sportaš bavio se gimnastikom, klizanjem, skijanjem i mačevanjem.

Radio je kao profesor tjelesnog odgoja u zagrebačkim gimnazijama, a od 1894. do 1896. organizirao je Tečaj za učitelje gimnastike, prve hrvatske škole za obrazovanje kadrova za tjelesni odgoj. Bio je promicatelj novih sportova poput gimnastike, skijanja, hokeja na ledu i osnivač brojnih klubova, strukovnih saveza, Hrvatskog športskog saveza 1909. i Jugoslavenskog olimpijskog odbora 1919. godine.

U kolovozu 1894., dva mjeseca nakon osnivanja Međunarodnog olimpijskog odbora, Bučar je u časopisu *Gimnastika* objavio vijest o njegovu osnivanju. Za vrijeme studiranja na Centralnom gimnastičkom zavodu u Stockholmu te prilikom brojnih putovanja Europom, Bučar je upoznao nekoliko članova Međunarodnog olimpijskog odbora, uz čiju je pomoć nastojao učlaniti Hrvatsku u MOO.

Prilikom posjeta Parizu 1908. razgovarao je s Pierrem de Coubertinom o mogućem prijamu Hrvatske u Međunarodni olimpijski odbor. Coubertin se s tim načelno složio, ali hrvatska molba za prijam nije razmatrana na sjednici MOO-a. Znatan poticaj razvoju olimpizma u nas dala je Bučarova knjiga *Olimpijske igre u Stockholmu godine 1912*. Na tim je lgrama boravio kao gost Vic-tora Balcka, predsjednika Organizacijskog odbora Igara.

Franjo Bučar izabran je za prvog predsjednika Jugoslavenskog olimpijskog odbora osnovanog 1919. i tu je dužnost obnašao do 20. siječnja 1927. godine. Članom Međunarodnog olimpijskog odbora postaje 1920. i tu dužnost obnaša sve do smrti. O zadacima i problemima vezanim za olimpizam Bučar se dopisivao s predsjednicima MOO-a Pierrem de Coubertinom, Henrijem Bailler-Latourom i Siegfriedom Edströmom. Uz to, Bučar je odigrao i veliku ulogu u sokolskoj organizaciji.

Nakon Drugog svjetskog rata Bučar se tadašnjim vlastima ponudio kao posrednik u uključivanju u Međunarodni olimpijski odbor. Poslao je pismo Fiskulturnom odboru Hrvatske, ali je umro ne dočekavši odgovor.

Franjo Bučar je tijekom pedeset godina u brojnim hrvatskim dnevnim novinama, stručnim časopisima, leksikonima i enciklopedijama objavljivao mnogobrojne članke o olimpizmu. Po njemu je nazvana Državna nagrada za sport kao najviša nagrada koju Hrvatska država dodjeljuje za izuzetna dostignuća u području sporta od 1991. godine.

Franjo Bučar preminuo je 26. prosinca 1946. u Zagrebu.

Stevan HADŽI

PREDSJEDNIK SAVEZA SPORTOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE 1929. – 1941.
PREDSJEDNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1931. – 1941.

Uz Bučara najznačajnija osoba u hrvatskom sportu između dva svjetska rata

Stevan Hadži rođen je 15. srpnja 1888. u Zagrebu. Doktorirao je pravo na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1912. godine. Još kao student, najprije u zagrebačkom SC Academia, a kasnije u HAŠK-u, bavio se skijanjem, klizanjem i tenisom. Napisao je 1911. prva hrvatska pravila skijanja.

Hadži je bio predsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza od 1934. do 1937. godine. Na Olimpijskim igrama u Amsterdamu 1928. Hadži, Miroslav Dobrin i Hrvoje Macanović započeli su prve pregovore oko osnivanja Balkanskih igara. One su od 1929. do 1933. održavane na olimpijskom stadionu u Ateni, a prve Balkanske igre izvan Grčke priređene su 1934. u Zagrebu, na novom stadionu na Sveticama.

Primanje Jugoslavenskog zimsko-sportskog saveza u članstvo međunarodne skijaške federacije omogućilo je našim natjecateljima nastup na prvima Zimskim olimpijskim igrama u Chamonixu 1924. godine. Voda jugoslavenske delegacije na tim prvima lgrama bio je Stevan Hadži.

Nezadovoljni radom Jugoslavenskog olimpijskog odbora najzainteresiraniji sportaši osnovali su 1926. radi prikupljanja sredstava, priprema i slanja sportaša na Olimpijske igre u Amsterdam Međusavezni olimpijski odbor za devetu olimpijadu, poslije nazvan MESAVOD. Sjedište MESAVOD-a bilo je u Zagrebu, a na čelu mu je bio Hadži.

Natjecatelje iz Jugoslavije zbog krize rada Jugoslavenskog olimpijskog odbora, čije je sjedište 1927. prebačeno iz Zagreba u Beograd, nije Organizacionom odboru Ol-ja u Amsterdamu prijavio JOK nego MESAVOD. Voda jugoslavenske delegacije na lgrama u 1928. u Amsterdamu bio je Hadži, kao i na ZOI-ju iste godine u St. Moritzu.

Svesni slabosti Jugoslavenskog olimpijskog komiteta i ne želeći gubiti vrijeme u pripremama za sljedeće Olimpijske igre, zagrebački sportski djelatnici obnovili su 7. prosinca 1928. MESAVOD i za desetu olimpijadu, a na čelu je ponovno Stevan Hadži.

Nakon Drugog svjetskog rata ideja dr. Franje Bučara bila je da ga upravo Stevan Hadži naslijeđi u članstvu Međunarodnog olimpijskog odbora i on je o tome obavijestio novog predsjednika MOO-a Sigfriđa Edströma, koji se s time složio.

Stevan Hadži se, međutim, teško razbolio i preminuo je 8. rujna 1946. u Zagrebu.

Milovan ZORIĆ

PRVI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1909. – 1911.

Utemeljitelj HAŠK-a i prvi tajnik Hrvatskog športskog saveza

Milovan Zorić rođen je 31. svibnja 1884. u Zagrebu. Pohađao je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu koju je završio 1902. godine. Pravne znanosti diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je i doktorirao. Od svoje rane mladosti opredijelio se za sport. Spojio je svoju akademsku naobrazbu i praksi sa sportom i bio dugogodišnji sportski djelatnik i nogometni sudac.

Pravničku je karijeru započeo u Zagrebu kao sudski prislušnik. Zatim je bio zamjenik državnog odvjetnika u Nadodvjetništvu, a 1918. službovao je u Predsjedništvu Zemaljske vlade. Veliki župan Zagrebačke županije bio je od veljače do listopada 1929., a predsjednik Upravnog suda od 1929. do 1941. godine.

U međuvremenu je bio član Međunarodne vlade Saarskog područja u Njemačkoj kao ministar pravosuđa i prosvjete od 1932. do 1935., a 1935. je bio i zamjenik predsjednika Vlade. Bio je član Vrhovnog suda Narodne Republike Hrvatske 1945., a od 1946. do 1958. i član Međunarodnog suda u Haagu.

Već kao 19-godišnjak bio je 1903. jedan od utemeljitelja Akademskog športskog kluba iz Zagreba i jedan je od njegovih najagilnijih članova. Godinu dana nakon utemeljenja upravo na njegov prijedlog klub mijenja ime u Hrvatski akademski športski klub - HAŠK. Početkom 1908. su u izdanju HAŠK-a tiskana *Pravila nogometne igre*, koja je s engleskog originala preveo i pojasnio upravo Miroslav Zorić.

Na utemeljiteljskom skupu Hrvatskog športskog saveza 5. listopada 1909. bio je kao predstavnik HAŠK-a jedan od utemeljitelja i prvi tajnik, a na drugoj skupštini Hrvatskog športskog saveza 13. lipnja 1912. imenovan je predsjednikom Sekcije za nogomet, pa se taj datum bilježi kao datum osnutka Hrvatskog nogometnog saveza. Zorić je s Hinkom Würthom bio izbornik Hrvatske na prvoj neslužbenoj utakmici protiv Slavije u Pragu 1907. godine.

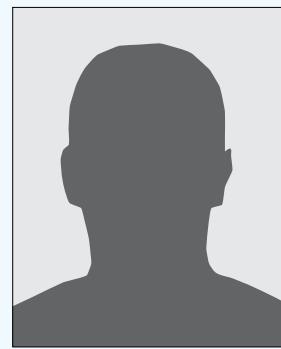
Mačevanjem se Zorić počeo baviti već kao učenik petog razreda, i ovim sportom bavio se do 1910. godine. Bavio se i jahanjem, tenisom, klizanjem, skijanjem, sanjkanjem i plivanjem. U najkritičnijim vremenima za napredak i opstanak zagrebačkih mačevalačkih klubova Mladost i Lokomotiva pomagao je izravno novcem ili kupovanjem rezervi. Među ostalim, darovao je električni aparat za registraciju pogodaka u mačevanju.

Milovan Zorić preminuo je 27. siječnja 1971. u Zagrebu.

Branko FRANIĆ

DRUGI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1909. - 1910.

Jedan od prvih čelnika Hrvatskog športskog saveza

Branko Franic rođen je 14. veljače 1880. Zagrebu. Djelovao je u nekoliko sportova. Bio je blizak prvom predsjedniku Hrvatskog športskog saveza Ljudevitu Andrašyju, pa je na osnivačkoj skupštini saveza 5. listopada 1909. izabran za drugog tajnika. Početkom 1910. Franic se povukao s te dužnosti, ali je ostao član odbora, dok je dužnost drugog tajnika preuzeo Levin Polc.

Odmah po osnivanju Hrvatskog športskog saveza poduzete su mјere za uključivanje pojedinih pododbora u međunarodne stručne saveze i međunarodna natjecanja, na čemu je inzistirao upravo Branko Franic. Vrlo brzo dolazi do sukoba s mađarskim sportskim predstavnicima koji su stalno pokušavali razbiti Hrvatski športski savez nudeći razne privilegije klubovima iz Hrvatske ako pristupe Mađarskom nogometnom savezu.

Međutim, rukovodstvo Hrvatskog športskog saveza ostajalo je dosljedno svojoj težnji za samostalnim nastupima na međunarodnoj natjecateljskoj pozornici. U tome je slijedilo primjer Češkog sportskog saveza koji je vodio borbu s austrijskim sportskim savezima. U takvim situacijama Hrvatski športski savez uvijek se stavljao na stranu Češkog sportskog saveza.

U srpnju 1914. započeo je Prvi svjetski rat, a time i mobilizacija koja je zahvatila i Branka Franica koji je dobio je poziv za odlazak na front.

Branko Franic poginuo je u Prvom svjetskom ratu. Datum i mjesto pogibije nisu poznati.

Levin POLC

DRUGI TAJNIK 1910. – 1911. i PRVI TAJNIK 1911. – 1912. HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA

Ugledni pravnik i haškovac

Levin Polc rođen je 16. travnja 1886. u Zagrebu. Bio je doktor pravnih nauka, a fakultet je završio u Beču. Bio je vrlo ugledna osoba, odvjetnik po životnom pozivu, ali vezan uz HAŠK još od osnutka kluba.

Odmah po povratku iz Beča stavlja se na raspolažanje HAŠK-u, u kojem ostaje sve do svoje prerane smrti. Bio je istinski borac za samostalnost hrvatskih klubova, pa se odmah po osnutku priključio Hrvatskom športskom savezu. U mnogim kriznim situacijama u klubu upravo bi Polc bio taj koji bi stišavao strasti.

Najveća kriza bila je unutar atletske sekcije. Na skupštini koja je održana u prosincu 1925., članovima su ponudene dvije liste. Nositelj jedne bio je dotadašnji predsjednik dr. Vasilije Belošević koji je dobio povjerenje za nastavak mandata, dok je drugu predvodio dr. Ivan Ivančević. Dr. Polc pokušao je svojim autoritetom smirititi strasti, ali bez uspjeha i velik dio poraženih na ovoj skupštini napustio je klub.

Malo prije toga Polc se kandidirao za novog predsjednika Jugoslavenskog nogometnog saveza koji je još stolovao u Zagrebu. U konačnici tu funkciju nije želio prihvatići.

Levin Polc bio je predsjednik HAŠK-a od 1908. do 1909. godine. Proglašen je začasnim članom HAŠK-a što je bila veoma velika klupska počast tog vremena.

Dr. Levin Polc preminuo je 11. studenoga 1927. u Zagrebu.

Branimir DOMAC

DRUGI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1911. – 1912.

Odvjetnik, slikar, svestrani sportaš i ugledni haškovac

Branimir Domac rođen je 13. srpnja 1889. u Zagrebu. Po završetku Klasične gimnazije u Zagrebu upisao se 1909. na Pravni fakultet i istodobno na Privremenu višu školu za umjetnost i obrt u Zagrebu (odjel slikarstva). Kada se trebao odlučiti između prava i slikarstva, napušta oba studija i odlazi u Modling u Donju Austriju u časničku školu. Nakon godine dana vraća se u Zagreb i nastavlja studirati pravo koje završava 1919. godine.

Za gimnazijskih dana Domac se isticao u mačevanju, a kao student i član HAŠK-a bavio se lakom atletikom, tenisom i zimskim sportovima. Bio je i biciklistički sudac, a u Hrvatskom športskom savezu povjerena mu je izrada pravilnika za nogomet, za nogometne suce i za ručne saonice. Kao višegodišnji član uprave HAŠK-a bio je tajnik 1910. i predsjednik od 1911. do 1913. godine. Zaslužan je za uređenje prvog igrališta u Maksimiru 1912. godine.

Domac se više desetljeća bavio i slikanjem, pogotovo nakon dolaska u Osijek. Slikao je u ulju te crtao ugljenom i olovkom motive iz Osijeka i okolice, mrtve prirode i cvijeće. Sudjelovao je na izložbama osječkih slikara 1954. i 1956. te slavonskih slikara i kipara 1955. u Osijeku.

Branimir Domac preminuo je 30. studenoga 1962. u Osijeku.

Viktor KLOBUČAR

PRVI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1912. – 1913.

Pionir sportskog zrakoplovstva u Hrvatskoj

Viktor Klobučar rođen je 24. srpnja 1878. u Grazu u Austriji. Bio je školovani časnik Ratne mornarice Austro-Ugarske Monarhije. Gimnaziju je polazio u Zagrebu gdje se 1889. prvi put susreo sa zrakoplovstvom gledajući balonski let akrobate Merighija.

Nakon završetka mornaričke akademije u Rijeci, Klobučar 1909. odlazi u Francusku na obuku za upravljanje zrakoplovom, a 1910. u pilotsku školu u Bečko Novo Mesto, gdje je dobio pilotsku dozvolu broj 26 austrijskog Aero kluba 1911. To je bila prva pilotska dozvola za jednog Hrvata. Iste godine boravi u Frankfurtu na Majni radi obuke o upravljanju zračnim brodovima.

Zapovjedništvo tadašnje Ratne mornarice u Puli Klobučara postavlja za zapovjednika Vojničke avijacičarske posade.

Viktor Klobučar prvi je Hrvat koji je osvojio trofej u zrakoplovnom jedriličarstvu na jedrilici – klizaču (nešto poput suvremenog zmajarstva, odnosno slobodnog letenja). Prema pisanju britanskog časopisa *Flight*, prvo jedriličarsko natjecanje u svijetu održano je 16. veljače 1910., a austrijski ilustrirani časopis *Sport Blatt* piše o jedriličarskom natjecanju za godinu 1912./1913. i pobjedi Viktora Klobučara, koji je u Semmeringu osvojio prvo mjesto i u Hrvatsku donio prvi pobjednički pehar u povijesti zrakoplovstva.

Tijekom tih godina obavljao je i razne dužnosti u Hrvatskom športskom savezu. Bio je tajnik, odbornik i revizor.

Viktor Klobučar preminuo je 28. lipnja 1965. u Zagrebu.

Ferdinand BUDICKI

DRUGI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1912. – 1913.

Pionir hrvatskog automobilizma, bicikлизma i zrakoplovstva

Ferdinand Budicki rođen je 11. travnja 1871. u Zagrebu. U Varaždinu je učio bravarski znat, a u Beču radio i položio majstorski ispit. Radio je u Grazu, Budimpešti, poduzeću Siemens u Münchenu i Nürnbergu te u Berlinu u biciklističkom poduzeću Albatros.

U Zagrebu je u Marovskoj ulici (danasa Masarykova) kao nadopunu postojećoj mehaničkoj radionicici otvorio 1898. trgovinu šivačih strojeva i bicikala. Bio je član varaždinskog kluba biciklista te aktivan u popularizaciji biciklizma. Njegovo osmomjesečno putovanje biciklom Europom i dijelom Sjeverne Amerike 1897. i 1898., u kojem je prešao 16 758 kilometara, popratio je zagrebački tisak te više europskih novina.

Jedan je od osnivača Hrvatskog koturaškog (biciklističkog) kluba Orao 1904. i Hrvatskog automobilskog saveza 1906. godine. Kao uspješan obrtnik bio je vijećnik Trgovinske zanatske komore te suosnivač gospodarskog sajma Zagrebački zbor (danasa Zagrebački velesajam) 1909. godine.

Prvi je 1901. u Zagreb dovezao automobil i motocikl. Rabljeni automobil marke Opel dovezao je iz Beča. Sudjelovao je u mnogim motociklističkim i biciklističkim utrkama u Zagrebu i inozemstvu.

Budicki je 1905. letio balonom iz Zagreba do obližnje Gornje Stubice i Mraclina, dok je iduće godine izveo uspješan let od Zagreba do Krka.

Ferdinand Budicki obrt je selio više puta, a u doba kada se nalazio na uglu Illice i Gundulićeve ulice, 1902. proširen je ponudom automobila te je tako Zagreb dobio prvi autosalon. Prvi modeli auta koje je prodavao bili su oni tvornice Adam Opel AG, a imao je i zastupništva Ford Motor Company, Daimler AG i Puch. Kako Budickom bečka vozačka dozvola nije priznata, pristupio je prvome ispitu za dobivanje vozačke dozvole koji je održan 1910. u Zagrebu, a dodijeljena mu je vozačka dozvola serijskoga broja 1.

Budicki je podučavao vožnju od 1904., te je tako vožnji podučio i članove povjerenstva koje mu je dodijelilo vozačku dozvolu, a 1910. i službeno je otvorio prvu autoškolu. Imao je i obrt za prijevoz putnika, najprije automobilom od 1904. i autobusom od 1909., a od 1911. i taksi-službom. Obrt za prijevoz zatvorio je 1921. godine.

Ferdinand Budicki preminuo je 25. lipnja 1951. u Zagrebu.

Josip REBERSKI

PRVI TAJNIK HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1913. – 1914.

Istaknuti predratni političar i dugogodišnji sportski dužnosnik

Josip Reberski rođen je 7. veljače 1881. u Zagrebu. Klasičnu gimnaziju završio je u Zagrebu 1900. godine. Doktorirao je pravne znanosti. Bio je član Napredne omladine i Hrvatskog sokola. Obnašao je više godina i dužnost predsjednika Concordije.

Josip Reberski bio je blizak suradnik Franje Bučara, pa je 1913. bio prvi tajnik Skupštine Hrvatskog športskog saveza, a 1914. i u nekoliko kasnijih saziva odbornik u Skupštini. Od 1919. do 1927. bio je i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Reberski je bio poznat i po tome što je vodio akcije za pomoć u školovanju istarskih, gradišćanskih i bunjevačkih Hrvata, kao i akcije za stambeno zbrinjavanjebjegunaca iz Istre pred terorom talijanskih fašista. Godine 1920. izabran je za zastupnika u Skupštini Grada Zagreba. Bio je član vodstva Hrvatske seljačke stranke. Na izborima za Narodnu skupštinu 1935. i 1938. izabran je za zastupnika na listi HSS-a.

Ubrzo nakon proglašenja Nezavisne Države Hrvatske je uhićen. Sudjelovao je u pripremi puča Vokić-Lorković zbog čega je interniran u Lepoglavu. Nakon rata je emigrirao u Rim gdje je postao član vodstva emigrantske organizacije Hrvatski klub.

Josip Reberski je 1947. otisao u Argentinu, a preminuo je 8. listopada 1965. u Buenos Airesu.

Anton JAKOVAC

DRUGI TAJNIK 1913. – 1914. i 1919., PRVI TAJNIK 1914. HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA

PRVI TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1919. – 1927.

Najблиži suradnik dr. Franje Bučara i osnivač više nacionalnih sportskih saveza

Anton Jakovac rođen je 25. svibnja 1885. u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu, a diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu 1912. godine. Na istom fakultetu je i doktorirao. Od 1923. do 1944. imao je u Zagrebu vlastitu odvjetničku kancelariju.

Prvi sportski angažman Antona Jakovca bilježimo kao člana Upravnog odbora Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba, a potom i tajnika od 1910. do 1914. godine.

Kada je dr. Franjo Bučar izabran za predsjednika Hrvatskog športskog saveza 1914., prvi tajnik postao je njegov najблиži suradnik i prijatelj dr. Anton Jakovac, a kada je nakon Prvog svjetskog rata obnovljen rad Hrvatskog športskog saveza, Jakovac je i dalje na dužnosti tajnika.

Kada je 15. travnja 1919. u Zagrebu osnovan Jugoslavenski nogometni savez, Jakovac je izabran za potpredsjednika Saveza. Malo nakon osnivačke skupštine, 1920. dolazi do izvanredne sjednice Skupštine Jugoslavenskog nogometnog saveza, a Anton Jakovac postaje predsjednik i tu dužnost obnaša do 1921. godine.

Na inicijativu Franje Bučara, Hrvatski športski savez počeo je pripremati organizaciju osnivačke skupštine Jugoslavenskog olimpijskog odbora. Na sjednici Hrvatskog športskog saveza 16. rujna 1919. zaključeno je „da se učine sve predradnje za osnivanje Olimpijskog odbora“. Franjo Bučar i Anton Jakovac bili su zaduženi da na osnovi pravila Čehoslovačkog i Međunarodnog olimpijskog odbora napišu prijedlog pravila za Jugoslavenski olimpijski odbor.

U zagrebačkom dnevniku Novosti od 19. studenoga 1919. objavljena je vijest da se za 14. prosinca u 3 sata popodne u Zagrebu, u Gundulićevoj ulici 29, saziva prizemno konstituiranje Olimpijskog odbora. Poziv su potpisali predsjednik i tajnik Hrvatskog športskog saveza Franjo Bučar i Anton Jakovac.

Pored djelovanja u navedenim organizacijama Jakovca nalazimo i u boksu te sportskom ribolovu.

Anton Jakovac preminuo je 26. siječnja 1944. u Zagrebu.

Fran ŠUKLJE

DRUGI TAJNIK 1914. I PRVI TAJNIK 1919. HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA

Geolog, svestrani sportaš i prvi tajnik Jugoslavenskog nogometnog saveza

Fran Šuklje rođen je 2. listopada 1886. u Samoboru. U rodnom gradu pohađao je Opću pučku školu, a srednjoškolsko obrazovanje nastavio je u Zagrebu. Prirodne znanosti studirao je u Praagu, odakle se nakon nekoliko semestara vraća u Zagreb gdje završava studij, polaže ispit za profesora srednjih škola te obranom disertacije postiže naslov doktora filozofije.

Bio je asistent poznatog profesora Dragutina Gorjanovića Krambergera od 1907. do 1913., kada zaposlenje pronalazi kao srednjoškolski profesor u Srijemskoj Mitrovici, pa u Karlovcu, a 1919. postaje kustos Geološko-paleontološkog muzeja u Zagrebu.

Šuklje je bio vrlo aktivan u planinarstvu. Potpredsjednik je Hrvatskog planinarskog društva od 1938. do 1940., a 1939. osnovan je Savez hrvatskih planinarskih društava na čije je čelo došao upravo Šuklje. Pisao je članke za *Samoborski list* te je uredio Prirodoslovnu zbirku za Pučku školu u Samoboru u kojem jedna od ulica danas nosi njegovo ime.

Fran Šuklje bio je svestrani sportaš. Jedan je od osnivača samoborskog kluba Šišmiš 1902., društva koje je i prije osnutka planinarske podružnice Japetić organiziralo izlete u samoborsku okolicu. Jedan je od prvih igrača hokeja na travi kod nas. Bavio se i atletikom, trčanjem na duge pruge. Jedan je od osnivača i predsjednik Zagrebačkog nogometnog podsaveta te prvi tajnik Jugoslavenskog nogometnog saveza.

Fran Šuklje preminuo je 12. prosinca 1949. u Zagrebu.

Ante PANDAKOVIĆ

DRUGI TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1919. – 1927.

Od referenta skijaške sekcije HŠS-a do izbornika jugoslavenske nogometne reprezentacije

Ante Pandaković rođen je 21. srpnja 1891. u Krakovu. Inače diplomirani pravnik, bavio se skijanjem, kajakaštvom, alpinizmom, tenisom, nogometom i planinarstvom, a od samih početaka aktivan je u Hrvatskom športskom savezu. Na drugoj redovnoj glavnoj sjednici Skupštine Saveza održanoj 30. lipnja 1912., na kojoj su prihvaćeni pravilnici i imenovani referenti sekcija za pojedine sportske grane, Ante Pandaković imenovan je za referenta skijaške sekcije.

Već ranije su tijekom 1906. i 1907. bili priređivani sanjkaški izleti u Samoborsko gorje, pa je na Pleševici 24. siječnja 1909. zabilježeno prvo sanjkaško natjecanje, na kojem je Ante Pandaković osvojio drugo mjesto.

Prvi organizirani skijaški tečaj u Hrvatskoj održan je za 14 skijaša 1913. u Mrkopolju, u organizaciji Rikarda Wickerta, Ivo Lipovčaka i Ante Pandakovića.

U razdoblju pred Prvim svjetskim ratom Ante i Mirko Pandaković aktivni su i u planinarstvu te su s još desetak planinara izveli prvi zimski planinarski uspon na skijama u Hrvatskoj. Ante Pandaković, Ivo Lipovčak i Rikard Wickert uspeli su se uz pomoć skija na vrh Bjelolasice (1533 m), najvišeg vrha Gorskog kotara.

Pandakovići sudjeluju i u osnivanju Zagrebačkog športskog kluba Viktorija 1907., a Ante i Mirko godinama su najagilniji članovi i istaknuti predsjednici kluba.

Nakon Prvog svjetskog rata Ante Pandaković nastavlja svoju djelatnost u sportu. Kvalificirani je skijaški učitelj, organizator teniskog i kajakaškog sporta, odbornik te jedan od osnivača i tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora, od osnutka u Zagrebu 1919. do 1927. godine.

No tijekom 20-ih godina 20. stoljeća najviše će se angažirati u nogometu, gdje je pored dužnosti izbornika od 1926. do 1930., u razdoblju od 1928. do 1930. obnašao i dužnost predsjednika Jugoslavenskog nogometnog saveza.

Poslije Drugog svjetskog rata, zajedno s bratom Mirkom obnavlja Zagrebačko klizačko društvo, a obojica su bili i odbornici u Ski-klubu Zagreb.

Ante Pandaković preminuo je 13. veljače 1968. u Zagrebu. Danas jedna od ulica na zagrebačkoj Trešnjevcu nosi njegovo ime.

Hrvoje MACANOVIĆ

TAJNIK SAVEZA SPORTOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE 1929. – 1931.

TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1930. – 1931.

Doajan hrvatskog sportskog novinarstva, predavač i važan sportski dužnosnik

Hrvoje Macanović rođen je 1. lipnja 1904. u Arbanasima kod Zadra.

Godine 1913. njegova obitelj seli u Split, gdje nastavlja školovanje. U Splitu je i maturirao u Realnoj gimnaziji 1921. godine. Tada je već plivao i igrao vaterpolo za Jugoslavenski pomorski sportski klub Baluni, koji kasnije mijenja ime u Jadran. Nastupao je na plivačkom prvenstvu Dalmacije na 100, 200 i 400 metara. Bio je i prvi plivački i vaterpolski trener u klubu.

Na studiju u Zagreb odlazi 1921. i postaje dopisnik splitskog Novog doba. Za vrijeme studija u Zagrebu nastavlja se baviti sportom. Postaje član HAŠK-a, plivanju i vaterpolu dodaje atletiku i gimnastiku, a već 1923. postao je tehnički referent Jugoslavenskog plivačkog saveza.

Bio je aktivni suosnivač Radio Zagreba koji započinje s emitiranjem 15. svibnja 1926. godine. Njegov prvi izravni prijenos za Radio Zagreb, a to znači i prvi radioprijenos sportskog događaja u Hrvatskoj uopće, bio je 1929., kada je prenosio veslačka natjecanja na rijeci Savi u Zagrebu.

Već prije toga redovito se javljao u programu Radio Zagreba. Izvještavao je s Olimpijskih igara u Amsterdamu 1928., otkud je izvještaje slao poštom. Potom je izvještavao s Olimpijskih igara u Berlinu i ZOI-ja u Garmisch-Partenkirchenu 1936., s OI-ja u Helsinkiju 1952., Rimu 1960. i Tokiju 1964. te više svjetskih i europskih prvenstava u raznim sportovima.

Hrvoje Macanović bio je prvi tajnik Saveza sportskih novinara Jugoslavije, a neko vrijeme tridesetih godina prošlog stoljeća obavljao je i dužnost tajnika Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Bio je predavač na prvom tečaju za prednjake, učitelje plivanja, vaterpola i skokova u vodu održanom u Splitu 1935., čiji je bio jedan od rukovoditelja. Još prije Drugog svjetskog rata bio je jugoslavenski predstavnik u Međunarodnom skijaškom savezu.

Za svoj rad u sportu dobio više društvenih priznanja, među kojima i Nagradu za životno djelo Hrvatskog zbora sportskih novinara 1979. godine.

Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1955. i Republičke nagrade fizičke kulture 1963. godine.

Kao umirovljenik iz Malog Lošinja obavlja poslove iz domene Saveza za fizičku kulturu

Hrvatske, a ujedno i izvještava s novogodišnjeg podvodnog ribolova za program Radio Zagreba.

Hrvoje Macanović preminuo je 4. siječnja 1980. u Malom Lošinju, nakon što je poslao izvještaj s novogodišnjeg natjecanja u podvodnom ribolovu za program Radio Zagreba.

Upravo po njemu ime nosi i Gradska dvorana u Malom Lošinju.

Milivoj GAVRANČIĆ

TAJNIK SAVEZA SPORTOVA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE 1930. – 1931.

Pripadao je obitelji koja je ostavila velik trag u sportskom životu Hrvatske

Milivoj Gavrančić rođen je 22. siječnja 1905. u Virovitici. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Pravnom fakultetu. Bio je jedan od najuglednijih zagrebačkih odvjetnika tog vremena. Odvjetnik mu je bio i otac Oton, kao i stric Zvonimir.

Gavrančić je pripadao obitelji koja je ostavila velik trag u sportskom životu Virovitice, Zagreba i cijele Hrvatske. Naime, otac mu je bio istaknuti član sokolske organizacije i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora, dok je suprug Milivojeve sestre Mare bio istaknuti sportaš, sportski djelatnik i publicist Hrvoje Macanović. Upravo je s potonjim Milivoj Gavrančić dijelio dužnost tajnika Upravnog odbora Saveza sportova Kraljevine Jugoslavije od 1930. godine.

Kao ugledni građanin koji je prezirao totalitarizam već je u kolovozu 1941. prvi put uhićen i bio je podvrgnut istragama u ustaškom zatočeništvu. Tijekom Drugog svjetskog rata Gavrančić je više puta uhićivan, da bi u drugoj polovici 1944. bio odveden u logor u Jasenovcu iz kojeg se više nikada nije vratio.

Za oslobođanje Milivoja Gavrančića iz zatočeništva zauzimao se i sam zagrebački nadbiskup kardinal Alojzije Stepinac, o čemu svjedoči i pismo koje je kardinal uputio dr. Andriji Artukoviću, državnom prabilježniku Nezavisne Države Hrvatske 7. studenoga 1944. godine.

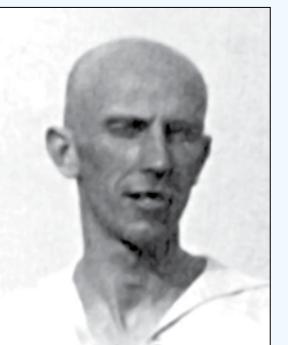
„Nedavno je uhapšen po vojnom redarstvu Vama poznati dr. Milivoj Gavrančić odvjetnik iz Zagreba. U vojsci je služio kao pričuvni časnik - sudac, međutim skoro godinu dana nije više u vojsci, nego se jedino bavi svojim odvjetničkim poslovima. Razlog njegovog uhapšenja nije poznat. Politikom se uopće nije bavio, niti je sudjelovao u bilo kakvim pothvatima, koji bi bili na štetu državnih interesa. Čini se, da je jedini razlog taj, što nosi ime Gavrančić i što je sin Otona Gavrančića. Čujem da mu prijeti i logor... Molim Vas, gospodine prabilježniče, da sa svoje strane poduzmete žurne korake, da se čitava ova stvar čim prije ispita i da se spomenutoga dr. Gavrančića, ako doista nije kriv, pusti na slobodu.“

Vapaj kardinala Stepinca nije uslišan, Gavrančić je sproveden u logor Jasenovac. Po nekim izvorima bio je i u Lepoglavi. U travnju 1945. godine gubi mu se svaki trag.

Miroslav DOBRIN

TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1931. – 1941.

Istaknuti međuratni dužnosnik i glavni tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Miroslav Dobrin rođen je 16. lipnja 1894. u Zagrebu. Završio je gimnaziju u Zagrebu 1914., a potom trgovачki tečaj. Sportom se počeo baviti 1907. igraanjem nogometa u srednjoškolskom sportskom klubu ARX, čiji je bio i suočivač.

Atletikom se počeo baviti 1911. u HAŠK-u, te je iste godine prvi put nastupio na cross-country natjecanju u Maksimiru. Nastupao je za HAŠK od 1911. do 1925. i ASK od 1925. do 1926., a nakon Prvog svjetskog rata uglavnom se bavio brzim hodanjem na 3,5 do 10 kilometara. U toj disciplini je dugi niz godina bio rekorder i prvak države.

Bio je suočivač Lakoatletskog saveza za Hrvatsku i Slavoniju, preteče Jugoslavenskog lakoatletskog saveza osnovanog 1921. godine. U Jugoslavenskom lakoatletskom savezu Dobrin je bio tehnički referent od 1921. do 1936. i koautor prvih pravila te vođa momčadi na inozemnim natjecanjima, između ostalih i na Olimpijskim igrama 1924. u Parizu, 1928. u Amsterdamu, gdje je bio i atletski sudac, te u Berlinu 1936., gdje je bio vođa reprezentacije.

Godine 1924. potaknuo je organiziranje Balkanskih igara. Bio je jedan od organizatora i tehnički referent V. Balkanskih igara u Zagrebu 1934. godine. Kao amaterski trener djelovao je u atletskim sekcijama HAŠK-a od 1921. do 1925., ASK-a od 1926. do 1927., Concordije od 1928. do 1945. i Zagreba od 1946. do 1948. godine. Za njegova djelovanja Concordia je bila ekipni prvak Jugoslavije 1930., 1931. i 1937. i pobjednik Pokala Jugoslavenskog atletskog podsavza 1933., 1934. i 1935. godine.

Vodio je atletsku reprezentaciju Kraljevine Jugoslavije u međuratnom razdoblju, bio glavni tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora od 1931. do 1941. te urednik mjesecačnika *Olimpijski sport* od 1934. do 1936. godine. S Lucijanom Kovačićem i Veljkom Ugrinićem prvi je preveo atletska pravila na našem prostoru.

Za vrijeme NDH, iako mu je kao Židovu bio zabranjen dolazak na stadion, potajno je vodio treninge pod zaštitom atletičara. U tom razdoblju Concordia je bila pobjednik Pokala Hrvatskog lakoatletskog saveza 1943. i ekipni prvak Nezavisne Države Hrvatske 1944. godine.

Dobrin je 1948. odselio u Izrael, a od 1950. do 1952. djelovao je kao trener u Boliviji. Nakon izbijanja građanskog rata izbjegao je u Venezuelu, gdje je bio nacionalni trener i vođa ekipa na Olimpijskim igrama 1960. u Rimu, 1968. u Meksiku, 1972. u Münchenu i 1976. u Montrealu, kao i na više panameričkih igara i prvenstava Južne Amerike na kojima su njegovi atletičari osvajali odličja.

Miroslav Dobrin preminuo je 18. siječnja 1985. u Caracasu u Venezueli, gdje je i pokopan.

Zdravko FRANČIĆ

DRUGI TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1939. – 1941.

Sokolaš, atletičar i važan dužnosnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Zdravko Frančić rođen je 11. siječnja 1910. u Zagrebu. Nakon završetka srednje škole i gimnazije u rodnom gradu diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radio je u Zagrebu kao činovnik.

Sportsku karijeru Frančić je započeo u sokolskoj organizaciji, potom u atletskoj sekciji HAŠK-a. Vrlo rano postao je dužnosnik u HAŠK-u, uglavnom u atletskoj sekciji gdje do izražaja dolaze njegove organizacijske sposobnosti. U Zagrebu je 1921. osnovan Jugoslavenski atletski savez, gdje je djelovao do 1941., a većinu rukovodećih struktura u Savezu činili su sportski djelatnici iz Zagreba. Frančić je obnašao dužnost sekretara Jugoslavenskog atletskog saveza od 1929. do 1935. godine. Bio je blizak s Miroslavom Dobrinom, prvim tajnikom Jugoslavenskog olimpijskog odbora, te je upravo na njegov prijedlog Zdravko Frančić 1939. postao drugi tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Do pojačanog ekipiranja unutar organizacije Jugoslavenskog olimpijskog odbora došlo je zbog toga što su se naredne 1940. trebale održati Olimpijske igre u Tokiju, ali zbog početka Drugog kinesko-japanskog rata 1937. Međunarodni olimpijski odbor Igre je oduzeo Tokiju i dodijelio Helsinki. Finci su osokoljeni odlukom MOO-a ubrzali tempo u organizaciji jer su Igre dobili sa zakašnjenjem i svim nacionalnim olimpijskim odborima nametnuli su dodatne obveze. Zato je Jugoslavenski olimpijski odbor odlučio pored prvog tajnika Miroslava Dobrina na njegov prijedlog izabrati i drugog tajnika u osobi Zdravka Frančića. Međutim, zbog početka Drugog svjetskog rata i te su Igre otkazane.

Zdravko Frančić preminuo je 28. travnja 1988. u Zagrebu.

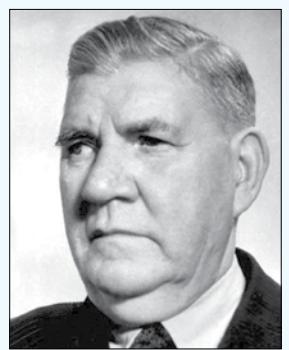
Mihajlo MERĆEP

Jedan od pionira biciklizma, automobilizma i sportskog letenja

Mihajlo Merćep rođen je 1. rujna 1864. u Dubrovniku. Studirao je fotografiju, da bi potom u Zagrebu otvorio fotografsku radionicu. Sportom se bavio od malih nogu. Najprije je vozio bicikl s velikim prednjim kotačem, a zatim na oba jednaka kotača. Na takvom je biciklu putovao Europom i sudjelovao na međunarodnim biciklističkim utrkama. Za vrijeme Svjetske izložbe u Chicagu 1893. putovao je biciklom od Beograda do Hamburga i od New Yorka do Chicaga. Tamo se počeo zanimati i za zrakoplovstvo. Nakon četiri godine boravka u SAD-u, vratio se 1897. u domovinu.

Kao što je u Zagrebu imao prvi bicikl, tako je imao i svoj motocikl, a potom i automobil za sportske vožnje. U ljetu 1910. Mihajlo Merćep i Edward Rusian iz Slovenije su odlučili zajednički graditi monoplane Merćep - Rus. Iste godine u Zagrebu su izgradili hangar, a u studenome na Merćepovu inicijativu osnovan je u Zagrebu Zrakoplovni klub. Nakon osnivanja kluba, Merćep je 1911., 1912. i 1914. konstruirao još tri zrakoplova iz vlastitih sredstava. Na zrakoplovnim natjecanjima održanim u Budimpešti 20. i 21. kolovoza 1912., na kojima je sudjelovalo 16 natjecatelja iz Austro-Ugarske Monarhije, pobijedio je njegov pilot Dragutin Novak, upravljajući zrakoplovom koji je Merćep konstruirao. Početkom Prvog svjetskog rata uhićen je i osuđen na šest mjeseci zatvora zbog aktivnosti u sokolskim društвima. Dok je bio u zatvoru, nepoznati počinitelji srušili su njegov hangar i uništili zrakoplov koji je konstruirao 1914. godine.

Od 1934. Mihajlo Merćep živio je u Beogradu, gdje je i preminuo 24. prosinca 1937. godine.

Marko KOSTRENČIĆ

HAŠK-ovac, pravnik, povjesničar i političar

Marko Kostrenić rođen je 21. ožujka 1884. u Zagrebu. Studirao je na Pravnom fakultetu u Beču, a doktorirao je u Zagrebu 1908. godine. Sveučilište u Pragu dodijelilo mu je 1936. zvanje počasnog doktora. Bio je prvi profesor pravne povijesti u Zagrebu od 1912. do 1937. i od 1945. do 1955. godine. Kao sveučilišni profesor predavao je hrvatsku pravnu povijest na zagrebačkom Pravnom fakultetu.

Obnašao je dužnost dekana Pravnog fakulteta i rektora Sveučilišta u Zagrebu, bio redoviti član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, ministar socijalne politike u jugoslavenskoj Vladi od 1931. do 1932., a potom i ban Savske banovine od 1934. do 1936. godine.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata od 1941. do 1942. bio je interniran u logor Stara Gradiška. Jedan je od utemeljitelja HAŠK-a 1903. godine. Kao nogometničar HAŠK-a bio je sudionik

prve javne nogometne utakmice u Zagrebu. Bavio se mačevanjem kao natjecatelj i kasnije kao trener. Bio je jedno vrijeme i u rukovodstvu Hrvatskog športskog saveza osnovanog 1909. godine.

Kostrenić je bio jedan od pionira sporta u Hrvatskoj i Zagrebu. Društvena elita grada Zagreba kojoj je pripadao dala je doprinos u svim sferama života, pa tako i u sportu.

Marko Kostrenić preminuo je 19. svibnja 1976. u Zagrebu.

Oskar MOHR

Odvjetnik i istaknuti teniski prijeratni dužnosnik

Oskar Mohr rođen je 1. kolovoza 1883. u Bjelovaru. Doktorirao je pravo temeljem rigorosa u Zagrebu 1917., a odvjetnikom je imenovan 1918. godine. Bio je odvjetnik u Karlovcu gdje je od 1919. do 1920. i urednik tjednika *Karlovac*.

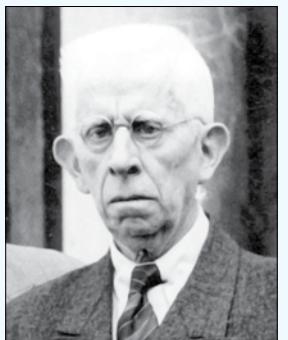
Mohr je kao student u Zagrebu bio među osnivačima i utemeljiteljima HAŠK-a 1903. na osnivačkoj skupštini održanoj u Preradovićevoj ulici. Bavio se i tenisom, a prije Prvog svjetskog rata u Karlovcu nogometom i mačevanjem. Bio je predsjednik Sportskog društva Olimpija, a od

1923. i prvi predsjednik Karlovačkog tenis kluba. Zaslužan je za izgradnju prvih dvaju teniskih terena u Urbanićevu perivoju. Kao predstavnik karlovačkog tenisa nastupio je na VI. međunarodnom teniskom turniru u Zagrebu organiziranom povodom 20. obljetnice HAŠK-a.

Mohr je bio predstavnik Karlovca u Jugoslavenskom teniskom savezu. Kao istaknuti teniski dužnosnik 1929. je otišao u Zlatar, gdje je 1931. otvorio odvjetnički ured. Bio je i sokolski starješina te vrlo uspješan teniski organizator. Od 1933. Mohr je potpredsjednik, a potom i predsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza sa sjedištem u Zagrebu.

Nakon Drugog svjetskog rata Mohr je bio član Fiskulturnog odbora Hrvatske u Zagrebu, gdje je pročelnik teniske sekcije. Jedno vrijeme bio je izbornik jugoslavenske teniske reprezentacije i sudac u Davisovu kupu.

Oskar Mohr preminuo je 10. rujna 1951. u Zagrebu.

Miroslav ŠTIGLIĆ

Mačevalac i dugogodišnji istaknuti mačevalački dužnosnik

Miroslav Štiglić rođen je 6. ožujka 1877. u Kraljevcima. Bio je istaknuti član sokolske organizacije i kulturni djelatnik. U Sarajevu je 1907. osnovao Hrvatski mačevalački klub i bio potpredsjednik.

Početkom prošlog stoljeća priredio je talijanski učitelj mačevanja Giuseppe Galante veliku promociju mačevalačkog sporta u Zagrebu. Upriličio ju je zajedno sa svojim učenicima i uzvanicima 7. lipnja 1902. u Hrvatskom sokolu, gdje mu je jedan od učenika bio i Miroslav Štiglić.

Štiglić se posebno se isticao u Jahaćem odjelu Hrvatskog sokola i u školi jahanja Ivana Viličića na Pantovčaku u Zagrebu. Nastupao je na mačevalačkim akademijama u Zagrebu, Karlovcu i Velikoj Gorici. Prvi je tajnik Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba, osnovanog u Zagrebu 1902. i tu dužnost obnaša do 1906. nakon čega je 1909. i blagajnik kluba. Miroslav Štiglić bio je i prvi blagajnik Jugoslavenskog mačevalačkog saveza osnovanog u Zagrebu 1927. godine.

Nakon osnivanja mačevalačkog kluba pod nazivom Zagrebački mačevalački klub 1935. članovi mačevalačke sekcije Hrvatskog športskog kluba Concordia i Mačevalačkog društva Gornji grad prešli su u Zagrebački mačevalački klub, a među njima i tajnik novog kluba Miroslav Štiglić.

Osnivanjem Banovine Hrvatske 1939. osnovan je i Hrvatski mačevalački savez koji je formalno postojao sve do 31. prosinca 1947. kada su Miroslav Štiglić i Ivan Ramuščak u Gradskoj štedionici u Zagrebu predali imovinu Saveza u iznosu od 5900 dinara.

Stvaranjem Nezavisne Države Hrvatske održan je 28. kolovoza 1941. u Kavani Medulić neformalni sastanak radi sazива novog odbora Hrvatskog mačevalačkog saveza na kojem je bio i Miroslav Štiglić. Odlukom Miška Zebića od 4. rujna 1941. imenovan je novi sastav uprave saveza, a član savjetodavnog odbora bio je i Miroslav Štiglić.

Miroslav Štiglić preminuo je 15. veljače 1965. u Zagrebu.

Stjepan MLINARIĆ

Ugledni odvjetnik i jedan od najistaknutijih dužnosnika u povijesti HAŠK-a

Stjepan Mlinarić rođen je 6. siječnja 1886. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Pravnom fakultetu, da bi nakon stažiranja postao jedan od najuglednijih zagrebačkih odvjetnika između dva svjetska rata. Kao dobrostojeći građanin često je svojim novcem financirao aktivnosti HAŠK-a koji mu je uz obitelj zasigurno bio na prvom mjestu.

Ime Stjepana Mlinarića nalazi se među pet najznačajnijih predsjednika u povijesti HAŠK-a. Začasni je član kluba i predsjednik od 1926. do 1930. godine. Nije sačuvan popis uprava HAŠK-a do 1922., ali za pretpostaviti je da je Mlinarić i do tada bio u upravi kluba.

Prvi put se spominje kao člana uprave kluba na skupštini održanoj krajem 1922. na kojoj je bio poslovni izvjestitelj. Sljedeće godine Mlinarića se navodi kao blagajnika kluba, kao i naredne 1924. godine.

Na skupštini HAŠK-a održanoj 11. prosinca 1926. Stjepan Mlinarić izabran je za predsjednika HAŠK-a i tu dužnost obnaša do 12. prosinca 1930. godine. Mlinarić je dao velik doprinos kada se 1909. osniva Hrvatski športski savez. Bio je jedan od najodlučnijih protivnika toga da naši klubovi postanu članovi mađarskog nogometnog saveza, kao i onog svesportskog ili olimpijskog.

Kao iskusni pravnik dao je svoj doprinos u izradi prvih Pravila Hrvatskog športskog saveza, uz kolegu mu i prvog tajnika saveza, također HAŠK-ovca Milovana Zoričića.

Stjepan Mlinarić preminuo je 5. travnja 1972. u Zagrebu.

Bogdan MALEC

Ugledni liječnik koji je s Franjom Bučarom utemeljio mačevanje u Zagrebu

Bogdan Malec rođen je 2. veljače 1871. u Zagrebu. Bio je ugledni liječnik i sokolaš i vrlo blizak suradnik Franje Bučara. Bio je gradski liječnik, ginekolog i kazališni liječnik.

Malec je naročito bio aktivan u mačevanju. Kao blizak suradnik i prijatelj talijanskog učitelja Giuseppea Galantea pomogao je oko priređivanja mačevalačke akademije u Hrvatskom sokolu 7. lipnja 1902. godine. Galante je s Malecom organizirao i mačevalačke akademije u Beogradu i Veneciji.

Među prvim sportskim klubovima u Zagrebu bio je Prvi hrvatski mačilački klub, osnovan 15. listopada 1902. godine. Članak o osnivanju kluba izašao je u *Obzoru* 18. studenoga 1902. pod naslovom „I hrvatski mačilački klub u Zagrebu“.

„Na sastanku, održanom u subotu dne 15. o. mj. pošlo je za rukom skupljenim učenicima prof. g. Galantea uz pripomoć mačilačkom sportu sklonih prijatelja udariti temelj 'I hrvatskom mačilačkom klubu'. Sastavljena i razpravljena osnovna pravila budu pročitana, te jednoglasno odobrena i podpisana. Ujedno je izabran privremeni odbor kluba, i to: g. dr. Franjo Bučar kao predsjednik, dr. med. Bogdan Malec za podpredsjednika; g. Miroslav Štiglić za tajnika, a g. Pavao Kastner za blagajnika“, pisalo je tada u *Obzoru*.

Dužnost potpredsjednika kluba Bogdan Malec obnašao je od 1903. do 1914., s iznimkom 1906. kada je potpredsjednik bio dr. Lovro Vidrić. Bogdan Malec bio je i sudac u mačevanju, a bio je i jedan od onih koji su prali i šivali rane nakon dvoboja.

Bogdan Malec preminuo je 7. lipnja 1920. u Zagrebu.

Vjekoslav HEINZEL

Istaknuti arhitekt, zagrebački gradonačelnik i sportski dužnosnik

Vjekoslav Heinzel rođen je 27. kolovoza 1871. u Zagrebu. Maturirao je u Zagrebu 1889., Visoku tehničku školu polazio je u Grazu, a arhitekturu je diplomirao u Stuttgartu 1893. Radio je u obiteljskom poduzeću u Zagrebu, zatim na gradnji radionica za željeznicu te u vladinu Građevnom uredu. Kao samostalni i ovlašteni arhitekt od 1896. do 1912. radi mnoge stambene i poslovne zgrade.

Nakon prve nagrade na natječaju izveo je Hrvatsko-slavonski industrijski paviljon na milenijskoj izložbi u Budimpešti 1896. godine. Napustivši graditeljski obrt 1912., putuje u SAD, Francusku, Veliku Britaniju, Italiju i Njemačku, a zatim se posvećuje javnim radovima u Zagrebu. Bio je član ravnateljstva Hrvatske ekskontne banke i finansijskih, trgovачkih i industrijskih poduzeća te predsjednik Gradske štedionice, kojoj je proširio djelatnost.

Zagrebački gradonačelnik bio je od 1920. do 1928. godine. Surađujući s različitim političkim opcijama za vrijeme obnašanja dužnosti gradonačelnika, razvio je opsežnu djelatnost i promicao razvitak grada, uređenje cesta, izgradnju kanala, kuća i socijalnih stanova, izgradnju osam škola i osam socijalnih i zdravstvenih ustanova, rekonstrukciju električne rasvjete, obnovu tramvaja, plinske mreže i vodovoda, savskog nasipa.

Dao je na svojoj dužnosti i značajan doprinos sportu, pa je tako izabran za odbornika na 1. redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza 30. ožujka 1911., dok je na 3. skupštini HŠS-a 8. veljače 1913. izabran u Obranaški sud.

Vjekoslav Heinzel preminuo je 1. ožujka 1934. u Zagrebu.

Ferdinand PAJAS

Utemeljitelj automobilizma i hrvatskog sportskog novinarstva

Ferdinand Pajas rođen je 14. ožujka 1881. u Zagrebu. Prvi hrvatski automobilski klub utemeljen je u Zagrebu 1. lipnja 1906., a među osnivačima nalazimo i Pajas. Početkom 1908. u klubu su saznali da austrijski automobilski list planira s većom grupom automobila krenuti na dužu vožnju tadašnjom Austro-Ugarskom Monarhijom. Klub je predložio da se vožnja organizira kroz Hrvatsku, preko Zagreba, Plitvičkih Jezera i potom preko Bosne. U svibnju 1908. grupa od 15 automobila stigla je u Zagreb gdje je bila kontrolna stanica. Osim što je ovo bila prva sportsko-automobilistička manifestacija kroz našu zemlju, bila je to i prva turistička aktivnost na području kada je o automobilima riječ. Svi sudionici dobili su knjižicu sa stazom putovanja i slikama grada kroz koje će putovati te njihovim kratkim povjesno-etiografskim opisom. U pratinji su se povorci pridružili Ferdinand Budicki i Ferdinand Pajas, glavni organizatori putovanja. Vrlo brzo nakon uspješno organizirane manifestacije Ferdinand Pajas postaje tajnik kluba.

Kao klupski tajnik Pajas 1914. pokreće preko kluba prvi hrvatski list o automobilizmu pod nazivom *Hrvatski automobilni list*. List je izlazio jedanput mjesечно na hrvatskom jeziku, a glavni urednik bio je upravo Ferdinand Pajas. Bilo je to prvo stručno glasilo automobilističkog sporta u Hrvatskoj.

Hrvatsko novinarsko društvo, utemeljeno 18. prosinca 1910. u Zagrebu, jedno je od najstarijih profesionalnih udruženja u Hrvatskoj, a među tridesetak osnivača bio je i Pajas, koji je na utemeljiteljskoj skupštini izabran za zamjenika odbornika.

Ferdinand Pajas preminuo je 1. ožujka 1919. u Zagrebu.

Julius RUDOVITS

Jedan od prvih automobilista u Hrvatskoj

Julije Rudovits rođen je 11. prosinca 1878. u Zagrebu. Pripada skupini ljudi koji su organizirano krenuli s automobilskim sportom u Hrvatskoj. Bio je član inicijativnog odbora za osnivanje auto kluba. Prvi automobilistički klub u Hrvatskoj osnovan je u Zagrebu 1906., samo deset godina nakon što su takvi klubovi osnovani u Francuskoj, Austriji i Belgiji. Članovi kluba usvojili su svoja prva Pravila 25. travnja 1906., a potvrdila ih je Kraljevska hrvatsko-slavonsko-dalmatinska vlada 14. svibnja iste godine. Prva su pravila definirana u 19 članaka.

Za predsjednika je izabran grof Rudolf Erdödy, za potpredsjednika Franjo Aurel pl. Turk, za tajnika Ferdinand Budicki, a za blagajnika Julije Rudovits. Ostali članovi Odbora bili su grof Dioniz Drašković, barun Dioniz Hellenbach, grof Milan Kulmer, grof Miroslav Kulmer, pl. Stjepan Leitner, dr. Fran Gutschy, pl. Ljudevit Reiner, E. V. Feller, grof Marko Bombelles i Hinko Goldarbeiter.

Prva automobilistička utrka za Prvenstvo Hrvatske i Slavonije u organizaciji kluba održana je 8. rujna 1912. na relaciji Zagreb – Varaždin – Zagreb. U utrci je sudjelovalo devet natjecatelja: Ferdinand Budicki u Opelu 20 HP, grof Milan Kulmer u Mercedesu 28 HP, Vilim Haupt i grof Miroslav Kulmer – obojica s Bock-Hollanderom 24 HP, Herman Wrastil u Opelu 24 HP, Ljudevit Schlich u Opelu 16 HP, Vjekoslav Heinzel u Opelu 24 HP, Julije Rudovits s Opelom 30 HP i barun Dionis Hellenbach u Opelu 24 HP. U to vrijeme u Hrvatskoj je bilo svega oko 250 automobila, 20 autobusa i 60 motocikala.

Julije Rudovits preminuo je 26. svibnja 1926. u Zagrebu.

Hinko WÜRTH

Predsjednik HAŠK-a, osnivač i predsjednik Nogometnog i Teniskog saveza Jugoslavije

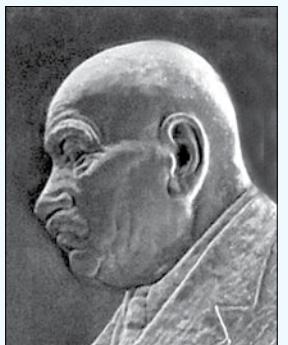
Hinko Würth rođen je 9. studenoga 1881. u Novom Vinodolskom. Klasičnu gimnaziju završio je u Zagrebu, a Pravni fakultet u Beču. Bavio se mačevanjem, klizanjem, skijanjem, biciklizmom, sanjanjem, tenisom i nogometom. Bio je vratar na prvoj nogometnoj utakmici u Zagrebu održanoj 1906. godine. Jedan je od inicijatora osnivanja Hrvatskog športskog saveza 1909. godine.

S Milovanom Zoričićem je 30. ožujka 1911. na prvoj redovitoj glavnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza bio imenovan prvim nogometnim sucem. Na istoj je skupštini imenovan i referentom teniske sekcije. Predsjednik HAŠK-a bio je od 1903. do 1904., od 1907. do 1908. i od 1913. do 1920. godine.

Državno prvenstvo u tenisu u igri parova osvojio je 1924., a 1921. i 1926. pobijedio je u igri parova na Međunarodnom prvenstvu Jugoslavije. Bio je prvi izbornik teniske reprezentacije u Davisovu kupu 1927. godine. Osnivač je i prvi predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza od 1919. do 1920. i Jugoslavenskog teniskog saveza od 1922. do 1934. godine. Jedan je od inicijatora izgradnje igrališta u Maksimiru, otvorenoga 1911. godine.

S Milovanom Zoričićem bio je izbornik nogometne reprezentacije Hrvatske na prvoj neslužbenoj utakmici protiv Slavije u Pragu 1907. godine.

Hinko Würth preminuo je 27. svibnja 1964. u Zagrebu.

Antun STIPLOŠEK

Posjednik, bankar i sportski dužnosnik

Antun Stiplošek rođen je 20. studenoga 1853. u Desiniću kod Krapine. Bio je vrlo ugledan posjednik svog vremena. Raspolaževo je velikim brojem nekretnina, ali to ga nije sprječilo u pomaganju potrebitima.

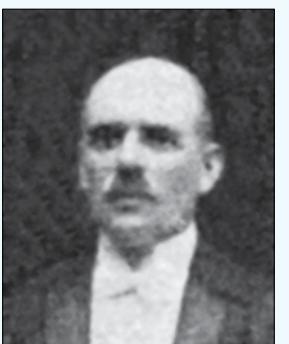
Jedan je od osnivača Hrvatske katoličke banke u Zagrebu. Temeljna glavnica ustanovljena je s 250 000 kruna, a banka je službeno otvorena s radom 18. travnja 1917. godine. Stiplošek je bio član prvog ravnateljstva banke.

Antun Stiplošek bio je i član Prvog hrvatskog biciklističkog društva utemeljenog 1885. u Zagrebu. Jedan je od organizatora prve biciklističke utrke koja je priređena na Zrinjevcu 29. lipnja 1886. godine. Devedesetih godina 19. stoljeća biciklizam je bio najorganiziraniji i najmasovniji sport u Zagrebu.

U početku su se natjecanja održavala isključivo na trkalištima. Prvo biciklističko trkalište izgradilo je 1891. Hrvatski klub biciklista Sokol, a Prvo hrvatsko društvo biciklista izgradilo je 1895. trkalište na Koturaškoj cesti. Prva cestovna utrka od Zagreba do Petrinje održana je 14. kolovoza 1892. godine.

Stiplošek je bio odbornik na prvoj redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza 30. ožujka 1911. godine.

Antun Stiplošek preminuo je 10. rujna 1943. u Zagrebu.

Vatroslav KRČELIĆ

Osnivač prvog radničkog sportskog kluba u Zagrebu

Vatroslav Krčelić rođen je 13. veljače 1880. u Zagrebu. Karijeru je započeo kao strojobavar u Željezničarskoj radionici zagrebačkih željeznica 1895. i u njoj je ostao sve do 1939. i odlaska u mirovinu.

Jedan je od osnivača Željezničarskog sportskog kluba Victoria 1914. te potom i višegodišnji predsjednik kluba. O osnutku kluba 1964. je napisao: „Želja mladića u željezničarskim uniformama da zaigraju već tada popularan i interesantan nogomet bila je presudna i snovi su postali stvarnost. U Željezničarski sportski klub Victoria, prvi radnički sportski klub u Zagrebu, ušli su mahom radnici Željezničarske radionice u Zagrebu.“

Prvi veliki interes za sport ili rekreativni turizam radnici su pokazali kada se pojavila mogućnost nabavke bicikla. Bicikl je početkom 20. stoljeća osiguravao vlasniku društveni ugled. U upravi bi radnici dobili potvrdu i onda otišli na Trg bana Josipa Jelačića gdje su se u trgovini kod Budickog prodavali bicikli.

Nakon Prvog svjetskog rata klub je pod imenom Željezničar obnovljen 1919. godine. Pored nogometnog u klubu još djeluje nekoliko sekcija: lakoatletska, biciklistička, zimsko-sportska, šahovska i kulturno-prosvjetna.

Vatroslav Krčelić izabran je za predsjednika kluba 1921. i na toj dužnosti ostaje do 1939. godine. Predsjednik kluba bio je u isto vrijeme i voditelj poznate plesne škole Krčelić. Prihode od škole redovito je upotrebljavao i za saniranje klupskega izdataka.

Potrebno je naglasiti i to da je Vatroslav Krčelić od 1927. do 1928. bio predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza.

Vatroslav Krčelić preminuo je 30. siječnja 1965. u Zagrebu.

Janko SMČIKLAS

Pripadnik elite koja je udarala temelje hrvatskom sportu

Janko Smičiklas rođen je 22. veljače 1879. u Segedinu u Mađarskoj, gdje je stekao osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Njegova sestra Ljubica bila je majka operne pjevačice Zinke Kunc. Njegov daljnji predak je istaknuti hrvatski povjesničar Tadija Smičiklas i pokopani su u istoj grobnici u arkadama groblja na Mirogoju.

Po dolasku u Zagreb početkom prošlog stoljeća Janko Smičiklas povezao se s elitom tog vremena, posebno s dr. Franjom Bučarom i osobama iz njegova najbližeg okruženja – Bogdanom Malecom, Milanom Šenkonom i Antonom Jakovcem.

Zajedno s navedenima 1902. osnovao je u Zagrebu Prvi hrvatski mačevalački klub, čiji je višegodišnji član uprave i blagajnik od 1910. do 1914., a nalazimo ga i na popisu 1935. kao podupirućeg člana kluba.

Janko Smičiklas bio je velik zaljubljenik u hrvatske planine. Bio je aktivni i istaknuti član Hrvatskog planinarskog društva, gdje je jedno vrijeme bio i član uprave. Prijateljevao je s uglednim znanstvenikom Franom Tučanom i zajedno su pohodili mnoge planine. Odlažili su na Velebit, Dinarsko gorje, Triglav, a vrlo često su išli i na Sljeme.

Treba reći da Smičiklaza nalazimo 1912. i kao člana Veslačkog kluba Zagreb.

Smičiklas je pripadao društvenoj eliti grada Zagreba prvih desetljeća prošlog stoljeća, koja je udarala temelje hrvatskom sportu. Kada se osnivao Hrvatski športski savez, Smičiklas je obnašao dužnost revizora.

Janko Smičiklas preminuo je 5. siječnja 1947. u Zagrebu.

Ivan PIPINIĆ

Istaknuti nogometni dužnosnik nakon Prvog svjetskog rata

Ivan Pipinić rođen je 19. prosinca 1866. u Bribiru. Pripada generaciji sportskih djelatnika koja je udarila korijene organiziranom sportu u Hrvatskoj. Njegov matični klub bio je zagrebački Građanski, gdje je bio višegodišnji član uprave i blagajnik kluba.

Pipinićeva aktivnost u hrvatskim sportskim tijelima započela je 1914. kada je zbog objave Prvog svjetskog rata prestao djelovati Hrvatski športski savez. U listopadu 1914. osnovan je Odbor za priređivanje nogometnih utakmica u korist Crvenog križa, a u njemu su bili predsjednik Franjo Bučar, tajnik Stevan Hadži i blagajnik Ivan Pipinić. Održavana su i natjecanja u plivanju, tenisu, hokeju na travi, bicikлизmu, atletici... Sav prihod s natjecanja išao je u korist Crvenog križa za pomoć obiteljima sportaša koji se nalaze na frontu.

Nakon rata Pipinić je pored dužnosti u Građanskem obnašao i odgovorne dužnosti u Nogometnoj sekciji Hrvatskog športskog saveza koja je osnovana 22. listopada 1918., a Pipinić je izabran za blagajnika sekcije. Osnivačka skupština Hrvatskog nogometnog saveza koja je 15. travnja 1919. zakazana radi osnivanja Hrvatskog nogometnog saveza, pretvorena je u osnivačku skupštinu Jugoslavenskog nogometnog saveza, na kojoj je Pipinić ponovno izabran za blagajnika, baš kao i u Zagrebačkom nogometnom podsavetu osnovanom 8. rujna 1919. godine.

Ivan Pipinić preminuo je 13. prosinca 1948. u Zagrebu.

Vinko FERKOVIĆ

Ugledni član HAŠK-a, gimnastičar i prvi prvak Hrvatske u brzom klizanju

Vinko Ferković rođen je 5. siječnja 1880. u Zagrebu. Pripada generaciji hrvatskih sportskih djelatnika koja je udarila temelje organiziranom sportu. Još kao mladić nastupao je u gimnastičkoj sekciji Hrvatskog sokola i postizao odlične rezultate. Vrlo brzo upornim radom postao je prednjak u sokolu. Bio je ugledni član HAŠK-a, gimnastičar i klizač, a otac je dvojice istaknutih atletičara HAŠK-a, Frane i Peroslava, sudionika Olimpijskih igara u Parizu 1924. godine.

Unatoč gimnastici koju je obožavao i postizao odlične rezultate, najveća sportska ljubav bilo mu je klizanje na ledu. Ferković je bio prvi, i to trostruki prvak Hrvatske, Dalmacije i Slavonije u klizanju. Dolaskom kvalitetnijih klizaljki počeli su i bolji rezultati.

Pod naslovom *Brzo i slikovito sklizanje* bio je objavljen izvještaj o prvom sportskom natjecanju na ledu. Sportski novinar Antun Ema Škrtić napisao je povodom 100. obljetnice tog događaja: „Prije sto godina, 31. siječnja 1895., na današnjem Mažuranićevom trgu i smrznutoj vodi iz potoka Tuškanca, iza zgrade Hrvatskog sokola održano je po propisima samo tri godine prije (1892.) osnovanog Međunarodnog sklizačkog saveza, prvo službeno natjecanje u, kako su tada govorili i pisali, ‘brzom i slikovitom klizanju’. Pobijedio je Vinko Ferković i postao prvi, trostruki prvak Hrvatske, Dalmacije i Slavonije.“

Iz članka Antuna Škrtića valja prenijeti i ovo: „Program i pravila natjecanja prvi su puta umnožena, litografirana kod A. Hühna i dijeljena su tadašnjim pristalicama ledenog sporta. Kao suci na tom povijesnom natjecanju, prvom u Zagrebu, djelovali su dr. Franjo Bučar i dr. Milan Novak. Takova sportska natjecanja su postala redovita. Tako je Vinko Ferković po prvoj klizačkoj tituli ušao u povijesti hrvatskog sporta.“

Vinko Ferković preminuo je 4. studenoga 1944. u Zagrebu.

Marko PEJAČEVIĆ

Istaknuti javni dužnosnik i pokrovitelj Hrvatskog športskog saveza

Marko Pejačević rođen je 28. travnja 1882. u Našicama. Osnovnu naobrazbu i nižu gimnaziju učio je privatno. Nakon toga je bio redovni polaznik budimpeštanske gimnazije Piarista, gdje je 1900. položio ispit zrelosti. Pravne znanosti završio je na Sveučilištu u Beču.

Posvetio se javnom životu, obnašajući časne dužnosti kod raznih društava i korporacija. Između ostalog, bio je predsjednik Ravnateljstva dravsko-savskih željeznica, odbornik Hrvatsko-slovenskog gospodarskog društva, član Upravnog odbora Virovitičke županije i saborski zastupnik. Godine 1907. dodijeljena mu je čast carskog i kraljevskog komornika.

Zalagao se za realizaciju društvenih zaključaka i predstavki kojima se, između ostalog, tražilo poboljšanje materijalnog statusa šumarskog osoblja, podizanje ugleda i uvažavanje šumarstva kao važnog čimbenika ukupnoga gospodarstva.

Na prvoj redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza održanoj 30. ožujka 1911. Pejačević se navodi kao pokrovitelj.

Marko Pejačević preminuo je 22. lipnja 1923. u Našicama.

Franjo SOLAR

Začetnik biciklističkog sporta u Hrvatskoj

Franjo Solar rođen je 2. kolovoza 1859. u Zagrebu. Bio je istaknuti biciklist, sportski dužnosnik i trgovac. Utemeljitelj je, predsjednik i počasni član Prvog hrvatskog društva biciklista osnovanog u Zagrebu 26. lipnja 1885. i taj je datum prihvaćen kao početak biciklističkog sporta u Zagrebu i Hrvatskoj.

Stjepan Denbachy, Franjo Solar i Vilim König uputili su 15. travnja 1885. molbu vlastima za odobrenje pravila kluba. Svrha je, kako je navedeno, bila „unapredivati i praktično upotrebljavati bicikl-stroj“. Iste godine Prvo hrvatsko biciklističko društvo tiska knjižicu pod nazivom *Pravila - Vozni propisi*.

Solar je bio i predsjednik Saveza hrvatskih biciklista od njegova osnutka 14. travnja 1894. u Zagrebu. Osnovala su ga tri zagrebačka kluba te po jedan iz Karlovca, Varaždina i Siska. Pretečom biciklističkog saveza pored spomenutog Prvog hrvatskog biciklističkog društva možemo smatrati i Klub biciklista Hrvatskog sokola osnovanog 1887. godine.

Solar je bio jedan od glavnih organizatora biciklističkih utrka u Zagrebu i Hrvatskoj. Kao natjecatelj osvojio je veliki broj nagrada. Vozio je na prvoj utrci oko Zrinjevca 1886. u korist izgradnje Hrvatskog narodnog kazališta. Uz Tomšića i Bothea zaslужan je i za uređenje trkališta na Koturaškoj cesti. To trkalište privuklo je mnoge nove članove, a bilo je i poticaj za uređenje posebne biciklističke ceste oko Črnomerca.

Franjo Solar preminuo je 29. rujna 1924. u Zagrebu.

Albert JURČIĆ

Bučarov suradnik i istaknuti sokolski djelatnik u Samoboru

Albert Jurčić rođen je 26. ožujka 1885. u Samoboru. U tom je gradu 7. veljače 1911. konstituiran Upravni odbor Hrvatskog sokola, a Jurčić je odmah imenovan učiteljem u društvu, iako još nije bio za tu dužnost formalno ospozobljen. Međutim, vrlo brzo na prijedlog dr. Franje Bučara, koji je često pohodio samoborsku sokolsku organizaciju, član Samoborskog sokola Albert Jurčić upućen je na prednjački tečaj za učitelja tjelovježbe u Zagreb koji je vrlo uspješno završio. Jurčić je postao učitelj „gombanja“ i već tada se zbljedio s Bučarom, koji ga je često posjećivao u obiteljskoj kući u Samoboru.

Jurčić je bio istaknuti član Hrvatske seljačke stranke i kožarski obrtnik koji je po prirodi svog posla često putovao u Zagreb, pa se družio sa istaknutim sokolašima tog vremena. Otuda i ideja da postane učitelj gombanja.

Svoju osmu javnu vježbu 14. srpnja 1912. samoborski Hrvatski sokol izveo je na ljetnom vježbalištu koje je bilo prigodno okićeno. Vrlo teške vježbe na spravama publike je ispratila glasnim odobravanjem. Podmladak je pokazao takoder znatan napredak. Nešto novo bile su vježbe članova s budzovanima, dok su članice na čelu s ambicioznom Rezikom Filipicom izvele vježbu štapovima.

Na sjednici prednjačkog zbora samoborskog Hrvatskog sokola 2. prosinca 1922. rad prednjačkog zbora ocijenjen je vrlo uspješnim, što se najviše može pripisati Albertu Jurčiću.

Albert Jurčić preminuo je 30. listopada 1974. u Samoboru.

Šandor ALEKSANDER

Poznati filantrop i Bučarov suradnik

Šandor Aleksander rođen je 6. travnja 1866. u Zagrebu. Nakon školovanja tri godine je radio u zagrebačkom Paromlinu. Poslovno iskustvo stekao je kao partner svoga oca, u obiteljskoj tvrtki za trgovinu žitom. Bio je znan kao osobiti ekonomski ekspert koji je 1924. objavio članak u časopisu Bankarstvo.

Od 1905. do 1910. Aleksander je bio zastupnik u Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Aleksander je radio i bio član u više od 60 društava. Bio je član Vijeća, potpredsjednik i doživotni počasni predsjednik Hrvatske trgovачke i obrtničke komore. Radio je kao blagajnik, kasnije i potpredsjednik Trgovačkog doma u Gajevoj ulici. Isto tako je služio kao počasni potpredsjednik Saveza trgovaca za Slavoniju i Hrvatsku.

Šandor Aleksander bio je veliki dobročinitelj i filantrop, koji je darivao veći dio svoje zarade. Godine 1908. osnovao je Društvo za prehranu siromašne školske mladeži pučkih škola grada Zagreba, u kojem je ujedno bio i blagajnik.

Bio je i bliski prijatelj i suradnik dr. Franje Bučara, koji ga je 1913., kada je postao predsjednik Hrvatskog športskog saveza, zamolio da mu se priključi u upravi Saveza.

Šandor Aleksander preminuo je iznenada za boravka u Beogradu 17. prosinca 1929. godine.

Milan MENIGA

Jedan od prvih hrvatskih biciklista i svestrani sportski djelatnik

Milan Meniga rođen je 1. lipnja 1880. u Zagrebu. Jedan je od najboljih hrvatskih biciklista na početku dvadesetog stoljeća.

Sudjelovao je na 618 cestovnih, pistovnih i brdskeh utrka. Pobjedio je na utrci Banja Luka – Sarajevo 1902., kada je za pobjedu dobio nagradu od 600 kruna. Navedenu dionicu prevalio je za 10 sati i 17 minuta. Bio je pobjednik na prvenstvu Hrvatske, Dalmacije i Slavonije 1908. i na prvom Prvenstvu južnih Slavena 1909. na relaciji Ljubljana – Trst. Nastupao je i na utrkama Milano – München (600 km) 1910. i Beč – Graz 1911. godine (390 km).

Kao član PNISK-a – Prvog nogometnog i športskog kluba iz Zagreba, sudjelovao je na prvim atletskim utrkama u Zagrebu. Na njegov poticaj osnovani su biciklistički klubovi u mjestima gdje je bio zaposlen – u Bihaću, Kostajnici i Bjelovaru.

Meniga je bio i jedan od osnivača Zagrebačkog koturaškog kluba Orao 1904. godine. Kao član kluba bio je pobjednik brdske trke na Sljeme 1907. godine. Nakon uspješne natjecateljske karijere jedno vrijeme bio je predsjednik kluba, a poslije je dugi niz godina bio dužnosnik.

Meniga je početkom prošlog stoljeća bio i član Koturaškog kluba Sloga iz Varaždina i jedan od njihov najboljih biciklista. Postigao je rekord vozeći na relaciji dugo 84 kilometra od Varaždina do Zagreba dva sata i 57 minuta.

Pored velike uloge u bicikлизmu treba istaknuti i to da je Meniga bio i predsjednik Teškoatletskog kluba Croatia.

Milan Meniga preminuo je 5. travnja 1959. u Zagrebu.

Marije KISELJAK

Matematičar, planinar i prvi predsjednik Zagrebačkog zimsko-športskog podsaveza

Marije Kiseljak rođen je 21. listopada 1883. u Rijeci. Maturirao je u sušačkoj gimnaziji 1901. godine. Studirao je na Tehničkoj visokoj školi u Beču 1902. i od 1904. do 1905. te u Münchenu od 1903. do 1904. godine. Doktorirao je u Beču 1905. godine.

Od 1906. Kiseljak je radio kao gimnazijalni profesor na Sušaku, od 1910. u Zagrebu, a nakon usavršavanja na Sveučilištu u Gottingenu 1914. habilitirao se za docenta algebre i teorije na Miroslavnom fakultetu u Zagrebu. Predavao je matematiku te deskriptivnu geometriju na Geodetskom tečaju u Šumarskoj akademiji. Godine 1919. Kiseljak je postavljen za redovitog profesora zagrebačke Tehničke visoke škole, koja je 29. studenoga te godine svečano otvorena njegovim nastupnim predavanjem. U ovoj školi bio je i rektor od 1920. do 1921. godine. Napisao je *Udžbenik više matematike* 1920. godine. U djelu *Nauk o skupovima kao uvod u teoriju funkcija* Kiseljak je na sustavan način izložio teoriju skupova, opću topologiju i teoriju realnih funkcija.

Pored matematike, najveća ljubav Marije Kiseljaka bile su hrvatske planine. Bio je član Hrvatskog planinarskog društva. Znao se s kolegama i prijateljima zaputiti do Žumberka, ponekad i do Velebita, a najčešće je znao pohoditi Sljeme.

Bio je prvi predsjednik Zagrebačkog zimsko-športskog podsaveza osnovanog 1922. godine. Biran je za revizora na tri skupštine Hrvatskog športskog saveza.

Marije Kiseljak preminuo je 25. prosinca 1947. u Zagrebu.

Ivan LORKOVIĆ

Političar, društveni djelatnik i strastveni planinar

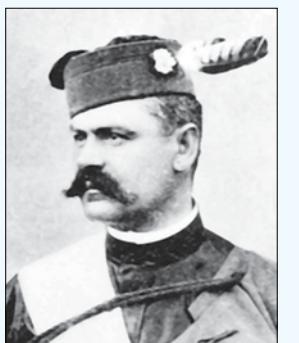
Ivan Lorković rođen je 17. lipnja 1876. u Zagrebu. Klasičnu gimnaziju završio je u Zagrebu 1894. i doktorirao temeljem rigoriza na Pravoslovnom i državoslovnom fakultetu 1899. godine. Studirao je u Pragu.

Preselivši se 1902. u Osijek, gdje je do 1905. bio odgovorni urednik Narodne obrane, posvetio se politici. Godine 1903. zatvoren je zbog sudjelovanja u narodnom pokretu. Pristupio je Hrvatskoj stranci prava i bio član njezina Središnjeg odbora, ali ju je ubrzo napustio i 1904. osnovao Hrvatsku naprednu stranku, koja je poduprla Riječku rezoluciju i 1905. ušla u Hrvatsko-srpsku koaliciju. Postao je prvak hrvatskog dijela koalicije nakon odlaska Frana Supila 1909. godine.

Uoči Prvog svjetskog rata predlagao je labav južnoslavenski savez uz poštovanje hrvatske državnosti, te je 1915. sudjelovao na konferenciji hrvatskih i slovenskih parlamentaraca u Trstu. Sudjelovao je u radu Jugoslavenskog odbora u Parizu. zajedno s Trumbićem osnovao je 1925. Hrvatski narodni federalistički savez, a 1926. neposredno pred smrti i Hrvatsku federalističku seljačku stranku i bio joj predsjednik.

Bio je strastveni planinar, a kao ugledni pravnik izabran je na 3. redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza održanoj 8. veljače 1913. u Obranaški sud zajedno s Vjekoslavom Heinzelom, Julijem Rudovitsom i Branimirom Wiznerom Livadićem. Na toj je skupštini prvi put za predsjednika Upravnog odbora izabran Franjo Bučar.

Ivan Lorković preminuo je 24. veljače 1926. u Zagrebu.

Pero MAGDIĆ

Varaždinski gradonačelnik, potpredsjednik Hrvatskog sabora i istaknuti sokolaš

Pero Magdić rođen je 3. srpnja 1863. u Ogulinu. Potječe iz siromašne seljačke obitelji, pa se uz vlastitu zaradu probijao u više škole. Već kao gimnazijalac upoznao je politički program dr. Ante Starčevića i oduševljeno ga prihvatio, zbog čega mu je prijetilo izbacivanje iz škole, a nakon toga i sa studija. Po završetku studija odlučio svoj životni put nastaviti u Varaždinu.

Nakon krize u varaždinskom ogranku Hrvatskog sokola 1903. Magdić postaje starješina i na toj dužnosti ostaje do 1913., da bi potom sve do smrti bio njegov počasni starješina. Od 1911. Magdić je i član Saveznog odbora Slavenskog sokolskog saveza.

Kao pravnik po struci je na 3. redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza održanoj 8. veljače 1913. izabran za revizora.

Magdić je bio varaždinski gradonačelnik od 1910. do 1914., potpredsjednik Hrvatskog sabora 1914. i veliki župan Varaždinske županije 1920. godine. U društvenom životu pojavio se 1898. a do smrti 1922. postao je jedna od najznačajnijih figura u javnom i političkom životu grada.

Pero Magdić preminuo je 29. rujna 1922. u Varaždinu, a po osobnoj želji pokopan je u odori Hrvatskog sokola.

Branimir WIESNER LIVADIĆ

Hrvatski književnik, kritičar i planinar

Branimir Wiesner Livadić rođen je 30. rujna 1871. u Samoboru. Osnovnu školu završio je u Samoboru, a gimnaziju u Zagrebu. Studij filozofije i germanistike pohađao je u Zagrebu, a zatim u Beču gdje doktorirao 1895. godine.

Od 1896. do 1904. Livadić je službovao kao profesor u Zagrebu, Varaždinu, Senju i Karlovcu. Bio je ravnatelj Državne glumačke škole i Drame u zagrebačkom Hrvatskom narodnom kazalištu. Uradio je više godišta *Savremenika*, *Hrvatskog kola* i *Hrvatske revije*. Kao predsjednik hrvatskog PEN kluba sudjelovao je na kongresu u Buenos Airesu, a dojmove s putovanja izložio je u putopisu *Do Buenos Airesa* 1937. godine.

Pisao je pjesme, novele, eseje i kazališne kritike. Književnu karijeru započeo je 1892. ciklusom *Zimne pjesme u Viencu*, a nastavio kazališnim kritikama u *Agramer Tagblattu*. U doba hrvatske moderne bio je jedan od glavnih zagovornika slobode i autonomije umjetnosti. Najviše pozornosti izazvao je njegov prijavljeni opus u knjigama *Novele objavljene* 1910. i *Novele: novi izbor* 1932. godine.

Kao ljubitelj planinarenja bio je i član Hrvatskog planinarskog društva. Na trećoj redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza bio je član Obranaškog suda.

Branimir Wiesner Livadić preminuo je 30. srpnja 1949. u Zagrebu.

Fran TUĆAN

Istaknuti sveučilišni profesor, mineralog i petrograf

Fran Tućan rođen je 26. rujna 1878. u Divuši kraj Dvora na Uni. Fakultet prirodnih znanosti i doktorat završio je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Po završetku studija postao je 1905. kustos u Mineraloško-petrografskom odjelu Narodnog muzeja u Zagrebu. Godine 1918. imenovan je ravnateljem muzeja te predstojnikom Mineraloško-petrografskega zavoda te 1919. i redovitim profesorom Filozofskog fakulteta.

Od 1919. do 1920. obnašao je dužnost povjerenika za prosvjetu i vjeru u Hrvatskoj, a njegov rad u svojstvu sveučilišnog profesora bio je prekinut u vremenu od 1942. do 1945. te je bio umirovljen i neko vrijeme zatočen u logoru. Nakon završetka Drugog svjetskog rata vraćen je na Sveučilište gdje je od 1946. do 1947. bio prvi dekan novoosnovanog Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu.

Bio je predsjednik Hrvatskog prirodoslovnog društva od 1915. do 1921. i od 1945. do 1954., kao i predsjednik Matice hrvatske od 1919. do 1920. te član francuskog i češkog mineraloškog društva. Član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti postao je 1930., a nakon Drugog svjetskog rata bio je i član predsjedništva.

Na 4. redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza održanoj 13. veljače 1914. izabran je u

Obranaški sud zajedno s Vilimom Čmelikom, Ivanom Herzogom i Josipom Poljakom.

Fran Tućan preminuo je 22. srpnja 1954. u Zagrebu.

Ivan HERZOG

Neurolog, psihijatar, ljubitelj mačevanja i dužnosnik Concordije

Ivan Herzog rođen je 30. siječnja 1883. u Đakovu. Izuzetno je volio sport, a posebno mačevanje. Bio je vrlo blizak s Franjom Bučarom i Bogdanom Malecom, istaknutim sportskim dužnosnicima koji su veliki trag ostavili i u mačevanju. Herzog je još kao student medicine bio dežurni liječnik na natjecanjima u mačevanju.

Gimnaziju je polazio u Zagrebu, a Medicinski fakultet u Pragu gdje je diplomirao 1907. godine. Već kao student zagrijao se za psihijatriju, pa je nakon promocije primio mjesto asistenta u duševnoj bolnici u Hildburghausenu. Kasnije je radio na internoj klinici u Pragu, nakon toga i na ondašnjoj psihijatrijskoj klinici gdje je završio specijalizaciju, a 1910. vratio se u Zagreb gdje je dobio mjesto sekundarnog liječnika na internom odjelu Bolnice Milosrdne braće kojem je bio pripojen i odjel za motrenje duševnih bolesnika.

Taj je odjel bio smješten u nekoj napuštenoj staji, pa je Herzog odmah nastojao provesti nužne reforme – iz toga tada primitivnog odjela stvorio je 1919. neurološko-psihijatarski odjel Zekladrne bolnice, prvi odjel te vrste u Hrvatskoj. U svojim mnogobrojnim znanstvenim radovima, na hrvatskom, češkom i njemačkom jeziku obradio je najraznovrsnije probleme s područja neurologije i psihijatrije.

Herzog je preko 40 godina bio vrlo aktivni član Hrvatskog zbora liječnika, a bio je i višegodišnji član uprave Hrvatskog športskog kluba Concordia iz Zagreba.

Ivan Herzog preminuo je 31. kolovoza 1954. u Zagrebu.

Vilim ČMELIK

Istaknuti šumarski stručnjak i dužnosnik Hrvatskog športskog saveza

Vilim Čmelik rođen je 19. svibnja 1878. Srijemskoj Mitrovici. Osnovnu školu i Veliku realku završio je u Zemunu 1895., a šumarstvo na Visokoj školi za kulturu tla u Beču 1898. kao stipendist Žemaljske vlade Hrvatske.

Bio je utemeljitelj i odbornik Hrvatsko-slavonskog šumarskog društva, potpredsjednik i od 1928. do 1931. predsjednik Upravnog odbora Jugoslavenskog šumarskog udruženja sa sjedištem u Zagrebu. Bio je član utemeljitelj Hrvatskog šumarskog društva za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske i član Šumarskog društva Narodne Republike Hrvatske.

Kao i mnogi drugi uglednici tog vremena Čmelik je bio uključen i u sportske institucije, pa je tako na 4. redovnoj skupštini Hrvatskog športskog saveza održanoj 13. veljače 1914. izabran u Obranaški sud zajedno s Franom Tućanom, Ivanom Herzogom i Josipom Poljakom.

Vilim Čmelik preminuo je 6. srpnja 1971. u Beogradu.

Josip POLJAK

Istaknuti geolog, speleolog, publicist i planinar

Josip Poljak rođen je 15. studenoga 1882. u Slavonskoj Orahovici. Pučku školu završio je u Orahovici i Sisku, a gimnaziju u Zagrebu. Godine 1909. apsolvirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Bio je doktor geologije, ugledni i svjetski priznati stručnjak za geologiju krša i speleologiju, znanstvenik i promicatelj prirodnih znanosti.

U zvanju kustosa Poljak je radio pune 22 godine, a 1940. je imenovan na dužnost direktora Geološko-paleontološkog muzeja u Zagrebu. Na toj je dužnosti ostao do umirovljenja 1959. godine. Hrvatsko geološko društvo imenovalo ga je 1961. za svog počasnog člana.

Poljak je bio višegodišnji član Hrvatskog planinarskog društva i njegov potpredsjednik od 1927. do 1930. godine. Godine 1928. unutar HPD-a osnovao je Sekciju za istraživanje spilja, bio je glavni urednik časopisa Hrvatskog planinarskog društva *Hrvatski planinar* 1914. te od 1922. do 1929. godine. Bio je i urednik *Fotografskog vjesnika* HPD-a od 1926. do 1927., a autor je i *Planinarskog vodiča po Velebitu* 1929. godine.

Začasni član Hrvatskog planinarskog društva postao je 26. svibnja 1931., a bio je i začasni predsjednik Speleološkog društva Hrvatske.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata dao je veliki obol obnovi, elektrifikaciji i industrijalizacijski države. Poglavitno se to odnosilo na nerazvijena područja, koja je mnogo ranije kao mladi planinar pohodio.

Josip Poljak preminuo je 20. kolovoza 1962. u Zagrebu.

Dimitrije MAGARAŠEVIĆ

Prosvjetar, promotor sporta, političar i član uprave Concordije

Dimitrije Magarašević rođen je 16. travnja 1888. u Srijemskim Karlovcima. Po struci je bio profesor povijesti i zemljopisa. Od 1910. radi i živi u Zagrebu, gdje postaje blizak suradnik grupe sportaša koji se okupljaju oko dr. Franje Bučara. U Donjogradskoj gimnaziji gdje je bio zaposlen vrlo je aktivna u propagiranju sporta i tjelesne vježbe.

Nakon završetka Prvog svjetskog rata Magarašević dobiva premještaj i pred školsku godinu 1918./1919. postaje prvi upravitelj Privremene realne gimnazije u Virovitici. I tu radi na propagiranju sporta među gimnazijalcima.

Kao izuzetno ugledna osoba svog vremena bio je u dva mandata poslanik u Skupštini Kraljevine Jugoslavije, u jednom mandatu kao zastupnik bačkopalanskog sreza, a u drugome rumskog. Unatoč djelovanju u parlamentu Kraljevine Jugoslavije, prosvjeta i odgoj mladih bili su prva ljubav Dimitrija Magaraševića.

U vlasti Milana Stojadinovića bio je pomoćnik ministra, a zatim i ministar prosvjete od 7. listopada 1937. do 21. prosinca 1938. godine. Magarašević je nastojao u svom resoru isključiti politiku i posvetiti se isključivo naobrazbi i školovanju mlađe generacije.

Magarašević je bio član je uprave Hrvatskog športskog kluba Concordia od 1912. do početka Prvog svjetskog rata.

Dimitrije Magarašević preminuo je u 22. studenoga 1948. u Beogradu.

Vladimir ŠORE

Svestrani sokolaš na čelu Hajduka i Splitskog nogometnog podsaveza

Vladimir Šore rođen je 6. svibnja 1880. u Splitu. Nakon završetka Velike realke u Splitu, upisuje Gradevinski fakultet u Grazu, gdje i diplomira 1906. godine. Jedan je od osnivača Hajduka. U prvoj klupskoj upravi 1911. bio je član Časnog suda kluba. Predsjednik Hajduka, kako piše splitska *Sloboda*, postaje 8. listopada 1913. nakon održane godišnje skupštine. Tu dužnost obnašat će uz kraći prekid do 1921. godine.

Šore je bio aktivna u nogometnom sportu i prije osnutka Hajduka. Kao član splitskog ogranka Hrvatskog sokola, sudjelovao je u pripremi i organizaciji prve javne nogometne utakmice na našem području koju su međusobno odigrali splitski sokolaši prigodom svog izleta u Trogir 21. lipnja 1903. godine. Šore je kao građevinar s nekolicinom kolega dan ranije došao u Trogir kako bi vapnom označili igralište, napravili „pačetvorine“, postavili gredice za „branke“ i kolce oko igrališta.

Šore je 1909. bio i među osnivačima Šport kluba u Splitu te član uprave Biciklističkog kluba Split 1921. godine. Uz navedeno, bio je aktivna i u mačevanju, bicikлизmu i plivanju.

Osnutak Splitskog nogometnog podsaveza, 7. ožujka 1920., ima posebno mjesto u njegovoj sportskoj biografiji. Vladimir Šore postat će tada prvim predsjednikom ovog nogometnog foruma i tu će dužnost obnašati do 1921. godine.

Vladimir Šore preminuo je 13. travnja 1965. u Splitu.

Maks LEIDINGER

Promicatelj hrvanja i dizanja tereta i osnivač prvog teško-atletskog kluba

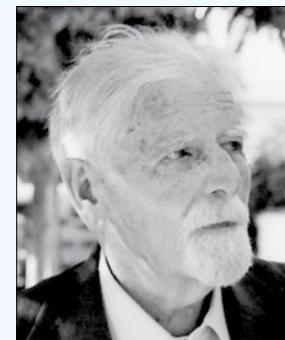
Maks Leidinger rođen je 14. svibnja 1880. u Zagrebu. Osnovnu školu završio je u Zagrebu, a zatim i zanat za grafičkog strojara. Odmah nakon stupanja na zanat pristupa sokolskoj organizaciji. Počeo je kao i svi mlađi članovi s vježbanjem po programu Sokola, no najviše su ga privlačile vježbe snage, tj. dizanje tereta. Kad su se pojavili elementi hrvanja kao sastavni dio opće tjelesne pripreme, Leidinger se oduševio tim vježbama i postupno počeo zanemarivati ostale programe sokolske organizacije. Postao je velik zaljubljenik u hrvanje i dizanje tereta.

Nakon služenja rezervnog vojnog roka u Brnu ostaje u tom gradu gdje se počeo baviti hrvanjem u klubu Helas. Vratio se u Zagreb u jesen 1904. i, sada već kao iskusan hrvač, odlučio je osnovati teškoatletski klub u Zagrebu. Okupio je ljubitelje teške atletike, nabavio vlastitim finansijskim sredstvima sprave i stručnjake, pripremio prvu verziju Pravila i prijavio klub pod imenom TAK Atlas. Klupska pravila prihvaćena su u prosincu 1905. i tako je osnovan i počeo djelovati prvi teškoatletski klub na prostoru bivše Jugoslavije.

Međutim, Leidinger se nije zadovoljavao vježbanjem dva puta tjedno, pa je odlazio vježbat u Sokol gdje je prikazivao hrvačke zahvate i na taj način animirao nove simpatizere hrvanja. Atlas je okupljao dvadesetak mlađića, od kojih su neki sudjelovali na hrvačkim natjecanjima međusobno ili su nastupali protiv profesionalnih hrvača.

Kada 1913. dolazi do postepenog gašenja TAK Atlas, Leidinger nastavlja djelovati kao promicatelj hrvačkog sporta, no kad se hrvački sport obnavlja poslije Drugog svjetskog rata u Zagrebu, Leidinger u tome nije sudjelovao.

Maks Leidinger preminuo je 3. ožujka 1963. u Zagrebu.

Vjenceslav CELIGOJ

Poznatni pravnik na čelu VK Jadran iz Zadra i Hajduka

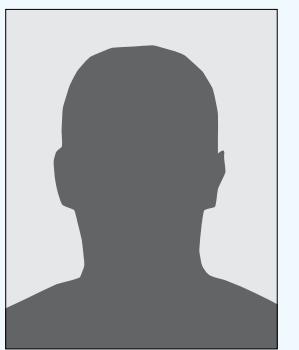
Vjenceslav Celigoj rođen je 30. listopada 1884. u Splitu. Nakon završetka osnovne škole i gimnazije upisuje Pravni fakultet koji završava doktoratom 1909. godine.

Po završetku Pravnog fakulteta radio je od 1909. do 1923. u Financijskom odvjetništvu za Dalmaciju u Zadru i Dubrovniku, imao je vlastiti odvjetnički ured u Cavatu, a u državnom pravobranilaštvu za Dalmaciju u Splitu radio je od 1925. do 1943. godine. Od 1945. radio je i živio u Zagrebu, odakle se 1967. s obitelji seli u Beograd.

Predsjednik Veslačkog kluba Jadran iz Zadra bio je od 30. travnja 1913. do 10. svibnja 1914., a prethodno je, kao i kasnije, bio član uprave kluba.

Celigoj je bio predsjednik Hajduka od 1933. do 1936., bio je višegodišnji tajnik i član uprave Aero kluba Split, a povijest bilježi da je 1938. bio i predsjednik nogometnog kluba Majstor s mora iz Splita.

Vjenceslav Celigoj preminuo je 31. srpnja 1974. u Beogradu.

Cornel BÜCHLER

Trgovac i istaknuti mačevalački dužnosnik

Cornel Büchler rođen je 21. siječnja 1891. u Čepinu. Mačevanje je učio kao student, a na turniru u Bečkom Novom Mjestu 1913. osvojio je prvo mjesto u sablji. Bio je blizak suradnik i prijatelj dr. Bogdana Maleca i Miroslava Štiglića, s kojima se družio za boravka u Zagrebu, a zagrebački mačevalaoci često su ga posjećivali u Čepinu.

U Zagreb se preselio 1923. i jedan je od osnivača mačevalačke sekcije Židovskog gombačkog i sportskog društva Makabi u Zagrebu 1926. godine. Više godina bio je pročelnik mačevalačke sekcije i potpredsjednik te dužnosnik Mačevalačkog saveza Jugoslavije i Hrvatske.

U međuratnom razdoblju bio je zastupnik mlinova i suvlasnik poduzeća Veležitar za prodaju brašna i žita, trgovačkog društva braća Büchler sa sjedištem u Ilici u Zagrebu. Godine 1938. istupio je iz Makabija te promjenio ime i prezime u Kornel Bogdanić.

Po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske, morao se s obitelji iseliti iz stana u Solovljevu ulici, a krajem 1941. ili početkom 1942. bio je uhićen i deportiran u logor Jasenovac, gdje je i stradao.

Vladimir OČIĆ

Nogometni dužnosnik

Vladimir Očić rođen je 9. veljače 1896. u Zagrebu. Pripadao je generaciji nogometaša i nogometnih djetalnika koja je započela s organiziranim igranjem nogometa i ustrojem nogometnih organizacija. Bio je nogometni dužnosnik Concordije iz Zagreba, a potom i klupske dužnosnik.

Concordia je pred Prvi svjetski rat i nakon njega imala odličnu momčad, u kojoj su prednjačili braća Pažur, Đuro Kleončić i Artur Dubravčić, s poduzetnom upravom u kojoj su bili Josip Reberski, Vladimir Očić, Đuro Amšel i drugi. Uvijek je postojalo rivalstvo između triju zagrebačkih „velikih“ nogometnih klubova – HAŠK-a, Gradanskog i Concordije – i njihovi susreti uvijek su bili puni neizvjesnosti. Osim što je bio dužnosnik Concordije, Vladimir Očić bio je tijekom 1918. i predsjednik Nogometne sekcije Hrvatskog športskog saveza, čiji je sljednik kasnije postao Hrvatski nogometni savez.

Pred slom Austro-Ugarske Monarhije 1918., kada je bilo sve više vojnih bjegunaca, neki klubovi obnavljaju svoj rad, pa Odbor za priređivanje utakmica u korist Crvenog križa organizira i prvenstva zagrebačkih klubova, a na čelu organizacije bio je Vladimir Očić.

Već 5. listopada 1918. održana je u Zagrebu prva sjednica obnovljenog Hrvatskog športskog saveza, a 22. listopada održana je i konstituirajuća skupština njegove Nogometne sekcije, na kojoj je izabran novi Tehnički i Upravni odbor, osnovan sudački kolegij i drugi organi nogometne sekcije. Izbor Vladimira Očića za predsjednika sekcije bio je logičan izbor jer je bio na čelu organizacije prvenstva zagrebačkih klubova nešto ranije. Na dužnosti predsjednika Očić je bio godinu dana da bi 1919. postao odbornik u Upravnom odboru.

Vladimir Očić preminuo je 6. studenoga 1960. u Zagrebu.

Mirko PANDAKOVIĆ

Skijaški olimpijac, svestrani sportaš i sportski dužnosnik

Mirko Pandaković rođen je 19. kolovoza 1895. u Novoj Gradiški. Po struci je bio stomatolog. Nastupio je na Zimskim olimpijskim igrama 1924. u Chamonixu u trčanju na 18 i 50 kilometara.

Mirkov je stariji brat Ante Pandaković također bio svestrani sportaš i izbornik nogometne reprezentacije Jugoslavije. Pred Prvi svjetski rat zajedno su se aktivirali i u planinarstvu i s još desetak planinara izveli prvi zimski uspon na skijama na vrh Bjelolasice.

Mirko Pandaković djelovao je i u nogometu. Bio je jedan od prvih međunarodnih nogometnih sudaca na ovim prostorima, a sudački ispit položio je u Pragu 1913. godine. Znatno je pridonio unaprjeđenju suđenja u Zagrebu i uvođenju nogometnih pravila. Spadao je među najbolje poznavatelje pravila nogometne igre. Više godina djelovao je u HAŠK-u, gdje je bio aktivan i u teniskoj sekciji.

Bio je prvi potpredsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza osnovanog u Zagrebu 1922. godine. Jedan je od osnivača zagrebačke Viktorije, a sudjelovao je i u aktivnostima oko osnivanja Segeste iz Siska. zajedno s bratom poslije rata obnavlja i Zagrebačko klizačko društvo, a obojica su bili i odbornici u Ski-klubu Zagreb. Bio je i član prve uprave Zagrebačkog zimsko-športskog podsaveza, osnovanog 1922. godine.

Mirko Pandaković preminuo je 29. rujna 1962. u Brunatu u Italiji.

Marko JURINČIĆ

Poduzetnik i otac hrvatskog kajakaštva

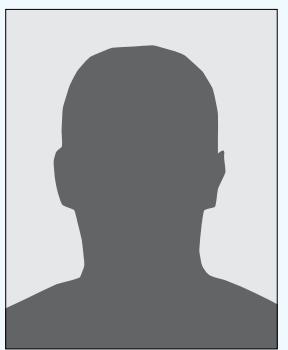
Marko Jurinčić rođen je 30. svibnja 1894. u Vrbovskom. Osnovnu školu završio je u Vrbovskom, a Realnu gimnaziju i Trgovačku akademiju 1914. u Zagrebu. Radio je kao upravitelj posjeda Carion i Wyhnal u Mariji Bistrici te kao član Savjeta zaposlenika Prve hrvatske štedionice od 1917. do 1920. godine. Studij ekonomije nastavlja 1920. na Visokoj školi za međunarodnu trgovinu u Beču.

Nakon povratka iz Beča sudjeluje u brojnim industrijskim i poduzetničkim pothvatima, od kojih se izdvajaju Tvornica prediva Miletić, Ujedinjene tvornice prediva i radne odjeće Balković i Bacs Bodgor d. d. i Rafinerije plemenitih metala Metro. Bio je član nadzornih odbora Oceania Sušak, Pomorske banke Sušak, brodogradilišta Jugobrod Kraljevica i hotela Esplanada. Osnovao je i bio ravnatelj poduzeća Gimpex te zastupao poduzeće Cercel dEtranger u Crikvenici. Radio je i za brojna hotelierska poduzeća na Jadranu.

Marko Jurinčić bio je i jedan od osnivača Hrvatskog veslačkog kluba u Zagrebu te član Hrvatskog planinarskog društva od 1926. do 1932. godine. U povijesti hrvatskog sporta Jurinčić je upisan velikim slovima i zato jer je 1919. iz Graza donio u Zagreb prvi sklopivi kajak.

Jurinčić je bio odbornik na skupštini Hrvatskog športskog saveza 14. siječnja 1919., a iste je godine imenovan i referentom plivačke sekcije saveza.

Marko Jurinčić preminuo je 12. ožujka 1963. u La Lucili u Argentini.

Pavao BRESSLAUER

Istaknuti trgovac i jedan od najsvestranijih sportaša svoga vremena

Pavao Bresslauer rođen je 11. prosinca 1895. u Rijeci. U Zagrebu je završio osnovnu školu, gimnaziju i doktorirao na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1920. godine. Bio je vlasnik trgovine Pneumobil, specijalizirane za bicikle i male kućanske aparate u Bogovićevoj ulici u Zagrebu.

Kao vlasnik trgovine bicikala priateljevao je s najboljim hrvatskim biciklistima tog vremena. Posebno je bio dobar s Milanom Menigom. Kao dobrostojeći trgovac pomagao je brojne sportske pogotovo biciklističke klubove.

Posebna sportska strast ovog uglednog stanovnika Zagreba svog vremena bio je hokej na travi. Često je odlazio u Samobor gdje je već tada ovaj sport imao tradiciju, igrao s prijateljima, a pomagao je i tamošnjim golferima.

Bresslauer je volio i planinarstvo. Često se znao otisnuti i na Sljeme, a ponekad je na brdo iznad Zagreba išao i bicikлом. Bio je vrlo aktivan i u tenisu, pa ga nalazimo kao revizora Jugoslavenskog teniskog saveza, izabranog na skupštini 24. ožujka 1934. u Zagrebu, dok je na narednoj skupštini 1935. izabran za člana Upravnog odbora.

Krajem 1941. Pavlu Bresslaueru gubi se svaki trag, a nastradao je 25. kolovoza 1942. u Zagrebu.

Vladko BARTULIĆ

Najpoznatiji zagrebački ljekarnik i vrsni planinar

Vladko Bartulić rođen je 12. srpnja 1862. u Karlovcu. Gimnaziju je završio u Zagrebu, gdje je položio i magisterij 1894. godine. Bio je vlasnik najstarije zagrebačke ljekarne stare oko 350 godina, u Zagrebu poznatije kao Kaptolska ljekarna. Bartulić je nastavljajući obiteljsku tradiciju bio jedan od najpoznatijih ljekarnika u ovom dijelu Europe.

Bartulić je osobitu pozornost posvećivao ljekovitom bilju na području današnje Slovenije. Godine 1932. objavio je hrvatsko-njemački-latinski imenik biljaka za kućno lijeчењe i 26 recepta za ljekovite čajeve. U vlastitoj nakladi priredio je i promidžbenu knjižicu za ljekoviti čaj nazvan prema kajkavskom pučkoprosvjetiteljskom piscu Tomi Mikloušiću. Nakon Drugog svjetskog rata Bartuliću je sva imovina nacionalizirana. Bezuspješno se borio očuvati ljekarnu na uglu Dolca i Tkaličićeve ulice, koja se nalazila u prizemlju zgrade.

Bartulić je bio istaknuti član i dužnosnik Hrvatskog planinarskog društva, a 1919. izabran je i za referenta Ribarske sekcije Hrvatskog športskog saveza.

Vladko Bartulić preminuo je 8. listopada 1958. u Zagrebu.

Jaroslav KATKIĆ

Pionir sportskog ribolova u Hrvatskoj

Jaroslav Katkić rođen je 16. travnja 1878. u Zagrebu. Završio je trgovačku akademiju i bio bankovni činovnik. Sin je poznatog zagrebačkog ljekarnika Antona Ernesta Katkića, koji je od 1883. do 1895. bio vlasnik Kaptolske ljekarne Svete Marije.

Katkić je bio najbolji prijatelj ljekarnika Vladka Bartulića koji je 1896. preuzeo od njegova oca Kaptolsku ljekarnu. Bartulić i Katkić često su u slobodno vrijeme ribarili na obalama Save. Zajedno su vodili i ribarsku sekciju unutar Hrvatskog športskog saveza.

Sportsko ribarstvo u Zagrebu ima dugu tradiciju. Poslije osnutka prvog Zagrebačkog ribarskog kluba 1893., koji je preimenovan u Zagrebačko ribarsko društvo, počeli su u tadašnjoj carevini i ostali veći gradovi osnivati svoja ribarska društva po uzoru na Zagrebačko, jer je broj ribolovaca stalno rastao. U Zagrebu je 1926. osnovan i Savez športskih ribarskih organizacija Kraljevine SHS, koji su pored društava iz Hrvatske činili i ribiči iz Slovenije i Bosne i Hercegovine.

Jaroslav Katkić preminuo je 22. lipnja 1925. u Zagrebu.

Josip PASARIĆ

Istaknuti profesor, političar, planinar i publicist

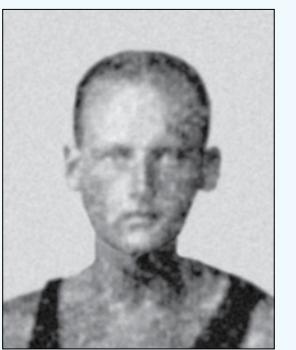
Josip Pasarić rođen je 31. siječnja 1860. u Pušći u Zagorju. Nakon završetka gimnazije u Zagrebu i Filozofskog fakulteta u Beču urednik je Obzora od 1892. do 1905. godine. Na početku radnog vijeka radio je kao profesor u Zagrebu od 1883. do 1893., da bi zbog političkih razloga bio premješten u Osijek, gdje se uglavnom bavio novinarstvom pišući kritike za *Obzor i Vienac*.

Od 1906. radio je ponovno kao profesor, a od 1918. do 1924. Pasarić je ravnatelj Klasične gimnazije u Zagrebu. Kao istaknuti član Hrvatske seljačke stranke bio je podsekretar u Ministarstvu prosvjete u Beogradu i potpredsjednik Skupštine Jugoslavije.

Pasarić je bio vrlo istaknut i u planinarstvu. Članom Hrvatskog planinarskog društva postao je 1898. i bio jedna od najmarkantnijih osoba hrvatskog planinarstva između dva svjetska rata. U planinarskim krugovima imao je nadimak Japica. Bio je urednik *Planinarskog vjesnika* u listu *Vienac* od 1910. do 1913. i urednik mjeseca *Hrvatski planinar* od 1929. do 1933. godine. Bio je potpredsjednik, a potom i vrlo autoritarni predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza od 1925. do 1933. godine.

Vrlo plodan bio je i kao planinarski publicist koji je objavio pedesetak putopisa i stručnih članaka. Izabran je za začasnog člana Hrvatskog planinarskog društva 8. rujna 1924. godine. Njegovim imenom nazvana je kuća na Ivanščici. Vodio je veliki broj izleta po Gorskem kotaru i Hrvatskom zagorju.

Josip Pasarić preminuo je 7. prosinca 1937. u Zagrebu.

Rudolf DIMIĆ

Nestor plivačkog sporta u HAŠK-u i Hrvatskoj

Rudolf Dimić rođen je 18. ožujka 1885. u Zagrebu. Pripada generaciji prvih zagrebačkih plivača, koja je kroz plivačku sekciju HAŠK-a do početka Prvog svjetskog rata ostvarivala odlične rezultate.

U organizaciji HAŠK-a u Karlovcu je 26. i 27. kolovoza 1911. organizirano plivačko natjecanje za Prvenstvo Hrvatske i Slavonije. Na prvenstvu je nastupilo više od 30 haškovaca.

Glavni sudac natjecanja bio je Fritz Lovrenčić, suci su bili dr. Rajković i Halinger, starter je bio dr. Miroslav Zoričić, a kontrolor vremena Alekса Vragović, svi iz HAŠK-a. Start na rijeci Korani bio je 2000 metara udaljen od kupališta, a nastupili su Žagar, Poljak, Dimić, Herlinger, Kirin, Korač, Kodžić, Baran, Vučetić, Šuput, Vranković...

Osim na 2000 metara, natjecalo se još u „brzom plivanju“ na 50, 100 i 400 metara. Dimić je u plivanju na 2000 metara osvojio treće mjesto, a dionicu je preplivao za 39 minuta i 8 sekundi. Prvi je bio Bogdan Žagar iz HAŠK-a, a drugi Poljak iz Olimpije iz Karlovca. U natjecanju na 100 metara prsno Dimić je zauzeo drugo mjesto.

Plivačka sekcija HAŠK-a živjela je i radila gotovo neprestano. Njezini članovi vježbali su zimi u plivačkom bazenu Terapije od 1930. do 1939. godine. Ljeti su od 1933. vježbali u rukavcu Save na plivalištu Zagrebačkog plivačkog kluba.

Dimić je bio i referent Plivačke sekcije Hrvatskog športskog saveza.

Nestor plivačkog sporta u HAŠK-u Rudolf Dimić preminuo je 11. studenoga 1935. u Zagrebu.

Izidor KRŠNJAVA

Gradio sportske dvorane i igrališta i 'otkrio' Franju Bučara

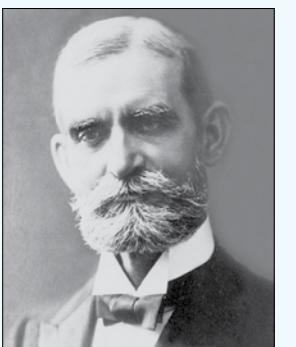
Izidor Kršnjavi rođen je 22. travnja 1845. u Našicama. Pohađao je gimnaziju na plemićkom konviku u Zagrebu i gimnaziju u Vinkovcima koju je završio 1863. godine. Prvu likovnu poduku dobiva u Osijeku, a potom u Beču studira povijest i povijest umjetnosti. Kao stipendist studirao je slikarstvo na akademiji u Münchenu. Godine 1884. dolazi u sukob sa Strossmayerom i njegovim pristašama, te ulazi u mađarsku Narodnu stranku putem koje je izabran za narodnog zastupnika. Od 1887. do 1891. studira pravo, postaje predstojnik Odjela za bogoslovje u vladini Khuen-Héderváryja, a 1897. vraća se na Sveučilište.

Kršnjavi je aktivno sudjelovao u izgradnji Zagreba – njegovom su inicijativom izgrađene mnoge bolnice, knjižnice, škole i spomenici te osnovana brojna društva. Zaslужan je i za preuređenje ili izgradnju gimnastičkih dvorana u Zagrebu, Karlovcu, Varaždinu i srednjoškolskog igrališta Ellipsa u Zagrebu opremivši ih tada najsuvremenijim gimnastičkim spravama i sportskim rekvizitima.

Za vrijeme njegova službovanja u Odjelu za bogoslovje i nastavu uvedena je u osnovne škole svakodnevna nastava tjelesnog odgoja, a temeljito je i reorganizirana s naglaskom na vježbanje na svježem zraku. Da bi riješio pitanje nastavnog osoblja za tjelesni odgoj, Kršnjavi je poslao Franju Bučaru i Srećku Bošnjakoviću na specijalizaciju na Centralni gimnastički institut u Stockholm.

Uz pomoć Franje Bučara od 1894. do 1896. organizirao je Tečaj za učitelje gimnastike u Zagrebu, čiji je program tada bio sastavljen po uzoru na tadašnje europske kadrovske škole za tjelesni odgoj.

Izidor Kršnjavi preminuo je 5. veljače 1927. u Zagrebu.

Ivan KOSIRNIK

Jedan od utemeljitelja Hrvatskog sokola i klizanja u Hrvatskoj

Ivan Kosirnik rođen je 28. svibnja 1847. u Studenicama blizu Slovenske Bistrice. Gimnaziju je pohađao u Celju, a medicinu je studirao u Grazu. Liječničku je službu započeo u kolovozu 1876. u Bolnici Milosrdne braće u Zagrebu. U ožujku 1878. prelazi kao pomoći liječnik u Bolnicu Milosrdnih sestara (danas Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice) gdje je 1883. imenovan primarnim liječnikom, a 1895. i ravnateljem.

U svojem društvenom djelovanju posebno se angažirao u sportskim i sokolskim organizacijama. Jedan je od utemeljitelja tjelovježbenog udruženja Hrvatski sokol osnovanog 27. prosinca 1874. u Zagrebu. U Hrvatskom sokolu bio je podstarješina i počasni član. Uz to je bio jedan od utemeljitelja Hrvatskog planinarskog društva iste godine.

Poseban je doprinos Kosirnik dao klizačkom sportu. Bio je jedan od utemeljitelja Prvog hrvatskog sklizalačkog društva osnovanog 25. listopada 1877. u Zagrebu. Na prvoj redovnoj glavnoj skupštini 17. prosinca 1877. izabran je za prvog predsjednika. Na raznim je položajima Kosirnik u Prvom hrvatskom sklizalačkom društvu bio 30 godina. Na mjestu predsjednika zamijenio ga je Franjo Bučar, a Kosirnik je postao počasni predsjednik.

Najvažnije priznanje za znanstveni rad Hrvatskog liječničkog zbora nazvano je „Ivan Kosirnik“, a po njemu je nazvana i jedna ulica u Zagrebu.

Ivan Kosirnik preminuo je 20. lipnja 1924. u Zagrebu.

Ivana HIRSCHMANN

Sportska pedagoginja i prva hrvatska učiteljica gimnastike

Ivana Hirschmann rođena je 23. veljače 1866. u Svetom Nikoli kraj Zeline. Završila je Višu djevojačku školu u Zagrebu 1882. i trogodišnju samostansku preparandiju 1885. te položila ispit za tjelovježbenu učiteljicu u nižim pučkim školama.

Kao jedina ženska polaznica Tečaja za učitelje gimnastike u Zagrebu od 1894. do 1896. polaže ispit za tjelovježbenu učiteljicu u srednjim školama. Od 1891. privremena je pomoćna učiteljica tjelovježbe u Građanskoj djevojačkoj školi, a od 1908. stalna je učiteljica nižih pučkih škola „s potrebnom podukom u gimnastici“, a 1912. i viših djevojačkih škola kućanskog i trgovackog smjera.

Ivana Hirschmann službovala je i u Ženskom liceju u Zagrebu od 1892. do 1920., a do umirovljenja 1923. poučavala je tjelovježbu i u Stručnoj školi, Višoj djevojačkoj školi, Zemaljskoj višoj djevojačkoj školi, Učiteljskoj školi uz realnu gimnaziju, Ženskoj realnoj gimnaziji i u Zemaljskoj preparandiji te bila prvom gimnastičkom učiteljicom u školama u Hrvatskoj s položenim državnim stručnim ispitom.

U odgoju je primjenjivala i igre te je u nastavu uvela i udomaćila kriket i kroket, pojednostavljeni, primjenjeni nogomet te 1921. i hazenu. Napisala je 1906. knjižicu *Kratak izvadak iz historije gimnastike*, koja je prvo posebno izdanje o povijesti gimnastike na hrvatskom jeziku, te priručnik s vježbama za nastavnice tjelovježbe *Djevojačka gimnastika*. Članke o unaprjeđenju tjelesnog vježbanja i odgoja u školama, higijeni djevojčica i vježbama za djevojke objavila je u časopisima *Gimnastika, Sokol, Domaće ognjište i Narodna zaštita*.

Ivana Hirschmann stradala je 8. svibnja 1943. u koncentracijskom logoru Auschwitz.

Mate MUDRINIĆ

Pokretač skautizma u Hrvatskoj i sportski dužnosnik

Mate Mudrinić rođen je 8. lipnja 1855. u Novoj Gradiški. Srednju školu završio je u Karlovcu, a zatim odlazi u Beč gdje je završio Filozofski fakultet. Postaje profesor prirodopisa i učitelj gimnastike.

Kao profesor prirodopisa i izuzetan pedagog Mudrinić je već zarana bio uvjeren da se odgoj omladine, a napose u školskim predmetima, najbolje može i mora sprovoditi u prirodi. Već 1881. u školi u Vinkovcima prakticira funkcionalnu nastavu u prirodi. Nakon Vinkovaca Mudrinić nastavlja započeti rad u Petrinji i Zagrebu. Tada se skautizam u zapadnoj Europi započeo silno širiti, pa hrvatska Vlada u Zagrebu šalje Mudrinića u Njemačku da prouči skautizam.

Vrativši se iz Njemačke, Mudrinić 1910. organizira prve čete hrvatskih skauta pod imenom Hrvatske dačke izletničke službe. Na Mudrinićevu inicijativu je 1921. u Beogradu osnovan Savez izvidnika Jugoslavije.

Od 1909. do 1919. Mudrinić je aktivan i u raznim tijelima Hrvatskog športskog saveza u vrijeme kad mu je na čelu bio Franjo Bučar.

Mate Mudrinić preminuo je 2. kolovoza 1932. u Zagrebu.

Mirko KOVAČIĆ

Učitelj i utemeljitelj hrvatske nogometne terminologije

Mirko Kovačić rođen je 20. listopada 1869. u Zagrebu. U rodnom gradu završava nižu gimnaziju i učiteljsku školu. Učiteljski ispit položio je u listopadu 1888. i proglašen je učiteljem u općim pučkim školama. Prvo učiteljsko mjesto dobio je u Šenkovcu. Odmah po dolasku u mjesto pri školi je uređio gombalište.

Kovačić je bio polaznik Prvog gimnastičkog tečaja koji je od 1894. do 1896. organizirala Zemaljska vlada, a vodio ga je Franjo Bučar. Pri kraju gimnastičkog tečaja Kovačić objavljuje prva nogometna pravila na hrvatskom jeziku. Ta je pravila preveo s njemačkoga kao svoj diplomski rad na gimnastičkom tečaju. Premda nije tvorac riječi nogomet, Kovačiću pripada zasluga za mnoge nazive ove igre, pa mu tako pripada i naziv utemeljitelja hrvatske nogometne terminologije.

Mirko Kovačić bio je istaknuti pedagog, putopisac i promicatelj hrvatskog sokolstva. Puno je pridonio pravilnom razvoju učenika u pučkim školama, uskladjujući razvoj duha i tijela. Sa svojim učenicima izradio je nacrt školskog dvorišta i vrta koji je, zajedno s voćem koje su uzgojili učenici u školskom vrtu, izložio na jubilarnoj gospodarskoj izložbi uz 50-godišnjicu Hrvatskog gospodarskog društva.

Proputovao je mnoge zemlje Europe, Afrike i obiju Ameriku, o čemu je pisao u brojnim novinama.

Mirko Kovačić preminuo je 5. studenoga 1960. u Zagrebu.

Stjepan BASARIČEK

Istaknuti hrvatski pedagog i promotor tjelesnog odgoja i gimnastike

Stjepan Basariček rođen je 27. travnja 1848. u Ivanić Gradu. Bio je profesor teorijske i praktične pedagogije (metodike) na Učiteljskoj školi u Zagrebu od 1875. do 1906. godine. Jedan od organizatora hrvatskog učiteljstva u 19. stoljeću i predsjednik Saveza hrvatskih učiteljskih društava od 1892. do 1907. godine.

Basariček je suradivao u izradi školskih zakona, pisao je nastavne planove i programe za školu te naputke učiteljima za njihovu primjenu. Iстicao je važnost stvarne i zavičajne obuke kao središta nastave u osnovnoj školi. Pokretač i jedan od urednika *Pedagogijske enciklopedije* od 1895. do 1916. godine. Urednik je biblioteke Knjižica za učitelje te suradnik i urednik časopisa *Na predak* od 1895. do 1918. godine.

Basariček je bio član prve ispitne komisije za zvanje učitelja gimnastike 1891. u Zagrebu. U pogledu tjelesnog odgoja bio je pobornik naprednih pedagoških konцепција. U svom djelu Teorija pedagogije objavljenom u Zagrebu 1876., Basariček pojašnjava pedagošku i metodičku stranu tjelesnog odgoja, govori o školskoj gimnastici kao jednoj od najvažnijih funkcija u školskom odgoju i zalaže se da ona postane obvezan predmet.

U djelu *Pedagogija* objavljenom 1884., sustavno izlaže zadatke tjelesnog odgoja počevši od najranijeg djetinjstva, upozorava na važnost ishrane, odjeće, higijene, kretanja i odmora djeteta, komu gimnastika pomaže da se pravilno razvija.

Stjepan Basariček preminuo je 23. ožujka 1918. u Zagrebu.

Ivan TRSTENJAK

Mačevalac, pedagog, publicist i vladin promatrač na Olimpijskim igrama

Ivan Trstenjak rođen je 12. svibnja 1865. u Zagrebu. Završivši preparandiju, postao je 1891. nastavnik tjelesnog vježbanja. Od 1894. do 1896. u Zagrebu je završio tečaj za učitelja gimnastike, a 1900. bio je na usavršavanju u Pragu.

Trstenjak je do 1922. nastavnik u zagrebačkim gimnazijama i preparandiji te referent za tjelesni odgoj pri Pokrajinskoj upravi. Kao prednjak Hrvatskog sokola osvojio je 1897. prvu nagradu u gimnastici u Beogradu. Bio je izvanredan mačevalac.

Zemaljska vlada Hrvatske poslala ga je 1906. kao promatrača na Međuolimpijske igre 1906. u Atenu i na Olimpijske igre u Stockholm 1912. godine. Napisao je i izdao knjige *Put u Atenu* i *Olimpijske igre godine 1906.* To su bile prve knjige o olimpijskim igrama na hrvatskom jeziku. Dobio je više priznanja za svoj sportski rad. Pisao je brojne članke u dnevnom tisku i u stručnim pedagoškim časopisima.

Po navodima ondašnjeg tiska Trstenjak je bio istaknuti trener i pedagog svog vremena. Posebno je bio posvećen gimnastici kao jednoj od bazičnih sportova, od kojih sve polazi. To ne čudi kad se zna da je u početku sportske karijere Trstenjak bio sokolaš, a poznato je da je u sokolskim društvima gimnastika bila najvažnija aktivnost.

Ivan Trstenjak preminuo je 26. kolovoza 1936. u Zagrebu.

Dragutin ŠULCE

Gimnastičar, učitelj tjelesne vježbe i sportski dužnosnik

Dragutin Šulce rođen je 21. prosinca 1873. u Zagrebu. Bio je tipograf po struci. Počeo je vježbati u Hrvatskom sokolu u Zagrebu 1893. godine. Bio je učitelj tjelesne vježbe i dužnosnik Hrvatskog sokolskog saveza i Sokolske župe u Zagrebu te prednjak društva. Vodio je svesokolske sletove u Zagrebu 1906. i 1911. i sastavljao sletske vježbe. Poslije Prvoga svjetskog rata jedno vrijeme bio je zamjenik načelnika Sokolskog saveza Kraljevine Jugoslavije.

Šulce je bio autor brojnih članaka, stručnih rasprava i knjiga. Dvaput je u Pragu polazio tečajeve i tamo se upoznao s novostima u tjelesne vježbi. Šulce se uvježbao u šakanju, pa je podučavao dobrovoljne prednjake i učitelje naših sokolskih društava. Od 1903. podučavao je u Zagrebu boks, a 1905. održana su u Zagrebu i prva boksačka natjecanja.

Na inicijativu zagrebačkog društva, na Sušaku je 6. studenoga 1904. sazvana osnivačka skupština Saveza hrvatskih sokolskih društava. Sudjelovali su predstavnici 15 društava, a za vođu je izabran Dragutin Šulce.

Sokolski prednjak Šulce bio je u Hrvatskoj otac borilačkog sporta zvanog savate, koji je demonstrirao i propagirao još 1903. godine. Šulce se i savateom upoznao na tečaju u Pragu.

Šulce je predavao i u školama. Od školske godine 1908./1909. u Kraljevskoj gornjogradskoj gimnaziji u Zagrebu predavao je nižim razredima nastavu iz mačevanja.

Dragutin Šulce preminuo je 5. prosinca 1945. u Zagrebu.

Bogdan ŽAGAR

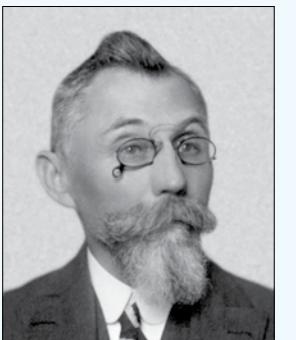
Vrhunski plivač i jedan od prvih učitelja plivanja u Hrvatskoj

Bogdan Žagar rođen je 11. veljače 1893. u Plaškom. Kad je trebao krenuti u školu, obitelj se seli u Ogulin. Kao sin imućnog trgovca odlazi na školovanje u Prag.

Po dolasku u Prag išao je na kupanje na Vltavu, gdje su u to vrijeme trenirali plivači praške Slavije. Primjetio ga je trener Lingbody pa Žagar 1909. postaje član Slavije. Bio je odličan plivač, pa je pobjeđivao i češkog prvaka Vodnika, postavši trostruki prvak Češke na 100 metara (1:04), na 500 metara (6:10) i na 4600 metara. Potonju dionicu preplivao je na Vltavi za 1 sat i 24 minute, što je go-dinama bio češki rekord. S još dva plivača trebao je Žagar zastupati Češku na Olimpijskim igrama u Stockholm 1912., ali su odustali jer su bili prisiljavani nastupiti u austrijskoj reprezentaciji. Vrativši se u Hrvatsku, Žagar je na samoborskom Šmidhenovu kupalištu u lipnju 1912. demonstrirao plivačima HAŠK-a novi *crawl* stil plivanja. Nakon otplovanih 20 dužina bazena, nažaljeg hrvatskog dugopružaša Dimića ostavio je iza sebe za četiri dužine bazena. Na Prvenstvu Hrvatske na Korani 1912. osvojio je naslov prvaka Hrvatske i Slavonije na 50, 100 i 2000 metara.

Za vrijeme Prvog svjetskog rata ratovao je u austrougarskoj vojsci na Soči, a kad se vratio kući, prestao se baviti plivanjem i posvetio se trgovackom poslu.

Bogdan Žagar preminuo je 10. listopada 1969. u Ogulinu.

Ivan TOMAŠIĆ

Učitelj i jedan od glavnih propagatora sporta svoga vremena

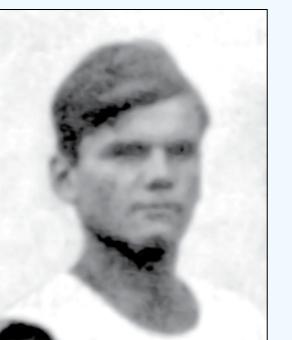
Ivan Tomašić rođen je 3. kolovoza 1868. u Seoci kraj Nove Kapelle. Učiteljsku školu je završio u Petrinji 1888. godine. Bio je poznati hrvatski učitelj i prosvjetni djelatnik u Kutjevu, Lipiku i Zagrebu, gdje je bio i ravnatelj pučke škole i gradski školski nadzornik.

Nakon osnivanja Hrvatskog športskog saveza 5. listopada 1909., učestaliji su međunarodni nastupi hrvatskih sportaša. Prvi nastup pod svojom zastavom hrvatski sportaši imali su na 5. Prvenstvu svijeta u gimnastici u Torinu 1911., gdje je nastupila gimnastička vrsta Hrvatskog sokolskog saveza.

Širenje sporta kao da je iznenadilo postojeće gradske strukture, pa su se sportski objekti izuzetno teško uklapali u njihove prostorno-urbanističke planove i u tom razdoblju ne možemo govoriti o nekoj smisljenoj strategiji razvoja tjelesnog odgoja i sporta. Grupa intelektualaca koja je shvaćala značaj te društvene djelatnosti nastojala je stvoriti uvjete za njezin razvoj. Osim Franje Bučara, tjelesni odgoj i sport vrlo aktivno promiču i Ivo Lipovčak, Hinko Würth, Ivan Trstenjak, Ivan Tomašić, Josip Prikril i drugi.

Tomašić je bio jedan od osnivača Obrtne škole u Zagrebu 1882., a 1905. Vjekoslav Koščević i on počinju objavljivati list Preporod. Bio je aktivan i u tijelima Hrvatskog športskog saveza.

Ivan Tomašić preminuo je 22. svibnja 1956. u Zagrebu.

Stjepan KAISER

Mačevalac, atletičar i jedan od osnivača zagrebačkog Marathona

Stjepan Kaiser rođen je 26. studenoga 1898. u Zagrebu. Nakon konstituirajuće skupštine Hrvatskog športskog školskog kluba Marathon u Zagrebu 24. siječnja 1913., koja je nakon školske mise održana u paviljonu u Botaničkom vrtu, Stjepan Kaiser izabran je za klupske odbornike. Nedugo po osnutku kluba Kaiser je počeo voditi mačevalačku sekciju u Marathonu, a ranije je učio mačevanje kod istaknutog sportskog djelatnika Josipa Prikrla.

Kaiser se natjecao i u atletici. HAŠK je 12. srpnja 1914. priredio na igralištu u Maksimiru 2. međuklupski miting na kojem su nastupila i šestorica lakoatletičara Marathona. U utrci na 200 metara Stjepan Kaiser bio je treći.

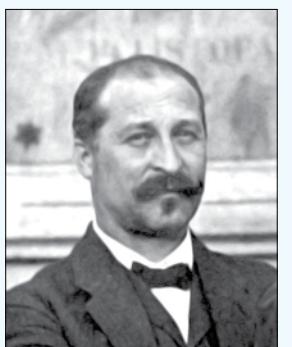
Početkom Prvog svjetskog rata rad Marathona se gasi, da bi u veljači 1919. bila pokrenuta inicijativa za obnovu kluba, što se i formalno dogodilo 16. ožujka 1919. na prvoj izvanrednoj glavnoj skupštini Marathona. Već 4. svibnja 1919. održana je prva redovna glavna skupština na kojoj je Kaiser izabran za odbornika i voditelja hokejske sekcije.

HAŠK je 13. ožujka 1919. priredio 3. međuklupski miting na kojem su sudjelovala i desetorica lakoatletičara Marathona. Kaiser je bio drugi u trci na 200 metara, a štafeta Marathona u kojoj je i on trčao osvojila je prvo mjesto.

U kolovozu 1919. je zbog sukoba oko stručnih kompetencija trenera lakoatletske sekcije dr. Đorda Jankovića iz članstva Marathona istupilo šest uglednih članova među kojima je bio i Kaiser te su osnovali novi klub pod nazivom Šport-klub 13. Kaiser se ubrzo vratio u Marathon i u lipnju 1921. sudjeluje na lakoatletskom natjecanju koje je održano u Pragu.

Na skupštini Marathona održanoj 8. travnja 1923. Kaiser je izabran za prvog tajnika.

Stjepan Kaiser preminuo je 22. rujna 1983. u Zagrebu.

Josip PRIKRIL

Cijenjeni učitelj mačevanja i član hrvatske delegacije na Olimpijskim igrama u Stockholmnu

Josip Prikril rođen je 26. listopada 1865. u Zagrebu. Bio je učitelj gimnastike koju je predavao u Prvoj realnoj gimnaziji u Zagrebu. Jedan je od najzaslužnijih za razvoj mačevanja među školskom mlađeši do Prvog svjetskog rata. Bio je član hrvatske delegacije na Međuolimpijskim igrama 1906. u Ateni i Olimpijskim igrama 1912. u Stockholmnu.

Prikril je 1906. bio trener nogometnika Concordije, a pomagao je u radu mnogih sportskih klubova do Prvog svjetskog rata. Jako velik doprinos dao je radu Hrvatskog sportskog školskog kluba Marathon iz Zagreba osnovanog 1913. godine. Njegovim nastojanjem omogućeno je da članovi Marathona imaju na raspolaganju tjelovježbenu dvoranu i izvan školskih satova. Bio je prvi učitelj mačevanja i floreta mlađih marathonaca.

Za vrijeme rada u Granešini među mještanima je nastojao širiti praktična znanja iz voćarstva. Josip Prikril preminuo je 30. srpnja 1919. u Zagrebu.

Rudolf VRHOVEC

Učitelj tjelovježbe, hrvač, dizač utega i pionir body buildinga

Rudolf Vrhovec rođen je 26. ožujka 1892. u Trškom Vruhu kod Krapine. Po završenoj nižoj gimnaziji ospособio se za knjigovesca, a 1911. završava u Pragu s najboljom ocjenom tečaj za voditelje tjelovježbe. Bio je prednjak u Hrvatskom sokolu, učitelj tjelovježbe u Židovskom gombačkom i sportskom klubu Makabi, vođa sekcije grčko-rimskog hrvanja u Prvom hrvatskom građanskom sportskom klubu i učitelj tjelovježbe Hrvatskog sokola u mnogim mjestima Like i u Dubrovniku. Kao vježbač i prednjak nastupao je na sokolskim sletovima u Jugoslaviji, Bugarskoj, Češkoj i Poljskoj. Pobjednik je na mnogim natjecanjima u hrvanju, dizanju utega i ljestpoti tijela.

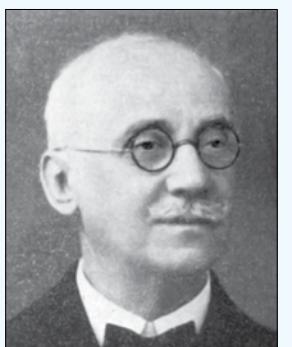
Prvi dizači utega, predvođeni Ivanom Marekom, okupljali su se krajem 19. stoljeća u dvorani Hrvatskog sokola u Zagrebu. U hrvatskim teškoatletskim klubovima, prvo u Atlasu osnovanom 1905., pa Croatiji 1919. i Herkulesu 1923., članovi su se pored boksa i hrvanja bavili i dizanjem utega. Najistaknutiji protagonisti ovog sporta u nas bili su Max Leidinger i Rudolf Vrhovec.

Početkom 20. stoljeća u Hrvatskoj postaju poznate tjelovježbene aktivnosti kojima se nastoji izgraditi tijelo kako bi lijepo izgledalo. Predvodnici su bili Ivan Marek, Max Leidinger, Josip Vrbanić, Rudolf Vrhovec, Tomo Borovečki, Samuel Šterk-Kubiček i drugi.

U međuratnom razdoblju ova je aktivnost nazivana atletska gimnastika, a popularizirana je u okviru teškoatletskih klubova Herkules, Croatia i Prvi hrvatski građanski športski klub. Organiziraju se priredbe u gostionicama i kinima gdje pojedinci demonstriraju atletska dostignuća. Najpoznatiji natjecatelj bio je Rudolf Vrhovec. Bio je aktivan i u tijelima Hrvatskog športskog saveza.

Njegovo tijelo bilo je izazov mnogim umjetnicima, pa se tako u Hrvatskom športskom muzeju u Zagrebu čuva slika Ivana Tišova koja pokazuje Rudolfa Vrhovca, teškoatletičara, hrvača, svojevrsnog prethodnika body buildinga i pobjednika natjecanja u ljestpoti tijela iz 1923. godine.

Rudolf Vrhovec preminuo je 30. ožujka 1977. u Zagrebu.

Ivan MAREK

Istaknuti kemičar, sokolaš i predvodnik dizača utega

Ivan Marek rođen je 16. siječnja 1863. u Zagrebu. Pripadao je zagrebačkoj organizaciji Hrvatskog sokola, a prvi dizači utega predvođeni upravo Ivanom Marekom okupljali su se krajem 19. stoljeća u dvorani Hrvatskog sokola u Zagrebu. Upravo osnutkom Hrvatskog športskog saveza, iako je bio već duboko u znanosti, Marekov entuzijazam i prijateljstvo s Franjom Bučarom dolazi do izražaja. Podučava mlade tjelovježbi kao zdravom načinu života.

Marek je bio kemičar, prvi profesor organske kemije na zagrebačkoj Tehničkoj visokoj školi. Diplomirao je 1886. na Mudrošlovnom fakultetu u Zagrebu te bio među prvima kemičarima koji su završili studij na tom fakultetu. Radio je kao srednjoškolski profesor u Zemunu, a od 1898. bio je profesor u Graditeljskoj i obrtnoj školi u Zagrebu. Na prijedlog Vladimira Njegovana zaposlio se 1919. u novoosnovanoj Tehničkoj visokoj školi u Zagrebu gdje je 1920. postao redoviti profesor organske kemije. Bio je 1922. utemeljitelj i prvi predstojnik Zavoda za organsku kemiju Kemičko-inženjerskog odjela Tehničke visoke škole koji je vodio do umirovljenja 1933. godine.

Ivan Marek preminuo je 11. studenoga 1936. u Zagrebu.

Josip JABLANOVIĆ

Istaknuti političar i prvi predsjednik Veslačkog kluba Jadran

Josip Jablanović rođen je 25. ožujka 1875. u Makarskoj. Gimnaziju je završio 1895. u Zadru, a pravo je doktorirao 1899. u Grazu. Do 1918. radio u Financijskom odvjetništvu u Zadru. Potkraj te godine ondje postaje članom Privremenog odbora Narodnog vijeća te podnامjesnikom za Dalmaciju.

Godine 1919. talijanska ga uprava internira na Siciliju, a nakon povratka 1920. djeluje kao istaknuti član Narodne radikalne stranke u Dalmaciji. U Splitu je državni pravobranitelj od 1925. do 1932., kratko vrijeme je vrhovni inspektor pri Predsjedništvu Ministarskog savjeta u Beogradu, a od 1932. do 1938. u Splitu je ban Primorske banovine.

Na osnivačkoj skupštini Veslačkog kluba Jadran iz Zadra 20. rujna 1908. Jablanović je izabran za prvog predsjednika, dok je za tajnika izabran Antun Danilo. Potpredsjednik je bio Norbert Filaus, odbornici Ivo Botteri, Damjan Lučić - Roki i Kažimir Katalinić, u Časnom sudu bili su Marko Nisiteo, Toma Brajković i Stjepan Zakarija, a revizori Ivan Alujević i Ivo Perović.

Jablanović je dužnost predsjednika Jadrana obnašao do 30. travnja 1913., kada je izabran u Sud časti.

Josip Jablanović preminuo je 18. listopada 1961. u Splitu.

Ivan-Gjino KARAMAN

Jedan od najznačajnijih splitskih dužnosnika između dva svjetska rata

Ivan-Gjino Karaman rođen je 7. kolovoza 1881. u Splitu. Jedan je od osnivača Sport kluba u Splitu. Utemeljili su ga 1909. splitski studenti koji su studirali u Pragu, Beču i Zagrebu, a klub je pored nogometna imao još plivanje, mačevanje, planinarstvo i druge sportove.

Zadatak kluba je prema klupskim pravilima bio gajiti i promicati razne sportske grane kao što su veslanje, plivanje, nogomet na kopnu i moru (nogomet i vaterpolo), mačevanje, strijeljanje, kotrljanje, turistika itd. Klub već 1910. mijenja ime u Hrvatski šport klub, a 1911. dr. Karaman postaje predsjednik kluba i tu dužnost obnaša do 1914. godine.

Društveni i sportski život Hrvatskog šport kluba razvijao se do Prvog svjetskog rata kada prestaje djelovanje društva uništenjem društvenog inventara, osobito bogato opskrbljene koturaške i mačevalačke sekcije.

Osnutkom Hajduka 1911. Karaman se uključuje u rad kluba, a od 25. rujna 1911. do 1. prosinca 1912., potpredsjednik je Hajduka, a 1928. član Časnog suda kluba. Bio je aktivan i u radu Splitskog nogometnog podsaveza.

Dr. Karaman aktivan je i u Jugoslavenskom ciklo klubu Split, a 1921. postaje i član uprave kluba, da bi iste godine postao član Časnog suda i tu dužnost obnaša do 1926. godine. U Splitu je 1920. osnovan Splitski olimpijski pododbor, a dr. Karaman postaje član najuže tijela zaduženog za tenis.

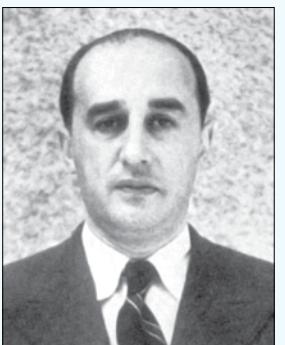
Jedan je od organizatora prvog natjecanja u plivanju, ronjenju i skokovima u more održanom 14. rujna 1913. na splitskim Bačvicama. Osnivanjem Splitskog plivačkog podsaveza 1921. Karaman postaje član Nadzornog odbora, predsjednik je Časnog suda Plivačkog športskog kluba Baluni, a potom je u nekoliko mandata i član najuže uprave kluba. Uz to je bio i plivački sudac.

Poslije Prvog svjetskog rata Karaman je jedan od obnovitelja Gusara 1919. godine.

Dr. Ivan-Gjino Karaman preminuo je 7. rujna 1960. u Splitu.

Željko BERGER

Uspješan predsjednik Građanskog i jedan od osnivača Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Željko Berger rođen je 1891. u Zagrebu. Bio je vrlo cijenjeni tekstilni stručnjak, prije Drugog svjetskog rata osnivač, vlasnik i tehnički upravitelj u poduzeću tekstilne industrije u Zemunu TT TIBEC. Bio je vrlo angažirani sportski djelatnik i jedan je od osnivača Jugoslavenskog olimpijskog odbora u Zagrebu 1919. te blagajnik od 1919. do 1927. godine.

Posebno je bio aktivan u nogometu. Isticao se kao jedan od najuspješnijih predsjednika Građanskog i dugogodišnji vrlo aktivan član najuže vodstva tog kluba. Predsjednik Građanskog bio je od 1921. do 1923., kada je Građanski postao prvak Jugoslavije, pa opet od 1933. do 1935. godine. Obnašao je i dužnost predsjednika Zagrebačkog nogometnog podsaveza.

Njegova sina Viktora vlasti su po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske u lipnju 1941. otpremile na prisilni rad. U molbi za njegovo puštanje na slobodu Željko Berger pozvao se na svoje sportske zasluge, ističući da je upravo on poveo slavni Građanski na njegovu prvu veliku turneju.

Viktor je ipak stradao je u nekom od logora na Velebitu ili na Pagu, a Željkova sudska nije poznata jer mu se tijekom rata zameo svaki trag.

Pavao KAUDERS

Nogometni sudac, publicist i sportski dužnosnik

Pavao Kauders rođen je 1. kolovoza 1893. u Zagrebu. Već kao učenik isticao se sudeći nogometne utakmice, pa je od 1912., još kao neispitani sudac, vodio i mnogobrojne prvenstvene utakmice u Zagrebu. U proljeće 1913. u Budimpešti je pred Komisijom Ugarskog nogometnog saveza položio sudački ispit, pa je uz Milana Grafa bio prvi sudac s položenim sudačkim ispitom u Hrvatskoj.

Tijekom Prvog svjetskog rata bio je 39 mjeseci na bojištu i teško je ranjen na talijanskoj bojišnici. Odlikovan je s pet odlikovanja za hrabrost. U Zagrebu 1919. sudjeluje u osnivanju Jugoslavenskog olimpijskog odbora i Hrvatskog nogometnog saveza te Zagrebačkog nogometnog podsavza. S Milanom Grafom i Mirkom Pandakovićem utemeljio je 1919. stručnu udrugu nogometnih sudaca koja se razvila u Savez nogometnih sudaca Hrvatske.

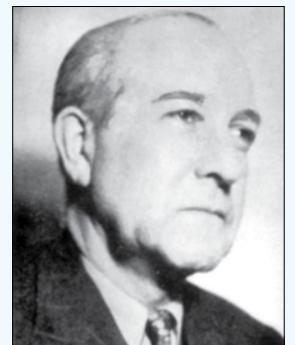
Uredio je priručnik *Nogometna pravila*, a s Marijem Riegerom je 1921. uredio i objavio *Športski kalendar*. Više godina bio je suradnik je urednik u sportskoj rubrici *Jutarnjeg lista*. Posjedovao je i trgovinu sportskih rezervata.

Po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske, zajedno s obitelji napustio je Zagreb.

Pavao Kauders preminuo je 19. svibnja 1979. u Los Angelesu. Urna s njegovim pepelom prenesena je u Zagreb i položena u obiteljsku grobnicu na Mirogoju.

Bogumir DOLEŽAL

Čelnik Hajduka i prvi splitski član Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Bogumir Doležal rođen je 29. listopada 1889. u Bjelovaru. Već u prvim godinama nakon osnutka Hajduka vrlo je aktivan u radu kluba, a 1913. postaje tajnik kluba i tu dužnost obnaša do 1920., kada postaje potpredsjednik Hajduka.

Osnivanjem Jugoslavenskog olimpijskog odbora u Zagrebu 1919., Doležal postaje prvi izabrani odbornik iz Splita. Iduće 1920. u Splitu se osniva Splitski olimpijski pododbor, a Doležal je izabran za potpredsjednika. Radi popularizacije sporta Splitski olimpijski pododbor pokrenuo je izlazak sportskog lista u Splitu, pod nazivom Jadranski šport. List je izlazio od 1920. do 1923., a Doležal je bio glavni urednik.

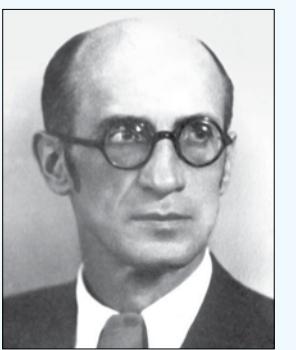
Vrlo veliku ulogu Bogumir Doležal odigrao je 1920. prigodom osnutka Splitskog nogometnog podsavza. U ime Jugoslavenskog olimpijskog odbora bio je sazivatelj osnivačke skupštine, a potom je 1922. postao predsjednik Splitskog nogometnog podsavza. Tu dužnost obnašao je do 1928. godine. Vrlo aktivan bio je i u organizaciji sudaca Splitskog nogometnog podsavza čiji je predsjednik od 1924. do 1930. godine.

Već početkom 1922. u Hajduku je osnovao sekciju za ženske sportove, a kao prvi sport uveo je hazenu. Doležal je bio prvi učitelj.

Doležal je dvadesetih godina prošlog stoljeća vrlo aktivan i u vodenim sportovima. U rujnu 1921. postao je član uprave Plivačko športskog kluba Baluni i tu dužnost obnaša do 1923. godine. Završetkom Prvog svjetskog rata dolazi do reaktiviranja rada splitskog Veslačkog kluba Gusar, a Doležal je jedan od inicijatora obnove kluba 1919. godine.

Aktivan je bio i u bicikлизmu. Nakon osnutka Biciklističkog kluba Split 1921. postaje član Časnog suda kluba.

Bogumir Doležal preminuo je 4. lipnja 1959. u Zagrebu.

Milan DEČAK

Slikar, planinar, sokolaš i član uprave Concordije

Milan Dečak rođen je 7. travnja 1883. u Zagrebu. U rodnom gradu je polazio gimnaziju, a 1907. diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Već 1903. počeo je učiti slikarstvo kod Otona Ivezovića. U Hamburgu je 1909. završio Trgovačku akademiju te tečajeve retorike, frenologije i tjelevoježbe.

Od 1909. do 1943. Milan Dečak bio je odvjetnik u Zagrebu, s kraćim prekidom 1941. kada je radio kao javni bilježnik. Bio je neumoran organizator društava i kulturnih ustanova s nacionalnim obilježjem. Bavio se i sportom, posebice planinarstvom, te se zarana uključio u rad sokolskog pokreta. Tajnik je Hrvatskog sokola u Zagrebu od 1900. do 1918., a kao njegov starješina od 1918. do 1929. pokreće različite djelatnosti, osniva kulturno-prosvjetni odsjek, tamburaški i pjevački zbor, gudački orkestar i streljački odjel.

S Leonom Vomačkom i Otonom Juhom sastavio je pravila Hrvatskog konjaničkog sokola, uvevi hrvatsku terminologiju. Uredio je časopis *Hrvatski sokol* od 1922. do 1923., a njegovi tekstovi objavljivani su i u *Sokolskom vjesniku*, *Hrvatskom listu*, *Radikalu*, *Nezavisnosti*, *Mlađohrvatskom pokretu*, *Der Morgenu*, *Hrvatskom planinaru* i kalendaru *Prava*.

Svoje planinarsku aktivnost stalno je pratilo slikanjem planinarskih krajolika.

Bio je višegodišnji član uprave Hrvatskog športskog kluba Concordia iz Zagreba.

Milan Dečak preminuo je 31. siječnja 1968. u Zagrebu.

Franjo (Ferdinand) HALLA

Vojnik i dugogodišnji član uprave Građanskog

Ferdinand Halla rođen je 26. siječnja 1881. u Osijeku. Bio je sin carsko-kraljevskog žandarmerijskog pukovnika. Završio je vojnu akademiju Austro-Ugarske Monarhije, gdje je kasnije i službovao. Nakon raspada monarhije u Kraljevini Jugoslaviji Halla više nije želio biti vojnik. Radio je u Zagrebu na više mjesta, a najviše na radnom mjestu komercijalista u Zlataru.

Halla je bio višegodišnji sportski i kulturni djelatnik. Bio je aktivan u više sportova, dok se najviše zadržao, i po tome je bio prepoznatljiv u sportskim krugovima, kao višegodišnji član uprave Građanskog. Prostorije Građanskog bile su mu drugi dom, a kao ugledni građanin iz plemićke obitelji svojim je vezama pomagao klub na sve načine, a najviše financijski.

Po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske kao sanitetski pukovnik imenovan je za prvog vođu rada i tu dužnost obnašao je od 30. srpnja 1941. do 20. srpnja 1943., kada je umirovljen na osobni zahtjev. Nakon sloma Nezavisne Države Hrvatske povlači se u Austriju.

Sudbina Ferdinanda Halle je nepoznata, a prema nekim izvorima 17. svibnja 1945. izvršio je jano samoubojstvo kada je saznao da ga saveznici zajedno s ostalima iz zbjega žele izručiti partizanima.

Stjepan KRASNIK

Uspješni gospodarstvenik na čelu Građanskog i Zagrebačkog nogometnog podsaveza

Stjepan Krasnik rođen je 18. siječnja 1881. u Vrginmostu. Bio je poznati gospodarstvenik i brat dizajnerice i slikarice Antonije. U Zagrebu je 1900. završio gimnaziju, a 1904. i studij na Pravoslovnom i državoslovnom fakultetu, na kojem je doktorirao 1917. godine.

Odmah po završetku fakulteta zapošljava se u odvjetničkoj pisarnici Ivana Krstelja u Šibeniku u kojoj radi od 1904. do 1906. godine. Potom je zaposlen u Trgovačkom odjelu državnih željeznica u Budimpešti od 1906. do 1916. godine. Nakon toga od 1918. do 1923. vodi Direkciju državnih željeznica u Zagrebu te se bavi carinskim posredovanjem. Od 1936. je predsjednik Zagrebačke Trgovinsko-industrijske komore. Bio je i predsjednik Prve hrvatske obrtne banke od 1938. godine.

Krasnik je bio predsjednik Građanskog iz Zagreba od 1919. do 1920., dok je od 1922. do 1923. predsjedavao Zagrebačkim nogometnim podsavezom. Baveći se sportom, pisao je o osnivanju sokolskog društva u šibenskoj Mandalini u listu Sokol 1904. godine.

Stjepan Krasnik preminuo je 7. veljače 1943. u Zagrebu.

Ivo LIPOVŠČAK

Bio je ikona hrvatskog sporta kao natjecatelj i dužnosnik

Ivo Lipovščak rođen je 30. rujna 1889. u Karlovcu. U rodnom gradu završio je osnovnu školu i tri razreda gimnazije. Nakon preseljenja u Zagreb i mature na Klasičnoj gimnaziji diplomirao je na Pravnom fakultetu 1913., a doktorirao 1919. godine.

Od 1905. počeo je igrati nogomet u HAŠK-u. Igrao je na poziciji srednjeg branica. Bio je sudionikom prve javne nogometne utakmice u Zagrebu, te odigrao i prve dvije neslužbene utakmice za hrvatsku nogometnu reprezentaciju 1907. u Pragu. Od 1909. do 1914. obnašao je dužnost tajnika HAŠK-a, a od 1922. do 1931. bio je potpredsjednik, tajnik i počasni član HAŠK-a.

Kao osnivač skijaške sekcije HAŠK-a 1909. i njezin pročelnik od 1909. do 1923. postavio je temelje sportskog skijanja u Hrvatskoj. Jedan je od organizatora prvog skijaškog tečaja u Mrkoplju 1913. godine. Osnivač je Zagrebačkog zimsko-športskog podsaveza i njegov predsjednik od 1920. do 1930. godine. Suosnivač je Zagrebačkog skijaškog kluba i istaknuti član Hrvatskog planinarskog društva.

Do početka Prvog svjetskog rata odigrao je više od 100 utakmica za nogometnu momčad HAŠK-a. Bio je predsjednik Zagrebačkog nogometnog podsaveza od 1919. do 1924., predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza od 1921. do 1923. i od 1925. do 1927. godine. Bio je i nogometni sudac.

Bio je prvak Zagreba u borbi sabljom 1907. a 1911. osvaja treće mjesto na Prvenstvu Hrvatske u sanjkanju. Iste godine osvaja drugo mjesto u plivanju na 100 metara slobodno na Prvenstvu Hrvatske i Slavonije. Naredne godine je jesenski prvak s HAŠK-om, 1913. je na atletskom mitingu u Zagrebu s 41,85 metara postavio hrvatski rekord u bacanju kopljja, a 1914. na Skijaškom prvenstvu Hrvatske i Slavonije osvaja treće mjesto na stazi dugoj sedam kilometara.

Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske dobio je 1963. godine.

Ivo Lipovščak preminuo je 20. studenoga 1978. u Zagrebu.

Laza POPOVIĆ

Istaknuti liječnik, pisac i sokolaš

Laza Popović rođen je 7. prosinca 1877. u Srijemskim Karlovциma. Nakon završene Velike gimnazije u Srijemskim Karlovциma studirao je medicinu u Beču, gdje je 1901. promoviran u liječnika opće medicine.

Krajem 1918. Popović je postao primarius i upravnik rendgenske laboratorijske Zakladne bolnice u Zagrebu. Na zagrebačkom Sveučilištu izabran je na Medicinskom fakultetu 1921. za izvanrednog, a 1931. za redovnog profesora rendgenologije. Od 1935. do 1936. Laza Popović je dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu. Bio je prvi predsjednik Društva za rendgenologiju osnovanog u Zagrebu 1927. godine.

Laza Popović bio je vrlo aktivan u sokolskim organizacijama. Studirajući u Beču, upoznao je mnogo studenata iz slavenskih zemalja, a oduševljavale su ga češke kolege programima sokolskih društava.

U Zagrebu je vrlo aktivan u sokolskom društvu. Vrlo brzo uspostavio je suradnju sa slovenskim i češkim sokolima. Na njegov prijedlog novoosnovana društva združena su u župe, i to u fruškogorsku, krajišku, bosansko-hercegovačku i primorsku. Popović je 1919. postao i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Dr. Laza Popović bavio se i pisanjem. Pisao je i pripovijetke, a napisao je i tridesetak članaka i književno-kritičkih osvrta koji su najvećim dijelom objavljeni u časopisima *Brankovo kolo* i *Nova Europa*.

Laza Popović preminuo je 5. svibnja 1945. Beogradu.

Ivo SPEVEC

Jedan od prvih igrača i utemeljitelja teniskog sporta u Hrvatskoj

Ivo Spevec rođen je 21. siječnja 1883. u Zagrebu. Doktorirao je pravne znanosti i bio jedan od najuglednijih zagrebačkih odvjetnika dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća. Spevec pripada uglednoj zagrebačkoj obitelji čiji je otac Stjepan bio dekan i rektor te narodni zastupnik.

Tridesetih godina prošlog stoljeća Spevec je bio član uprave i direktor zagrebačke Croatia osiguravajuće zadruge, danas Croatia osiguranja.

Bio je aktivan u više sportova, a kao dobro stoeći građanin mnogima je pomogao materijalno i financijski. Ipak, sport u kojem je najviše doprinosis bio je tenis. Spevec je kao dvadesetogodišnjak 1903. bio jedan od prvih tenisača u Zagrebu. Bio je član teniske sekcije Zagrebačkog klizačkog društva.

Prvo tenisko igralište po pravim dimenzijama u Zagrebu sagrađeno je po makadam sustavu, prema uputama jednog njemačkog priručnika i nalazilo se na prijašnjem klizalištu u Zapadnom perivoju. Za taj događaj vezan je i osnutak teniske sekcije 1903. u Zagrebačkom klizačkom društву, koje se ujedno smatra i prvom organiziranoj sekcijom tenisa u Hrvatskoj.

Godine 1912. u Zagrebu je utemeljen Prvi hrvatski teniski forum, koji se uključio u rad Hrvatskog športskog saveza. Spevec je bio član užeg prvog hrvatskog teniskog foruma, a od 1912. do 1914. bio je tehnički tajnik Hrvatskog teniskog foruma (saveza).

Uz tenis, Spevec je najviše bio privržen klizanju.

Ivo Spevec preminuo je 27. listopada 1964. u Zagrebu.

Milorad STRAŽNICKÝ

Književnik, pravnik i zasluzni HAŠK-ovac

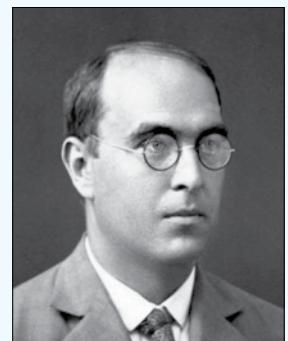
Milorad Stražnický rođen je 19. rujna 1879. u Križevcima. Otac mu je bio učitelj na Gospodarsko-šumarskom učilištu u Križevcima. Studij prava s doktoratom završio je 1903. u Zagrebu. Radio je kao pristav Sudbenog stola i kao vladin referent za glazbu i kazalište, a od 1909. do 1929. bio je profesor na Pravnom fakultetu u Zagrebu gdje je vodio Katedru iz trgovačkog i mjenidbenog prava, u sklopu koje je bilo i pomorsko pravo.

Stražnický se bavio i književnim radom, a od 1929. do 1941. bio je veleposlanik Jugoslavije u Argentini, Urugvaju, Čileu, Nizozemskoj i skandinavskim zemljama.

Više desetljeća posvetio je sportu, poglavito nogometu, gdje je desetljećima bio član HAŠK-a u kojem je obnašao razne dužnosti i bio predsjednik od 1920. do 1923. godine. Cijelo to vrijeme u klubu djeluje i lakoatletska sekcija koja bilježi odlične rezultate.

U znak zahvalnosti za sve što je dao HAŠK-u dodijeljena mu je počast začasnog predsjednika. Stražnický je 1919. izabran i za člana Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Milorad Stražnický, koji se dugo vremena potpisivao svojim pseudonimom Milo Mistra, preminuo je 30. srpnja 1958. u Rijeci.

Lujo THALLER

Istaknuti liječnik koji je bio na čelu važnih sportskih udruga

Lujo Thaller rođen je 2. prosinca 1891. u Osijeku, u kojem je završio pučku školu i upisao se u prvi razred gimnazije, da bi u siječnju 1902. nastavio školovanje u Gornjogradskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Medicinu je započeo studirati u Pragu, a nastavio u Beču gdje je i diplomirao 1914. godine.

Liječničku je karijeru započeo na mjestu pomoćnog liječnika u Bolnici Milosrdnih sestara u Zagrebu. Uz redovan rad na odjelu i čitanje stručne literature, Thaller je sudjelovao na liječničkim predavanjima i prikazima zanimljivosti iz ratne medicine. Predavao je i na tečajevima za dobrovoljnu bolničku službu ranjenika održavanim u Hrvatskom društvu za čuvanje narodnog zdravlja.

Kada je 23. ožujka 1934. osnovan Jugoslavenski boksački savez, dr. Lujo Thaller izabran je za predsjednika. Thaller je bio predsjednik zagrebačke Concordije, a osnutkom Jugoslavenskog klizačkog saveza u Zagrebu 1935. postaje i potpredsjednik tog saveza. Od 1919. je član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Lujo Thaller preminuo je 23. lipnja 1949. u Zagrebu.

Veljko UGRINIĆ

Jedan od najvažnijih sportskih dužnosnika prve polovice 20. stoljeća

Veljko Ugrinić rođen je 28. prosinca 1885. u Staroj Gradiški. Bio je poznati hrvatski nogometni stručnjak, atletičar, sportski radnik i svestrani aktivni sportaš. Dugogodišnji je član športskog društva Concordia iz Zagreba.

Jedan je od suosnivača PNIŠK-a (Prvog nogometnog i športskog kluba) gdje se bavio atletikom. Godine 1906. pobijedio je na prvoj priredbi koja se održala u Zagrebu. Natjecao se u trčanju na 3000 metara (trčalo se od Dubrave do Zagreba), a samo pola sata nakon tog natjecanja pobjedio i u utrci na 100 metara.

Po povratku iz SAD-a 1915. djeluje pri atletičarskom odjelu Concordije, a 1919. bio je suosnivač i prvi predsjednik Lakoatletskog saveza Hrvatske i Slavonije te Jugoslavenskog lakoatletičarskog saveza 1921. čiji je čelnik do 1937. godine. Kada je u Zagrebu osnivan Jugoslavenski nogometni savez, Veljko Ugrinić postao je izbornik reprezentacije i vodio ju je od 1920. do 1924., uključujući i Olimpijske igre 1920. u Antwerpenu u Belgiji. Ugrinić je bio predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza od 1923. do 1924. godine.

U Zagrebu je 15. travnja 1936. održana utečnjiteljska skupština Jugoslavenskog hokejskog saveza. Na toj je sjednici za predsjednika Saveza izabran Ugrinić. Kada je 1951. proslavljaо zlatni sportski jubilej, bio je na dužnosti potpredsjednika Fiskulturnog saveza Hrvatske, predsjednika Hrvatskog atletskog saveza, člana odbora Jugoslavenskog atletskog saveza i člana Komiteta za fizičku kulturu SR Hrvatske.

Prilikom ustanovljenja Sportske nagrade Hrvatske 1955. (kasnije Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske), Ugrinić je bio među desetoricom prvih dobitnika Njirićeva brončanog bacača kopljja.

Veljko Ugrinić preminuo je 15. srpnja 1958. u Zagrebu.

Ivan KRAJAČ

Istaknuti odvjetnik i političar, planinar i speleolog

Ivan Krajač rođen je 15. studenoga 1877. u Senju. Radio je kao odvjetnik u Jastrebarskom i Zagrebu. Bio je istaknuti član Hrvatske seljače stranke i blizak suradnik Stjepana Radića. Od 1908. bio je član Hrvatskog planinarskog društva. Bio je predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza od 1921. do 1925. godine. Nakon toga postao je ministar trgovine i industrije u vladinu sastavu iz 1925. godine.

Za svoga mandata najviše je pridonio akcijom kojom su Plitvice i Štirovača 1928. proglašene prvim nacionalnim parkovima u Hrvatskoj. Mnogo je pridonio reformirajući i modernizaciji hrvatskog planinarstva. Broj članova Hrvatskog planinarskog društva za svog mandata podignuo je s 800 na gotovo 8000 članova.

Krajač se penjao u centralnim Alpama, otkrivaо kukove u Velebitu i Samarskim stijenama, propagirao je jadranski turizam i o tome u mjesечniku Hrvatski planinar objavio je više desetaka priloga. Bio je pionirom istraživanja velebitskih pećina, pa je tako i začetnik hrvatske speleologije. Krajačeva je zasluga što je istražena južnovelebitska jama Vrtlina.

Bio je član Nadzornog odbora u prvom sazivu Jugoslavenskog olimpijskog odbora 1919. godine. Pisao je za razne časopise, a najviše u listovima Hrvatski planinar i Spremnost.

Ivan Krajač nestao je na Križnom putu između Zagreba i Bleiburga u svibnju 1945. godine.

Sava ULMANSKY

Agronom aktivan u više sportova i blizak suradnik Franje Bučara

Sava Ulmansky rođen je 3. siječnja 1886. u Zagrebu. Diplomirao je na Visokoj školi za kulturu tla u Beču, gdje je izabran za asistenta 1910. Doktorirao je 1911., a docent na Visokoj školi postao je 1914. godine. Nakon osnutka Gospodarsko-šumarskog fakulteta u Zagrebu, uz dr. Frana Jesenka bio je prvi sveučilišni profesor na Gospodarskom odjelu. Dekan na fakultetu bio je od 1922. do 1923. godine.

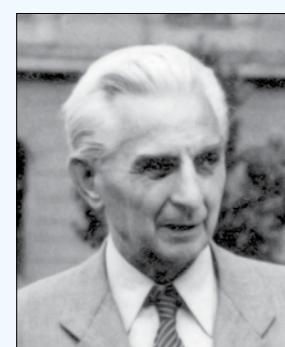
Sava Ulmansky bio je aktivan u više sportova tadašnjeg vremena i blizak suradnik dr. Franje Bučara. Već 1910., kao i većina članova njegove obitelji, započeo je s igranjem tenisa. Bio je član prvog Tehničkog odbora Jugoslavenskog teniskog saveza osnovanog u Zagrebu 1922. godine.

U stanu obitelji Ulmansky stolni tenis igrao se već u zimu 1922./1923. godine. Bio je to sam početak igranja ovog tada novog sporta u Zagrebu, uz Hrvatski športski klub Concordia, gdje se stolnim tenisom u isto vrijeme počeo baviti i Đuro Kulčar.

Pored stolnog tenisa Ulmansky se bavio i gađanjem na glinene golubove, a natjecanja su se održavala uglavnom u šumi Maksimir.

Ulmansky je bio privržen i zimskim sportovima. Bio je potpredsjednik prve uprave Zagrebačkog zimskog-športskog podsaveta osnovanog 1922. godine.

Sava Ulmansky preminuo je 1947. u Trahuttenu u Austriji.

Ferdo KRIZMANIĆ

Svestrani sportaš, učitelj tjelesnog odgoja i zagovornik sporta u školama

Ferdo Krizmanić rođen je 15. studenoga 1886. u Zagrebu. Osnovnu školu, četiri razreda Donjogradске gimnazije i Graditeljsku školu završio je u Zagrebu. Prvi je učitelj tjelesnog odgoja u Hrvatskoj koji je položio ispit pred komisijom sastavljenom od domaćih sportskih specijalista.

Bio je nastavnik gimnastike u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, punih 38 godina, od 1911. do 1949. godine. Radio je 1945. u Partizanskoj gimnaziji Maršala Tita i u Komitetu za fizičku kulturu Hrvatske 1947. godine. Umirovljen je 1950. u zvanju profesora. U prvim danima nacističke okupacije bio je zatočen u ustaškim zatvorima.

Krizmanić je bio primjer izrazito svestranog sportaša i vježbača. Bavio se skijanjem, mačevanjem, atletikom, plivanjem, biciklizmom, motociklizmom, automobilizmom, nogometom, tenisom i planinarenjem. U Hrvatskom sokolu u Zagrebu bio je prednjak, a od 1907. voda. Od svibnja 1907. do početka 1910. bio je učitelj Hrvatskog sokola u Dubrovniku. Posebnu je pažnju posvećivao sokolskom naraštaju. Kao odličan vježbač na spravama održavao je gimnastičke tečajeve u Gornjogradskoj gimnaziji u Zagrebu.

Krizmanić je 1911. bio član sokolske vježbačke vrste Hrvatske koja je kao reprezentacija Hrvatske prvi put nastupila na prvenstvu Međunarodne unije gimnastičara u Torinu.

Dugo godina bio je na čelu Društva nastavnika tjelesnog vježbanja pa je u svojstvu predsjednika školskih stručnjaka održao zapaženi referat *Sport u školi* na prvom kongresu Jugoslavenskog sporta u Zagrebu 1930. godine.

Ferdo Krizmanić preminuo je 1. siječnja 1974. u Zagrebu.

Milan ŠENK

Istaknuti dužnosnik u mačevanju početkom prošlog stoljeća

Milan Šenk rođen je 1864. u Zagrebu. Jedan je od osnivača Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba u Zagrebu 1902. te tajnik kluba 1906. godine. Šenk je bio i učitelj mačevanja od 1900. do 1902. u Hrvatskom sokolu. U klubu se njegovala borba sabljom i floretom*, a trenirali su članovi koji su u to vrijeme i kasnije bili istaknuti pripadnici društva, a među njima i Milan Šenk.

Godine 1925. obnovljen je i Upravni odbor Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba. Za predsjednika, odnosno „velikog meštra“, izabran je Milan Šenk koji je bio i trener u klubu s još nekolicinom suradnika, između ostalih i poznatim trenerom mačevanja Karлом Blahom. Šenk je bio jedan od osnivača Mačevalačkog saveza Kraljevine SHS, a upravo je on vodio aktivnosti oko osnivanja po nalogu Jugoslavenskog olimpijskog odbora. Nakon održane konstituirajuće sjednice Šenk je postao odbornik Saveza.

Milan Šenk preminuo je 5. prosinca 1932. u Zagrebu.

* Floret je u razdoblju prije Prvog svjetskog rata nazivan različitim nazivima – fleuret (floret), rappier (rapir), a postojao je čak i hrvatski termin - šiš.

Hinko ROSENBERG-ROŽIĆ

Poduzetnik i legendarni predsjednik Građanskog

Hinko Rosenberg-Rožić rođen je 15. travnja 1892. u Zagrebu. Tijekom tridesetih godina prošlog stoljeća pa sve do 1941. posjedovao je međunarodno transportno i komisiono zastupstvo Internationale sa sjedištem na Jelačićevu trgu i skladištim u Vodovodnoj ulici u Zagrebu.

Bio je vrlo uspješan poduzetnik i veliki sponzor HŠK Građanski. Bio je i član najužeg rukovodstva, a od 1918. do 1921. i predsjednik Građanskog. Posebno je bio angažiran oko dolaska Bernarda Hügla i Marka Rajkovića u klub.

Hinko Rosenberg posebno se zalagao za dolazak stranih trenera. Prvi je početkom lipnja 1919. došao Karl Heinlein, bivši austrijski reprezentativni igrač. Tu je praksi Građanski nastavio sve do svog raspuštanja 1945., kada je zadnji trener bio Mađar Martin Bukovi.

Pored nogometnog Rosenberg je bio aktivan u još nekoliko sportova. Posebno je volio zimske sportove, pa je često u vremenu odmora i razonode tijekom zimskih mjeseci s prijateljima pohodio Sljeme.

Hinko Rosenberg-Rožić je po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske pobjegao je u inozemstvo. Preminuo je u Buenos Airesu.

Fabjan KALITERA

O tac splitskog sporta, osnivač Hajduka te čelnik brojnih saveza i klubova

Ono što je dr. Franjo Bučar općenito u sportu u Hrvatskoj, to je **Fabjan Kalitera** u splitskom sportu. Rođen je 20. siječnja 1886. u Splitu. Osnivač je mnogih klubova, utemeljitelj više sportova, sportski dužnosnik i aktivan sportaš. Diplomirani inženjer arhitekture Fabjan Kalitera otac je splitskog sporta.

Početkom 1904. pojavljuje se učenik Realne gimnazije Fabjan Kalitera, koji zajedno sa svojom braćom Lukom i Antom te prijateljima iz pučkih obitelji osniva divlji klub Šator, kao preteču sporta u Splitu. Klub je imao nogometnu, plivačku i vaterpolsku sekciju.

Još kao student Fabjan Kalitera 1911., zajedno s Lucijanom Stellom, Vjekoslavom Ivaniševićem, Ivanom Šakićem, Stjepanom Lovrićem i Vladimirom Šorom, osniva Hrvatski športski klub Hajduk. Istovremeno o svom trošku nabavlja nogometnu loptu, kopačke i dresove koje kupuje u Pragu. Više godina član je Upravnog odbora kluba i klupske potpredsjednik, a 1936. i predsjednik kluba. Vodio je glavnu riječ i na povijesnom Hajdukovom sastanku 1941., kada je čelninstvo Hajduka reklo „ne“ talijanskom okupatoru. Proglašen je zaslužnim članom kluba.

Uz Hajduk, Kalitera je jedan od osnivača Veslačkog kluba Gusar, a dao je veliki obol i osnivanju vaterpolo-plivačkog kluba Jadran i jedriličarskog kluba Labud. Nalazimo ga i u atletici, bicikлизmu, boksu, hazeni, skokovima u more i zrakoplovstvu. Bio je član Upravnog odbora Jugoslavenskog plivačkog saveza od osnutka 1921., član Upravnog odbora i predsjednik Splitskog plivačkog podsaveza, član Upravnog odbora i predsjednik Splitskog veslačkog podsaveza, član Upravnog odbora i predsjednik Splitskog nogometnog podsaveza, savezni nogometni sudac i prvi predsjednik Zbora nogometnih sudaca Splitskog nogometnog podsaveza. Bio je i član Skupštine Hrvatske športske slove.

Ovaj znameniti Spiličanin bio je i poznati arhitekt koji je projektirao preko 300 objekata diljem Dalmacije, a čuveni arheolog i svećenik don Frane Bulić naziva ga splitskim „čuvarom tradicije“.

Fabjan Kalitera preminuo je 30. siječnja 1952. u Splitu.

Mario RIEGER-VINODOLSKI

Pionir organiziranog sporta u Hrvatskoj

Mario Rieger-Vinodolski rođen je 26. siječnja 1884. u Novom Vinodolskom. Bio je novinar i istaknuti sportski djelatnik svog vremena. Smatra se prvim hrvatskim sportskim novinarom. Bio je urednik zagrebačkih sportskih novina *Hrvatski športski list* koji je izlazio 1908. te *Sport i umjetnost* koji je izlazio 1912. i 1913. godine. Bio je i urednik *Jugoslavenskog športa* 1919. – 1920. i *Zagrebačkog športskog lista* 1923. godine. S Pavlom Kaudersom vodio je *Športski kalendar* 1921. godine.

Bio je tajnik PNIŠK-a (Prvog nogometnog i športskog kluba), osnovanog u Zagrebu 1903. i vrhovni športski meštar Građanskog. Inicijator je osnivanja Hrvatskog športskog saveza 1909. Rieger-Vinodolski je 1. lipnja 1908. u *Hrvatskom športskom listu* objavio poziv za osnivanje HŠS-a. Na kraju tog poziva pisalo je: „Na nama je, dakle, da osnujemo taj savez, kao svrha da neće pojedini klub spadati pod mađarski, austrijski ili ma koji drugi savez kad možemo osnovati Hrvatski športski savez te tako samostalno pristupiti internacionalnom športskom savezu.“

Mario Rieger bio je i predsjednik nogometnog Tipografskog kluba Zagreb, od njegova osnutka 1913. do 1915. godine. Bio je i nogometni sudac.

Rieger je bio aktivan i u atletici. Bio je član Nadzornog odbora Jugoslavenskog atletskog saveza, osnovanog u Zagrebu 1921. godine.

Mario Rieger-Vinodolski preminuo je 18. veljače 1935. u Zagrebu.

Mihajlo JOANOVIC

Sokolaš koji je udario temelje sportskoj medicini

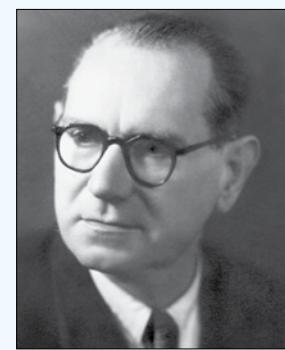
Mihajlo Joanović rođen je 4. veljače 1866. u Banatskom Novom Selu. Studij medicine završio je u Beču 1890. godine. Od 1897. do kraja života na Zagrebačkom je sveučilištu studentima Filozofskog i Pravnog fakulteta predavao higijenu, bakteriologiju, anatomiju čovjeka i zdravstveno zagonodavstvo, od 1911. kao naslovni izvanredni profesor.

Godine 1899. osnovao je sveučilišni Higijenski zavod, u kojem je 1907. utemeljio i bakteriološku djelatnost, a 1913. osnovao je Hrvatsko društvo za čuvanje narodnog zdravlja.

Mihajlo Joanović bio je prijatelj i bliski suradnik dr. Franje Bučara. Bio je vrlo aktivan u sokolskim organizacijama kao liječnik na raznim smotrama i događanjima, gdje je posebno vodio računa o higijeni natjecatelja, ali i što kvalitetnijem zdravstvenom pregledu prije svakog značajnijeg nastupa.

Posebno je vodio računa o školskoj higijeni, o čemu je držao predavanja i priredio izložbe te obilazio škole u Zagrebu i okolicu. Vrlo vješto povezivao je higijenu i bakteriologiju, uporno naglašavajući da je loša higijena uzrok velikog broja bakterija.

Mihajlo Joanović preminuo je 23. prosinca 1925. u Zagrebu.

Kazimir KRENEDIC

Skladatelj, HAŠK-ovac i predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza

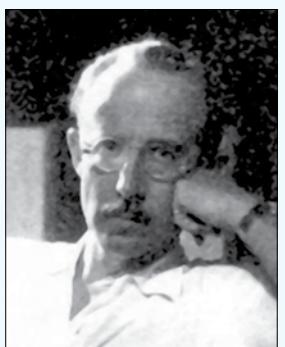
Kazimir Krenedić rođen je 29. veljače 1896. u Osijeku. U Vukovaru je 1914. završio gimnaziju, a u Zagrebu je 1921. doktorirao na Pravnom fakultetu. Glazbu je učio u Vukovaru, Zagrebu i na Glazbenoj akademiji u Münchenu.

U Zagrebu je od 1921. do 1923. u Povjerenstvu za prosvjetu i vjere bio nadzornik Konzervatorija (poslije Muzička akademija) i povjerenik Etnografskog odjela Hrvatskog narodnog muzeja. Od 1923. do 1935. bio je pravni savjetnik u Središnjem uredu za osiguranje radnika, a od 1935. do 1940. je slobodni novinar.

Objavio je oko 400 glazbenih kritika, osvrta, recenzija i eseja u zagrebačkim, beogradskim i osječkim časopisima. Pokrenuo je i uređivao časopis *Naša muzika* 1924. godine. Bio je poklonik nacionalnog stila u glazbi, što se odrazilo i na njegov skladateljski rad.

Kazimir Krenedić bio je vrlo aktivan u nogometu, i to kao višegodišnji član uprave HAŠK-a. Bio je predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza 1924., a 1935. je uvršten među počasne članove utemeljitelje HAŠK-a. U Jugoslavenskom olimpijskom odboru djelovao je od 1920. godine.

Kazimir Krenedić preminuo je 22. svibnja 1956. u Zagrebu.

Josip BOMBELLES

Diplomat, pionir automobilizma i član uprave Concordije

Josip Bombelles rođen je 26. svibnja 1894. u Vinici. Srednju školu završio je u Varaždinu, gdje je pohađao i gimnaziju. Godine 1913. je sudionikom osnivanja prvog hrvatskog poduzeća za proizvodnju filmova Croatia u Zagrebu, čiji je bio jedan od vlasnika.

Kao i njegov otac, puno je pridonio razvoju automobilizma u Hrvatskoj. Pionir je ovog sporta, što je razvidno iz njegova rada o alkoholu kao pogonskom gorivu za eksplozivne motore iz 1930. godine.

Bio je član uprave Hrvatskog športskog kluba Concordia, a bavio se i gađanjem glinenih golubova. Od 1920. je član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Josip Bombelles bio je i diplomat u službi glavnog stožera jugoslavenskih vojnih snaga. Kao potomak aristokrata Henryja-Francoisa Bombellese imao je i englesko državljanstvo. Engleska ga je angažirala u neuspjeloj zadaći sprječavanja ostvarivanja saveznštva između Njemačke i Italije.

Josip Bombelles je proglašenje Nezavisne Države Hrvatske dočekao u Zagrebu. Odmah po dolasku ustaša na vlast, uhićen je i zatvoren u logoru u Staroj Gradiški, gdje je i ubijen 25. ožujka 1942. godine.

Petar KNOLL

Povjesničar umjetnosti koji je ostavio velik trag u zimskim sportovima

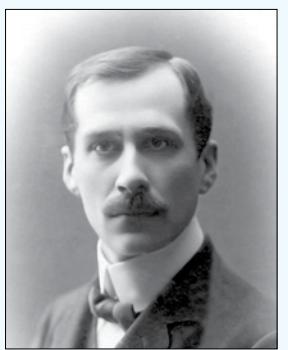
Petar Knoll rođen je 3. travnja 1872. u Vukovaru. Gimnaziju je završio u Vinkovcima 1891., a studij prava u Grazu 1895. godine. Studirao je povijest umjetnosti od 1909. do 1913. te doktorirao 1921. na Sveučilištu u Beču, na kojem je jedno vrijeme radio u Institutu za povijest umjetnosti i vodio struku jugoslavenskih umjetnosti. Knoll 1897. u Zagrebu stupa u državnu upravnu službu, postaje savjetnikom, od 1921. je lektor, a od 1930. do umirovljenja 1942. nastavnik na Filozofskom fakultetu.

Knoll je u sportu najveći trag ostavio u zimskim sportovima. Bio je jedan od osnivača Ski kluba Zagreb, koji je usko vezan uz povijest hrvatskog skijanja. Dugi niz godina klub se nalazio u vrhu skijaških ostvarenja u Hrvatskoj i bivšoj državi zahvaljujući dobro organiziranom stručnom radu. Klupska momčad sudjelovala je na svim važnijim lokalnim, državnim, međunarodnim kup i memorijalnim natjecanjima.

Klub je 20. studenoga 1918. utemeljio kraljevski sveučilišni profesor Marije Kiseljak, koji je izabran i za prvog predsjednika. Petar Knoll bio je potpredsjednik, Dragutin Paulić tajnik, Juraj Savić blagajnik, dok su odbornici bili dr. Ante Pandaković, Mirko Pandaković, dr. Stevan Hadži, Josip Joanović, Šilović, Jaromir Dupsky i Dragutin Golubović.

Knoll je bio i skijaški sudac, a od 1920. i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Petar Knoll preminuo je 15. travnja 1943. u Zagrebu.

Vasilije BELOŠEVIĆ

Istaknuti pravnik i ekonomist te predsjednik HAŠK-a

Vasilije Belošević rođen je 25. siječnja 1874. u Sisku. Pripadao je uglednoj aristokratskoj obitelji, a otac Oton bio je pravnik. Gimnaziju je pohađao u Zagrebu, gdje je na Pravnom fakultetu studij prava završio doktoratom.

Više godina bio je u Gradskoj službi Grada Zagreba kao gradski senator, šef policije i sekretar Zemaljskog saveza trgovaca. Istodobno se bavio političkom ekonomijom, pa je taj predmet predavao na Trgovačkoj akademiji u Zagrebu.

Dugi niz godina Vasilije Belošević bio je veoma aktivna u sportskom životu grada Zagreba, kao i ostalih sredina gdje je radio i djelovao. Posebno je bio aktivna u zagrebačkom HAŠK-u gdje je od 1924. do 1926. obnašao dužnost predsjednika društva. Proglašen je začasnim članom HAŠK-a.

Od 1920. bio je i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.
Vasilije Belošević preminuo je 26. svibnja 1927. u Zagrebu.

Rudolf LUBYNSKI

Slavni arhitekt kojeg je Franjo Bučar privolio na članstvo u JOO-u

Rudolf Lubynski rođen je 31. listopada 1873. u Zagrebu. Bio je jedan od najvećih hrvatskih arhitekata secesije. Njegovo najpoznatije djelo je zgrada Nacionalne i sveučilišne knjižnice na Marulićevu trgu u Zagrebu, koju je izgradio 1913. godine.

Lubynski je rođen u zagrebačkoj židovskoj obitelji Lubinski-Lövy. Studirao je na Technische Hochschule u Karlsruhe. Nakon završetka fakulteta radio je jedno vrijeme u arhitektonskom birou Josefa Durma, sudjelujući u projektima za Offenburg, Koeln, Karlsruhe i Freiburg. Sudjelovao je u razradi projekta za Sveučilišnu knjižnicu u Heidelbergu.

Projektirao je brojne stambene kuće u Nazorovo, Petrinjskoj i Masarykovo ulici. Njegovi značajni projekti bili su Evangelistički centar u Gundulićevu, Svećenički dom u Palmotićevu i zgrada Osiguravajućeg zavoda u Mihanovićevu ulici. Od 1926. do 1930. radio je na židovskoj sinagogi u Sarajevu.

Na nagovor Franje Bučara uključuje se u rad Jugoslavenskog olimpijskog odbora, u koji je koptiran 1920. godine.

Rudolf Lubynski preminuo je 27. ožujka 1935. u Zagrebu.

Dragutin MAŠEK

Istaknuti liječnik, promotor tjelesne kulture i svestrani sportaš

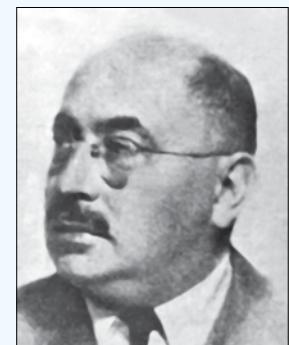
Dragutin Mašek rođen je 28. siječnja 1866. u Zagrebu gdje je završio osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju 1884. godine. U Grazu započinje studij medicine koji nastavlja u Beču, gdje i diplomira 1890. godine. Po povratku u Zagreb radi na kirurškom odjelu Bolnice Milosrdnih sestara i istovremeno obavlja dužnost kotarskog liječnika, a 1908. biva promoviran u županijskog liječnika.

Objavio je veći broj znanstvenih radova s temama iz područja dermatovenerologije i otorinolaringologije, posebice o problemima raka grkljana, sifilisa i stranih tijela u području uha, grla i nosa. Zalagao se za rehabilitaciju gluhanjemih osoba, prevenciju alkoholizma i promociju tjelesne kulture.

Mašek se kao sportaš aktivno bavio gimnastikom, klizanjem, skijanjem, biciklizmom i mačevanjem. Bio je liječnik Hrvatskog sokola. I sam je bio vježbač i prednjak, držao je predavanja iz prve pomoći i higijene na sokolskim tečajevima i na tečaju za učitelje gimnastike za srednje škole. Od 1920. član je Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Mašek je bio i dekan Medicinskog fakulteta u Zagrebu od 1923. do 1924. godine. Umrovljen je 1929. za vrijeme diktature kralja Aleksandra.

Dragutin Mašek preminuo je 19. ožujka 1956. u Zagrebu.

Milan MARIĆ-MAYER

Jedan od najbogatijih ljudi svoga vremena i član uprave Građanskog

Milan Marić-Mayer rođen je 2. veljače 1885. u Zagrebu. U rodnom gradu završio je gimnaziju i visoku školu da bi potom ekonomiju i kemiju studirao u Parizu, Berlinu i Leipzigu. S mladim bratom Arturom preuzeo je 1913. očevo poduzeće Hinko Mayer i drug, u kojem je bio jedan od direktora.

Višegodišnji je član uprave i donator Građanskog iz Zagreba. Bio je predsjednik dioničkih društava Iskra, Mostong, Lim, Minerva, Tvornice konoplje i užadi, Jugoslavenskog trgovackog društva te Prve jugozapadne pogranične lokalne željeznice. Bio je i član uprave Općeg jugoslavenskog bankarskog društva, kemijske industrije Zorka iz Subotice i predsjednik Aero kluba. Od 1920. bio je član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Kao i mnoge druge Židove u Hrvatskoj nije ga zaobišla tragična sudbina početkom Drugog svjetskog rata. Početkom travnja 1941. zatekao se u Beogradu usred velikih demonstracija zbog pristupanja Jugoslavije Trojnom paktu i shvativši da je rat neizbjegjan te da se Židovima u Hrvatskoj ne piše dobro, odlučio je ne vraćati se kući, nego se uz pomoć turskog veleposlanika uspio prebaciti u Istanbul, odakle se preselio u Ankaru.

Milan Marić-Mayer pod nepoznatim je okolnostima preminuo u srpnju 1945. u progonstvu.

Maksimilijan PETANJEK

Istaknuti jezikoslovac na čelu Građanskog i Jugoslavenskog nogometnog saveza

Maksimilijan Petanjek rođen je 23. svibnja 1884. u Grabama kod Zlatara. Osnovnu školu te prve razrede gimnazije pohađao je u Varaždinu i Bjelovaru, a u Zagrebu je završio klasičnu gimnaziju. Studirao je slavistiku i germanistiku u Moskvi, Beču i Zagrebu, gdje je na Filozofskom fakultetu diplomirao i doktorirao.

Sudjelovao je u radu mnogih prosvjetnih ustanova; u Matici hrvatskoj, Prosvjetnom savezu i Društvu hrvatskih književnika.

Bio je sportski djelatnik u više sportova u Zagrebu između dva svjetska rata, a najviše aktivan u nogometu, gdje je djelovao kao višegodišnji član uprave Građanskog. Maksimilijan Petanjek bio je i predsjednik kluba dvadesetih godina prošlog stoljeća. Predsjednik Jugoslavenskog nogometnog saveza bio je od 1923. do 1924. godine. U radu Jugoslavenskog olimpijskog odbora sudjelovao je od 1923. do 1941. godine.

Po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske imenovan je profesorom na Domobranskoj akademiji - Zastavničkoj školi oružanih snaga NDH, a u prosincu 1944. postavljen je za zapovjednika škole. Umirovljen je 31. ožujka 1945. godine.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata, Vojni sud Komande grada Zagreba osudio ga je zbog aktivnosti u NDH na dugotrajnu zatvorsku kaznu.

Maksimilijan Petanjek preminuo je tijekom izdržavanja kazne u Lepoglavi 24. travnja 1948. godine.

Vladimir ŠUPUT

Uspješni vratar HAŠK-a i istaknuti dužnosnik zimskih sportova

Vladimir Šuput rođen je 25. ožujka 1890. u Sisku. Bio je zagrebački gimnazijalac, učenik Kraljevske velike donjogradske gimnazije.

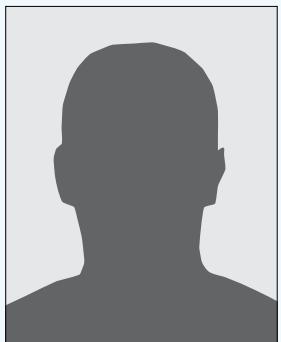
Šuput je već 1906. u HAŠK-u upoznao nogomet. Još kao junior imao je prvi nastup u Koprivnici 1908. godine. Nakon što je je kao rezerva ušao u igru i odlično branio protiv mađarskog kluba BEAC-a, postao je 1909. prvi vratar seniorske momčadi.

Kad su Zagrepčani 1913. senzacionalno pobijedili englesku momčad Northern University koja je bila neporažena na turneji po Europi, Šuput je zbog svojih bravuroznih obrana proglašen najuspješnjim za taj uspjeh. Englezi su ga potom htjeli privoljeti da dođe braniti u Englesku i nastavi tamo studirati, no Šuput to odbija i ostaje u Zagrebu.

Vladimir Šuput nije bio samo nogometar, bavio se i mačevanjem, tenisom, plivanjem, klizanjem... Bio je prototip sportskog dužnosnika starog kova i mecena kluba. Kao delegat HAŠK-a je 1922. bio suosnivač Jugoslavenskog zimsko-sportskog saveza. U hokeju na ledu i klizanju sudjelovao je sve do smrti.

Bio je odbornik Medunarodnog saveza za hokej na ledu (LIHG) i potpredsjednik Hrvatskog nogometnog saveza. Bio je i potpredsjednik Hrvatskog saveza za sportove na ledu od 1939. do 1940. te predsjednik Hrvatskog klizačkog saveza od 1941. do 1945. godine. Obnašao je 1945. i dužnost predsjednika HAŠK-a, posljednjeg prije raspушtanja.

Vladimir Šuput preminuo je 24. svibnja 1956. u Zagrebu.

Julije BARTOLE

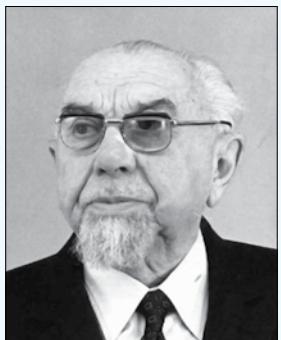
Istaknuti prijeratni plivački i olimpijski dužnosnik

Julije Bartole rođen je 12. listopada 1897. u Šibeniku. Prvi je predsjednik Plivačkog kluba Jadrija osnovanog u Šibeniku 1922. godine. Ustrojio je taj klub plivačima iz redova studenata i učenika, te se započelo s ozbiljnijim sportskim aktivnostima. Isposlova je prvu društvenu baraku i osmislio rad kluba.

Po dolasku u Zagreb aktivira se u radu Zagrebačkog plivačkog podsaveta. Na sjednici Skupštine Jugoslavenskog plivačkog saveza održanoj 28. prosinca 1937. Julije Bartole izabran je za predsjednika Saveza. Na navedenoj sjednici vodila se velika rasprava o tome treba li sjedište Saveza premjestiti u Beograd što na koncu nije prihvaćeno i sjedište je ostalo u Zagrebu. Bartole je dužnost predsjednika Jugoslavenskog plivačkog saveza obnašao do 1941. godine.

Već i prije nego što je izabran na ovu prestižnu dužnost, Julije Bartole bio je poznat u sportskom životu Hrvatske i Jugoslavije. Bio je dugogodišnji dužnosnik u Jugoslavenskom plivačkom savezu, jedan od osnivača Saveza sportskih saveza Kraljevine Jugoslavije krajem 1929., član Jugoslavenskog olimpijskog odbora i poznatog Međusavezognog odbora (MESAVID) za pripremu Olimpijskih igara u Amsterdamu 1928. godine. Međutim, kada je 1939. stvaranjem Banovine Hrvatske osnovana i Hrvatska športska sloga kao vrhovno sportsko tijelo, jugoslavenski savezi nastavljaju djelovati do 1941. bez velikog utjecaja na sport.

Julije Bartole preminuo je 27. svibnja 1975. u Zagrebu.

Nikola BOŠKOVIĆ

Svestrani sportaš i sportski dužnosnik, osnivač Auto-moto saveza Hrvatske

Nikola Bošković rođen je 23. ožujka 1894. u Ogulinu. Školovao se na Sušaku, gdje je radio kao bankovni činovnik. Već 1904. počinje sportskom aktivnošću u Hrvatskom sokolu. Godine 1908. jedan je od osnivača đačkog Hrvatskog sportskog kluba Victoria na Sušaku, od 1910. je i tajnik kluba.

Bošković se bavio nogometom, lakovim atletikom, plivanjem, tenisom, biciklizmom i auto-moto sportom. Nakon Prvog svjetskog rata kao predstavnik riječkih i sušačkih klubova sudjeluje u osnutku Jugoslavenskog nogometnog saveza i postaje članom njegova Upravnog odbora 1919. godine.

Jedan je od osnivača i tajnik Zbora nogometnih sudaca i Zagrebačkog nogometnog podsaveta iste godine. Od 1920. živi u Zagrebu gdje je član i tajnik HŠK Građanski. Član je Jugoslavenskog olimpijskog odbora od 1929., Jugoslavenskog plivačkog saveza i Prvog hrvatskog moto kluba, a radio je i na preobrazbi Jugoslavenskog koturaškog saveza.

Od 1926. predsjednik je Sportske komisije Moto saveza Jugoslavije, a 1928. s biciklističkom reprezentacijom Jugoslavije sudjeluje kao sudac na Olimpijskim igrama u Amsterdamu. Dovođe je speedway utrke u Jugoslaviju i napisao prvi Pravilnik za speedway vožnje. Sudjeluje i u osnutku Jugoslavenskog touring kluba.

Nakon oslobođenja jedan je od osnivača Auto-moto saveza Hrvatske i Auto-moto saveza Jugoslavije te predsjednik Odbora za automobilizam i motociklizam Fiskulturnog saveza Hrvatske. Organizirao je brojna međunarodna auto-moto natjecanja i pisao je u brojnim stručnim revijama, a već 1927. prenosio je na radiju nogometne utakmice i motociklističke trke.

Nikola Bošković preminuo je 14. veljače 1980. u Zagrebu.

Oton HEINZ

Prvi tajnik Jugoslavenskog teniskog saveza i izbornik reprezentacije u Davisovu kupu

Oton Heinz rođen je 15. prosinca 1892. u Osijeku. Vrlo rano postao je član Zagrebačkog klizačkog društva. Pokazivao je dosta sklonosti prema skijanju i zimskim sportovima općenito. Međutim, unutar Zagrebačkog klizačkog društva postojala je i teniska sekcija, pa je Heinz vrlo brzo kli- zanje zamjenio bijelim sportom.

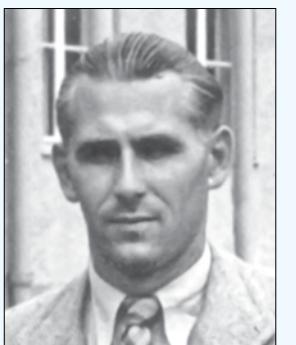
Već 1906. Heinz je igrao tenis u klubu i nastupao na internim natjecanjima, a najviše u međusobnim susretima teniskih sekcija ZKD-a i HAŠK-a. Prvi svjetski rat je omeo sve sportske aktivnosti, no već 1918. tenis se obnavlja, a Heinz je ponovno aktivan u njemu.

U Zagrebu je 27. kolovoza 1922. osnovan Jugoslavenski teniski savez, čije su osnivanje inicirali zagrebački klubovi Concordia, HAŠK i Zagrebačko klizačko društvo. Pored navedenih osnivačkoj skupštini prisustvovali i klubovi iz Osijeka, Bjelovara, Karlovca, Nove Gradiške i Novog Sada. Na osnivačkoj skupštini Oton Heinz je s Mirkom Pandakovićem bio predstavnik Zagrebačkog klizačkog društva i izabran je za prvog tajnika i na toj dužnosti ostaje do 1935. godine. Za mandat Otona Heinza vrlo je značajna 1926. godina kada je Jugoslavenski teniski savez prijavio reprezentaciju za natjecanje u Davisovu kupu. Prva utakmica odigrana je već 1927. na terenu HAŠK-a protiv Indije. Oton Heinz je 1934. bio i izbornik jugoslavenske reprezentacije u Davisovu kupu. Oton Heinz nastavio je djelovati i daje u tenisu, ali se nije više nalazio u tijelima Saveza. Heinz je 1943. i 1944. obnašao i dužnost predsjednika Hrvatskog teniskog saveza.

Dr. Oton Heinz preminuo je 25. studenoga 1961. u Zagrebu.

Vladimir JANKOVIĆ

Pionir rukometa u Zagrebu i istaknuti prijeratni sportski dužnosnik

Vladimir Janković rođen je 9. travnja 1903. u Bjelovaru, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju, a diplomirao je i doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Od 1931. nastavnik je gimnastike, a zatim profesor na Prvoj državnoj realnoj gimnaziji u Zagrebu, gdje daje inicijativu za izgradnju Srednjoškolskog igrališta u Klaićevoj ulici i za osnivanje Udruženja tjelesnog vježbanja. Od 1932. do 1933. Janković boravi u Berlinu na stručnom usavršavanju u Visokoj školi za tjelesno vježbanje.

Bio je i radio-reporter u prvom desetljeću djelovanja Radio stanice Zagreb. Prenosio je uglavnom atletska i teniska natjecanja, ali i nogometna i boksačka. Sa školovanja u Berlinu donio je međunarodna pravila odbojke i košarke, tiskana kasnije kao prilozi Gymnastikona u Zagrebu 1933.

Vladimir Janković pionir je velikog rukometa u Zagrebu od 1933. do 1939. godine. Zahvaljujući njemu i njegovim učenicima rukomet je prihvaćen kao sportska igra u srednjim školama Zagreba i u desetak zagrebačkih sportskih klubova. Na njegovu inicijativu u Zagrebu je 1934. organizirano prvo prvenstvo srednjih škola u velikom rukometu, koje je puno doprinijelo dalnjem razvoju tog sporta.

Vladimir Janković bio je istaknuti sportski djelatnik i blagajnik Saveza sportskih saveza Kraljevine Jugoslavije od 1929. do 1941. i blagajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora od 1936. do 1941. godine. Bio je član Upravnog odbora Sokolskog društva Zagreb II, član Savjeta za prosvjetu Narodne Republike Hrvatske 1951. i predsjednik Sekcije za slobodno vrijeme Saveza pedagoških društava Jugoslavije od 1961. do 1964. godine. Za svoj sportski rad dobio je brojna priznanja među kojima i Nagradu Ivan Filipović za znanstveno-istraživački pedagoški rad 1971. godine.

Vladimir Janković preminuo je 24. siječnja 1979. u Zadru.

Martin DENICH

Istaknuti hrvački dužnosnik dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća

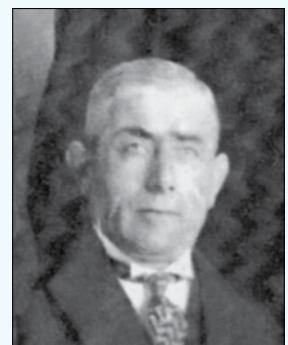
Martin Denich rođen je 16. ožujka 1888. u Zagrebu. Sportsku karijeru posvetio je najviše hrvanju, iako je bio aktivan u još nekoliko sportova, poglavito u atletici. Priklučio se Atletskom športskom klubu Croatia nakon sjednice Skupštine kluba, koja je održana u srpnju 1918., i bio vrlo aktivan. Na sjednici Skupštine donesena je odluka da se obnove sekcije za nogomet i atletiku, što se odnosilo se na laku i tešku atletiku kojoj je pripadalo i hrvanje. No na obnovi hrvanja nije ništa poduzeto do veljače 1919. godine.

Početkom 1919. upravo Martin Denich organizira natjecanja za populariziranje hrvanja. Održana su brojna natjecanja i amaterskih i profesionalnih hrvača. Nakon razdoblja dobrih odnosa u Croatiji postupno dolazi do neslaganja između uprave kluba i pojedinih članova teškoatletske sekcije. Nesloga je eskalirala početkom 1921., kada je iz kluba isključen Rudolf Vrhovec. Tada su iz Croatije istupili i Milan Oster, Franjo Gromer, Vilko Vanek, Maks Leindiger, Milan Mayer i Martin Denich. Oni su već 18. travnja 1921. osnovali Teškoatletski klub Herkules. Za predsjednika je izabran dr. Đuro Kulčar, a za tajnika Martin Denich.

Izborom na dužnost tajnika novog kluba Denich je samo nastavio gdje je stao u Croatiji. Bio je tajnik kluba i pokretač svega, uz predsjednika, poznatog sportskog djelatnika i svog prijatelja Đuru Kulčara. Herkulesu je vrlo brzo pristupilo nekoliko odličnih hrvača i postali su najorganiziraniji hrvački klub u Zagrebu i šire.

Međutim, 1924. dolazi do razmirača i u Herkulesu i odlaska predsjednika Kulčara, ali već tada je Denich bio na dužnostima u Jugoslavenskom teškoatletskom savezu, u kojem je krajem dvadesetih godina prošlog stoljeća obnašao i dužnost predsjednika. Jedan je od najzaslužnijih što je 25. i 26. srpnja 1925. u Somboru održano prvo prvenstvo Jugoslavije u hrvanju. Na njemu je Martin Denich obnašao dužnost delegata natjecanja Teškoatletskog saveza Jugoslavije.

Martin Denich preminuo je 10. lipnja 1944. u Zagrebu.

Edo FUNK

Istaknuti automobilist i sportski dužnosnik tragične sudbine

Edo Funk rođen je 17. travnja 1885. u Vinici kod Varaždina. Bio je istaknuti djelatnik Auto kluba i brojnih drugih sportskih organizacija.

Njemačka tvornica automobila Mercedes i austrijska Austro-Daimler pustili su 1932. na tržište specijalna sportska vozila serijske proizvodnje. Ambiciozni predstavnik Austro-Daimlera Edo Funk, predsjednik sportske komisije Zagrebačkog auto-kluba, neumorno je trenirao na cestama oko Zagreba i 1932. odlučio se za non-stop vožnju do Berlina, kamo je stigao za 22 sata i 30 minuta.

Osim u automobilizmu, Edo Funk je bio aktivan i u tenisu, a nalazimo ga i kao jednog od osnivača Golf kluba u Zagrebu 1935. godine.

Međutim, Drugi svjetski rat promjenio je i njegov život. Po uspostavi Nezavisne Države Hrvatske, dobio je kao Židov počasno arijevstvo, ali je ubrzo izbjegao u Hrvatsko primorje te bio interniran u logor u Kraljevcu, a od srpnja 1943. u Kampor na Rabu. Nakon kapitulacije Italije 1943. je dobio jamstva da će zbog arijevskih prava biti zaštićen, te se vratio u Zagreb gdje je živio do ljeta 1944. kada je uhićen i smješten u gestapovski zatvor.

Edo Funk nestao je nakon srpnja 1944. u Zagrebu.

Ivo STALIO

Jedan od najvažnijih veslačkih djelatnika u povijesti ovog sporta

Od osnutka Gusara 5. ožujka 1914. i kroz cijelo razdoblje od 1914. do 1941. na čelu kluba bio je splitski liječnik dr. Ivo Stalio. Rođen je 11. lipnja 1875. u Milni na otoku Braču. Promaknut je na bečkom Sveučilištu u čast doktora sveukupne medicine 22. srpnja 1898. godine. Bio je primarijus i šef Kožno-veneričnog odjela Opće bolnice Split.

Kao ugledni Splićanin, dr. Stalio je bio član uprava mnogih kulturnih i sportskih organizacija. Bio je i predsjednik Francusko-jugoslavenskog društva Split. Odlikovan je francuskim ordenom Legije časti. Bio je i potpredsjednik svjetske veslačke organizacije – FISA-e.

Dr. Ivo Stalio bio je pokretač veslanja u Splitu i Dalmaciji te njegov prvi veliki zagovaratelj. Osim što sudjeluje u osnivanju Gusara i postaje njegov prvi predsjednik, već 1922. u Novom Sadu preuzima na sebe osnivanje Jugoslavenskog veslačkog saveza, čiji je bio predsjednik od 1925. do kraja 1933. godine. Njegovim zalaganjem Jugoslavenski veslački savez 1926. postaje punopravni član FISA-e.

Njegovi Gusari ukazali su mu čast imenovavši ga doživotnim počasnim predsjednikom ovog slavnog kluba. Stalio je 1933. postao predsjednik Splitskog olimpijskog pododbora i tu dužnost obnašao je do 1935. godine.

Osmerac njegova Gusara je na Europskom prvenstvu 1932. u Beogradu osvojio zlato, a četverac je u Helsinkiju 1952. postao olimpijski pobjednik.

Dr. Ivo Stalio preminuo je 9. rujna 1963. u Splitu.

Živko PREBEG

Ugledni liječnik i utemeljitelj zdravstvene zaštite

Živko Prebeg rođen je 22. travnja 1901. u Ledenicama, na području Novog Vinodolskog. Srednju školu završio je na Sušaku, a diplomirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1924. godine.

Poslije završetka studija posvetio se zdravstvenoj zaštiti djece i mladeži kao organizator te kao nastavnik i pedagog. Dok je bio na čelu Odjela za poučavanje naroda Škole narodnog zdravlja, uočio je potrebu podizanja zdravstvene kulture. U tome je veći značaj pridavao ženama, pa je organizirao tečajeve za njih. Također je organizirao tečajeve zdravstvene prirode seljaka. Tako su nastali tečajevi za vrijeme zimskih mjeseci pod nazivom Seljačko sveučilište za seljačke mladiće i muževe. Sve do kraja Drugog svjetskog rata upravljao je nastavom i praksom u Školi za zdravstvene pomoćnike, kao i u postdiplomskim tečajevima za liječnike u javnoj zdravstvenoj službi. Usپoredo s tim izgrađivao je sustav službe za zaštitu zdravlja školske mladeži.

Prebeg je 1934. bio imenovan članom Savjetodavnog odbora Ministarstva za fizičko vaspitanje Kraljevine Jugoslavije. Posljednja dužnost koju je imao u zdravstvu bila je šef Odjela za higijenu djece i omladine Centralnog Higijenskog zavoda Hrvatske, a i predavao je na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu. Također je bio voditelj Zdravstvene komisije Saveza sportova Kraljevine Jugoslavije od 1934. godine.

Živko Prebeg preminuo je 10. ožujka 1956. u Zagrebu.

Milovan ČIKA

Pionir mačevanja na našim prostorima i istaknuti sportski dužnosnik

Milovan Čika rođen je 30. ožujka 1898. u Perjasici kod Duge Rese. U Kikindi je završio trgovачku školu, a radio je kao službenik, viši službenik i rukovodilac u osiguravajućim društvima Beograda i Zagreba do 1941. godine.

Sportom se počeo baviti u Kikindi 1913. Počeo je s igranjem nogomet u Trgovačkom omladinskom klubu do početka Prvog svjetskog rata. Poslije rata nastavlja u zagrebačkoj Sparti do odlaska na odsluženje vojnog roka. Služeći u Celju, igrao je nogomet u Športskom klubu Celje, a bavio se i atletikom postigavši vrlo značajne rezultate na 400 metara. Do 1926., kada iz Zagreba prelazi u Beograd, bavio se i planinarenjem. Te godine u Beogradu upoznaje Ivana Maksutova i kod njega počinje trenirati mačevanje. Njegovom je inicijativom 1928. u Beogradu osnovan Prvi beogradski mačevalački klub. Glavni je inicijator osnivanja Jugoslavenskog mačevalačkog saveza 1928., kada je izabran za glavnog sekretara. Bio je prvak Kraljevine Jugoslavije u mačevanju 1928. i 1929. godine. Od 1929. do 1932. bio je u Savezu sportskih saveza Kraljevine Jugoslavije član Komisije za sportski znak i član Komisije za propagandu te suradnik u časopisu *Godišnjak*. U Jugoslavenskom olimpijskom odboru bio je blagajnik od 1931. do 1936. godine. Dolaskom na službu u Zagreb 1930. postaje aktivni natjecatelj Mačevalačke sekcije HŠK Concordia. Istovremeno je biran za člana uprave i blagajnika sekcije.

Godine 1931. sjedište Jugoslavenskog mačevalačkog saveza prelazi u Zagreb, a Milovan Čika biva biran za blagajnika, administrativnog sekretara, sekretara Zbora mačevalačkih sudaca, člana Ispitne komisije, saveznog kapetana jugoslavenske reprezentacije te polaže ispit za saveznog suca. Jedan je od urednika časopisa za mačevanje *Glasilo te Pravila i Pravilnika Jugoslavenskog mačevalačkog saveza* izdanih 1932. godine. U Zagrebačkom nogometnom podsavuzu 1933. preuzima razne dužnosti i obnaša ih sve do lipnja 1941., kada se vratio u Beograd.

Milovan Čika preminuo je 7. kolovoza 1990. u Opatiji.

Josip RASUHIN

Istaknuti liječnik, humanitarac i suradnik Andrije Štampara

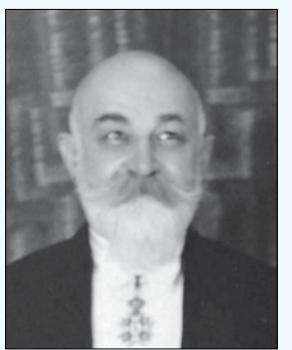
Josip Rasuhin rođen je 20. veljače 1892. u Poljanima kod Grubišnog Polja. Kao istaknuti liječnik cijeli život posvetio je selu i seoskim problemima.

Već kao učenik bjelovarske gimnazije, a kasnije kao student medicinskih fakulteta u Innsbrucku i Grazu razmišljao je o preobrazbi sela i o poboljšanju seoskog zdravlja i života. To je bio razlog da je nakon kratkog djelovanja kao kotarski liječnik u Bogatiću i Svetom Ivanu Žabnu od 1918. do 1920. otisao na studij higijene u Beč, Bratislavu i Berlin.

Veliki dio njegova života bio je vezan uz Andriju Štampara, kojeg je slijedio svjestan da su Štamparova ideologija i put izlaz iz bijede i bolesti koja je kosila živote našeg naroda. Kao cijenjeni liječnik Josip Rasuhin je od 1930. bio i voditelj zdravstvene komisije pri Upravnom odboru Saveza sportova Kraljevine Jugoslavije.

Dr. Rasuhin je poslije rata postao načelnik u Ministarstvu zdravlja u Zagrebu, a 1946. i ravnateljem Higijenskog zavoda u Zagrebu. Kad je Štampar 1947. obnavljao ratom opustošenu Školu narodnog zdravlja, Rasuhin prelazi u Školu, gdje djeluje u nastavi i pomaže pri organizaciji Škole koja je za kratko vrijeme obnovljena kao ustanova našeg Medicinskog fakulteta.

Josip Rasuhin preminuo je 16. studenoga 1975. u Zagrebu.

Oton GAVRANČIĆ

Istaknuti odvjetnik, sportski i sokolski dužnosnik

Oton Gavrančić rođen je 10. listopada 1881. u Gornjem Miholjcu. Bio je istaknuti odvjetnik, narodni zastupnik Demokratske stranke, zamjenik sokolskog starješine i slobodni zidar. Bio je i član HAŠK-a.

Nakon završetka studija vratio se u Viroviticu, gdje je 1904. pokrenuo osnivanje sokolskog društva. Na osnivačkoj skupštini izabran je za drugog potpredsjednika, a vrlo brzo i za predsjednika i dužnost obnaša do 1921. godine. Po dolasku u Zagreb 1921. Gavrančić daje obol i radu zagrebačke sokolske organizacije, pod nazivom Sokol II. Vrlo brzo Gavrančić je izabran za predstojnika župe u Zagrebu, a 1934. je izabran za zamjenika starješine Saveza sokola Kraljevine Jugoslavije.

Stvaranjem Nezavisne Države Hrvatske došlo je do zabrane rada sokolskih društava, a kao jedan od vodećih sokolaša tog vremena dr. Oton Gavrančić uhićen je 13. travnja 1941. i deportiran u logor Jasenovac, gdje je i preminuo 14. studenoga 1941. godine.

Đuro STIPETIĆ

Istaknuti hrvatski inženjer strojarstva i vođa skautske organizacije

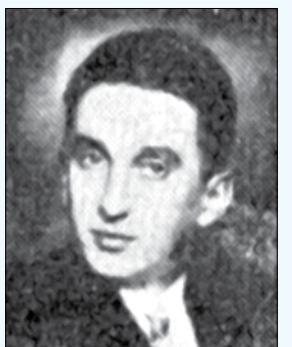
Đuro Stipetić rođen je 9. srpnja 1876. u Zagrebu. Diplomirao je na Strojarskom odjelu Višoke tehničke škole u Beču 1899. godine. Početkom 1900. stupio je kao inženjer u austrosvršku ratnu mornaricu, u kojoj je bio referent brodogradnje u Ministarstvu rata u Beču, te upravitelj brodograđevnih radionica i suhih dokova u pulskom Arsenalu.

Od 1920. bio je zaposlen kao redoviti profesor na Tehničkoj visokoj školi u Zagrebu, gdje je, posvetivši se nastavi, bio osnivač Brodograđevnog odjela te je uveo kolegije elementi broda, osnivanje trgovackih brodova, osnivanje ratnih brodova, uprava i pogon tvornica. Bio je rektor te škole od 1921. do 1922. te od 1925. do 1926. godine. Prvi je dekan Tehničkog fakulteta 1926., a bio je i rektor Sveučilišta u Zagrebu od 1933. do 1935. godine.

U okviru svoje javne djelatnosti organizirao je Hrvatsko sveučilišno društvo te podignuo Hrvatsku akademsku menzu i astronomski paviljon u Maksimiru. Kao predsjednik Društva inženjera pokrenuo je i proveo gradnju Inženjerskog doma u Zagrebu.

Stipetić je bio starješina skautske organizacije u Hrvatskoj od 1926. do 1941. godine. Član Upravnog odbora Jugoslavenskog olimpijskog odbora bio je od 1932. do 1936. godine.

Komunistička vlast osudila ga je 1945. na smrtnu kaznu te je strijeljan 17. veljače 1946. godine.

Nikola KÖHLER

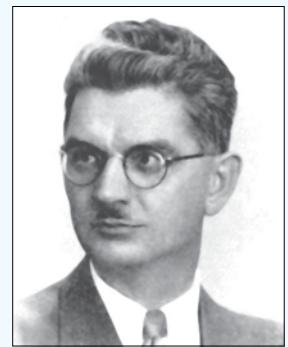
Istaknuti plivač i osnivač prvog plivačkog kluba u Zagrebu

Nikola Kohler rođen je 11. prosinca 1902. u Zagrebu. Bio je istaknuti plivač, a potom i sportski dužnosnik. U vrijeme aktivne plivačke karijere bio je član plivačkih sekcija Concordije i HAŠK-a, a kasnije Zagrebačkog plivačkog kluba. Kohler je bio i predsjednik Zagrebačkog plivačkog podsaveza.

Posebno se angažirao oko osnutka Zagrebačkog plivačkog kluba u Zagrebu 1934. godine. Nekoliko članova plivačkih sekcija HAŠK-a i Concordije formiralo je inicijativni odbor za osnivanje novog plivačkog kluba. Dotadašnji rad po sekcijama raznih klubova pokazao je potrebu koncentracije svih plivača s područja Zagreba u jedan klub. U inicijativnom odboru bili su Boris Praunsperger, Mirko Simović, Nikola Kohler, Tomislav Bedenko, Hinko Justiz, Ivo Steinhart, Alojzije Sef, Leo Praunsperger, Oto Leitner, Antun Janković, Josip Juranić i Drago Fučkar. Osnivačka skupština održana je 12. prosinca 1934., a Nikola Kohler postao je član uprave kluba.

Kohler se posebno angažirao oko izgradnje plivališta. Zagrebački plivački podsavet je 1934. uređio drveno plivalište u rukavcu ne desnoj obali Save. Dvije drvene splavi udaljene međusobno pedeset metara, pričvršćene za drvene pilote plutale su na limenim bačvama. Plivalište je imalo šest plivačkih pruga. Kasnijom regulacijom rijeke Save i izgradnjom nasipa načinjenog od velikih betonskih blokova, rukavac je odvojen od rijeke. Voda je u tom rukavcu, kasnije bari, bila nešto toplija i bistrija od vode u rijeci. Razina vode u plivalištu bila je ista kao i u Savi. Plivalište se nalazio uzvodno od kolnog mosta.

Nikola Kohler preminuo je 30. travnja 1941. u Zagrebu.

Antun DEMBIĆ

Čovjek koji je hrvatskom tenisu dao Franju Punčeca

Antun Dembić rođen je 10. lipnja 1898. u Zagrebu, u kojem se i školovao. Još kao dijete Dembić je zavolio sport. Trenirao je nogomet, tenis i mačevanje. Vrlo rano pokazao je organizatorske sposobnosti, pa je kasnije obnašao mnoge odgovorne dužnosti.

Dembić se najviše družio s Đurom Kulčarem, na čiji nagovor je 1929. postao tajnik Hrvatskog sportskog kluba Concordia, koju dužnost je obnašao do 1934. godine. U almanahu *Jugoslavenski sport* iz 1933. navodi se da je Anton Dembić i tajnik Mačevalačke sekcije kluba.

Pored mačevanja, Dembić je bio vrlo aktivan kao tenisač, a potom i teniski dužnosnik. Član Upravnog odbora Jugoslavenskog teniskog saveza, čije je sjedište tada bilo u Zagrebu, postao je 1925., a potom je na istu dužnost više puta biran do početka Drugog svjetskog rata.

Teniski velikan Franjo Punčec o njemu je napisao sljedeće:

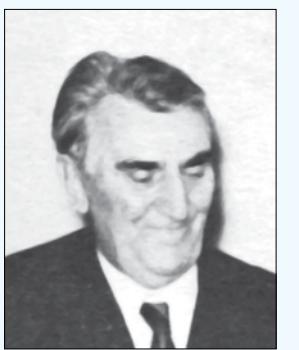
„Bio je hladan februarski dan 1930., kada sam držeći u ruci zavežljaj stigao u Zagreb, na igralište Akademskog teniskog kluba. Izgubili smo s 1-8, ali sam ja jedini dobio utakmicu svladavši engleskog konzula koji je igrao za zagrebački klub. Nekoliko zagrebačkih teniskih entuzijasta, prije svih Antun Dembić, željelo je da ostanem u Zagrebu, ali me otac nije htio pustiti, pa sam i dalje ostao u Čakovcu. Ne vjerujem da bih otišao iz Čakovca da jednog dana moj otac, prolazeći kraj igrališta, nije čuo ‘Bravo Punčec’. Netko je tako viknuo nakon što sam dobio set u jednoj utakmici. Kad je otac čuo i od mog učitelja ‘sjajan je vaš sin’, pitao me kod kuće želim li još uvijek u Zagreb.

- Još kak tata.

- Pa kad je tak, a ti idi...

Još iste večeri poslao sam pismo Dembiću i sutradan sam se našao u klubu Concordia. Imali smo teniske placeve nedaleko od nogometnog igrališta gdje je bio klupski dom.“

Antun Dembić preminuo je 10. siječnja 1966. u Zagrebu.

Vilim MESSNER

Atletski velikan, član Upravnog odbora i kritičar Jugoslavenskog olimpijskog odbora

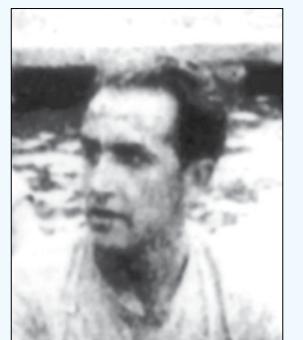
Vilim Messner rođen je 11. travnja 1904. u Požegi. Bio je državni reprezentativac u mačevanju i atletici. Tijekom karijere nastupao je za atletske klubove zagrebački HAŠK i Concordiju, zatim BSK iz Beograda, Pančevački sportski klub i Zemunski atletski klub. Bio je prvak Jugoslavije u bacanju kopla 1927., 1928., 1929., 1930. i 1931. godine i pobjednik na Balkanskim igrama 1931. u Bugarskoj. Nastupao je na Olimpijskim igrama u Amsterdamu 1928. gdje je ispošao u kvalifikacijskim, a na Igrama 1932. u Los Angelesu nije nastupio zbog ozljede. Od 1932. do 1936. bio je član Upravnog odbora Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Posebno su značajni tekstovi Vilima Messnera koji opisuju njegove uspomene na Olimpijske igre, u kojima između ostalog navodi:

„Za pripremanje i sudjelovanje naše reprezentacije na X. olimpijskim igrama bila su potrebna znatna novčana sredstva koja Jugoslavenski olimpijski odbor nije htio potrošiti. U to vrijeme u Beogradu je osnovano Ministarstvo za tjelesno vaspitanje naroda. Ja sam iz gimnazije u Pančevu dodijeljen na rad u stručni odjel tog ministarstva. Već od svibnja 1932. počela su stizati pisma naših iseljenika iz Los Angelesa u kojima su tražili da se naša reprezentacija pošalje na Igre. Radilo se naime o prestižu naše iseljeničke kolonije: nisu željeli zaostajati u dočeku svoje reprezentacije iza iseljenika Čeha, Poljaka i drugih. Tadašnji ministar za tjelesni odgoj dr. Dragan Kraljević shvatio je važnost i potrebu našeg prisustvovanja, pa me odredio za delegata na Olimpijskim igrama u Los Angelesu sa zadatkom da se podrobno upoznam s organizacijom Igara, te tjelesnog odgoja u SAD...“

U pripremi ovih Igara u potpunosti je podbacio Jugoslavenski olimpijski odbor koji uopće nije prijavio natjecatelje, već je to učinio Milivoje Naumović, jugoslavenski konzul u San Franciscu. To su bile Igre na kojima je uz Messnera sudjelovao još samo atletičar Veljko Narančić, koji je u bacanju diska zauzeo 17. mjesto.

Vilim Messner preminuo je 5. lipnja 1988. u Zemunu.

Drago MATULAJ

Legendarni veslački olimpijac, trener i dužnosnik

Drago Matulaj rođen je 18. veljače 1911. u Bosanskoj Gradiški. Bio je član Veslačkog kluba Gusar iz Zagreba (danas Trešnjevka) i smatra se jednim od najboljih veslača tog kluba između dva svjetska rata. Matulaj je veslačku karijeru započeo u jednom drugom Gusaru, onom iz Zemuna 1928. godine. U Zemunu je boravio kratko, ali i to je bilo dovoljno da ga se smatra jednim od najboljih onodobnih veslača zemunskog Gusara.

Po dolasku u Zagreb sa svojim prijateljem iz kluba Vidom Fašaićem formira tada najbolji dvojac na pariće. Nastupili su 1935. na Europskom prvenstvu u Berlinu, gdje su ispalili prednatjecanje. Kruna karijere Fašaića i Matulaja bio je nastup sljedeće godine ponovno u Berlinu, ali sada na Olimpijskim igrama. Završili su natjecanje na 10. mjestu u ukupnom redoslijedu.

Nakon završetka veslačke karijere, Matulaj je ostao u veslačkom sportu kao dužnosnik i trener u klubu. Po formiranju Banovine Hrvatske 1940. postaje prvi izbornik hrvatske veslačke reprezentacije. Naredne godine u izdanju Hrvatskog veslačkog saveza objavljuje stručnu knjigu pod nazivom *Veslački sport - stručni veslački priručnik*.

Drago Matulaj preminuo je 14. veljače 1996. u Zagrebu.

Leo GOLLOB

Svestrani sportaš i pionir kajakaškog sporta u Hrvatskoj i Jugoslaviji

Leo Gollob rođen je 28. srpnja 1890. u Zagrebu. Na Pravnom fakultetu u Zagrebu doktorirao je 1916. godine. Bio je zaposlen kao perovođa, tajnik i gradski senator.

Nogomet je počeo igrati kao gimnazijalac, bio je član HAŠK-a. U Hrvatskom veslačkom klubu u Zagrebu izabran je 1912. za tajnika i člana Upravnog odbora. Nakon Prvog svjetskog rata angažira se na obnovi veslačkog sporta i njemu pripada najviše zasluga za pokretanje i organiziranje kajakaštva i kanuizma u Hrvatskoj i tadašnjoj Jugoslaviji.

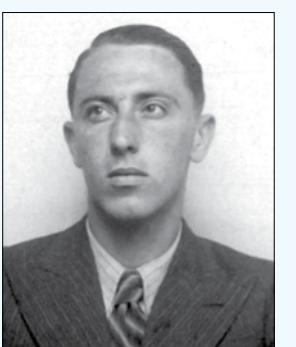
Godine 1931. potaknuo je osnivanje Prvog jugoslavenskog kajak kluba Zagreb i postao prvi predsjednik kluba od 1932. do 1941. godine. Inicirao je osnivanje Jugoslavenskog kajakaškog saveza u Zagrebu 1935. godine. Postao je prvi predsjednik Saveza, što je bio do 1941. godine.

Bio je natjecatelj i na divljim vodama. Na prvom prvenstvu Zagreba 1931. osvojio je drugo mjesto u samcu. Na prvom Prvenstvu Kraljevine Jugoslavije na divljim vodama 1933. na Savi kod Hrastnika osvojio je naslov državnog prvaka u samcu F-1. Na prvenstvu Jugoslavije u slalomu 1938. u Zagrebu osvojio je prvo mjesto u kategoriji Old boys. Dvojac je vozio sa suprugom Ružicom Vlahović.

Nakon rata mu je na osnivačkoj skupštini Hrvatskog kajakaškog saveza ukazana čast da bude na čelu radnog predsjedništva, kao priznanje za pokretanje kajakaškog sporta u Hrvatskoj.

Uspješno se bavio i drugim sportovima. Osim što je u HAŠK-u igrao nogomet, bio je i član lakoatletske sekcije. Tenis je igrao u Akademском teniskom klubu gdje je bio i član uprave, a nakon rata i teniski sudac. Bario se plivanjem, odbojkom, planinarenjem, klizanjem i skijanjem, a bio je i član uprave Jugoslavenskog zimsko-sportskog saveza.

Leo Gollob preminuo je 1. prosinca 1969. u Zagrebu od posljedica prometne nesreće, nakon što je na njega naletio automobil.

Marijan MARŽAN

Sokolaški prednjak koji je donio košarku u Zagreb i Hrvatsku

Marijan Maržan rođen je 4. kolovoza 1904. u Rijeci. Bio je prednjak u Sokolskom društvu Zagreb II. Stariji sokolaši nerado su prihvaćali nove sportove i razvitak starijih, više su gledali sokolske tradicionalne vrijednosti. Mlađi, među kojima je bio i Maržan, težili su uvođenju novih sportova u sokolske organizacije i razvitku već postojećih.

Prilikom jedne redovne sokolske vježbe koncem 1932., Maržan je pozvao vježbače da ostanu u dvorani kako bi probali jednu novu igru. I ostalo ih je 13. Maržan je za tu igru pod imenom „košikova“ (češki naziv) doznao iz Prednjačkog glasila ČOS (Československa Obec Sokolska) koje je Sokolsko društvo Zagreb II redovito dobivalo. On je prethodno pročitavši izvadak iz pravila objasnio da se lopta ne smije nositi, već se udara o tlo i dodaje među igračima, koji na kraju gađaju cilj nastojeći postići pogodak. Cilj su trebale biti košare koje tada zagrebački sokolaši nisu imali.

Međutim, ljubav mlađih sokolaša prema košarcima svaki dan bila je sve veća. Prvi ispit za košarkaške suce održan je u Zagrebu 1935., a među ostalim s uspjehom ga je položio i Marijan Maržan. U Borovu je u rujnu 1940. održan savezni tečaj za košarku i odbojku. Na tečaju koji je vodio Zdenko Pavić, pročelnik za natjecanje pri načelništvu Saveza Sokola, uz pomoć saveznih prednjaka Rafaela Bana i Marijana Maržana, bilo je 33 sudionika tečaja iz raznih sokolskih župa.

Marijan Maržan preminuo je 11. svibnja 1982. u Zagrebu.

Antun MLINARIĆ

Veliki sportski i sudački autoritet

Antun Mlinarić rođen je 21. svibnja 1900. u Legradu. Po zanimanju je bio srednjoškolski nastavnik. Svoju dugogodišnju sportsku djelatnost započeo je u zagrebačkom nogometnom klubu Željezničar 1920. godine. Bio je igrač i kapetan momčadi, zatim trener i aktivan član brojnih klupske sekcije, posebno kulturno-prosvjetne i plesne škole.

Kada je 1925. bivša željezničarska kantina preuređena u društvene prostorije kluba, plesna je škola postala dio Željezničara. Za njezin rad najviše su se brinuli aktivni klupski dužnosnici Vatroslav Krčelić i Antun Mlinarić.

Mlinarić se zanimal za sve sportove, nijedan mu nije bio nepoznat, a sve sportaše i sportašice jednako je uvažavao. Posebno je cijenio doprinos žena u sportu koji je u našim krajevima između dva svjetska rata zaista bio slabo zastupljen.

Ispit za nogometnog suca Mlinarić je položio 1931. u Zagrebu. Međunarodni sudac bio je od 1938. do 1952. godine. Bio je jedan od najvećih sudačkih autoriteta u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Izvrstan praktičar i teoretičar te izvanredan predavač na tečajevima. Po okončanju sudačke karijere bio je dugogodišnji dužnosnik sudačke organizacije. Bio je i predsjednik Zbora nogometnih sudaca Hrvatske od 1948. do 1951. godine.

Pripadao je eliti hrvatskih nogometnih sudaca svog vremena, a uz njega su se isticali i drugi međunarodni suci: Franjo Bažant, Matija Pađen, Leo Lemešić, Marijan Matančić i Miljenko Podupski.

Antun Mlinarić preminuo je 29. svibnja 1985. u Zagrebu.

Aleksandar VALENTEKOVIĆ

Ugledni odvjetnik koji je bio autor pravila i savezni kapetan boksačkog saveza

Aleksandar Valenteković rođen je 26. kolovoza 1878. u Jastrebarskom. Diplomirao je 1901. na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Odvjetničku praksu obavljao je najprije u Jastrebarskom, a potom u Varaždinu kod dr. Pere Magdića, istaknutog sportaša, sokolaša i bliskog prijatelja i suradnika dr. Franje Bučara.

Valenteković je obnašao i dužnost gradonačelnika Siska od 1916. do 1924., kada se vraća u Zagreb. U Zagrebu je 23. ožujka 1934. osnovan Jugoslavenski boksački savez, a dr. Valenteković je kao istaknuti pravnik tog vremena bio jedan od autora prvih pravila i Statuta Saveza. Izvještaj o radu Saveza za razdoblje od 22. ožujka do 21. listopada 1934. podnio je tajnik Saveza Nikola Adamović.

Izvještaj je podnio i Aleksandar Valenteković, koji je na osnivačkoj sekciji izabran za savezničkog kapetana. U izvještaju je istaknuo vidan napredak mladih boksača, u prvom redu Lea Pollaka, člana Macabija iz Zagreba, Franje Slivaka (Herkules), Steve Jakšića (Croatia), Marijana Vehauca (Osijek), Mije Drvarića (Kutina), Krunoslava Mekića (Trogir), Tikana Pavlovića (Borovo), Jurja Modrića i Milivoja Falovića (Split) i drugih mladih boksača iz tadašnjih glavnih boksačkih centara u Zagrebu, Splitu, Borovu i Osijeku.

Aleksandar Valenteković preminuo je 9. listopada 1960. u Zagrebu.

Vilko RICHTER

Istaknuti hrvatski predratni boksački i hrvači dužnosnik

Vilko Richter rođen je 1908. u Zagrebu. Pripada uglednoj zagrebačkoj obitelji, koja se prije Drugog svjetskog rata bavila trgovinom.

Svoju sportsku aktivnost Richter je posvetio hrvanju i boksu. Poznato je da je Jugoslavenski boksački savez osnovan u Zagrebu 23. ožujka 1934., da je za predsjednika Saveza izabran istaknuti sportski djelatnik Lujo Thaller, dok je Richter izabran za odbornika. Samo nekoliko mjeseci nakon osnivačke skupštine Richter postaje tajnik Jugoslavenskog boksačkog saveza, te je uz svesrdnu pomoć Aleksandra Valentekovića i Ivice Kovačevića napisao boksačka Pravila i Statut Saveza.

Vilko Richter bio je član Akademskog športskog kluba Croatia iz Zagreba, u kojem je obnašao dužnost tajnika, a Croatia je bila jedna od najbolje organiziranih boksačkih klubova u Zagrebu.

Richter je težio uvođenju novina u sportu i želio je da se hrvatski sport što brže razvija. Tridesetih godina prošlog stoljeća obnašao je odgovorne dužnosti u Jugoslavenskom teškoatletskom savezu, kojem je u to vrijeme pripadalo i hrvanje.

Bio je jedan od prvih hrvačkih sudaca i trenera u Hrvatskoj i pobrinuo se da se nabave pravila hrvačkih borbi iz susjednih zemalja i pravila Međunarodne hrvačke federacije. Bio je jedan od organizatora seminara na kojima su se tumačile pojedinosti iz međunarodnih pravila.

Vilko Richter izgubio je život 1941. u Jasenovcu.

Dragutin BREGANT

Lovac koji je u Jugoslavenskom olimpijskom odboru zastupao neolimpische sportove

Dragutin Bregant rođen je 20. kolovoza 1903. u Zagrebu. Potječe iz ugledne građanske obitelji koja se bavila građevinarstvom. Po struci je bio doktor ekonomskih znanosti. Obnašao je dužnost direktora Jugo Rico d.d., poduzeća koje se bavilo proizvodnjom sanitetskog materijala, a potom je bio dugogodišnji direktor tvornice čokolada i bombona Union u Branimirovoj ulici u Zagrebu.

Jedan je od prvih eksperata za čokoladu u Hrvatskoj. Čak je napisao i članak o čokoladi u Hrvatskoj enciklopediji tiskanoj za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske.

Njegov najveći hobi bio je lov. Bregant je u Jugoslavenskom olimpijskom odboru zastupao neolimpische sportove, među njima i lovstvo*.

Savez lovačkih društava Hrvatske i Slavonije osnovan je 1925. i predstavlja početak rada današnjeg Hrvatskog lovačkog saveza, u kojem je Bregant godinama bio istaknuti dužnosnik.

Nakon što je Bregant 1942. otišao na službeni put u Prag, više se nije vraćao u Hrvatsku, a ubrzo se za njim seli i cijela obitelj.

Dragutin Bregant preminuo je 29. ožujka 1984. u Pragu, gdje je i pokopan.

*Lovstvo u Hrvatskoj ima dugu tradiciju. Već u 15. stoljeću na području Slavonije bio je organiziran lov na divlje svinje, a postojali su propisi koji su regulirali lov. Organizirano lovstvo datira u Hrvatskoj s kraja 19. stoljeća kada su se počela osnivati lovačka društva, pa je tako u Zagrebu 1881. osnovano Društvo za obranu lova u Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji. Prestalo je s radom 1891. kada je bilo osnovano Društvo za gajenje lova i ribarstva.

Josip GRUDEN

Planinar i speleolog na čelu Jugoslavenskog atletskog saveza

Josip Gruden rođen je 3. srpnja 1900. u Ljubljani. Po struci je bio inženjer strojarstva, a to zvanje stekao je u Brnu 1924. godine. Radio je željezničkim radionicama u Ljubljani, Mariboru, Nišu i od 1936. u Zagrebu.

Planinarstvom i alpinizmom počeo se baviti još kao dječak. Suosnivač je Planinarskog društva Željezničar iz Zagreba 1950., čiji je bio i predsjednik od 1953. do 1955. godine.

Sudjelovao je u brojnim speleološkim istraživanjima u Hrvatskoj, u kojima je svojim alpinističkim znanjem i iskustvom pomagao naročito u početnim istraživanjima jama. Za potrebe istraživanja dubokih jama 1954. je konstruirao, a 1955. i izradio speleološko vitlo s 250 metara užeta pomoću kojeg je u razdoblju od 1955. do 1975. istraženo šezdesetak jama s velikom početnom vertikalom u Hrvatskoj, a nekoliko i u Srbiji. Danas se navedeno vitlo nalazi u Speleološkom muzeju i trajno podsjeća na inženjera Josipa Grudena.

Zbog svojih zasluga u unaprjeđenju rada spasilačke službe u njezinim prvim godinama rada imenovan je 1956. za njezina počasnog člana, a primio je i više priznanja.

Gruden je bio dosta aktivan i u atletici, pa je bio i predsjednik Jugoslavenskog atletskog saveza sa sjedištem u Zagrebu od 1938. do 1940. godine.

Josip Gruden preminuo je 10. rujna 1990. u Zagrebu.

Alfred PICHLER

Istaknuti član sokolske organizacije i prijeratni sportski dužnosnik

Alfred Pichler rođen je 14. travnja 1887. u Osijeku. U rodnom gradu završio je osnovnu školu i gimnaziju te maturirao 1915. godine. Samo pet dana nakon mature morao je na bojište Prvog svjetskog rata. U Osijek se vraća u prosincu 1918., a 1919. se zapošljava u Prvoj državnoj realnoj gimnaziji u Zagrebu kao nastavnik gimnastike. Paralelno upisuje i prirodne nauke na Filozofском fakultetu. U gimnaziji ostaje kao nastavnik do 1927., kada polaže profesorski ispit i do 1928. radi kao profesor prirodopisa i gimnastike.

Godine 1933. postaje načelnik Sokolske župe Zagreb, gdje ostaje do 1935., kada je izabran za načelnika Sokolskog saveza Jugoslavije i na toj dužnosti ostaje do 1940. godine. Od 1939. do 1941. član je Upravnog odbora Jugoslavenskog olimpijskog odora.

Već u osnovnoj školi Pichler je vježbao s mlađim sokolskim naraštajem. U petom razredu gimnazije postaje sokolski pripravnik u prednjačkom zboru. Vrlo brzo postaje voditelj djece i mlađih članova s kojima vježbaju i pojedini profesori. Godine 1911. sudjeluje na poznatom sletu u Zagrebu, 1912. u Pragu, a dvije godine kasnije polazi savezni tečaj u Zagrebu.

Pichler 1919. oživljava sokolsko društvo u Donjem gradu u Osijeku. Iste godine odlazi u Zagreb, gdje odmah postaje tajnik prednjačkog zbara, a 1922. ulazi u Tehnički odbor župe. Godine

1924. kao tajnik Tehničkog odbora organizira slet u Zagrebu. Objavio je veliki broj knjiga o sokolstvu.

Rješenjem Narodnog odbora Općine Osijek od 10. lipnja 1945. Alfred Pichler proglašen je mrtvim.

Milan KRAJAČIĆ

Legendarni trener nekoliko generacija atletičara sa Save

Milan Krajačić rođen je 1. prosinca 1908. u Vodostaju kraj Karlovca. Završio je gimnaziju, učiteljsku i komercijalnu školu. Radio je u Informatoru, a prije toga bio je vojni pilot.

Nakon završetka atletske karijere u HAŠK-u, gdje je uglavnom postizao dobre rezultate na domaćoj sceni, Krajačić, po nadimku Cic, postao je 1932. trener u ŠK Marathon, a poslije rata u Atletskom akademskom klubu Mladost iz Zagreba. Bio je trener specijalist za sprint.

Krajačić je bio dugogodišnji trener niza generacija atletičara sa Save. Poznat je bio po upornosti kojom je provodio svoju školu trčanja na svakom treningu. U korak svakog svog pulena ugradio je stotine „sitnih jogova i visokih skipova“. Između ostalih, trenirao je Viktora Šnajdera, Rajka Milera, Brunu Oslakovića, Vedrana Žuvetu, Zvonimira Vrančića, Vladimira Margetića, Miru Bosnaru, Nedu Frank i mnoge druge uspješne atletičare tog vremena.

Bio je član uprave ZOFD Mladosti. Dobio je Republičku nagradu fizičke kulture 1980. za iznimno stvaralaštvo u području fizičke kulture, nagrađen je Nagradom Zagrebačkog sportskog saveza 1983. te Trofejom Mladosti za najboljeg sportskog djelatnika 1961. godine.

Milan Krajačić preminuo je 5. svibnja 1992. u Zagrebu.

Kosta PETROVIĆ

Istaknuti arhitekt, sokolaš i promicatelj tjelesnog vježbanja

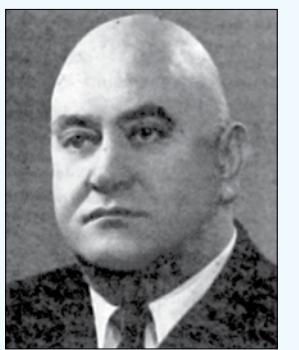
Kosta Petrović rođen je 31. svibnja 1891. u Klanjcu. Otac mu je bio gradski savjetnik, koji se skrasio u Subotici. Završio je Tehnički fakultet, a od 1. kolovoza 1914. do 1. prosinca 1918. neprekidno je bio na vojnim dužnostima. Cijeli život obilježen mu je radom u Tehničkoj službi, nesebičnim entuzijazmom u sokolskom pokretu i članstvom u masonskoj loži Alkotas.

Po njegovu projektu je od 16. travnja do 6. lipnja 1936. u Subotici izgrađen objekt za Svesokolski slet. Stadion je prvi put poslužio kao sokolsko sletište za IV. Pokrajinski slet u Subotici 1936., čiji je jedan od glavnih organizatora bio upravo Petrović.

Ovim projektom stadiona u Subotici Petrović se predstavio na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu. Od 1939. bio je počasni savjetnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Kosta Petrović je graditeljstvu i projektiranju prilazio s naučne strane. Po njemu cilj urbanističkog planiranja i arhitektonskog talenta je pružiti mogućnost čovjeku za odmor i rekreativnu aktivnost u uređenim zelenim površinama, parkovima, odmorišta i sportskim stadionima. Poseban naglasak u svojim napisanim djelima, a također i u svojim projektima, posvećuje tjelesnom vježbanju i učenju kao preduvjetima za sreću i zdrav život.

Kosta Petrović preminuo je 22. srpnja 1965. u Subotici.

Juraj DOMINIS

Tvorac šibenskog veslanja i olimpijskog osmerca Krke

Juraj Dominis rođen je 22. travnja 1888. u Biogradu. Pučku školu polazio je i Biogradu, gimnaziju u Zadru, a Pravni fakultet završio je u Pragu. Službu je započeo 1911. u okružnom i kotarskom sudu u Šibeniku, a potom je radio kao odvjetnik u Zadru i Biogradu. Od 1918. do 1945. imao je vlastitu odvjetničku kancelariju u Šibeniku, a od 1951. do 1958. u Zagrebu.

Za boravku u Šibeniku bio je vlasnik nekoliko tvornica i rudnika boksita i jedna je od najznačajnijih osoba u povijesti Veslačkog kluba Krka, čiji je predsjednik bio od 1927. do 1941. godine. Bio je i predsjednik Jugoslavenskog veslačkog saveza od 1933. do 1935. te predsjednik Turističkog saveza Dalmacije.

Šibenska Krka osnovana je 1923., a odmah po osnutku prva uprava Krke tražila je podršku građana kako bi prikupili novčana sredstva potrebna za normalan rad ovog pomorskog kluba. Odaziv građana bio je iznad očekivanja, a svoj prilog dao je i Dominis.

Već iduće godine Juraj Dominis postaje član uprave Krke i jedan od najaktivnijih članova, na redne 1925. postaje potpredsjednik, a 1927. i predsjednik kluba koji je primljen i u Jugoslavenski veslački savez. Dominis je bio i počasni savjetnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

U olimpijskoj 1936. godini bilo je dosta turbulencija u radu kluba i Jugoslavenskog veslačkog saveza, nakon čega je Dominis u jednom trenutku podnio i ostavku. Ostavka nije prihvaćena, a od lazak osmerca Krke na Olimpijske igre 1936. u Berlin, kao prvog jugoslavenskog osmerca u povijesti, vrhunac je dotadašnjeg rada Krke i njihova predsjednika Juraja Dominisa.

Juraj Dominis preminuo je 26. siječnja 1958. u Zagrebu.

Vjekoslav LAVŠ

Starješina splitskog sokola i prvi predsjednik Splitskog olimpijskog pododbora

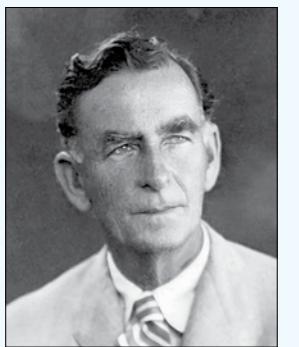
Vjekoslav Lavš rođen je oko 1880., vjerojatno u Sloveniji, iako je to nemoguće točno utvrditi. Bio je prvi predsjednik Splitskog olimpijskog pododbora. Upravo je prvi Olimpijski pododbor u zemlji osnovan 25. lipnja 1920. u Splitu na inicijativu Jugoslavenskog olimpijskog odbora. Osnivačka sjednica održana je u Domu sokolskog društva Split. Prvi predsjednik bio je dr. Vjekoslav Lavš.

U cilju propagiranja sporta, Olimpijski pododbor organizirao je razne sportske priredbe u okviru pučkih natjecanja, kao i pokretanje lista *Jadranski šport*. Radi prikupljanja novca za pripreme i odlaska sportaša na olimpijske igre, ovaj pododbor je organizirao razna natjecanja i balove. Prvo natjecanje održano je pod nazivom Olimpijski dan 15. listopada 1922. Splitski olimpijski pododbor je 12. ožujka 1921. priredio vrlo uspješni veliki ples u foajeu splitskog kazališta, a takvo što je bila rijetkost u tadašnjoj zajedničkoj državi. Radi propagiranja olimpijskog pokreta i ostvarivanja svih zadaća Jugoslavenskog olimpijskog odbora te prikupljanja potrebnih finansijskih sredstava, u okviru Olimpijskog dana svake su godine održavane i druge manifestacije.

U tom razdoblju splitski sport je bio u velikom usponu. Jedinstven je slučaj iz 1929. godine, kada su četiri splitska kluba osvojila prvenstvo države - Gusar u veslanju, Hajduk u nogometu, Jadran u plivanju i Labud u jedrenju. Od tada se udomačila poznata uzrečica kako je Split „najSportskiji grad na svetu“.

Može se reći da je sport u Splitu pod vodstvom Vjekoslava Lavša doživio pravi procvat, iako su mnogi klubovi osnovani ranije. Pravi zamah doživljavanju upravo dvadesetih godina prošlog stoljeća, u čemu nedvojbeno velik dio zasluga pripada i Olimpijskom pododboru na čelu s Vjekoslavom Lavšom.

Podaci o smrti Vjekoslava Lavša su nepoznati.

Žarko DEŠKOVIĆ

Inženjer na čelu Labuda, Hajduka i Aero kluba Split

Žarko Dešković rođen je 18. travnja 1891. u Splitu. Pored nogometa, najveći trag ostavio je u jedriličarskom sportu. Srednju je školu polazio je u Splitu, dok je studije završio na Tehničko-građevinskom fakultetu u Pragu. Između dvaju svjetskih ratova vodio je u Splitu vlastito projektno-građevinsko poduzeće koje se istaknulo u gradnji bivše banske palače u Splitu i na izgradnji ceste Trogir – Split.

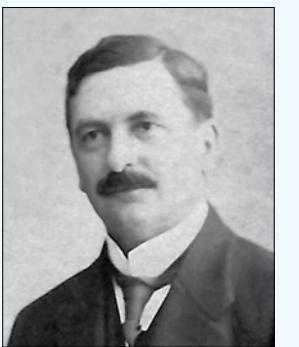
Po završetku studija živi i radi u Splitu te već 1922. kao oduševljeni poklonik jedrenja, pokušava formirati jedriličarsku sekciju pri Veslačkom klubu Gusar, žećeći time postupno izgraditi temelje splitskom jedrenju. U tome uspijeva tek 1924. odazvavši se pozivu da bude jedan od čelnika društva Labud u osnivanju.

Dešković je organizirao i prve regate za prvenstvo Jugoslavije oko srednje Dalmacije, jedrenje oko Mrduje te hvarske i viške regate. Od 1926. do 1941. predsjednik je Labuda, a poslije 1945. sve do smrti je počasni klupski predsjednik.

Žarko Dešković je i graditelj naše prve nacionalne jedrilice nazvane Labud I. Velike su njegove zasluge za tiskanje naše prve brošure o jedrenju 1931., u nakladi Jadranskih klubova Labud.

Dešković je mnogo doprinio i u napretku Hajduka, u vrijeme svog predsjednikovanja klubom od 1930. do 1932. godine. Bio je i plivački sudac te predsjednik Aero kluba Split. Bio je i aktivan član Splitskog auto kluba.

Žarko Dešković preminuo je 10. veljače 1972. u Splitu.

Vjekoslav HENGL

Gradonačelnik i zaslužni osječki društveni djelatnik

Vjekoslav Hengl rođen je 15. travnja 1875. u Donjem Miholjcu, pod krštenim imenom Aloysius. Osnovnu školu završio je u rodnom Miholjcu, a gimnaziju u Osijeku. Studij prava završio je u Beču, nakon čega je 1910. postao odvjetnik i kraljevski javni bilježnik u Osijeku. Bio je jedan od vodećih članova Hrvatske zajednice u Osijeku. Oženio se bogatom nasljednicom Matildom Gillming, kćerkom veleposjednika Ladislava Gillminga, vlasnikom nekoliko najelitnijih nekretnina u Osijeku (zgrade osječkog gornjogradskog kasina, danas HNK, hotela pored nje, nadalje zgrade na trgu Ante Starčevića, u Strossmayerovo ulici), dok su zgradu današnje Gradske i sveučilišne knjižnice - prema predaji - dobili za vjenčani dar.

Od 1920. do 1934. (uz prekid 1927.) obnašao je dužnost gradonačelnika grada Osijeka i zaslužan je za velika infrastrukturna ulaganja te urbanistički razvoj grada. Uz njegovo ime veže se rušenje bedema u cilju povezivanja gradskih cjelina (Gornji grad, Tvrđa, Donji grad) električnim tramvajem. Dovršena je električna centrala, podižu se brojne javne zgrade, napravljeni su veliki pomaci na području gradske cestogradnje, kanalizacije i ostale infrastrukture. Za vrijeme njegova načelnikovanja izrađeni su urbanistički planovi i regulatorne osnove koji su uvelike utjecali na današnji izgled grada. Bilo je to vrijeme elektrifikacije i električnog tramvaja te razvoja tvornica, zahvaljujući kojima je Osijek tada bio drugi grad po značaju, odmah iza Zagreba. Niz godina Hengl je sudjelovao u radu raznih foruma Saveza sportova Kraljevine Jugoslavije i Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Vjekoslav Hengl preminuo je 6. studenoga 1961. u Osijeku.

Jurica Gjuro RUŽIĆ

Istaknuti javni djelatnik sa Sušaka

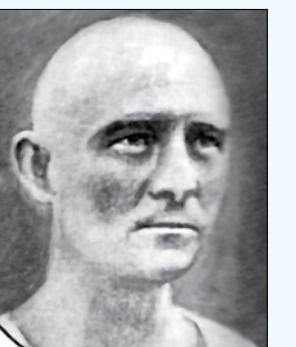
Jurica Gjuro Ružić rođen je 28. rujna 1891. na Sušaku. Otac mu se obogatio izradom i trgovinom kožom, a od 1907. do 1909. bio je i gradonačelnik Sušaka. Majka mu je bila kći dvorskog savjetnika i zagrebačkog načelnika Nikole Badovinca. Srednju školu pohađao je na Sušaku i u Grazu, a ekonomske studije u Londonu.

Ružić je gradonačelnik Sušaka bio od 1929. do 1939. godine. Gradska biblioteka na Sušaku osnovana je 1930. kada je grad imao oko 16 000 stanovnika. Otvoren je Gradski muzej, a izlazile su i Primorske novine. Svojevrsna kruna svih Ružićevih napora bila je gradnja Hrvatskog kulturnog doma, čiji je neboder s 14 katova zamišljen tada kao najviša zgrada u državi. Zalagao se za izgradnju cestovne magistrale duž jadranske obale od Sušaka do Budve, kao i cestovnih pravaca prema Ljubljani i Zagrebu.

Kao istaknuti javni djelatnik Ružić je u tom razdoblju aktivno sudjelovao i u radu raznih foruma Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Poslije Drugog svjetskog rata, kada je obitelji oduzeta imovina, radio je kao lovni referent, a umirovljen je kao lovni inspektor 1967. u Rijeci.

Jurica Gjuro Ružić umro je 21. listopada 1976. u Rijeci.

Fran LHOTSKY

Gimnastički prednjak, međunarodni sudac, sokolski dužnosnik i nastavnik tjelesnog odgoja

Fran Lhotsky rođen je 13. lipnja 1889. u Zagrebu. Gimnastikom se počeo baviti već 1900., a 1906. nastupa na prvom Hrvatskom svesokolskom sletu u Zagrebu.

Za života se isticao progresivnim radom u sokolskim organizacijama u Zagrebu, Splitu, Osijeku i Rijeci. Završio je prednjačke tečajeve u Zagrebu 1911. i Pragu 1913. godine.

Lhotsky je bio član prednjačkog Zbora Hrvatskog sokola u Zagrebu 1910. te zamjenik načelnika i načelnik Sokola Zagreb I te zamjenik načelnika Sokolske župe Petar Svačić u Zagrebu 1919. godine. Načelnik je Sokolske župe Strossmayer u Osijeku 1925. te načelnik Sokolske župe Vojvoda Hrvoje u Splitu od 1933. do 1941. godine. Održavao je gimnastičke tečajeve s učiteljima srednje Dalmacije, a od 1933. do 1939. Lhotsky je nastavnik gimnastike (tjelesnog odgoja) u muškoj i realnoj gimnaziji u Splitu.

Poslije Drugog svjetskog rata Lhotsky je predsjednik Komisije za opće fizičko obrazovanje Oblasnog fiskulturnog odbora za Dalmaciju i član fiskulturnih društava Jadran, Gusar i Hajduk u Splitu.

Godine 1948. postaje član, a kasnije i načelnik Gimnastičkog društva Zagreb I. Lhotsky je organizator i sudionik sokolskih sletova poslije Prvog svjetskog rata u zemlji i inozemstvu te velikog broja sletova, akademija i drugih javnih priredbi poslije završetka Drugog svjetskog rata. Komponirao je preko 50 akademskih sastava i vježbi za javne priredbe i natjecanja.

Fran Lhotsky preminuo je 22. studenoga 1963. u Zagrebu.

Kosta JOANOVIĆ

Atletska legenda HAŠK-a i član prve atletske reprezentacije Kraljevine Jugoslavije

Kosta Joanovačić rođen je 24. srpnja 1891. u Vršcu. Školovao se u Vršcu, Budimpešti i Zagrebu. Studij je započeo u Budimpešti, a diplomirao je na zagrebačkom sveučilištu stekavši zvanje inženjera građevinarstva.

Odmah po dolasku u Zagreb, postao je član atletske sekcije HAŠK-a. Atletska sekcija u HAŠK-u je postojala neprekidno od 1907. jer je HAŠK osim nogometra, svuda promovirao atletiku, najviše među srednjoškolcima i studentima. U početku se Joanovačić natjecao u više disciplina, ali se zadržao na bacanju kugle gdje je postizao odlične rezultate. Bio je veliki prijatelj s tadašnjim tajnikom Atletske sekcije Miroslavom Dobrinom, koji je puno napravio da se Joanovačić po dolasku u Zagreb približi HAŠK-u i atletici. Joanovačić se 1922. vratio u Vršac i postao član Atletskih klubova Željezničar i Obilić iz Velikog Bečkereka, danas Zrenjanina. Prvi jugoslavenski rekord u bacanju kugle s dvije ruke postavio je u Zagrebu 1920., a drugi 1921. u Velikom Bečkereku. Joanovačić je bio član prve atletske reprezentacije Kraljevine Jugoslavije u Beogradu 1922., a nastupio je iste godine i na tromeču u Pragu i 1925. na natjecanju pet zemalja u Beču.

Po povratu kući Kosta Joanovačić je i dalje bio sportski dužnosnik. Tako je bio i predsjednik Vojvodanskog lakoatletskog saveza od 1922. do 1925. godine.

Godine 1952. dobio je zlatnu spomen-plaketu Jugoslavenskog atletskog saveza. Kosta Joanovačić preminuo je 27. prosinca 1961. u rodnom Vršcu.

Alfred ŠALEK

Liječnik i doajan zdravstvene skrbi o sportašima u Hrvatskoj

Alfred Šalek rođen je 26. veljače 1873. u Komaromu, gradu na granici Mađarske i Slovačke. Bio je liječnik, a struku je „naslijedio“ od oca, koji je bio vojni liječnik. Alfred je odrastao u Pragu, odakle se preselio u glavni grad Hrvatske. Ondje je „prilagodio“ prezime u Šalek.

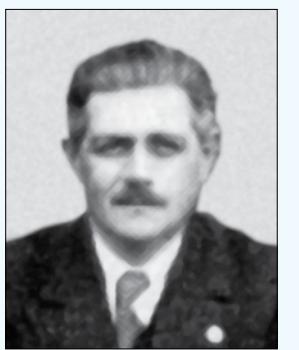
Predsjednik Gradanskog bio je između 1930. i 1932. godine.

Dr. Alfred Šalek objavio je 1929. u *Liječničkom vjesniku* cjelovit prikaz problematike zdravstvene kontrole u sportu. U istom članku nalaze se i zanimljivi podaci o povijesti sportske medicine u Hrvatskoj. Tako Šalek navodi da je 1925. pokušao, u suradnji s još nekolicinom istaknutih liječnika, u Zagrebu osnovati Udruženje liječnika za promicanje sporta u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca.

Cilj te grupe liječnika bio je promicanje sporta predavanjima o higijeni sporta, o zloupotrebi alkohola i nikotina u sportu, o organizaciji liječničke službe tijekom natjecanja, o obveznim preventivnim pregledima sportaša, o uređenju objekata i opreme prema pravilima higijene, zatim održavanjem tečajeva o prvoj liječničkoj pomoći i sličnim aktivnostima.

Sudionici tog sastanka sastavili su i pravila rada Udruženja i poslala ih Liječničkoj komorri. Međutim, udruga nikada nije počela službeno djelovati, već su aktivnosti, kao i desetljećima kasnije, ostale na dobroj volji i privatnoj inicijativi liječnika zaljubljenika u sport. Doktor Šalek u isto vrijeme uočava potrebu da se otvoriti više zdravstvenih savjetovališta za sport u Hrvatskoj, predlaže organizacijski oblik, kadrove i sadržaj rada. Mnogi njegovi prijedlozi nisu ni do danas ostvareni.

Alfred Šalek preminuo je 26. lipnja 1933. u Zagrebu.

Otmar FERRARI

Istaknuti biciklist i biciklistički dužnosnik između dva svjetska rata

Otmar Ferrari rođen je 23. rujna 1872. u Zagrebu. Djetinjstvo je proveo u Karlovcu, a poslije završetka gimnazije u gradu na Korani vraća se u Zagreb gdje se priključuje sokolskoj organizaciji. Aktivan je u više sportova, a najviše u bicikлизmu. Poznato je da je Hrvatski klub biciklista osnovan kao Sekcija hrvatskog sokola 1887. u Zagrebu. Klub se kasnije osamostalio pod nazivom Hrvatski biciklistički klub Sokol. Više od 50 godina taj klub bio je nositelj biciklističkog sporta u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Prvo kružno trkalište u dužini od 333 metra izgrađeno je 1891. na lokaciji današnjeg Rooseveltova trga, a 1895. napuštanju je zbog gradnje gimnazije. Novo je izgradilo Prvo hrvatsko društvo biciklista na Koturaškoj cesti. Sokol je izgradio i treći velodrom na mjestu gdje se danas nalazi stadion Dinama u Maksimiru.

Od brojnih utrka u kojoj su sudjelovali članovi kluba ističu se međunarodne priredbe 4. i 5. rujna 1897. na otvorenju trkališta i proslava desetogodišnjice postojanja kluba, kao i one 14. i 15. kolovoza 1898. na kojima sudjeluju vozači iz Beograda, Ljubljane, Maribora, Praga, Budimpešte, Trsta, Berlina, Graza i Beča. Otmar Ferrari bio je sportski djelatnik koji se u cijelosti stavio u službu kluba. Više godina obnašao je dužnost predsjednika Hrvatskog kluba biciklista Sokol. Zalagao se da najbolji natjecatelji kluba budu i u upravi. Tako su za mandata Otmara Ferraria u Upravnom odboru kluba bili Šurman, Pavlija, Dukanović, Grgac, Sović i druge legende hrvatskog bicikлизma između dvaju svjetskih ratova.

Otmar Ferrari preminuo je 25. kolovoza 1952. u Zagrebu.

Drago ČOP

Osnivač Tenis-kluba pomoćnih liječnika i predsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza

Drago Čop rođen je 10. siječnja 1898. u Velikoj Gorici. Gimnaziju je pohađao i maturirao 1918. u Karlovcu, a medicinu diplomirao u Grazu 1922. godine. Na Neurološkoj klinici u Zagrebu 1925. završava specijalizaciju iz neuropsihijatrije, ali se posvećuje fizikalnoj terapiji i hidroterapiji.

Godine 1928. voditelj je Javnog kupališta i zavoda za fizikalno liječenje Terapija Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu, u kojem 1938. osniva posebnu Stanicu za reumatske bolesti – prvu specijaliziranu ustanovu za liječenje reumatskih bolesti u Jugoslaviji. Zavod i stanicu (nakon rata Centralna reuma-stanica) vodi sve do umirovljenja 1960., s prekidom za okupacije. Od 1949. do 1950. voditelj je uprave za suzbijanje reumatizma Povjereništva za narodno zdravlje Narodnog odbora Zagreba, organizira i vodi stručni nadzor u lječilištu Stubičke Toplice te potiče uređenje nekoliko reumatoloških bolničkih odjela u Rijeci, Krapinskim Toplicama i dr.

Godine 1925. osnovoja je Tenis-klub pomoćnih liječnika iz kojeg se razvio Akademski teniski klub, vodeći domaći klub u teniskom sportu. Bio je njegov predsjednik te predsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza od 1937. do 1941. godine. Zaslужan je za gradnju prvog teniskog stadiona u Hrvatskoj na zagrebačkoj Šalati.

Drago Čop preminuo je 2. kolovoza 1963. u Rakovom Potoku kraj Zagreba.

Karlo BLAHA

Istaknuti trener mačevanja i dužnosnik u predratnoj Jugoslaviji

Karlo Blaha rođen je 11. svibnja 1878. u Beču. Osnovnu školu završio je u Beču, a potom je polazio vojne škole: srednju školu od 1888. u Kiseku (Kőszeg), Militär-Oberrealschule od 1892. u Hranicama (tada Marisch–Weisskirchen) te Militärakademie od 1895. u Bečkom Novom Mjestu.

Godine 1898. postao je poručnik, a 1903. završio je K.U.K. Kriegschule u Beču. U jugoslavensku vojsku stupio je 28. lipnja 1919. u čin majora, 1922. unaprijeđen je u čin potpukovnika, a 1926. u čin pukovnika. Umirovljen je 1927. godine.

Do početka studenoga 1951. živio je u Zagrebu. Mačevanje je naučio u vojnim školama te nastupao na turnirima i mačevalačkim akademijama. Bio je trener Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba u Zagrebu od 1924. do 1931. i Hrvatskog športskog kluba Concordia od 1932. do 1935. Njegovi su učenici Krešimir i Branimir Tretinjak, Vladimir Podhraški i Erik Hauptmann.

Karlo Blaha jedan je od organizatora Mačevalačkog saveza Kraljevine SHS u Zagrebu 1927. te glavni organizator brojnih akcija hrvatskih i jugoslavenskih mačevalaca. U Zagrebačkom mačevalačkom klubu bio je predsjednik od 1935. do 1941., a u Jugoslavenskom mačevalačkom savezu oružar 1931., glavni tajnik od 1932. do 1934., savezni kapetan 1934. i 1935., potpredsjednik 1935. i od 1937. do 1941. te počasni predsjednik 1936. godine.

Od jeseni 1932. do 1939. uredio je *Glasilo Jugoslavenskog mačevalačkog saveza*. S francuskoga je u Zagrebu 1938. preveo Pravila Međunarodnog mačevalačkog saveza.

Karlo Blaha preminuo je 5. prosinca 1951. u Grazu.

Nenad GRISOGONO

Otac splitskog jedrenja i važan teniski dužnosnik

Nenad Grisogono rođen je 16. studenoga 1907. u Splitu. Vrlo mlad diplomirao je na Pravnom fakultetu u Pragu. U Beogradu je otvorio odvjetnički ured. Bio je zagrijeni sportaš s posebnim talentima za boks, tenis, jedrenje i šah. Jedan je od pokretača jedrenja u Splitu. U siječnju 1921., u dačari starog škvera Kočbine, okupila se splitska mlađež među kojom je bio i Nenad Grisogono i odlučila osnovati Srednjoškolsko društvo za promicanje jedrenja Labud. Za prvog tajnika „divlje“ neregistriranog kluba izabran je Grisogono. Prvi je u klubu izradio projekt sandolina L1, L2, L3 i L4, koje su se sastojale od tri daske od jelovine, dok su im prova i krma bila pokrivene nauljenim platnom.

Rad Labuda službeno je započeo 11. studenoga 1924., kada je veliki župan splitske oblasti Ivo Perović odobrio klupska pravila, koja je izradio Promicateljski odbor u kojem je Nenad Grisogono bio tajnik. Kao aktivni jedriličar postizao je solidne rezultate. Bio je drugi na klupskoj regati 1925., a na istoj regati pobijedio je 1926. i dobio srebrni pokal *Jadranske straže*. Bio je i sudionik prve Mrdujske regate održane 1927. godine.

Pored jedrenja Grisogono je vrlo aktivna u splitskom tenisu te 1926. postaje tajnik Jugoslavenskog teniskog kluba Split. Prvu nacionalnu dužnosnicu aktivnost u tenisu dr. Nenada Grisogona bilježimo na sjednici Skupštine Jugoslavenskog teniskog saveza održanoj 13. travnja 1935., kada je izabran za člana Tehničkog odbora JTS-a. Grisogona 1939. nalazimo u čelnistvu Jugoslavenskog teniskog saveza.

Dr. Nenad Grisogono preminuo je 16. prosinca 1993. u Londonu.

Pero KOLIĆ

Jedan od osnivača i dugogodišnji predsjednik Športskog kluba Jug

Pero Kolić rođen je u 3. lipnja 1900. u Dubrovniku. Po zanimanju je bio diplomirani pravnik. Radio je kao pravnik u raznim službama na području Jugoslavije, a 1933. radi kao tajnik u tadašnjoj administrativnoj jedinici na otoku Lopudu kraj Dubrovnika. Od rane mладости je kao volontер istaknuti sportski dužnosnik.

Jedan je od sudionika na osnivačkoj skupštini Športskog kluba Jug 30. travnja 1923. uz Rudija Reša i Antonija Nardellija te Zdenka Šapru, vaterpolista i nastavnika glazbe.

Jug od 1924. kada bilježi svoj prvi nastup, pa do 1961. kada je izgrađen bazen olimpijskih dimenzija u Gružu, nastupa u starom portu (stara gradska luka), a Pero Kolić rukovodi organizacijom treninga i utakmica kao i organizacijom izgradnje olimpijskog bazena.

Djeluje kao istaknuti sportski dužnosnik do kraja svog života. Dugo godina bio je predsjednik Športskog kluba Jug, a kada zbog slabijeg zdravlja napušta dužnost predsjednika kluba, ostaje doživotni počasni predsjednik.

Dobitnik je niza nagrada od kojih je najistaknutija nagrada Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske za godinu 1961.

Na prvim poslijeratnim Olimpijskim igrama u Londonu 1948. Pero Kolić bio je među uzvanicima Međunarodnog olimpijskog odbora, no ne dobiva putovnicu od tadašnjih službi jer je okarakteriziran kao „protivnik Jedinstva“. Naime, nakon Drugog svjetskog rata nova je vlast zahtijevala da se ime kluba Jug promijeni u Jedinstvo kao simbol novog doba.

Pero Kolić preminuo je 8. travnja 1966. u Dubrovniku.

Rudi REŠ

Istaknuti sportaš i dužnosnik u vodenim sportovima

Rudi Reš rođen je 15. kolovoza 1896. na Sušaku. Svojim dugogodišnjim aktivnostima, kao sportaš, trener, sudac i dužnosnik u plivanju, vaterpolu i skokovima u vodu ostavio je dubok trag u riječkom i dubrovačkom sportu.

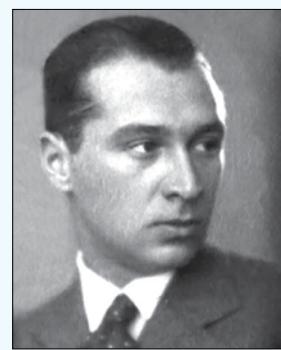
Plivanjem se počeo baviti sa 17 godina na rodnom Sušaku. Već prije Prvog svjetskog rata sudjeluje na plivačkim natjecanjima ostvarivši zapažene rezultate za svoj klub Victoriju sa Sušaka. Sudjelovao je i na prvom Prvenstvu Jugoslavije 1921. na Bledu gdje je osvojio drugo mjesto na 1500 metara. Boje svoga kluba branio je do 1923., kada je kao službenik Prve hrvatske štedionice premješten u Dubrovnik.

Svoje plivačko i vaterpolsko znanje prenio je na mladiće i djevojke koji su se družili na kupalištu Danče. Jedan je od osnivača Plivačkog kluba Jug, koji tada uz plivanje njeguje vaterpolo i skokove u vodu. Svoju karijeru u vaterpolu i plivanju završio je 1928. godine. Nastavio je raditi u klubu kao trener. Radi posla je 1930. premješten u Mostar, gdje pokreće osnivanje plivačkog kluba. Nedugo nakon toga vraća se na Sušak, i u svojoj 34. godini nastupa za Victoriju.

Godine 1936. Reš poslom odlazi u Novi Sad, gdje osniva Plivački klub Galeb i tamo ostaje do početka Drugog svjetskog rata. Nakon rata neko je vrijeme radio u Zagrebu, gdje je pomogao u radu Plivačkog kluba Mladost.

Dobio je 1957. Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Rudi Reš preminuo je 20. svibnja 1971. u Dubrovniku.

Artur MAJER

Dermatovenerolog zaslužan za razvoj i opstanak hokeja na travi u Hrvatskoj

Artur Majer rođen je 26. siječnja 1904. u Zagrebu. Maturirao je u Drugoj klasičnoj gimnaziji 1922. godine. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu u Zagrebu, uz kraći boravak u Beču 1930. godine. Specijalizirao je dermatovenerologiju u Bolnici Milosrdnih sestara u Zagrebu.

U vrijeme dok je bio gimnazijalac, u Zagrebu je obnovljen rad Sportskog društva Marathon koji je bio prekinut zbog Prvog svjetskog rata i kojem se Majer priključuje 1923. godine.

Početkom tridesetih godina prošlog stoljeća nakon završetka fakulteta više nije igrao hokej na travi, ali je ostao aktiv u Marathonu kao odbornik. Kada je 15. travnja 1936. u Zagrebu osnovan Jugoslavenski hockey savez, postao je njegov drugi tajnik uz Branimira Borića, a do Drugog svjetskog rata bio je i glavni tajnik Jugoslavenskog hockey saveza.

Nakon Drugog svjetskog rata Majer je sudjelovao u pokretanju Cupa veterana koji je održavan od 1952. do 1960. u Zagrebu. U kasnijoj fazi svog života bio je član Savjeta za fizičku kulturu općine Trešnjevka. U sportu je bio aktivan više od 40 godina i njegove zasluge za razvoj i opstanak hokeja na travi u Zagrebu i Hrvatskoj su goleme.

Artur Majer preminuo je 11. prosinca 1996. u Zagrebu.

Krešimir TRETINJAK

Mačevalački olimpijac i istaknuti dužnosnik

Krešimir Tretinjak rođen je 4. svibnja 1905. u Svetom Martinu pod Okićem. Po zanimanju je bio viši tehničar za telefoniju i telegrafiju. Bio je jedan od prvih reprezentativaca u mačevanju, a natjecao se u sablji i maču.

U mладости se bavio s više sportova, naročito nogometom, koji je igrao punih 11 godina. Nastupao je za zagrebačke klubove HAŠK, Hrvatski sportski klub, Špartu i Sportski klub Penkala.

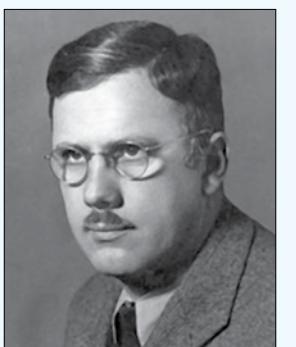
Ipak, njegov glavni sport bio je mačevanje. Tijekom karijere nastupao je za Teškoatletski klub Herkules, gdje je bio član mačevalačke sekcije, potom je bio član Prvog hrvatskog mačevalačkog kluba, a nakon Drugog svjetskog rata mačevao je za Lokomotivu.

Tretinjak je prvak Jugoslavije bio u borbi mačem 1936., 1937. i 1938., a 1950. bio je treći u borbi sabljom. Nastupio je i na Olimpijskim igrama u Berlinu 1936., gdje su od hrvatskih mačevalaca nastupali i Vladimir Mažuranić, Pavao Pintarić, Milivoj Radović i Branimir Tretinjak.

U suradnji s bratom Branimirovićem 1933. je konstruirao električni aparat za registraciju pogoda u mačevanju. Bio je to tek drugi takav aparat u svijetu. Prvi je imala Švicarska godinu dana ranije.

Tretinjak je bio tehnički tajnik Mačevalačkog saveza Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca od 1927. do 1928. godine. Nakon Drugog svjetskog rata bio je član Nadzornog odbora Jugoslavenskog mačevalačkog saveza od 1949. do 1951., a potom je bio član Upravnog odbora Saveza od 1951. do 1959. godine. Bio je i predsjednik Mačevalačkog kluba Lokomotiva iz Zagreba.

Krešimir Tretinjak preminuo je 22. rujna 1987. u Zagrebu.

Ivica SUDNIK

Istaknuti planinar, osnivač je i prvi predsjednik Sanjkaškog saveza Hrvatske

Ivica Sudnik rođen je 24. listopada 1910. u Samoboru. Bio je istaknuti turistički i sportski djelatnik te publicist, član brojnih samoborskih sportskih društava i aktivan planinar. Od 1925. član je Hrvatskog planinarskog društva Japetić iz Samobora, čiji je predsjednik od 1953. do 1982. godine. Sudnik je zaslužan i za izgradnju planinarskog doma na Velikom Dolu koji će 2005. ponijeti njegovo ime. Aktivno sudjeluje i u radu Hrvatskog planinarskog saveza (tada Planinarski savez Hrvatske), a bio je i član uprave te predsjednik Komisije za povijest planinarstva.

U sklopu HPD-a Japetić Sudnik 1931. osniva sanjkašku sekciju i priređuje prvo skijaško prvenstvo Samobora. Osnivač je i prvi predsjednik Sanjkaškog saveza Hrvatske 1962. godine. Bio je i član Sport kluba Triglav, Hrvatskog športskog kluba Samobor, a osnivač je i direktor Samoborskog muzeja od 1948. do 1981. godine. Od 1965. član je Republičke komisije za povijest sporta Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, u razdoblju od 1968. do 1972. Savezne komisije za povijest fizičke kulture, a od 1968. član je međunarodne Radne grupe za povijest fizičke kulture i sporta CIEPS.

Za *Hrvatski dnevnik* izvještavao je s Olimpijskih igara 1936. u Berlinu. Dobitnik je brojnih priznanja od kojih izdvajamo odličje Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara 1996. Godine 1971. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a 1966. Republičku nagradu fizičke kulture. Po njemu se zove ulica i planinarski dom, a ispred Samoborskog muzeja 2007. postavljen mu je spomenik.

Ivica Sudnik preminuo je 24. rujna 2002. u Samoboru.

Miroslav ČABRIAN

Ugledni liječnik koji je obilježio slavno razdoblje jugoslavenskog tenisa

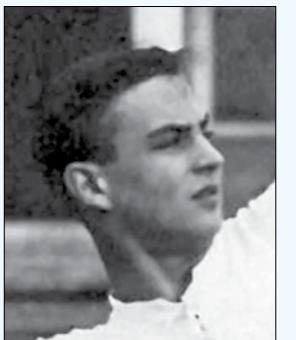
Miroslav Čabrian rođen je 10. lipnja 1878. u Zagrebu. Pripada jednoj od najuglednijih zagrebačkih obitelji svoga vremena. Nakon završetka osnovne i srednje škole u Zagrebu, u Beču je diplomirao na Medicinskom fakultetu. Vrlo mlađ rekreativno se bavio tenisom bez značajnijih natjecateljskih rezultata, a kasnije je kao ugledan liječnik pomagao sve zagrebačke teniske klubove.

Prvu veću aktivnost dr. Čabriana u nekom tijelu Jugoslavenskog teniskog saveza nalazimo 24. ožujka 1934., kada je na sjednici Skupštine Saveza održanoj u Zagrebu izabran za člana Tehničkog odbora. Na većim angažmanima u teniskom sportu dr. Čabriana nagovorio je njegov kolega i prijatelj, istaknuti liječnik Drago Čop, koji je više desetljeća obnašao odgovorne dužnosti u tenisu.

Na sjednici Skupštine Jugoslavenskog teniskog saveza održanoj 13. travnja 1935. za potpredsjednike su izabrani dr. Drago Čop, dr. Miroslav Čabrian i dr. Sava Grujić. Međutim, ubrzo se dr. Čabrian razilaže s dijelom vodstva Saveza i 1936. podnosi ostavku.

Iako nema formalnu dužnost u Jugoslavenskom teniskom savezu, dr. Čabrian i dalje ostaje aktiv u tenisu. Godine 1939. Jugoslavenski teniski savez zabilježio je najveći uspjeh od osnivanja osvajanjem europske zone Davisova kupa. Uvjerljivu pobjedu u finalu protiv Njemačke ostvarili su slavni mušketiri Franjo Punčec, Dragutin Mitić, Franjo Kukuljević i Josip Palada. Iako je formalno u tenisu djelovao kratko, dr. Miroslav Čabrian obilježio je razdoblje u kojem je osvojena europska zona Davisova kupa. Bitno je istaknuti da su u momčadi bili redom hrvatski tenisači.

Dr. Miroslav Čabrian preminuo je 10. travnja 1951. u Zagrebu.

Zdenko GRUND

Zaštitni znak zagrebačkog sportskog kluba Marathon

Mirko SIMOVIĆ

Istinski velikan hrvatskog plivanja i vaterpola

Mirko Simović rođen je 5. studenoga 1905. u Zagrebu.

Godine 1922. igra se prvo prvenstvo Jugoslavije u vaterpolu na kojem nastupaju HAŠK iz Zagreba, Victoria sa Sušaka, Primorje iz Ljubljane i Baluni iz Splita. Nakon državnog prvenstva popularnost vaterpola je rasla, pa su se uz vaterpolska odvijala i plivačka natjecanja, praćena komentarima u dnevnom tisku. U prvoj sezoni natjecanja u prvenstvu države Mirko Simović igra za HAŠK i jedan je od boljih igrača.

U osvrtu na plivačko i vaterpolo natjecanje na državnom prvenstvu koje je održano na Sušaku 9. i 10. kolovoza 1924. u *Jutarnjem listu* od 13. kolovoza navodi se vaterpolska utakmica između HAŠK-a i Brđanina iz Beograda u kojoj je najbolji igrač HAŠK-a Mirko Simović. Po navodima tiska Simović nije bio ništa slabiji ni u plivačkom natjecanju.

U Zagrebu je u prosincu 1934. osnovan Zagrebački plivački klub, a Mirko Simović bio je među osnivačima.

Velika je uloga Mirka Simovića i u radu Hrvatske športske slike za vrijeme Banovine Hrvatske. U prostorijama Hrvatske športske slike je 15. listopada 1939. održana i osnivačka skupština Hrvatskog plivačkog saveza, na kojoj je Mirko Simović zastupao Karlovačko športsko udruženje. Simović će uskoro postati tajnik Hrvatskog plivačkog saveza i izbornik hrvatske plivačke i vaterpolske reprezentacije. Ubrzo je postao i jedan od zastupnika plivanja i vaterpola u Skupštini Hrvatske športske slike.

Mirko Simović preminuo je 24. veljače 1987. u Zagrebu.

Šime VUČIĆ-ĐAKOVIĆ

Gimnastički prednjak i učitelj mačevanja i šaha u Splitu

Šime Vučić-Đaković rođen je 1879. u Šibeniku. Bio je učitelj tjelevoježbe i mačevanja te sportski dužnosnik. Diplomirao je gimnastiku i mačevanje u Pragu. U Pragu je pohađao mačevalačku školu talijanskog majstora Alesana i dobio diplomu učitelja mačevanja, a učitelj mu je ranije bio i slavni mačevalac Giuseppe Galante iz Venecije.

Po dolasku u Split postaje u Sokolu prvi prednjak i učitelj koji je poznavao Tyrševu sokolsku ideologiju i sustav tjelevoježbe. Pojavom profesora Šime Vučića-Đakovića na splitskoj mačevalačkoj sceni 1905. Split napokon ima pravu osobu i vrsnog učitelja, jednog od najboljih mačevalaca u Dalmaciji. U Splitu 1906. otvara i privatnu Školu mačevanja, koja daje odlične rezultate i postiže uspjehe. Škola mačevanja Šime Vučića-Đakovića djelovala je sve do početka Prvog svjetskog rata.

Na njegovu inicijativu u Splitu je 1911. osnovano prvo Hrvatsko mačevalačko društvo. U splitskoj gimnaziji predavao je gimnastiku, mačevanje, teoriju šaha i povijest sportova. I u splitskom Sokolu nastavio je podučavati, pa je tako 1927. osnovao Borilačku školu. Na Đakovićevu inicijativi u Splitu se 1933. osniva Mačevalački klub Vitez, koji djeluje do 1939., odnosno do njegove smrti.

Šime Vučić-Đaković preminuo je 7. kolovoza 1939. u Zagrebu.

Ivana TOMLJENOVIC-MELLER

Avangardna umjetnica s velikom sportskom karijerom

Ivana Tomljenović-Meller rođena je 2. studenog 1906. u Zagrebu.

Od ranog djetinjstva bavila se sportom, što je tada bilo neuobičajeno za djevojčice. Pokazala se izvrsnom atletičarkom, rukometničicom i košarkašicom. U atletici je osvajala odličja u skoku u dalj, skoku u vis i bacanju diska. Bavila se i tenisom, skijala je i vozila kajak. Bila je članica jugoslavenske reprezentacije u hazeni, s kojom je osvojila srebrno odličje na Svjetskom prvenstvu u Pragu 1930. godine.

Studirala je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu gdje je diplomirala slikarstvo u klasi profesora Ljube Babića. Potom je bila na poslijediplomskom studiju u Beču na Visokoj školi za umjetnički obrt gdje je proučavala metal. Nadahnuta predavanjem Hannesa Meyera, s još nekoliko studenata prekinula je studij i otišla u Dessau radi studiranja na Bauhausu. Njezino veliko fakultetsko obrazovanje bilo je još jedna osobina po čemu je odudarala od žena svog vremena.

Kao sportašica od rane je mladosti putovala sa sportašima na razne inozemne turnire i došla u dodir s ljevim idejama koje su se u ono vrijeme širile Europom. Iako je bila deklarirana ljevičarka, nikad nije bila članicom Komunističke partije.

Ivana Tomljenović-Meller preminula je 30. kolovoza 1988. u Zagrebu.

Darko PRVAN

Plivački inovator i prvi hrvatski profesionalni trener plivanja

Darko Prvan rođen je 8. prosinca 1913. u Splitu. Završio je Trgovačku akademiju u Splitu, kasnije je studirao ekonomiju u Zagrebu, ali nije diplomirao.

Započeo je plivati u Plivačkom klubu Triton iz Splita 1928., a kako se klub 1928. spojio s Jadranom, Prvan je postao plivač Jadrana. Trenerskim poslom počeo se baviti 1932. u Jadranu još dok je bio aktivni plivač. Život je posvetio plivanju. Proučavao je način plivanja Amerikanaca te posebice Japanaca. Njegov mlađi brat prevodio je iz francuskog časopisa *Natation* sve što je radio Jean Taris, tada najbolji europski plivač slobodnog stila na 400 metara. Iz njemačkog stručnog časopisa *Der Schwimmer* na koji je bio pretplaćen crpio je znanja o plivanju.

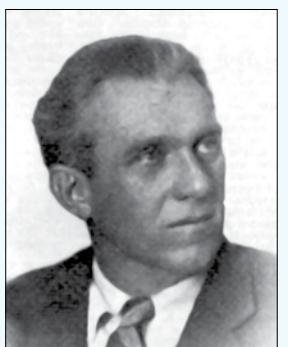
Plivački stručnjak Hrvoje Macanović organizirao 1935. u Splitu šestodnevni tečaj za trenerе plivanja, vaterpola i skokova u vodu. Prvan je sudjelovao kao demonstrator raznih stilova i predavač o sinkronizaciji pokreta disanja.

Na Olimpijske igre u Berlin 1936. Prvan je otišao o svom trošku kako bi mogao trenirati Tonka Gazzarija. Jugoslavenski plivački savez prijavio ga je kao plivača na 100 m slobodno kako bi mogao ući u olimpijsko selo. Još prije Igara u Berlinu Prvan je napisao veliki članak u zagrebačkom dnevnom listu *Novosti* od 29. lipnja 1936. pod naslovom „Novi prnsni stil! Butterfly!“. Tada je taj stil bio vrlo aktualan, jer se tek počeo primjenjivati zajedno s prsnim stilom.

Od 1937. do 1940. bio je profesionalni trener dubrovačkog Juga. Zanimljivo je da je Prvan prvi trener u Hrvatskoj koji je uveo plivačku gimnastiku prije plivačkog treniranja.

Napisao je mnoge stručne članke i nekoliko knjiga o plivanju. Nakon rata trenirao je riječko Primorje, bio je trener reprezentacije Jugoslavije, a 1951. odlazi kao profesionalni trener u Švedsku, gdje je ostao do kraja života.

Darko Prvan preminuo je 8. lipnja 1998. u Malmöu u Švedskoj.

Viktor ŠETINA

Osnivač i dužnosnik brojnih planinarskih organizacija i skijaški sudac

Viktor Šetina rođen je 18. travnja 1902. u Zagrebu. U rodnom gradu proživio je cijeli svoj životni vijek, najprije kao službenik Gradskog poreznog ureda, a od 1952. do umirovljenja 1962. kao službenik Ravnateljstva ustanova Medicinskog fakulteta u Zagrebu.

Bio je član Hrvatskog planinarskog društva od 1919. do 1941. godine. U tom društvu bio je član uprave od 1925. do 1935. obnašajući dužnost drugog tajnika i blagajnika. U predratnom razdoblju aktivno sudjeluje u izgradnji planinarskih kuća: Hirčeve na Bijelim stijenama, Rossijeve na Rožanskim kukovima, Krajačeve na Zavižanu i Schlosserova doma na Risnjaku i Tomislavova doma na Sljemenu.

Poslije Drugog svjetskog rata marljivo radi na obnovi Planinarske organizacije. Bio je suočivač i tajnik Planinarskog odbora FISA-a u Zagrebu od 1945. do 1948. godine. Sudjelovao je u organizaciji Prvog dana planinara na Ponikvama 1947. godine. Suosnivač je Planinarskog društva Zagreb, u kojem je ostao članom do smrti, a uz to je od 1969. i član Planinarskog društva Risnjak. U Planinarskom savezu Hrvatske bio je član Komisije za povijest planinarstva.

Šetina je bio cijenjen i kao odličan skijaš te organizator skijaških natjecanja. U Zagrebačkom zimsko-športskom podsavetu bio je član Nadzornog odbora od 1925. do 1928., a zatim tajnik od 1928. do 1941. godine. U tom razdoblju organizira niz natjecanja na Medvednici i u Gorskom kotaru. Više od tri desetljeća bio je član uprave Skijaškog saveza Hrvatske. Bio je savezni sudac za sve vrste skijaških natjecanja uključujući i skokove. Sudio je na više od 250 natjecanja širom Jugoslavije.

Suradivao je također na gradnji prve skijaške skakaonice na Sljemenu. Njegovo bogato poznavanje sportske prošlosti došlo je do izražaja na dužnosti tajnika Komisije za povijest sporta Saveza za fizičku kulturu Hrvatske. Dobitnik je brojnih sportskih priznanja.

Viktor Šetina preminuo je 5. kolovoza 1987. u Zagrebu.

Josip DEVČIĆ

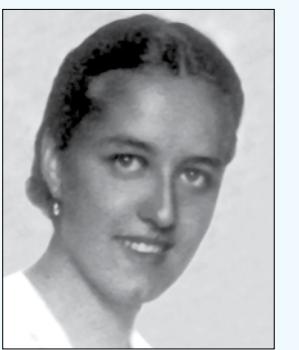
Hrvatska boksačka legenda koja je dominirala ringovima u tri države

Josip Devčić rođen je 17. ožujka 1917. u Mošćenici kod Petrinje. Predstavljao je naš boks na mnogobrojnim domaćim i europskim ringovima od 1935. do 1950. godine. Već kao dvanaestogodišnji dječak zavolio je sport, najprije je igrao nogomet u Sportskom društvu Teslić u Sisku, a jedno vrijeme bavio se lakovom atletikom. Godine 1934. njegova obitelj seli u Zagreb, a Devčić se odmah uključuje u Sportsko društvo Sparta, gdje je počeo s hrvanjem, a nakon kraćeg vremena opredijelio se za boks. Bio je višestruki prvak Zagreba, na pojedinačnim prvenstvima Savske Banovine 1935., 1936. i 1937. osvaja naslove prvaka u lakovoj kategoriji, a 1940. bio je i prvak Banovine Hrvatske. Svoju kvalitetu Devčić je potvrdio i na pojedinačnom prvenstvu Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca, kada je osvojio četiri naslova prvaka zaredom od 1937. do 1940. godine. Osvojio je 1941. i naslov prvaka Nezavisne Države Hrvatske u lakovoj kategoriji.

Na međunarodnim boksačkim natjecanjima postiže također vrlo dobre rezultate. Osvojio je srebrnu medalju na prvenstvu Male Antante 1937., a boksao je i na ratnom prvenstvu Europe 1942. u Breslau (danas Wroclaw). Devčić je bio aktivan boksač od 1934. do 1950., a nastupao je za zagrebačku Spartu i Herkules, za Batu iz Borova te za Dinamo i Metalac iz Zagreba. U karijeri je imao 150 borbi i svega tri poraza, uz četiri neodlučena rezultata.

Izvan ringa sudjelovao je u radu više tijela Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Josip Devčić preminuo je 19. travnja 1994. u Zagrebu.

Vera ROMANIĆ

Atletska olimpijka, predavačica i istaknuta sportska aktivistica

Vera Romanić rođena je 13. travnja 1914. u Grazu u Austriji. Po struci je bila profesorica tjelesne kulture. Bila je poznata gimnastičarka, atletičarka i reprezentativka Jugoslavije u trčanju na 100 metara i članica Atletske sekcije Sportskog društva HAŠK iz Zagreba.

Vera Romanić diplomirala je na Visokoj školi za tjelesno obrazovanje u Beogradu. Od 1931. do 1951. radila je kao nastavnica u školama prvog i drugog stupnja, a zatim do 1974. i odlaska u mirovinu kao predavač, odnosno profesor na Višoj pedagoškoj akademiji u Zagrebu.

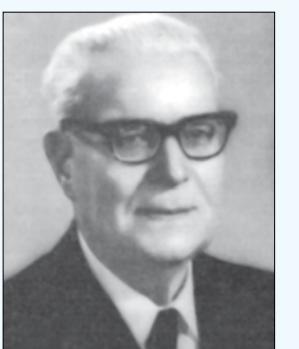
Sudjelovala je na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu, a iste godine postaje članica uprave Jugoslavenskog saveza ženskih sportova u Zagrebu. Postiže završetka Drugog svjetskog rata vrlo je aktivna u radu sportskih organizacija grada Zagreba. Aktivno djeluje u Akademskom sportskom društvu Mladost, Fiskulturnom društvu Dinamo, Sportskom društvu Naprijed i u Savezu za fizičku kulturu Partizan na razini cijele Hrvatske. Surađivala je u organizaciji javnih gimnastičkih natjecanja i sletova, a posebno je veliki obol dala organizaciji 2. Gimnaestrade u Zagrebu 1957. godine.

Više godina u društvu Naša djeca organizirala je predavanja o radu s djecom predškolske dobi. Aktivno se bavila i sa sportskom publicistikom. Dobitnica je brojnih sportskih priznanja, od kojih izdvajamo da je 1970. godine dobila Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Vera Romanić preminula je 21. kolovoza 1993. u Zagrebu.

Ante TADIĆ

Profesor tjelesnog odgoja i autor brojnih članaka iz oblasti fizičke kulture

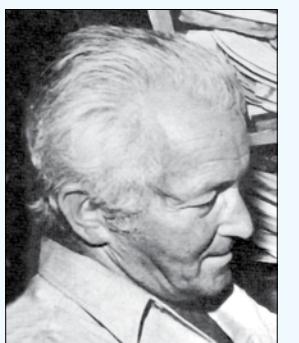

Ante Tadić rođen je 17. lipnja 1892. u Starom Gradu na Hvaru. Osnovnu školu završio je u Starom Gradu, Realnu gimnaziju u Splitu, a na sveučilištima u Zagrebu i Pragu diplomirao je prirodne znanosti i fizičku kulturu. Bio je profesor u Vukovaru, Vršcu, Zrenjaninu, Smederevu i Subotici, a u Beogradu je od 1937. do 1941. bio šef Odsjeka za tjelesni odgoj u Ministarstvu prosvjete i predavač na Višoj školi za gimnastiku.

Kao aktivan član i dužnosnik Sokola, organizirao je javne vježbe i sletove te predavao na prednjačkim tečajevima. Bio je jedan od osnivača i predsjednik Saveza nastavnika tjelesnog odgoja (1929.).

Tadić je od 1938. do 1941. i honorarni nastavnik na jednogodišnjem tečaju i dvogodišnjoj školi za tjelesno vaspitanje u Beogradu. Autor je brojnih članaka iz oblasti fizičke kulture te vrlo značajne publikacije, tiskane 1926. u Vršcu, pod naslovom *Uputstva kako se grade prostori i sprave za tjelesne vežbe*.

Ante Tadić preminuo je 28. veljače 1988. u Splitu.

Antun ŠKRTIĆ

Novinar, međunarodni sudac, svestrani sportaš i sportski dužnosnik

Antun Škrtić rođen je 4. veljače 1918. u Zagrebu. Nakon završene Realne gimnazije upisao je studije na Elektrotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, ali ih je prekinuo 1940. godine. Još kao pučkoškolac počeo se baviti sportom. U klizanju je bio od 1927., u atletici od 1930., a u rukometu, košarci i stolnom tenisu i hokeju na ledu od 1932. godine. Bio je odbornik ZAŠK-a od 1936. do 1939., drugi tajnik Jugoslavenskog klizačkog saveza od 1937. do 1939., odbornik Gradsanskog od 1939. do 1942., pročelnik za rukomet, sazivač i suosnivač prvog Hrvatskog saveza za klizanje i hokej na ledu u jesen 1939., tajnik Hrvatskog saveza za športove na ledu od 1939. do 1941., povjerenik za rukomet i sazivač osnivačke skupštine Hrvatskog rukometnog saveza u lipnju i rujnu 1941., pročelnik sekcije za klizanje i hokej na ledu HAŠK-a od 1941. do 1945., povjerenik pa predsjednik Hrvatskog saveza za sportove na ledu 1941., izbornik Hrvatskog rukometnog saveza i voda reprezentacije u prvom međudržavnom dvoboju s Madarskom 1942., dopredsjednik Hrvatskog rukometnog saveza od 1943. do 1945. Zbog sportskog djelovanja za vrijeme Nezavisne Države Hrvatske, Sud časti Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske kaznio ga je u veljači 1946. s pet godina zabrane rada u sportu.

Predsjednik Zbora sudaca za hokej na ledu Jugoslavije Antun Škrtić bio je od 1959. do 1967., predsjednik Zbora sudaca za umjetničko klizanje Jugoslavije, jedan od šestorice osnivača Zlatne piruete te odbornik Klizačkog i koturaljkaškog saveza Jugoslavije od 1975. do 1991. godine.

Škrtić je bio rukometni sudac, sudac za umjetničko koturaljkanje i hokej na koturaljkama. Bio je i specijalni izvjestitelj *Sportskih novosti* sa Zimskih olimpijskih igara u Grenobleu 1968., Innsbrucku 1974. i Sarajevu 1984. godine. Dobitnik je brojnih sportskih priznanja.

Antun Škrtić preminuo je 21. studenoga 1997. u Zagrebu.

Žarko SUSIĆ

Legendarni sportski novinar i atletski trener

Žarko Susić rođen je 10. srpnja 1915. u Gospiću. Svoj prvi tekst objavio je 1. veljače 1934. u tadašnjem Jutarnjem listu, gdje je amaterski sportsku rubniku vodio Miroslav Dobrin, tada glavni tajnik Jugoslavenskog olimpijskog odbora, koji ga je zamolio da mu napiše izvještaj s klizačkog prvenstva Zagreba. Već 1. ožujka 1936. Susić se zapošljava u *Ilustriranim fiskulturnim novostima*, u kojima je od 1939. i urednik. Od 1941. do 1943. radi kao redaktor u tjedniku *Šport*, a od kolovoza 1945. suradnik je sportske rubrike *Narodnog lista* i s Miroslavom Habunekom pokretač *Ilustriranih fiskulturnih novina* koje u prosincu 1945. postaju *Narodni sport*, a od 1962. Sportske novosti. Od 1946. do 1951. radio je kao stručni tajnik Fiskulturnog društva Akademičar, odnosno ASD Mladost, a od jeseni 1951. pa sve do 1975. bio je novinar i urednik sportske rubrike *Vjesnika*. Na kon 41 godine profesionalnog rada u sportskom novinarstvu 1980. odlazi u mirovinu, ali i tada nastavlja s pisanjem. Izvještivao je s mnogih europskih i svjetskih prvenstava te s čak 16 olimpijskih igara, sedam zimskih i devet ljetnih, od Cortine d'Ampezzo 1956. do Atene 2004. godine.

Odgojio je i vrsne sportaše i atletske trenere, a i sam je bio atletski trener čiji su atletičari osvojili 40 naslova državnih prvaka. S Atletskim klubom Mladost je kao trener sedam puta bio prvak države i jednom peti u Europi.

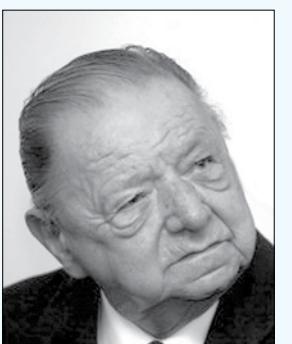
Od 1971. do 1974. Žarko Susić bio je predsjednik Sekcije sportskih novinara Hrvatske. Bio je član Gimnastičke komisije AIPS-a i urednik više knjiga o sportu.

Za svoj dugogodišnji rad dobio je niz priznanja i odlikovanja, među kojima je 2004. i posebno priznanje Međunarodnog olimpijskog odbora za doprinos sportskom novinarstvu. U Republici Hrvatskoj dobio je najviše državno sportsko priznanje – Nagradu "Franjo Bučar" – godišnju 2006., a za životno djelo 2007. Godine. Prije toga dobio je 1960. Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, kao i Republičku nagradu fizičke kulture 1962. godine.

Žarko Susić preminuo je 26. travnja 2010. u Zagrebu.

Krunoslav PENKALA

Svestrani sportaš i sportski djelatnik u skijanju, klizanju i tenisu

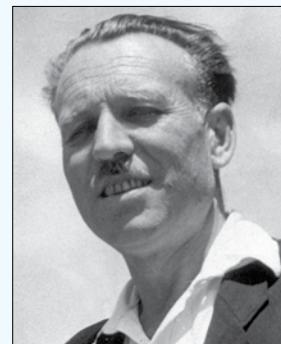
Krunoslav Penkala rođen je 23. rujna 1914. u Zagrebu. Sin je slavnog hrvatskog izumitelja Slavoljuba Eduarda Penkala. Po struci je bio diplomirani inženjer građevinarstva.

Bio je svestrani sportaš i sportski djelatnik. Bavio se skijanjem, klizanjem i tenisom. Bio je referent za klizanje, hokej na ledu i skijanje Zagrebačkog klizačkog društva, tajnik Zagrebačkog zimsko-športskog podsaveza i prvi glavni tajnik Jugoslavenskog klizačkog saveza sa sjedištem u Zagrebu. Vodio je i reprezentaciju na svjetsko prvenstvo.

Poslije Drugog svjetskog rata Penkala je čak 22 godine referent veterana Jugoslavenskog teniskog saveza te predsjedavajući i savezni kapetan veterana. Nastupio je na Dubler kupu (natjecatelji iznad 45 godina), Austrija kupu (iznad 55 godina) i Britanija kupu (iznad 65 godina).

Do 1945. živio je u Zagrebu, a nakon Drugog svjetskog rata dobio je posao u Rijeci. Izgradio je i zgradu Teniskog kluba Opatija, što bio jedan od prvih montažnih objekata u tadašnjoj Jugoslaviji.

Krunoslav Penkala preminuo je 18. travnja 2007. u Opatiji.

Klement HEGER

Vrhunski stolnotenisač koji je bio nogometni i rukometni sudac

Klement Heger rođen je 12. listopada 1912. u Zagrebu. Nogomet je počeo igrati 1927. u zagrebačkim klubovima Šparta i Uranija, a 1946. postaje nogometnim sucem.

Između dvaju svjetskih ratova najveći, možemo reći povijesni trag, Heger je ostavio u stolnom tenisu. Bio je 1930. jedan od osnivača i prvih igrača zagrebačkog stolnoteniskog kluba Table Tennis Cluba (TTC). Od 1934. do 1937. Heger je bio član državne stolnoteniske reprezentacije kao igrač, a potom od 1937. do 1939. i kao savezni kapetan. Mušku jugoslavensku stolnotenisku reprezentaciju vodi na Svjetskom prvenstvu u Badenu 1937. te u Kairu 1939., gdje s njom osvaja drugo mjesto u ekipnoj konkurenciji, odnosno titulu viceprvaka svijeta. U toj reprezentaciji nastupali su mahom zagrebački stolnotenisači Karlo Stein, Ladislav Hexner, Maks Marinko, Tibor Harrangozo, Egon Merksamer, Žarko Dolinar i Adolf Heršković.

Heger je igrao i veliki rukomet od 1939., a 1940. položio je ispit za rukometnog suca. Godine 1941. imenovan je zamjenikom povjerenika u Rukometnom savezu Hrvatske, a 1944. njegovim predsjednikom. Tijekom sudačke karijere Heger je sudio 1212 domaćih i međunarodnih utakmica, a 1955. dobio priznanje za vrhunsko suđenje na 4. Svjetskom prvenstvu u velikom rukometu u SR Njemačkoj, gdje je sudio utakmicu između Norveške i SR Njemačke na otvorenju prvenstva te bio prvi hrvatski sudac koji je sudio na završnici nekog svjetskog momčadskog prvenstva.

Klement Heger preminuo je 19. siječnja 1969. u Zagrebu.

Stanko TKALEC

Atletičar i atletski dužnosnik koji je vratio Bukoviju u hrvatski nogomet

Stanko Tkalec rođen je 20. travnja 1912. u Očuri kod Krapine. Po zanimanju je bio službenik. Sportom se počeo baviti kao srednjoškolac nastupivši na Lakoatletskom prvenstvu države 17. svibnja 1928. u štafeti 4 × 50 metara. Do 1937. Tkalec je bio član lakoatletskih sekcija HAŠK-a i Concordije. Nastupao je u trkačkim disciplinama od 100 do 5000 metara.

Od 1937. do 1939. obnašao je dužnost drugog tajnika Olimpijskog pododbora Zagreb.

U drugoj polovici studenoga 1937. sudjelovao je u osnivanju Hrvatskog lakoatletskog saveza i izabran je za njegova tajnika. U jednom mandatu bio je i tajnik Jugoslavenskog saveza ženskih sportova, od 12. prosinca 1937. do početka Drugog svjetskog rata.

Stanko Tkalec sudjelovao je u osnivanju FDK Dinamo u Zagrebu 9. svibnja 1945. godine. Bio je i član prve Dinamove uprave nakon osnutka, gdje je obnašao dužnost člana Upravnog odbora. Dugi niz godina u tom društvu obnašao je dužnost tajnika, blagajnika, predsjednika Disciplinskog suda i Komisije za izgradnju stadiona.

Od 1945. do 1947. član je Fiskulturnog odbora Zagreba, a od 1956. u dva mandata i član Upravnog odbora Atletskog kluba Dinamo. Jedan je od najzaslužnijih što se 1960. legendarni trener Martin Bukovi, inače predratni trener Građanskog, vratio u Zagreb i preuzeo Dinamo, koji je vodio do 1961. godine. Tkalec je u ime Dinama otišao u Budimpeštu i potpisao preliminarni ugovor s trenerom koji je više od bilo kojeg do tada nogometnog stručnjaka zadužio zagrebački nogomet.

Tkalec se bavio i sportskom publicistikom. Glavni je urednik prve monografije Dinama izisle povodom 15. godina djelovanja kluba 1960. godine.

Stanko Tkalec preminuo je 5. svibnja 1965. u Zagrebu.

Boris PRAUNSPERGER

Nogometni reprezentativac koji je ostavio neizbrisiv trag u vodenim sportovima

Boris Praunspurger rođen je 19. studenoga 1907. u Zagrebu. Po zvanju je bio magistar farmacije. Imao je vlastitu ljekarnu u Zagrebu. Bio je sportski fanatik koji je uz nogomet svoj doprinos dao i u plivanju, atletici, streljaštvu. Bio je trener i vaterpolski sudac. Nogometnu karijeru započeo je i završio u zagrebačkoj Concordiji čiji dres prve momčadi nosi od 1926. do 1933. godine. Bio je standardni član momčadi koja je osvojila prvenstvo Jugoslavije 1930. i 1932. godine. Jednom je nastupio i postigao zgoditak za reprezentaciju Jugoslavije.

Na osobni trošak osposobio je 1928. plivački bazen u Samoboru, a 1929. surađuje na osposobljavanju plivačke splavi na ušću zagrebačkog potoka Črnomerec u Savu. Godine 1934. glavni je inicijator osposobljavanja plivališta na desnoj obali Save u rukavcu prema Remetincu.

Vrhunac svog amaterskog i stručnog rada doživio je kad je Zagreb 1940. dobio olimpijski bazen, a Zagrebački plivački klub postaje iste godine član prve plivačke i vaterpolske lige.

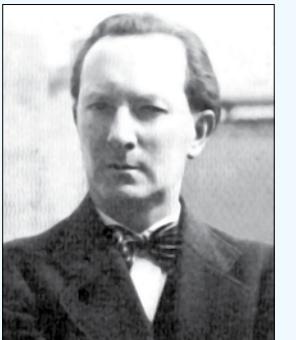
Praunspurger je bio član predsjedništva Jugoslavenskog plivačkog saveza, koji je tad djelovao u Zagrebu. Bio je i potpredsjednik i savezni kapetan pri Jugoslavenskom plivačkom savezu i predsjednik Zagrebačkog plivačkog saveza. Zajedno s Mirkom Simovićem vodio je plivačku i vaterpolsku reprezentaciju 1936. na Olimpijske igre u Berlin. Nastankom Banovine Hrvatske 1939. pristupa osnivanju Hrvatskog plivačkog saveza, a osnutkom obnaša dužnost potpredsjednika. Nakon Drugog svjetskog rata, poslije osnutka Akademskog plivačkog kluba Mladost, postaje prvi trener koji je upornim i stručnim radom stvorio jaku plivačku momčad.

Obnašao je i dužnost predsjednika Sportsko-kulturnog društva Samobor od 1945. do 1950. godine.

Boris Praunspurger preminuo je 8. kolovoza 1978. u Zagrebu.

Dragutin PAULIĆ

Jedan od prvih poklonika kajaka u Hrvatskoj i pionir planinarstva

Dragutin Paulić rođen je 12. listopada 1892. u Osijeku. U Zagreb se preselio s roditeljima 1902. godine. Nastavio je školovanje i maturirao 1911. na Višoj trgovackoj školi u Zagrebu.

Prvi sklopivi kajak donio je iz Graza u Zagreb Marko Jurinčić 1919., a prvi poklonici kajakaštva u Zagrebu bili su Leo Gollob, Dragutin Paulić i Ante Pandaković.

Iako je u kajaku bio aktivan gotovo do kraja života, sport u kojem je Paulić najviše dao je planinarstvo. Planinarstvom se počeo baviti 1906., a fotografirao je od 1912. godine. Od 1908. član je Hrvatskog planinarskog društva do 1923., kada napušta društvo i zajedno sa svojim istomišljenicima osniva Hrvatski turistički klub Sljeme u Zagrebu, gdje osobito razvija alpinistiku.

Godine 1916. izveo je alpinistički uspon na stijene Kleka, a 1926. sudjelovao je s grupom zagrebačkih planinara u usponu na sjevernu stijenu Bobotova kuka u masivu Durmitor. Objavio je niz planinarskih i turističkih članaka te publikacija. Bio je naš prvi poznati planinarski kartograf.

Pisao je za brojne knjige i revije kako sportske tako i turističke.

Dragutin Paulić preminuo je 28. svibnja 1977. u Zagrebu.

Viktor JURČEC

Od nogometaša Građanskog do biciklističkog olimpijca

Viktor Jurčec rođen je 15. studenoga 1893. u Zagrebu. Pripadao je zagrebačkoj društvenoj eliti svoga vremena. Iako je kao biciklist sudjelovao na Olimpijskim igrama, ovaj sport nije bio prvi u sportskoj karijeri Viktora Jurčeca, koji je 1911. bio jedan od osnivača Građanskog. Odmah u početku bio je blizak suradnik i prijatelj prvog predsjednika kluba Andrije Mutafelije. Osim što je bio jedan od osnivača, od samog je osnutka i igrao za „plave“.

U Građanskom je ostao sve do 1919., kada je igračku karijeru zamijenio dužnosničkom. Igrao je na poziciji desnog krila i desnog halfa. Budući da je za vrijeme njegove igračke karijere bilo vrlo malo utakmica zbog Prvog svjetskog rata, Jurčec je za Građanski odigrao svega osam utakmica, ali je bio dio momčadi „purga“ koja je osvojila prvenstvo Zagrebačkog nogometnog podsaveza.

U vrijeme, u mnogim klubovima djelovale su i sekcije ostalih sportova. Tako je u Građanskom djelovala sekcija za biciklizam čiji je Jurčec bio istaknuti član i jedan od najboljih natjecatelja tog vremena. Dvadesetih godina prošlog stoljeća biciklizam je bio vrlo jak u Zagrebu, tako da su jezgru reprezentacije Jugoslavije činili biciklisti iz zagrebačkih klubova. Na Olimpijskim igrama 1924. u Parizu sudjelovalo je čak pet zagrebačkih biciklista: Đuro Dukanović i Koloman Sović, Rudolf Milan Truben te Viktor Jurčec i Kazimir Šoštarko kao pričeve.

Viktor Jurčec bio je i četiri godine kasnije na Olimpijskim igrama u Amsterdamu, tada kao dužnosnik Jugoslavenskog biciklističkog saveza.

Viktor Jurčec preminuo je 18. travnja 1966. u Zagrebu.

Zvonimir FINK

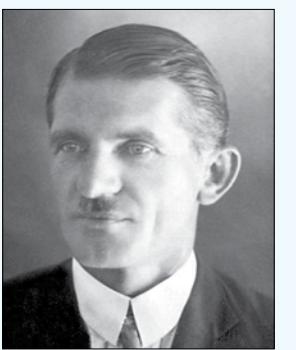
Sportski dužnosnik koji je obilježio stoljeće tenisa u Hrvatskoj

Zvonimir Fink rođen je 11. veljače 1898. u Zagrebu. Po zanimanju je bio službenik. Već 1914. počeo je igrati tenis i igrao ga je do duboke starosti 1972., nastupajući u svim konkurenčijama.

Od 1916. obnaša brojne dužnosti u teniskim i klizačkim klubovima. Bio je član Teniskog saveza Hrvatske i Jugoslavenskog teniskog saveza. U Davisovu kupu je 1929. obnašao dužnost saveznog kapetana reprezentacije Jugoslavije. Fink već 1925. prvi put ulazi u tijela Jugoslavenskog teniskog saveza, kada obnaša dužnost revizora u Savezu. Navedenu dužnost obnašao je do 1932., kada je postao član Upravnog odbora Jugoslavenskog teniskog saveza, a 1933. ponovno je biran na navedenu dužnost te ujedno postaje i predsjednik Tehničkog odbora Saveza. Sljedeće godine postaje potpredsjednik Jugoslavenskog teniskog saveza i do Drugog svjetskog rata obnaša mnoge odgovorne dužnosti.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata brigu o svim sportovima vodi FISAJ (Fiskulturni savez Jugoslavije), a osnivačka skupština Jugoslavenskog teniskog saveza održava se u Beogradu, 16. listopada 1948., kada Fink ulazi u više komisija Saveza. Iako je sva teniska kvaliteta bila koncentrirana u Zagrebu, Jugoslavenski teniski savez je 1948. preseljen u Beograd. Svoju aktivnost teniski djelatnici u Hrvatskoj nastavili su u okviru tek osnovanog Teniskog saveza Hrvatske. Za rad Saveza u to vrijeme zaslužni su Zvonimir Fink, Viktor Gril, Predrag Brixy, Pejo Lukinić, dr. Stjepan Tončić i drugi. Fink je 1977. izabran za doživotnog počasnog predsjednika Teniskog kluba Medveščak iz Zagreba.

Zvonimir Fink preminuo je 21. studenoga 1987. u Zagrebu.

Rudolf FIZIR

Konstruktor prvog zrakoplova dvokrilca za sportske namjene

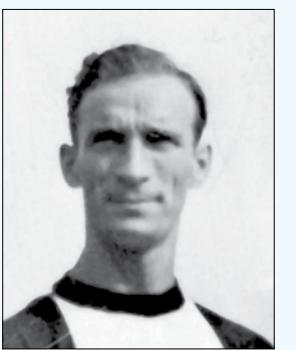
Rudolf Fizir rođen je 13. siječnja 1891. u Ludbregu. Nižu obrtnu školu polazio je u Zagrebu od 1898. do 1902., a Višu srednju tehničku školu u Bečkom Novom Mjestu od 1903. do 1907. godine. Tehničke studije zrakoplovstva polazio je u Toulouseu 1907. te 1908. Inženjersku aeronautičku akademiju u Wismaru. Ondje je 1913. konstruirao svoj prvi zrakoplov dvokrilac za sportske namjene, koji je ostao samo u nacrtnima, te diplomirao 1915. kao zrakoplovno-tehnički inženjer.

Od 1921. Fizir je radio u Zrakoplovnoj komandi vojnog zrakoplovstva Jugoslavije u Novom Sadu te usporedo konstruirao zrakoplove u dvorištu svoje obiteljske kuće u obližnjem Petrovaradinu. Godine 1935. preselio se u Beograd radi preuzimanja službe u tvornici Ikarus u Zemunu u kojoj je 1936. postao tehnički upravitelj.

Nakon početka Drugog svjetskog rata preselio se u Zagreb, gdje je primljen u djelatni sastav Vojnog zrakoplovstva Nezavisne Države Hrvatske s činom potpukovnika te je 1941. postao glavar tehničkog ureda i šef tehničke službe Hrvatskog ratnog zrakoplovstva.

U razdoblju od 1942. do 1945. bio je redoviti profesor na strojarskom odjelu Tehničkog fakulteta u Zagrebu, gdje je držao predavanja iz kolegija Gradnja aviona te je osnovao Zavod za zrakoplovstvo. Radio je u Institutu za tehnička istraživanja u Zagrebu od 1946. te kao konstruktor motora za motorkotače u Tvornici motora Zagreb od 1950. godine. Umroven je 1952., ali je nastavio raditi u Aerotehničkom zavodu Zrakoplovnog saveza Hrvatske do kraja života.

Rudolf Fizir preminuo je 11. studenoga 1960. u Zagrebu.

Slavko DELFIN

Građevinski stručnjak uvijek u funkciji sporta

Slavko Delfin rođen je 10. travnja 1909. u Murteru, gdje je završio i osnovnu školu. U vrijeme talijanske okupacije 1918. pobegao je s roditeljima u Split, gdje završava Veliku realku i 1927. upisuje se na Tehnički fakultet u Zagrebu. Zaposlio se 1937. u Higijenskom zavodu u Zagrebu u odsjeku za sanitarnu tehniku kao tehnički crtač i tamo radi do 1942. godine. Diplomirao je 1940. na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu i postao je inženjer arhitekture.

Po završetku Drugog svjetskog rata zaposlio se u Ministarstvu građevina NR Hrvatske, radeći kao referent za izgradnju fiskulturnih objekata. U ožujku 1947. premješten je u Beograd na dužnost načelnika Građevinskog odsjeka Komiteta za fiskulturu Vlade FNRJ. Nakon 1948. vratila se u Zagreb u Komitet za fiskulturu Vlade NR Hrvatske na dužnost šefa Građevinskog odsjeka, a 1950. prelazi na rad u Ministarstvo prosvjete u sektor za fizički odgoj. Od 1951. do 1953. Delfin radi u Fiskulturnom savezu Hrvatske kao referent za građevine, a odmah zatim osnovan je Zavod za fizički odgoj u Zagrebu. Osnivanjem Visoke škole za fizičku kulturu 1959., u čiji je sastav ušao i Zavod za fizički odgoj, Delfin vodi Odjel za građevine, kao znanstveni suradnik. Slavko Delfin bio je i predavač na Višoj fiskulturnoj školi u Zagrebu od 1945. do 1947., u Fiskulturnoj školi CDJA u Beogradu od 1947., a od 1949. do 1950. i u Srednjoj fiskulturnoj školi u Zagrebu. Delfin je od 1933. do 1968. izradio niz sportskih projekata od kojih se ističu sportski objekti u Zagrebu, Beogradu, Dubrovniku, Đakovu, Slavonskoj Požegi, Osijeku, Sisku, Mostaru, Titogradu, Baru, Budvi, Makarskoj, Hvaru i Karlovcu.

Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1955., godišnje Republičke nagrade fizičke kulture 1962., a iste nagrade za životno djelo 1983. godine.

Slavko Delfin preminuo je 25. studenoga 1983. u Zagrebu.

Vladimir BLAŠKOVIĆ

Sportski djelatnik, planinar i sveučilišni profesor

Vladimir Blašković rođen je 22. travnja 1901. u Karlovcu. Prirodne nauke studirao je na zagrebačkom Sveučilištu, na kome je i doktorirao iz ekonomsko geografije. Od 1926. Blašković je gimnazijski profesor i predaje u Hrvatskoj Kostajnici, Koprivnici, Pljevljima, Karlovcu, Bjelovaru, Banjoj Luci i Zagrebu. Za vrijeme fašističke okupacije više puta je završio u ustaškim zatvorima. Nakon Drugog svjetskog rata Blašković je bio šef kabineta u Ministarstvu prosvjete Narodne Republike Hrvatske, povjerenik za prosvjetu, direktor gimnazije u Zagrebu, a od 1951. do 1971. predavač, docent i profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Blašković je bio predsjednik Podravske nogometne župe od 1930. do 1931. i potpredsjednik Zbora nogometnih sudaca Hrvatske od 1939. do 1941. godine. Za vrijeme studija od 1922. do 1925. bio je član je lakoatletske sekcije Hrvatskog akademskog športskog kluba u Zagrebu. Od 1930. do 1938. vrlo je aktivna skijaš i sportski reporter.

Jedan je od osnivača Ferijalnih saveza Hrvatske i Jugoslavije 1919., a od 1928. do 1929. Blašković je bio član Glavnog odbora Ferijalnog saveza Jugoslavije. Aktivan je djelatnik prosvjetar u sokolskim župama u Karlovcu i Bjelovaru. Od 1921. Blašković djeluje u Hrvatskom planinarskom društvu, a od 1945. sudjeluje u osnivanju Planinarskih saveza Hrvatske i Jugoslavije. Jedan je od osnivača Planinarskog društva Zagreb - Matica i njegov predsjednik od 1949. do 1951. godine. Inicijator je osnivanja Planinarskog muzeja u Samoboru i izgradnje planinarskog doma Puntjarka na Medvednici te mnogih drugih planinarskih djelatnosti.

Vladimir Blašković preminuo je 1. siječnja 1990. u Zagrebu.

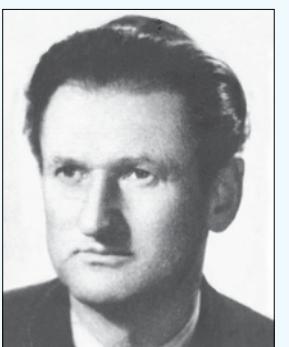
Josip GATTIN

Istaknuti veslač, trener i dužnosnik

Josip Gattin rođen je 1899. u Boki kotorskoj. Bio je član Veslačkog kluba Gusar od samih početaka pa je veslao u osmercu koji je prvi nastupio na jednoj međunarodnoj regati, na Europskom prvenstvu u Zuriku 1924. godine. Još je dva puta nastupio na europskim prvenstvima – 1926. u Luzernu i 1929. u Bydgoszczu, gdje je osvojio srebrnu medalju. U osmercu koji je nastupio na Europskom prvenstvu u Luzernu Gattin je bio štroker.

Za monografiju HVK Gusar, autorice Herci Ganza, njegov nećak Vjekoslav Gattin ispričao je kako su mu brojni učenici kojima je njegov stric predavao spominjali da je prof. Gattin često na sastovima prirodopisa pričao anegdote s veslačkih regata. Pripovijedajući o regati iz Luzerna 1926., rado bi se osvrnuo na trenutke same utrke dok su vodili, a njemu je glavom proletjela misao: „Bidna Europa, ‘ko te vodi? Bepo Gattin!“

Čak osam puta osvojio je naslov državnog prvaka – u četvercu s kormilarom 1924., 1925. i 1927., u osmercu 1925. i 1926. te u dvojcu na pariće, u kojem je veslao s Davorom Jelaskom, 1932. i 1934. godine. Na Europskom prvenstvu u Beogradu 1932. nije nastupio u dvojcu na pariće, iako je bio državni prvak, jer su njegova partnera Davora Jelaska neposredno prije toga pozvali u vojsku kako bi državu predstavljali beogradski veslači. Nakon završetka Drugog svjetskog rata Josip Gattin preselio se u Tel Aviv, gdje je idućih desetak godina radio kao trener veslanja. Isti posao nastavio je raditi i u kanadskom Vancouveru, u kojem je živio sve do smrti – 19. kolovoza 1981. godine.

Zvonimir SULIGOJ

Nastavnik tjelesnog odgoja i pokretač rukometa u Kraljevini Jugoslaviji

Zvonimir Suligoj rođen je 18. siječnja 1905. u Puli, gdje je i odrastao. Završio je Učiteljsku školu u Zagrebu i Školu za nastavnike gimnastike u Beogradu. Suligoj je počeo raditi 1928. u varaždinskoj gimnaziji. Od 1929. je aktivan u sokolskom društvu, gdje je prvo postao prednjak, pa načelnik, a od 1930. bio je načelnik Sokolske župe Varaždin. Jedan je od pokretača nekoliko sportova u Varaždinu. Predano je, kako u sokolskom tako i u gimnazijskom programu, radio na promicanju loptačkih sportova kao što su odbojka i košarka.

Suligojeva najveća zasluga bila je pokretanje rukomet u Hrvatskoj i tadašnjoj Kraljevini Jugoslaviji. Prvi je uveo rukomet u školski program. Na igraštu gimnazije u Varaždinu organizirao je 29. svibnja 1930. rukometnu utakmicu na kojoj je on i sudio, a igrali su učenici 5. i 6. razreda, protiv 8. razreda Realne državne gimnazije. Ta se utakmica danas smatra prvom službenom rukometnom utakmicom u povijesti hrvatskog rukometa.

U Varaždinu je Suligoj djelovao i kao propagator skijanja, planinarstva, plivanja i kajakaštva. Suligoj je bio šef odsjeka za fiskulturu Okružnog narodnog odbora u Varaždinu od 1946. do 1947., direktor Srednje fiskulturne škole u Zagrebu od 1947. do 1949., inspektor za tjelesni odgoj u Ministarstvu prosvjetе NR Hrvatske od 1949. do 1953. te načelnik Gimnastičkog saveza, odnosno Društva za tjelesni odgoj Partizan od 1947. do 1954. godine. Bio je i međunarodni sudac za sportsku gimnastiku i sudio je na Olimpijskim igrama 1952. u Helsinkiju. Kreirao je brojne vježbe za sletove i svečane akademije. Godine 1969. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu.

Zvonimir Suligoj preminuo je 1. veljače 1980. u Zagrebu.

Emil VUKOTIĆ

Istaknuti sportski radnik, pedagog i nastavnik tjelesnog odgoja

Emil Vukotić rođen je 1. prosinca 1905. u Štivici. Sportom se počeo baviti 1920. u gimnaziji i sokolskoj organizaciji u Slavonskom Brodu, gdje je posebno pokazivao interes za nogomet i sportsku gimnastiku. Od 1923. prednjak je u sokolskoj organizaciji i stručni voditelj grupa u Slavonskom Brodu, a kasnije i u Zagrebu, gdje postaje župski, a zatim i savezni prednjak.

Vukotić je od 1945. do 1973. bio nastavnik Više škole za fizičku kulturu u Zagrebu, docent Državnog instituta za fizičku kulturu u Beogradu, viši stručni suradnik Zavoda za fizički odgoj, direktor Srednje fiskulturne škole u Zagrebu, profesor više škole Pedagoške akademije u Zagrebu, redoviti profesor i dekan Više škole za fizičku kulturu - kasnije Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu.

Od 1946. Vukotić je bio član Tehničkog odbora i rukovodilac Komisije za pionire Gimnastičkog saveza Jugoslavije, predavač na brojnim tečajevima i organizator sletova. Bio je i trener vrhunskih plivača te međunarodni sudac za sportsku gimnastiku. Osnivač je i prvi predsjednik Društva učitelja, nastavnika i profesora tjelesnog odgoja SR Hrvatske, inicijator osnivanja Saveza društava pedagoga fizičke kulture Jugoslavije, delegat Jugoslavije u Međunarodnom savezu za fizički odgoj, član Generalnog komiteta Međunarodnog udruženja visokih škola za tjelesni odgoj, Komisije za terminologiju tjelesnog odgoja i sporta UNESCO-a i član Savjeta za komparativni tjelesni odgoj Univerziteta Concordia u Montrealu od 1975. godine. Autor je brojnih stručnih knjiga, rasprava i članaka na području fizičke kulture. Godine 1964. dobio je Republičku nagradu fizičke kulture i godišnji Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a za životno djelo 1974. godine.

Emil Vukotić preminuo je 15. travnja 1986. u Zagrebu.

Dalibor PARAĆ

Legenda splitskog i hrvatskog veslanja

Dalibor Parać rođen je 16. prosinca 1917. u Kistanju. Još kao gimnazijalac ušao je u sport baveći se najprije tenisom i atletikom, a vrlo brzo počinje veslati i postaje član Gusara. Parać je pripadnik generacije koja se 1937. izdvaja iz Gusara i osniva u Splitu Hrvatski veslački klub (HVK) u kojem djeluje kao tajnik, ali i dalje aktivno vesla.

Nakon Drugog svjetskog rata sudjeluje u obnovi Gusara kao natjecatelj te postaje trener i član uprave, radeći usporedo u svojoj profesiji, odvjetništvu. Kao vrsni veslački znalač Parać je aktivan i u veslačkoj sudačkoj organizaciji, polaže ispit za veslačkog suca te ubrzo dobiva međunarodnu licencu FISA-e. Sudio je na svim značajnijim regatama u zemlji i inozemstvu, uključujući europska prvenstva i Olimpijske igre 1948. u Londonu i 1960. u Rimu.

Parać je često sam organizirao brojne seminare za instruktore i kormilare kako bi se u našem veslanju primijenio Feirbernov prirodni način veslanja. Svoja bogata iskustva sažeo je u veslačkom priručniku *Osnove veslačkog sporta*.

Jedan je od osnivača Veslačkog saveza Dalmacije 1952. te dugogodišnji aktivni član Hrvatskog veslačkog saveza i Jugoslavenskog veslačkog saveza. Jedno vrijeme izuzetno uspješno obnašao je dužnost tajnika Jugoslavenskog veslačkog saveza. Predsjednik Gusara bio je od 1992. do 1997. godine.

Godine 1996. Dalibora Parać je dobio Trofej "Fabjan Kaliterna" Splitskog saveza športova za životno djelo.

Dalibor Parać preminuo je 11. veljače 1997. u Splitu.

Jovan Đan TOMIĆ

Svestrani sportaš, trener i sportski dužnosnik

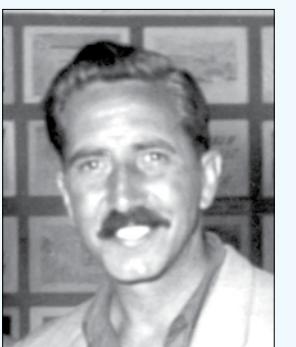
Jovan Đan Tomić rođen je 28. listopada 1913. u Yukonu u Pennsylvaniji (SAD). Kao 11-godišnjak se s roditeljima 1924. vraća u Karlovac. U Zagrebu je 1940. diplomirao na Šumarskom fakultetu. Radni vijek proveo je u šumarstvu i drvnoj industriji na stručnim poslovima, a zatim u vanjskoj trgovini, a jedno vrijeme radio je i kao profesor.

Po dolasku u Karlovac počeo je plivati, zimi je klizao (kad je bilo leda), igrao je vaterpolo i nogomet. Od 1928., kada postaje član karlovačkog Sokola, bavio se vježbanjem i atletikom, a igrao je i odbojku. Sam je govorio da je u Americi igrao i bejzbol, a dobro se snalazio i na koturaljkama. Bavio se i hokejom na ledu, hokejom na travi, košarkom, rukometom i skokovima u vodu. Bio je član više sportskih klubova u Karlovcu u Zagrebu.

Tomić je bio reprezentativac u atletici, hokeju na ledu, košarci, odbojci, sportskoj gimnastici i vaterpolu. Kao igrač nastupio je na dva svjetska prvenstva u hokeju na ledu 1951. i 1955. godine. Kao savezni kapetan vodio je reprezentaciju Jugoslavije od 1963. do 1968., između ostalog i na Zimskim olimpijskim igrama 1964. u Innsbrucku. Nastupio je i dva puta za košarkašku reprezentaciju Jugoslavije 1938. godine. Bio je i izbornik studentske vaterpolske reprezentacije te sudac u atletici, odbojci, košarci, vaterpolu, plivanju i hokeju na ledu gdje je bio i međunarodni sudac. Trener je bio u hokeju na ledu, vaterpolu, plivanju, odbojci, košarci i rukometu.

Svojoj najvećoj ljubavi - hokeju na ledu, poklonio je i stručnu knjigu *Hokej na ledu*, izdanu 1963. godine. Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske dobio je 1955. godine.

Jovan Đan Tomić preminuo je 26. srpnja 1989. u Zagrebu.

Zvonko BARIŠIĆ

Član sokolske organizacije i istaknuti poslijeratni sportski dužnosnik

Zvonko Barišić rođen je 28. srpnja 1910. u Zadru, a kao dijete preselio se u Split. Njegov prvi kontakt sa sportom bilježimo već 1934., kada je od samog osnutka član Jugoslavenskog lakoatletskog kluba Agon iz Splita. Sudjeluje na brojnim natjecanjima u organizaciji Splitskog atletskog podsaveza, a poglavito u tradicionalnoj Marjanskoj štafeti, gdje ostvaruje dobre rezultate.

Godine 1940. Barišić postaje vođa Župa splitske sokolske organizacije i kroz sokolske organizaciju daje velik doprinos počecima košarke u Splitu. Iste godine Barišić se pojavljuje i kao odbojkaški sudac u Splitu. Za vrijeme Drugog svjetskog rata Barišić najviše vremena provodi u izbjegličkom logoru u El Shattu, gdje je referent za sportske aktivnosti.

Završetkom Drugog svjetskog rata, Barišić već 15. srpnja 1945. postaje tajnik Akcioneog fiskulturnog odbora jedinstvenih sindikata radnika i namješteneva Split. Ubrzo nakon toga, 1. rujna 1945. formira se Privremeni fiskulturni odbor Split, a Barišić je izabran za tajnika.

U travnju 1946. osniva se Oblasni odbor FISAH-a za Dalmaciju, a Barišić postaje stručni tajnik, ali i referent za atletiku. Nedugo zatim postaje i tajnik Gradskog odbora FISAH-a Split. Sljedeće godine postaje predsjednik Oblasnog fiskulturnog odbora Split, a 1948. je tajnik Komisije za fiskulturu Izvršnog odbora Gradskog narodnog odbora Split.

Godine 1955. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a 1964. Republičku nagradu fizičke kulture.

Zvonko Barišić preminuo je 8. studenoga 1994. u Splitu.

Josip NAGY

Nogometni i boksački sudac te istaknuti sportski djelatnik

Josip Nagy rođen je 27. siječnja 1904. u Kuli. Osnovnu školu polazio je u Mađarskoj u gradu Kiskuatalu, gdje je do 1916. završio šest razreda osnovne škole. Zanat je učio kod svog ujaka Stjepana Nagyja i bio je trgovacki pomoćnik kožarske struke.

Sportom se bavio od 1919. godine. Sve do 1923. igrao je nogomet u Kuli i Bačkoj Palanci, a poslije u Atletskom športskom klubu Croatia iz Zagreba. Ispit za nogometnog suca položio je

1928., za boksačkog 1937., a od 1951. bio je međunarodni boksački sudac. Istovremeno je bio ak-tivan i u stolnoteniskom i hrvačkom sportu. Od 1924. član je uprave AŠK Croatia, a od 1937. Nagy je potpredsjednik Jugoslavenskog stolnoteniskog saveza sa sjedištem u Zagrebu.

Poslije Drugog svjetskog rata jedan je od osnivača Boksačkog kluba Lokomotiva iz Zagreba, odbornik Fiskulturnog odbora Zagreba i Fiskulturnog saveza Hrvatske. Stručni je i kasnije glavni tajnik Hrvatskog boksačkog saveza. Član je Komisije Jugoslavenskog boksačkog saveza za sastav reprezentacije te član Izvršnog odbora i stručnih tijela tog saveza. Prvi je sudac na Sveslavenском boksačkom prvenstvu 1946. u Pragu i sudac na Balkanskom prvenstvu 1947. u Bukureštu. Bio je predavač i ispitivač na tečajevima za boksačke suce.

Josip Nagy odgojio je veliki broj vrhunskih boksača i boksačkih sudaca. Među njima su i Veljko Konig, Mladen Jozić, Zlatko Hrbic, Vjekoslav Jakopović, Zvonko Bušić, Slavko Meić te Antun Pocman. Njegovi boksači dali su mu nadimak Tata Nađ.

Godine 1968. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Josip Nagy preminuo je 9. rujna 1983. u Zagrebu.

Zvonko HORVAT

Ugledni kuglački djelatnik svjetskog renomea

Zvonko Horvat rođen je 1. lipnja 1912. u Bileći. Već 1927. započinje sportski put kao junior u nogometnoj momčadi Concordije iz Zagreba, a sljedeće godine postaje nogometni skupštinski član. Diplomirao je na Tehničkom fakultetu u Zagrebu 1934. godine.

Još kao nogometni skupštinski član Horvat je zavolio kuglački sport. Sportski klub Ličanin je osnovao i kuglačku sekciju, pa je od 1930. bio među redovitim igračima kluba. Horvat 1932. sudjeluje i u osnivanju Jugoslavenskog kuglačkog saveza. Suosnivač je i Hrvatskog kuglačkog saveza 1939., a prvi je kod nas uveo međunarodni sustav natjecanja 1940. godine.

Nakon Drugog svjetskog rata Horvat sudjeluje u delegaciji Jugoslavenskog kuglačkog saveza na prvim sastancima i kongresima za obnovu Međunarodnog kuglačkog saveza, čiji je rad za vrijeme ratnih zbivanja bio potpuno obustavljen. Bio je član Međunarodnog kuglačkog saveza od 1956. do 1959. godine. Prvi je kod nas osnovao Bowling klub, s dodatkom Metalac, u Zagrebu 1954. godine. Napisao je 1955. vrlo značajnu i cijenjenu knjigu pod naslovom Sportsko kuglanje.

Uz mnogobrojne dužnosti koje je obavljao u kuglačkim forumima i organizacijama, Horvat je bio međunarodni kuglački sudac i studio je i na svjetskim prvenstvima.

Zvonko Horvat preminuo je 22. veljače 1975. u Varaždinu.

Vladimir VUKOVIĆ

Šahist, genijalni teoretičar, novinar i pisac

Vladimir Vuković rođen je 26. kolovoza 1898. u Zagrebu. Šah je naučio od djeda tek u 15. godini života, ali je brzo napredovao. Pravi veliki iskorak napravio je na velikom turniru u Beču 1922., jednom od najjačih turnira tog razdoblja, na kojem je pobijedio Tarrascha, Gruenfelda, Samischu, Kmocha i Koeniga, a remizirao protiv Maroczyja i Aljehina.

Poslije tog turnira Vuković je, kako je bila praksa onog vremena, u stručnim šahovskim krugovima smatrana međunarodnim majstorom, što će mu FIDE, koja onda još nije postojala, potvrditi tek 1951. godine.

Vuković je 1925. u Zagrebu pokrenuo časopis *Jugoslavenski šahovski glasnik*, kojem je uz prekide glavni urednik do Drugog svjetskog rata. Časopis je obnovljen 1953. pod imenom *Šahovski glasnik*, a Vuković je bio glavni urednik od 1953. do 1967. godine. Časopis je postigao velik ugled u svijetu i imao znatan broj pretplatnika na svim kontinentima.

Još je značajniji Vuković bio kao pisac i teoretičar šaha. U svojim se knjigama bavi poviješću šaha, s posebnim naglaskom na razvoju ideja o strategiji igre te modernom šahovskom strategijom, osobito strategijom i taktikom napada na kralja.

Objavio je više knjiga o šahu, a *Šahovska žrtva* je napisana na njemačkom i prvi put objavljena u Berlinu 1964. godine. Njegova knjiga *The Art of Attack in Chess*, izdana u Oxfordu 1963., postigla je svjetski uspjeh i smatra se klasičnim djelom šahovske literature na temu taktike.

Vladimir Vuković preminuo je 18. studenoga 1975. u Zagrebu.

Miroslav HABUNEK

Pokretač prvih sportskih novina u Hrvatskoj

Miroslav Habunek rođen je 21. lipnja 1920. u Zagrebu. Vrativši se iz narodnooslobodilačke borbe s velikim iskustvom vanjskog suradnika u predračnim ilustriranim fiskulturnim novinama te ratnog dopisnika VI. Slavonskog korpusa i člana redakcije *Narodnog borca*, odlično se snašao u pionirskoj ulozi pokretača i prvog glavnog urednika *Ilustriranih fiskulturnih novina*, odnosno *Narodnog sporta*. Pod Habunekovim vodstvom *Narodni sport* je 1950. obogatio svoju izdavačku lepezu novim izdanjima. Ustanovio je poduzeće Sportska štampa, kao složeni izdavački sustav. U njemu je Habunek bio direktor, koji je inicirao pokretanje novih listova i časopisa. Ostao je na čelu Sportske štampe i matičnog *Narodnog sporta* punih 17 godina, sve do 1962. godine.

Suradivao je u pripremi *Enciklopedije fizičke kulture i Sportskog leksikona*, a više godina izučavao je istraživao povijest sportske žurnalistike. Objavio je vrijednu ediciju u povodu 40-godišnjice novinarstva u Hrvatskoj te 25-godišnjice našeg uključivanja u Međunarodnu asocijaciju sportskih novinara. U AIPS su naši sportski novinari primljeni upravo na njegov poticaj, 12. svibnja 1964. na Kongresu u Münchenu.

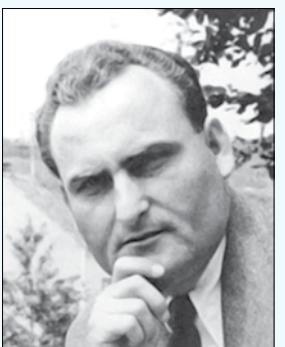
U Hrvatskom društvu novinara Habunek je bio potpredsjednik i predsjednik Fonda solidarnosti, a osnivač je i Sekcije sportskih novinara Društva novinara Hrvatske 1949., čiji je predsjednik bio do 1950. godine. Osnivač je i savezne Sekcije sportskih novinara 1964. godine. Niz godina bio je i u raznim forumima Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Godine 1958. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Miroslav Habunek preminuo je za vrijeme odmora u austrijskom gradiću Turracher Höheu 23. travnja 1992. godine.

Ivo KRALJEVIĆ

Član uprave Građanskog i predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza

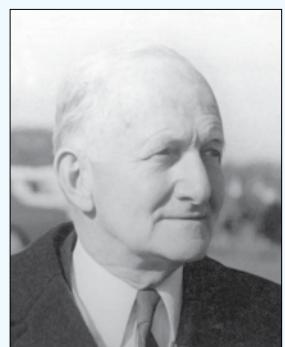

Ivo Kraljević rođen je 24. srpnja 1902. u Vašarovićima pokraj Ljubuškog. Višegodišnji je član uprave Građanskog, a za vrijeme Banovine Hrvatske od 1939. do 1941. bio je predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza. Bio je veliki borac za ravnopravnost u nogometnoj organizaciji Kraljevine Jugoslavije. Hrvatska športska sloga kojoj je Kraljević bio potpredsjednik razvila je vrlo bogatu djelatnost. Bavi se idejom održavanja kongresa hrvatskog sporta. Atletičari su predlagali održavanje hrvatskih sportskih igara uz sudjelovanje hrvatskih sportaša iz dijaspora, a nogometari odigravanje Hrvatskog nogometnog kupa. Zbog kratkog trajanja Hrvatske športske sluge te ideje nisu realizirane. S Hrvatskom športskom sloganom susrećemo se posljednji put 7. svibnja 1941. godine. Tog je dana potpredsjednik dr. Ivo Kraljević sazvao sastanak Upravnog odbora jer je predsjednik dr. Juraj Krnjević podnio ostavku i napustio zemlju. Po dnevnom redu sastanka, trebalo je raspravljati o reorganizaciji sporta u novoj državi i odnosu države prema sporstu. Bilo je tu i pitanje likvidacije Jugoslavenskog olimpijskog odbora i bivših sportskih saveza u Zagrebu te učlanjenje u međunarodne saveze uz raspravu o sportskom listu i sportskoj školi. Međutim, nakon što je Tihomir Majcen prisutnima najavio potpunu promjenu strukture sporta u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, dnevni red sastanka postao je bespredmetnim. Odlučeno je tek da dr. Ivo Kraljević, Ivo Šuste i Tihomir Majcen posjete Ministarstvu udružbe i tamo o budućem radu razmijene mišljenja s odjeljnim predstojnikom za sport Josipom Miljkovićem.

Ivo Kraljević preminuo je 6. lipnja 1988. u Zagrebu.

Marijan DUJMOVIĆ

Svestrani sportaš, sportski djelatnik i predsjednik HAŠK-a

Marijan Dujmović rođen je 4. kolovoza 1903. u Zagrebu. Bio je poznati odvjetnik i pravni savjetnik te predsjednik HAŠK-a od 1936. do 1940. godine. U HAŠK-u se počeo aktivno baviti atletikom 1919. godine. Potom je plivao i igrao tenis. Kada je završavao studije, na preporuku liječnika prestao se baviti sportom zbog zdravlja. Za odbornika u HAŠK-u prvi put je izabran 1926., pa onda opet 1931. i 1932. godine. U međuvremenu „odvjetnički perovođa“ Marijan Dujmović promoviran je 1928. u čast doktora prava. Drugi potpredsjednik HAŠK-a postao je 1933. te ponovno 1934., a prvi potpredsjednik postaje 1935. godine.

Dujmović je bio i odbornik u atletskom savezu, član Saveza ženskih sportova. Inicijator je smirivanja i uspostavljanja normalnih odnosa između ranije posvadanih zagrebačkih klubova. Već 1937. jedan je od inicijatora osnivanja samostalnog Hrvatskog atletskog saveza.

Dujmović je član HAŠK-a postao 1. siječnja 1920. godine. Upravo na njegovu inicijativu u HAŠK-u je osnovan Hrvatski šaljivi orkestar, a već 1920. HAŠK je imao i Pjevačku sekiju koja je brojila 26 članova.

Zagrebačko sveučilište odlikovalo ga je prigodom 60. i 75. godišnjice sporta na sveučilištu. Dobio je i zlatnu plaketu Hrvatskog nogometnog saveza.

Bio je dugogodišnji član Hrvatskog glazbenog zavoda, a 1931. počeo se baviti planinarstvom. Marijan Dujmović preminuo je 26. svibnja 1998. u Zagrebu.

Lucijan KOVAČIĆ

Istaknuti atletičar, trener, sportski djelatnik i tajnik HAŠK-a

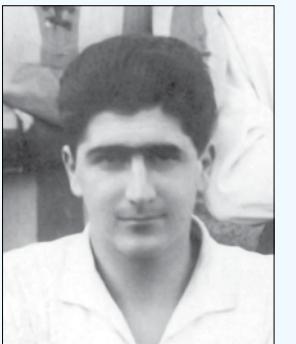
Lucijan Kovačić rođen je 7. prosinca 1899. u Gospicu. Bio je istaknuti atletičar i sportski djelatnik. Visoku tehničku školu studirao je u Zagrebu i Beču, a po završetku studija radio je u tekstilnoj struci. Kao član zagrebačkog HAŠK-a postavio je 1920. jugoslavenske rekorde u utrkama na 800 i 1500 metara, a od 1921. do 1924. je prvak Jugoslavije u skoku s motkom, s tim da je postavio rekord 1922. preskočivši 3.01 metar. Zahvaljujući Kovačiću, HAŠK je godinama imao najbolje atletičare u Zagrebu i u cijeloj Jugoslaviji. Kada je Kovačić napuštao HAŠK, atletska sekcija je krenula nizbrdo, a kada se vraćao, sve je opet dolazilo na svoje mjesto. Kao tajnik kluba znao je kanalizirati sve potrebe i zahtjeve svih sekcija kluba. Mnogo puta znao je vlastitim novcem rješavati klupske probleme.

Bio je član lakoatletske reprezentacije Jugoslavije, zatim atletski trener, a između 1922. i 1928. s uspjehom je trenirao hazenašice HAŠK-a i ASK-a. U dva navrata bio je tajnik HAŠK-a, a zatim i potpredsjednik. Zbog iznimnih sportskih zasluga Kovačić 1939. postaje potpredsjednik novoosnovanog Hrvatskog nogometnog saveza.

Stalno je surađivao u Jugoslavenskom hazena savezu, Zagrebačkom hazena podsavetu i Zagrebačkom lakoatletskom podsavetu.

Nakon Drugog svjetskog rata Kovačić je aktivan u Atletskoj sekciji Fiskulturnog društva Mladost u Zagrebu. Od 1948. do 1950. generalni je sekretar Atletskog saveza Jugoslavije, a od 1950. do 1954. Kovačić radi u Sportskoj kladionici, i to u Centralnoj direkciji u Beogradu i Glavnoj direkciji za NR Hrvatsku u Zagrebu.

Lucijan Kovačić preminuo je 28. kolovoza 1960. u Zagrebu.

Ivo ŠUSTE

Osnivač Hrvatske športske slike i predsjednik Hrvatskog plivačkog saveza

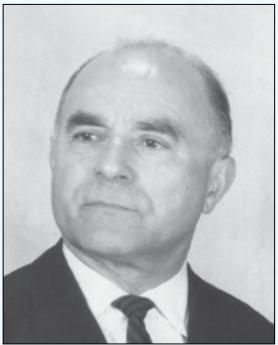
Ivo Šuste rođen je 16. prosinca 1903. u Splitu. Bio je igrač druge generacije Hajduka odmah poslije Prvog svjetskog rata, a već 1920. sa 17 godina postao je standardni prvotimac. Od tada pa do 1924., kada je radi školovanja napustio Split, za Hajduk je nastupio 87 puta i postigao jedan pogodak.

Iz Hajduka odlazi u zagrebačku Concordiju za koju je igrao dvije godine. Nakon prernog napaštanja aktivnog igranja nogometa, s velikim žarom posvetio se sportskom radu i novinarstvu. Posao novinara odveo ga je u Beograd, gdje je radio kao sportski novinar i dopisnik zagrebačkih listova. S Matom Miodragovićem i dr. Petrom Plešecom Ivo Šuste je od 26. kolovoza 1934. do 1. siječnja 1935. bio član odbora za izbor reprezentacije Jugoslavije. Kao član izborničke komisije osvojio je zlatnu medalju na kupu Balkana 1934. u Grčkoj.

Krajem 1937. vraća se u Zagreb i radi na osnivanju Hrvatske športske slike, u okviru koje se borio za osamostaljenje hrvatskog sporta od jugoslavenskog. Nakon 1945. djelovao je kao sportski radnik u plivanju te je zaslužan za mnoge uspjehe APK Mladost. Godinama je bio predsjednik Hrvatskog plivačkog saveza i dugogodišnji suradnik zagrebačkog *Narodnog sporta*.

Ivo Šuste veliko je ime hrvatskog sporta, osobito nogometa i plivanja. U svijet sporta krenuo je iz rodnog Splita kao nogometni Hajduku kojem se cijelog života uvijek rado vraćao.

Ivo Šuste preminuo je 22. veljače 1977. u Zagrebu.

Jerko ŠIMIĆ

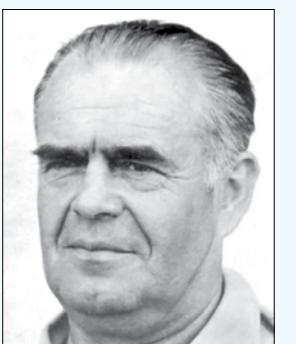
Potpredsjednik Građanskog i jedan od osnivača Dinama i Hrvatskog nogometnog saveza

Dr. **Jerko Šimić** rođen je 22. rujna 1906. u Drinovcima u Bosni i Hercegovini. Bio je pjevač, sportaš, sportski dužnosnik, novinar, doktor pravnih znanosti, glavni tajnik i potpredsjednik Građanskog, jedan od utemeljitelja Hrvatskog nogometnog saveza, poliglot, prevoditelj, jedan od osnivača Nogometnog kluba Dinamo, odvjetnik, zaštitnik hrvatske kulturne baštine, publicist i sportski povjesničar.

Nakon završetka gimnazije u Širokom Brijegu i Sarajevu, 1925. stiže u Zagreb, gdje upisuje studij prava, privatno uči engleski i talijanski, pjeva u Hrvatskom narodnom kazalištu. Vrlo brzo pod pseudonimom počinje objavljivati tekstove o nogometu i drugim sportovima. Odlazi na putovanja s momčadi Građanskog, stječe veliko povjerenje uprave kluba, a jedan od najbližih prijatelja bio mu je studijski kolega, legendarni Hajdukov igrač Šime Poduje.

Godine 1934. postaje tajnik Građanskog, ubrzo glavni tajnik, a potom i potpredsjednik. Zaslужan je za dolazak odličnih igrača i trenera koji su 1930-ih Građanski učinili najboljim nogometnim klubom u tadašnjoj državi i među najboljima u Europi, a sve su to plaćali zagrebački bogataši. Jerko Šimić stekao je iznimno ugled kao sportski dječatnik, a redovito surađuje u zagrebačkim *Ilustriranim fiskulturnim novostima*. Objavio je više knjiga o sportu, od kojih se posebno ističe *Velema-jstori našeg nogometa* iz 1973. godine.

Dr. Jerko Šimić preminuo je 27. lipnja 1992. u Zagrebu.

Bogdan CUVAJ

Jedan od najvažnijih nogometnih trenera i dužnosnika u povijesti Hrvatske

Antun MEDVED

Prvi predsjednik Hrvatske športske slike

Bogdan Cuvaj rođen je 20. listopada 1905. u Zagrebu. Bio je inicijator i utemeljitelj brojnih klubova hazene u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini. Trenirao je jugoslavensku reprezentaciju u hazeni koja je 1934. u Londonu osvojila prvo mjesto na Svjetskom prvenstvu. Od 1926. trenira mlade uzraste u zagrebačkoj Concordiji. Sredinom 1929. u Beču je uspješno završio tečaj za nogometne trenera i postao je trener prve momčadi Concordije. Ovu dužnost obnaša do 1945. i osvaja prvenstvo Jugoslavije 1930. i 1932. te prvenstvo Hrvatske 1942. godine.

Na obnoviteljskoj skupštini Hrvatskog nogometnog saveza 6. kolovoza 1939. Bogdan Cuvaj je izabran za prvog tajnika, potom 14. siječnja 1940. za člana Upravnog odbora HNS-a, dok je na sjednici Skupštine održanoj u Splitu 19. siječnja 1941. izabran u Nadzorni odbor HNS-a. U skladu s propisima Međunarodne nogometne organizacije, 26. travnja 1941., samo šesnaest dana nakon proglašenja Nezavisne Države Hrvatske, Cuvaj kao međunarodni tajnik HNS-a upućuje brzjav sa zamolbom za prijam Hrvatskog nogometnog saveza u FIFA-u. Državni vođa Miško Zebić 4. srpnja 1941. dekretom imenuje Bogdana Cuvaja za izbornika nogometne reprezentacije.

Nakon Drugog svjetskog rata Bogdan Cuvaj djelovao je kao trener zagrebačkih klubova: od 1945. do 1946. Tekstilca, od 1946. do 1952. Lokomotive, od 1952. do 1955. Metalca i od 1955. do 1956. Dinama. Od 1955. do 1957. bio je trener mlade reprezentacije Jugoslavije. Bogdan Cuvaj prvi je naš nogometni trener koji je angažiran u inozemstvu. U SR Njemačkoj od 1956. do 1962. bio je profesionalni trener u Frankfurter Sport Vereinu i Kickersu iz Offenbacha. U razdoblju od 1962. do 1963. ponovno je trener Metalca, a potom je tehnički direktor Lokomotive od 1963. do 1965. i direktor Dinama od 1965. do 1966. godine. Već 1950. izabran je za člana Upravnog odbora Hrvatskog nogometnog saveza, a od 1952. do 1954. bio je predsjednik Saveza nogometnih trenera Hrvatske.

Bogdan Cuvaj preminuo je 25. srpnja 1983. u Zagrebu.

Antun Medved rođen je 30. svibnja 1897. u Kestenju, gdje je završio osnovnu i srednju školu te fakultet. Bio je vrlo aktivan u zagrebačkom sportu, poglavito u Concordiji, gdje je djelovao i njegov veliki prijatelj i suradnik Bogdan Cuvaj. Bio je predsjednik Jugoslavenskog saveza za ženske sportove, a posebno je vodio brigu o hazeni*, jednoj od preteča današnjeg rukometa. Concordia je imala odličnu selekciju hazenašica, koje su bile okosnica reprezentacije Jugoslavije, koja je bila prvak svijeta 1934. u Londonu, kao i srebrna četiri godine ranije na Svjetskom prvenstvu u Pragu.

Hrvatska hazena, u kojoj je Antun Medved uz Bogdana Cuvaja bio ključna osoba, pridonijela je razvitku svjetske hazene promjenom pravila 1936. godine.

Antun Medved zagovarao je za vrijeme Kraljevine Jugoslavije da se hrvatski sport, nezadovoljan neravnopravnim statusom, odvoji od jugoslavenskog, što je djelomice i ostvareno 1939. godine. Još prije uspostave Banovine Hrvatske osnovana je Hrvatska športska slica, na inicijativu nogometnika koji su vodili borbu s bivšim Jugoslavenskim nogometnim savezom radi zaštite hrvatskih klubova. Hrvatska športska slica osnovana je 11. rujna 1936., a njezin prvi predsjednik bio je upravo Antun Medved. Međutim, unatoč njegovoj želji za odvajanjem hrvatskih klubova iz sustava tadašnje države, sve do 1939. i uspostave Banovine Hrvatske, za to još nisu bili stvoreni politički uvjeti.

Antun Medved preminuo je 6. prosinca 1965. u Zagrebu.

* Hazena je loptačka igra koja se igra na otvorenom, obično velikom nogometnom igralištu. Izmišljena je 1905. u Pragu, a igra se i danas premda daleko manje nego prije. Ovaj je sport vrlo sličan rukometu. Hazena se iz Češke proširila u Rusiju i Sloveniju, iz koje je stigla i u Hrvatsku, najprije u Zagreb 1922., a zatim u Split, Vukovar, Osijek, Gradišku...

August KOŠUTIĆ

Političar i član Hrvatske športske slike

August Košutić rođen je 5. srpnja 1893. u Radobolu kraj Krapine. Po završenoj osnovnoj školi odlazi u Zagreb i nastavlja školovanje u Klasičnoj gimnaziji, koju završava 1913., a potom se upisuje na Pravni fakultet u Zagrebu. Nakon izbijanja Prvog svjetskog rata morao je prekinuti studij i odazvati se pozivu u vojsku.

Po završetku rata ne nastavlja studij prava, već se upisuje na Visoku tehničku školu u Pragu. Nakon uspješno položenih ispita, promoviran je u inženjera. Neko vrijeme ostaje u Pragu kao asistent katedre za opću znanost o strojevima.

Ubrzo se vraća u domovinu i uključuje se u redove HRSS-a i kao jedan od rijetkih intelektualaca u stranci ulazi u njegino vodstvo. Biran je i za zastupnika u Narodnoj skupštini, državnog podtajnika u ministarstvu prometa (1926.) i ministra građevinarstva u Vladi Kraljevine SHS (1926. – 1927.). Poslije smrti Stjepana Radića izabran je za dopredsjednika HSS-a, dok je predsjednik bio Vladko Maček.

Godine 1939. postao je počasni član Hrvatske športske slike.

August Košutić preminuo je 12. rujna 1964. u Zagrebu.

Šime PODUJE

Hajdukova igračka legenda koja je bila i važan sportski dužnosnik te publicist

Šime Poduje izuzetno je značajna osoba hrvatskog nogometa i hrvatskog sporta u cijelini. Igrao je na poziciji napadača i bio je jugoslavenski nogometni reprezentativac.

Rođen je 19. svibnja 1905. u Visu. Za momčad Hajduka debitirao je 1922. i za nju nastupao do 1931., odigravši ukupno 226 utakmica i postigavši 87 pogodaka. Bio je član šampionskih momčadi Hajduka koje su 1927. i 1929. donijele u Split prve titule prvaka države u nogometu. Cijeloga života bio je vezan za Hajduk, ponajprije kao nogometni stručnjak, a kasnije kao nogometni stručnjak ili klupski dužnosnik, neko vrijeme i kao nogometni sudac.

Za reprezentaciju Jugoslavije nastupio je kao nogometni Hajduka od 1924. do 1927. tri puta, debitiravši 28. rujna 1924. u prijateljskoj utakmici s Čehoslovačkom u Zagrebu (0-2) kad su 'bijeli' činili cijelu reprezentaciju (osim vratara), a od dresa reprezentacije oprostio se 31. srpnja 1927. u prijateljskoj utakmici također protiv Čehoslovačke, ovaj put u Beogradu (1-1).

Bio je poliglot, govorio je pet stranih jezika. Bavio se i sportskom publicistikom, suautor je prve i druge klupske monografije, a po povratku Hajduka iz Južne Amerike 1931., zajedno s braćom Veljkom i Leom Lemešićem, objavio je prvu knjigu o Hajduku pod nazivom *Hajduk u Južnoj Americi*. U Splitu je 1929. počeo izdavati polumjesečnik *Football*, namijenjen promidžbi nogometne, a izvještavao je za zagrebačke i beogradske sportske novine.

Bio je počasni Hajdukov predsjednik i član uprave kluba u vrijeme kad je klub za Svetog Duju 1944. obnovljen na otoku Visu. Obnašao je dužnosti u višim sportskim tijelima, a odigrao je i ve liku ulogu u borbi za ravnopravnost hrvatskih klubova u prijeratnoj Jugoslaviji. Sudionik je Kongresa FIFA-e 1946. u Luksemburgu.

Šime Poduje preminuo je 31. listopada 1966. u Splitu.

Josip TORBAR

Ministar koji je od Građanskog stvorio vrhunski nogometni klub

Josip Torbar rođen je 12. travnja 1889. u Krašiću. Bio je predsjednik Građanskog od 1936. do 1941. godine. Član uprave postao je 1932., obnašajući i dužnost potpredsjednika do imenovanja za prvog čovjeka zagrebačkog kluba, u razdoblju koje se smatra zlatnim poglavljem Građanskog. Uz njegovo ime su vezani mnogi bitni događaji. Dolazi trener Martin Bukovi, stvoreni su temelji za osvajanje naslova državnog prvaka 1937. i 1940., a glavni tajnik postaje Jozo Jakopić.

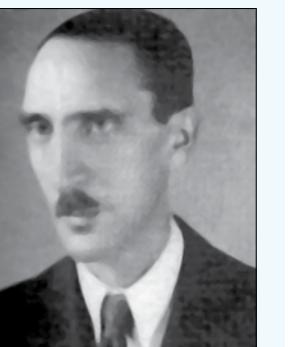
Torbar je bio ministar pošte, telegrafa i telefona u Vladi Cvetković-Maček Kraljevine Jugoslavije. Posebno se skrbio da Građanski ima što više sponzora i što bolji juniorski kadar. Takva politička oslonca na igrače odgojene u Građanskom nastavljena je sve do ukidanja kluba u svibnju 1945. godine.

Za ime uspješnog predsjednika Građanskog dr. Josipa Torbara vezana su osvojena prvenstva Jugoslavije i niz velikih pobjeda kluba, poput one 5-1 nad slavnim engleskim Liverpoolom u Zagrebu 1936. godine.

Igrači Građanskog, stvoreni za vrijeme mandata dr. Torbara, činili su okosnicu reprezentacije Hrvatske kako za vrijeme Banovine Hrvatske tako i za vrijeme reprezentacije Nezavisne Države Hrvatske.

Torbar je bio i predsjednik Hrvatskog planinarskog saveza i Pjevačkog društva Sljeme.

Josip Torbar je od 1945. živio u inozemstvu, a preminuo je 6. siječnja 1963. u New Yorku. Godine 1997. njegovi posmrtni ostaci preneseni su u obiteljsku grobnicu na zagrebačkom Mirogoju.

Ivo STIPČIĆ

Otač nogometa u Sisku, utemeljitelj i prvi predsjednik Segeste

Ivo Stipčić rođen je 24. kolovoza 1893. u Sisku. Po struci je bio liječnik, zaposlen u sisačkoj bolnici.

U Sisku, koji je 1906. imao 7100 stanovnika, utemeljen je Ferijalni športski klub Segesta. Skupinu učenika i studenata koji su osnovali klub predvodio je trinaestogodišnji učenik Ivo Stipčić, kojem su zbog dobrog uspjeha u školi rođaci kupili novu, kožnatu nogometnu loptu.

Krajem lipnja ili početkom srpnja 1906. Stipčić i dvadesetak njegovih prijatelja okupili su se u gostionici Stipčićeva tetka Ivana Šešeka u današnjoj ulici Ivana Kukuljevića Sakcinskog 4 i ondje osnovali klub. Osnivači su se dogovorili da prvi predsjednik kluba bude vlasnik lopte – Ivo Stipčić – a za ime kluba izabrana je Segesta, prema imenu starog keltsko-ilirskog naselja na području Siska – Segestica. Budući da su članovi kluba bili uglavnom učenici i studenti koji su u Sisku boravili samo u vrijeme školskih praznika (ferija), nazvan je Ferijalnim športskim klubom.

Stipčić je bio predsjednik Segeste od 1906. do 1938. uz kraće prekide. Bio je prvi čovjek organiziranog nogometa u Sisku i okolici, igrač prve Segestine generacije i nogometni sudac, a djelovao je i u Sisačkoj nogometnoj župi.

Ivo Stipčić preminuo je 6. studenoga 1945. u Zagrebu.

Juraj KRNJEVIĆ

Predsjednik Hrvatske športske slove

Juraj Krnjević rođen je 19. veljače 1895. u Ivanić Gradu. Podrijetlom je iz obrtničke obitelji. Gimnaziju je završio u Zagrebu, a pravo je studirao u Beču i Budimpešti.

Nakon studija prava pristupio je Hrvatskoj pučkoj seljačkoj stranci te postao najbližim suradnikom Stjepana Radića. Od 1920. više je puta biran za zastupnika u Narodnoj skupštini. Bio je i ministar socijalne politike (1925. – 1927.).

Za vrijeme Banovine Hrvatske, od 1939. do 1941., krovna sportska organizacija bila je Hrvatska športska sloga, a Krnjević njezin predsjednik do gašenja.

U prvoj polovici 1941. emigrirao je u London te u inozemstvu bio glavni predstavnik HSS-a, nastojeći dobiti jamstva za obnovu Banovine Hrvatske nakon rata. Od travnja 1941. do sredine 1944. bio je ministar i dopredsjednik u nekoliko vlada Kraljevine Jugoslavije u iseljeništvu. Nakon rata ostao je živjeti i politički djelovati u emigraciji, postupno napuštajući ideju o rješavanju hrvatskog pitanja u okvirima Jugoslavije, opredijelivši se za ideju o samostalnoj hrvatskoj državi. Godine 1964. naslijedio je preminulog Vladka Mačeka na dužnosti predsjednika HSS-a i na toj je dužnosti ostao do smrti.

Juraj Krnjević preminuo je 9. siječnja 1988. u Londonu, a u lipnju 1998. njegovi ostaci preneseni su u domovinu i pokopani u arkadama zagrebačkog Mirogoja.

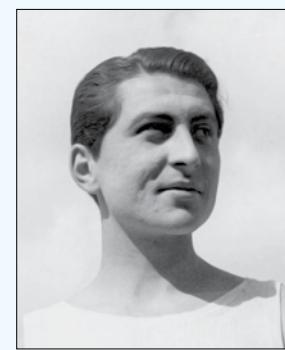
Tomislav ROLF

Skaut, časnik i potpredsjednik Hrvatske športske slove

Tomislav Rolf rođen je 17. travnja 1899. u Petrinji. Bio je hrvatski časnik te kasnije general u doba Nezavisne Države Hrvatske. Služio je u austrougarskoj vojsci do 1918. godine.

Prije Drugog svjetskog rata bio je aktivist u Hrvatskom junaku i Hrvatskom skautu. Rolf je od 1939. do 1941. bio potpredsjednik Hrvatske športske slove.

U svibnju 1945. bježi u Austriju, gdje ga zarobljavaju Britanci. Kada je čuo da ga namjeravaju izručiti jugoslavenskim komunističkim vlastima, izvršio je samoubojstvo ispijanjem otrova u austrijskom Lawamundu 19. svibnja 1945. godine.

Miroslav HELEBRANDT

Istaknuti HAŠK-ovac i predsjednik Hrvatskog atletskog saveza

Miroslav Helebrandt rođen je 17. srpnja 1907. u Zagrebu. Bio je istaknuti atletičar zagrebačkog HAŠK-a. Postao je prvi jugoslavenski rekorder u desetoboju, 1929. godine. Višestruki je prvak Jugoslavije u trčanju na 100 metara, skoku u dalj i bacanju kopla.

Na prvim Balkanskim igrama 1929. u Ateni osvojio je srebrnu medalju u skoku u dalj, skočivši 6.66 metara i zlatnu kao član štafete. Godine 1940. bio je predsjednik Hrvatskog atletskog saveza. Bilo je to vrijeme Banovine Hrvatske, kada je hrvatski sport dobio djelomičnu autonomiju, što nije dugo trajalo.

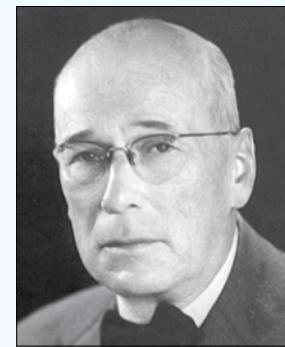
Sredinom dvadesetih godina prošlog stoljeća u atletskoj sekciji HAŠK-a stvara se zasigurno najbolja generacija između dvaju svjetskih ratova. U njoj prednjači Helebrandt, uz također odlične atletičare toga vremena među kojima su bili Artur Dean, Metel Vuković, Rudolf Matz, Božidar Jamnický, Levin Kalay i drugi.

Osim u sportu postigao je izuzetne rezultate i u građevinskoj struci. Bio je pionir montažnog građevinarstva u Hrvatskoj, projektant prve montažne kuće u Zagrebu te prve plastične i staklene kuće.

Miroslav Helebrandt preminuo je 31. listopada 1992. u Zagrebu.

Josip HORVAT

Novinar, povjesničar i tajnik Hrvatske športske slove

Josip Horvat rođen je 15. siječnja 1896. u Čepinu. Školovao se u Zagrebu, gdje je 1914. završio Trgovačku akademiju. Od 1913. surađivao je u Obzoru, gdje će 1919. nastaviti karijeru kao novinar i urednik.

Od 1926. do 1941. bio je glavni urednik *Jutarnjeg lista* i jedan od najpismenijih publicista Dežmanove žurnalističke ekipe. Nakon uspostave Nezavisne Države Hrvatske uhićivan je kao mason i liberal te odstranjen iz novinarstva, a djela su mu bila na popisu pisaca zabranjenih za prodaju. Povukao se iz javnosti i radio za Hrvatski izdavački bibliografski zavod i objavljivao u različitim listovima pod pseudonimom ili anonimno.

Nakon završetka rata pisao je autobiografsko-memoarsku prozu koja je dijelom objelodanjena nakon njegove smrti. Pisao je u *Vjesniku*, *VUS-u* te drugim listovima i časopisima. Kao kazališni kritičar bio je vrlo utjecajan, od 1924. do 1941. objavio je više stotina prikaza o glumcima i predstavama.

Horvat je od 1939. do 1941. bio i tajnik Hrvatske športske slove.

Josip Horvat preminuo je 6. listopada 1968. u Zagrebu.

Antun BEGAĆ

Svestrani sportski dužnosnik i jedan od osnivača Dinama

Antun Begać rođen je 16. kolovoza 1911. u Zagrebu. Po struci je bio ekonomist. Od 1931. bio je tajnik Zagrebačkog športskog kluba i povremeno igrač tog kluba. Istovremeno dugi niz godina bio je tajnik Jugoslavenskog teškoatletskog i šakačkog saveza i poslije razdvajanja Jugoslavenskog boksačkog saveza. Oba saveza imala su sjedište u Zagrebu.

Jedan je od osnivača Fiskulturnog društva komunalaca Dinamo, u Zagrebu 9. svibnja 1945. godine. U tom društvu obnašao je dužnost blagajnika za sve sekcije. Od 1946. bio je tajnik Teškoatletskog kluba Lokomotiva u Zagrebu. Bio je i hrvački sudac saveznog ranga, a od 1934. član ispitne komisije za hrvačke suce republičkog i saveznog ranga.

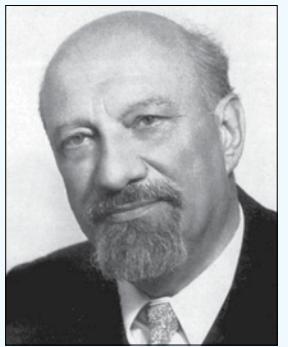
Privremenim odbor za tešku atletiku rukovodio je hrvatskim sportom u Hrvatskoj do prosinca 1945., kada je na zasjedanju Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske izabrano prvo predstavničko tijelo u Hrvatskoj. Bio je to Odbor za tešku atletiku pri Zemaljskom fiskulturnom odboru Hrvatske. Antun Begać izabran je za tajnika. Reorganizacijom pokreta fizičke kulture u Jugoslaviji 1948. dolazi do osnivanja sportskih saveza. Teškoatletski savez Hrvatske osnovan je u ožujku 1949., a Begać je preuzeo dužnost tajnika.

Boksački sudac bio je 20 godina i više godina blagajnik Boksačkog saveza Hrvatske. Od 1955. do 1961. bio je predsjednik Zbora hrvačkih sudaca Jugoslavije, predsjednik Teškoatletskog podsaveza Zagreba, član Izvršnog odbora Saveza rvačkih sportova Hrvatske i Jugoslavije i ponovno tajnik Teškoatletskog kluba Lokomotiva u Zagrebu.

Antun Begać preminuo je 30. travnja 1965. u Zagrebu.

Rudolf MATZ

Istaknuti glazbenik koji je bio najbolji sprinter svoga vremena

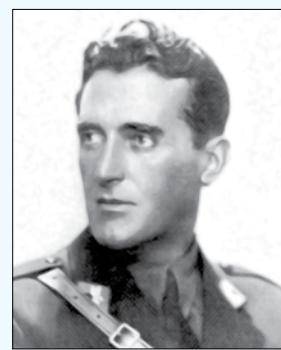

Rudolf Matz rođen je 19. rujna 1901. u Zagrebu. U mladosti je bio atletski reprezentativac, član zagrebačkog HAŠK-a. Dvadesetih godina prošlog stoljeća bio je višestruki državni prvak i rekorder na 100, 200 i 400 metara te u štafeti 4 × 100 metara.

Bio je jedan od najaktivnijih pokretača glazbenog života u Zagrebu. Ostvario je iznimno opsežan opus, posebno u području komorne glazbe. Osnovao je i vodio više glazbenih društava, orkestara, ansambala, zborova, a utemeljio je i udruženje glazbenih pedagoga Hrvatske i bio njegov predsjednik. U skladanju je kombinirao nacionalni smjer i impresionizam, a u kasnijem razdoblju djeломice i suvremene stilove. Posebno su važna njegova ostvarenja na području instruktivne literature za glasovir, solfeggio i violončelo, gdje se izdanjima posljednjeg područja već niz godina koriste kao literaturom u cijelom svijetu.

Rudolf Matz preminuo je 22. ožujka 1988. u Zagrebu.

U spomen na velikog skladatelja, dirigenta, pedagoga, sportaša i sportskog djelatnika Grad Zagreb postavio je ploču u u Mesničkoj ulici te 2008. imenovan ulicu njegovim imenom u naselju Sopnica - Jelkovec.

Miško ZEBIĆ

Svestrani sportaš i istaknuti HAŠK-ovac

Miško Zebić rođen je 18. rujna 1898. u Zagrebu. Bavio se nogometom, tenisom, hokejom na ledu, klizanjem i skijanjem. Bio je vrstan nogometni igrač. U razdoblju od kraja Prvog svjetskog rata pa do 1923. igrao je srednjeg pomagača u rezervnoj momčadi HAŠK-a. Istodobno je bio vratar u prvom sastavu hokejaške momčadi HAŠK-a. Natjecao se i u brzom sklizanju.

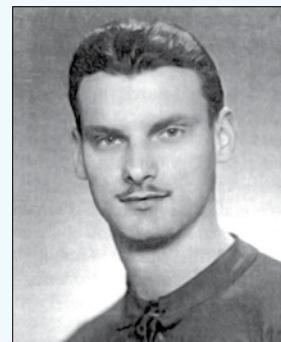
Zebić je najpoznatiji bio kao sportski djelatnik u svom matičnom klubu HAŠK-u, gdje je 1922., iako je još bio aktivan natjecatelj u više sportova, izabran u Upravu igrališta. Na godišnjoj skupštini u prosincu 1925. izabran je za drugog potpredsjednika HAŠK-a.

Uspostavom Nezavisne Države Hrvatske poglavnik pobočnik Blaž Lorković imenovao je Zebića povjerenikom cjelokupnog hrvatskog sporta. Odmah poslije toga počeo je imenovati svoje osobe od povjerenja u hrvatskim sportskim savezima. Tu je dužnost obnašao od 16. svibnja 1941. do 15. siječnja 1945. godine.

Nakon rata izdržavao je kaznu u zatvoru u Staroj Gradiški, a kasnije je prebačen u kažnjenički odjel bolnice Rebro u Zagrebu gdje je preminuo 7. listopada 1947. godine.

Zdenko BLAŽEKOVIĆ

Svestrani sportaš i drugi povjerenik za sport u NDH

Zdenko Blažeković rođen je 23. svibnja 1915. u Bihaću. Često se selio zbog svog oca koji je bio visoki činovnik u Vladi Bosne i Hercegovine. Osnovno školovanje započeo je u Sarajevu u školskoj godini 1922./1923., a završio u Osijeku 1926. godine. Realnu gimnaziju također je završio u Osijeku 1934. godine. Iste godine dolazi u Zagreb, gdje se upisao na Tehnički fakultet, građevinski smjer, na kojem nije uspio diplomirati zbog sportskih i političkih obveza.

Zdenko Blažeković bio je svestrani sportaš, i to od svojih najmlađih gimnazijalnih dana. S 15 godina bio je vratar prve seniorske momčadi osječkog nogometnog kluba Hajduk. Prilikom proslave 10. obljetnice Osječkog nogometnog podsaveta u svibnju 1934. nastupio je kao vratar Osječkog nogometnog podsaveta na utakmici protiv odgovarajućeg sastava iz Beograda.

Uz iganje nogometa u Osijeku bio je i član osječkog teniskog kluba i jedan od najboljih tenisača u istočnoj Hrvatskoj. Osim toga bio je osnivač i vrstan veslač kluba Drava. Nastupao je u četvercu s kormilarom. Bio je zapažen kao natjecatelj i u zimskim sportovima, u skijanju i klizanju. Znalo se dogoditi da Blažeković prijepodne igra nogomet, a poslijepodne se natječe na teniskim terenima. Zimi bi te ljetne sportove zamijenio skijama i klizaljkama.

Preseljenjem u Zagreb zbog studija Blažeković je postao vratar HAŠK-a. Kada je 1938. HAŠK postao prvak Jugoslavije, i Blažeković je bio dio momčadi.

Uspostavom Nezavisne Države Hrvatske Blažeković se politički aktivira, a 1942. postaje član Sabora. U siječnju 1945. imenovan je povjerenikom za sport u NDH. U siječnju 1947. na Okružnom sudu osuđen je na smrt strijeljanjem, a kazna je izvršena 24. siječnja 1947. u maksimirskoj šumi.

Od kraja

Drugog svjetskog rata 1945.
do samostalne Hrvatske 1991.

Članovi Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije 1945. – 1991.

Članovi Jugoslavenskog olimpijskog odbora 1947. – 1991.

Predsjednici i glavni tajnici Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1945. – 1991.

FISKULTURNI ODBOR JUGOSLAVIJE – FISKULTURNI SAVEZ JUGOSLAVIJE – SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1945. – 1991

OSNIVAČKA SKUPŠTINA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 23. svibnja 1945.

Fiskulturni odbor Jugoslavije

Miro Mihovilović, Ladislav Turković, Rudolf Car, Ante Senjanović, Bogoljub Rapajić

Sekretarijat

Miroslav Kreačić – tajnik, Veljko Narančić, Vlado Mađarić, Slavko Komar

SKUPŠTINA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 16. prosinca 1945.

Fiskulturni odbor Jugoslavije

Miroslav Kreačić – tajnik, Neda Krmpotić, Milica Šepa, Gajo Bulat, Rafael Ban

Nadzorni odbor: Josip Cazi, Slavko Komar

SKUPŠTINA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 30. siječnja 1947.

Sekretarijat Fiskulturnog saveza Jugoslavije

Miroslav Kreačić – generalni tajnik, Neda Krmpotić, Vitomir Čerina

Centralni odbor

Ratko Viličić, Zlatko Pintar, Žarko Vrcan, Miro Mihovilović, Rudolf Car, Oskar Mohr, Veljko Ugrinić, Lucijan Kovačić, Hrvoje Macanović, Mirko Šustić

SKUPŠTINA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 18. travnja 1948.

Predsjedništvo Centralnog odbora Fiskulturnog saveza Jugoslavije:

Ivan Šibl – potpredsjednik, Jozo Bačić – potpredsjednik, Miroslav Kreačić – generalni tajnik; članovi predsjedništva: Neda Krmpotić, Mirko Šustić, Ratko Viličić, Pero Lozica, Zlatko Pintar, Božo Švarc, Josip Lukatela, Žarko Vrcan, Antun Lang, Andro Beusan

Nadzorni odbor: Josip Cazi

ŠESTI PLENUM CENTRALNOG ODBORA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 30. siječnja 1950.

Sekretarijat FISAJ-a

Članovi: Neda Krmpotić, Đuro Kladarin, Jozo Bačić

Centralni odbor: Artur Takač, Vlado Mutak, Pero Lozica, Mladen Delić, Branko Kesić, Zlatko Pintar, Milica Šepa, Božo Švarc

ZEMALJSKA KONFERENCIJA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 25. lipnja 1950.

Odlukom Zemaljske konferencije Centralni odbor Fiskulturnog saveza Jugoslavije sačinjavaju: članovi sekretarijata te predsjednici i sekretari – tajnici fiskulturnih saveza narodnih republika.

Članovi sekretarijata: Milutin Baltić, Neda Krmpotić (od 1950. do 1951., obnaša dužnost generalne sekretarice - tajnice)

ZEMALJSKA KONFERENCIJA FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE – 11. veljače 1952.

Odlukom Zemaljske konferencije Fiskulturni savez Jugoslavije mijenja ime u Savez sportova Jugoslavije.

Članovi sekretarijata: Milutin Baltić, Miro Mihovilović, Neda Krmpotić

KONFERENCIJA SAVEZA SPORTOVA JUGOSLAVIJE – 29. rujna 1956.

Članovi sekretarijata: Pero Djelić – potpredsjednik, Jozo Bačić, Dušan Arneri

Reviziona komisija: Slavo Srića

KONFERENCIJA SAVEZA SPORTOVA JUGOSLAVIJE – 10. svibnja 1958.

Članovi sekretarijata: Miko Tripalo – predsjednik, Miroslav Kreačić

Reviziona komisija: Slavo Srića

KONFERENCIJA SAVEZA SPORTOVA JUGOSLAVIJE – 9. siječnja 1959.

Članovi Upravnog odbora: Miko Tripalo – predsjednik, Miroslav Kreačić, Vlado Ranogajec, Miroslav Dragustin, Ivan Frol, Ljubo Truta, Mirko Premužić, Miljenko Bobanac

Reviziona komisija: Slavo Srića

SAVEZ ORGANIZACIJA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 28. travnja 1961.

Konferencija Saveza sportova Jugoslavije mijenja ime u Savez organizacija za fizičku kulturu Jugoslavije.

Članovi sekretarijata: Miko Tripalo – predsjednik; članovi Nikola Tatalović, Ante Lambaša i Pero Djelić

SAVEZ ORGANIZACIJA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 6. travnja 1963.

Članovi sekretarijata: Pero Djelić – predsjednik; članovi Marijan Flander i Jelica Reljić

SAVEZ ORGANIZACIJA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 20. studenoga 1965.

Članovi predsjedništva: Pero Djelić, Vicko Lovrović, Ivan Služek, Živko Žigante, Novak Pribičević

SAVEZ ORGANIZACIJA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 16. veljače 1968.

Član predsjedništva: Branko Gazivoda do 1969., a potom Vladimir Pezo

Nadzorni odbor: članovi Branko Besednik i Berislav Maričić

KONFERENCIJA SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 20. studenoga 1972.

Članovi predsjedništva: Vladimir Pezo – potpredsjednik, Zdravko Draganja, Miško Juras

KONFERENCIJA SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 18. lipnja 1977.

Članovi predsjedništva: Miško Juras, Luciano Sušanj, Šefika Sivka, povremeni pridruženi članovi: Mihovil Kapetanić, Marijan Lanc, Bruno Vuletić

Odbor Samoupravne kontrole: član Ljubomir Pincetić

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1979. – 1982.

Članovi predsjedništva: Žarko Radoš, Stipan Marović (do 1981.), Zlatko Pasarić (od 1981.), Celestin Sardelić, povremeni pridruženi članovi: Zvone Mornar, Ivan Borovac, Pero Splivalo

Odbor Samoupravne kontrole: Ljubomir Pincetić (do 18. listopada 1981.)

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 16. travnja 1982.

Članovi predsjedništva: Zlatko Pasarić, Celestin Sardelić, Žarko Radoš i Matija Ljubek

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 6. svibnja 1983.

Članovi predsjedništva: Žarko Radoš, Celestin Sardelić i Matija Ljubek, povremeni pridruženi član Dražen Ožeg

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 25. svibnja 1984.

Članovi predsjedništva: Žarko Radoš, Duško Dragun, Slavko Podgorelac i Matija Ljubek

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 7. svibnja 1985.

Članovi predsjedništva: Božidar Strajnić i Matija Ljubek

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 18. lipnja 1987.

Članovi predsjedništva: Duško Dragun – predsjednik Žarko Radoš i Vjekoslav Koprivnjak

SAVEZ ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE – 5. lipnja 1989.

Članovi predsjedništva: Damir Dumanić, Duško Dragun i Egon Padovan

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI ODBOR 1947. – 1991.

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1947. – 1951.

Miroslav Kraljević – tajnik (do 1949.); članovi: Slavko Komar, Ratko Viličić, Zlatko Pintar, Ivan Frol, Neda Krmpotić, Artur Takač

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1951. – 1953.

Đuro Kladarin, Neda Krmpotić, Hrvoje Macanović, Veljko Ugrinić, Artur Takač, Ivan Frol, Luka Bajakić, Jozo Bačić, Dušan Čalić

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1953. – 1957.

Boris Bakrač – predsjednik; Milica Šepa, Hrvoje Macanović, Ante Lambaša, Jozo Bačić, Artur Takač, Ivan Frol, Vladimir Šuput (do 24. svibnja 1956.), Rafael Ban, Dušan Čalić, Nikola Kurelić, Andro Žeželj

Stručni savjet

Miro Mihovilović, Klara Dušanović-Gomboš

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1957. – 1961.

Boris Bakrač – predsjednik; Vlado Ranogajec, Miroslav Dragustin, Dušan Čalić, Ante Lambaša, Milica Šepa, Ivan Frol, Artur Takač, Jozo Bačić, Mirko Premužić
Kooptirani 1959.: Ivica Grgić, Ljubo Truta, Branko Besednik, Miko Tripalo

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1961. – 1965.

Boris Bakrač (član MOO-a), Miko Tripalo, Milica Šepa, Ante Lambaša, Miroslav Dragustin, Artur Takač, Ivica Grgić, Miloje Gabrijelić, Radovan Medved, Ivan Frol, Srećko Bijelić, Pero Djetelić, Ljubo Truta, Bogdan Pecotić

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1965. – 1969.

Boris Bakrač (član MOO-a), Pero Djetelić, Ante Lambaša, Vlasta Pavišić-Medved, Bogdan Pecotić, Srećko Bijelić, Konstantin Momirović, Tomislav Hrkač, Benko Matulić, Branko Besednik, Miloš Mraković, Milan Kobalić, Radovan Medved, Miko Tripalo, Petar Pavlica, Ljubo Truta, Slavko Komar, Milka Babović, Milica Šepa

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1969. – 1973.

Boris Bakrač (član MOO-a), Darko Dujmović, Mihovil Radja, Mladen Marušić, Branko Besednik, Ante Lambaša, Ljubo Truta, Orfeo Tićac, Artur Takač, Zlatko Šimenc, Milka Babović, Tomislav Hrkač (do 1971.), Radovan Medved, Živko Radan

Stručni savjet

Konstantin Momirović, Miro Mihovilović, Miloje Gabrijelić, Krešimir Račić

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1973. – 1977.

Ivica Cipci – dopredsjednik, Marijan Kraljević – generalni tajnik; članovi: Boris Bakrač (član MOO-a), Stjepan Cerjan, Antun Toni Petrić, Vicko Lučić, Ljubo Truta, Miloš Šumanja, Hrvoje Horvat, Krešimir Račić, Orfeo Tićac, Stjepan Križić

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1977. – 1981.

Marijan Kraljević – generalni tajnik (do 1978.); članovi: Boris Bakrač (član MOO-a), Zdravko Kovačić, Ljubo Truta, Ratimir Tvrdić, Milan Blašković
Komisija za unaprjeđenje sporta i olimpijske pripreme
Boris Korenčić

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1981. – 1985.

Boris Bakrač (član MOO-a), Slavko Podgorelac, Ivan Mecanović, Ratimir Tvrdić, Edo Roje, Ozren Bonačić, Slavko Komar, Marijan Kraljević, Damir Dumanić (od 1983.), Josip Seleš, Celestin Sardelić, Stjepan Križić, Orfeo Tićac, Zdravko Kovačić
Komisija za unaprjeđenje sporta i olimpijske pripreme
Mihajlo Šviderski

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1985. – 1989.

Boris Bakrač (do 1987.), Slavko Podgorelac, Ivan Mecanović (predsjednik 1986. – 1989.), Mihovil Nakić, Josip Samaržija, Stjepan Križić, Damir Dumanić, Celestin Sardelić
Savjet za olimpijske pripreme
Luciano Sušanj, Konstantin Momirović, Josip Samaržija

JUGOSLAVENSKI OLIMPIJSKI KOMITET 1989. – 1991.

Sanda Dubravčić-Šimunjak, Zdenko Kuzmanić (do 14. prosinca 1990.), Boris Lalić, Ivan Mecanović, Stjepan Križić, Damir Dumanić, Mihovil Kapetanić, Emil Hofman

PREDSJEDNICI SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU HRVATSKE – HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1945. – 1991.

Srećko Šilović 1945. – 1946.
Borivoj Vuksan 1946. – 1947.
Ivan Petranović 1947. – 1948.
Josip Lukatela 1948. – 1949.
Dušan Čalić 1949. – 1951.
Mika Špiljak 1951. – 1952.
Boris Bakrač 1952. – 1956.
Vlado Ranogajec 1956. – 1959.
Srećko Bijelić 1959. – 1965.
Branko Gazivoda 1965. – 1969.
Vladimir Pezo 1969. – 1973.

Miško Juras 1973. – 1979.
Stipan Marović 1979. – 1981.
Zlatko Pasarić 1981. – 1982.
Celestin Sardelić 1982. – 1983.
Duško Dragun 1983. – 1984.
Ivan Galjer 1984. – 1985.
Božidar Strajnić 1985. – 1987.
Vjekoslav Koprivnjak 1987. – 1988.
Damir Dumanić 1988. – 1989.
Antun Čapeta 1989. – 1990.
Ivan Kern 1990. – 1991.

PREDSJEDNIK KONFERENCIJE

Slavko Komar 1973. – 1979.

GLAVNI TAJNICI SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU HRVATSKE – HRVATSKOG ŠPORTSKOG SAVEZA 1945. – 1991.

Mirko Šustić 1945.
Ratko Viličić 1945. – 1948.
Žarko Vrcan 1948.
Slavko Filipi 1948. – 1949.
Filip Kulušić 1949.
Pero Djetelić 1949. – 1951.
Luka Bajakić 1951. – 1952.
Miro Mihovilović 1952.
Duje Katić 1952. – 1953.
Ivo Kaleb 1953. – 1955.
Mirko Oklobdžija 1955. – 1959.
Mirko Relac 1959. – 1963.
Tomislav Hrkač 1963. – 1967.
Darko Dujmović 1967. – 1978.
Aleksandar Kramarić 1978. – 1987.
Marijan Malović 1987. – 1991.

Boris BAKRAČ

PREDSJEDNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1953. – 1961.
ČLAN MEĐUNARODNOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1960. – 1987.

Sinonim za olimpijski pokret na ovim prostorima

Boris Bakrač rođen je u 25. ožujka 1912. u Slavonskoj Požegi. Studirao je u Zagrebu gdje je 1936. završio Tehnički fakultet. Od malih nogu je prigrlio sport te se kao učenik i student bavio nogometom i skijanjem. Do 1941. radio je u struci kao konstruktor statičar i revizor statičkih proračuna mnogih objekata.

Od 1941. Bakrač aktivno sudjeluje u partizanskom pokretu, a od 1944. pa do kraja rata bio je opunomoćenik Glavnog štaba Narodnooslobodilačke vojske Hrvatske za razmjenu zarobljenika. Od 1945. do 1980. bio je na istaknutim političkim, državnim i drugim dužnostima.

Bakrač se u sport nakon rata uključuje kao predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske i tu dužnost obnaša od 1952. do 1962. godine. Istodobno je i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske. Predsjednik Jugoslavenskog olimpijskog odbora bio je od 1953. do 1961. godine. Za člana Međunarodnog odbora izabran je 1960. i u radu krovnog svjetskog sportskog tijela sudjeluje punih 27 godina. Od 1968. do 1971. bio je član mješovite komisije MOO-a, a od 1984. član i potpredsjednik Kulturne komisije.

Bio je na sedam ljetnih i dvama zimskim olimpijskim igrama i sudjelovao u radu 26 sjednica MOO-a. Kada se na vlastiti zahtjev 1987. povukao iz MOO-a, ponajprije zbog narušenog zdravlja, primio je najviše odlikovanje te organizacije – Olimpijski red.

Bakrač je zaslužan i za dobivanje organizacije Mediteranskih igara u Splitu 1979. i Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu 1984., a posljednja javna sportska dužnost bila mu je mjesto potpredsjednika Organizacijskog odbora Univerzijade u Zagrebu 1987. godine.

Bakrač je bio prvi predsjednik Savjeta časopisa *Povijest sporta* i predsjednik Savjeta *Sportskih novosti*. Za svoj rad u sportu nagradivan je mnogim nagradama i priznanjima. Trofej SFK-a Hrvatske dobio je 1956., a Republičku nagradu fizičke kulture Hrvatske za životno djelo 1981. godine.

Bakrač je uspješno surađivao s trojicom predsjednika Međunarodnog olimpijskog odbora: Averyjem Brundageom, lordom Michaelom Killaninom i Juanom Antonijem Samaranchom. Bio je veliki zagovornik amaterskog sporta i smatrao je da profesionalnim sportašima nije mjesto na olimpijskim igrama.

Boris Bakrač preminuo je 29. studenoga 1989. u Zagrebu.

Miko TRIPALO

PREDSEDNIK FISKULTURNOG SAVEZA JUGOSLAVIJE 1958. – 1963.

Politički reformator i vođa hrvatskog proljeća

Miko Tripalo rođen je 16. studenoga 1926. u Sinju. Završio je Pravni fakultet. Kao gimnazijalac priključio se antifašističkom pokretu 1941. godine. Kao predsjednik omladinske i studentske organizacije istaknuo se sposobnošću okupljanja i motiviranja ljudi. Od jeseni 1962. djelovao je u Zagrebu gdje je demokratizirao proces odlučivanja i uključivao mlade i obrazovane ljude te izazvao život u kulturnom životu.

Kao predstavnik Hrvatske Tripalo je 1969. ušao u najviši partijski i državni vrh Jugoslavije. Sa skupinom reformatora koju je predvodio zalagao se za demokratizaciju društveno-političkog sustava i radikalni preustroj jugoslavenske federacije. Takva je politika otvorila javni prostor različitim kulturno-političkim inicijativama, dovele do procvata slobode tiska i pojave novih lista i časopisa različitih orientacija.

Miko Tripalo bio je i visoki sportski dužnosnik. Bio je član sekretarijata i Upravnog odbora Konferencije Saveza sportova Jugoslavije i predsjednik SOFK-e Jugoslavije te član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Kao jedan od vođa hrvatskog proljeća Tripalo je nakon sjednice u Karadžorđevu 1971. uklonjen sa svih položaja i isključen iz političkog života.

Početkom 1990. ušao je u politiku kao izvanstranačka osoba u Koaliciji narodnog sporazuma. Bio je jedan od osnivača Hrvatske narodne stranke i njezin zastupnik u Saboru RH. U kolumni *Politika na dlanu*, koju je od travnja 1992. do smrti objavljivao u *Novom listu*, analizirao je autoritarnu politiku i njezine posljedice – tajkunsku privatizaciju, korupciju, rastuću nezaposlenost, sužavanje građanskih sloboda i međunarodnu izolaciju.

Početkom travnja 1993. sudjelovao je u osnivanju Hrvatskog helsinskog odbora za ljudska prava, kojem je bio potpredsjednik. Od studenoga 1993. bio je predsjednik Upravnog odbora Instituta Otvoreno društvo Hrvatska, a 1994. pokrenuo je inicijativu za ujedinjenje svih socijaldemokratskih stranaka i skupina u Hrvatskoj, iz koje je nastala Akcija socijaldemokrata Hrvatske.

Bio je plodan publicist, kolumnist i autor četiriju knjiga. Njegovim imenom je 1997. nazvana nagrada za ljudska prava Hrvatskog helsinskog odbora.

Miko Tripalo preminuo je 11. prosinca 1995. u Zagrebu.

Pero DJETELIĆ

PREDSEDNIK SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1963. – 1965.

Vrhunski sportski autoritet Hrvatske i Jugoslavije

Pero Djetelić rođen je 26. lipnja 1926. u Hrvatskoj Kostajnici. Kao mladić se priključuje antifašističkom pokretu, a nakon Drugog svjetskog rata nastavlja školovanje i diplomira na Pravom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Djetelić je već kao omladinski rukovoditelj na razini Hrvatske i Jugoslavije stekao potrebno znanje za rukovođenje i upravljanje. Kasnije je bio sekretar za obrazovanje i kulturu SR Hrvatske i predsjednik delegacije Sabora Republike Hrvatske u Saveznoj skupštini Jugoslavije. Kao društveni radnik bio je posebno naklonjen vatrogastvu. Za predsjednika Vatrogasnog saveza Hrvatske izabran je 1984., a u dva mandata bio je i predsjednik Vatrogasnog saveza Jugoslavije.

Pero Djetelić ostavio je vrlo veliki trag i u sportu. Nakon Drugog svjetskog rata bio je tajnik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a potom odlazi na savezne sportske dužnosti u Beograd. Pred Olimpijske igre u Tokiju 1964., kada se nalazio na dužnosti predsjednika Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije, spriječio je svojim autoritetom pokušaj udara na Jugoslavenski olimpijski odbor.

Pero Djetelić je za mandata u Jugoslavenskom olimpijskom odboru i Savezu za fizičku kulturu Hrvatske i Jugoslavije često govorio da su glavni glumci sportaši te da sportski dužnosnici moraju sportašima stvoriti uvjete za normalno funkcioniranje.

Pero Djetelić preminuo je 1. lipnja 2009. u Zagrebu.

Ivan MECANOVIĆ

PREDSEDNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1986. – 1989.

Ugledni znanstvenik i istaknuti sportski djelatnik

Ivan Mecanović rođen je 14. lipnja 1934. u Osijeku, u kojem završava osnovnu i srednju školu. Diplomirao je 1957. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a 1961. i na Ekonomskom fakultetu istog sveučilišta. Doktorat ekonomskih znanosti stekao je 1976., a doktorat pravnih znanosti 1991. godine.

Mecanović je bio izvanredni i redoviti profesor Ustavnog prava, redoviti profesor Informatike, predstojnik Katedre za ustavno pravo i Katedre metodološko-informacijskih znanosti, predstojnik Centra za odnose s udruženim radom, voditelj poslijediplomskih studija i dekan Pravnog fakulteta u Osijeku.

U radu na fakultetu uvodio je nove predmete – Informatiku, Pravo informacija i Ustrojstvo i djelovanje javnog sektora, objavio preko 280 znanstvenih i stručnih radova, više od 20 knjiga iz područja ustavnog prava, ekonomike i organizacije društvenih djelatnosti, informatike i marketinga. Predavao je i na Ekonomskom fakultetu u Sarajevu, Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu te na brojnim poslijediplomskim studijima u zemljama i inozemstvu.

Među objavljenim znanstvenim knjigama i monografijama posebno se ističu *Ekonomika društvenih djelatnosti, Ustrojstvo i djelovanje javnog sektora I. i II., Jugoslavenski ustavi, Uvod u pravo informacija i Državne (regulatorne) i javne agencije*.

Od 1978. do 1982. profesor Mecanović je bio predsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske, a od 1982. do 1990. predsjednik Savjeta za društvene djelatnosti SR Hrvatske.

Mecanović je ostavio veliki trag i u sportu rodnog Osijeka, SR Hrvatske i Jugoslavije. Bio je član brojnih sportskih tijela i SIZ-ova. Bio je i predsjednik Saveza za fizičku kulturu općine Osijek, član predsjedništva SFK Hrvatske i Jugoslavije. Kao tek četvrti Hrvat izabran je 1986. za predsjednika Jugoslavenskog olimpijskog odbora i tu dužnost obnašao je do 1989. godine.

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1983.

Ivan Mecanović preminuo je 21. lipnja 2022. u Zagrebu.

Duško DRAGUN

PREDSEDNIK SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1987. – 1989.

Najzaslužniji za razvoj masovnog sporta i sportske rekreacije

Duško Dragun rođen je 28. listopada 1936. u Slavonskom Kobašu. Sportski put započeo je u nogometu gdje je od najranije mladosti pa do seniorske momčadi igrao za Drvodjelac iz Osijeka.

Početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća Dragun je postao neposredni organizator i voditelj Radničkih sportskih igara u Mobiliji iz Osijeka, gdje je bio zaposlen te u gradu Osijeku s ciljem da se zaposlenici bave sportom tijekom cijele godine. U to je vrijeme sudjelovao u formiranju Saveza za sportsku rekreaciju Partizan koji je nastao spajanjem Radničkih sportskih igara i Društva za tjelesni odgoj Partizan.

Prelaskom na novo radno mjesto u Zagreb nastavio je raditi na razvoju masovnog sporta i sportske rekreacije. Od 1982. do 1984. bio je predsjednik Saveza za sportsku rekreaciju Hrvatske te član predsjedništva Saveza za sportsku rekreaciju Partizan na razini Jugoslavije i predsjednik od 1984. do 1986. godine.

Duško Dragun bio je član predsjedništva i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a predsjednik Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije bio je od 1987. do 1989. godine. Bio je 1988. i jedan od voditelja jugoslavenskih sportaša na Olimpijskim igrama u Seulu.

Najveći Dragunov doprinos sportu bio je razvoj masovnog sporta i sportske rekreacije te osiguravanje da to područje bude sastavni dio sportske politike društva u cijelosti. Govorio je da su sportaši bit sporta i da s njima sve počinje i završava, a dužnosnici im moraju stvoriti što bolje uvjete da postignu što bolji rezultat.

Godine 1980. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu.

Duško Dragun preminuo je 20. listopada 2021. u Zagrebu.

Miroslav KREAČIĆ

GENERALNI TAJNIK SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1945. – 1950.
TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1947. – 1949.

Prvi poslijeratni sekretar (tajnik) Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Miroslav Kreačić rođen je 18. travnja 1920. u Bugojnu, ali obitelj već 1926. seli u Zagreb. Djetinjstvo je proveo u Zagrebu gdje 1938. završava Prvu klasičnu gimnaziju. Do 1942. studira na Pravnom fakultetu, kada se uključuje u narodnooslobodilačku borbu, a krajem 1944. odlazi u Beograd u Glavni odbor USAOJ-a.

Do 1950. Kreačić se uglavnom bavi organizacijom sporta u FNRJ, kao generalni tajnik Fiskulturnog saveza Jugoslavije. Bio je prvi sekretar Jugoslavenskog olimpijskog odbora po obnovi nakon rata od 1947. do 1949., a potom odlazi u diplomaciju.

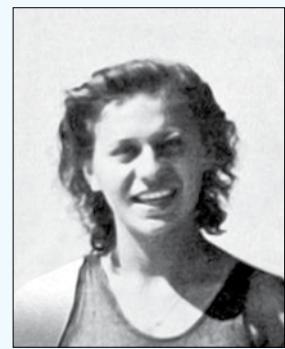
O sportu u vrijeme kada je obnašao najodgovornije dužnosti u državi Kreačić je 2002. u razgovoru s Tvrkom Jakovinom izjavio: „U organizaciji sporta kao i drugim područjima, odmah nakon rata uglavnom je primjenjivan sovjetski model. To ipak ne traje tako dugo. Dok je organizacija sporta u SSSR-u bila državna, mi smo brzo krenuli društvenom linijom. Počeli smo s fiskulturnim odborima, koji su prerasli u saveze za pojedine grane sporta i na saveznoj i na republičkoj razini. Cilj je bio ostvariti što širu masovnost, pa su osnivani fiskulturni aktivni u školama, tvornicama i po se-lima. Sve je to omogućilo šire okupljanje sportskih radnika i atmosfera je je bila, unatoč ideološkoj krutosti, opuštenija nego u nekim drugim područjima. Ipak, odmah u početku političkom odlukom preimenovani su ili su preoblikovani mnogi tadašnji klubovi, napose nogometni, od kojih su neki imali dugu i uspješnu tradiciju. Ta je odluka bila pogrešna. Ubrzo smo obnovili članstvo u Međunarodnom olimpijskom odboru i obnovili Balkanske igre, čijem sam komitetu također bio tajnik. Bio sam i u Lausanni i s konstruktorem skakaonice na Planici Stankom Bloudekom kada smo se ponovno učlanjivali u MOO. Tamo su sjedili sve nekakvi grofovi, baruni... Sjećam se da nas je jedan dočekao i upitao: ‘Gospodo hoćemo li na njemačkom, engleskom, ili francuskom?’ Na našu inicijativu počeli su razgovori i o proširenju Balkanskih igara na srednjoeuropske zemlje i ja sam radi toga putovao u Varšavu i Pragu. Međutim, to je prekinula rezolucija Informbiroa. Zahvaljujući brzoj organizaciji sporta, vrlo brzo ostvareni su odlični rezultati na međunarodnim natjecanjima, uključujući i dvije srebrne medalje na prvim poslijeratnim Olimpijskim igrama 1948. u Londonu.“

Miroslav Kreačić preminuo je 25. veljače 2011. u Zagrebu.

Neda KRMPOTIĆ

GENERALNA SEKRETARICA SAVEZA ZA FIZIČKU KULTURU JUGOSLAVIJE 1950. – 1951.

Istaknuta novinarka i nadarena plivačica

Neda Krmpotić rođena je 16. listopada 1921. u Senju. Maturirala je u Realnoj gimnaziji u Senju, studirati je započela na Medicinskom fakultetu u Beogradu, što je zbog rata morala prekinuti, pa je diplomirala na Višoj političkoj školi u Beogradu 1952. godine. Sudionica je antifašističke borbe.

Po završetku Drugog svjetskog rata radila je u Centralnom vijeću narodne omladine u Beogradu, zatim u sekretarijatu Fiskulturnog saveza Jugoslavije, pa u Narodnoj skupštini Jugoslavije kao tehnički sekretar Odbora za inozemne poslove od 1950. do 1952. godine. Novinarstvom se počela baviti 1952. godine. Bila je izvjestiteljica, komentatorica i urednica u Novinskoj agenciji Jugopress od 1952. do 1957., a potom od 1958. dopisnica *Vjesnika* iz Savezne narodne skupštine u Beogradu.

Neda Krmpotić se 1963. doselila se u Zagreb gdje je bila komentatorica u *Vjesniku* i glavna urednica *Vjesnika u srijedu*, popularnog *VUS-a*, od 1963. do 1966. godine. Kao glavna urednica *VUS-a* usmjerila je list reformskoj struji u SKH zastupajući hrvatske gospodarske i političke interese. U to doba *VUS* je dostigao najvišu čitanost i nakladom od 350 tisuća primjeraka po broju postao vodeći politički tjednik u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Pod optužbom za hrvatski nacionalizam i kontrarevoluciju doživotno joj je bio zabranjen novinarski rad, a 1972. bila je prisilno umirovljena.

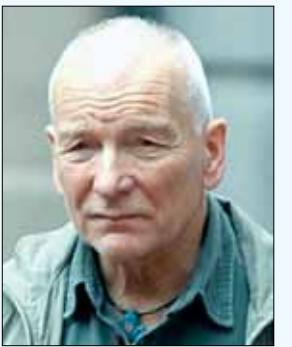
U mladosti je Neda Krmpotić bila aktivna sportašica, članica Plivačkog kluba Primorje iz Rijeke i prvakinja Jugoslavije u juniorskoj konkurenciji na 100 i 200 metara slobodnim stilom 1938. godine. Poslije rata niz je godina bila članica Plenuma Centralnog odbora Fiskulturnog saveza Jugoslavije i Zemaljske konferencije Fiskulturnog saveza Jugoslavije.

Neda Krmpotić preminula je 22. lipnja 1974. u Zagrebu.

Marijan KRALJEVIĆ

GENERALNI TAJNIK JUGOSLAVENSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1973. – 1978.

Pripada izuzetno poznatoj sportskoj obitelji

Marijan Kraljević rođen je 29. studenoga 1936. u Zagrebu. Malo je poznato da pripada izuzetno sportskoj obitelji. Njegov stric Ivo bio je predsjednik Građanskog, predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza za vrijeme Banovine Hrvatske od 1939. do 1941., kao i istaknuti dužnosnik Hrvatske športske slove, tada najvećeg sportskog tijela u Banovini Hrvatskoj.

Kraljević je diplomirao na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sportom se počeo baviti

1953. pokazujući veliki interes prema dizanju utega, judu i streljaštvu. Najveće uspjehe postigao je u dizanju utega, gdje je bio višestruki hrvatski i jugoslavenski prvak i rekorder. U svojoj bogatoj sportskoj karijeri bio je i trener u dizanju utega u dizačkim klubovima Osijek i Metalac iz Zagreba, ali i u judu i streljaštvu.

Kao sportski dužnosnik Kraljević je obnašao dužnost predsjednika Dizačkog saveza Hrvatske i Jugoslavije i glavnog tajnika Jugoslavenskog olimpijskog odbora od 1973. do 1978. godine. Bio je i član predsjedništva i Skupštine Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

U razdruživanju hrvatskog od jugoslavenskog sporta 1991. Marijan Kraljević ima značajnu ulogu. U osnivanju Hrvatskog olimpijskog odbora 1991. preuzima dužnost prvog predsjednika Nadzornog odbora i obnaša je od 1991. do 1995. godine. Bio je doživotni počasni predsjednik Hrvatskog body building saveza.

Kraljević je dobitnik najvećeg svjetskog priznanja Svjetske federacije za body building i fitness (IFBB), kao i zlatne medalje IFBB-a za doprinos i podršku razvoju body buildinga u Hrvatskoj.

Marijan Kraljević je 2008. za ukupan doprinos hrvatskom sportu dobio najveće priznanje Hrvatskog olimpijskog odbora - Trofej „Matija Ljubek“.

Marijan Kraljević preminuo je 24. rujna 2021. u Zagrebu.

Ante LAMBAŠA

PREDSEDNIK SVJETSKE ORGANIZACIJE VODENIH SPORTOVA (FINA) 1980. – 1984.

PREDSEDNIK EUROPSKE ORGANIZACIJE VODENIH SPORTOVA (LEN) 1982. – 1986.

Dužnosnik vodenih sportova svjetskog ranga

Ante Lambaša rođen je 17. lipnja 1918. u Šibeniku. Jedina je osoba koja je istodobno obnašala dužnosti predsjednika Svjetske organizacije vodenih sportova (FINA) i Europske organizacije vodenih sportova (LEN). Bio je prvi Hrvat koji je izabran za predsjednika neke svjetske sportske organizacije.

Nakon srednjoškolskog obrazovanja u Šibeniku, Lambaša je 1936. upisao Višu školu za tjelesni odgoj u Beogradu, gdje će kasnije i diplomirati na Pravnom fakultetu. Nakon završetka Drugog svjetskog rata kao vojni službenik bio je zadužen za promidžbu sporta novonastale države te povezivanje nacionalnih s međunarodnim sportskim organizacijama i savezima.

Bio je jedan od osnivača Plivačkog saveza Jugoslavije 1948., a u tom savezu bio je na mnogim dužnostima, od tehničkog referenta, tajnika, predsjednika međunarodnog odbora do saveznog kapetana. Sudjelovao je u radu I. kongresa FINA-e u Monte Carlu 1947., a u Beču je 1950. izabran za člana ureda LEN-a, što je ostao sve do smrti. U LEN-u je bio i predsjednik Tehničkog vaterpoloskog odbora.

Za člana Izvršnog odbora FINA-e Lambaša je izabran 1960., od 1964. do 1968. bio je dopredsjednik, a od 1968. do 1980. počasni rizničar. Od 1980. do 1984. Lambaša je bio predsjednik FINA-e, a od 1982. do 1986. i predsjednik LEN-a.

Bio je suosnivač Kupa europskih prvaka 1963., direktor premijernog Svjetskog prvenstva u vodenim sportovima održanom u Beogradu 1973. i član Vijeća AGFIS-a - Glavne skupštine Međunarodnih sportskih saveza sa sjedištem u Lausanni. Uz to je od 1952. do 1968. bio i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

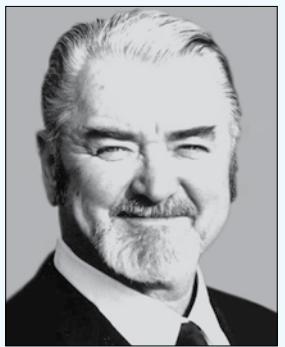
Nije skrivač ponos zbog rezultata bivše države u vaterpolu, a posebno je volio neponovljivog Vlahu Orlića. Znao je govoriti: „Čehov je izjavio da su svi velikani ruske književnosti izišli ispod Goljeva šinjela, a mi iz vaterpolia možemo reći da su svi jugoslavenski treneri u ovom sportu iznikli ispod šinjela Vlahe Orlića.“

Lambaša bio je aktivan i u drugim sportovima. Jedan je od osnivača Beogradskog košarkaškog kluba Radnički 1945. godine. U klubu je aktivno djelovao do 1955. godine.

Odličje Olimpijski red, najveće priznanje Međunarodnog olimpijskog odbora, uručeno mu je 1988. godine. Bio je doživotni počasni predsjednik LEN-a i počasni član FINA-e.

Ante Lambaša preminuo je 18. studenoga 1993. u Beogradu od posljedica prometne nesreće.

U Beogradu je dobio i sve počasti, pa je tako i jedna ulica u općini Čukarica nazvana ulicom Ante Lambaše. U njegovu se čast u organizaciji Plivačkog kluba Barakuda u Beogradu već dugi niz godina održava natjecanje mlađih uzrasta u plivanju pod nazivom Memorijal Ante Lambaše.

Viktor KRIŽANEC

PREDSEDNIK SVJETSKE FEDERACIJE SPORTSKOG RIBOLOVA NA MORU (FIPS) 1959. – 1980.,
A POTOM DOŽIVOTNI POČASNI PREDSEDNIK

Jedan od najutjecajnijih svjetskih dužnosnika sportskog ribolova

Viktor Križanec rođen je 27. srpnja 1912. u Rijeci. Diplomirao je na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a doktorsku disertaciju obranio je na Fakultetu prirodnih znanosti Sveučilišta u Genovi 1941. godine.

Na dužnosti direktora Instituta za biologiju mora u Rovinju Križanec je bio od 1948. do 1951., a od 1956. do 1973. obnašao je funkciju predsjednika Sportsko-ribolovnog društva Luben iz Rijeke. U Savezu sportskih ribolovaca Jadrana, osnovanom 1953., bio je izabran za potpredsjednika i na toj je funkciji ostao do 1971. godine. Kasnije Sportski savez ribolovaca Jadrana mijenja naziv u Savez za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti Jugoslavije, a nakon toga u Savez za podvodne aktivnosti i sportski ribolov na moru SFRJ.

Križanec je bio među delegatima Jugoslavije na osnivačkoj skupštini Međunarodne konfederacije sportskog ribolova 1952. kad je izabran za člana u tri pododbora: za sportski ribolov na moru, za podvodne aktivnosti te za tehničke i znanstvene studije. Od 1957. bio je na položaju predsjednika pododobra CIPS-a za sportski ribolov na moru koji se 1959. osamostaljuje i postaje Međunarodna federacija za morski ribolov. Predsjednik FIPS-a bio je do 1980. godine.

Pored istaknutih funkcija koje je obnašao u međunarodnim organizacijama, značajan je njegov doprinos rezultatima koje je Jugoslavija postigla, na europskim i svjetskim prvenstvima u sportskom ribolovu na moru. Reprezentacija kojoj je bio izbornik je od 1958. do 1983. osvojila ukupno devet prvenstava: svjetsko 1971., 1972., 1977. i 1983. godine i europsko 1958., 1959., 1962., 1963. i 1964. godine.

Od 1965. do 1968. Križanec je boravio u Togu i sudjelovao u provedbi programa tehničke pomoći UN-ove agencije FAO kao savjetnik za unapređenje razvoja sveukupnog ribarstva pri vlasti te afričke države.

Iako je ovaj sport relativno slabo razvijen i praćen, Hrvatska je, kao rijetko koja država u svijetu, dugi niz godina imala svoju osobu na čelu svjetske federacije s čime se ne mogu ponositi ni mnogo veće države (iako je to bilo vrijeme zajedničke države).

Viktor Križanec jedan je od osnivača i više desetljeća čelna osoba svjetske federacije sportskog ribolova na moru.

Viktor Križanec preminuo je 3. kolovoza 1997. godine u Rijeci.

Mihovil KAPETANIĆ

PREDSEDNIK EUROPSKE STOLNOTENISKE UNIJE (ETTU) 1986. – 1992.

Stolnoteniski dužnosnik svjetskog ranga

Mihovil Kapetanić rođen je 15. prosinca 1922. u Zagrebu. Stolnim tenisom počeo se baviti u rodnom gradu, gdje je bio član stolnoteniske sekcije HAŠK-a. Bio je aktivan sudionik Drugog svjetskog rata, kasnije i uspješan gospodarstvenik i diplomat.

Kapetanić je predsjednik Stolnoteniskog saveza Jugoslavije postao 1973. i na toj dužnosti proveo je punih deset godina. Godinu dana kasnije Kapetanić je postao član Izvršnog komite-ta Europske stolnoteniske unije i predsjednik njezina Tehničkog komiteta, a već 1975. i član Izvršnog savjeta Međunarodne stolnoteniske federacije (ITTF) i njezina Savjetodavnog komiteta.

Za predsjednika ETTU-a izabran je 1986. na Kongresu u Pragu, a s ove dužnosti povukao se svojevoljno 1992. na Kongresu u Stuttgartu. Kao potpredsjednik ITTF-a bio je jedan od najzaslužnijih za to što je stolni tenis 1988. ponovno postao olimpijski sport.

Kapetanić je 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća obišao mnoge zemlje kao predstavnik Sekretarijata vanjskih poslova i predstavnik Sekretarijata na poslove narodne privrede. Bio je doživotni počasni član ITTF-a i ETTU-a, a smrt ga je zatekla na dužnosti osobnog savjetnika predsjednika ITTF-a Adhama Sharare.

Mihovil Kapetanić preminuo je 19. veljače 2012. u Beogradu.

Srećko ŠILOVIĆ

Prvi predsjednik Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske i veliki poliglot

Srećko Šilović rođen je 14. studenoga 1885. u Praputnjaku kod Bakra. Osnovnu školu polazio je u rodnom mjestu, a gimnaziju završava 1904. u Zagrebu. Po završetku gimnazije odlazi u Graz na studij medicine i ubrzo postaje predsjednik studentske organizacije Hrvatske. Postljednje godine studija boravi u Beču, gdje je vrlo aktivna u Hrvatskom studentskom društvu Zvonimir.

Po završetku studija Šilović se u Zagrebu zapošljava u Bolnici Milosrdna braća. Uskoro biva izabran za tajnika Zbora liječnika Hrvatske i Slavonije i urednika *Liječničkog vjesnika*. Zbog svojih stavova dolazi na udar vlasti, pa s obitelji odlazi u Brazil, u Porto Alegre. U Brazilu je nastavio liječničku praksu te naučio portugalski, španjolski i engleski jezik, uz već ranije poznavanje francuskog, talijanskog i njemačkog te klasičnih jezika latinskog i grčkog. Kasnije po povratku u Europu svladava ruski i norveški jezik.

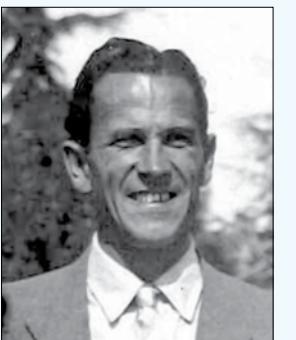
U rujnu 1919. dobiva mjesto šefa saniteta Pomorske oblasti u Bakru. U Zagreb dolazi 1922. i priključuje se radničkom revolucionarnom pokretu. Godine 1943. Šilović odlazi u partizane, gdje radi kao liječnik. Bio je vijećnik Trećeg zasjedanja ZAVNOH-a 1944. u Topuskom.

Prvih godina nakon rata, Šilović je obnašao odgovorne dužnosti u sportu i bio je prvi predsjednik Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske od 1945. do 1946. godine. Nakon toga odlazi u diplomaciju.

Srećko Šilović preminuo je 4. ožujka 1965. u Zagrebu.

Mirko ŠUSTIĆ

Antifašist, sportski dužnosnik, pa potom emigrant

Mirko Šustić rođen je u 31. kolovoza 1912. u Dutovlju kod Sežane. Po struci je bio nastavnik. Vrlo rano uključio se u skojevsku organizaciju u Zagrebu, a početkom Drugog svjetskog rata studira u antifašistički pokret.

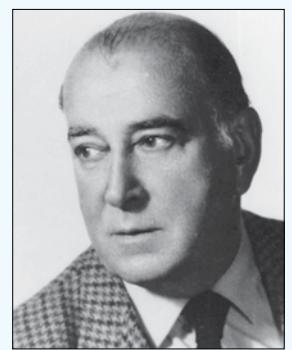
Već početkom 1944., kada je slom fašizma bio na vidiku, počele su se stvarati pretpostavke za organizaciju fiskulturnog života u zemlji. Stoga ZAVNOH donosi odluku da se u okviru odjela Narodnog zdravlja formira Odsjek za fizičku kulturu i sport. Za referenta pa kasnije rukovoditelja odsjeka imenovan je Mirko Šustić, koji je bio i jedan od inicijatora stvaranja Sportskog društva Partizan u Topuskom 1944., a nešto kasnije i prvi tajnik Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske.

U Šibeniku je 3. svibnja 1945. na konferenciji izabran i privremeni Zemaljski fiskulturni odbor, kada je i formalno dužnost prvog tajnika povjerena Šustiću. Zemaljski odbor preuzima imovine brojnih klubova koji su djelovali u Hrvatskoj, a najviše u Zagrebu.

Odbor radi na obnovi radničko-sportskih društava Zagreba, osniva Fiskulturni odbor grada Zagreba i organizira sportske saveze. Održava sastanke s bivšim sportašima, sportskim djelatnicima i nastavnicima fizičkog odgoja, u čemu se posebno ističu predsjednik i prvi tajnik Zemaljskog fiskulturnog odbora dr. Srećko Šilović i Mirko Šustić.

Šustić je 1945. predavao na Višoj fiskulturnoj školi u Beogradu predmet Povijest fizičke kulture, da bi 1950. emigrirao u Trst i potom otisao u Venezuelu, gdje je u Caracasu imao i vlastitu gimnastičku školu.

Mirko Šustić umro je 18. prosinca 1983. u Visokim Tatrama u Slovačkoj, kada je bio u posjetu sestri udanoj u Čehoslovačkoj.

Miro MIHOVILOVIĆ

Vrhunski vaterpolist i znanstvenik

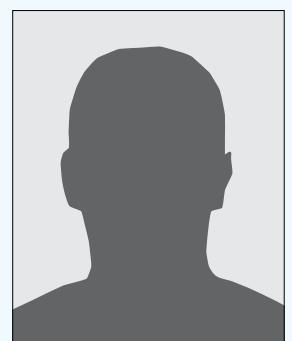
Miro Mihovilović rođen je 20. veljače 1915. u Splitu. Osnovnu školu i Klasičnu gimnaziju završio je također u Splitu. Diplomirao je 1952. na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu. Doktorat znanosti iz psihologije stekao je 1965. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Na Springfield Collegeu u SAD-u specijalizirao je znanstveno područje slobodno vrijeme i rekreacija od 1961. do 1962. godine. U razdoblju od 1939. do 1945. radio je kao nastavnik tjelesnog odgoja u Klasičnoj gimnaziji u Splitu. Nakon preseljenja u Zagreb, od 1945. sve do 1952. radi u Ministarstvu zdravstva, a zatim u Ministarstvu obrazovanja. Od 1952. do 1959. radi kao direktor u zagrebačkom Zavodu za fizički odgoj, čiji je bio i osnivač. Nakon toga sve do 1965. izvanredni je profesor na Visokoj školi za fizičku kulturu u Zagrebu.

Mihovilović je vaterpolo počeo igrati u ekipi Klasične gimnazije u Splitu 1931. godine. Iste godine počeo je nastupati za omladinsku momčad JPK Jadran. Za seniore tog kluba kontinuirano igra od 1933. godine. Na vratima Jadranu je 1939., 1946., 1947. i 1948. osvojio naslov državnog prvaka. Za državnu vaterpolsku reprezentaciju prvi je put nastupio na Europskom prvenstvu u Magdeburgu 1934. godine.

U prijeratnom razdoblju za vaterpolsku reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 22 utakmice, a za izabranu momčad Banovine Hrvatske nastupio je jedanput. Za reprezentaciju poslijeratne Jugoslavije branio je tri puta. Na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu nastupio je za reprezentaciju Europe. Mihovilović je bio izbornik i trener vaterpolske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu 1948. godine. Bio je član Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske, ute-meljenog u Šibeniku u travnju 1945. godine. U Fiskulturnom savezu Hrvatske od 1945. do 1947. obnašao je dužnost stručnog tajnika.

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu 1955., a Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo 2004. godine.

Miro Mihovilović preminuo je 15. veljače 2010. u Zagrebu.

Ladislav TURKOVIĆ

Obnovitelj sporta u Hrvatskoj nakon Drugog svjetskog rata

Ladislav Turković vrlo rano uključuje se u Zagrebu u antifašistički pokret. Tu započinje Turkovićevo poznanstvo i suradnja sa Srećkom Šilovićem.

U Šibeniku je 24. travnja 1945. na osnovu ranije inicijative ZAVNOH-a osnovan privremeni Zemaljski fiskulturni odbor Hrvatske pri Odjelu za narodno zdravlje ZAVNOH-a. Odbor je bio sastavljen od predstavnika omladinskih, antifašističkog fronta žena i sindikalnih organizacija, kao i sportskih djelatnika, a spomenutog datuma je usvojio rezoluciju koju je potpisalo 29 potpisnika, među njima i Turković. Za predsjednika prvog Zemaljskog fiskulturnog odbora izabran je dr. Srećko Šilović, višegodišnji Turkovićev prijatelj, a Turković je izabran za jednog od blagajnika. Šilovićeva i Turkovićeva suradnja još se više produbljuje i zajednički rade na obnovi sporta u Hrvatskoj, sve do odlaska Šilovića u diplomaciju. Turković sa suradnicima intenzivno radi na obnovi sporta obilazeći Hrvatsku, obnavljaju sportske organizacije koje su zbog rata zamrle, a najveći naglasak daje na masovnost fizičke kulture.

Podaci o smrti Ladislava Turkovića su nepoznati.

Rudolf CAR

Istaknuti poslijeratni sportski dužnosnik i organizator

Rudolf Car rođen je 2. kolovoza 1923. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole završio je Pravni fakultet u Zagrebu. Bio je jedan od autora potpisnika Rezolucije Privremenog fiskulturnog odbora Hrvatske osnovanog u Šibeniku 24. travnja 1945., a potom i drugi tajnik Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske. Od 1947. do 1948. Car je bio predsjednik Komiteta za fiskulturu Vlade Narodne Republike Hrvatske i više godina predsjednik Izdavačkog savjeta Sportske štampe u Zagrebu. Od 1980. pa do odlaska u mirovinu bio je član Ustavnog suda SR Hrvatske.

Najznačajniji događaj u njegov dužnosničkoj karijeri u sportu bilo je osnivanje Privremenog fiskulturnog odbora Hrvatske u Šibeniku u proljeće 1945. godine, o čemu je Car rekao: „Došao sam u Šibenik u proljeće 1945. Cijeli Hajduk je već bio otisao na Vis. Dalmacija je bila oslobođena. Sportski život na tom oslobođenom dijelu zemlje već je bio razvijen. Formiran je Zemaljski fiskulturni odbor. Ja sam tada iz Beograda došao u Šibenik. Odmah su me u PK SKOJ-a zadužili za fiskulturu. Raspravljeni smo o organizaciji fizičke kulture poslije oslobođenja. U isto vrijeme pred taj odbor postavilo se pitanje utvrđivanja osnovnih načela s kojima će se izići nakon oslobođenja Zagreba. Tako je došlo do rezolucije koja je napisana u Šibeniku, a koju smo napisali Mirko Šustić, Majda Stare i ja. Još u toku rata mi smo iz Hrvatske i Šibenika išli u Beograd na formiranje Fiskulturnog odbora Jugoslavije.“

Godine 1957. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Rudolf Car preminuo je 12. travnja 2005. u Zagrebu.

Bogoljub RAPAJIĆ

Istaknuti antifašist, novinar i društveni djelatnik

Bogoljub Rapajić rođen je 5. veljače 1902. u Korenici. Rano je s roditeljima napustio Liku i nastanio se u Novome Sadu, gdje je završio osnovnu i srednju školu, te potom radio kao novinar u Novinskoj agenciji Avala.

Rapajić se 1941. vraća se u rodni kraj gdje aktivno sudjeluje u organizaciji antifašističkog pokreta. Obilazio je sva sela koreničkog kotara zajedno s tadašnjim narodnim prvacima među kojima se isticao Marko Orešković. Krajem kolovoza 1941. formirana je prva Komanda za kotar Korenicu sa sjedištem u Krbavici. Vrlo brzo Rapajić postaje prvi komandant partizanskih odreda u koreničkom kraju. Prvi je komandant bataljona Ognjen Prica. Bio je član i potpredsjednik ZAVNOH-a.

Nakon završetka rata Rapajić se vraća novinarstvu i radi na organizaciji Saveza novinara Hrvatske, a u listopadu 1945. postaje i član Upravnog odbora Saveza novinara Jugoslavije. Radio je i kao generalni sekretar Srpskog kulturnog društva Prosvjeta u Zagrebu. Nakon rezolucije Informbiroa proveo je nekoliko godina u zatvoru na Golom otoku.

Rapajić je bio vrlo aktivan u radu privremenog Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske osnovanog u Šibeniku 1945., gdje odmah po osnutku obnaša dužnost prvog potpredsjednika.

Bogoljub Rapajić preminuo je 18. siječnja 1982. u Šibeniku.

Veljko NARANČIĆ

Trostruki olimpijac i predavač sportske medicine

Veljko Narančić rođen je 26. svibnja 1898. u Donjem Lapcu. Bio je istaknuti atletski reprezentativac i liječnik. Kao student medicine u Pragu, gdje je i doktorirao, aktivno se bavio gimnastikom, boksom i hrvanjem.

Nakon završenih studija Narančić dolazi u Zagreb i kao član Concordije intenzivno se bavi atletikom. Kao atletski reprezentativac u bacanju kugle i diska nastupio je na Olimpijskim igrama 1924. u Parizu, 1932. u Los Angelesu i 1936. u Berlinu. Na otvaranju Olimpijskih igara u Los Angelesu nosio je državnu zastavu. Nastupio je četiri puta na Balkanskim igrama.

Narančić je bio potpredsjednik Boksačkog saveza Jugoslavije. Kasnije je kao stručnjak za sportsku medicinu radio u Ministarstvu za fizičko vaspitanje naroda. Poslije Drugog svjetskog rata okuplja liječnike i oživljava u Beogradu rad sportske medicine. Voditelj je Zdravstvene službe u Fiskulturnom savezu Jugoslavije. Od 1947. radi u Rijeci i osniva prvu sportsku ambulantu u Hrvatskoj. Kao predavač sudjeluje na mnogim kongresima sportske medicine u zemlji i inozemstvu. Predavao je sportsku medicinu studentima Medicinskog fakulteta i Pedagoške akademije u Rijeci.

Od 1957. Narančić je bio član redakcije Sportsko-medicinske objave, revije *Udruženja liječnika sportske medicine Jugoslavije*. Bio je i redoviti dopisnik revije *Medicina fisiosomatica* u Rimu, radio kao prevoditelj sportskomedicinskih radova i napisao je 18 radova s područja sportske medicine, antropologije, ishrane, psihologije, kao i o karakterologiji naroda u našoj zemlji. Imenovan je počasnim članom Udruženja liječnika sportske medicine Jugoslavije.

Narančić je dobitnik više priznanja Međunarodnog saveza za sportsku medicinu FIMS i dobitnik je Republičke nagrade za fizičku kulturu SR Hrvatske 1964. godine..

Veljko Narančić preminuo je 6. veljače 1983. u Rijeci.

Ante SENJANOVIĆ

Senzacionalni plivač, istaknuti trener i sportski dužnosnik

Ante Senjanović rođen je 30. svibnja 1910. u Splitu. Prvi put pojavio se na plivalištu Jadra na Zvončaru 1927. i odmah krenuo s pobujedama. Na svoje prvo državno prvenstvo 1927. na Sušak Senjanović je došao kao potpuni anonimac. Imao je tek 17 godina, a za 48 sati, što u prednatjecanju, što u finalima, preplivao je ukupno 6,5 kilometara i u svim utrkama stizao prvi na cilj. Senjanović je u dva dana postavio sedam novih jugoslavenskih rekorda na 50, 100, 400 i 1500 metara slobodno, a njegovi su rezultati tada bili respektabilni i u europskim okvirima. Plivao je aktivno od 1927. do 1938. i bio jugoslavenski reprezentativac.

Već početkom 1945. Senjanović je bio član Inicijativnog odbora za obnovu splitskog sporta i bio je izabran za prvog predsjednika Fiskulturnog odbora za grad Split. Nešto ranije postao je i član uprave Jadrana. U drugoj polovici ožujka 1945. prisustvovao je tečaju za fiskulturne referente u Dalmaciji održanom u Šibeniku u organizaciji Zdravstvenog odjela ZAVNOH-a. Krajem 1945. je na petodnevnoj skupštini Zemaljskog fiskulturnog odbora Hrvatske u Zagrebu izabran za člana Stručnog odbora zaduženog za plivanje.

Od listopada 1945. do listopada 1946. izlazio je *Dalmatinski fiskulturnik*, glasilo Oblasnog odbora FISAH-a za Dalmaciju u kojem je Senjanović bio glavni urednik.

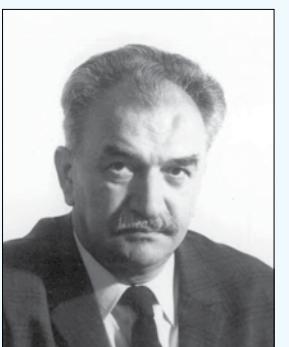
Kasnije će Senjanović postati plivački trener. Jedno vrijeme radio je kao trener u Jadranu, da bi kasnije bio vrlo uspješan i u plivačkoj reprezentaciji Jugoslavije. U Visokoj školi za fizičko vaspitanje u Beogradu držao je katedru plivanja.

U Italiji je radio za Talijanski olimpijski odbor kao izuzetan plivački stručnjak.

Ante Senjanović preminuo je 7. studenoga 1982. u Zagrebu.

Vlado MAĐARIĆ

Ugledni profesor čiji je radni vijek obilježen poslovima na zaštiti spomenika kulture

Vlado Mađarić rođen je 12. svibnja 1915. u Ludbregu. Nakon završetka osnovne i građanske škole u Ludbregu, gimnaziju je završio u Varaždinu, a 1934. dolazi u Zagreb gdje upisuje Poljoprivredno-šumarski fakultet, a nakon petog semestra prelazi na Filozofski fakultet i studira povijest umjetnosti.

Pred Drugi svjetski rat bio je dosta aktivan u uključivanju mlađih u radnički revolucionarni pokret. U travnju 1941. Mađarić je uhićen i odveden u logor Lepoglavi. Osim u Lepoglavi, bio je i u ustaškim logorima u Gospicu, Jastrebarskom i u Danici u Koprivnici.

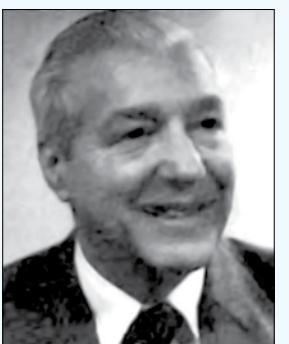
U Drugom svjetskom ratu Mađarić je bio na odgovornim dužnostima, a poslije rata odlazi u Beograd. Od 1946. do kraja 1950. radio je u Komitetu za kulturu i umjetnost Vlade SFRJ na dužnosti sekretara Komiteta, pomoćnika predsjednika, kasnije načelnika Odjela za kulturu i umjetnost u novoosnovanom Saveznom ministarstvu za nauku i kulturu. Vlado Mađarić sudjelovao je i na osnivačkoj skupštini Fiskulturnog saveza Jugoslavije 23. svibnja 1945. godine.

U rujnu 1950. Mađarić je diplomirao povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Beogradu, a 1950. i 1951. nastavnik je na Visokoj novinarskoj i diplomatskoj školi u Beogradu u zvanju docenta. Od 1952. do 1968. direktor je Jugoslavenskog instituta za zaštitu spomenika kulture te tijekom cijelog tog razdoblja predaje povijest umjetnosti i sociologiju na Muzičkoj i drugim akademijama u Beogradu. Od 1968. do umirovljenja 1976. Mađarić je bio direktor Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture Republike Hrvatske u Zagrebu.

Vlado Mađarić preminuo je 27. ožujka 1985. u Zagrebu.

Ratko VILIČIĆ

Svestrani sportaš i dugogodišnji član najvažnijih sportskih foruma

Ratko Viličić rođen je 22. siječnja 1915. u Splitu. Svoje prve sportske korake napravio je kao pionir Hajduka, među „tićima“ i „repčima“ barba Luke Kaliterne. Nakon prvih koraka u Hajdukovu podmlatku, Viličić pristupa Akademskom sportskom klubu, a istodobno se bavi plivanjem i tenisom.

Viličić se uključio u antifašističku borbu i 26. siječnja 1943. stupio je u Drugu dalmatinsku brigadu s kojom je prošao bitke na Neretvi i Sutjesci. Poslije završetka Drugog svjetskog rata završio je Medicinski fakultet u Zagrebu i nastavio raditi kao vojni liječnik. Umirovljen je kao načelnik saniteta Jugoslavenske ratne mornarice u činu pukovnika.

Od 1945. dr. Ratko Viličić vodi osnivanje novih organizacija za fizičku kulturu kao istaknuti i rukovodeći odbornik Fiskulturnog saveza Hrvatske. Bio je član Sportskog društva Partizan iz Beograda kao i splitskog POŠK-a. Bio je višegodišnji je član Izvršnog odbora Hajduka, a dužnost potpredsjednika obnašao je od 1959. do 1963. godine.

Bio je i predsjednik Konferencije Saveza za fizičku kulturu Splita, član Izvršnog odbora republičkog i općinskog SIZ-a za fizičku kulturu te član Izvršnog odbora Mediteranskih igara održanih u Splitu 1979., tijekom čijih je priprema i preminuo.

Dr. Viličić nagrađen je nizom priznanja i odlikovanja od kojih ističemo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1973.

Ratko Viličić preminuo je 24. srpnja 1979. u Splitu.

Slavko KOMAR

Antifašist, političar i član Fiskulturnog saveza Jugoslavije

Slavko Komar rođen je 18. veljače 1918. u Gospicu. Prije Drugog svjetskog rata živio je u Zagrebu, gdje završio osnovnu i srednju školu te se upisao na Veterinarski fakultet.

Bio je istaknuti sudionik antifašističkog pokreta i narodni heroj. Pod njegovim vodstvom izvršena je u kolovozu 1941. diverzija na pripadnike ustaške sveučilišne satnije kod Botaničkog vrta u Zagrebu. Nakon te akcije Komar je napustio Zagreb i otišao na Žumberak, gdje je stupio u partizanski odred Matija Gubec. Vrlo brzo je u hijerarhiji napredovao i postao zamjenik političkog komesara odreda.

Poslije Drugog svjetskog rata Komar je završio započeti Veterinarski fakultet, a potom je i doktorirao. Bio je ministar u Vladi Narodne Republike Hrvatske 1948. i 1949. te predsjednik Oblasnog narodnog odbora u Osijeku. Komar je bio ministar i predsjednik Savjeta za poljoprivredu NR Hrvatske, član Izvršnog vijeća Sabora NR Hrvatske, Saveznog izvršnog vijeća i poslanik u Saveznoj skupštini SFRJ, gdje jedno vrijeme obnaša dužnost potpredsjednika.

Komar je bio član Sekretarijata na osnivačkoj skupštini Fiskulturnog saveza Jugoslavije 1945. te član Nadzornog odbora Skupštine Fiskulturnog saveza Jugoslavije iste godine.

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1978.

Slavko Komar preminuo je 28. srpnja 2012. u Zagrebu.

Milica ŠEPA

Istaknuta sokolašica i sportska pedagoginja

Milica Šepa rođena je 28. rujna 1909. u Velikoj Gorici. U Vinkovcima je pohađala osnovnu školu i završila gimnaziju. Od rane mladosti posvetila se tjelovježbi, dugi niz godina vježbala je u Sokolskom društvu Vinkovci. Na župskom sokolskom sletu u Osijeku 1929. postala je prvakinja Sokolske župe kao omladinka, a 1931. je bila zamjenica načelnice Sokolske župe Osijek. Bila je i članica Tehničke komisije Saveza sokola Jugoslavije. Kao učenica gimnazije igrala je hazenu u GŠK Cibalia iz Vinkovaca.

Kao istaknuta stručnjakinja i aktivna vježbačica Šepa je imala stipendiju Saveza sokola Jugoslavije te je studirala fizičku kulturu na Visokoj školi za fizički odgoj u Berlinu koju je završila 1933. godine. Bila je profesorica tjelesnog odgoja i predavačica na Visokoj školi za fizički odgoj u Beogradu 1934. i 1935. godine. Nakon Drugog svjetskog rata, od 1945. do 1968., profesorica je Visoke škole za fizički odgoj (kasnije Fakulteta za fizički odgoj) u Beogradu. Predavala je metodu fizičkog odgoja, plesove, tjelovježbene kompozicije i sportsku gimnastiku. Napisala je 31 stručni rad i knjige.

Milica Šepa vodila je žensku gimnastičku reprezentaciju na Olimpijskim igrama 1936. u Berlinu te na nekoliko svjetskih prvenstava prije i poslije rata. Bila je međunarodni tjelovježbeni sudac i aktivna sve do Olimpijskih igara 1964. u Tokiju.

Bila je prva i dugogodišnja predsjednica Saveza društava nastavnika fizičkog odgoja Jugoslavije, potpredsjednica ženske Tehničke komisije Međunarodne tjelovježbene organizacije u Ženevi te članica predstavničkog tijela Međunarodnog saveza za fizički odgoj i sport žena (FUIDE) u Parizu. Imenovana je 1965. doživotnom počasnom članicom FUIDE-a, kao prva žena u toj organizaciji.

Milica Šepa preminula je 10. srpnja 1980. u Beogradu.

Gajo BULAT

Sportski djelatnik po obiteljskoj tradiciji

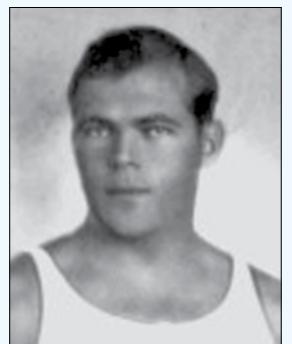
Gajo Bulat rođen je 25. rujna 1909. u Sinju. Bio je sin uglednog splitskog liječnika dr. Silvija Bulata koji je bio predsjednik Hajduka od 1925. do 1926., a bio je i višegodišnji član uprave Sportskog društva Jadran, predsjednik Splitskog plivačkog podsaveza i prvi predsjednik Zdravstvenog odbora Sokolske župe Vojvoda Hrvoje iz Splita 1926. godine.

Gajo Bulat je tako još kao dijete zavolio sport i sve što sport nosi. Kad Silvije Bulat 1926. dobiva premještaj iz Splita u Beograd gdje postaje upravitelj Centralne bolnice za zarazne bolesti, s njim odlazi i cijela njegova obitelj. Gajo Bulat je u ranoj mladosti bio aktivni plivač u Jadranu, pa i dolaskom u Beograd nastavlja s plivanjem, najviše na rijeci Dunavu.

Bulat u Beogradu nastavlja i školovanje koje je bio započeo u rodnom Splitu. Bio je odličan učenik, pa je nakon završetka gimnazije u Beogradu upisao Šumarski fakultet na kojem je i diplomirao. Kada je nakon Drugog svjetskog rata započela obnova sporta u novoj Jugoslaviji, aktivno se uključuje najprije u sportske forme Srbije, a potom i Jugoslavije.

Antifašistička skupština Narodnog oslobodenja Srbije kao vrhovni zakonodavni i izvršni organ državne vlasti demokratske Srbije donijela je 24. ožujka 1945. odluku kojom se vrhovno vodstvo fiskulture prepušta Iniciativnom sportskom odboru Srbije na cijelom teritoriju Federalne Srbije. Izabran je i Odbor koji su sačinjavali istaknuti sportski djelatnici, a Gajo Bulat postao je referent za sportove na vodi. Potom je bio i u raznim tijelima Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije.

Gajo Bulat preminuo je 11. srpnja 1976. u Beogradu, a po vlastitoj želji pokopan je u obiteljskoj grobnici na splitskom groblju Lovrinac.

Rafael BAN

Prvi hrvatski trofejni gimnastičar

Rafael Ban rođen je 27. studenoga 1906. na Sušaku. Od 1917. do 1921. polazio je četiri razreda Niže realne gimnazije. Po završenoj maturi radio je neko vrijeme kao dnevničar u sreskoj upravi. U Sarajevu je 1927. i 1928. završio školu za rezervne pješadijske oficire. Sve njegove daljnje aktivnosti bile su vezane za tjelesno vježbanje kojim se počeo baviti na Sušaku kao član sokolskih organizacija.

Povijest sokolskog pokreta u Rijeci i na Sušaku započinje 29. svibnja 1904. osnivanjem Primorskog sokola, a 6. studenoga 1904. održana je skupština svih hrvatskih sokolskih društava u dvorani Hrvatske čitaonice na Trsatu. Tada je osnovan Hrvatski sokolski savez. Na toj skupštini usvojen je prijedlog da se sva društva koja spadaju pod novoosnovani savez zovu Hrvatski sokol, pa je i sušačko društvo Primorski sokol preimenovano u Hrvatski sokol Sušak-Rijeka.

Rafael Ban bio je vrlo aktivan, a uz Dragutina Ciottija i najbolji gimnastičar Sokolske župe Sušak. Bio je prvi hrvatski gimnastičar nositelj brončanog odličja u ekipnom višeboju sa Svjetskog prvenstva 1930. održanog u Luksemburgu.

Ban je i puno pisao o gimnastici. Iz njegova stručnog opusa posebno se izdvajaju knjige *Terminologija vježbi na spravama*, *Masovna takmičenja u vježbanju na spravama* i *Gimnastička početnica*.

Rafael Ban preminuo je 7. travnja 1987. u Beogradu.

Josip CAZI

Istaknuti politički djelatnik, revolucionar, književnik i publicist

Josip Cazi rođen je 16. ožujka 1907. u Čepinu kod Osijeka. U ranoj mладости ostaje bez roditelja – majka mu je umrla kada je imao sedam godina, a otac je poginuo u Prvom svjetskom ratu pa je vrlo mlađ morao otići na zanat u Vukovar.

U vrijeme u Vukovaru je glavna osoba i voda političkih aktivnosti bio graditelj Stjepan Supanc. U Vukovaru u vrijeme Obznanje Cazi s 15 godina postaje članom SKOJ-a, a nedugo potom tajnikom Gradskega, a zatim Okružnog komiteta SKOJ-a. Zbog političke djelatnosti Cazi je uhićen 1927. i osuđen na pet godina robije, koju izdržava u Zabdeli kod Požarevca. Ponovno je uhićen 1936. i osuđen na dvije godine robije koje izdržava u Staroj Gradišci.

U Narodnooslobodilačkoj borbi Cazi sudjeluje od 1941. kao politički komesar odreda te član ZAVNOH-a i AVNOJ-a. Poslije Drugog svjetskog rata bio je ministar lake industrije u jugoslavenskoj Vladi. Bio je u dva saziva i član Nadzornog odbora Fiskulturnog saveza Jugoslavije.

Josip Cazi književno je počeo djelovati još za vrijeme robije. Pjesme je objavljivao u radničkom tisku i časopisu *Izraz*, a poslije Drugog svjetskog rata objavio je više knjiga s temama povijesti radničkog pokreta i sindikata Hrvatske i Jugoslavije. Zbirku pjesama *Pjesme borbi* objavio je u Zagrebu 1951., a njegova knjiga *Licem prema buri* tiskana 1954. u Beogradu prevedena je na mađarski, slovenski, makedonski, albanski i turski jezik.

Josip Cazi preminuo je 22. studenoga 1977. u Zagrebu.

Borivoj VUKSAN

Prvi predsjednik Rukometnog saveza Hrvatske

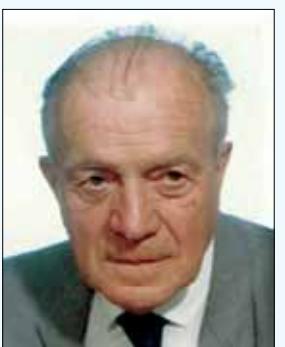
Borivoj Vuksan rođen je 15. rujna 1902. u Lisičinama kod Voćina. Po struci je bio nastavnik tjelesnog odgoja, vrlo aktivni sportski djelatnik i pobornik velikog rukometa.

Prije Drugog svjetskog rata bio je član Sokolskog društva Zagreb II i jedan je od inicijatora izgradnje Srednjoškolskog igrališta u Klaićevoj ulici u Zagrebu. Po završetku rata bio je prvi tajnik, pa predsjednik Fiskulturnog odbora Zagreba. Jedan je od osnivača Gimnastičkog saveza Hrvatske.

Od 1947. Vuksan je bio predsjednik Odbora za rukomet Fiskulturnog saveza Hrvatske, a od 1948. do 1950. prvi je predsjednik Rukometnog saveza Hrvatske. Od 1947. bio je direktor Više škole za fiskulturu u Zagrebu, a 1948. osnovao je Srednju fiskulturnu školu i postao njezin direktor. Vuksan je bio aktivni i u planinarstvu, pa je od 1955. do 1962. bio predsjednik Planinarskog društva Susedgrad.

Narodni sport od 9. lipnja 1947., pod naslovom Oni služe za primjer mladima, o Vuksanu navodi: „Nositelj značke fiskulturnika je direktor Više škole za fiskulturu u Zagrebu Borivoj Vuksan. On je osvojio brončanu značku. Kroz osvajanje značke fiskulturnika, ovaj naš poznati fiskulturni rukovodilac, organizator i odlični sportski pedagog, pokazao je da novi lik fiskulturnog rukometnika nije samo teoretičar i organizator, nego i aktivni fiskulturnik. Drug Vuksan je inače predsjednik Gradskega centra natjecanja za značku fiskulturnika i time je u ličnom sportskom radu i životu primjerom pokazao put mladima.“

Borivoj Vuksan preminuo je 4. srpnja 1974. u Zagrebu.

Ivan PETRANOVIĆ

Organizator brojnih skijaških natjecanja

Ivan Petranović rođen je 4. travnja 1922. u Delnicama. Osnovnu školu polazio je u Delnicama, a od 1936. do 1940. pohađao je Trgovačku gimnaziju, pa Visoku trgovacku školu u Zagrebu. Školovanje prekida 1942. i pridružuje se partizanima, a nastavlja 1950. na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je diplomirao 1952. godine.

Po završetku školovanja zapošljava se u Croatia osiguranju. Svoj radni vijek proveo je na raznim direktorskim dužnostima, prvo u Croatia osiguranju, a potom i u Slavia Lloydu, danas Croatia Lloyd, sve do umirovljenja 1988. godine.

U sport je bio aktivno uključen prvo kroz tijela upravljanja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a potom kroz Hrvatski skijaški savez, gdje je aktivno sudjelovao u radu i organizaciji skijaških natjecanja u Hrvatskoj. Naročito je aktivan bio u Skijaškom klubu Delnice, a bio je i međunarodni skijaški sudac.

Delnice su 1962. ugostile Kup Kurikkala, jedno od najvećih međunarodnih natjecanja u nordijskom skijanju. I u organizaciji ovog natjecanja Petranović je dao veliki obol.

Ivan Petranović preminuo je 9. veljače 1999. u Zagrebu.

Zlatko PINTAR

Svestrani sportaš i dužnosnik privržen rodnom Karlovcu

Zlatko Pintar rođen je 5. ožujka 1911. u Karlovcu. Osnovnu školu završio je u Đačkoj pučkoj školi u Rakovcu, a nakon završene Realne gimnazije u Karlovcu nastavlja studije da bi 1934. diplomiрао biologiju i geografiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Tjelovježbu je studirao u Varšavi od 1936. do 1938., a 1939. je kraće vrijeme boravio i u Rimu.

Pintar se aktivno bavio raznim sportovima. Dvadesetih godina prošlog stoljeća najviše su ga zanimali nogomet, atletika i tenis, a 1929. i 1930. bio je među najboljim karlovačkim skakačima u vodu. Pored navedenih sportova najviše su ga privlačile planine i skijaški tereni. Za vrijeme studija u Varšavi skijao je u Zakopanama i na planinskom masivu Tatre. Za boravka u Italiji 1939. popeo se na Etnu na Siciliji. Kao instruktor sportova podučavao je plivače i nogometare Gradske te karlovačke tenisače, a po povratku u rodni grad 1940. uvrstio se među najbolje karlovačke hokejaše na ledu.

Za vrijeme Drugog svjetskog rata Pintar aktivno sudjeluje u antifašističkom pokretu, a svoju sportsku djelatnost nastavio je 1946. godine. Nastupio je za karlovačku tenisku ekipu na prvom poslijeratnom teniskom prvenstvu Jugoslavije u Zagrebu. Tada postaje i direktorom Više fiskalne škole u Zagrebu i načelnikom za fiskulturu pri Ministarstvu zdravlja NR Hrvatske. Od 1947. do pred kraj 1948. bio je član Komiteta za fiskulturu Vlade FNRJ i načelnik za tjelesni odgoj u školama.

U listopadu 1948. Pintar je postao prvi tajnik Teniskog saveza Jugoslavije, a vrlo brzo i član Predsjedništva Fiskulturalnog saveza Jugoslavije, 1971. bio je predsjednik Matice hrvatske Karlovac, a jedan je i od osnivača Bridge kluba Karlovac 1980. godine.

Zlatko Pintar preminuo je 3. lipnja 1990. u Karlovcu.

Vitomir ČERINA

Organizirao je sportska natjecanja i za vrijeme rata

Vitomir Čerina rođen je 17. kolovoza 1922. u Splitu. Sportsku karijeru započeo je u rodnom gradu tridesetih godina prošlog stoljeća, gdje je bio jedan od istaknutijih članova atletske sekcijske splitskog Hajduka. Pohađao je u Splitu Državnu mušku realnu gimnaziju za koju je također nastupao u atletici.

Čerina je 28. kolovoza 1938. nastupio za atletsku momčad Hajduka u dvoboju protiv čehoslovačkog kluba Visokoškolsky šport iz Bratislave, u kojem Hajduk pobjeđuje s 48-47. U listopadu iste godine nastupio je u štafeti Hajduka u Zadru protiv domaće momčadi GUFD Zadar, u susretu u kojem su Zadrani slavili s 57-45. Nastupao je i za atletsku reprezentaciju Splita u susretima protiv reprezentacije Zagreba 1939. i 1940. godine.

U rujnu 1941. Čerina je bio jedan od organizatora srednjoškolskih demonstracija u Splitu protiv talijanskog okupatora, nakon čega završava u zatvoru. Po izlasku postaje borac Omiškog partizanskog odreda s kojim prolazi razne bojišnice.

Čerina je za vrijeme rata organizirao brojna sportska natjecanja na oslobođenom području, a nakon rata jedan je od organizatora fiskulturalnog pokreta u Hrvatskoj. Više puta dobitnik je Zlatne značke fiskulturalnika za zasluge u sportu. Bio je jedan od autora rezolucije na Drugoj oblasnoj konferenciji USAOJ-a za Dalmaciju 1944. u kojoj između ostalog piše: „Sport u našoj novoj državi biti će postavljen na novoj osnovi. On neće biti privilegija samo za izvjesne slojeve, nego će postati svojina čitavog naroda, a naročito omladinskih masa.“

Odmah nakon završetka Drugog svjetskog rata Čerina nastavlja s atletikom. Bio je član atletske sekcije Sportskog kluba Atletičar iz Splita, a najbolji rezultat postiže u trci na 100 metara. Nakon rata Čerina je upisao Visoku školu za tjelesni odgoj u Beogradu, a po završetku školovanja nastavio je svoj sportski rad u brojnim tijelima i institucijama u Beogradu.

Vitomir Čerina preminuo je 5. studenoga 2005. u Beogradu.

Žarko VRCAN

Istaknuti sokolaš i sportski dužnosnik

Žarko Vrcan rođen je 20. srpnja 1920. u Splitu. Imao je brata Srđana, poznatog sociologa, i sestru Radojku. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Splitu. Vrlo rano Žarko je s bratom i sestrom postao član pomlatka splitskog sokolskog društva, dok je njihov otac Jure bio sokolski starješina.

Budući da su se sokolaši u uzrasnim kategorijama dijelili na pomladak do 14 godina, naraštaj od 15 do 18 godina te na članove i članice, za Vrcana se može reći da je prošao sve uzraste.

Uz to što je bio istaknuti sokolaš, Žarko Vrcan bio je i tajnik Gimnastičkog saveza Hrvatske. Radni vijek proveo je u Zagrebu, i to u Vladi SR Hrvatske, u kojoj je bio zadužen za gospodarenje dobriama u vlasništvu hrvatske Vlade. Mirovinu je dočekao u Službi društvenog knjigovodstva Hrvatske.

Žarko Vrcan preminuo je 17. svibnja 2005. u Splitu.

Ivan FROL

Književnik, političar i kulturni djelatnik

Ivan Frol rođen je 17. srpnja 1908. u Sisku. Školovao se u rodnom gradu, na Sušaku i u Zagrebu. U Zagrebu je diplomirao na Filozofskom fakultetu 1936. godine. Još kao student pokrenuo je i uređivao list *Signali*.

Nakon školovanja bio je politički aktivan zbog čega je uhićen. Predavao je u zagrebačkoj Klasičnoj gimnaziji od 1940. do 1941., a od 1941. do 1943. bio je zatočen u logoru Jasenovac. Frol je 1944. napisao predgovor poemu *Jama Ivana Gorana Kovačića*.

Poslije Drugog rata bio je pročelnik Odjeljenja za prosvjetu ZAVNOH-a, ministar prosvjete u prvoj hrvatskoj Vladi u Splitu, član Komisije za prosvjetu i kulturu Saveznog izvršnog vijeća, a od 1961. do 1972. i ravnatelj je Univerzitetske biblioteke u Beogradu. Suautor je više gramatičkih i pravopisnih udžbenika za osnovne škole koje je napisao samostalno ili s Ivanom Brabcom i Grigorom Vitezom.

Frol je bio član Konferencije Saveza sportova Jugoslavije te član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Ivan Frol preminuo je 29. srpnja 1995. u Beogradu.

Ivan ŠIBL

Legendarni direktor RTV Zagreb i predsjednik Dinama

Ivan Šibl rođen je 28. listopada 1917. u Virovitici. Do 1929. živio je u Virovitici, gdje je završio osnovnu školu i jedan razred Realne gimnazije. Iz Virovitice se preselio u Zagreb, gdje je završio malu maturu i dva razreda Učiteljske škole. Nakon školovanja Šibl nije mogao dobiti zaposlenje u Zagrebu, pa se zaposlio u Duhanskoj stanici u Bujanovcu, u južnoj Srbiji. Nakon tri mjeseca vratio se u Zagreb i dobio posao u knjižnici Ekonomsko-komercijalne škole u kojoj je radio do 1941. godine.

Nakon kapitulacije Kraljevine Jugoslavije i stvaranja Nezavisne Države Hrvatske sudjelovao je kao član udarne grupe tijekom ljeta i jeseni 1941. u nizu oružanih akcija na zagrebačkim ulicama. U siječnju 1942. odlazi u partizane. Za vrijeme rata obnašao je brojne dužnosti, od političkog komesara čete do političkog komesara Desetog zagrebačkog korpusa NOVJ.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata izabran je za tajnika Gradskega narodnog odbora u Zagrebu i na toj dužnosti nalazio se do kraja 1945. kada je ponovno prešao u službu Jugoslavenske armije. U JNA obnašao je visoke dužnosti, a 1953. preveden je u pričuvni sastav u činu general-potpukovnika. Kratko vrijeme radio je kao glavni urednik lista *Borba*, a od 1954. do 1963. bio je generalni direktor RTV Zagreb. Od 1963. do 1967. Šibl je bio je predsjednik Prosvjetno-kulturnog vijeća Sabora SR Hrvatske, a od 1967. do 1969. zastupnik u Vijeću naroda Savezne skupštine. Od 1959. do 1967. bio je predsjednik Nogometnog kluba Dinamo iz Zagreba i njegov prvi počasni predsjednik.

U hrvatskoj književnosti ostavio je trag 50-ih godina prošlog stoljeća svojim memoarskim djelima ratne tematike. U prosincu 1971., nakon 21. sjednice CK SKJ održane u Karađorđevu na kojoj je smijenjeno najviše rukovodstvo CK SK Hrvatske, Šibl je podnio ostavku na sve svoje dužnosti, a 1972. isključen je iz Saveza komunista Jugoslavije i umirovljen.

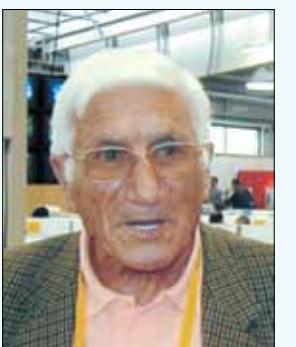
Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1963.

Ivan Šibl preminuo je 30. ožujka 1989. u Zagrebu.

Artur TAKAČ

Svestrani sportaš i trener te važan dužnosnik MOO-a

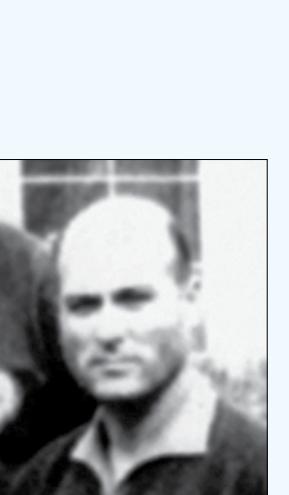
Artur Takač rođen je 9. lipnja 1918. u Celldömölkú (Madžarska). Bio je proslavljeni atletičar, trener i dužnosnik, omladinski prvak i jugoslavenski rekorder u trčanju na 800 i 1500 metara. Osvojio je 1935. tenisko prvenstvo Jugoslavije u igri parova, a igrao je i nogomet u Slaviji iz Varaždina te hokej na ledu. Takač je bio i član Varaždinskog športskog kluba, zagrebačkog HAŠK-a i beogradskog Partizana.

Početkom Drugog svjetskog rata zarobljen je i pritvoren u logoru u Italiji. Nakon kapitulacije Italije pobegao je u Švicarsku gdje je kao ratni zarobljenik interniran u Yverdon kraj Lausanne. Tijekom 1944. jedan je od organizatora mini olimpijskih igara u kampu za zarobljenike iz Jugoslavije, Amerike, Engleske, Grčke, Italije, Francuske i drugih zemalja.

Takač je bio voditelj i savezni kapetan atletske reprezentacije Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Londonu 1948., da bi 1962. postao član Vijeća Međunarodne atletske federacije, a 1964. član Organizacijskog odbora Olimpijskih igara 1968. u Mexico Cityju. Bio je i tehnički delegat na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu i 1976. u Montrealu. Vodio je organizaciju Mediteranskih igara 1979. u Splitu, a potom i Zimskih olimpijskih igara 1984. u Sarajevu. Tehnički direktor Međunarodnog olimpijskog odbora je od 1969. do 1973., a savjetnik predsjednika MOO-a Juana Antonija Samarancha od 1985. do 1995. godine.

Takač je 1984. dobio najveće priznanje Međunarodnog olimpijskog odbora, orden pod nazivom Olimpijski red.

Artur Takač nestao je 28. siječnja 2004. tijekom skijanja na Kopaoniku. Njegovo tijelo pronađeno je sedamnaest mjeseci kasnije u Čavorovskoj rijeci blizu Gumništa, na kosovskoj strani Kopaonika.

Jozo BAČIĆ

Uspješni predsjednik Vaterpolsko-plivačkog saveza Jugoslavije

Jozo Bačić rođen je 1926. u Blatu na otoku Korčuli, gdje je proveo djetinjstvo i ranu mladost, te završio osnovnu školu. Odmah po talijanskoj okupaciji uključuje se u skojevski pokret, da bi se vrlo rano aktivno uključio i u antifašističku borbu.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata Bačić odlazi u Beograd, gdje se nalazi u nazužem rukovodstvu Saveza omladine Jugoslavije u vrijeme dok joj se na čelu nalazio Miko Tripalo. U Beogradu nastavlja školovanje, te se nakon doškolovanja zapošljava u Ministarstvu vanjskih poslova.

Aktivirao se i u radu tadašnjeg Vaterpolsko-plivačkog saveza Jugoslavije, gdje je obnašao dužnost predsjednika od 1952. do 1964. godine. U tom razdoblju vaterpolska reprezentacija Jugoslavije osvaja tri srebrne medalje na Olimpijskim igrama 1952. u Helsinkiju, 1956. u Melbourneu i 1964. u Tokiju. Osvaja i tri srebrne medalje i na evropskim prvenstvima 1954. u Torinu, 1958. u Budimpešti i 1962. u Leipzigu.

Za vrijeme predsjedanja Jozu Bačiću Vaterpolsko-plivačkim savezom osvojena je i prva hrvatska ženska medalja u plivanju na evropskim prvenstvima.

Nakon Olimpijskih igara u Tokiju Jozo Bačić odlazi u diplomaciju, a iz diplomatske službe odlazi u mirovinu i seli se u Bogotu u Kolumbiju gdje mu je živjela sestra. U tom gradu je i preminuo.

Pero LOZICA

Jedan od najistaknutijih dužnosnika u povijesti Korčulanskog plivačkog kluba

Pero Lozica rođen je 29. veljače 1924. u Korčuli. Po zanimanju je bio strojarski tehničar, a kasnije je završio Višu privrednu školu. Bio je zastupnik u Saboru SR Hrvatske, Skupštini SFRJ i glavni direktor najveće otočke tvrtke brodogradilišta Ivan Cetinić.

U umirovljeničkim danima Lozica je bio predsjednik Mjesne zajednice Korčula, a za života je posebno volio isticati da je bio predsjednik Korčulanskog plivačkog kluba od 1966. do 1972. godine. Nositelj je Zlatne plakete Grada Korčule i Trofeja HVS-a.

Svom najdražem KPK-u Lozica je pristupio vrlo rano, već 1938. bio je na popisu klupskeh juniora među plivačima. Nakon aktivnog sudjelovanja u antifašističkom pokretu obnašao je cijeli niz dužnosti u sportu, pa je tako bio predsjednik Plivačkog saveza Jugoslavije od 1948. do 1950., a za boravka na službi u Splitu 1952. bio je i predsjednik Vaterpolskog kluba Mornar.

Jedna od zanimljivosti u sportskoj biografiji Pere Lozice je utakmica između osmoro braće Lozica i KPK-a kojom je obnovljena aktivnost vaterpolo kluba u Korčuli 1949. godine. Perin sin Boško osvajač je srebrne medalje na Olimpijskim igrama 1980. u Moskvi, a po završetku igračke karijere istaknuti vaterpolski dužnosnik.

Pero Lozica preminuo je 12. rujna 1992. u Korčuli.

Božo ŠVARC

Suosnivač Sportskog društva Partizan i više drugih klubova

Božo Švarc rođen je 6. rujna 1920. u Zagrebu. Otac mu je bio vlasnik trgovine elektrotehničkih potrepština Schwarz i drug. Osnovnu židovsku školu i gimnaziju završio je u Zagrebu, gdje je počeo studirati na Tehnološkom fakultetu (odjel elektrotehnike).

Švarc se aktivno bavio sportom 1930-ih godina kao član Makabija. Bio je skijaš i lakoatletičar, najviše u skoku u vis. Bio je i član Hašomer Hacaira. Po uspostavi NDH, uhičen je 27. svibnja 1941. s još 165 židovskih omladinaca i otpremljen u logor Danica, pa u Gospić i Jadovno te je preko logora u Jastrebarskom u kolovozu 1941. stigao u Jasenovac.

U prosincu 1941. prebačen je u logor Stara Gradiška, a potom u selo Obradovce kraj Feričanaca, odakle je uspio pobjeći i priključiti se partizanima kao borac u banjaskoj četi, vodni delegat u Prvom kalničkom odredu, komesar bataljona 17. brigade 28. divizije i komesar srpske brigade KNOJ-a u činu majora.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata Švarc je ostao u aktivnoj službi u JNA u Beogradu do umirovljenja 1980. u činu pukovnika. Suosnivač je Sportskog društva Partizan 1945., kao i nekih klubova unutar društva. Bio je dugogodišnji član predsjedništva društva i predsjednik više Partizanovih klubova, poput hokejaškog i plivačkog.

Božo Švarc preminuo je 4. svibnja 2007. u Beogradu.

Josip LUKATELA

Pedagog i aktivni društveni djelatnik

Josip Lukatela rođen je 1. kolovoza 1908. u Otočcu. Osnovnu školu polazio je u Križpolju, a gimnaziju u Senju i Zagrebu. Diplomirao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na gru- pi matematika i fizika i 1935. postao profesor na Prvoj muškoj realnoj gimnaziji u Zagrebu, a 1939. na novoosnovanoj Velikoj muškoj realnoj gimnaziji.

Bio je gimnazijski profesor matematike i fizike, asistent fizike na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu u Zagrebu i pomoćnik ministra za prosvjetu u Ministarstvu prosvjete Narodne Republike Hrvatske. Lukatela je bio član Društva hrvatskih srednjoškolskih profesora, koje je u to vrijeme imalo veliki utjecaj na sva zbivanja u obrazovanju.

Od 1948. Lukatela je bio i član predsjedništva Skupštine Fiskulturnog saveza Jugoslavije.

Josip Lukatela preminuo je 12. listopada 1995. u Zagrebu.

Antun LANG

Jedna od ključnih osoba hrvatskog sporta nakon Drugog svjetskog rata

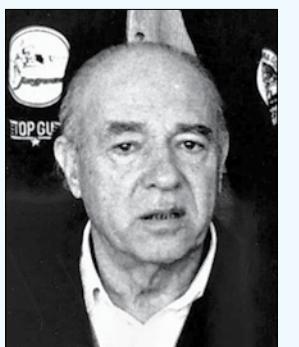
Antun Lang rođen je 2. lipnja 1926. u Vučjaku Feričanačkom. Bio je aktivni sudionik antifašističkog pokreta, a 1945. se uključuje u fiskulturne organizacije i radi na obnovi sporta u svojoj sredini. Odmah po formiranju FISAH-a Hrvatske član je najužeg rukovodstva i sudjeluje u radu brojnih najviših sportskih tijela Hrvatske i Jugoslavije.

Lang daje veliki doprinos u pripremama i radu Kongresa Fiskulturnog saveza Hrvatske i Ju- goslavije, kao i radu sindikalnih organizacija. Nakon rata je sport u Hrvatskoj i cijeloj Jugoslaviji bio organiziran po uzoru na Sovjetski Savez, a nakon Rezolucije Informbiroa 1948. trebalo je re- organizirati i sport čemu je Lang dao velik doprinos.

Sportu u Hrvatskoj bio je dosta organiziraniji u odnosu na ostale republike iz sastava tadašnje Ju- goslavije, zahvaljujući u prvom redu hrvatskoj sportskoj tradiciji, odnosno hrvatskim sportašima, ali i agilnim sportskim djelatnicima. Lang se u to vrijeme usredotočio na masovnost, kao i orga- nizaciju sporta u svim sredinama.

O tome svjedoči i jedan dio njegova govora u pripremi Kongresa Fiskulturnog saveza Hrvatske 1947. u kojem je između ostalog rekao: „Sva naša fiskulturna rukovodstva moraju se smjelo ori- entirati, da osnovnu pažnju posvete na opće fizičko obrazovanje i to u prvom redu u seoskim, gradskim i školskim aktivnostima o kojima zajedno s drugim narodnim organizacijama moraju voditi samostalnu evidenciju i brigu i pomagati im u radu.“

Antun Lang preminuo je 14. travnja 1991. u Osijeku.

Andro BEUSAN

Učitelj, trener i instruktor više sportova u Dubrovniku

Andro Beusan rođen je 25. srpnja 1922. u Čibaći. Svakako je jedna do najznačajnijih osoba u dubrovačkom sportu i tjelesnom odgoju, bio je učitelj, trener i instruktor u plivanju, atletici i šahu.

Neposredno nakon Drugog svjetskog rata Beusan je bio vaterpolist Juga, a posljednjih 25 godina života aktivan šahist (prvokategorik) i instruktor u Šahovskom klubu Dubrovnik. Osnovana te „kraljevske igre“ naučio je i posljednji jači naraštaj dubrovačkih šahista poput Tomislava Musića, Vlaha i Tonka Maručića, Maroja Portadu, Enesa i Denisa Muslića, koji su na razmedu tisućljeća bili u vrhu hrvatskog juniorskog šaha. Sedamdesetih godina prošlog stoljeća Beusan je bio i istaknuti trener u Atletskom klubu Dubrovnik.

Cijeli život posvetio je promicanju tjelesne kulture i sporta u Dubrovniku, shvativši i prihvativši njihovu golemu važnost, ne samo u tjelesnom nego i u intelektualnom razvitku svakog čovjeka. Po tome ga i pamte brojni naraštaji dubrovačkih sportaša, ali i učenika osnovnih i srednjih škola.

Beusan je napisao jedinstveni *Sportski rječnik* u četverojezičnom izdanju tadašnje sarajevske Svjetlosti 1984. godine.

Andro Beusan preminuo je 23. siječnja 2008. u Dubrovniku.

Dušan ČALIĆ

Ugledni ekonomist i narodni heroj

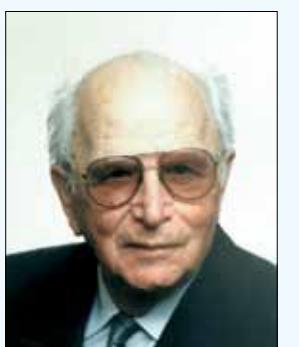
Dušan Čalić rođen je 18. kolovoza 1918. u Smrtiću kod Nove Gradiške. Osnovnu školu pohađao je u Bujavici, a završio u Benkovcu kod Okučana. Gimnaziju je pohađao u Zagrebu i Osijeku. Od 1938. studirao je na Pravnom fakultetu u Beogradu, a nastavio 1939. u Zagrebu.

Sudjelovao je u velikim demonstracijama 1. svibnja 1940. u Zagrebu i pomagao Božidarju Adžiji i Otokaru Keršovaniju u tiskanju i raspačavanju *Naših novina* i drugih tiskovina. Početkom Drugog svjetskog rata Čalić odlazi u Slavoniju gdje organizira prve sabotaže i diverzije. Od 1942. do 1945. Čalić je potpredsjednik Oblasnog narodnooslobodilačkog odbora za Slavoniju i sekretar Jedinstvenog narodnooslobodilačkog fronta za Slavoniju. Biran je za člana ZAVNOH-a, a na Trećem sjedanju istog tijela postao je jedan od njegovih sekretara. Bio je i član Drugog zasjedanja AVNOJ-a.

Poslije Drugog svjetskog rata bio je ministar trgovine u prvoj Vladi Narodne Republike Hrvatske i potpredsjednik Savezne planske komisije, a kasnije i predsjednik Odbora za narodnu privredu Republičkog vijeća NR Hrvatske.

Objavio je više značajnih znanstvenih radova iz oblasti ekonomskih nauka, za koje je dobio Nagradu "Božidar Adžija" i Nagradu AVNOJ-a. Bio je redoviti profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu i član Jugoslavenske akademije nauka i umjetnosti. Za narodnog heroja proglašen je 1952. godine.

Dušan Čalić preminuo je 17. travnja 1993. u Zagrebu.

Slavko FILIPI

Istaknuti poslijeratni sportski djelatnik

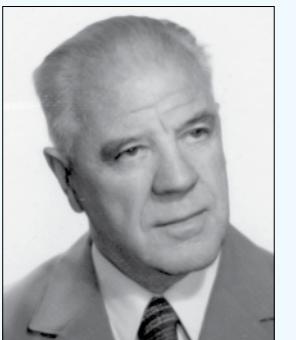
Slavko Filipi rođen je 19. listopada 1923. u Betini na otoku Murteru. Nakon završetka Drugog svjetskog rata odlazi u Split, gdje se odmah po dolasku uključuje u rad sportskih organizacija. U Splitu je 10. i 11. prosinca 1946. održana izborna skupština Oblasnog fiskulturnog saveza Hrvatske za Dalmaciju na kojoj je za predsjednika izabran dr. Zdravko Birimiša, a Slavko Filipi izabran je za prvog potpredsjednika.

Krajem kolovoza 1948. Oblasti narodni odbor za Dalmaciju osnovao je i imenovao Komisiju za fiskulturu, a Filipi je bio član komisije. Nedugo potom, zbog odlaska dotadašnjeg tajnika Fiskulturnog saveza Hrvatske Žarka Vrcana na novu dužnost, Filipi u listopadu 1948. odlazi u Zagreb i postaje vršitelj dužnosti tajnika Fiskulturnog saveza Hrvatske.

U ožujku 1949. u Zagrebu je održan Prvi kongres Fiskulturnog saveza Hrvatske na kojem je Filipi podnio referat na temu *Razvitak fiskulturnog pokreta u Hrvatskoj i naredni zadaci*. Nakon završetka Kongresa izabran je Glavni odbor Fiskulturnog saveza Hrvatske, a Filipi je postao glavni tajnik.

Krajem 1949. Filipi odlazi u Beograd gdje obnaša brojne dužnosti u društvenom životu bivše države. Između ostalog, bio je generalni sekretar Narodne tehnike Jugoslavije.

Slavko Filipi preminuo je 28. srpnja 2009. u Zadru.

Filip KULUŠIĆ

Sokolski i sportski djelatnik te nastavnik tjelesnog odgoja

Filip Kulušić rođen je 9. prosinca 1907. u Drnišu. Bio je član sokolske organizacije od 1922. godine. Još kao dijete bio je jedan od prvih igrača Drniškog omladinskog športskog kluba (DOŠK) 1919. godine.

U program rada sokolskog društva Kulušić u Drnišu uvodi odbojku 1928. i košarku 1935. godine. Kao mladi učitelj u osnovnoj školi uvodi 1933. nastavu tjelesnog odgoja za sve učenike. U sokolskoj organizaciji kao prednjak i načelnik radi s djecom i omladinom, a i sam nastupa na brojnim sletovima. Od 1945. radi u Komitetu za fizičku kulturu Hrvatske, Gimnastičkom savezu Hrvatske i u Savezu za tjelesni odgoj Partizan Hrvatske.

Kulušićevom inicijativom održana je 1967. prva smotra sportskih aktivnosti učenika specijalnih škola, organizirao je školu plivanja i nogometna te druga natjecanja za učenike tih škola i može se reći da je on prvi u Hrvatskoj ozbiljno pristupio ovom društvenom problemu sa sportskog aspekta. Primio je brojna priznanja, između ostalih Republičku nagradu fizičku kulturu SR Hrvatske 1966. te Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1974. godine.

Filip Kulušić preminuo je 17. prosinca 1995. u Zagrebu.

Đuro KLADARIN

Antifašistički borac i društveni radnik

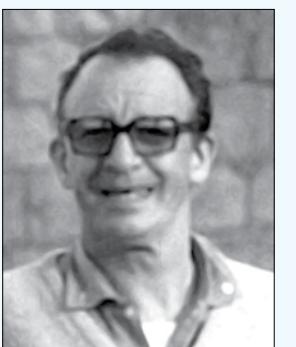
Đuro Kladarín rođen je 21. kolovoza 1916. u Lackawanni u Sjedinjenim Američkim Državama. Bio je aktivan sudionik antifašističkog pokreta i narodni heroj.

Kladarín je završio učiteljsku školu u Petrinji, gdje se uključuje u revolucionarni pokret. Bio je jedan od organizatora oružanog ustanka na Baniji zadužen za vojna pitanja. Ubrzo je postavljen za političkog komesara Banijskog partizanskog odreda, a u svibnju 1941. za političkog komesara Prve operativne zone. Početkom studenoga 1942. postavljen je za političkog komesara Sedme banijske divizije s kojom je sudjelovao u bitci na Sutjesci 1943. godine.

Nakon rata bio je predsjednik Planske komisije Vlade Narode Republike Hrvatske, direktor Novinsko i izdavačkog poduzeća Vjesnik, poslanik Saveznog vijeća Skupštine, predsjednik Prosvjetno-kulturnog vijeća Savezne skupštine i člana Predsjedništva SFRJ.

Kladarín je bio i član Šestog plenuma Centralnog odbora Fiskulturnog saveza Jugoslavije 1950. godine.

Đuro Kladarín preminuo je 29. siječnja 1987. u Srijemskoj Kamenici.

Mladen DELIĆ

Sportaš, dužnosnik i doajen hrvatskog sportskog novinarstva

Mladen Delić rođen je 15. siječnja 1919. u Sinju, gdje je završio gimnaziju. Kao talentirani mlađi sportaš okušao se u više sportskih disciplina, pa je tako 1934. postao prvak Dalmacije u višeboju. Kao svestrani sportaš vježbao je u Sokolu i igrao nogomet u sinjskom Junaku. Nakon mature u Beogradu je od 1938. do 1941. studirao pravo, a u istom gradu je završio i Tečaj za spremanje nastavnika za tjelesni odgoj. U Zagrebu se nastanio 1941. i do 1945. radio je kao nastavnik tjelesnog odgoja i sporta u Domobranskoj zastavničkoj školi. Usپoredo je bio i član HAŠK-ove atletske sekcije.

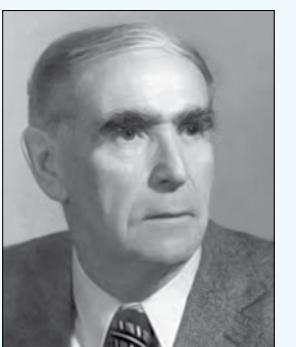
Poslove stručnog tajnika Fiskulturnog saveza Hrvatske Delić je obnašao od 1947. do 1950., a 1952. bio je jedan od osnivača Svjetske atletske statističke organizacije. Bio je i aktivan član predsjedništva i dugogodišnji tajnik Atletskog saveza Hrvatske, član predsjedništva Atletskog saveza Jugoslavije, dužnosnik u više sportskih saveza te savezni atletski i košarkaški sudac.

Novinarstvom se počeo baviti 1945. u *Ilustriranim fiskulturnim novinama*, bio je dopisnik *Borbe* iz Zagreba i urednik Radio Zagreba na kojem je utemeljio sportsku redakciju. Prvi radijski prijenos imao je 1947., a prvi televizijski 28. studenoga 1956. iz Londona prenoseći nogometnu utakmicu Engleska – Jugoslavija za Radio Zagreb, ne znajući da istodobno prenosi utakmicu i za televiziju.

Jedan je od pionira sportskog programa na Hrvatskoj televiziji, na kojoj je radio kao novinar, reporter, urednik i komentator od 1965. do umirovljenja 1984. godine. Radio je i prvi izravni TV-prijenos jedne sportske priredbe na tlu Hrvatske i Jugoslavije komentirajući istodobno i za Radio Zagreb nogometnu utakmicu Jugoslavija – Italija, 12. svibnja 1957. sa stadiona u Maksimiru.

Mladen Delić izvještavao je sa šest olimpijskih igara, sedam zimskih olimpijskih igara te sedam svjetskih nogometnih prvenstava. Pisao je za brojne sportske i stručne časopise, a dobitnik je brojnih sportskih priznanja. Godine 1955. dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a 1965. Republičku nagradu za fizičku kulturu.

Mladen Delić preminuo je 22. veljače 2005. u Zagrebu.

Branko KESIĆ

Međunarodni stručnjak na području socijalne medicine i medicine rada

Branko Kesić rođen je 19. lipnja 1910. u Vrbovcu. Završivši 1934. studij medicine u Zagrebu, vodio je Odjel za higijenu rada i profesionalne bolesti Središnjeg ureda za osiguranje radnika u Zagrebu. Do 1958. vodio je Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada, a od 1959. do 1970. bio je ravnatelj Škole narodnog zdravlja Andrija Štamper, redoviti profesor higijene i socijalne medicine zagrebačkog Medicinskog fakulteta te redoviti član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i njezin dopredsjednik od 1978. do 1985. godine. Kada je 1948. pri Komitetu za fiskulturu Republike Hrvatske formirana Komisija za zdravstvo, na njezino je čelo došao dr. Branko Kesić. Bio je i jedan od pionira razvoja sportske medicine u Hrvatskoj te direktor Više škole za fiskulturu u Zagrebu. Kesićeva bogata međunarodna djelatnost odvijala se najvećim dijelom u okviru Svjetske zdravstvene organizacije, ali su njegovi uspjesi privukli interes i Rockefellerove fondacije, Svjetske banke i Macy fondacije. Radio je u Egiptu kao voditelj velikog dvogodišnjeg projekta kojim razrađuje model zaštite zdravlja u siromašnim ruralnim područjima, a zatim i u Afganistanu i Pakistanu gdje razvija institute za javno zdravstvo.

Dr. Branko Kesić preminuo je 9. prosinca 1988. u Zagrebu.

Milutin BALTIĆ

Narodni heroj, politički i sportski djelatnik

Milutin Baltić rođen je 2. prosinca 1920. u Donjem Selištu kod Gline. Osnovnu školu je završio u rodnom mjestu, a dva razreda gimnazije u Glini. Strojopravarski zanat je izučio u Zagrebu.

U revolucionarni omladinski pokret uključio se 1938. i istaknuo se u nizu sindikalnih akcija, zbog čega je bio uhićivan i proganjan. U travnju 1941. je odlukom CK KP Hrvatske upućen na rad u Baniju i Kordun, gdje je bio jedan od organizatora ustanka i revolucije. Sudjelovao je u organiziranju prvih partizanskih jedinica na Baniji.

Poslije rata Baltić je bio sekretar Gradskog komiteta Narodne omladine Beograda, član Centralnog komiteta Narodne omladine Jugoslavije, ministar za rad Vlade NR Hrvatske, član Izvršnog vijeća Sabora, državni sekretar za robni promet Hrvatske, predsjednik odbora za privredu i potpredsjednik Vijeća Saveza sindikata Hrvatske i član Predsjedništva Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije.

Milutin Baltić bio je u dva mandata i član sekretarijata Zemaljske konferencije Fiskulturnog saveza Jugoslavije. Od 1983. do 1984. obavljao je dužnost predsjednika Predsjedništva Socijalističke Republike Hrvatske.

Milutin Baltić preminuo je 27. listopada 2013. u Zagrebu kao posljednji narodni heroj koji je živio u Hrvatskoj.

Mika ŠPILJAK

Kao šef države otvorio je ZOI Sarajevo 1984.

Mika Špiljak rođen je 28. studenoga 1916. u Odri kod Siska. Po školovanju je bio postolar, ali se vrlo brzo priključuje radničkom pokretu, postaje član SKOJ-a i Komunističke partije. Bio je jedan od antifašista koji su osnovali Prvi sisački partizanski odred u šumi Brezovica kod Siska 22. lipnja 1941. godine. Bio je i politički komesar 6. banjaskog bataljuna.

Nakon Drugog svjetskog rata bio je tajnik Narodne fronte grada Zagreba, a od 1949. do 1950. i zagrebački gradonačelnik.

Od 1963. do 1967. bio je predsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske. Nakon toga odlazi u Beograd, gdje je od 1967. do 1969. obnašao dužnost predsjednika Saveznog izvršnog vijeća. Krajem 1970-ih preuzima dužnost predsjednika Vijeća Saveza sindikata Jugoslavije.

Od 15. svibnja 1983. do 15. svibnja 1984. bio je predsjednik Predsjedništva SFRJ i kao nominalni šef države otvorio je 14. Zimske olimpijske igre u Sarajevu 1984. godine. Mika Špiljak je od 1951. do 1952. godine bio i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske.

Mika Špiljak preminuo je 18. svibnja 2007. u Zagrebu.

Luka BAJAKIĆ

Svestrani sportski dužnosnik i propagator fizičke kulture

Luka Bajakić rođen je 30. listopada 1924. u Dalju. Školovanje je počeo u osnovnoj školi u rodnom Dalju, a nastavio u gimnaziji u Osijeku. Kao pripadnik partizanskih jedinica bio je aktivan sudionik Drugog svjetskog rata od 1942. godine. Nakon završetka rata studirao je pravo u Zagrebu. Od 1965. do 1974. Bajakić je bio zastupnik je u Saboru SR Hrvatske, a od 1978. zastupnik je SR Hrvatske u Skupštini Jugoslavije i zamjenik predsjednika Odbora za pravosuđe Saveznog vijeća SFRJ.

Bajakić se aktivno bavio nogometom do 1946. igrajući u NK Omladinac iz Dalja, a 1945. organizirao je prve sportske aktivnosti nakon Drugog svjetskog rata u Slavoniji. Godine 1946. tajnik je Okružnog odbora Fiskulturnog saveza Hrvatske za Osijek, od 1947. aktivno radi u Fiskulturnom savezu Hrvatske, a od 1951. do 1952. tajnik je toga saveza. Od 1949. do 1958. bio je predsjednik Atletskog saveza Hrvatske. Bajakić 1951. i 1952. sudjeluje u planiranju i izgradnji velikih sportskih objekata u Hrvatskoj, kao što su Dotrščina, atletska staza u Splitu, Sportski centar u Makarskoj, stadion Gradske vrt u Osijeku, domovi Partizana u Donjem Lapcu i Udbini. Od 1960. do 1964. bio je predsjednik Upravnog odbora za unapređenje fizičke kulture grada Zagreba i sudjeluje u izgradnji većih zagrebačkih sportskih objekata.

Od 1963. do 1967. Bajakić je bio član uprave Dinama, od 1965. do 1967. predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske, a od 1971. do 1973. i predsjednik je Nogometnog saveza Jugoslavije.

Bajakić je posebno pokazao interes za školovanje kadrova potrebnih tjelesnoj kulturi, te je aktivno radio na pretvaranju Više škole za fizičku kulturu u Fakultet za fizičku kulturu u Zagrebu. Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1956. godine, a Republičku nagradu fizičke kulture 1964.

Luka Bajakić preminuo je 23. prosinca 2014. u Zagrebu.

Duje KATIĆ

Kulturni i sportski djelatnik

Duje Katić rođen je 1. listopada 1927. u Solinu. Kao 14-godišnji dječak odlazi u narodnooslobodilačku borbu. Još tijekom Drugog svjetskog rata postaje dužnosnik u partijskoj i skojevskoj organizaciji, a poslije rata obnaša brojne odgovorne dužnosti.

Od 1963. do 1965. Katić je bio republički sekretar za kulturu. U Zagrebu je završio Visoku školu političkih nauka u Zagrebu. Bio je član Savjeta Fakulteta političkih nauka Sveučilišta u Zagrebu i član Redakcije časopisa *Politička misao*.

Svoju iznimnu političku kulturu i humanizam unio je u mnoštvo poslova vezanih uz dužnosti i forume u kojima je djelovao, pa tako i u one sportske.

Duje Katić bio je glavni tajnik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske od 1952. do 1953. godine.

Duje Katić preminuo je 13. svibnja 1968. u Zagrebu.

Ivo KALEB

Sportski novinar i svestrani sportski dužnosnik

Ivo Kaleb rođen je 13. travnja 1927. u Lećevici. Po zanimanju je bio sportski novinar i vrlo istaknuti publicist svojeg vremena.

Odmah poslije Drugog svjetskog rata Kaleb se aktivirao u sportu i novinarstvu. Prve novine u kojima je surađivao bio je armijski list *Za domovinu*, koji je izlazio u Zagrebu 1949. godine. Bio je urednik *Džepnog magazina* u Zagrebu 1956., zamjenik direktora Novinskog izdavačkog poduzeća Sportska štampa od 1962. do 1970. i direktor časopisa *Sportska tribina* od 1971. godine.

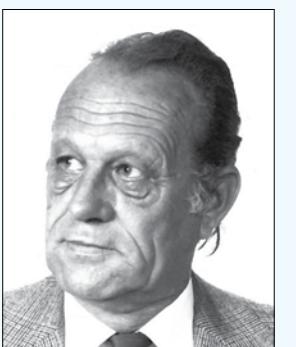
Od početka pedesetih godina prošlog stoljeća Kaleb je obnašao brojne odgovorne dužnosti u Savezu za fizičku kulturu Hrvatske i gradu Zagrebu. Bio je vrlo aktivan i u vaterpolu gdje je višegodišnji član Izvršnog odbora i predsjednik Hrvatskog vaterpolskog saveza od 1972. do 1976. godine. Bio je i predsjednik Vaterpolo saveza Jugoslavije i tajnik Hrvatskog teniskog saveza.

Za svoj višegodišnji rad u sportu i sportskoj publicistici Kaleb je dobio veliki broj priznanja od kojih izdvajamo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1962. i Republičku nagradu za fizičku kulturu Hrvatske 1968.

Ivo Kaleb preminuo je 20. ožujka 1981. u Zagrebu.

Nikola KURELIĆ

Jedan od najistaknutijih znanstvenika u hrvatskom sportu

Nikola Kurelić rođen je 12. prosinca 1917. u Pazinu. Tijekom odrastanja u Zagrebu zainteresirao se za sport te je postao član Sokolskog društva Zagreb II. Bio je u skupini sokolaša koji su prvi počeli igrati košarku. Tjelesni odgoj studirao je u Varšavi i Beču te u Leipzigu gdje je studirao još i povijest i psihologiju. Doktorsku disertaciju obranio je u Varšavi.

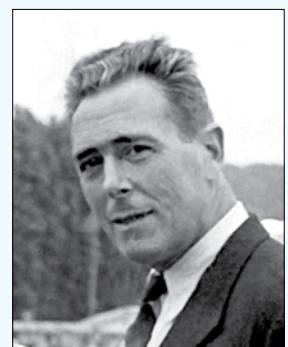
Kurelić je bio prvi doktor znanosti iz područja fizičke kulture u Jugoslaviji. Nastavnik na novoosnovanoj Višoj školi za tjelesni odgoj u Zagrebu postao je 1941., no već nakon mjesec dana rad škole prekinut je zbog Drugog svjetskog rata.

U novoj Jugoslaviji Kurelić je bio nastavnik na Višoj fiskulturnoj školi u Zagrebu 1945. i 1946., da bi nakon toga otisao u Beograd na Državni institut fiskulture. Bio je docent pa redovni profesor na Fakultetu za fizičko vaspitanje u Beogradu. Po osnivanju Instituta za naučna istraživanja Višoke škole za fizičko vaspitanje postao je 1969. direktor te institucije. Bio je 1964. i prvi predsjednik Zajednice fakulteta i visokih škola za fizičku kulturu u Jugoslaviji. Objavio je više od 150 stručnih i znanstvenih radova te pet knjiga i udžbenika.

Kao sportski djelatnik bio je najaktivniji u atletici i dugogodišnji je predsjednik Stručnog savjeta Atletskog saveza Jugoslavije i predsjednik Udrženja trenera ASJ od 1955. do 1975. godine. Kao delegat Jugoslavije bio je i član međunarodnih atletskih organizacija.

Od 1960. Kurelić je bio potpredsjednik, a od 1970. predsjednik Europske federacije atletskih stručnjaka, čijim je kongresima predsjedao 1970. u Brescii, 1972. u Madridu, 1975. u Budimpešti i 1977. u Ateni. Dobitnik je brojnih domaćih i međunarodnih sportskih priznanja.

Nikola Kurelić preminuo je 20. svibnja 1982. u Beogradu.

Andro ŽEŽELJ

Vrsni veslač i istaknuti veslački dužnosnik

Andro Žeželj rođen je 18. travnja 1900. u Benkovcu. Po preseljenju u Zadar zajedno s bratom Duškom postaje aktivni veslač Jadrana, a nakon potpisivanja Rapalskog sporazuma, koji doveo do fuzije zadarskog i splitskog veslačkog kluba, prelaze kao najbolji veslači u splitski Gusar. Kao član Gusara bio je državni prvak u posadi četveraca s kormilarem 1924. i 1925., a u osmeru 1925. i 1928. godine.

U svom jednom nastupu na Europskom prvenstvu, 1929. u Mađarskoj, osvojio je naslov dopravaka. Te godine obnašao je u Gusaru i dužnost pomoćnog trenera. Jedno vrijeme bio je trener i u Veslačkom klubu Krka iz Šibenika. Tijekom 50-ih i 60-ih godina tehnički je referent Veslačkog saveza Jugoslavije, a 1956. izabran je za člana Tehničke komisije Međunarodnog veslačkog saveza. Godine 1963. izabran je za saveznog kapetana, a 1965. postaje i član Sudačke komisije FISA-e.

Redovito je pisao članke za časopis *Veslanje* koji je izlazio od 1957. do 1961., a 1957. objavio je u izdanju Sportske knjige bogato ilustrirani priročnik *Veslanje*, kao prvu knjigu novoosnovane sportske biblioteke Stadion.

Žeželj je bio profesor komparativne književnosti i povijesti u Klasičnoj gimnaziji u Splitu i u Učiteljskoj školi u Beogradu. Do 1941. radio je kao inspektor u Ministarstvu prosvjete, a poslije Drugog svjetskog rata kao predavač na Državnom institutu za fizičku kulturu u Beogradu, potom na Visokoj školi za fizičko vaspitanje. Bavio se i prevoditeljskim radom.

Andro Žeželj preminuo je 14. siječnja 1976. u Oxfordu.

Klara DUŠANOVIĆ GOMBOŠ

Novinarka, prevoditeljica i klizačica

Klara Dušanović-Gomboš rođena je 18. veljače 1924. u Zagrebu. Pohađala je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu do uspostave Nezavisne Države Hrvatske, kada je s obitelji pobegla u Kraljevcu, a potom u Italiju. Pristupila je partizanima te 1944. bila prevoditeljica u Štabu NOVJ i Tanjugu u Bariju i na Visu.

Bila je 1945. tajnica Konzularnog odjela Jugoslavenske delegacije pri Savezničkom savjetodavnom vijeću za Italiju u Rimu, od 1945. do 1951. ataše u Ministarstvu vanjskih poslova u Beogradu, a od 1951. do umirovljenja 1971. bila je urednica vijesti i vanjskopolitičke redakcije Radio Zagreba. Diplomirala je 1951. romanistiku i talijanistiku na Filozofском fakultetu u Zagrebu.

Klara Dušanović-Gomboš bila je višestruka prvakinja Hrvatske u umjetničkom klizanju od 1938. do 1941. te osvajačica srebrne medalje na prvenstvu Jugoslavije u klizanju 1941. i 1946. godine. Bila je potpredsjednica Saveza za klizanje i sportove na ledu Jugoslavije 1949., predsjednica Saveza za klizanje i koturaljkanje Hrvatske i članica predsjedništva Saveza za klizanje i koturaljkanje 1955. godine.

Bavila se i suđenjem, a jedna je i od osnivačica Zlatne piruete te jedna od organizatorica dva europskih prvenstava u umjetničkom klizanju u Zagrebu.

Dobila je Zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije 1979. i cijeli život posvetila klizanju i sportovima na ledu. Majka je poznatog sportskog novinara i komentatora Miće Dušanovića.

Klara Dušanović-Gomboš preminula je 1. kolovoza 2001. u Zagrebu.

Mirko OKLOBDŽIJA

Istaknuti poslijeratni nogometni dužnosnik

Mirko Oklobdžija rođen je 27. ožujka 1920. u Medaku. Nakon završetka osnovne i srednje škole započeo je studij medicine u Beogradu, koji na trećoj godini prekida zbog rata.

Prikљučio se partizanskom pokretu, pa su ga 1942. zarobili fašisti dok je bio borac u Šestoj ličkoj brigadi. Kasnije je bio razmijenjen, a zanimljivo je da je bio zarobljen dok se vozio automobilom s oznakom Crvenog križa na putu iz Gospića u pravcu Široke Kule.

Oklobdžija je od 1950. do 1959. bio član rukovodstva Nogometnog saveza Hrvatske. Glavni tajnik saveza bio je od 1950. do 1957., a potom i predsjednik od 1957. do 1959. godine. Inicirao je susrete republičkih i gradskih nogometnih reprezentacija, zalagao se za izdavačko-stručnu djelatnost, promicao stručni rad i pomagao da se velikim igračima omogući odlazak u strane klubove, primjerice, odlazak Vukasu u Bolognu.

Mirko Oklobdžija preminuo je 30. prosinca 2011. u Zagrebu.

Slavo SRIĆA

Prijeratni nogometni i poslijeratni istaknuti sportski djelatnik

Slavo Srića rođen je 3. kolovoza 1914. u Karlovcu. Po struci je bio ekonomist, a pored svoje struke cijeli je život posvetio volonterskom radu u sportu. U mladosti je Srića igrao nogomet od 1928. do 1936. u Olimpiji i Građanskom u rodnom Karlovcu. Bio je i tajnik Sportskog kluba Olimpija od 1938. do 1940., tajnik Nogometne župe Karlovac te član Upravnog odbora Nogometnog kluba Karlovac do 1941. godine. Uz nogomet bavio se i plivanjem.

Bio je aktivan sudionik u antifašističkom partizanskom pokretu, a odmah po završetku rata bio je tajnik Okružnog fiskulturnog odbora u Karlovcu od 1945. do 1947. godine. Nakon odlaska s navedene dužnosti Srića je glavni referent i zamjenik rukovodioca Odjela za fiskulturu Republičkog odbora sindikata Hrvatske od 1947. do 1948., a potom načelnik Privredno-planskog odjela i član Komiteta za fiskulturu Vlade Narodne Republike Hrvatske od 1948. do 1950. godine.

Bio je Srića i predsjednik Plivačkog kluba Naprijed u Zagrebu, kao i predsjednik Savjeta za fizičku kulturu Skupštine grada Zagreba od 1960. do 1964. godine. Više desetljeća je u Savezu sportova Hrvatske obnašao brojne odgovorne dužnosti, bio je i potpredsjednik te dugogodišnji predsjednik Udrženja za unapređenje proizvodnje i prometa sportskih rezervata. Bio je i predsjednik Saveza sportova grada Zagreba i član Disciplinskog suda Nogometnog saveza Hrvatske.

Srića je više godina obnašao brojne odgovorne dužnosti i u Savezu sportova Jugoslavije. Dugiz godina bio je direktor Industrije tekstilne konfekcije i sportskih rezervata Predrag Heruc. Uz brojne nagrade i priznanja dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1956.

Slavo Srića preminuo je 11. svibnja 1991. u Zagrebu.

Dušan ARNERI

Istaknuti pravnik, vaterpolist i sportski djelatnik

Dušan Arneri rođen je 31. listopada 1909. u Korčuli. Gimnaziju je pohađao u Dubrovniku gdje se upoznao s vaterpolom. Bio je doktor pravnih znanosti, sudac Višeg privrednog suda SR Hrvatske. Jedan je od osnivača Veslačkog kluba Neptun u Dubrovniku te osnivač i igrač Korčulanskog plivačkog kluba od 1927. do 1934. godine. Dugo vremena bio je jedan od stupova prve momčadi KPK.

Loptom se u moru u Korčuli počelo igrati još 1926. godine. Te godine Korčulani koji su se školovali u Dubrovniku, njima tada najbližem školskom središtu, prenijeli su vaterpolo u svoj grad. Prije svih Dušan Arneri, Rafo Ivančević, Jozo i Milo Fazinić, Stjepo Martinović i Mladen Foretić. Oni su za ljetni praznici trenirali i igrali na gradskom kupalištu. Nova igra ubrzo je privukla mlade Korčulane. Njihova akcija dala je inicijativu i poticaj da se u nekoliko narednih godina poduzmu mјere kako bi se klub i službeno organizirao.

Arneri je bio prvi predsjednik Okružnog jedinstvenog narodnooslobodilačkog fronta južne Dalmacije. Kao vrlo cijenjeni pravnik bio je član prvog Vrhovnog suda FNR Jugoslavije nakon završetka Drugog svjetskog rata. Bio je i član najužeg rukovodstva, potpredsjednik i predsjednik Plivačkog saveza Hrvatske od 1951. do 1968. te član tajništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske punih šest godina. Bio je i član uprave, tajnik i predsjednik Plivačkog kluba Naprijed u Zagrebu, od 1953. do 1960. godine.

Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1958.

Dušan Arneri preminuo je 23. ožujka 1982. u Zagrebu.

Vlado RANOGLAJEC

Život posvećen sportu

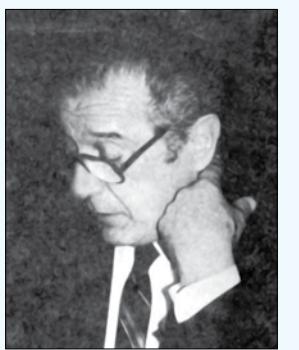
Vlado Ranogajec rođen je 6. studenoga 1913. u Zagrebu. Od 1928. do 1932. igrao je nogomet u omladinskoj momčadi zagrebačkog HAŠK-a, da bi od 1932. do 1935. igrao za prvu momčad zagrebačke Croatije. Diplomirao je na Pravnom fakultetu 1938. godine.

Bio je aktivni sudionik antifašističkog pokreta, a nakon završetka Drugog svjetskog rata na raznim je dužnostima u sportskim organizacijama u Zagrebu. Bio je predsjednik Konjičkog kluba Zagreb od 1949. do 1950. godine. Kao tajnik Narodnog odbora Grada Zagreba 1953. i 1954. imao je velike zasluge za donošenje odluke o gradnji tada modernog sportskog stadiona u Maksimiru.

Od 1953. je u nogometnoj organizaciji, najprije kao potpredsjednik, a zatim i kao predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske. Na ovoj dužnosti ostaje do 1957. godine. U isto vrijeme član je Upravnog odbora Nogometnog saveza Jugoslavije, a bio je i potpredsjednik NSJ-a. U tim dužnostima član je delegacije Jugoslavije na sastancima FIFA-e u Parizu i u Švicarskoj. U međunarodnoj nogometnoj organizaciji Kup velesajamskih gradova bio je od 1955. do 1958. član Izvršnog odbora Organizacijskog komiteta i potpredsjednik Kupa velesajamskih gradova.

Od 1959. član je Komisije za fizičku kulturu Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske. Kroz cijelo vrijeme svog sportskog djelovanja bio je aktivan planinar i skijaš.

Vlado Ranogajec preminuo je 2. ožujka 1975. u Zagrebu.

Miroslav DRAGUSTIN

Zapovjednik ratne flotile i dugogodišnji sportski dužnosnik

Miroslav Dragustin rođen je 24. svibnja 1915. u Križiću kod Kraljevice. Vrlo rano postao je član skojevske organizacije na sjevernom Jadranu, a početkom Drugog svjetskog rata aktivno se uključio u antifašistički pokret.

Nakon formiranja flote Drugog pomorskog obalnog sektora 1943., Dragustin je bio zapovjednik patrolnog čamca Škampo, a ubrzo je postao komandant cijele flotile. Kada je 2. studenoga 1944. u Beogradu formirana riječna ratna flotila, imenovan je njezinim zapovjednikom.

Za vrijeme aktivne službe Miroslav Dragustin bio je predsjednik Jugoslavenskog pomorsko-brodarskog saveza, utemeljenog 1949. godine. Komisija za tehniku i sport pri Narodnoj tehničici Jugoslavije, osnovana 1945., prerasta 1949. jednim svojim dijelom u Pomorsko-brodarski savez Jugoslavije. Reorganizacijom tog saveza 1966., nastaju Jedriličarski i Kajakaški savez Jugoslavije.

Dragustin je bio član Upravnog odbora Konferencije Saveza sportova Jugoslavije te član Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Miroslav Dragustin preminuo je 21. veljače 2003. u Rijeci.

Ivica GRETIĆ

Istaknuti antifašist i predsjednik Gimnastičkog saveza Hrvatske i Jugoslavije

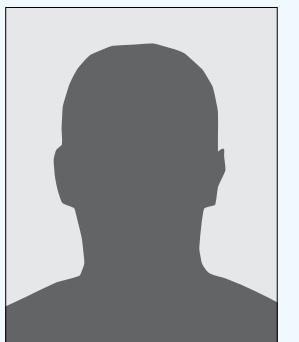
Ivica Gretić rođen je 18. svibnja 1919. u Predragi. Nakon završetka osnovne škole nastavio je školovanje u Zagrebu, gdje se uključio u rad skojevske organizacije.

Početkom Drugog svjetskog rata Gretić se uključuje u antifašističku borbu i daje veliki doprinos formiraju Prve zagorske oslobodilačke udarne brigade, u kojoj je obnašao brojne odgovorne dužnosti.

Nakon završetka Drugog svjetskog rata umirovljen je u činu pukovnika i bio je na brojnim dužnostima republike i federacije. Bio je zastupnik u Skupštini Jugoslavije i Saboru SR Hrvatske. Obnašao je dužnost predsjednika Saveza udruženja boraca narodnooslobodilačkog rata Hrvatske, a obnašao je brojne dužnosti i u SUBNOR-u Jugoslavije. Bio je član Savjeta federacije SFR Jugoslavije.

Gretić je obnašao i brojne dužnosti u sportskim organizacijama, od zagrebačkih klubova, preko republičkih i državnih sportskih saveza. Između ostalog bio je i predsjednik Gimnastičkog saveza Hrvatske i Jugoslavije.

Ivica Gretić preminuo je 29. studenoga 1998. u Zagrebu.

Mirko PREMUŽIĆ

Jedan od ključnih dužnosnika hokeja na travi u Hrvatskoj

Mirko Premužić rođen je 18. travnja 1911. u Zagrebu. Posebno se istaknuo u ponovnom osnivanju klubova i saveza nakon Drugog svjetskog rata.

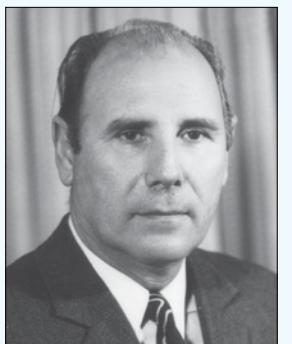
Tako je 4. prosinca 1949., na desetogodišnjicu osnivanja, obnovljen Savez hokeja na travi Hrvatske, na čelu s poznatim hokejskim radnikom i konkordirašem Mirkom Premužićem. Dana 9. ožujka 1952. održana je u Zagrebu godišnja skupština Saveza hokeja na travi Jugoslavije na kojoj je prihvaćen prijedlog da se Savez preseli u Zagreb čime su značajno poboljšani uvjeti za rad. Premužić je izabran za predsjednika SHNTJ-a, a na funkciju predsjednika SHNTH-a koju je on do tada obnašao izabran je Ivan Milićić.

Početkom siječnja 1953. konstituiran je Upravni odbor SHNTJ-a u starom sastavu: Mirko Premužić bio je predsjednik, a Zvonimir Šubat potpredsjednik i savezni kapetan.

U Zagrebu je 1950. izgrađen Hokejski centar s dva igrališta na lokaciji uz Zagrebačku električnu centralu. Uz Radoslava Fedora oko izgradnje hokejskog centra značajno su pomogli i Zvonimir Šubat, Miljenko Pfaff, Ivan Milićić, Juro Weinert, Mirko Premužić, Abdon Fulepp, Slavko Delfin, projektant zgrade sa svlačionicama, i Artur Mayer.

Mirko Premužić bio je jedan od inicijatora i osnivača Kupa veterana, natjecanja koje je kasnije preraslo u Kup Jugoslavije. Veterani, pokretači te akcije, među kojima je bio i Premužić, ujedno su sami izradili brončane statue hokejaša, izrađene u Ljevaonici umjetnina LIKUM-a u Zagrebu.

Mirko Premužić preminuo je 13. prosinca 1994. u Zagrebu.

Ljubo TRUTA

Narodni heroj i istaknuti veslački dužnosnik

Ljubo Truta rođen je 22. prosinca 1915. u Zlarinu. Nakon završetka gimnazije u Šibeniku, upisao se na Pravni fakultet u Zagrebu. Budući da nije bio materijalno osiguran, nije mogao redovito studirati, zaposlio se kao poštanski činovnik u Preku na otoku Ugljanu, a nakon odsluženja vojnog roka u Šibeniku.

U svibnju 1942. Truta je stupio u Sjevernodalmatinski partizanski odred. Kao komandant Pete dalmatinske brigade istaknuo se u borbama na Sutjesci. Sve do kraja Drugog svjetskog rata bio je na rukovodećim dužnostima u brigadama s kojima prolazi najteže bitke zbog čega je 1953. proglašen narodnim herojem.

Pošto Drugog svjetskog rata Truta je bio zapovjednik Vojno-pomorske oblasti. U Sovjetskom Savezu završio je višu vojnu pomorsku školu, a iz djelatne službe JNA otisao je 1975. u činu admirala.

Truta se još od rane mladosti bavio veslanjem. Bio je član slavne generacije Krke iz Šibenika, a obnašao je i dužnost predsjednika Veslačkog saveza Jugoslavije. U to vrijeme su hrvatski veslači u sklopu Veslačkog saveza Jugoslavije sudjelovali na svim Olimpijskim igrama od Londonu 1948. do Tokija 1964. godine. Truta je aktivno sudjelovao i u organizaciji Mediteranskih igara koje su održane u Splitu 1979. godine.

Ljubo Truta preminuo je 2. lipnja 1991. u Splitu.

Branko BESEDNIK

Legenda hrvatskog i svjetskog hokeja na travi

Branko Besednik rođen je 8. svibnja 1925. u Zagrebu. U rodnom gradu pohađao je osnovnu školu i gimnaziju te diplomirao na Ekonomskom fakultetu.

Još za vrijeme studiranja Besednik se počeo baviti sportom; prvo atletikom, a zatim hokejom na travi gdje je bio vratar u Hokej klubu Marathon. Nakon igračke karijere posvetio se hokeju kao dužnosnik i dugogodišnji predsjednik Marathona i Športskog društva Marathon. Bio je i počasni doživotni predsjednik Hokej kluba Marathon i Športskog društva Marathon.

Besednik je bio predsjednik Hrvatskog hokejskog saveza, kasnije i počasni predsjednik Hrvatskog hokejskog saveza, kao i član Izvršnog odbora VIII. Mediteranskih igara u Splitu 1979., gdje je bio zadužen za hokej na travi. Jedan je od najzaslužnijih za izgradnju hokejskog centra u Zagrebu kao i za izgradnju Doma sportova u Zagrebu.

Za svoj doprinos u razvoju sporta dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1985., Športsku nagradu grada Zagreba, priznanje za 30 godina rada na unaprjeđenju fizičke kulture, Zlatnu plaketu Hrvatskog hokejskog saveza kao i mnoga druga priznanja i nagrade.

Branko Besednik preminuo je 31. prosinca 2011. u Zagrebu.

Srećko BIJELIĆ

Velikan hrvatske političke scene

Srećko Bijelić rođen je 18. prosinca 1930. u Bribiru. Studirao je u Zagrebu, gdje je 1962. diplomirao na Pravom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bijelić se 1943. priključio hrvatskom antifašističkom pokretu, a nakon Drugog svjetskog rata obnašao je visoke gospodarske i političke dužnosti i bio na čelu poduzeća Janko Gredelj.

U doba hrvatskog proljeća obnašao je dužnost potpredsjednika Saveza komunista Zagreba. Bio je dijelom hrvatskog rukovodstva s kojim se zalagao da se doneše novi Ustav koji bi regulirao položaj ondašnjih jugoslavenskih republika.

Nakon 21. sjednice CK SKJ u Karađorđevu početkom prosinca 1971. ostavke su podnijeli Savka Dabčević-Kučar, Miloš Žanko, Miko Tripalo, Pero Pirker, Marko Koprla i Janko Bobetko, a odlučeno je i da se sa svih dužnosti smijene Srećko Bijelić i Dragutin Haramija. Svi su oni bili isključeni iz javnog života. Krajem osamdesetih godina prošlog stoljeća Bijelić se opet aktivirao u političkom životu. Nakon prvih višestranačkih i demokratskih izbora 1990. biran je u prvi i drugi saziv Hrvatskog sabora. Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1965., a iste godine dobio je i Republičku nagradu za fizičku kulturu. Bio je i član Jugoslavenskog olimpijskog komitea od 1961. do 1965. i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske od 1959. do 1965. godine.

Srećko Bijelić preminuo je 22. rujna 2004. u Zagrebu.

Miljenko BOBANAC

Vrhunski kuglač i istaknuti kuglački dužnosnik

Miljenko Bobanac rođen je 20. travnja 1922. u Bosanskom Brodu. Amaterski se počeo baviti kuglanjem još u ranom djetinjstvu, da bi dolaskom u Zagreb započeo ozbiljnije aktivnosti u ovom trofejnom hrvatskom sportu.

Kuglačku karijeru započeo je u Kuglačkom klubu Dinamo, koji je nakon Drugog svjetskog rata djelovao u sklopu Športskog društva Dinamo. Tu je Bobanac po kvaliteti odsakao od svojih suigrača, pa prelazi u Kuglački klub Grmoščica, najtrofejniji hrvatski kuglački klub gdje njegove igračke kvalitete dolaze do punog izražaja.

Kao član Grmoščice osvaja brojne domaće i međunarodne trofeje i dospijeva u kuglačku reprezentaciju Jugoslavije. Bio je član jedne od najboljih momčadi Grmoščice u povijesti, koju su uz njega još sačinjavali i Dujam Smoljanović, Josip Zlatić, August Nadinić, Juraj Šoprek i Stanko Hladnik.

Na prvom Svjetskom prvenstvu u kuglanju na devet čunjeva u Beogradu 1953. Jugoslavija je osvojila ekipno zlato, a pored Bobanca prvaci su bili i Dujam Smoljanović, Stanko Hladnik, Vlado Martelanc, Dušan Denić, Eugen Kobal, Stanko Pogalšek te Marija Šimunić, Frančiška Erjavec, Anica Švajger, Ankica Puhanić, Jelica Šincek, Barbara Bulić, Zinka Tepina i Marija Gašparić.

Bobanac je bio i višegodišnji kuglački dužnosnik u Kuglačkom savezu Hrvatske i Jugoslavije, gdje je obnašao brojne dužnosti. Između ostalog bio je i predsjednik Kuglačkog saveza Jugoslavije. Dobitnik je velikog broja sportskih, a posebno kuglačkih priznanja.

Miljenko Bobanac preminuo je 5. travnja 2013. u Zagrebu.

Mirko RELAC

Sportaš, znanstvenik i promotor sportske rekreacije

Mirko Relac rođen je 14. rujna 1927. u Pakracu. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, magistrirao je 1965., a doktorirao 1972. na Medicinskom fakultetu u Zagrebu na području higijene rada.

Radni vijek započeo je 1947. u Đurđenovcu kao nastavnik tjelesnog odgoja, a nastavio 1953. i 1954. u Osnovnoj školi Mihovil Pavlek Miškina u Zagrebu. Od 1963. radio je na Fakultetu za fizičku kulturu na kojem je bio i dekan od 1975. do 1977. i predstojnik Zavoda za primjenjenu kinezijologiju od 1981. godine.

Relac je bio svestran sportaš, bavio se atletikom, rukometom, košarkom i nogometom. Bio je član brojnih sportskih struktura. Jedan je od organizatora međunarodnog skupa Sport i turizam, pod pokroviteljstvom UNESCO-a u Poreču i Zagrebu 1964. godine. Bio je i predsjednik Organizacionog odbora VII. Europskog festivala športske rekreacije koji je 1989. održan u Rovinju.

U varaždinskom Varteksu Relac je 1966. proveo i prva ispitivanja vezana za problematiku umora u tijeku radnog procesa i ublažavanja njegovih posljedica sredstvima sportske rekreacije.

Relac je u okviru projekta Model fizičke kulture razradio operativne modele za znanstveno fundirani razvitak sportske rekreacije. Bio je doživotni počasni predsjednik Hrvatskog saveza sportske rekreacije Sport za sve.

Trofej Međunarodnog olimpijskog odbora – Sport za sve dobio je 1997. Godine 1965. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, 1972. godišnji Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a 1990. istu nagradu za životno djelo. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Nagrada za doprinos u području sportske rekreacije nosi njegovo ime.

Mirko Relac preminuo je 16. prosinca 2009. u Zagrebu.

Nikola TATALOVIĆ

Sokolaš, istaknuti gimnastički trener i dužnosnik

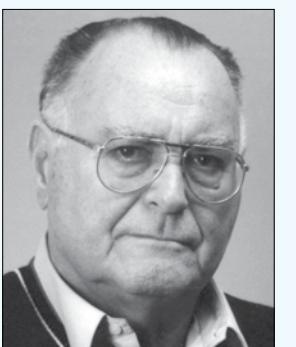
Nikola Tatalović rođen je 9. rujna 1909. u Drežnici kod Ougulina. Bio je istaknuti sokolaš, sportski dužnosnik, metalски djelatnik, referent i načelnik Jugoslavenskih željeznica. Od 1921. Tatalović je naraštajac u bjelovarskom Sokolu, od 1925. natječe se u župskom višeboju, od 1927. vodi sokolski naraštaj i pomladak, a od 1926. do 1929. tajnik je Radničkog sportskog kluba Proleter.

Poslije završetka Drugog svjetskog rata Tatalović se uključuje u Fiskulturno društvo Željezničar u Beogradu, gdje 1948. sudjeluje u osnivanju Gimnastičkog društva Beograd - Matice, kasnije Društva za tjelovežbu Partizan, kojem je bio predsjednik do 1954. godine. Od 1953. do 1958. načelnik je Saveznog društva za tjelovežbu Partizan za područje cijele Jugoslavije.

Uz sve navedeno, Tatalović je radio i kao prednjak prvog razreda i trener za sportsku gimnastiku. Gimnastici je posvetio glavninu svog sportskog rada i djelovanja, a posebno je volio rad s mlađim gimnastičarima. Gimnastici je pristupao na stručan način, znajući da je sportsko usavršavanje preduvjet sportskih uspjeha.

Tatalović je dosta pisao o gimnastici u stručnim časopisima, a objavio je i stručnu knjigu o gimnastici pod naslovom *Preskoci*, koja je doživjela nekoliko izdanja.

Nikola Tatalović preminuo je 17. prosinca 1984. u Crvenki.

Radovan MEDVED

Utemeljitelj i doajen sportske medicine u Hrvatskoj

Radovan Medved rođen je 9. veljače 1926. u Zagrebu, gdje je završio srednju školu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1950. godine. Specijalizirao je internu medicinu 1957. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom *Osjetljivost povećanog srca sportaša na pomanjkanje kisika* obranio je 1961. na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

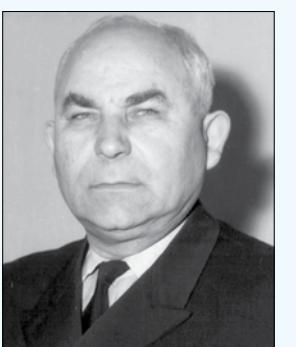
U mladosti je Medved bio aktivni atletičar. Trenirao je sprinterke discipline u zagrebačkom atletskom klubu Concordia. Godine 1950. zapošjava se kao asistent na Institutu za higijenu rada tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, a 1952. u tek osnovanom Zavodu za fizičku kulturu. Osnivač je i voditelj Odjela za sportsku medicinu te ustanove. Jedan je od osnivača Fakulteta za fizičku kulturu (današnjeg Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu). Za docenta na predmetu Sportska medicina izabran je 1962., za izvanrednoga profesora 1963., a za redovitog profesora 1968. godine. Dužnost dekana obnašao je od 1971. do 1973. godine.

Prof. dr. sc. Radovan Medved iz sebe ostavlja bogat opus stručnih i znanstvenih publikacija. Objavio je preko 300 stručnih i znanstvenih radova u domaćim i međunarodnim znanstvenim časopisima i udžbeničkim poglavlja te šest knjiga iz područja sportske medicine. Posebno se ističe sveobuhvatni udžbenik *Sportska medicina* objavljen 1987. godine.

Medved je bio je član Istraživačkog odbora Međunarodnog vijeća za sport i tjelesni odgoj (*Research Committee of International Council of Sport and Physical Education*) pri UNESCO-u, a 1980. izabran je za člana Znanstvenog odbora Međunarodnog udruženja sportske medicine (FIMS).

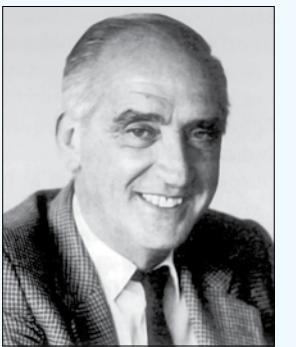
Nositelj je Ordena rada sa srebrnim vijencem, Ordena rada sa zlatnim vijencem, Republičke nagrade fizičke kulture – godišnje 1962. i za životno djelo 1989., te Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1990. godine.

Radovan Medved preminuo je 11. listopada 2010. u Zagrebu.

Miloje GABRIJELIĆ

Prvi doktor nogometu u Hrvatskoj

Miloje Gabrijelić rođen je 13. prosinca 1922. u Pićnu u Istri. Već kao dječak dolazi u Budiniku, gdje završava osnovnu školu, a prve razrede gimnazije polazi u Slavonskom Brodu. Zbog sudionštva u političkom štrajku 1939. izbačen je iz škole, pa odlazi u Novu Gradišku gdje maturira 1942. godine. Od svoje 16. godine Gabrijelić se uspješno bavi nogometom, najprije u Nogometnom klubu Marsonia u Slavonskom Brodu, a zatim, sve do 1942., u NK Unitas u Novoj Gradiški. Od 1945. kao student živi u Zagrebu te je aktivni nogometni Akademičara, a u tom klubu obavlja i dužnost tajnika kluba. Od 1946. do 1948. Gabrijelić studira na Državnom institutu za fizičku kulturu u Moskvi. Studij nastavlja na Državnom institutu za fizičku kulturu u Beogradu, gdje diplomira 1951., nastavljajući svoj rad kao asistent iz predmeta nogomet i teorija treninga.

U Zagreb dolazi 1952., te radi kao instruktor za fizičku kulturu u Glavnom štabu omladinskih radnih brigada u Gorskom kotaru. Po otvaranju Zavoda za fizički odgoj u Zagrebu postaje najprije stručni suradnik, a zatim direktor od 1959. godine. Otvaranjem Visoke škole za fizičku kulturu u Zagrebu postaje njezin prvi direktor, a nakon što Visoka škola postaje Fakultet za fizičku kulturu njegov je dekan i prodekan do 1963., da bi 1981. ponovno bio izabran za dekana. Za izvanrednog profesora izabran je 1960., a za redovnog profesora 1978. godine. Znanstveni stupanj magistra stekao je 1969., a 1977. je obranio doktorsku disertaciju te stekao naslov doktora društvenih znanosti iz područja kineziologije.

Za svoj dugogodišnji rad u sportu primio je brojna državna odlikovanja – Republičku nagradu fizičke kulture Hrvatske 1965., Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1989., a proglašen je i zaslужnim nogometnim djelatnikom. Dobio je i nagradu za životno djelo Saveza pedagoga fizičke kulture.

Miloje Gabrijelić preminuo je 2. kolovoza 1995. u Zagrebu.

Bogdan PECOTIĆ

Narodni heroj i član Jugoslavenskog olimpijskog odbora

Bogdan Pecotić rođen je 21. studenoga 1912. u Smokvici na otoku Korčuli. Poslije završetka osnovne škole zbog siromaštva nije mogao nastaviti školovanje, već je ostao u rodnom selu baveći se zemljoradnjom i ribarstvom. Nakon što je uspio za četiri godine u privatnom aranžmanu položiti osam razreda gimnazije i maturu, odlazi u vojsku u Beograd, a 1940. u Zagreb upisuje Tehnički fakultet.

Vrlo brzo po dolasku u glavni grad postaje aktivan sudionik studentskog pokreta. Nakon kaptulacije Jugoslavije napušta fakultet, vraća se u rodnu Korčulu i aktivno uključuje u antifašistički pokret. Od 1943. bio je u zapovjednom kadru dalmatinskih brigada.

Poslije rata je obnašao visoke dužnosti u mornarici, bio je zastupnik u Saveznoj skupštini, a obnašao je i dužnost predsjednika SUBNOR-a Hrvatske. Ordenom narodnog heroja odlikovan je 27. studenoga 1953. godine.

Član Jugoslavenskog olimpijskog odbora Pecotić je bio u dva mandata; od 1961. do 1965. te od 1965. do 1969. godine. Bio je i predsjednik Saveza društava za proučavanje i unapređenje pomorstva Jugoslavije.

Bogdan Pecotić preminuo je 14. svibnja 1998. u rodnoj Smokvici.

Marijan FLANDER

Rukometni stručnjak i dužnosnik međunarodnog renomea

Marijan Flander rođen je 23. studenoga 1920. u Ljubljani. U Zagrebu završava osnovnu školu i realnu gimnaziju, a nakon toga 1947. i Višu fiskulturnu školu. Od učeničkih dana je u sportu, poglavito u rukometu. Radni vijek započeo je u zagrebačkim gimnazijama kao nastavnik tjelesnog odgoja. Od 1948. do 1950. bio je suradnik, a nakon toga sekretar Nastavno-sportskog odjela Fiskulturnog saveza Jugoslavije i predavač za rukomet na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu. Bio je glavni tajnik Rukometnog saveza Jugoslavije od 1949. do 1950., a nakon toga vraćao se u Zagreb gdje je radio kao organizacijski tajnik Rukometnog saveza Hrvatske.

Od 1957. do 1973. je u Beogradu direktor Savezne prednjačko-trenerske škole, pomoćnik predsjednika Savezne komisije za fizičku kulturu Saveznog izvršnog vijeća te član predsjedništva, Upravnog odbora i Stručnog saveza Jugoslavije. Pod vodstvom Flandera, kao saveznički kapetan, rukometna ženska reprezentacija osvojila je treće mjesto na prvom Svjetskom rukometnom prvenstvu 1957. godine. Bio je na listi međunarodnih sudaca od 1951. do 1958. i član Tehničke komisije i Komisije za pravila rukometne igre i suce Međunarodne rukometne federacije. U Rukometnom savezu Hrvatske bio je član predsjedništva, predsjednik Tehničke komisije i član Komisije za informiranje i propagandu. Flander je bio i glavni urednik *Enciklopedije fizičke kulture* i *Sportskog leksikona* te autor i urednik više stručnih sportskih izdanja. Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije 1980., Zlatne značke Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije te Republičke nagrade za fizičku kulturu 1987. godine.

Marijan Flander preminuo je 15. srpnja 1995. u Zagrebu.

Jelica RELJIĆ

Dugogodišnja pedagoginja i djelatnica fizičke kulture

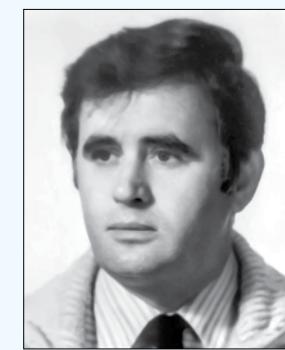
Jelica Reljić rođena je 16. ožujka 1926. u Beogradu. Njezinu pedagošku djelatnost na odgoju i obrazovanju mnogih generacija stručnih kadrova iz područja fizičke kulture od neprocjenjivog je značenja za Hrvatsku. Nakon završene osnovne škole u Beogradu, pohađala je gimnaziju u Zagrebu, a potom završila studij fizičke kulture na Državnom institutu za fizičku kulturu u Beogradu. Postdiplomski studij završila je 1970. u Školi narodnog zdravlja Andrija Štampar Medicinskog fakulteta u Zagrebu, da bi kasnije na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu stekla doktorat društveno-humanističkih znanosti iz područja kinezologije.

Prof. dr. Jelica Reljić obnašala je dužnost dekanice Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu od 1965. do 1967. U tijeku svog dugogodišnjeg plodnog i stručno-pedagoškog rada objavila je niz znanstvenih i veliki broj stručnih radova, pretežno iz područja metode tjelesnog odgoja.

Značajan je njezin doprinos i kao društvene djelatnice, posebno u svojstvu predstavnika fizičke kulture u raznim društveno-političkim i upravljačkim tijelima SR Hrvatske. Između ostalog, bila je: zastupnica Kulturno-prosvjetnog vijeća Sabora SR Hrvatske i predsjednica Odbora za fizičku kulturu SR Hrvatske, članica Komisije za fizičku kulturu Savjeta za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske. Bila je vrlo aktivna i u Društvu Partizan Saveza za sportsku rekreaciju.

Godine 1963. dobila je godišnju, a 1986. Republičku nagradu fizičke kulture SR Hrvatske za životno djelo. Ranije je dobila Trofej Saveza za fizičku kulturu SR Hrvatske 1975., Zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije i brojna druga priznanja.

Jelica Reljić preminula je 1. lipnja 2004. u Zagrebu.

Tomislav HRKAČ

Gospodarstvenik, predsjednik DK Metalac i zagrebačke SOFK-e

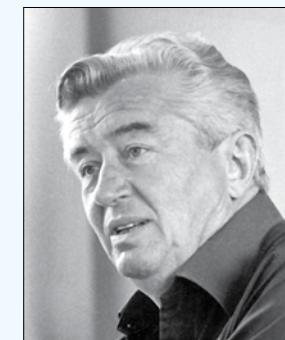
Tomislav Hrkač rođen je 5. siječnja 1934. u Mostaru, a njegova obitelj ubrzo se preselila u Zagreb. U glavnom gradu završava osnovnu i srednju školu, Pravni fakultet, kao i Višu školu za fizičku kulturu.

Nakon završetka fakulteta zapošljava se i postaje direktor nekoliko značajnijih poduzeća u Zagrebu. Kao ugledni gospodarstvenik pomaže više sportskih organizacija u gradu Zagrebu, a daje doprinos i u izgradnji nekoliko sportskih objekata.

Unatoč ljubavi prema većini sportova, Hrkač najveći trag ostavlja u Dizačkom klubu Metalac iz Zagreba, koji je osnovan u prosincu 1966. godine. Hrkač je bio član Inicijativnog odbora, predsjedavao je i osnivačkom skupštinom, a izabran je i za prvog klupskega predsjednika.

Pored dužnosti predsjednika Metalca, Hrkač je bio i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Zagreba, da bi 1971. bio smijenjen sa svih dužnosti zbog sudjelovanja u hrvatskom proljeću. Nakon nekog vremena uslijed političkih okolnosti Hrkač odlazi raditi u inozemstvo.

Tomislav Hrkač preminuo je 23. studenoga 1988. u Zagrebu.

Branko GAZIVODA

Rukomet mu je bio najveća ljubav

Branko Gazivoda rođen je 26. veljače 1925. u Subotici Podravskoj kod Koprivnice. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bio je istaknuti društveno-politički i sportski djelatnik.

Odmah po završetku Ekonomskog fakulteta posvetio se radu u struci i sportu. Od 1949. radio je u Narodnoj banci Hrvatske, Privrednoj banci Zagreb, Udržučenoj banci Hrvatske i Ljubljanskoj banci. U jednom mandatu bio je republički sekretar za opće privredne poslove Izvršnog vijeća Sabora Socijalističke Republike Hrvatske.

Gazivoda je od 1951. do 1953. bio potpredsjednik Rukometnog saveza Hrvatske, dok je dužnost predsjednika obnašao u dva mandata, od 1955. do 1965. te od 1973. do 1980. godine. Dužnost predsjednika Rukometnog saveza Jugoslavije Gazivoda je obnašao od 1981. do 1982., a u više mandata je i član predsjedništva tog saveza.

Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja za društvenu djelatnost u sportu, među ostalima i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1970.

Branko Gazivoda preminuo je 13. ožujka 2010. u Zagrebu.

Vicko LOVROVIĆ

Svoju posvećenost sportu prenio je i na obitelj

Vicko Lovrović rođen je 3. veljače 1924. na otoku Silbi. Na rodnom otoku završio je osnovnu školu, pa se 1936. s obitelji preselio na Sušak. Pohađao je Trgovačku akademiju do početka Drugog svjetskog rata.

Lovrović je bio sudionik NOB-a do završetka rata i prošao je brojna ratišta. Završetak Drugog svjetskog rata donosi mu nove obveze. Nakon rada u raznim državnim službama zaposlio se u Rafineriji nafte Rijeka na mjestu komercijalnog direktora i tu je dužnost obavljao do odlaska u mirovinu.

Sport je na poseban način obilježio život Vicka Lovrovića. Bio je član mnogih sportskih društava i obnašao brojne dužnosti u Nogometnom klubu Rijeka i plivačkim klubovima Viktorija i Primorje. Nekoliko godina bio je predsjednik Saveza za fizičku kulturu tadašnje zajedničke općine Rijeka. Bio je i član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske i Jugoslavije.

Dobitnik je brojnih nagrada i priznanja od kojih izdvajamo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1964. Sin Marin bio je istaknuti jedriličar i predsjednik Jedriličarskog saveza Hrvatske, a i unuci Marin i Dan su istaknuti jedriličari. Marin je bio sudionik Olimpijskih igara 2008. u Pekingu i 2012. u Londonu, a Dan u Londonu.

Vicko Lovrović preminuo je 23. veljače 2019. u Rijeci te je pokopan na otoku Silbi.

Živko ŽIGANTE

Nogometni, istaknuti dužnosnik i ugledni gospodarstvenik

Živko Žigante rođen je 4. svibnja 1926. u Sovinjaku kraj Buzeta. Po dolasku iz rodne Istre u Zagreb brzo se uključuje u društveni i sportski život u ta predratna i ratna vremena. Kod zagrebačkih salezijanaca igra stolni tenis i nogomet, u školi se ističe kao odličan nogometni, posebice vratar.

Žigante je igrao nogomet u HŠK Jelenovac i Šparti, koja kasnije prerasta u renomirani zagrebački klub Metalac. U prvim poratnim godinama postaje igrač NK Dinamo. Nogometu ostaje vjeran do kraja života. Kao trener s grupom priznatih stručnjaka Milojem Gabrijelićem, Markom Jurićem i Markom Knezom vodio je eksperimentalnu nogometnu školu, izdvaјajući i stručni priručnik u dvije knjige pod naslovom *Škola nogometa*.

Školovanjem na Trgovačkoj i Visokoj privrednoj školi u Zagrebu postaje istaknuti gospodarstvenik i do umirovljenja je bio generalni direktor poduzeća za unutrašnju i vanjsku trgovinu lijevkovima i sanitetskim materijalom Medika iz Zagreba.

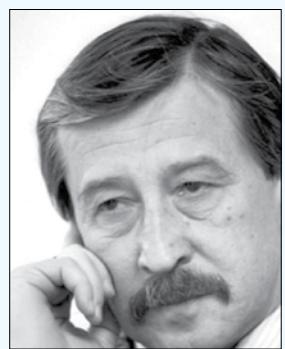
Žigante je bio istaknuti član nogometnih organizacija. Od 1959. do 1981. bio je član Upravnog odbora Hrvatskog nogometnog saveza, Saveza nogometnih trenera i Zagrebačkog nogometnog saveza, a od 1959. do 1973. i uspješni predsjednik Zagrebačkog nogometnog saveza. Bio je član ili vođa službenih delegacija u zemlji i inozemstvu, među kojima je i na svjetskom nogometnom prvenstvu.

Živko Žigante preminuo je 1. ožujka 1998. u Zagrebu.

Ivan SLUŽEK

Poseban doprinos dao je izgradnji sportskih objekata u Osijeku

Novak PRIBIČEVIĆ

Sportski dječatnik u šahu, političar i diplomat

Ivan Služek rođen je 22. svibnja 1931. u Čađavici (tadašnji kotar Podravska Slatina). Bio je višegodišnji direktor sportskih objekata u Osijeku, a dao je veliki doprinos i u njihovoj izgradnji.

Kada je 14. rujna 1961. osnovan je Savez organizacija za fizičku kulturu Osijek, Služek je bio član Inicijativnog odbora, a kasnije više godina predsjednik, član sekretarijata i predsjednik raznih komisija. Grad Osijek je krajem 1973. dobio Nastavno-sportsku dvoranu Zrinjevac, gdje u izgradnji i svemu što je tome prethodilo Služek daje veliki doprinos.

Služek je u vremenu od 1976. do 1989. obnašao funkciju direktora Radne organizacije Sportski objekti, a skoro dva desetljeća bio je predstavnik Saveza za fizičku kulturu Osijek u Savezu za fizičku kulturu Hrvatske gdje je obnašao i dužnost člana predsjedništva i voditelja nekoliko radnih tijela.

Diplomirao je na Višoj učiteljskoj školi stekavši zvanje nastavnika, pa je prije zapošljavanja u Sportskim objektima učiteljevao u Osnovnoj školi Bošnjaci. Godine nakon umirovljenja 1989. Služek je također proveo u Osijeku.

Ivan Služek preminuo je 4. siječnja 2000. u Osijeku.

Novak Pribičević rođen je 14. lipnja 1938. u Petrinji. Ubrzo se s roditeljima seli u Zagreb, gdje je proveo najveći dio svojih školskih i studentskih dana. Školu je pohađao i u Poljskoj i Kanadi gdje je njegov otac bio ambasador Federativne Narodne Republike Jugoslavije.

Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu, 1960. odlazi u Beograd na dužnost predsjednika Saveza studenata Jugoslavije, a 1963. prelazi u Centralni komitet Saveza omladine gdje vodi poslove međunarodnih veza. Nakon toga postaje politički savjetnik u kabinetu Josipa Broza Tita. Radio je kao podsekretar u Saveznom sekretarijatu za informiranje, bio je član Vlade SR Hrvatske i podsekretar u Saveznom sekretarijatu za vanjske poslove. Od 1977. do 1991. bio je u diplomaciji.

Pribičević krajem 1991. prestaje s aktivnim radom zbog neslaganja s ratnom politikom koja sve više zahvaća prostore njegove Hrvatske, a 1992. napušta Savezni sekretarijat za vanjske poslove i aktivno se priključuje brojnim mirovnim i nevladnim pokretima i organizacijama.

Novak Pribičević bio je sportski dječatnik u šahu te član predsjedništva Saveza organizacija za fizičku kulturu Jugoslavije. Bio je angažiran i u dnevnom listu Naša borba, kao savjetnik za međunarodne odnose.

Novak Pribičević preminuo je 7. listopada 1999. u Beogradu.

Vlasta PAVIŠIĆ-MEDVED

Istaknuta znanstvenica i pedagoginja u području fizičke kulture

Vlasta Pavišić-Medved rođena je 25. travnja 1927. u Zagrebu, gdje je završila gimnaziju te 1954. diplomirala na Medicinskom fakultetu. Već 1955. postala je asistentica u Zavodu za fizički odgoj u Zagrebu, gdje se odmah uključila u znanstveni rad u području sportske medicine.

Osnivanjem Visoke škole za fizičku kulturu 1959., prešla je na rad u tu ustanovu kao asistentica za predmet Sportska medicina na Katedri za biološko-medicinske predmete, a 1970. izabrana je za docenta za predmet Patologija i klinika oboljenja. Dok je radila na Visokoj školi za fizičku kulturu obavila je specijalistički staž iz sportske medicine, a 1965. položila je specijalistički ispit. Iste godine obranila je doktorsku disertaciju na Medicinskom fakultetu u Zagrebu pod naslovom *Uzroci ozljeđa u fizičkom odgoju* i stekla naziv doktora medicinskih znanosti iz područja sportske medicine.

Vlasta Pavišić-Medved bila je tajnica, a zatim i predsjednica Zdravstvene komisije Saveza za fizičku kulturu Hrvatske od 1959. do 1974., a od 1964. do 1971. bila je sekretarica Udruženja liječnika sportske medicine Hrvatske. Bila je liječnica i voditeljica ženskog dijela jugoslavenskih sportaša na Olimpijskim igrama u Ciudad de Mexicu 1968. godine.

Obnašala je i dužnost predsjednice Komisije za postdiplomski studij i specijalizaciju Udruženja sportske medicine Jugoslavije, članice Komisije za kontrolu dopinga i spola, članice Zdravstvene komisije Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, kao i članice Komisije za doping, a 1979. izabrana je za predsjednicu Sekcije za sportsku medicinu Zbora liječnika Hrvatske.

Godine 1965. dobila je Republičku nagradu za fizičku kulturu.

Vlasta Pavišić-Medved preminula je 27. studenoga 1986. u Zagrebu.

Konstantin MOMIROVIĆ

Ugledni kineziolog i jedan od prvih hrvatskih judaša

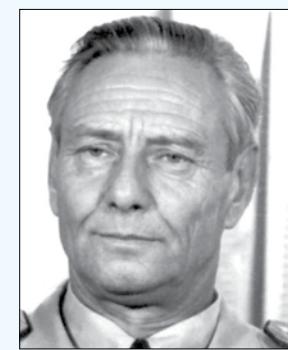
Konstantin Momirović rođen je 13. siječnja 1932. u Tetovu gdje je živio do 1939. kada s obitelji odlazi u Ivograd, pa u Beograd. Tamo je završio Prvu beogradsku gimnaziju, da bi potom otišao u Zagreb gdje je upisao psihologiju na Filozofskom fakultetu i diplomirao 1955. godine.

Prvi posao dobio je u Vojnoj bolnici u Zagrebu, kao šef odjeljenja za primjenu psihologije. Od 1956. do 1966. radio je u Institutu za istraživanje problema u razvoju djece i omladine, u Zagrebu je 1960. izvanredno predavao na Višoj školi za tjelesni odgoj, da bi 1966. tamo postao izvanredni profesor. Redoviti profesor postao je 1971., a dekan na Višoj školi za fizičku odgoj, danas Kineziološkom fakultetu, postao je 1969. godine. Od 1978. do 1985. na čelu je odjeljenja za Kineziološku informatiku i statistiku.

Momirović je bio jedan od prvih hrvatskih judaša. Već 1955. dobio je status judo majstora. Uz to je bio i autor više stručnih knjiga o judu. Osim judom aktivno se bavio i košarkom.

Dobio je Republičku nagradu fizičke kulture 1963.

Konstantin Momirović preminuo je 28. ožujka 2004. u Beogradu.

Benko MATULIĆ

Prvi predsjednik Sportskog društva Mornar

Benko Matulić rođen je 1. travnja 1914. u Bolu na otoku Braču. Vrlo rano u rodnom mjestu na otoku Braču uključio se u radnički revolucionirani pokret.

Do 1944. bio je na političkim dužnostima na otocima srednje Dalmacije, a onda prelazi na vojne dužnosti i bio je politički komesar više partizanskih postrojbi. Niz godina bio je načelnik Više vojnopolarske akademije i pomoćnik komandanta Vojno-pomorske oblasti.

Matulić je bio prvi predsjednik Sportskog društva Mornar iz Splita osnovanog 18. siječnja 1951. i tu je dužnost obnašao do 23. ožujka 1955. godine. Bio je i predsjednik Plivačko-vaterpolorskog kluba Mornar od siječnja 1957. do siječnja 1958. godine.

Benko Matulić preminuo je 4. siječnja 1976. u Splitu.

Miloš MRAKOVIĆ

Istaknuti sportski znanstvenik i pedagog

Miloš Mraković rođen je 7. listopada 1933. u Vlahoviću kod Gline. Nakon završetka osnovne škole završio je Višu pedagošku školu, pa Visoku školu za fizičku kulturu u Zagrebu. Poslijediplomski studij na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu završio je magistarskim radom Utjecaj tjelesnog vježbanja na primarne socijalne stavove ličnosti. Doktorsku disertaciju na temu Tjelesno vježbanje kao faktor redukcije maloljetničke delikvencije obranio je 1970. na Fakultetu za fizičko vaspitanje Univerziteta u Beogradu i postao prvi doktor nauka iz užeg područja tjelesnog vježbanja i sporta u Hrvatskoj.

Mraković se vrlo rano priključio sportskom djelovanju. U Centralnom komitetu Narodne om-ladine Hrvatske brinuo se za sportsku djelatnost, bio je tajnik Komisije za fizičku kulturu Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske, a od 1964. do umirovljenja predavao je na Visokoj školi za fizičku kul-turu u Zagrebu (danasa Kineziološkom fakultetu). Bio je profesor, izvanredni profesor i docent za predmet Sistemska kineziologija. Bio je i sekretar Instituta za naučna istraživanja Vi-soke škole za fizičku kulturu i u njoj šef odjela za usmjereni studij sportskog novinarstva.

Niz godina bio je glavni i odgovorni urednik zagrebačkog mjesečnika Sportska tribina. Objavio je 44 znanstvena rada, 38 profesionalnih radova i 17 stručnih knjiga. Bio je predsjednik Hrvatske zajednice teoretske i eksperimentalne kineziologije i član Akademije za odgojne znanosti RH. Bio je jedan od organizatora međunarodne znanstvene konferencije o kineziologiji koja je održana u Dubrovniku 1997. godine.

Godine 1966. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, a 2000. dobio Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo. Nagrada za mlade istraživače na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu nosi ime Miloša Mrakovića.

Miloš Mraković preminuo je 26. veljače 2003. u Zagrebu.

Milan KOBALI

Svestrani sportaš i utežljitelj košarke u Zagrebu

Milan Kobali rođen je 20. svibnja 1914. u Svetom Ivanu Žabnu. Bio je pedagog, trener, sudac, pisac i sportski djelatnik. Najveći dio svog života bio je košarkaš, ali kao aktivni sudionik spominje se i u mnogim drugim sportovima. Osnovnu školu završio je u Crikvenici, zatim dva razreda Gradske škole u Zagrebu te šest razreda u Državnoj drugoj muškoj realnoj gimnaziji u Zagrebu gdje je maturirao 1933. godine.

S 12 godina upoznaje se s atletikom, bavi se trčanjem, skakanjem i bacanjem kao aktivni natjecatelj. Sve do početka Drugog svjetskog rata aktivno se natječe i u skijanju, plivanju, velikom rukometu, odbojci, gimnastici, vaterpolu, stolnom tenisu, nogometu, planinarstvu. Osim aktivnog bavljenja sportom kao natjecatelj bio je i sudac u atletici, plivanju i odbojci. Početkom studija počinje i njegova košarkaška povijest. U zimskom periodu 1932./1933. u Sokolskom društvu Zagreb II Kobali je igrač natjecateljske momčadi, a zajedno s nekoliko košarkaških prijatelja prevođi prva pravila košarkaške igre na naš jezik. Tvorac je imena košarka umjesto basketball. Smatra se to i početkom košarke u Zagrebu. Već 1938. Kobali je član studentske košarkaške reprezentacije Jugoslavije u Rimu, a iste godine kao član reprezentacije Jugoslavije nastupa i na Sokolskom sletu u Pragu. Počinje se baviti i pisanjem te 1939. završava svoju prvu knjigu *Košarka - Pravila u riječi i slici*.

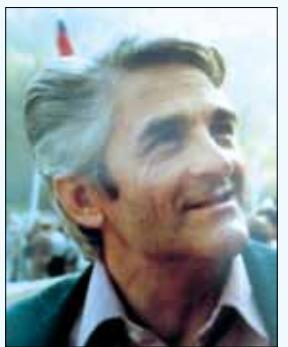
Studij nastavlja 1939. na otvorenoj Visokoj školi za fizičko vaspitanje u Beogradu, gdje i diplomiра. Nakon završetka Drugog svjetskog rata počinje raditi u Odsjeku za fiskulturu Ministarstva narodnog zdravlja NR Hrvatske, zatim prelazi na Višu školu za fiskulturu gdje radi kao nastavnik košarke, odbojke i skijanja, a povremeno predaje i rukomet, nogomet, boks i hrvanje.

Kobali je bio i međunarodni košarkaški sudac, trener i dužnosnik u raznim tijelima Fiskulturnog saveza Hrvatske i Jugoslavije. Prisutan je 1957. kao predstavnik Jugoslavije na kongresu FIBA-e. Objavio je veliki broj sportskih knjiga, poglavito o košarcima. Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1963., a Republičku nagradu za fizičku kulturu 1966. godine.

Milan Kobali preminuo je 22. studenoga 1987. u Zagrebu.

Petar PAVLICA

Veslač, organizator i sportski dužnosnik

Petar Pavlica rođen je 5. listopada 1925. u Zagrebu. Veslačku karijeru započeo je i završio u Hrvatskom akademskom veslačkom klubu Mladost, gdje je veslao u juniorima, a kasnije bio kormilar u četvercu.

Pavlica je bio dio četverca s kormilarom Mladosti koji je 1957. osvojio titulu prvaka Hrvatske na republičkom prvenstvu u Puli, a potom i titulu prvaka Jugoslavije na državnom prvenstvu u Beogradu. Taj šampionski četverac Mladosti nastupao je u sastavu: Miljenko Finderle, Željko Plaščar, Josip Bašić, Stjepan Marinić i kormilar Petar Pavlica.

Pavlica se vrlo rano uključio u upravu Mladosti, a bio je i tajnik Veslačkog saveza Hrvatske. Objavio je i stručnu knjigu o veslanju, a isticao se i kao odličan organizator. I na Radio-televiziji Zagreb radio je na mjestu organizatora.

Petar Pavlica preminuo je 16. ožujka 1989. u Zagrebu.

Milka BABOVIĆ

Jedna od najboljih hrvatskih sportašica i novinarska ikona

Milka Babović rođena je 27. listopada 1928. u Skoplju. Osnovnu školu i prvi razred gimnazije završila je u Sarajevu, a izbjeglištvo ju je dovelo do vojvodanskog gradića Rume. Preko Beograda je 1948. stigla u Zagreb i tu završila Pedagošku akademiju, s naglaskom na tjelesni odgoj, hrvatski i njemački jezik.

U atletiku je došla 1945. na kros natjecanju održanom u Srijemskoj Mitrovici. Višestruka je prvakinja države te dvostruka studentska prvakinja 1953. u Dortmundu i 1957. u Parizu na 80 metara s preponama. Najbolja sportašica Jugoslavije bila je 1953. i 1955., a najbolja sportašica Hrvatske u izboru *Narodnog sporta* 1952., 1953. i 1955. godine. Uz brojne naslove oborila je i 25 državnih rekorda. Milka Babović bila je sportašica, sportska djelatnica, novinarka i kroničarka koja je imala samo jedan cilj, a to je boljiti sporta i odgoj mlađih naraštaja. U novinarstvu ju je doveo Miroslav Habunek, tadašnji urednik *Narodnog sporta*, današnjih *Sportskih novosti*, a istinska ikona sportskog novinarstva postala je kao osnivačica, prva urednica, novinarka i komentatorica sportskog programa Televizije Zagreb izvještavajući s brojnih domaćih i svjetskih natjecanja.

Dobitnica je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1981. Godine 2014. dobila je godišnju Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a 2018. istu nagradu za životno djelo.

Milka Babović preminula je 26. prosinca 2020. u Zagrebu.

Darko DUJMOVIĆ

Svestrani dužnosnik i jedan od osnivača Hrvatskog olimpijskog odbora

Darko Dujmović rođen je 6. lipnja 1937. u Petrovaradinu. Gimnaziju je polazio u Puli, a maturirao je 1956. u Zagrebu, gdje je 1981. i diplomirao na Fakultetu za fizičku kulturu (smjer sportska rekreacija). U nastavku obrazovanja stekao je zvanje magistra medicinskih znanosti.

U mladosti je bio gimnastičar, a potom trener te gimnastički dužnosnik. Bavio se još tenisom, boksom i skijanjem. Bio je glavni tajnik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske od 1967. do 1978. godine. Član je nekoliko komisija za izradu našeg prvog Zakona o fizičkoj kulturi pri Hrvatskom saboru 1974. godine. Bio je i tajnik Republičke samoupravne interesne zajednice fizičke kulture Hrvatske od 1975. do 1986. godine.

Dujmović je bio i član Izvršnog odbora Mediteranskih igara u Splitu od 1977. do 1979., predsjednik Gimnastičkog saveza Hrvatske od 1985. do 1990. i Gimnastičkog saveza Jugoslavije od 1990. do 1991. godine. Bio je i direktor Zavoda za fizičku kulturu Hrvatske od 1986. do 1990. te član Organizacionog odbora Univerzijade u Zagrebu 1987. godine. Dujmović aktivno sudjeluje u osnivanju Hrvatskog olimpijskog odbora, a potom obnaša dužnost direktora za olimpijski program u HOO-u. Bio je šef hrvatskih misija na Zimskim olimpijskim igrama u Naganu 1998. i Salt Lake Cityju 2002. te zamjenik šefa misije za Olimpijskim igrama u Sydneyju 2000. godine. Bio je i sportski direktor HOO-a. Bio je privremeni ravnatelj Hrvatskog centra za istraživanje i razvoj sporta te prvi predstavnik Hrvatskog olimpijskog odbora u Europskom fair play odboru. Dobitnik je dviju nagrada za životno djelo – Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora 1992. i Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2010. godine. Dobio je i Republičku nagradu fizičke kulture SR Hrvatske 1980. godine. Jedan je od obnovitelja Hrvatskog društva za povijest športa 2007., od kada obnaša i dužnost predsjednika Društva. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Darko Dujmović preminuo je 12. prosinca 2021. u Zagrebu.

Vladimir PEZO

Jedan od najistaknutijih sportskih djelatnika u Hrvatskoj

Vladimir Pezo rođen je 1. studenoga 1937. u Lokvičićima kod Imotskoga. Diplomirao je i magistrirao na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Obnašao je razne političke i sportske dužnosti. Bio je zamjenik republičkog sekretara za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SR Hrvatske od 1972. do 1983. godine. Od 1976. do 1979. Pezo je bio potpredsjednik Izvršnog odbora Mediteranskih igara Split '79 i predsjednik Republičkog koordinacijskog odbora za financiranje MIS-a 79 te urednik monografije o Mediteranskim igrama u Splitu 1979. godine.

Pezo je bio i predsjednik Izvršnog odbora Univerzijade u Zagrebu od 1984. do 1987. i predsjednik Glavnog operativnog centra Univerzijade te je potom glavni urednik monografije o Univerzijadi. Bio je i ravnatelj Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža u Zagrebu od 1991. do 2001. godine.

Sportska karijera Vladimira Peze započinje 1952., u mlađim uzrastima Košarkaškog kluba Lokomotiva, a potom 1954. igra za seniorsku momčad Košarkaškog kluba Fotokemika. Iste godine počinje i skijati, 1955. uključuje se u streljaštvo u Streljačkom društvu Domagojevi strijelci. Pezo je 1961. bio jedan od organizatora smotre mladosti u Makarskoj, a 1962. postaje član uprave NK Hajduk iz Splita.

Od 1968. do 1974. bio je predsjednik Izdavačkog savjeta *Sportskih novosti*, a od 1970. do 1974. potpredsjednik Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije. Od 1969. do 1972. potpredsjednik je KK Lokomotiva. Na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu zamjenik je voditelja jugoslavenske delegacije sportaša i dužnosnika, od 1974. do 1976. predsjednik je Košarkaškog saveza Hrvatske, a od 1976. do 1980. predsjednik Košarkaškog saveza Jugoslavije.

Dobitnik je brojnih sportskih priznanja od kojih izdvajamo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1974., Srebrni grb Grada Splita i Nagradu Grada Zagreba. Dobitnik je i dviju spomen-plaketa NK Hajduk 1979., i to Stari plac i Stadion Poljud.

Mihovil RADJA

Jedna od najvećih legendi splitskog sporta

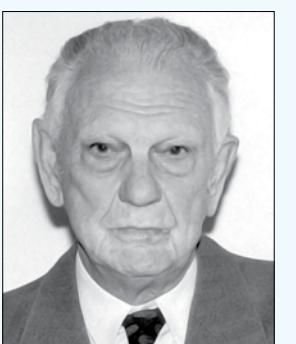
Mihovil Radja rođen je 30. srpnja 1931. u Splitu. Bio je atletičar, rukometničar, a iznad svega ragbičar. Jedan od osnivača je Ragbi kluba Nada iz Splita, a dao je doprinos u osnivanju i drugih ragbi klubova. Bio je igrač, trener i predsjednik Nade, izbornik reprezentacije, član brojnih sportskih foruma. Više desetljeća bio je tajnik splitske SOFK-e i svakako jedan od najzaslužnijih članova splitske sportske obitelji.

Tijekom studija u Zagrebu, gdje je diplomirao na Pravnom fakultetu, bio je 1951. član Izvršnog odbora Rukometnog saveza Hrvatske te vratar i član Upravnog odbora Rukometnog kluba Zagreb, s kojim je 1954. osvojio prvenstvo Jugoslavije u velikom rukometu. Od 1954. do 1958. nastupao je za Akademski ragbi klub Mladost u Zagrebu, a od 1959. bio je igrač i trener u Ragbi klubu Nada iz Splita, s kojim je osvojio brojne trofeje. Radja je od 1980. do 2000. bio predsjednik Ragbi kluba Nada. Osim toga bio je i predsjednik i član Izvršnog odbora Ragbi saveza Hrvatske i Jugoslavije. Jedan je od suorganizatora dvaju kongresa Svjetske ragbi federacije (FIRA) održanih 1967. u Dubrovniku i 1997. u Zagrebu.

Od osnutka Saveza za fizičku kulturu općine Split bio je član Izvršnog odbora, predsjednik Organizacijsko-kadrovske komisije, član Komisije za objekte, Komisije za stručne kadrove i predsjednik Centra za školovanje stručnih kadrova. Bio je glavni tajnik Saveza za fizičku kulturu općine Split od 1969. do 1976. godine. Bio je i savezni ragbički sudac, a od 1976. do 1979. profesionalni je direktor Sektora za sport u Direkciji osmih Mediteranskih igara u Splitu. Radja je bio i istraživač povijesti sporta. Jedan je od autora knjige *Povijest sporta u Splitu 1918. – 1941.* Bio je potpredsjednik Hrvatskog društva za povijest športa od njegove obnove 2007. do smrti.

Dobitnik je brojnih sportskih i društvenih priznanja, 1992. dobio je Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a 2000. Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna.“

Mihovil Radja preminuo je 13. travnja 2010. u Splitu.

Berislav MARIČIĆ

Profesor, nogometni sudac i sportski djelatnik

Berislav Maričić rođen je 29. veljače 1912. u Selinama podno Velebita. Pučku je školu pohađao u rodnom mjestu, Klasičnu gimnaziju u Šibeniku, a Filozofski fakultet završio je u Zagrebu.

Kao profesor hrvatskog jezika službovao je u Zagrebu, Gospiću, Dubrovniku, Šibeniku i Zadru, gdje je proveo većinu radnog vijeka na Učiteljskoj školi te Gimnaziji i Ekonomskoj školi. Djelovao je i kao profesor na Pedagoškoj akademiji te kasnije i na Filozofskom fakultetu, a neko je vrijeme bio savjetnik u gradskim i republičkim prosvjetnim vlastima.

Cijeli život profesor Maričić posvetio je sportu, uglavnom nogometu. U mlađim danima bio je aktivan nogometničar, no najviše se posvetio nogometnom sudenju, bio savezni nogometni sudac i višegodišnji sudac Prve savezne jugoslavenske nogometne lige. Kada je prestao s aktivnim sudenjem, bio je delegat na utakmicama i kontrolor sudenja.

Maričić je pokrenuo izlaženje sportskog lista Nogometnog kluba TK Zadar, kojem je bio urednik i član uprave tog kluba. Dao je obol i u pisanju brojnih sportskih monografija. Početkom tridesetih godina prošlog stoljeća, za vrijeme službovanju u Šibeniku, bio je jedan od osnivača Šibenskog nogometnog kluba Osvit, današnjeg Nogometnog kluba Šibenik.

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1982.

Berislav Maričić preminuo je 15. listopada 1998. u Zadru.

Mladen MARUŠIĆ

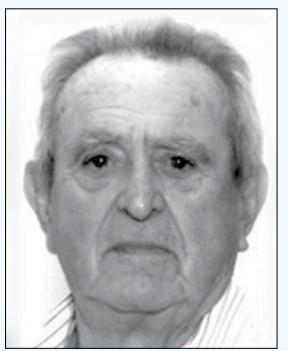
Vojnik i važan splitski sportski dužnosnik

Mladen Marušić rođen je 5. lipnja 1923. u Omišu. Nakon završetka osnovne škole u Omišu i srednje u Splitu, neposredno pred Drugi svjetski rat bio je student tehničke škole. Od početka Drugog svjetskog rata uključio se u narodnooslobodilački pokret. Nakon rata Marušić je završio vojne škole i ostao na službi u Vojnopomorskoj oblasti u Splitu, gdje je obnašao brojne dužnosti, a umirovljen je u činu kontraadmirala 1971. zbog podrške hrvatskom proljeću.

Mladen Marušić je od 1969. do 1971. bio je predsjednik Saveza za fizičku kulturu općine Split. Član uprave Hajduka bio je od 1955. do 1957., a bio je i referent za klupske podmladake. Predsjednik Sportskog društva Mornar bio je od 1966. do 1975. godine.

Nakon što ga je glavni tajnik Saveza za fizičku kulturu općine Split Mihovil Radja izvjestio o razgovoru što ga je u Beogradu vodio s potpredsjednikom SOFK-e Jugoslavije Milanom Erceganom, Marušić je 21. travnja 1970. uputio dopise Savezu za fizičku kulturu Hrvatske i Jugoslavije u kojem ih obaveštava da je predsjedništvo splitske općine donijelo odluku o kandidaturi Splita za organizaciju Mediteranskih igara.

Mladen Marušić preminuo je 7. kolovoza 1992. u Splitu.

Orfeo TIĆAC

Priznati jedriličarski stručnjak i dužnosnik

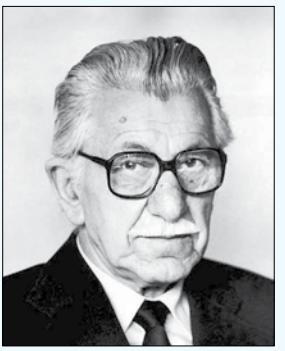
Orfeo Tićac rođen je 21. travnja 1922. godine u Žukovu. Nakon završetka Drugoga svjetskog rata, u kojem je sudjelovao od samog početka, 1948. odlazi u Washington kao predstavnik Jugoslavenske ratne mornarice i tamo staje četiri godine.

Po povratku iz Amerike završava Višu vojnu pomorsku akademiju u Divljama kraj Splita te u funkciji vojno-pomorskog izaslanika odlazi u London, gdje ostaje tri i pol godine. Nakon povratka iz Londona izlazi iz vojske s činom kapetana bojnog broda i zapošljava se kao komercijalni direktor u Jadroagentu, gdje je dočekao mirovinu.

Kao veliki zaljubljenik u jedrenje postao je međunarodno priznati stručnjak te kao član Jugoslavenskog olimpijskog komiteta u tri saziva i sudionik triju olimpijskih igara.

Mnogi će reći da je upravo u vrijeme njegova predsjedanja Jedriličarskim klubom Galeb 70-ih godina prošlog stoljeća ovaj kostrenski klub dosegnuo svjetsku razinu. Tićac je napisao i monografiju JK Galeb te potpisao koautorstvo monografije o 60 godina sporta u Kostreni.

Orfeo Tićac preminuo je 2. listopada 2006. u Kostreni.

Živko RADAN

Najpoznatiji povjesničar sporta u Hrvatskoj i Jugoslaviji

Živko Radan rođen je 13. ožujka 1920. u Bršadinu. Osnovnu školu završio je u Vukovaru, a gimnaziju u Vinkovcima 1940. godine. Diplomirao je na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu 1949. godine. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je povijest, a 1967. obranio je magistarski rad pod naslovom *Franjo Bučar i početak gimnastičkog i sportskog pokreta u Hrvatskoj*. Na Fakultetu za fizičko vaspitanje Sveučilišta u Beogradu 1977. obranio je doktorsku disertaciju pod naslovom *Olimpizam u krajevima naroda Jugoslavije do 1919. godine*.

Radan je bio prvi predavač Historije fizičke kulture na Visokoj školi za fizičku kulturu. Predmetni nastavnik Povijesti sporta bio je od 1960. do 1985., od 1960. predavač, od 1964. viši predavač, a od 1978. bio je docent. U mirovinu je otisao kao redoviti profesor. Bio je 1977. jedan je od osnivača Muzeja fizičke kulture u Zagrebu, danas Hrvatskog športskog muzeja. Bio je izbornik državne reprezentacije u hokeju na travi od 1960. do 1964., član Republičkog odbora Radničkih sportskih igara od 1954. do 1960., predsjednik Komisije za povijest sporta Hrvatske pri Savezu za fizičku kulturu od 1965., a tajnik od 1965. do 1969. godine.

Radan je bio i predsjednik Komisije za historiju fizičke kulture pri Saveznoj komisiji za fizičku kulturu, odnosno Komisije za fizičku kulturu pri Savezu za fizičku kulturu Jugoslavije, dopisni član Međunarodnog udruženja povjesničara tjelesnog odgoja i sporta pri CIEPS-u i urednik časopisa *Povijest fizičke kulture*. Objavio je veliki broj stručnih i znanstvenih radova iz povijesti sporta i nastave tjelesnog odgoja. Dobitnik je Republičke nagrade za fizičku kulturu 1967. i Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1986. godine.

Živko Radan preminuo je 31. svibnja 1989. u Zagrebu.

Zlatko ŠIMENC

Ljeti vaterpolist, zimi rukometaš

Zlatko Šimenc rođen je 29. studenoga 1938. u Zagrebu. Kao 11-godišnjak počeo je trenirati plivanje u Mladosti, a 1955. je uskočio u vaterpolsku momčad, a da prije toga uopće nije trenerao vaterpolo.

Za prvu momčad Mladosti Šimenc je nastupao do 1975. godine. Bio je član momčadi koja je postala prvak Europe 1967., 1968., 1969. i 1971. godine. Prvenstvo Jugoslavije osvojio je 1962., 1967., 1969. i 1971., a zimsko prvenstvo bivše države 1960., 1961., 1962. i 1964. godine. Od 1957. do 1967. nastupio je 101 put za reprezentaciju Jugoslavije. Nastupio je na Olimpijskim igrama 1960. u Rimu i 1964. u Tokiju, gdje je osvojio srebrnu medalju. Na Europskim prvenstvima je 1958. u Budimpešti i 1962. u Leipzigu osvojio srebro, a 1966. u Utrechtu broncu. Na Mediteranskim igrama u Beirutu 1959. osvojio je zlatnu, a 1963. u Napulju srebrnu medalju.

Zlatko Šimenc jedan je od rijetkih sportaša koji su istovremeno nastupali u dva sporta. Za Rukometni klub Vihor iz Zagreba igrao je od 1957. do 1958., a potom je bio rukometaš Mladosti od 1958. do 1965. godine. U isto vrijeme bio je reprezentativac u rukometu i vaterpolu. Za rukometnu reprezentaciju Jugoslavije nastupio je 24 puta i postigao 52 pogotka. Nastupio je na Svjetskim rukometnim prvenstvima 1958. u Istočnoj i 1961. u Zapadnoj Njemačkoj.

Nakon igračke karijere Šimenc se opredijelio za trenerske vaterpolske vode. Bio je trener prve momčadi Mladosti od 1971. do 1975. i s njom je 1975. osvojio Kup pobednika kupova te europski Superkup. Od 1992. do 1996. bio je predsjednik Stručne komisije Hrvatskog vaterpolorskog saveza.

Dr. sc. Zlatko Šimenc bio je dugogodišnji professor na zagrebačkom Kineziološkom fakultetu, gde je predavao rukomet i vaterpolo.

Šimenc je 1998. dobio Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a istu nagradu za životno djelo dobio je 2001. godine.

Krešimir RAČIĆ

Legendarni bacač kladiva, olimpijac i trener

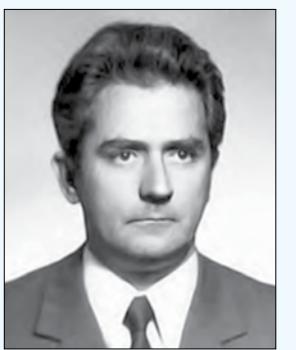
Krešimir Račić rođen je 15. kolovoza 1932. u Karlovcu. Bio je istaknuti atletski djelatnik, izbornik, državni prvak i rekorder u bacanju kladiva, trener i atletski statističar. Karijeru je započeo u Atletskom klubu Željezničar iz Karlovcu.

Račić je prvi bacač kladiva u nas koji je sredinom pedesetih godina hitnuo tu spravu preko tada magične granice od 60 metara. Istaknuo se na Olimpijskim igrama 1956. u Melbourneu osvojivši odlično šesto mjesto. Račić je bacao i na Olimpijskim igrama u Rimu 1960. godine.

Krešimir Račić proveo je najveći dio svog vijeka u Beogradu, kao član Atletskog kluba Partizan. Bio je najuspješniji savezni kapetan reprezentacije Jugoslavije. Poznati su njegovi selektorski uspjesi poput pobjeda na Balkanskim atletskim igrama u Zagrebu 1971., uspješnog nastupa atletičara na Olimpijskim igrama u Münchenu 1972. i Montrealu 1976. te na prvenstvu Europe u Rimu 1974. godine.

Kada se vratio iz Beograda, Račić je nastavio u atletici djelovati u Zagrebu. Bio je predsjednik Stručnog savjeta Hrvatskog atletskog saveza, vodio je hrvatske omladince na Svjetskom juniorском prvenstvu u Seulu 1992. godine. Vodio je i statistiku za potrebe Hrvatskog atletskog saveza, ali se ipak najbolje osjećao na bacalištima i u teretani stadiona u Maksimiru. Bio je vrlo uspješan trener u Zagrebu i Brežicama.

Krešimir Račić preminuo je 19. lipnja 1994. u Zagrebu od posljedica prometne nezgode.

Zdravko DRAGANJA

Jedan od najzaslužnijih za Mediteranske igre 1979.

Zdravko Draganja rođen je 4. ožujka 1927. na Hvaru, za vrijeme službe njegova oca. Po povratku u Split 30-ih godina obitelj se seli s Lučca na rub tadašnjeg Splita, na Gospinicu. Njegov život bio je oblikovan ratnim događajima početkom 40-ih godina.

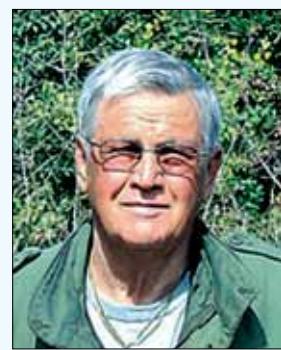
U to vrijeme Draganja je išao u Mušku realnu gimnaziju u Splitu. Pokazivao je osobiti interes za povijest, filozofiju, književnost i matematiku. Za vrijeme talijanske okupacije zbog jedne djeće nepodopštine odveden je kod ravnatelja. Prilikom ulaska u prostoriju ravnatelja odbio je pozdraviti fašističkim pozdravom, pa je izbačen iz škole.

Početkom 1941. bio je prvi put uhvaćen i zatvoren, a u studenome iste godine je prilikom pisanja parola uhićen te je završio u zatvoru gdje ostaje do pada Italije, kada se pridružuje partizanima u jedinice tadašnje mornarice.

Po završetku rata radio je u omladinskom odjeljenju političke uprave Mornarice. Zbog zdravstvenih problema boravi u Rijeci gdje završava gimnaziju i upisuje Filozofski fakultet u Zagrebu, gdje je u Socijalističkom savezu.

Početkom 60-ih vraća se u Split i zapošljava u Turističkom savezu općine Split. Volonterski se pridružio SOFK-i Splita u kojoj je bio predsjednik od 1971. do 1977. godine. Bio je jedan od najzaslužnijih za to da je Split dobio Mediteranske igre 1979. godine.

Zdravko Draganja preminuo je 9. listopada 2001. u Splitu.

Ivica CIPCI

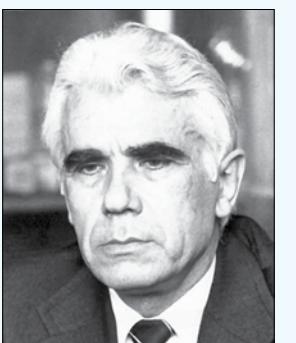
Institucija vaterpola i splitskog Jadrana

Ivica Cipci rođen je 25. travnja 1933. u Splitu. Sudionik je Olimpijskih igara u Melbourneu 1956. na kojima je osvojio srebrnu medalju. Na ovim igrama bio je najbolji strijelac vaterpolorskog turnira, a sudjelovao je i na Olimpijskim igrama u Rimu 1960. godine. Reprezentativac Jugoslavije, za koju je odigrao 50 utakmica, bio je od 1953. do 1961. godine. Za svoj Jadran odigrao je preko 200 službenih utakmica i postigao 129 golova.

Pored srebra iz Melbournea, osvojio je i zlatne medalje na Univerzijadi i Mediteranskim igrama 1959. u Beirutu, kao i srebrnu medalju na Europskom prvenstvu u Budimpešti 1958. godine. Prvak Jugoslavije s Jadrantom bio je 1954., 1957. i 1961. godine. Cipci je u Jadrani bio igrač, trener i predsjednik te vodeći dužnosnik u tijelima vaterpolске federacije, disciplinski sudac Vaterpoloskog saveza Jugoslavije, član predsjedništva međunarodne federacije i potpredsjednik Jugoslavenskog olimpijskog odbora. Jedno vrijeme bio je načelnik Policijske uprave Splitsko-dalmatinske.

Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1989. godine. Bio je najbolji sportaš Dalmacije u izboru čitatelja Slobodne Dalmacije 1959., a 2007. mu je dodijeljena Nagrada za životno djelo grada Splita. Iste je godine dobio i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a 2008. istu nagradu za životno djelo. Odlikovan je državnim odličjem Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Doživotni je počasni predsjednik splitskog Jadrana.

Miško JURAS

Od sokola do svestranog sportskog dužnosnika

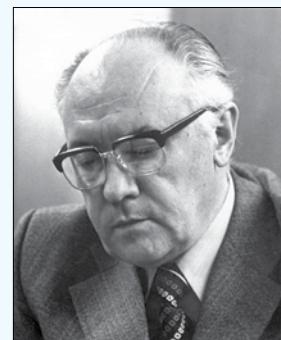
Miško Juras rođen je 14. siječnja 1927. u Gradcu. Bio je dugogodišnji sportski djelatnik i gospodarstvenik. U mladosti je bio prednjak u sokolu, a bavio se i kuglanjem. Bio je predsjednik Društva za tjelesni odgoj Partizan u Makarskoj, Upravnog odbora Jugoslavenskog sportskog centra u Makarskoj, predsjednik Rukometnog saveza Hrvatske od 1969. do 1973., a potom i Rukometnog saveza Jugoslavije.

Juras je bio i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske i član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije, predsjednik Republičkog SIZ-a za fizičku kulturu Hrvatske i predsjednik Koordinacijskog odbora za sportsku aktivnost jugoslavenskih građana na privremenom radu u inozemstvu Saveza za fizičku kulturu Hrvatske. Bio je i član Izvršnog odbora Mediteranskih igara održanih u Splitu 1979. godine. Višegodišnji je predsjednik Savjeta časopisa *Povijest sporta*, a bio je i predstavnik Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije u Saveznoj konferenciji Socijalističkog saveza radnog naroda Jugoslavije.

Miško Juras bio je i član Komisije za međunarodnu sportsku suradnju Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, kao i član predsjedništva Saveza za sport i rekreaciju invalida Hrvatske. Juras je bio predsjednik Skupštine općine Metković i predsjednik Odbora za republički budžet i fondove Republičkog vijeća Sabora SR Hrvatske i republički podsekretar za financije.

Dobitnik je brojnih društvenih i sportskih priznanja od kojih izdvajamo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1979. i Republičku nagradu za fizičku kulturu SR Hrvatske 1980. godine.

Miško Juras preminuo je 26. siječnja 2018. u Zagrebu.

Stjepan CERJAN

Novinar, publicist i svestrani sportski djelatnik

Stjepan Cerjan rođen je 26. rujna 1923. u Zagrebu. Najveće sportske ljubavi bili su mu atletika i tenis. Atletikom se počeo baviti u HŠK Concordia 1940. godine.

Za vrijeme antifašističke borbe osim političkog rada sudjelovao je i u organizaciji sportskog života na područjima pod partizanskom komandom. Po završetku rata se kao odbornik uključio u atletsku organizaciju Mladost, Atletski savez Hrvatske i druge sportske organizacije.

Nakon demobilizacije iz JNA 1954., posvetio se publicistici i novinarstvu, posebno sportskom. Vrlo brzo postaje zamjenik glavnog i odgovornog urednika *Vjesnika* te prvi glavni i odgovorni urednik *Večernjeg lista*. Uređivaо je časopise i revije *Ideje, Sport i turizam, Jugoslavia export* na engleskom, *Sportska tribina, Biltен savezne komisije za historiografiju fizičke kulture* i druge.

Cerjan je bio i predsjednik Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba, prvi predsjednik SIZ-a fizičke kulture Zagreba, član predsjedništva i sekretarijata Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, predsjednik Atletskog kluba Mladost i Sportskog društva Zagreb. Bio je i predsjednik organizacijskih odbora Europskog prvenstva u klizanju 1979., Europskog i Balkanskog prvenstva u skijanju na vodi 1977., 1978. i 1979., Svjetskog prvenstva u streličarstvu 1974. te član organizacijskih odbora Svjetskog padobranskog prvenstva i konjičke Balkanijade. Utemeljitelj je nagrade za sportsko novinarstvo „Milan Milanović“. Dobitnik je Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1984. i Republičke nagrade fizičke kulture 1990. godine.

Stjepan Cerjan preminuo je 10. svibnja 1998. u Zagrebu.

Antun Toni PETRIĆ

Pedagog, istaknuti vaterpolski trener i sudac u četiri sporta

Antun Toni Petrić rođen je 15. svibnja 1931. u Splitu, gdje je pohađao osnovnu i srednju školu te završio i Višu pedagošku školu stekavši zvanje nastavnika tjelesnog odgoja. Studirao je na Filozofskom fakultetu u Zagrebu te postao profesor pedagogije, a 1948. položio je ispit za fiskulturnog instruktora. Petrić je bio jedan od prvih profesionalnih vaterpolskih trenera u Vaterpolo klubu Šibenik. Ondje je radio od 1960. do 1964. godine. Poslije je radio u Splitu, trenirajući Jadran i POŠK te u Rijeci, gdje je vodio Primorje.

Na Europskom prvenstvu 1977. bio je pomoćnik izbornika reprezentacije Jugoslavije Trifuna Mira Ćirkovića kada je reprezentacija osvojila srebrnu medalju, a na EP-u 1987. dio je stožera reprezentacije koja je ponovno bila srebrna. U sezoni 1981./1982. s Momom Ćirkovićem trenirao je splitski POŠK s kojim su osvojili Kup pobjednika kupova.

Profesor Petrić bio je sudac u četiri sporta. Ispite je položio za atletskog, nogometnog, plivačkog i vaterpolskog suca. U drugoj polovici 1950-ih rukovodio je gradnjom sportskih terena u Splitu. Bio je tajnik Gradske odbora Radničkih sportskih igara.

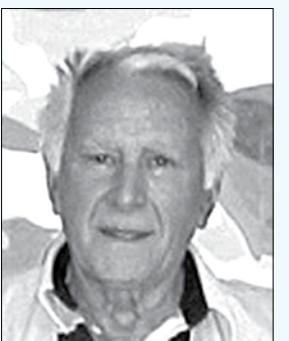
Bio je i rukovoditelj kompleksa novoizgrađenih sportskih bazena na Poljudu od 1979. do 1983. godine. Pisao je za *Slobodnu Dalmaciju*, *Nedjeljnu Dalmaciju*, članke je objavljivao i u časopisu *Povijest sporta i Olimp*, a uređivao je i list *Fizička kultura*. Otkrio je da je splitski Hajduk obnovio rad na Visu 1944. kao Hrvatski športski klub Hajduk, a ne kao "Hajduk NOVJ", kad mu je atribut "NOVJ" dodan četiri mjeseca kasnije.

Godine 1975. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, a 1998. Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“.

Antun Toni Petrić preminuo je 29. svibnja 2013. u Splitu.

Vicko LUČIĆ

Istaknuti znanstvenik i plivački dužnosnik

Vicko Lučić rođen je 4. studenoga 1927. u Dubrovniku. Od osnutka Visoke škole za fizičku kulturu u Zagrebu bio je viši predavač i prvi nositelj predmeta Plivanje. U akademskoj godini 1945./1946. Lučić je završio jednogodišnji viši tečaj za nastavnike fizičkog odgoja, a kasnije je uz rad završio i studij na Državnom institutu za fiskulturu u Beogradu.

Lučić se osobito istaknuo u unaprjeđenju nastave i stručnog rada u predmetima Plivanje i Vaterpolo. Vrlo aktivovan bio je i u plivačkom sportu kao predsjednik Tehničke komisije Akademskog plivačkog kluba Mladost. Prvi je pokrenuo dobne kategorije u hrvatskom plivanju u razdoblju od 1961. do 1965. godine.

Predsjednik Plivačkog saveza Hrvatske Lučić je bio od 1964. do 1968., a na čelu je Stručnog savjeta Plivačkog saveza Jugoslavije od 1966. godine. Od 1971. do 1979. bio je i predsjednik Plivačkog saveza Jugoslavije. Sudjelovao je u pripremi naših plivača i vaterpolista za Olimpijske igre u Meksiku 1968. kada su vaterpolska reprezentacija i Đurđica Bjedov postali olimpijski pobjednici.

Odlikan je ordenima rada, Ordenom zasluga za narod, a dobitnik je i Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1959., Republičke nagrade za fizičku kulturu 1966. i Nagrade za životno djelo „Franjo Bučar“ 2003. te plaketa Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije i Zagreba.

Vicko Lučić preminuo je 27. rujna 2018. u Zagrebu.

Miloš ŠUMONJA

Prvi je predsjednik Saveza za klizanje i hokej Jugoslavije

Miloš Šumonja rođen je 23. rujna 1918. u Tušiloviću kod Karlovca. Osnovnu školu završio je u rodnom selu, a potom je otisao u Karlovac, gdje je završio četiri razreda srednje škole. Učiteljsku školu završio je u Karlovcu, a potom je radio kao učitelj u Slavskom Polju.

Šumonja 1941. sudjeluje u pripremi partizanskog ustanka na Kordunu i vrlo brzo postaje borac Prvog kordunskog partizanskog odreda, a ubrzo i časnik u Glavnom stožeru Grupe partizanskih odreda Kordun. Bio je vijećnik Drugog zasjedanja ZAVNOH-a održanog u listopadu 1943. u Plaškom. Odlikan je ordenom narodnog heroja 1953. godine.

Nakon rata Šumonja je nastavio profesionalnu karijeru u jugoslavenskoj vojsci, obavljajući visoke vojne dužnosti. Pohađao je Visoku vojnu akademiju Frunze u Sovjetskom Savezu, imao je čin general-potpukovnika i između 1967. i 1970. bio je načelnik Generalštaba JNA.

Šumonja je bio aktivan i u sportskim organizacijama. Bio je prvi je predsjednik Saveza za klizanje i hokej Jugoslavije od 1950. do 1955. godine. Od 1955. do 1963. je predsjednik Atletskog kluba Partizan, a jedno vrijeme i predsjednik Sportskog društva Partizan. Od 1972. dugi je niz godina bio predsjednik Atletskog saveza Jugoslavije.

Miloš Šumonja preminuo je 22. ožujka 2006. u Beogradu.

Hrvoje HORVAT

Hrvatska rukometna ikona

Hrvoje Horvat rođen je 22. svibnja 1946. u Bjelovaru. Rukometom se počeo baviti već s 15 godina i postao igrač prve momčadi Rukometnog kluba Bjelovar. U jesen 1962. postao je standardni igrač prve momčadi i sve do posljednje utakmice za RK Partizan 1979. punih 16 godina bio je igrač prve sedmorke. Od 1962. do 1964. igrao je za juniorsku reprezentaciju SR Hrvatske.

Bio je rukometni reprezentativac Jugoslavije u neprekinitom nizu punih 14 godina. Za reprezentaciju je nastupio 231 put i postigao 621 pogodak. Osvojio je brončanu medalju na Svjetskom prvenstvu u Francuskoj 1970. i DR Njemačkoj 1974. godine, a zlatnu medalju na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu. Tri puta je nastupio za reprezentaciju svijeta, a na dva susreta nosio je kapetansku traku.

Na Olimpijskim igrama u Münchenu 1972. Horvat je osvojio zlatnu medalju, a nastupio je i na Olimpijskim igrama 1976. u Montrealu. S bjelovarskim Partizanom 1972. je osvojio Kup europskih prvaka. Sedam je puta osvajao titulu prvaka Jugoslavije: 1967., 1968., 1970., 1971., 1972., 1977. i 1979., a kup Jugoslavije 1968. i 1976. godine.

U Njemačku je otisao 1979. i za minhenske klubove TSV Milbertshofen igrao jednu, a za MTSV Schwabing tri sezone.

Godine 2020. proglašen je počasnim građaninom Grada Bjelovara.

Stjepan KRIŽIĆ

Simbol skokova u vodu na ovim prostorima

Stjepan Križić rođen je 17. kolovoza 1923. u Zagrebu. S Veljkom Bakijem je u Zagrebačkom plivačkom klubu Naprijed osnovao 1949. Sekciju za skokove u vodu, a od osnutka do 1952. bio je i sam natjecatelj u tom sportu.

Punih 50 godina Križić je bio aktivna u skokovima u vodu obnašajući brojne dužnosti, točnije od 1949. do 1999. godine. Od 1971. do 1999. bio je tajnik Medveščaka. Dugo godina bio je i glavni tajnik Hrvatskog saveza za skokove u vodu te direktor Zimskog plivališta Mladost.

U skokovima u vodu Križić je bio i sudac republičkog, saveznog, a potom i međunarodnog ranga. Sudjelovao je u organiziranju svih značajnijih sportskih priredbi u Jugoslaviji koji su u programu imali skokove u vodu. Bio je rukovoditelj natjecanja: na Balkanskim igrama 1973. u Zagrebu, Svjetskom prvenstvu 1973. u Beogradu, Mediteranskim igrama 1979. u Splitu i Prvenstvu Europe 1981. u Splitu, a bio je i član Organizacijskog odbora Univerzijade 1987. u Zagrebu.

Hrvatski savez za skokove u vodu dodijelio mu je 1997. nagradu za životno djelo, a dobitnik je i brojnih priznanja, od kojih izdvajamo trofeje Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba i Hrvatske 1983., Zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije, Orden rada sa srebrnim vijencem i Orden Republike s brončanim vijencem.

Stjepan Križić preminuo je 10. studenoga 2011. u Zagrebu.

Šefika SIVKA

Cijeli život posvetila je kuglanju

Šefika Sivka rođena je 7. svibnja 1934. u Loznicama u Srbiji. Životni put odveo ju je vrlo rano u Zagreb, gdje je ostavila veliki trag u zagrebačkim kuglačkim klubovima, uz nemjerljiv doprinos razvoju kuglačkog sporta kako u Hrvatskoj tako i na području cijele Jugoslavije.

Sivka je bila članica Kuglačkog kluba Medveščak, a poslije i Grmoščice, gdje je svojim igrama dala veliki doprinos odličnim rezultatima ovih zagrebačkih klubova. Krajem šezdesetih i početkom sedamdesetih godina prošlog stoljeća bila je stalna članica ženske kuglačke reprezentacije Jugoslavije.

Bila je i članica ekipe koja je na Svjetskom prvenstvu u kuglanju u Splitu 1972. osvojila srebrnu medalju. Bilo je to prvo svjetsko prvenstvo u jednom sportu koje je ikada održano u cijelosti u Splitu. Igrano je na asfaltnim stazama. Na tom je prvenstvu Nikola Dragić postao svjetski prvak.

Po završetku aktivne igračke karijere Šefika Sivka bila je aktivna trenerica u zagrebačkim kuglačkim klubovima. Dobitnica je brojnih sportskih, poglavito kuglačkih priznanja.

Šefika Sivka preminula je 30. srpnja 2021. u Zagrebu.

Marijan LANC

Znanstvenik i istaknuti sportski djelatnik

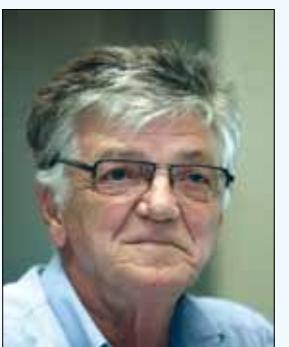
Marijan Lanc rođen je 6. rujna 1925. u Zagrebu. Sportsku aktivnost započetu u osnovnoj i srednjoj školi nastavlja nakon 1945. kao veslač u Veslačkom klubu Gusar i VK Mladost u Zagrebu. Od 1946. do 1949. studira na Državnom institutu za fizičku kulturu u Beogradu i istovremeno nastupa kao član atletske ekipe Crvene zvezde.

Dolaskom u Zagreb 1950., Lanc postaje aktivni natjecatelj i član Atletskog kluba Mladost. Već tada kao priznati stručnjak obavlja mnoge dužnosti. Od 1949. do 1960. bio je stručni suradnik u Komitetu za fiskulturu Vlade SR Hrvatske, šef Odsjeka za fizičku kulturu Ministarstva unutarnjih poslova Hrvatske, tajnik Komisije za fizičku kulturu Izvršnog vijeća Sabora, prosvjetni inspektor Savjeta za prosvjetu, nauku i kulturu SR Hrvatske.

U razdoblju od 1960. do 1982. predaje kao docent, izvanredni, a onda i kao redovni profesor na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu. Dekan Fakulteta bio je u dva mandata. Stekao je znanstveni stupanj doktora znanosti i izabran je u zvanje znanstvenog savjetnika. Prof. dr. Marijan Lanc obavlja mnoge dužnosti u djelatnosti fizičke kulture i kao društveni djelatnik. U organizacijama fizičke kulture obavlja dužnosti člana Savjeta za prosvjetu SR Hrvatske, člana Komisije za društvene djelatnosti Izvršnog vijeća Sabora, člana Savezne komisije za fizičku kulturu SIV-a, predsjednika Komisije za školovanje stručnih kadrova SFK Hrvatske i potpredsjednika Skijaškog saveza Hrvatske. Lanc je i jedan od inicijatora osnivanja i izgradnje Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu. U tijeku profesionalne i društvene djelatnosti pridonio je osnivanju i razvoju odbora fizičke kulture po općinama, a kasnije i Saveza za fizičku kulturu.

Nakon odlaska u mirovinu 1983. Lanc nastavlja aktivnost kao suradnik u znanstvenoj djelatnosti Fakulteta, a posebno kao koordinator i autor više projekata. Dobitnik je više priznanja od kojih izdvajamo godišnju Republičku nagradu fizičke kulture 1965., a za životno djelo 1988., te Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1982. godine.

Marijan Lanc preminuo je 27. studenoga 2011. u Zagrebu.

Luciano SUŠANJ

Vrhunski atletičar, političar i dužnosnik

Luciano Sušanjić rođen je 10. studenoga 1948. u Rijeci. Završio je Pedagošku akademiju (smjer telesni odgoj). Mnogi pobornici sportsa smatraju ga najboljim hrvatskim atletičarem svih vremena, a 70-ih je godina prošlog stoljeća bio jedan od najboljih svjetskih trkača na 800 metara.

Na Europskom prvenstvu u Rimu 1974. Sušanjić je osvojio zlatnu medalju u utrci na 800 metara, istrčavši i danas svjetskih vrijednih 1:44.07, što je i aktualni hrvatski rekord. Dvije godine kasnije na Olimpijskim igrama u Montrealu zauzeo je šesto mjesto u istoj disciplini. Zlatnu medalju na 800 metara osvojio je i na Europskom dvoranskom prvenstvu 1974., a osvojio je i zlato na 400 metara na dvoranskom EP-u 1973. godine.

Sušanjić se nalazi na ljestvici 10 najboljih hrvatskih trkača svih vremena u disciplinama od 200 do 1000 metara. U izboru *Sportskih novosti* 1974. proglašen je najboljim sportašem u Hrvatskoj, a njegov matični Atletski klub Kvarner ga je 2002. proglašio najboljim klupskim sportašem u povijesti. Od 2000. do 2014. bio je predsjednik Hrvatskog atletskog saveza.

Luciano Sušanjić se kao čelnik Primorsko-goranskog saveza aktivno uključio u politiku i postao saborski zastupnik prvog demokratski izabranog Sabora RH 1990. te ponovno 2001. godine. Od 1997. do 2005. obnašao je dužnost zamjenika gradonačelnika Rijeke.

Godine 1989. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, a 2016. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo.

Bruno VULETIĆ

Dugogodišnji alkarski vojvoda i čelni čovjek konjičkog sporta

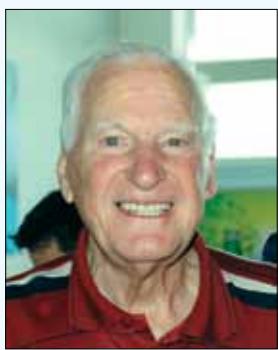
Bruno Vuletić rođen je 5. listopada 1924. u Sinju. Bio je ratni zapovjednik nekoliko brigada, sudionik bitaka na Neretvi i Sutjesici, član Generalštaba JNA, vojni ataše u Kini i SAD-u, ali i čovjek koji je kao vojvoda Sinjsku alklu učinio prvorazrednim kulturno-povijesnim događajem.

Dobar dio svog radnog vijeka Vučetić je proveo je u diplomaciji. Obnašao je dužnost pomoćnika jugoslavenskog vojnog predstavnika u Washingtonu i Londonu, a vojnim predstavnikom bio je u Pekingu.

Od svih alkarskih vojvoda Sinjske alke najdulje je obnašao tu dužnost, od 1964. do 1979. i od 1981. do 1985. godine. Isposlova je i da se u okviru splitske Vojno-pomorske oblasti osnuje konjička postrojba kako bi alkari jahali prvaklasne konje. U Alci je ostao do 1990., kao član Časnog suda. Dugi niz godina Bruno Vuletić obnašao je i dužnost predsjednika Konjičkog saveza Jugoslavije.

Vuletić je nakon umirovljenja živio u Beogradu, a cijeli je rat proveo u kućnom pritvoru jer je javno dignuo glas protiv Slobodana Miloševića i agresije na Hrvatsku.

Bruno Vuletić preminuo je 6. studenoga 1997. u Beogradu.

Zdravko KOVACIĆ

Vaterpolski vratar iz Kuće slavnih

Zdravko Kovacić rođen je 5. srpnja 1925. u Šibeniku. Već 1926. s roditeljima se seli na Sušak. Igrao je od 1939. vaterpolo za Victoriju sa Sušaka i za riječko Primorje. Pedesetih godina prošlog stoljeća bio je najbolji vaterpolski vratar svijeta i jedan od najzaslužnijih za to što je reprezentacija Jugoslavije na Olimpijskim igrama u Helsinkiju 1952. i Melbourneu 1956. osvojila srebrne medalje. Nastupio je i na OI-ju u Londonu 1948. godine. Bio je i u reprezentaciji koja je osvojila prvo europsko odličje – broncu na Europskom prvenstvu u Beču 1950. godine. U trofejnoj kolekciji ima srebro s Europskog prvenstva u Torinu četiri godine kasnije. Zdravko Ćiro Kovacić je usporedo s igračkom karijerom koju je završio 1957. gradio i onu profesionalnu kao diplomirani ekonomist. U Športskom društvu Primorje iz Rijeke Ćiro je obnašao razne dužnosti. Posebno je bio ponosan kada je njegova Rijeka dobila reprezentativni kompleks bazena na Kantridi.

Stanovnik je Kuće slavnih vodenih sportova u američkom Fort Lauderdaleu, u koju je ušao u travnju 1984., kada je povelju o tom svečanom činu potpisao predsjednik SAD-a Ronald Reagan. Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1982., a Republičku nagradu za fizičku kulturu godinu ranije 1981. Godine 1997. dobio je Državnu nagradu „Franjo Bučar“ za životno djelo. Na olimpijskom bazenu 1 na riječkoj Kantridi koji nosi njegovo ime postavljena mu je i spomen-ploča.

Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Zdravko Kovacić preminuo je 1. travnja 2015. u Rijeci.

Ljubomir PINCETIĆ

Istaknuti sportski djelatnik u tjelesnoj kulturi

Ljubomir Pincetić rođen je 16. kolovoza 1928. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bio je sportski djelatnik u više sportova, najviše u tjelesnoj kulturi.

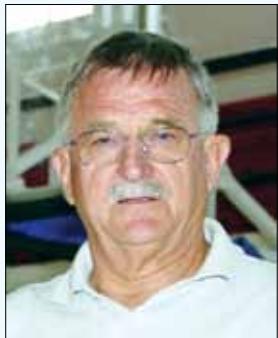
Posebno je volio gimnastiku za koju je uvijek govorio da je treba što više njegovati jer je uz atletiku bazni sport koji najviše doprinosi razvoju i zdravlju mlađih ljudi, bili oni sportaši ili samo rekreativci. Pincetić je bio član Upravnog odbora Društva za tjelesni odgoj Partizan V na zagrebačkoj Trešnjevcu, kao i predsjednik Društva za tjelesni odgoj Partizan X na dijelu grada pod nazivom Ljubljana.

Više od desetljeća Pincetić je bio član predsjedništva Saveza za tjelesni odgoj Partizana Jugoslavije i glavni tajnik Saveza za tjelesni odgoj Partizana Hrvatske. Jedan je od prvih organizatora Radničkih sportskih igara na Trešnjevcu, a niz godina bio je član Upravnog odbora i predsjednik Radničkog sportskog društva Trešnjevka, predsjednik njegova atletskog kluba te član Upravnog odbora njegova košarkaškog kluba.

Pincetić je bio i predsjednik Savjeta Centra za fizičku kulturu Skupštine općine Trešnjevka, kao i predsjednik Savjeta Centra za školovanje kadrova Saveza za fizičku kulturu Hrvatske na Badiji. Bio je i član sekretarijata i predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske te potpredsjednik Gimnastičkog saveza Hrvatske.

Dobitnik je brojnih sportskih priznanja od kojih izdvajamo Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1979. godine.

Ljubomir Pincetić preminuo je 18. listopada 1981. u Zagrebu.

Ratomir TVRDIĆ

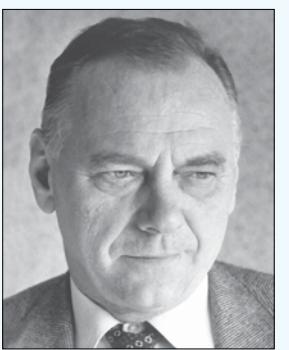
Zaštitni znak Jugoplastike i košarke svoga vremena

Ratomir Tvrđić rođen je 14. rujna 1943. u Splitu. Košarkašku karijeru započeo je sa 17 godina u splitskom košarkaškom klubu Marjan, da bi s 23 dospio u reprezentaciju Jugoslavije za koju je odigrao 157 utakmica i postigao 753 koša. Tvrđić je reprezentativnu majicu prvi put navukao 1965. na Balkanskom prvenstvu, a Olimpijske igre u Meksiku 1968. preskočio je zbog poslova oko otvaranja RTV-servisa. Reprezentativac je bio sve do 1975. i Europskog prvenstva u Beogradu, na kojem je reprezentacija bivše države osvojila zlato. Kao kapetan momčadi penjao se na pobjednička postolja i na EP-u 1973. u Barceloni i Svjetskom prvenstvu u San Juanu 1974. Osvorio je zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu 1970. u Ljubljani, srebrnu 1976. u Montevideu, kao i srebro 1975. na Europskom prvenstvu u Napulju. Na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu osvojio je zlatnu medalju, a nastupio je i na Olimpijskim igrama 1972. u Münchenu.

Splitska Jugoplastika je s Tvrđićem u glavnoj ulozi osvajala titule prvaka Jugoslavije 1971. i 1977., pobjedivala u Jugoslavenskom kupu 1972., 1974. i 1977. te Kupu Radivoja Koraća 1976. i 1977. godine. Za svoj najdraži i jedini klub Rato Tvrđić postigao je 5575 koševa. Njegov oproštaj od aktivnog igranja doveo je te 1977. u Split najveća imena svjetske košarke, a došli su i prvi ljudi svjetske košarke u to vrijeme William Jones i Bora Stanković.

Godine 1979. dobio je Republičku nagradu fizičke kulture za životno djelo. Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“ dobio je 2006., Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“ 2007., a 2022. dobio je Nagradu za životno djelo Splitsko-dalmatinske županije.

Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Milan BLAŠKOVIĆ

Svestrani sportaš, znanstvenik i pedagog

Milan Blašković rođen je 23. kolovoza 1930. u Brandýsu nad Labom u Češkoj. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Karlovcu, a na Državnom institutu za fiskulturu diplomirao je 1958. godine. Magistrirao je 1970., a doktorirao 1977. na Sveučilištu u Zagrebu.

Poslije Drugog svjetskog rata nastupa na natjecanjima u atletici, odbojci, hrvanju, gimnastici i košarci, sve u karlovačkim klubovima. Bio je i košarkaški trener. U košarkaškim tijelima obnašao je brojne dužnosti. Bio je član savjeta Košarkaškog saveza Jugoslavije i Hrvatske, član predsjedništva Saveza košarkaških trenera Jugoslavije i predsjednik Savjeta sportskih škola Saveza za fizičku kulturu Zagreba. Od 1954. profesor Blašković stalni je predavač na tečajevima i seminarima za trenere košarke i učitelje skijanja. Sudjelovao je na brojnim domaćim i inozemnim seminarima, savjetovanjima i kongresima. Bio je nositelj kolegija Tjelesni odgoj i Higijena na Pedagoškoj akademiji u Karlovcu od 1961. do 1965., a Tjelesni odgoj predavao je i na Fakultetu političkih znanosti od 1975. do 1979. u Zagrebu.

Na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu obnašao je niz dužnosti, od predsjednika brojnih komisija, Izvršnog odbora i Savjeta te predstojnika katedre do prodekanu i dekanu. Bio je nositelj predmeta Košarka i Skijanje. Kao predstavnik Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu Blašković je bio dugogodišnji član Internacionalnog udruženja visokih škola za fizičku kulturu AIESEP.

Dobitnik je brojnih sportskih i društvenih priznanja od kojih treba izdvojiti Republičku nagradu za fizičku kulturu 1978. i Državnu nagradu „Franjo Bučar“ za životno djelo 1996. godine. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Milan Blašković preminuo je 23. studenoga 2010. u Zagrebu.

Boris KORENČIĆ

Ragbijski i istaknuti sportski dužnosnik

Boris Korenčić rođen je 11. rujna 1935. u Zagrebu. Pripada drugoj generaciji članova Ragbi kluba Mladost iz Zagreba. Bio je dio momčadi ragbi reprezentacije Jugoslavije na njezinu prvom nastupu u povijesti. Jugoslavenski ragbijski savez je 21. lipnja 1961. uz velike napore uspio organizirati prvi susret državne reprezentacije, a suparnik je bila renomirana amaterska reprezentacija Francuske. Savezi kapetan i trener Boris Blažević uspio je za ovu priliku sakupiti na pripremama u Zagrebu 20 igrača. Jugoslavija je od favoriziranih Francuza izgubila s 13:0, a za reprezentaciju su nastupili hrvatski igrači Boris Korenčić, Vili Gartner, Aleksandar Franceschi, Vladimir Krišković, Branko Marjanović, Branko Štimac i Zdravko Habuš (svi članovi Mladosti) te Željko Dvornik (član splitske Nade). Boris Korenčić više je godina bio član zagrebačke Mladosti, a u dresu ovog kluba osvojio je titulu prvaka Jugoslavije 1958., kao i jugoslavenski kup 1959. i 1961. godine.

Korenčić se 1969. aktivira u radu Jugoslavenskog ragbi saveza, kada postaje predsjednik Stručne komisije i tu dužnost obnaša do 1972. godine. U to vrijeme, odnosno od 1966. do 1973., sjedište Jugoslavenskog ragbi saveza bilo je u Zagrebu. Korenčić je ostavio je veliki trag u sportskom životu grada Zagreba. Posebno je bio aktivan kao cijenjeni pedagog u Školskom sportskom savezu, gdje je uz ragbi ostavio najveći trag. Dobitnik je brojnih sportskih trofeja od kojih treba izdvojiti Trofej Saveza sportova grada Zagreba, koji je dobio 2005. upravo u kategoriji djelovanja u školskom sportu.

Boris Korenčić preminuo je 4. travnja 2018. u Zagrebu.

Aleksandar KRAMARIĆ

Život je posvetio sportu i rekreaciji

Aleksandar Kramarić rođen je 1. travnja 1936. u Mandalini kod Šibenika. U Zagrebu je završio Optičku školu, a 1980. diplomirao je na prvom stupnju Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu, te stekao zvanje višeg organizatora sportske rekreacije.

Zaposlio se u Jugomontaži u Zagrebu 1955., a nakon toga u Savezu za fizičku kulturu općine Črnomerec u Zagrebu na radnom mjestu tajnika za masovni sport. Tu je dužnost obnašao do 1969., kada prelazi u Gradsко sindikalno vijeće Zagreb na radno mjesto tajnika Odbora za odmor i rekreaciju, a kasnije je sekretar u Vijeću za osobni i društveni standard.

U sportu je Kramarić bio aktivan od 1949. godine. Bio je košarkaški reprezentativac Jugoslavije, a aktivno se bavio rukometom i odbojkom. U tijelima fizičke kulture obavljao je niz odgovornih društveno-sportskih dužnosti. Bio je tajnik Sportskog društva Jugomontaža, tajnik i član Izvršnog odbora Sportskog društva Trešnjevka, član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Zagreba i Saveza za sport i rekreaciju Partizan iz Zagreba, a obavljao je i dužnost predsjednika Saveza za sportsku rekreaciju Partizan u Novom Zagrebu. Bio je i član sekretarijata Sekcije za fizičku i tehničku kulturu SSRNH u Zagrebu.

Kramarić je jedan od osnivača SIZ-ova fizičke kulture i odmora i rekreacije u općini Novi Zagreb. Volonterski je obnašao dužnost tajnika USIZ-a odmora i rekreacije Grada Zagreba.

Aleksandar Kramarić preminuo je 3. svibnja 1994. u Zagrebu.

Stipan MAROVIĆ

Život posvećen sportu i društvenom radu

Stipan Marović rođen je 12. svibnja 1949. u Potravlju kod Sinja. Završio je gimnaziju u Sinju i diplomirao na Pravnom fakultetu u Splitu te Visokoj ekonomskoj školi u Splitu. Od 1973. do 1974. bio je predsjednik Saveza studenata Hrvatske, a od 1974. do 1977. predsjednik Saveza omladine Hrvatske.

Marović je bio potpredsjednik Organizacijskog odbora za pripremu Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu 1984. godine. Također je bio zamjenik predsjednika državne delegacije Jugoslavije, kao član SR Hrvatske na Olimpijskim igrama u Montrealu 1976. godine.

Od 1978. do početka 1983. bio je generalni direktor Studentskog centra Sveučilišta u Zagrebu. U tom razdoblju izgrađeni su novi smještajni paviljoni, Studentsko naselje na Savi, Kulturni centar na Savi i osnovan Radio 101, prvi nezavisni radio u Hrvatskoj.

Od 1983. do 1992. bio je potpredsjednik Kemijskog kombinata Chromos, vodeće polubazne i preradivačke kemijske industrije na jugoistoku Europe. Za uspješnu realizaciju projekta poslovne zgrade Kemijskog kombinata Chromos dodijeljeno mu je priznanje najvišeg tijela SOUR-a Chromos.

Kao dragovoljac Domovinskog rata 1991. odlikovan je Spomenicom Domovinskog rata. Od 1993. suvlasnik je obiteljske tvrtke Stimar d.o.o., koja se bavi investicijskim savjetovanjem i vodenjem investicija.

Žarko RADOŠ

Uspješni gospodarstvenik s brojnim volonterskim dužnostima u sportu

Žarko Radoš rođen je 30. kolovoza 1952. u Strmici kod Knina. U rodnom mjestu završio je osnovnu školu, a potom odlazi u Zagreb gdje završava srednju školu i diplomira na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Po završetku školovanja radio je na poslovima u SOUR-u Rade Končar, a najviše je proveo na dužnosti Rukovodioca za kadrovske i opće poslove Radnih zajednica SOUR-a Rade Končar. Nakon 25 godina provedenih u Končaru, Radoš je bio izvršni direktor u poduzeću Zepter International u Poljskoj, a zatim i generalni direktor Zeptera u Ukrajini. Poslije je osnovao svoja poduzeća koja su se bavila uslugama u turizmu i zastupanjem stranih kompanija za Hrvatsku. Najviše za Poljsku i Rusiju, iako je radio i s kompanijama iz cijelog svijeta.

Radoš je cijeli život posvetio i sportu, sve na dragovoljnoj osnovi. Bio je predsjednik Saveza školskih sportskih društava Grada Zagreba, predsjednik Saveza za fizičku kulturu Zagreba, predsjednika USIZ-a fizičke kulture Zagreba, a potom i Republičke samoupravne interesne zajednice Hrvatske te član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije. Bio je i višegodišnji član uprave Košarkaškog kluba Cibona.

Univerzijada koja je održana u Zagrebu 1987. ima posebno mjesto u njegovoj sportskoj karijeri. Radoš je pokretač i član Inicijativnog odbora za kandidiranje i organizaciju Univerzijade. Kada je odlučeno da će se Univerzijada održati u Zagrebu, Radoš je bio član Organizacijskog odbora za područje Trešnjevke.

Ivan BOROVAC

Istaknuti dužnosnik sporta i fizičke kulture

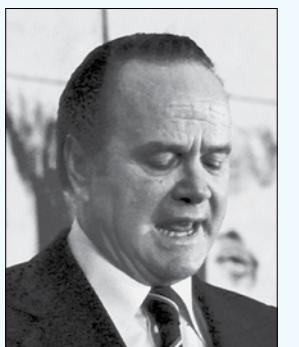
Ivan Borovac rođen je 14. srpnja 1942. u Balincima (općina Podravska Slatina). Osnovnu školu i Školu učenika u privredi (grafički smjer) završio je u Osijeku. Zaposlio se 1958. u poduzeću Litokarton, da bi nedugo potom upisao Višu grafičku školu u Zagrebu, gdje je diplomirao 1971. godine. Za vrijeme studija ne napušta posao u Litokartonu, da bi vrlo brzo postao pomoćnik direktora analitičkog sektora. U veljači 1978. Borovac je imenovan direktorom NIRO Glas Slavonije.

Još kao mladi radnik Litokartona bio je aktivan igrač u momčadi Nogometnog kluba Grafičar od 1959. do 1967. godine. Nakon toga ostaje u klubu, uključuje se u rad Izvršnog odbora kluba, a od 1971. do 1979. obnaša dužnost tajnika NK Grafičar. Na toj dužnosti zatiču ga promjene do kojih dolazi u oblasti fizičke kulture osnivanjem samoupravnih interesnih zajednica.

Usvajanjem Zakona o fizičkoj kulturi 1974. uspostavljaju se novi društveno-ekonomski odnosi u sportu, osnivaju se samoupravne interesne zajednice fizičke kulture. Na konstituirajućoj sjednici SIZ-a fizičke kulture općine Osijek u ožujku 1975. Borovac je izabran za prvog predsjednika, a samo nekoliko mjeseci kasnije, 9. srpnja 1975. u Zagrebu, izabran je za prvog predsjednika Skupštine Republičke samoupravne interesne zajednice fizičke kulture s mandatom od četiri godine.

Nakon isteka mandata predsjednika 1979., Skupština Republičkog SIZ-a fizičke kulture izabrala ga je za člana Izvršnog odbora i na toj se dužnosti nalazio do 1982. godine. Pored mnogih društvenih obveza Borovac je bio i delegat u Skupštini općine Osijek te predsjednik Poslovne zajednice izdavača novina Jugoslavije.

Ivan Borovac preminuo je 23. siječnja 1990. u Osijeku.

Zvone MORNAR

Legenda hrvatskog sportskog novinarstva

Pero SPLIVALO

Razvoj nogometa u Hrvatskoj bio mu je na prvom mjestu

Zvone Mornar rođen je 5. veljače 1920. u Kaštel Novom. Nakon završetka gimnazije polazio je Vojnu akademiju i od 1941. je pripadnik prve generacije domobranih časnika, te je sve do 1945. kao poručnik i natporučnik nastavnik u vojnim učilištima u Zagrebu, Varaždinu i Slavonskom Brodu.

Sportskim novinarstvom bavi se od 1945. učeći od Miroslava Habuneka i Žarka Susića u *Ilustriranim fiskulturnim novinama*, preteći *Narodnog sporta* i *Sportskih novosti*. Bio je reporter, pa urednik nogometne rubrike, od 1957. do 1972. zamjenik glavnog urednika, od 1972. do umirovljenja 1984. glavni i odgovorni urednik, a od 1976. do 1984. i direktor Sportskih novosti.

Mornar je pratilo mnoge sportove, izvještavao sa svih strana svijeta, ali ga brojni čitatelji zacijelo ponavljajuše pamte kao kroničara, analitičara i komentatora nogometnih zbivanja. Od 1954. do 1998. objavio je oko 9000 kolumni, izvještavao sa šest olimpijskih igara (1960., 1964., 1968., 1972., 1976. i 1980.), sa svjetskih prvenstava u nogometu, gimnastici, stolnom tenisu te s europskim prvenstvima u plivanju i vaterpolu. Autor je ili koautor više publikacija i knjiga. Od 1950. do 1971. bio je predsjednik Sekcije sportskih novinara Hrvatske, od 1971. do 1974. predsjednik Udrženja sportskih novinara Jugoslavije, a šest puta je između 1965. i 1974. predstavljaо državnu udrugu na kongresima AIPS-a. Među brojnim dobivenim nagradama, najvrjednije su Republička nagrada fizičke kulture 1962., Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1970., Zlatno pero Društva novinara Hrvatske, Nagrada SFKH-a „Milan Milanović“ za životno djelo, Orden zasluga za narod sa srebrnim zracima, Nagrada „Otokar Keršovani“ za životno djelo i Diploma časti Međunarodnog odbora za fair play UNESCO-a.

Zvone Mornar preminuo je 7. siječnja 2008. u Zagrebu.

Pero Splivalo rođen je 18. studenoga 1920. u Jelsi. Aktivan je sudionik antifašističke borbe, a nakon Drugog svjetskog rata dolazi na školovanje u Split i odmah se uključuje u rad sportskih organizacija. Splivalo je aktivno sudjelovao u pripremi osnivačke skupštine Fiskulturnog društva Jadran u Splitu 10. listopada 1945. u kojem su djelovale sljedeće sekcije: kulturno-prosvjetna, za tjelesno-žabu, plivačka, vaterpolska, za skokove u vodu, lakoatletska, za sportske igre, stolnotenička, planinarska, skijaška, kuglačka i šahovska, a na kojoj je izabran za člana Nadzornog odbora.

Osnivačka skupština Oblasnog odbora FISAH-a za Dalmaciju održana je u Splitu 28. travnja 1946., a Splivalo je izabran u Oblasni odbor gdje je postao referent fiskulturnih aktivnosti. Zbog nedostatka kadrova Splivalo već u ljetu 1946. odlazi u Zagreb, gdje je biran u najuže rukovodstvo FISAH-a. Splivalo je do kraja života bio vrlo aktivna u sportu, obnašao brojne dužnosti kako u sportskim savezima tako i u Savezu za fizičku kulturu Hrvatske i Jugoslavije.

Najznačajnije razdoblje u sportskoj dužnosničkoj karijeri Pere Splivala je ono od 1959. do 1965. kada je bio predsjednik Nogometnog saveza Hrvatske. Splivalo je puno doprinio popularizaciji i masovnosti nogometa u Hrvatskoj, posebno u radu s mlađim uzrastima kao preduvjetu razvoja kvalitete nogometa. Za njegova mandata izgrađena su mnoga nogometna igrališta diljem Hrvatske i stvorene pretpostavke za što kvalitetniji razvoj nogometa u Hrvatskoj.

Pero Splivalo preminuo je 27. siječnja 2004. u Zagrebu.

Zlatko PASARIĆ

Veslački trener i sudac te svestrani sportski djelatnik

Zlatko Pasarić rođen je 24. svibnja 1940. u Dubrovniku. Po zanimanju je inženjer elektrotehnike. Osobni doprinos u sportu dao je najviše u veslanju i streljaštvu. U sportu je bio aktivan od učlanjenja u Veslački klub Jadran iz Rijeke u rujnu 1955. godine. Nastupao je na prvenstvima Hrvatske i Jugoslavije.

Pasarić 1966. započinje trenerski rad s mlađim veslačima Jadrana i obnaša razne dužnosti u upravnim tijelima u klubu, čiji je bio i predsjednik. Bio je više navrata izbornik juniorske veslačke reprezentacije Jugoslavije s kojom je nastupao na svjetskim prvenstvima. Ispit za veslačkog suca Pasarić je položio 1967. i studio je na osam svjetskih prvenstava te na Olimpijskim igrama 1984. u Los Angelesu i 2000. u Sydneyju.

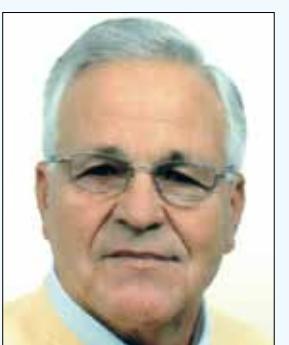
Zlatko Pasarić bio je član organizacijskog odbora svjetskih prvenstava u veslanju u Zagrebu i Bledu, Mediteranskih igara 1979. u Splitu, Univerzijade 1987. u Zagrebu i Vojnih igara 1999. u Zagrebu. Od 1980. do 1988. bio je član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske, a u mandatnom razdoblju 1981. – 1982. i predsjednik. Bio je član predsjedništva i Izvršnog odbora Saveza za fizičku kulturu Rijeke u više mandatnih razdoblja, a u razdoblju 1983. – 1984. i predsjednik. Od 1985. do 1989. bio je član Savjeta sportskog dnevnog lista *Sportske novosti*.

U više navrata bio je član upravnih tijela Veslačkog saveza Hrvatske, predsjednik Nadzornog odbora VSH-a, a obnašao je i dužnost predsjednika Streljačkog saveza Primorsko-goranske županije, člana Republičkog streljačkog vijeća i člana Izvršnog odbora Hrvatskog streljačkog saveza.

Za svoj rad dobio je brojna priznanja iz streljačkog i veslačkog sporta te Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“ 2001. godine. Godine 2022. dobio je posebno priznanje za dugogodišnji rad u sportu Grada Rijeke. Dugi niz godina kao veteran je nastupao na streljačkim natjecanjima.

Edo ROJE

Cijeli život posvetio je veslanju

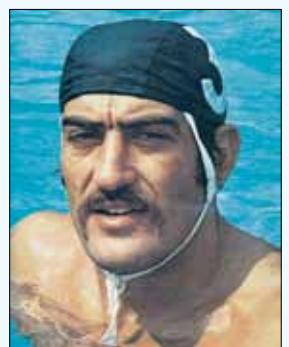
Edo Roje rođen je 2. listopada 1937. u Splitu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Splitu, a diplomirao na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U sport se uključio u Veslačkom klubu Mornar kao dječak od 15 godina za vrijeme srednje škole. Prve značajnije sportske rezultate Roje je ostvario u juniorskem osmercu s kojim je osvojio prvenstvo Jugoslavije 1954. godine.

Nakon osvajanja prvenstva cijela posada osmerca odlazi u Zagreb na studij jer u Splitu u to vrijeme nema mogućnosti pohađanja visokih škola. Po završetku Ekonomskog fakulteta vraća se u Split gdje je aktivan u stručno-tehničkom praćenju kluba. Godinu dana Roje je bio i predsjednik Veslačkog kluba Mornar.

Kao predstavnik Mornara bio je predstavnik u Izvršnom odboru Veslačkog saveza Jugoslavije, da bi potom postao tajnik Veslačkog saveza Jugoslavije na mandat od četiri godine. Sjedište Veslačkog saveza Jugoslavije tada je bilo u Splitu.

Roje je i veslački sudac, a sudjelovao je i u organizaciji VIII. Mediteranskih igara održanih 1979. u Splitu kao član Odbora za veslanje, čija su se natjecanja odvijala u Šibeniku.

Ozren BONAČIĆ

Olimpijski pobjednik i šest puta na krovu Europe

Ozren Bonačić rođen je 5. siječnja 1942. u Zagrebu. Kao šestogodišnji dječak počeo je vježbati plivanje, a s 15 je otišao među vaterpoliste. Cijelu igračku karijeru proveo je u zagrebačkoj Mladosti, samo je na 10 dana – tadašnja su pravila to dopuštala – posuđen 1964. Partizanu, s kojim je u Zagrebu osvojio Kup prvaka europskih zemalja. S Mladostom je četiri puta bio pobjednik Kupa prvaka: 1967., 1968., 1969. i 1972., kao i pobjednik Kupa kupova i osvajač Europskog superkupa 1976. godine. Prvak Jugoslavije bio je s Mladostom 1964., 1967., 1969. i 1971. godine. S istim klubom osvojio je Zimsko prvenstvo Jugoslavije 1960., 1961., 1962. i 1964. godine.

Za reprezentaciju Jugoslavije nastupio je 275 puta. Četiri puta zaigrao je na Olimpijskim igrama. U Tokiju 1964. osvojio je srebrnu medalju, četiri godine kasnije u Meksiku i zlatnu, dok je u Münchenu 1972. i Montrealu 1976. ostao bez odličja. U riznicu ima tri brončane medalje s europskih prvenstava 1966. iz Utrecha, 1970. iz Barcelone i 1974. iz Beča, kao i broncu sa Svjetskog prvenstava 1973. u Beogradu. Osvojio je zlatne medalje na Mediteranskim igrama 1967. u Tunisu i 1971. u Izmiru, a srebro 1975. u Alžiru. Bio je proglašen najboljim braničem na svijetu, a zatim i najboljim centrom.

Nakon igračke karijere s diplomom višeg sportskog trenera stečenom na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu odmah je sjeo na trenersku klubu. Jednu sezonu vodio je juniore Mladosti, a 1979. preuzeo je prvu momčad, s kojom je osvojio titule prvaka Hrvatske 1996., 1997., 1999., 2003. i 2008., a Kup Hrvatske 1998. Osvojio je i Kup prvaka i europski Superkup 1996 te Kup kupova 1999. godine.

S kranjskim Triglavom osvojio je Mediteranski kup 2000. i naslov slovenskog prvaka te osvajača kupa 2001. godine. Trenirao je vaterpoliste zagrebačkog Medveščaka, riječkog Primorja i talijanske Brescie, a bio je i izbornik slovenske reprezentacije.

Godine 1978. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu za životno djelo.

Ozren Bonačić je 1996. odlikovan ordenom Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara, 2011. dobio je i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a 2004. dodijeljena mu je i Nagrada „Matija Ljubek“ za životno djelo.

Josip SELEŠ

Agronom i istaknuti dužnosnik konjičkog sporta

Josip Seleš rođen je 9. ožujka 1942. u Peterancu kod Koprivnice. Završio je srednju poljoprivrednu školu u Križevcima i Agronomski fakultet u Zagrebu kao agronom stočar. S nepunih 26 godina bio je generalni direktor kombinata u Podravini, nakon čega je bio poljoprivredni inspektor i prvi put se susreće s licenciranjem pastuha.

Zdravko Marušić ga 1974., kao mlađog stručnjaka, predlaže za predsjednika Konjičkog saveza Hrvatske. Tada su konjički savez činila četiri konjička kluba u Zagrebu, Đakovu, Vinkovcima i Karlovcu. Iste godine imenovan je na profesionalnu dužnost predsjednika Izvršnog vijeća Zajednice općina Bjelovar. Uz tu funkciju, koja je trajala osam godina, obnašao je punih 14 godina i dužnost predsjednika Konjičkog saveza Hrvatske. Jedan je mandat bio i član predsjedništva Konjičkog saveza Jugoslavije, kojim je tada predsjedavao legendarni Alkarski vojvoda general Bruno Vučetić.

Upravo je Seleš najzaslužniji za održavanje konjičkih natjecanja u sklopu Mediteranskih igara u Splitu 1979. godine. Sudjelovao je i u organizaciji dva Svjetska konjička kupa u Zagrebu, kao i velikog niza lokalnih konjičkih turnira, te osnovao više konjičkih klubova diljem Hrvatske.

Celestin SARDELIĆ

Politički reformist i istaknuti sportski dužnosnik

Celestin Sardelić rođen je 26. studenoga 1944. u Zagrebu. U Blatu na Korčuli pohađao je osnovnu školu, a studirao je na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje je diplomiраo sociologiju i filozofiju.

Obnašao je razne dužnosti u odborima Saveza komunista Hrvatske na sveučilištu, u gradu Zagrebu i Centralnom komitetu. Bio je i zamjenik ministra znanosti SR Hrvatske.

Sardelić je bio jedan od vođa reformske struje SKH koja se izborila za raspisivanje prvih demokratskih izbora u SR Hrvatskoj i na poznatoj sjednici CK SKJ 11. rujna 1989. u Beogradu se su protstavila agresivnoj politici Slobodana Miloševića.

U samostalnoj Hrvatskoj Sardelić je obnašao veleposlaničku dužnost u Sloveniji od 2000. do 2004., nakon čega je bio u upravi Croatia osiguranja.

U hrvatskom sportu Sardelić je obnašao brojne dužnosti. Između ostalog, bio je predsjednik HAVK Mladost iz Zagreba i predsjednik Hrvatskog vaterpolorskog saveza.

Celestin Sardelić preminuo je 16. kolovoza 2009. u Prižbi na otoku Korčuli. Iste je godine posmrtno odlikovan Redom hrvatskog pletera za osobit doprinos razvitku i ugledu Republike Hrvatske i dobrobit njezinih građana.

Damir DUMANIĆ

Istaknuti dužnosnik ragbija i Mediteranskih igara u Splitu

Damir Dumanović rođen je 18. prosinca 1935. u Splitu. Nakon završetka osnovne škole i gimnazije u rodnom gradu diplomirao je na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, stekavši zvanje diplomiranog inženjera građevinarstva.

Bio je direktor splitskog poduzeća PIS, član Izvršnog odbora Mediteranskih igara održanih u Splitu 1979. i generalni direktor direkcije MIS-a.

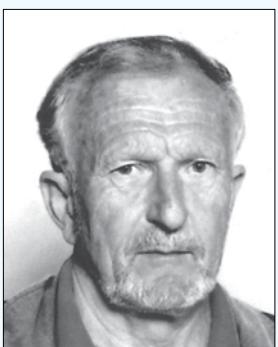
Kada je Skupština Ragbi saveza Jugoslavije, održana u Splitu 15. rujna 1973., donijela odluku da se sjedište Saveza prebaci u Split, za predsjednika je izabran Dumanović koji na toj dužnosti ostaje do 1991. i razdruživanja Hrvatskog ragbi saveza od Ragbi saveza Jugoslavije.

Najviše zaslugom Damira Dumanovića, uz svesrdnu pomoć Mihovila Radje i Siniše Tartaglie, ragbi je bio uvršten u program Mediteranskih igara u Splitu. Njegovi uspješni kontakti s predstavnicima Međunarodne ragbijarske federacije, gdje je Dumanović bio član Upravnog savjeta, a posebno korektni odnosi sa Savezom za fizičku kulturu Jugoslavije, omogućili su Ragbi savezu Jugoslavije značajan tretman u okvirima ovih važnih institucija.

Kada je 1983. Ragbi savez Jugoslavije prvi put imao svog predstavnika u Konferenciji Jugo-slavenskog olimpijskog odbora, to je bio upravo Dumanović, koji je na toj dužnosti ostao do 1991. godine.

Dumanović je u ragbiju bio aktivan i u rodnom gradu, gdje je jedno vrijeme bio član uprave Veteranskog ragbi kluba Ragbi 59. Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1985.

Damir Dumanović preminuo je 21. srpnja 1994. u Zagrebu.

Mihajlo ŠVIDERSKI

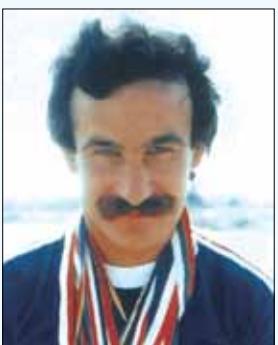
Sportski pedagog, svestrani sportaš i dužnosnik

Mihajlo Šviderski rođen je 18. travnja 1936. u Slavonskom Brodu. Osnovnu školu završio je u rodnom mjestu, pet razreda gimnazije u Slavonskoj Požegi, a Učiteljsku i Višu pedagošku školu u Zagrebu, gdje je i diplomirao na Fakultetu za fizičku kulturu i završio poslijediplomski studij. Dočasno na školovanje u Zagreb aktivno vježba u Društvu za tjelesni odgoj Zagreb I, igra nogomet u NK Borac, a aktivan je i u nekim drugim sportskim organizacijama.

Kao nastavnik je počeo raditi u Kutini, a zatim u Savezu za fizičku kulturu Hrvatske kao stručni tajnik. Bio je izvanredni predavač na Filozofskom fakultetu i Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu. Odmah nakon završetka Drugog svjetskog rata organizirano se uključuje u pokret fizičke kulture u Slavonskom Brodu i Požegi. Posebno je značajan njegov doprinos u razvoju i unaprjeđenju fizičke kulture u Kutini. Uz nastavnički rad je i aktivna vježbač, igrač, sudac, trener te društveni i stručni radnik u nogometu, rukometu, stolnom tenisu, gimnastici u Društvu za tjelesni odgoj Partizan te Savezu sportova kotara Kutina.

Sudjeluje i u osnivanju Saveza za fizičku kulturu i Društva pedagoga fizičke kulture općine Zaprešić, član je predsjedništva Kajakaškog saveza Hrvatske od 1977. do 1985., kao i predstavnik u Kajakaškom savezu Jugoslavije. Bio je član Komiteta za unapređenje sporta Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije. Dobitnik je brojnih sportskih priznanja od kojih treba izdvojiti Republičku nagradu fizičke kulture 1987., kao i Zlatnu značku Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije.

Mihajlo Šviderski preminuo je 24. srpnja 2018. u Zagrebu.

Matija LJUBEK

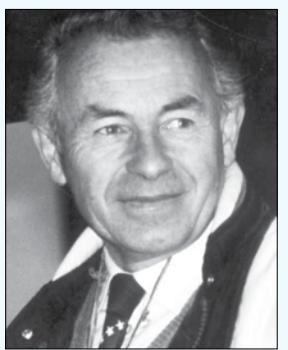
Jedan od najvećih hrvatskih sportaša svih vremena

Matija Ljubek rođen je 22. studenoga 1953. u Belišću. Cijelu karijeru bio je član Kajakaškog kluba Belišće. Na Olimpijskim igrama 1976. u Montrealu Ljubek je osvojio zlatnu medalju na 1000 metara u kanuu jednokleku, kao i broncu na 500 metara, a 1984. u Los Angelesu osvojio je zlatnu medalju na 500 metara u dvokleku i srebro na 1000 metara u dvokleku s Mirkom Nišovićem. Nastupio je i na OI-ju 1980. u Moskvi i 1988. u Seulu. Na svjetskim prvenstvima Ljubek je osvojio ukupno 10 medalja, od toga po četiri zlatne i brončane te dvije srebrne.

Nakon završetka aktivne karijere bio je savjetnik, trener i predsjednik u matičnom KK Belišće. Dugogodišnji je dužnosnik Hrvatskog kajakaškog saveza, a dvije godine bio je i predsjednik. Jedan je od osnivača i potpredsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora. Od listopada 1996. bio je izvršni direktor, a od veljače 1999. direktor multisportskih aktivnosti Hrvatskog olimpijskog odbora. Bio je i prvi predsjednik Odbora za dodjelu Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“.

Najbolji sportaš Jugoslavije bio je 1976., a sportaš Hrvatske u izboru *Sportskih novosti* 1976. i 1982. godine. Odlikovan je državnim odličjem Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara. Po njemu ime nosi kajak i kanu klub iz Zagreba, a i nagrada za životno djelo Hrvatskog olimpijskog odbora. Međunarodni olimpijski odbor mu je 1996. dodijelio posebno priznanje u povodu stogodišnjice modernih olimpijskih igara. Godine 1982. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, a 2000. godine dobio je posthumno Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo.

Matija Ljubek tragično je preminuo 11. listopada 2000. u Valpovu, ni tjedan dana nakon povratka s Olimpijskih igara u Sydneyju na kojima je bio šef Misije HOO-a.

Dražen OŽEG

Legenda varaždinskog i hrvatskog sporta

Dražen Ožeg rođen je 18. listopada 1930. u Varaždinu. Osnovnu školu završio je u Radovanu, a gimnaziju u Varaždinu. Državni fakultet za fiskulturu završio je u Beogradu sa specijalizacijom atletike, dok je dvogodišnji poslijediplomski studij polazio pri Medicinskom fakultetu u Zagrebu.

Specijalizaciju je završio iz metodičke tjelesnog odgoja i atletike za mlade u Pragu na Karlovačkom fakultetu. Od 1955. do 1963. radio je u Gimnaziji Varaždin kao prvi fakultetski obrazovani profesor srednje škole. Od 1963. do umirovljenja 1995. radi na čakovečkoj Pedagoškoj akademiji u školovanju nastavnika tjelesnog odgoja, a kasnije kao viši predavač na školovanju učitelja i odgojiteljica za dječje vrtiće te kao vanjski suradnik na Geotehničkom fakultetu.

Ožeg se aktivno bavio atletikom, rukometom i skijanjem. Bio je treći desetobojac u Jugoslaviji 1954. godine. Dodatno je radio i na školovanju kandidata za trenere atletike, rukometa i nogometa. Od 1955. radio je aktivno kao atletski trener u Varaždinu (AK Sloboda) te povremeno u Nedelišću i Čakovcu. Kroz aktivno razdoblje trenirao je više od 210 atletskih reprezentativaca Hrvatske i 58 reprezentativaca bivše Jugoslavije. Međunarodni je sudac atletike, ali i savezni sudac u rukometu. Sudjelovao je u osnivanju muškog rukometa u Varaždinu te nastupao kao igrač i trener, ali i pripremao nogometne Vartekske kao kondicijski trener. Ožeg je s nekoliko atletskih entuzijasta bio i pokretač varaždinske Novogodišnje utrke 1977., a za svoj rad primio je brojne nagrade i priznanja.

Sudjelovao je na Olimpijskim igrama u Rimu 1960., Münchenu 1972. i Moskvi 1980. kao pratnja atletskoj reprezentaciji.

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1980., a Republičku nagradu za fizičku kulturu 1975.

Ivan GALJER

Jedan od osnivača RK Partizan iz Bjelovara

Ivan Galjer rođen je 19. rujna 1938. u Banjoj Luci. Nakon što mu se obitelj preselila u Bjelovar, tamo je počeo najprije osnovnu školu, a potom i gimnaziju. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nakon staziranja te položenog pravosudnog ispita Galjer je bio sudac, a potom i predsjednik Općinskog suda u Bjelovaru.

Galjer je kao mladić sudjelovao u osnutku u RK Partizan iz Bjelovara. Pripadao je generaciji koja je udarila temelje ovom slavnom rukometnom klubu koji se 1972. vinuo do europskog trona.

Ivan Galjer bio je i predsjednik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske od 1984. do 1985. godine.

Za svoj rad, kojim je svoje veliko znanje i iskustvo prenosi na druge, zasluženo je primio brojna priznanja i nagrade kako općedruštvena tako i ona sportska.

Ivan Galjer preminuo je 24. studenoga 2004. u Bjelovaru.

Božidar STRAJNIĆ

Istaknuti dužnosnik Saveza za fizičku kulturu Hrvatske i Jugoslavije

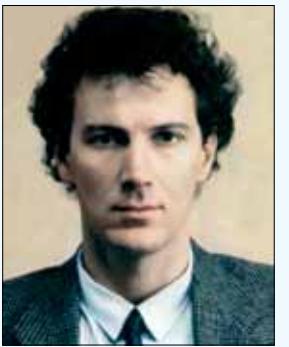
Božidar Strajnić rođen je 1. srpnja 1941. u Dardi. Mukotrpno se školjući, postaje diplomirani ekonomist i kasnije rukovoditelj informatičkog Centra za automatsku obradu podataka općine Osijek.

U osječkom sportu pojavio se šezdesetih godina prošlog stoljeća. Nastupao je za juniore Novogometnog kluba Metalac, a igrao je i za Rukometni klub Elektra. Već sedamdesetih godina inicijator je osnivanja Košarkaškog saveza općine Osijek, u kojem postaje član Izvršnog odbora i prvi predsjednik.

Bogato sportsko iskustvo omogućilo mu je poticanje niza aktivnosti i stvaranje prepostavki za uspjeh košarkaškog sporta u Osijeku. Vjerovao je da su sposobnosti sportaša i znanstvene spoznaje osnovni uvjeti za razvoj fizičke kulture i vrhunskog sporta. S tim uvjerenjima dolazi u predsjedništvo Saveza za fizičku kulturu općine Osijek.

Strajnić je bio i predsjednik Saveza za fizičku kulturu općine Osijek, i to u dva mandata. Članom predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Hrvatske bio je od 1984. do 1988., a već 1985. postaje predsjednik. Bio je i član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije i vodio je delegaciju Hrvatske na susretima Alpe-Jadran.

Božidar Strajnić preminuo je 10. veljače 1990. u Osijeku.

Mihovil NAKIĆ

Olimpijski pobjednik i glavni tajnik Hrvatskog košarkaškog saveza

Mihovil Nakić rođen je 31. srpnja 1955. u Drnišu. Košarku je počeo igrati u Zagrebu, u školi u Sigetu. Natjecati se počeo s 14 godina u Mladosti, a potom nastavio u Industromontaži, čiji dres nosi od 1973. do 1976. godine.

Nakon šest mjeseci studija u SAD-u igra za Cibonu od 1977. do 1987. godine. U deset godina koliko je nosio dres Vukova s Tuškanca bio je jedan od glavnih igrača kada su osvojeni Kup europskih prvaka 1985. i 1986. te Kup europskih kupova 1982. i 1987. godine. Osvojio je i prvenstvo Jugoslavije 1982., 1984. i 1985., kao i kup Jugoslavije 1980., 1981., 1982., 1983., 1985. i 1986. godine.

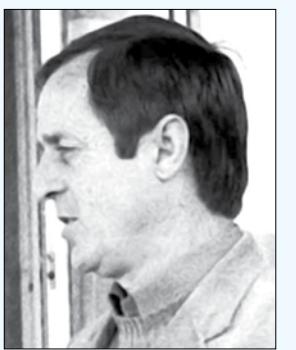
Iz Cibone je u ljetu 1987. otisao u Italiju i pristupio momčadi Fantoni iz Udina, no nakon samo jedne sezone vratio se u Zagreb. Posljednju sezonu u karijeri odigrao je u 1988./1989. u dresu Cibone. Nakić je za Cibonu odigrao 414 utakmica i postigao 4830 koševa.

Za seniorsku reprezentaciju Jugoslavije Mihovil Nakić je od 1975. do 1985. odigrao 94 utakmice i postigao 687 koševa. Na Olimpijskim igrama 1980. u Moskvi osvojio zlatnu medalju, a 1984. u Los Angelesu brončanu. Na Europskom prvenstvu u Italiji 1979. osvojio je također brončanu medalju.

Mihovil Nakić diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Po završetku karijere bio je glavni tajnik Hrvatskog košarkaškog saveza od 1991. do 1996. godine. Poslije toga obnašao je dužnost sportskog direktora Cibone, a od 1997. je sportski veleposlanik Republike Hrvatske pri Vijeću Europe.

Godine 1986. dobio je Republičku nagradu za fizičku kulturu, a 2021. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo. Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“ dobio je 2022. godine.

Dobitnik je odličja Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara za doprinos hrvatskom sportu.

Josip SAMARŽIJA

Član JOO-a i jedan od najvažnijih trenera u povijesti rukometa

Josip Samaržija je rođen 15. veljače 1932. u Hercegovcu nedaleko od Bjelovara. Nakon završetka Fakulteta za fizičku kulturu kao profesor tjelesnog odgoja zaposlio se u školi u Koprivnici. Trenirao je koprivničke rukometnaše, a i sam je igrao za Partizan.

Od Vinka Zembera preuzeo je 1960. vodenje rukometnašica, koje su pod njegovim vodstvom postigle velike uspjehe. U prvoj prvoligaškoj sezoni 1964./1965. Podravka je, nastupajući dio prvenstva pod imenom Partizan, osvojila peto mjesto, da bi nakon toga osvojila dva uzastopna naslova prvaka Jugoslavije. Nakon odlaska iz Podravke 1971., Samaržija je vodio švedsku momčad Lund iz istoimenog grada i somborski ženski rukometni klub Bane Sekulić.

Svakako najznačajnije razdoblje u trenerskoj karijeri Josipa Samaržije je ono koje je proveo kao trener ženske rukometne reprezentacije Jugoslavije. Pod njegovim vodstvom su na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. rukometnašice Jugoslavije osvojile srebrnu medalju, a četiri godine kasnije u Los Angelesu postale i olimpijske pobjednice. Na Svjetskom prvenstvu 1982. u Mađarskoj reprezentativke Jugoslavije osvojile su brončanu medalju.

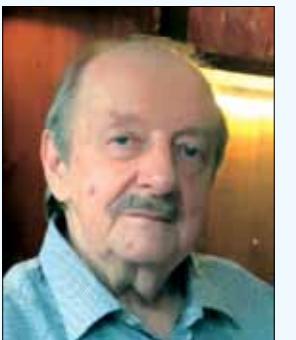
Josip Samaržija Bepo vratio se u Rukometni klub Podravku i Koprivnicu 1989. i klub je vodio do 1994., da bi svoj angažman nastavio je kao savjetnik i sportski direktor kluba.

Za doprinos gradu Samaržija je 1999. primio Nagradu grada Koprivnice.

Josip Samaržija je preminuo 2. srpnja 2001. u Koprivnici.

Vjekoslav KOPRIVNJAK

Sportaš, društveni radnik i jedan od inicijatora Univerzijade '87

Vjekoslav Koprivnjak rođen je 18. svibnja 1946. u Karlovcu, gdje je završio osnovnu školu i maturirao u Gimnaziji dr. Ivan Ribar. Diplomirao je i magistrirao na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Koprivnjak je bio istaknuti politolog, diplomat i publicist. Objavljivao je brojne tekstove u novinama i časopisima. Autor je više knjiga od kojih je najznačajnija pod naslovom *Nacija i emancipacija*. Bio je autor i urednik više zbornika na temu nacije, samoupravljanja i političkog sustava.

Bio je predsjednik Saveza omladine Hrvatske, a obnašao je i brojne dužnosti u organizacijama Saveza komunista Zagreba i Hrvatske. Bio je predsjednik Poslovodnog odbora SOUR-a Vjesnik.

U mladosti je bio aktivan sportaš. Igrao je košarku za Košarkaški klub Željezničar iz Karlovca i rukomet u Rukometnom klubu Polet iz Karlovca. U društveno-sportskoj aktivnosti dao je veliki doprinos izgradnji Sportske dvorane u Karlovcu. Bio je član predsjedništva SFK Zagreba i Hrvatske.

Koprivnjak je bio i član Inicijativnog odbora za organiziranje Univerzijade u Zagrebu, a od 1985. do 1987. bio je član predsjedništva Organizacionog odbora Univerzijade, predsjednik Komisije za organizacijsko-kadrovska pitanja Univerzijade i direktor Press-centra Vjesnik.

Vjekoslav Koprivnjak preminuo je 25. srpnja 2020. u Jakarti (Indonezija), gdje je bio posljednji veleposlanik SFRJ.

Marijan MALOVIĆ

Istaknuti hrvač i suutemeljitelj HOO-a

Marijan Malović rođen je 27. studenoga 1938. u Petrinji. Hrvanjem se počeo baviti kao desetogodišnjak u rodnom gradu. Od 1958. je član hrvačke reprezentacije Jugoslavije, s kojom sudjeluje na svjetskom prvenstvu, balkanskim igrama i drugim natjecanjima. Malović je organizirao škole hrvanja u Zagrebu i u drugim mjestima u Hrvatskoj. Bio je rukovoditelj hrvačkih natjecanja na Mediteranskim igrama 1979. u Splitu te dugogodišnji trener hrvačkih klubova Radnik iz Petrinje i Sljeme iz Zagreba.

Više godina bio je tajnik Saveza za fizičku kulturu Sesveta, član Izvršnog odbora i Komisije za unaprijeđenje sporta i školovanje kadrova Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba, član predsjedništva i tajnik Saveza hrvačkih sportova Hrvatske, predsjednik Stručne komisije Saveza hrvačkih sportova Hrvatske i Jugoslavije.

Malović je bio direktor Sekcije za sport Univerzijade 1987. u Zagrebu i jedan je od zasluznijih za uspjeh tih studentskih igara. Kao član Radne grupe za osnivanje Hrvatskog olimpijskog odbora aktivno je sudjelovao u njegovu utemeljenju i ustroju.

U ime Hrvatskog olimpijskog odbora obavljao je odgovorne poslove na Olimpijskim igrama 1992. u Barceloni i 1996. u Atlanti. Dužnost izvršnog direktora Hrvatskog olimpijskog odbora obavljao je od osnutka HOO-a do 31. listopada 1996., kada odlazi u mirovinu.

Za višegodišnji rad u sportu Malović je dobio brojna priznanja od kojih izdvajamo: Republičku nagradu fizičke kulture Hrvatske 1979., Zlatnu medalju Svjetske hrvačke federacije, Nagradu fizičke kulture grada Zagreba te Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo 1996. godine.

Marijan Malović preminuo je 30. kolovoza 2021. u Zagrebu.

Egon PADOVAN

Ministar i istaknuti vaterpolski dužnosnik

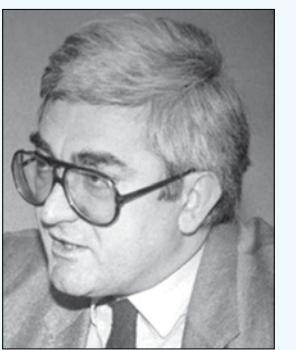
Egon Padovan rođen je 24. srpnja 1941. u Korčuli. Onde je i započeo igračku karijeru u KPK-u koja nije dugo trajala, ali je Padovan vječno ostao uz bazen i vaterpolo. Početkom 70-ih godina prošlog stoljeća bio je i predsjednik KPK-a, koji je vodio u pobedničkoj sezoni Druge lige, kada je KPK izborio nastup u Prvoj saveznoj ligi gdje se zadržao sljedećih 12 godina.

Preseljenjem u Beograd Padovan je ubrzo postao visoki vaterpolski dužnosnik. Tako je od 1986. do 1991. bio predsjednik Vaterpolorskog kluba Partizan. Istodobno je bio i član predsjedništva Vaterpolorskog saveza Jugoslavije odnosno član samog izvršnog tijela te organizacije zadužen uglavnom za financiranje.

Od 1986. do 1989. Padovan je bio ministar u Vladi tadašnje Jugoslavije, a potom čelnik tvrtke Voće Zagreb te do 1991. pomoćnik direktora Jugobanke. Raspadom Jugoslavije vratio se u Hrvatsku, na svoju Korčulu, ali i u Zagreb za koji se još sredinom 80-ih godina angažirao u priključivanju novca za sportsku infrastrukturu za potrebe Univerzijade 1987. godine.

Sin Vitomir bio je vrhunski vaterpolist i osvajač srebrne medalje za Hrvatsku na Europskom prvenstvu u Firenci 1999. godine.

Egon Padovan preminuo je 10. studenoga 2020. u Zagrebu.

Antun ČAPETA

Poslovnu karijeru prekinuo zbog Univerzijade

Antun Čapeta rođen je 8. studenoga 1941. u Zagrebu. Od 1948. do 1953. pohađao je Osnovnu školu Kapitol, a 1960. maturirao je na Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu. Iste godine upisuje Tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu te je na njegovu Kemijsko-tehnološkom odjelu 1965. stekao diplomu inženjera kemije. Profesionalnu karijeru gradio je u Plivi, a uz to je velik dio života posvetio sportu. Kad je grad Zagreb izabran za domaćina Univerzijade '87, prekida svoju karijeru u Plivi da bi se od 1984. posvetio organizaciji ove iznimno važne manifestacije za sportski, ali i kulturni život Zagreba i cijele Hrvatske. Kao potpredsjednik Izvršnog odbora i glavni direktor radne zajednice, rukovodio je radom cijelog profesionalnog tima, koordinirao pripreme, organiziranje i provedbu te završne aktivnosti integralnog projekta Univerzijada '87 Zagreb.

Čapetin društveni angažman u području sporta započeo je 1979., kada je postao član predsjedništva te potom i predsjednik USIZ-a fizičke kulture grada Zagreba te član Izvršnog odbora i predsjednik RSIZ-a fizičke kulture Hrvatske. Od 1982. do 1986. bio je član Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu i predsjednik Odbora za fizičku i tehničku kulturu.

Tijekom priprema za Univerzijadu postaje član predsjedništva te potom i predsjednik Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba. Po završetku Univerzijade nastavio je svoju profesionalnu karijeru u Plivi, najprije kao savjetnik generalnog direktora, te potom kao direktor Zajedničkih poslova. Tijekom 1991. i 1992. kao zamjenik rukovoditelja provodio je obrambene pripreme i koordinirao Krizni štab Plive.

Za svoj društveni angažman u sportu primio je Nagradu grada Samobora te Nagradu fizičke kulture grada Zagreba. Od 2005. do 2009. djelovao kao posebni savjetnik predsjednice Skupštine grada Zagreba.

Antun Čapeta preminuo je 11. rujna 2013. u Zagrebu.

Sanda DUBRAVČIĆ-ŠIMUNJAK

Jedina Hrvatica koja je upalila olimpijski plamen

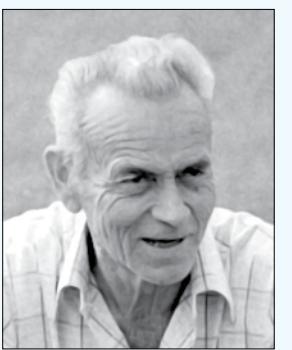
Sanda Dubravčić-Šimunjak rođena je 24. kolovoza 1964. u Zagrebu. Diplomirala je, magistrirala te doktorirala medicinu. Sa šest godina je krenula na prvo državno prvenstvo. Na prvom juniorskom Svjetskom prvenstvu 1976. u Megeveu bila je sedma, a nastupila je u karijeri na osam europskih i šest svjetskih prvenstava u klizanju.

Rezultat karijere ostvarila je na Europskom prvenstvu u Innsbrucku 1981., osvojivši srebrnu medalju. Bila je to prva medalja za umjetničko klizanje u Hrvatskoj. Nastupila je na Zimskim olimpijskim igrama 1980. u Lake Placidu, zauzevši 11. mjesto, te četiri godine kasnije u Sarajevu, gdje je bila 10., a imala je i čast upaliti olimpijski plamen na otvaranju Igara.

Dubravčić je bila članica Izvršnog odbora Hrvatskog olimpijskog odbora te šefica hrvatske delegacije 1992. na Zimskim olimpijskim igrama u Albertvilleu i u Lillehammeru 1994. godine. Od prosinca 1998. jedna je od sedam medicinskih savjetnica Svjetske klizačke federacije.

Sanda Dubravčić zasigurno je prva dama zagrebačke Zlatne piruete. Osam puta je nastupila i osam puta stajala na pobjedičkom postolju, pri čemu pet puta na onom najvišem. Već godinama je u Organizacionom odboru Zlatne piruete.

Dobitnica je brojnih sportskih i društvenih priznanja, a u izboru *Sportskih novosti* 1981. proglašena je najboljom jugoslavenskom i hrvatskom sportašicom.

Zdenko KUZMANIĆ

Istaknuti atletičar, trener i atletski dužnosnik

Zdenko Kuzmanić rođen je 30. prosinca 1926. u Jesenicama kod Splita. S roditeljima se 1927. preselio u Karlovac, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Već 1935. postao je član sokolskog podmlatka. Poslije Drugog svjetskog rata se po potrebi činovničke službe našao u Vojniću gdje se uključio u rad i djelovanje tamošnjeg omladinskog sportskog aktiva. S nekolicinom suradnika 1948. osnovao je Nogometni klub Petrova gora, u kojem je i igrao do 1949. godine.

Budući da mu je stalno mjesto boravka bio Karlovac, 1947. postao je djelatni član atletske sekcije Sportskog društva Udarnik, a od 1949. i član Konjičkog kluba Karlovac. Od 1949. do 1959. u Atletskom klubu Željezničar iz Karlovca nastupao je u više disciplina i bio prvak Hrvatske i Jugoslavije u troskoku. Na prvenstvu Međunarodnog sportskog saveza željezničara u Malmöu 1957. je kao predstavnik željezničara Jugoslavije postigao europski rekord u troskoku i osvojio prvo mjesto. Kuzmanić 1959. prelazi u Atletski klub Dinamo iz Zagreba, gdje nastupa do 1961. kada se vraća u Željezničar iz Karlovca gdje je 1963. završio s aktivnim natjecanjima. Iste godine izabran je za tehničkog referenta Željezničara, a nakon trenerskog tečaja bio je trener tog kluba sve do 1989. godine.

Kuzmanić je bio predsjednik Atletskog saveza Hrvatske od 1984. do 1989., član predsjedništva Atletskog saveza Jugoslavije i tajnik Atletskog saveza Hrvatske od 1989. godine.

Kuzmanić je dobio brojna sportska i društvena priznanja: zlatne medalje s poveljom Auto-moto saveza Jugoslavije, dva priznanja Vijeća Narodne tehnike i AMS Hrvatske, brončane i srebrne plakete Atletskog saveza Jugoslavije, zlatne plakete Belgijске atletske federacije...

Dobio je Trofej Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1975.

Zdenko Kuzmanić preminuo je 14. prosinca 1990. u Karlovcu.

Boris LALIĆ

Gospodarstvenik, košarkaš i košarkaški dužnosnik

Boris Lalić rođen je 4. siječnja 1940. u Splitu. Klasičnu gimnaziju završio je u Zagrebu, gdje je na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu diplomirao je 1964. godine.

Igrao je košarku u Lokomotivi od 1952. do 1965. godine. Tijekom 1962. i 1963. devet je puta nastupao za seniorsku reprezentaciju Jugoslavije. Osvojio je brončanu medalju na Mediteranskim igrama 1963. godine. Po završetku igračke karijere preko 40 godina, sve do prosinca 2010., bio je član uprave kluba. Uz aktivnosti u svom matičnom klubu obavlja je i brojne funkcije u košarci. Bio je glavni tajnik i predsjednik Izvršnog odbora Eurobasketa '89 u Zagrebu. Obnašao je funkcije predsjednika Košarkaškog saveza Zagreba, člana predsjedništva Košarkaškog saveza Hrvatske, člana predsjedništva Košarkaškog saveza Jugoslavije, predsjednika Natjecateljske komisije KSJ te predsjednika Udrženja klubova saveznih liga KSJ. Na saboru Hrvatske košarke u studenome 1991. izabran je za prvog predsjednika novoosnovanog Hrvatskog košarkaškog saveza. Od 1994. do 2014. bio je član je Izvršnog biroa FIBA Europe, a od 2002. do 2006. bio je na dužnosti dopredsjednika FIBA Europe. Od 2006. do 2014. bio je predsjednik Tehničke komisije FIBA Europe, a od 1988. do 2010. bio je tehnički delegat FIBA-e na međunarodnim utakmicama.

Dobitnik je odlikovanja Reda Danice Hrvatske s likom Blaža Lorkovića, Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 1993. i Medalje Grada Zagreba 2006. godine.

Emil HOFMAN

Istaknuti kineziolog i sportski pedagog

Emil Hofman rođen je 1. kolovoza 1940. u Karlovcu. U sportskoj karijeri bavio se atletikom – trčanjem preko prepona, skokom s motkom i desetobojem. Pet je puta nastupao za reprezentaciju Jugoslavije do 20 godina, tri puta osvajao naslov prvaka bivše države, a više puta bio je prvak Hrvatske.

Akademski status stekao je na Fakultetu za fizičku kulturu (danas Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu), gdje je i doktorirao 1980. u području kineziologije. Obnašao je i dužnost dekana Kineziološkog fakulteta.

Hofman je bio zagovornik sportskih susreta mladih, pa se posebno angažirao u projektu Igara Radne zajednice Alpe-Jadran. Bio im je pokretač i dugogodišnji organizator. Dokazao se i kao vrijedan sportski suradnik u organizaciji brojnih velikih sportskih priredbi kojima je Hrvatska bila domaćin.

U svojstvu člana Izvršnog odbora Hrvatskog športskog saveza 1990. i 1991. sudjelovao je i u osnivanju Hrvatskog olimpijskog odbora. U dva četverogodišnja mandata bio je član predsjedništva Zagrebačkog atletskog saveza, a od 1986. do 1991. i predsjednik Stručnog savjeta Hrvatskog atletskog saveza.

Dobitnik je Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2006. i Nagrade „Matija Ljubek“ 2004. godine. Nositelj je zvanja zasluznog pedagoga fizičke kulture, najvišeg priznanja Saveza pedagoške fizičke kulture Hrvatske, danas Kineziološkog društva Hrvatske.

Emil Hofman preminuo je 21. prosinca 2018. u Zagrebu.

Ivan KERN

Inicijator osnivanja Hrvatskog olimpijskog odbora

Ivan Kern rođen je 2. prosinca 1935. u Slavonskom Brodu. Završio je Pravni fakultet u Zagrebu. U vrijeme školovanja i studija aktivno se bavio košarkom, plivanjem i vaterpolom. Kao sportski dužnosnik bio je na čelu više sportskih saveza i organizacija.

Kern je bio predsjednik Saveza organizacija za fizičku kulturu općine Slavonski Brod, predsjednik Kajakaškog saveza Hrvatske od 1981. do 1983. i posljednji predsjednik Hrvatskog športskog saveza od 1990. do 1991. godine. Kern je bio i predsjednik Hrvatskog rukometnog saveza te predsjednik Nadzornog odbora Hrvatskog kajakaškog saveza.

Najznačajnija uloga u dužnosničkoj karijeri Ivana Kerna je predsjedavanje Hrvatskim športskim savezom od 1990. do 1991., kao pravnim sljednikom Saveza za fizičku kulturu Hrvatske. Tako je 5. lipnja 1991. Izvršni odbor Hrvatskog športskog saveza donio odluku o imenovanju Inicijativnog odbora za osnivanje Hrvatskog olimpijskog odbora, a na čelu Inicijativnog odbora nalazio se upravo Kern. Kern je predsjedavao i osnivačkom skupštinom Hrvatskog olimpijskog odbora 10. rujna 1991., a u pripremi za osnivačku skupštinu za *Sportske novosti* je 6. kolovoza 1991. izjavio: „Naš je cilj vidjeti Hrvatsku predstavljenu među mnogobrojnim nezavisnim državama na Olimpijskim igrama. Dakako da ta težnja ima i svoju cijenu, koju hrvatski sport i sportaši moraju platiti.“

Ubrzo nakon toga, Hrvatski Športski savez obavijestio je predsjedništvo Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije i Jugoslavenski olimpijski odbor da se povlači iz spomenutih institucija, što su navedeni osudili kao zloupotrebu sporta u političke svrhe.

Ivan Kern preminuo je 18. travnja 2018. u Zagrebu.

Od osnutka Hrvatskog olimpijskog odbora 1991. do današnjih dana

Osnivači, članovi Vijeća, Nadzornog odbora i Etičkog povjerenstva Hrvatskog olimpijskog odbora 1991. – 2023.

Predsjednici Nacionalnog vijeća za sport od 2010.

Od osnutka

Hrvatskog olimpijskog odbora 1991. do današnjih dana

HRVATSKI OLIMPIJSKI ODBOR 1991. – 2023.

Članovi Radne grupe Hrvatskog športskog saveza za pripremu osnivanja Hrvatskog olimpijskog odbora imenovani na sjednici Izvršnog odbora Hrvatskog športskog saveza 5. lipnja 1991.:

Ivan Kern – predsjednik

Vladimir Findak – član

Boris Volčanšek – član

Slavko Podgorelec – član

Marijan Malović – član

Tajnik Radne grupe – Zvonimir Šemper

OSNIVAČI I PRVI ČLANOVI HOO-a (10. rujna 1991.)

Antun Vrdoljak – Hrvatski atletski savez

Marinko Šišak – Hrvatski badmintonski savez

Osvaldo Vavra – Hrvatski baseball savez

Vlado Juriša – Hrvatski biciklistički savez

Damir Škaro – Hrvatski boksački savez

Ivan Čaklec – Hrvatski gimnastički savez

Marijan Malović – Hrvatski hrvački savez

Ivo Zlatar – Hrvatski hokejski savez

Danimir Matošić – Hrvatski jedriličarski savez

Vlatko Škiljo – Hrvatski judo savez

Dubravko Mataković – Hrvatski kajakaški savez

Zdravko Marušić – Hrvatski konjički savez

Mirko Novosel – Hrvatski košarkaški savez

Bogomir Jambrošić – Hrvatski mačevalački savez

Mladen Vedriš – Hrvatski nogometni savez

Bojan Stranić – Hrvatski odbojkaški savez

Boris Volčanšek – Hrvatski plivački savez

Marijan Flander – Hrvatski rukometni savez

Ivan Helman – Hrvatski savez za dizanje utega

Ivan Hegedüs – Hrvatski savez hokeja na ledu

Sanda Dubravčić-Šimunjak – Hrvatski savez za klizanje i koturaljkanje

Stjepan Križić – Hrvatski savez za skokove u vodu

Josip Kecerin – Hrvatski skijaški savez

Ivo-Goran Munivrana – Hrvatski stolnoteniski savez

Nenad Slukić – Hrvatski streličarski savez

Tomislav Šepec – Hrvatski streljački savez

Stanko Bick – Hrvatski teniski savez

Zdravko Hebel – Hrvatski vaterpolski savez

Zlatko Celent – Hrvatski veslački savez

Drago Marović – Hrvatsko društvo sportskih novinara

Marko Pećina – Sekcija za športsku medicinu Hrvatskog liječničkog zborna

Zlatko Šimenc – Fakultet za fizičku kulturu

VIJEĆE HOO-a 1991. – 1995. (izabrani 10. rujna 1991.) Predsjednik

Antun Vrdoljak

Dopredsjednici

Zdravko Hebel, Mirko Novosel (do 10. rujna 1993.) i Matija Ljubek (od 10. rujna 1993.)

Članovi

Zlatko Celent (do 24. veljače 1992.), Marijan Flander, Vedran Rožić (od 10. rujna 1992.),

Marijan Malović (do 10. rujna 1993.), Jurica Malčić (od 10. rujna 1993.), Drago Marović, Damir Škaro, Miroslav Fajerbach (od 10. rujna 1993.), Ratimir Tvrdić (od 10. rujna 1993.)

Slavko Podgorelec – glavni tajnik

HOO NADZORNI ODBOR HOO-a 1991. – 1995.

Marijan Kraljević – predsjednik; članovi: Franjo Jurjević, Tomislav Ribarić, Zvonimir Franjčec, Mihael Zambeli

VIJEĆE HOO-a 1995. – 2000. (izabrani 10. rujna 1995.)

Predsjednik

Antun Vrdoljak

Dopredsjednici

Zdravko Hebel, Matija Ljubek (do 1997.), Ratimir Tvrdić (od 1997.)

Članovi

Ante Drpić, Sanda Dubravčić-Šimunjak, Zdravko Fain, Katica Ileš (od 1997.), Jurica Malčić, Suad Rizvanbegović (od 1997.), Vedran Rožić, Damir Škaro (od 1998.), Miroslav Fajerbach (od 1999.), Đurđa Fočić-Šourek (od 1999.)

Slavko Podgorelec – glavni tajnik HOO-a

NADZORNI ODBOR HOO-a 1995. – 2000.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Stipe Ćuković, Dražen Oreščanin, Radovan Lipovščak, Želimir Feitl

VIJEĆE HOO-a 2000. – 2002. (izabrani 21. listopada 2000.)

Predsjednik
Zdravko Hebel

Dopredsjednici
Ivo-Goran Munivrana, Luciano Sušanj, Petar Turković

Članovi
Mihovil Dorčić, Danica Jurković, Vlatko Marković, Andrija Mijačika (od 12. veljače 2001.), Duško Mrduljaš, Damir Skansi, Željko Širić, Antun Vrdoljak (član MOO-a) i Josip Čop v. d. glavnog tajnika (od 1. studenoga 2000. do 12. veljače 2001.)
Andrija Mijačika – glavni tajnik (od 27. veljače 2001. do 27. ožujka 2002.) Josip Guberina – glavni tajnik (od 2. travnja 2002. do 30. studenoga 2002.)

VIJEĆE HOO-a 2002. – 2004. (izabrani 3. listopada 2002.)

Predsjednik
Zlatko Mateša

Dopredsjednici
Goranko Fižulić, Ivo-Goran Munivrana, Nikola Švigr

Članovi
Perica Bukić, Marko Ćurković, Maja Indić, Vlatko Marković, Franjo Prot, Nada Senčar, Vlatko Škiljo, Josip Žufika, Antun Vrdoljak (član MOO-a)
Ivica Miocić Stošić – glavni tajnik (od 1. prosinca 2002. do 4. studenoga 2004.)
Josip Čop v. d. (od 4. studenoga 2004. do 17. lipnja 2005.)

NADZORNI ODBOR HOO-a 2000. – 2004.
Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Branko Bazdan, Marin Glavočić, Zvjezdana Tuma-Pavlov i Romeo Vrečko

ETIČKI ODBOR HOO-a 2001. – 2008.
Ante Ledić – predsjednik; članovi: Katica Ileš, Zdravko Kovačić, Dražan Jerković i Ivo Jurišić

VIJEĆE HOO-a 2004. – 2008. (izabrani 22. listopada 2004.)

Predsjednik
Zlatko Mateša

Dopredsjednici

Goranko Fižulić, Goran Ivanišević (od 17. kolovoza 2005. do 27. ožujka 2006.), Ivo-Goran Munivrana, Stojko Vranković, Luciano Sušanj (od 27. ožujka 2006.)

Članovi

Srećko Ferenčak, Željko Kavran, Marijan Klanac, Marijan Maras (od 17. kolovoza 2005.), Duško Mrduljaš (od 17. kolovoza 2005.), Morana Paliković Gruden, Danko Radić, Nada Senčar, Vlatko Škiljo (do 17. kolovoza 2005.), Zvjezdana Tuma-Pavlov (od 21. prosinca 2005.), Dragutin Kamenski (od 27. ožujka 2006.), Pero Lozica (od 27. ožujka 2006.), Antun Vrdoljak (član MOO-a)
Josip Čop – glavni tajnik (od 17. lipnja 2005.)

NADZORNI ODBOR HOO-a 2004. – 2008.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Zdravko Fain, Zvjezdana Tuma-Pavlov (do prosinca 2005.), Romeo Vrečko, Darko Šimunec i Željko Širić (od lipnja 2006.)

VIJEĆE HOO-a 2008. – 2012. (izabrani 22. listopada 2008.)

Predsjednik
Zlatko Mateša

Dopredsjednici
Nada Senčar, Slavko Goluba, Danko Radić, Luciano Sušanj

Članovi
Duško Mrduljaš, Ivan Škoro, Morana Paliković Gruden, Zvjezdana Tuma-Pavlov, Miho Glavić, Goran Sukno, Marijan Maras, Marijan Klanac, Boris Mesarić, Ivo-Goran Munivrana, Dragutin Ka-menski, Antun Vrdoljak (član MOO-a)
Josip Čop – glavni tajnik

NADZORNI ODBOR HOO-a 2008. – 2012.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Marijan Jurić, Željko Klarić, Duško Krstulović, Željko Širić (do 27. prosinca 2011.)

ETIČKI ODBOR HOO-a 2008. – 2012.

Članovi: Josip Čuk, Darko Ćuruvija, Katica Ileš, Nikola Perković, Domagoj Štimac

VIJEĆE HOO-a 2012. – 2016. (izabrani 12. studenoga 2012.)

Predsjednik
Zlatko Mateša

Dopredsjednici

Morana Paliković Gruden, Zoran Primorac, Danko Radić, Luciano Sušanj (do 29. prosinca 2014.)

Članovi

Boris Mesarić, Branimir Bašić, Boško Lozica, Franjo Prot, Sanda Čorak, Marijan Hanžeković, Ivo-Goran Munivrana, Marijan Klanac, Zvjezdana Tuma-Pavlov, Sanda Mandir (od 7. travnja 2014.), Miho Glavić, Anto Nobile (do 7. travnja 2014.), Josip Pavić (do 7. travnja 2014.), Gordan Kožulj (do 26. studenoga 2013.)

Josip Čop – glavni tajnik

NADZORNI ODBOR HOO-a 2012. – 2016.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Goran Kovačić, Stjepan Krznarić, Duško Krstulović, Tomislav Paškvalin

ETIČKI ODBOR HOO-a 2012. – 2016.

Članovi: Katica Ileš, Mirna Rajle Brođanac, Darko Ćuruvija (do prosinca 2014.), Josip Freyler (od prosinca 2014.), Željko Drakšić, Renato Živković

VIJEĆE HOO-a 2016. – 2020. (izabrani 6. listopada 2016.)

Predsjednik

Zlatko Matesa

Dopredsjednici

Damir Martin, Željko Jerkov, Sanda Čorak, Morana Paliković Gruden

Članovi

Zlatko Taritaš, Stevo Tkalcic, Boris Mesarić, Željan Konsuo, Branimir Bašić, Miho Glavić, Marijan Hanžeković (do 28. siječnja 2018.), Ivo-Goran Munivrana, Zrinko Gregurek, Damir Knjaz, Zvjezdana Tuma-Pavlov, Kolinda Grabar-Kitarović (članica MOO-a od 17. srpnja 2020.)

Josip Čop – glavni tajnik

NADZORNI ODBOR HOO-a 2016. – 2020.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Romeo Vrečko, Marijan Klanac, Goran Kovačić, Stjepan Krznarić

ETIČKI ODBOR HOO-a 2016. – 2020.

Stjepan Čelan – predsjednik (do 26. veljače 2019.), Ivica Veselić – predsjednik (od 26. veljače 2019.); članovi: Josip Freyler, Mirna Rajle Brođanac, Slobodan Gračaković, Dubravko Ižaković

VIJEĆE HOO-a 2020. – 2024. (izabrani 5. listopada 2020.)

Predsjednik

Zlatko Matesa

Dopredsjednici

Damir Martin (do 22. prosinca 2021.), Željko Jerkov, Sanda Čorak, Morana Paliković Gruden, Blanka Vlašić (od 22. prosinca 2021.)

Članovi

Zlatko Taritaš, Boris Mesarić, Željan Konsuo, Branimir Bašić, Miho Glavić, Ivo-Goran Munivrana (do 13. rujna 2022.), Damir Knjaz, Dragan Primorac, Ivan Veštić, Ante Baković (do 6. siječnja 2023.) i Kolinda Grabar-Kitarović (članica MOO-a)

Josip Čop – glavni tajnik do 6. svibnja 2021. Siniša Krajač – glavni tajnik od 6. svibnja 2021.

Članovi izabrani 8. srpnja 2021.: Marijan Kustić, Vladislav Veselica, Nikolina Babić, Srećko Ferenčak, Zrinko Gregurek (do 13. rujna 2022.), Zvjezdana Tuma-Pavlov, Mario Meštrović

NADZORNI ODBOR HOO-a 2020. – 2024.

Ivan Jelenčić – predsjednik; članovi: Romeo Vrečko, Fernando Kirigin, Goran Kovačić, Stjepan Krznarić

ETIČKI ODBOR HOO-a 2020. – 2024.

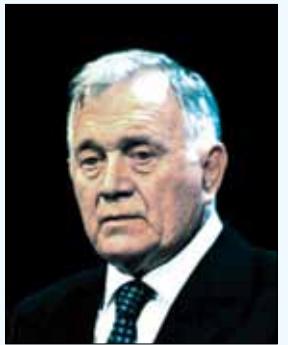
Članovi: Nika Fleiss, Nikša Skelin, Dario Šimić, Ivica Veselić, Nataša Vezmar

PREDSJEDNICI NACIONALNOG VIJEĆA ZA SPORT 2010. – 2023.

Danira Bilić 2010. – 2014.

Predrag Sloboda 2014. – 2019.

Danira Bilić 2019. –

Antun VRDOLJAK

PREDSEDNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1991. - 2000.
ČLAN MEĐUNARODNOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1995. - 2011.

Prvi predsjednik HOO-a i član MOO-a, filmski glumac, režiser i političar

Antun Vrdoljak rođen je 5. lipnja 1931. u Imotskom. U mладости se bavio rukometom, gimnastikom, tenisom i jedrenjem. Prvi je predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora, prvi Hrvat član Međunarodnog olimpijskog odbora iz samostalne i suverene Republike Hrvatske (ukupno treći) i prvi počasni predsjednik HOO-a.

Nakon prvih demokratskih izbora 1990. godine izabran je za dopredsjednika SR Hrvatske te mu je povjerenja organizacija Europskog atletskog prvenstva u Splitu, za koju je dobio izravne čestitke predsjednika MOO-a Juana Antonia Samarancha. Na dužnost predsjednika HOO-a izabran je na osnivačkoj skupštini 10. rujna 1991. godine kao predstavnik Hrvatskog atletskog saveza i tu dužnost obnašao je sve do 2000. Pod vodstvom Antuna Vrdoljaka u siječnju 1992. Hrvatski olimpijski odbor je primljen u članstvo MOO-a. Na Zimskim olimpijskim igrama u Albertvilleu 1992. vodio je prvi put hrvatske sportaše pod nacionalnom zastavom. Slijedile su potom Olimpijske igre u Barceloni, Atlanti, Naganu i Sydneyju.

Na prijedlog predsjednika MOO-a Samarancha, u lipnju 1995. godine na 104. sjednici u Budimpešti izabran je za člana MOO-a. Godine 1996. Antun Vrdoljak postao je član Komisije za radio i televiziju MOO-a, a 2006. član Komisije za kulturu i olimpijsko obrazovanje MOO-a. Priznanje MOO-a pod nazivom *Stogodišnjica* dobio je 1994., a 2012. godine i najveće priznanje - odličje Međunarodnog olimpijskog odbora, pod nazivom - Olimpijski red. Za promicanje ugleda Republike Hrvatske u svijetu dobitnik je sedam državnih visokih odličja uključujući i Velered kralja Dmitra Zvonimira s lentom i Danicom i Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Za zasluge u sportu Vrdoljak je 2004. dobio i najveću nagradu za sport - Državnu nagradu „Franjo Bučar“ za životno djelo.

Pored dužnosničke karijere u sportu, Vrdoljak je jedan od najvećih hrvatskih filmskih režisera u povijesti. Studirao je glumu na Kazališnoj akademiji u Zagrebu. Kao glumac se pojavio 1957. u filmu Nikole Tanhofera *Nije bilo uzalud*. Uloga putnika u Tanhoferovu filmu *H-8* iz 1958. donosi mu veliku popularnost. Glumio je u dvadesetak filmova. Za ulogu ratne žrtve u filmu Rat Velika Bulajića 1960. nagrađen je Zlatnom arenom na Filmskom festivalu u Puli. Kao režiser debitirao je omnibusom *Kljuc* 1965. Njegovim najuspješnijim naslovom smatra se cjelovečernji debi iz 1969.

- *Kad čuješ zvona*, snimljen prema ratnom dnevniku Ivana Šibla. Desetljećima je davao velik do- prinos hrvatskoj i međunarodnoj filmskoj sceni, a posljednji film koji je režirao je *General* iz 2019., o životu hrvatskog generala Ante Gotovine.

Godine 1991. Vrdoljak je imenovan glavnim direktorom Hrvatske radiotelevizije, a tu je dužnost obnašao do 1995. Zastupnikom u Hrvatskom saboru ostao je do 2000. godine.

Antun Vrdoljak prvi je počasni predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora, a od 2012. godine i počasni član Međunarodnog olimpijskog odbora.

Zdravko HEBEL

PREDSEDNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2000. - 2002.

Drugi predsjednik HOO-a, osvajač zlatne vaterpolske medalje na OI 1968.

Zdravko Hebel rođen je 21. siječnja 1943. u Zagrebu. Pratio ga je glas vrsnog plivača, prsaša, dobrih i jakih škara, zbog čega je kasnije i stao na vaterpolska vrata. Stanovao je u Šubićevoj ulici i 1960. godine krenuo je najprije s plivanjem u Naprijedu. Godinu kasnije bio je juniorski prvak Jugoslavije na 200 metara prsno. Nedugo potom krenuo je s vaterpolom.

U Naprijedu je igrao do 1962. godine, kada je postao igrač Mladosti, a u tom klubu je 1977. godine i završio karijeru. S Mladostom je osvojio veliki broj trofeja: naslove prvaka Europe 1967., 1968., 1969. i 1971. godine te Kup pobednika kupova i europski Superkup 1976. godine. Bio je dio momčadi koja je osvojila naslove prvaka Jugoslavije 1962., 1964., 1967., 1969., 1970. i 1971.

Od 1965. do 1969. godine Zdravko Hebel je 68 puta branio za reprezentaciju Jugoslavije. Na Olimpijskim igrama 1968. u Ciudad de Mexicu osvojio je zlatnu medalju, kao i na Mediteranskim igrama u Tunisu 1967. godine.

Hebel je od 1979. počeo suditi i tijekom karijere bio je vrlo cijenjen međunarodni vaterpolisti sudac. U sportu je obnašao brojne dužnosti. Od 1991. do 2000. godine bio je predsjednik Zagrebačkog športskog saveza, a u istom razdoblju - i dopredsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora te predsjednik Udruge hrvatskih vaterpolisti sudaca (od 1993. do 1995. godine). Dvokratno je bio i predsjednik Hrvatskog vaterpolisti saveza - 1995. i od 1999. do 2000. Od 2000. do 2002. godine bio je predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora.

Usporedno s igranjem i treniranjem vaterpolista, Zdravko Hebel završio je Fakultetu elektrotehnike i računarstva u Zagrebu (FER). Na istom fakultetu od 2000. godine bio je vrlo cijenjen doktor znanosti i redoviti sveučilišni profesor.

Početkom 90-ih godina snažno se angažirao u nastojanjima da se Hrvatska kvalificira na Olimpijske igre u Barceloni 1992. godine, također i oko priznavanja Hrvatske u Europskoj federaciji vodenih sportova (LEN). Istodobno dao je velik doprinos i pri organiziranju Hrvatskog vaterpolisti saveza.

Organizacija je, i inače, uvijek bila njegova jača strana - od organiziranja obrane ispred svog vratarskog prostora do organizacijskog angažmana u raznim sportskim društvinama u kojima je radio te svugde ostavljao vidljiv pečat.

Međunarodni olimpijski odbor dodijelio mu je 2000. priznanje Sport i svestranost. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ posthumno je dobio za životno djelo 2017. godine. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara

Zdravko Hebel preminuo je 11. kolovoza 2017. u Zagrebu.

Zlatko MATEŠA

PREDSEDNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA OD 2002.

Bivši hrvatski premijer i najdugovječniji predsjednik HOO-a

Zlatko Mateša rođen je 17. lipnja 1949. u Zagrebu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pravosudni ispit položio je 1978., magistrirao je 1990. iz područja društvenih znanosti na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, a doktorirao je 2009. na Pekinškom sportskom sveučilištu (*Beijing Sport University*).

Karijeru je započeo 1975. kao pripravnik na Općinskom sudu u Zagrebu, da bi već 1977. postao pravni referent u Zavodu za izgradnju grada Zagreba. Od 1978. do 1992. bio je zaposlenik INA-e, gdje obnaša brojne dužnosti, između ostalog, bio je član Poslovodnog odbora INA-Trgovine od 1989. do 1990., a od 1990. do 1992. i pomoćnik glavnog direktora za upravljanje poduzećima u vlasništvu INA-e.

Od 1992. do 1993. bio je direktor Agencije za restrukturiranje i razvoj, zatim - od 1993. do 1995.

- ministar u Vladi RH, a kruna profesionalne karijere mu je dužnost predsjednika Vlade Republike Hrvatske koju je obnašao od 1995. do 2000. Bio je i zastupnik u Hrvatskom saboru te član izaslanstva u Parlamentarnoj skupštini NATO-a od 2000. do 2004. godine. Suosnivač je Zagrebačke škole ekonomije i menadžmenta (ZŠEM) te prodekan i predavač strateškog menadžmenta.

Cijeli život Zlatko Mateša posvetio je sportu. Uz vaterpolo i nogomet, velika ljubav mu je i sportsko zrakoplovstvo. Od međunarodnih dužnosti treba izdvajati da je od 2009. do 2013. bio član Izvršnog odbora Mediteranskih igara, a od 2012. i član Komisije za međunarodne odnose ANOC-a (Svjetsko udruženje nacionalnih olimpijskih odbora). Aktualni je član Izvršnog odbora Europskih olimpijskih odbora (od 2009.) te povezano s tim obnaša brojne dužnosti u EOO-u, ponavljajući u projektu Europskih igara, kojima je bio jedan od inicijatora.

Zlatko Mateša treći je predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora (od 2002. godine). Od 2016. godine član je Osnivačkog odbora (*Foundation Board*) Svjetske antidoping agencije (WADA) kao predstavnik ANOC-a.

Odlikovan je Spomenicom domovinske zahvalnosti i Redom Danice Hrvatske s likom Blaža Lorkovića 1995., Redom kneza Trpimira s ogrlicom i Danicom, također 1995., Veljedrom kralja Petra Krešimira IV 1997., Redom Ante Starčevića 1997., Spomen-medaljom Vukovar 1998., a primio je i brojna druga vrijedna priznanja. Među njima je svakako i status počasnog konzula Mongolije u Republici Hrvatskoj.

Prepoznat kao osoba koja iznimnim zalaganjem na području politike, gospodarstva, znanosti, sporta i zabave podiže svijest i promiče ideje o jednakosti u društvu, Mateša je 2018. godine primio veliko međunarodno priznanje „Power Brands-Hall of Fame“, kojim je uvršten u ekskluzivni klub od 10 najutjecajnijih globalnih lidera u 2018. godini.

Kolinda GRABAR-KITAROVIĆ

ČLANICA MEĐUNARODNOG OLIMPIJSKOG ODBORA OD 2020.

Prva žena i tek četvrta osoba iz Hrvatske u članstvu Međunarodnog olimpijskog odbora

Kolinda Grabar-Kitarović rođena je 29. travnja 1968. u Rijeci, gdje je pohađala osnovnu školu, a srednju školu završila je u Los Alamosu u Sjedinjenim Američkim Državama (SAD).

Godine 1993. diplomirala je engleski i španjolski jezik na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Naredne godine u Beču završava Diplomatsku akademiju, a 2000. stječe akademski naziv magistre međunarodnih odnosa na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu. Od 2002. do 2003. boravi na Sveučilištu George Washington u SAD-u kao dobitnica Fulbrightove stipendije za preddoktorsko istraživanje iz međunarodnih odnosa i sigurnosne politike. U to vrijeme dodijeljena joj je Predsjednikova medalja za znanstveni, društveni i politički rad. Dobitnica je i stipendije Lukšić za usavršavanje u području upravljanja u visokim strukturama vlasti na *Kennedy School of Government* Sveučilišta Harvard u SAD-u 2009. godine, a 2019. dobila je i Fulbrightovu nagradu za životno djelo.

Kolinda Grabar-Kitarović započela je karijeru 1992. u Ministarstvu znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, a 1993. prelazi u Ministarstvo vanjskih poslova, u kojem obnaša razne dužnosti. Pročelnicom Odjela za Sjevernu Ameriku postaje 1995., a 1997. odlazi u Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Kanadi na mjesto savjetnice, a potom i ministricu savjetnice te zamjenice šefa misije.

Od 2001. do 2003. obnašala je dužnost ministricu savjetnice u Ministarstvu vanjskih poslova, a u studenom 2003. izabrana je u Hrvatski sabor u 7. izbornoj jedinici. Iste godine prisegnula je na dužnost ministricu europskih integracija Republike Hrvatske, a potom (2005.) i ministricu vanjskih poslova i europskih integracija Republike Hrvatske. Tu je dužnost obnašala do 2008. godine. Glavni cilj njezina mandata bio je voditi Hrvatsku na putu euroatlantske integracije te je vodila i Državno izaslanstvo za pregovore o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji.

Godine 2008. Grabar-Kitarović je postala veleposlanica Republike Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama. Pomoćnicom glavnog tajnika NATO-a za javnu diplomaciju imenovana je 2011. i na toj dužnosti ostaje do 2014. godine. Bila je prva žena u povijesti NATO-a koja je obnašala dužnost pomoćnika glavnog tajnika i najviše rangirana žena u NATO-u.

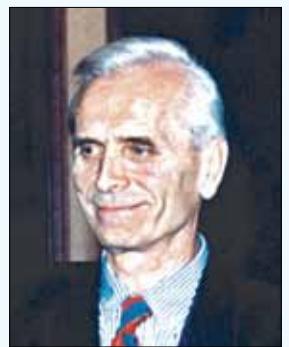
Kao prva predsjednica u povijesti hrvatske države, Kolinda Grabar-Kitarović je preuzeila dužnost 15. veljače 2015. i obnašala ju je do 18. veljače 2020. godine. U ožujku 2019. izabrana je za predsjednicu Vijeća žena svjetskih lidera (*Council of World Women Leaders*).

Na 136. sesiji M00-a u srpnju 2020. izabrana je za članicu Međunarodnog olimpijskog odbora. Aktivno govori engleski, španjolski i portugalski jezik, a služi se i talijanskim, francuskim te njemačkim jezikom.

Slavko PODGORELEC

GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 1991. – 2000.

Prvi glavni tajnik Hrvatskog olimpijskog odbora

Slavko Podgorelec rođen je 4. rujna 1934. godine u Zagrebu. Na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1959., a na interfakultetskom poslijediplomskom studiju obranio je 1974. magistarski rad na temu *Ekonomika i tehnika automatizacije*. Radio je 12 godina na Radioteleviziji Zagreb, na mjestu direktora plana, analize, revizije i kontrole.

U mladosti se Podgorelec bavio gimnastikom, ali je pravu sportsku karijeru napravio u zagrebačkom Hrvatskom klubu Lokomotiva, član koje je bio od 1951. do 1957. U tom razdoblju bio je prvak Jugoslavije u kategoriji do 73 kilograma slobodnim stilom, te viceprvak grčko-rimskim stilom. Dva puta bio je i prvak Hrvatske u dizanju utega.

Nakon što je s 23 godina zbog ozljede prekinuo uspješnu sportsku karijeru, bio je trener hrvača Lokomotive i Komunalca, a zatim u dva mandata i predsjednik Hrvatskog hrvačkog saveza - od 1972. do 1976. i od 1978. do 1980. U dva mandata bio je predsjednik i Hrvatskog saveza Jugoslavije - od 1977. do 1979. i od 1984. do 1985. godine. Podgorelec je bio i jedan od osnivača Hrvatskog kluba Zagreb.

Od 1986. do 1990. obnašao je dužnost tajnika Republičkog SIZ-a za fizičku kulturu, a od 1984. do 1986. tajnik je USIZ-a fizičke kulture grada Zagreba. Kada je nakon demokratskih promjena, Republički SIZ fizičke kulture prestao djelovati, Hrvatska vlada imenovala ga je direktorom Sportskog fonda Republike Hrvatske.

Osim pionirskih poslova u razdoblju stvaranja i međunarodnog priznanja Hrvatskog olimpijskog odbora, Podgorelec je sudjelovao i u izradi prvog Zakona o sportu u Republici Hrvatskoj.

Biti prvi u sportu je uvijek cilj, uostalom radi toga i postoji sport. Ali biti prvi glavni tajnik Hrvatskog olimpijskog odbora u samostalnoj i suverenoj Hrvatskoj, to treba priznati ne može biti svatko. To mogu biti samo odabrani, ljudi sa velikom karizmom, neiscrpnom energijom i radnim elanom, ali i velikim domoljubljem. Te sve vrline ima junak naše priče Slavko Podgorelec. Čovjek ispred svog vremena, sportaš, dužnosnik, uostalom dovoljno je reći: „Prvi glavni tajnik Hrvatskog olimpijskog odbora.“

Podgorelec je dobio Republičku nagradu za fizičku kulturu 1981., a 2001. i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo te Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“, također za životno djelo 2006. Dobitnik je i Trofeja Međunarodnog olimpijskog odbora pod nazivom Jedinstvo olimpijskog pokreta. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Slavko Podgorelec preminuo je 26. ožujka 2022. u Zagrebu.

Andrija MIJAČIKA

GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2001. – 2002.

Vrhunski sportski profesionalac prekratkog životnog vijeka

Andrija Mijačika rođen je 12. srpnja 1954. u Zagrebu, gdje je završio osnovnu školu i matematičku gimnaziju. Na Elektrotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1978., a nakon toga je osam godina radio u Elektrotehničkom institutu „Rade Končar“.

Od ožujka 1987. godine profesionalno djeluje u sportu, najprije kao tajnik SIZ-a za fizičku kulturu općine Črnomerec, zatim kao voditelj održavanja gradskih sportskih objekata u USIZ-u fizičke kulture grada Zagreba te kao savjetnik za sportske objekte u Gradskom uredu za obrazovanje i sport.

Za glavnog tajnika Zagrebačkog sportskog saveza izabran je 1993. Na Izbornoj skupštini Hrvatskog olimpijskog odbora, 16. listopada 2000., izabran je za člana Vijeća, da bi na šestoj sjednici Vijeća, 27. veljače 2001., bio imenovan glavnim tajnikom HOO-a.

Mijačika se sportom bavio od djetinjstva. Započeo je kao gimnastičar u osnovnoj školi, a kao vratar branio je za Vaterpolo klub Zale iz Igrana s kojim se natjecao u Hrvatskoj ligi. Najveće sportske uspjehe ostvario je u taekwondou, kojim se bavio od 1971. do 1984. Potom je bio i iznimno uspješan trener, direktor reprezentacije i glavni tajnik taekwondo saveza.

Kao član Metalca bio je peti na Svjetskom prvenstvu 1984. u Glasgowu, te dva puta prvak Jugoslavije i tri puta Hrvatske. Reprezentaciju Hrvatske vodio je na europska i svjetska prvenstva te Olimpijske igre i na tim natjecanjima su naši reprezentativci osvojili 25 odličja. Bio je čelnji čovjek Svjetskog taekwondo kupa 1991. u Zagrebu i Europskog seniorskog prvenstva.

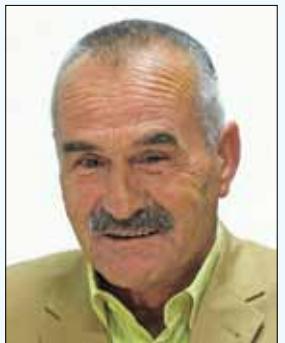
Mijačika je bio jedan od čelnih ljudi organizacijskih odbora brojnih domaćih i međunarodnih natjecanja, od kojih su najznačajnije Svjetske vojne igre na kojima je bio pomoćnik direktora, a bio je i čelnji čovjek atletskog Memorijala Borisa Hanžekovića. Sudjelovao je i u organizaciji Europskog rukometnog prvenstva 2000. godine, teniskog Zagreb Opena i konjičkog Volvo Cupa. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Andrija Mijačika preminuo je od posljedica teškog moždanog i srčanog udara 27. ožujka 2002. godine na Odjelu intenzivne skrbi u talijanskom gradu Bressanoneu.

Josip GUBERINA

GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2002.

Svestrani sportski i kulturni djelatnik

Josip Guberina rođen je 26. travnja 1943. godine u Šibeniku. Diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu. Višegodišnji iskustvo sportskog dužnosnika počinje s mnogim dužnostima u općinskim i gradskim udružnjima Grada Zagreba, među kojima i u Savezu za fizičku kulturu Grada Zagreba, na čijem je čelu kao glavni tajnik bio od 1984. do 1990. godine.

Osam godina Guberina je bio glavni tajnik SIZ-a za fizičku kulturu općine Trešnjevka u Zagrebu. Organizacijske sposobnosti dokazao je i kao direktor protokola Eurobasketa 1989. u Zagrebu te direktor protokola Atletskog prvenstva Europe 1990. u Splitu.

Do imenovanja za glavnog tajnika Hrvatskog rukometnog saveza 1994. godine, Guberina je bio direktor Ženskog rukometnog kluba Modea Tuing te dvije godine direktor Košarkaškog kluba Zagreb. Radio je i u Sport Tradeu, marketinškoj tvrtki Zagrebačkog športskog saveza.

Uz dužnost glavnog tajnika Hrvatskog olimpijskog odbora, najznačajnija Guberinina dužnost u sportu je od 1994. do 1996. godine, kada je bio glavni tajnik Hrvatskog rukometnog saveza i vođa olimpijske rukometne reprezentacije koja je na Olimpijskim igrama 1996. u Atlanti osvojila zlatnu medalju.

Budući da je kao pedagoški radnik svojedobno predavao tjelesni i glazbeni odgoj u osnovnoj školi te se bavio folklorom i osnovao Kulturno umjetničko društvo Zagreb, Guberina je 1996. preuzeo dužnost ravnatelja Ansambla hrvatskih narodnih pjesama i plesova Lado, na čijem je čelu bio do svibnja 2002. Te je godine Lado dobio uglednu nagradu Porin za ukupno umjetničko stvaralaštvo. U vrijeme dok je radio u ansamblu Lado snimljeno je i 15 kompaktnih diskova, uz mnoštvo inozemnih turneja te još mnogobrojne aktivnosti.

Od 2004. do umirovljenja 2010. bio je na dužnosti ravnatelja glazbene proizvodnje Hrvatske radiotelevizije i član Ravnateljstva HRT-a.

Ivica MIOČIĆ-STOŠIĆ

GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2002. – 2004.

Košarkaški sudac, trener i glavni tajnik HOO-a

Ivica Miočić Stošić rođen je 23. listopada 1961. godine u Zadru. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sportsku karijeru započinje u jedanaestoj godini u Nogometnom klubu Zadar. Od 1977. nastavlja sportsku karijeru u košarcu, baveći se suđenjem.

Stošić je bio najmlađi savezni košarkaški sudac u bivšoj Jugoslaviji, da bi se 1987. počeo intenzivno baviti trenerskim poslom. Najprije je bio pomoćnik trenera juniora Košarkaškog kluba Cibona, a potom je prešao u Košarkaški klub Dubrava, gdje radi sve do 1997. kao trener svih uzrasnih kategorija. U tom razdoblju aktivno sudjeluje u radu Međunarodne košarkaške akademije u Puli i na organizaciji košarkaških kampova i turnira. Od 1991. do 1993. bio je i tajnik Udruge košarkaških trenera Hrvatske.

Od 1995. do 1997. Miočić Stošić je bio viši savjetnik u Upravi za sport Ministarstva prosvjete i sporta Republike Hrvatske. Bio je vrlo aktivan u radu Odbora za sport Vijeća Europe, posebno na projektu Eurofit.

Od 1997. bio je zamjenik pročelnika Gradskog ureda za obrazovanje i sport grada Zagreba, a od travnja 2001. do prosinca 2002. Stošić je bio glavni tajnik Zagrebačkog športskog saveza. Na dužnosti glavnog tajnika HOO-a bio je od 1. prosinca 2002. do 4. studenog 2004. godine. Predsjednik Hrvatskog gimnastičkog saveza bio je od 2004. do 2008. godine.

Ivica Miočić Stošić bio je 1997. i 1998. predsjednik Organizacijskog odbora Memorijala Borisa Hanžekovića, a tri godine bio je i direktor tog atletskog mitinga. Na II. Svjetskim vojnim igrama, čiji je domaćin bio Zagreb, bio je potpredsjednik organizacijskog odbora.

Njegova glavna aktivnost tijekom mandata u HOO-u bile su Olimpijske igre u Ateni 2004. godine, na kojima je Hrvatska napravila značajan rezultatski iskorak u odnosu na prethodne igre, četiri godine ranije u Sydneyju.

Josip ČOP

V.D. GLAVNOG TAJNIKA HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2000. – 2001.
GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA 2004. – 2021.

Nogometni i dugogodišnji glavni tajnik HOO-a

Josip Čop rođen je 14. listopada 1954. godine u Varaždinu. Bio je obrambeni igrač i jugo-slavenski nogometni reprezentativac. Nogometnu karijeru započeo je 1964. u Varteksu, a 1972. je prvi put nastupio za seniorsku momčad. Sezonu 1974./75. proveo je u zagrebačkom Dinamu, zatim se na godinu dana vratio u Varteks, a od 1976. do 1983. nastupao je u dresu NK Zagreb. U Hajduk dolazi 1983. godine i ostaje do 1984. U toj sezoni osvaja s Hajdukom Kup Jugoslavije i stiže do polufinala Kupa UEFA.

Po dolasku u Hajduk vrlo se brzo nametnuo i postao standardan igrač. Igrao je rasterećen, kao pravi iskusni profesionalac. I pomogao je Bijelima koliko je mogao posebno u osvajanju kupa. Dolazak u Split bio mu je neobično važan, on je Čopu bio referenca za odlazak u inozemstvo. Hajduk je u njemu imao istinskog borca, igrača s hajdučkim srcem u najlemenitijem smislu te riječi, onakvog kakvi su bili oni stari Majstori s mora. Iako je u Split došao već kao tridesetogodišnjak, nogometu je pristupao odgovorno, uvijek vrlo ozbiljno. To je bila njegova prednost u odnosu na neke mlađe igrače. Njegovo iskustvo bilo je veliko blago, a uz to se uvijek ponašao krajnje profesionalno. Vrlo brzo je zadobio simpatije suigrača i navijača.

Za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 1984. dvije utakmice, a bio je i sudionik Europskog prvenstva 1984. godine u Francuskoj.

Od 1984. do 1986. Čop je igrao u austrijskom Sturm, da bi 1988. ponovno postao igrač Zagreba. U Wildonu kraj Graza bio je od 1989. igrač i tajnik kluba. Od aktivnog igranja nogometa oprostio se u 41. godini i nakratko bio trener Zelengaj Svetlovida. Završio je i višu trenersku školu.

Kao diplomirani ekonomist Čop je po okončanju igračke karijere obavljao dužnost tehničkog tajnika NK Zagreb. Bio je blizak suradnik legendarnog Dražana Jerkovića. Od 1995. do 1998. je glavni tajnik Hrvatskog nogometnog saveza, a od 1999. do 2004. izvršni direktor Hrvatskog olimpijskog odbora. Od 2004. do 2021. bio je na dužnosti glavnog tajnika HOO-a.

Josip Čop je bio i dopredsjednik Komisije za reprezentacije do 21 godine UEFA-e te delegat FIFA-e i UEFA-e. Dobitnik je godišnje Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2006. godine. Nositelj je Spomenice Domovinskog rata.

U studenome 1991. organizirao je u Austriji izlazak svih momčadi 1. i 2. austrijske lige s transparentom: „Zaustavite rat u Hrvatskoj.“

Siniša KRAJAČ

GLAVNI TAJNIK HRVATSKOG OLIMPIJSKOG ODBORA OD 2021.

Od ikone lokalnog sporta do glavnog tajnika HOO-a

Siniša Krajač rođen je 13. kolovoza 1968. u Zagrebu. U rodnom gradu završio je osnovnu i srednju škole te diplomirao na Kineziološkom fakultetu, stekavši zvanje profesora tjelesne i zdravstvene kulture. Na istom fakultetu stekao je i zvanje magistra kinezioloških znanosti.

Još kao student Krajač je radio u nogometnoj školi NK Lokomotiva, u kojoj je i sam sportski stasao pod ravnateljem legendarnog trenera Ilije Lončarevića. No, ubrzo je bio primoran staviti sport u drugi plan. Kada je Hrvatska napadnuta, bio je uz profesore Kuleša i Marića, s fakultetskim kolegom Koletićem, jedan od osnivača dragovoljačke studentske postrojbe MIG. Nakon nekog vremena ta je postrojba priključena sastavu Specijalne policije ALFA, u kojoj je kao pričuvni i djelatni specijalac Krajač prošao brojne zahtjevne ratne izazove, poput oslobođanja vojarni u Velikoj Buni, i Belajskim Poljicima, obrane grada Pakraca ili pak držanja položaja na Velebitu.

U Hrvatski olimpijski odbor stigao je 2001. iz Ministarstva obrane Republike Hrvatske, točnije iz Odjela za sport Glavnog stožera oružanih snaga RH. Prije toga u MORH-u je bio zaposlen kao voditelj Odjela za provjere i načelnik analitike u Sigurnosno-informativnoj službi.

Do izbora na dužnost glavnog tajnika Hrvatskog olimpijskog odbora 2021., puna dva desetljeća upravo je u HOO-u obnašao niz važnih dužnosti. Bio je v. d. direktora Ureda nacionalnih sportskih saveza (2004. - 2007.), voditelj Ureda za razvojne programe u dva mandata (2001. - 2004. i 2007. - 2010.), a na sadašnju poziciju došao je s mesta pomoćnika glavnog tajnika za programe lokalnog sporta.

Prije nego li je postao glavni tajnik HOO-a 2021., Krajač je s predstavnicima lokalne zajednice na Banovini organizirao prikupljanje pomoći za sportaše i njihove obitelji te sportske udruge s područja pogodenih razornim potresom. Nakon što su se u njegovu akciju uključili Međunarodni olimpijski odbor i Europski olimpijski odbori, vrlo brzo je u Petrinji osvanula prva montažna višesportska dvorana.

U hrvatskom lokalnom sportu ostavio je dubok trag, a držeći se postulata da iz malih sredina u velikom postotku dolaze budući vrhunski hrvatski sportaši, nastavio je svesrdno pomagati lokalne zajednice od Vukovara do Dubrovnika.

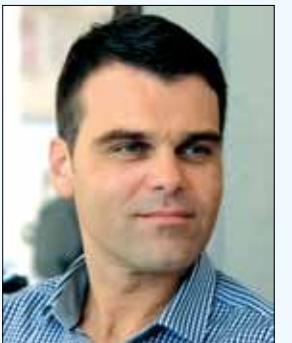
Godine 2019. inicirao je i praktično utemeljio HOO-ovu godišnju Nagradu „Milan Neralić“, namijenjenu zaslужnicima za razvoj i napredak sporta na lokalnoj razini.

Nositelj je Spomenice Domovinskog rata te medalja Bljesak i Oluja.

Tomislav ĆURKO

PREDSEDNIK EUROPSKE BOĆARSKE FEDERACIJE OD 2021.

Boćar iz Nina na čelu europske federacije

Tomislav Ćurko rođen je 23. rujna 1973. u Zadru. Po zanimanju je diplomirani inženjer strojarstva. Obnašao je dužnost zamjenika gradonačelnika, kao i privremenog gradonačelnika Grada Nina.

Ćurko je bio i direktor zadarske Čistoće, predsjednik Udruženja komunalnog gospodarstva Hrvatske gospodarske komore te državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša Vlade Republike Hrvatske.

Nakon dužnosti predsjednika Boćarskog saveza Zadarske županije, Ćurko je 2017. izabran za predsjednika Hrvatskog boćarskog saveza i dopredsjednika Europske boćarske federacije (FEB). Za predsjednika FEB-a je Ćurko, član Izvršnog odbora Boćarskog saveza Zadarske županije te voditelj i igrač Boćarskog kluba Grgur Ninski iz Nina, izabran 11. rujna 2021. godine.

Kao predsjednik FEB-a Ćurković teži unaprjeđenju i promicanju boćanja kao sporta, osnivanju komisija poput Sportsko-tehničke komisije, Komisije za donošenje i tumačenje pravila, Zdravstvene komisije te Komisije za razvoj kadrova, mlađih i ženskog boćanja.

Postavio je i glavne ciljeve za mandata na predsjedničkoj dužnosti FEB-a: „Posebna pozornost bit će usmjerena na razvoj i unapređenje ženskog boćanja, kao i onog u mlađim dobnim kategorijama. Bez mlađih naš rad u boćanju nema smisla. Naglasak stavljam na ligaško natjecanje, koje donosi napredak u kvaliteti. Najbitnije je povećati aktivnosti u malim federacijama i proširiti aktivnosti na nove federacije, uključiti one koji se bave petankom i raffa boćanjem.“

Krunoslav KARIN

PREDSEDNIK EUROPSKOG BASEBALL I SOFTBALL SAVEZA (WBSC EUROPE) OD 2022.

Svestrani sportaš i istaknuti sportski dužnosnik

Krunoslav Karin rođen je 22. svibnja 1961. u Karlovcu. Diplomirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje 1986. godine.

Nakon bavljenja košarkom i rukometom u svojim mlađim danima, bio je jedan od osnivača Baseball kluba Olimpija Karlovac 1983. godine. Do 2013. osvojio je kao trener 12 titula prvaka Hrvatske, 13 nacionalnih kupova, 6 Interliga te Europski CEB kup 2006. u Barceloni.

Karin je tijekom aktivne igračke karijere nastupao za reprezentaciju Hrvatske i Jugoslavije. Od 1986. do 1991. bio je izbornik reprezentacije Jugoslavije, a od 1992. do 2008. izbornik reprezentacije Hrvatske i sportski direktor svih hrvatskih reprezentacija. Bio je uključen u rad seniorске reprezentacije na osam uzastopnih europskih prvenstava, a 2009. bio je sportski direktor reprezentacije Hrvatske na Svjetskom prvenstvu.

Izabran je za prvog povjerenika Jugoslavenske lige i tu je dužnost obnašao od 1986. do 1991., a istu je dužnost obavljao i u Hrvatskoj od 1991. do 2004. godine.

Karin je 1998. bio jedan od osnivača srednjoeuropske Interlige koja uključuje klubove iz Hrvatske, Mađarske, Slovačke, Slovenije, Srbije, Bugarske i Austrije. Od 2004. do 2008. bio je član Komisije za razvoj Europske baseball federacije, a na kongresu 2014. u Pragu izabran je za glavnog tajnika. Na toj je dužnosti ostao do 2022. i izbora za predsjednika novoformirane europske federacije WBSC Europe.

Za predsjednika Europskog baseball i softball saveza izabran je 2022. i tom prigodom je izjavio: „Jedan od najvećih europskih saveza sa 70 članica, izabrao me ogromnom većinom od 63 posto glasova. Velika je to stvar za Hrvatsku, Karlovac iz kojeg dolazim i naravno mene osobno. Prije toga, kao što je poznato, osam godina sam bio glavni tajnik pa je ovaj izbor ujedno i potvrda da sam dobro radio u proteklih osam godina. Moja je zadaća kreirati politike i način na koji će naš sport ići u narednih nekoliko godina. To je priznanje i hrvatskom baseballu koji čini čuda u zadnjih 20 godina u europskim okvirima i to u vrlo teškim i složenim prilikama.“

Karin je u rodnom Karlovcu obnašao brojne sportske dužnosti. Od 1998. do 2006. bio je predsjednik Saveza športova Karlovačke županije, dok je u razdoblju od 2002. do 2006. obavljao dužnost glavnog tajnika Karlovačke sportske zajednice. U pet mandata bio je i član Izvršnog odbora Karlovačke športske zajednice.

Danira BILIĆ

PREDSEDJICA NACIONALNOG VIJEĆA ZA SPORT 2010. – 2014. I OD 2019.

Legenda europske ženske košarka

Danira Bilić (djev. Nakić) rođena je 22. srpnja 1969. u Šibeniku. Košarku je počela igrati kao 12-godišnja djevojčica, a već sa 16 godina postala je prvotimka Ženskog košarkaškog kluba Elem- es iz Šibenika, a s 18 reprezentativka Jugoslavije, za koju je odigrala 83 utakmice.

Proslavila se u Šibeniku, u kojem je igrala do 1991. godine. S Elemenom je osvojila dva kupa te prvenstvo Jugoslavije 1991. Jednu sezonu igrala je u talijanskoj Pescari, a nakon toga na španjolskim Tenerifima, u ekipi Cepca. Nakon toga vratila se u Hrvatsku i igrala u zagrebačkoj Centar banci, klubu koji je kasnije promijenio ime u Adriatic osiguranje. S ekipom Centar banke osvojila je kup i dva prvenstva Hrvatske. Nastupajući za ŽKK Centar banku bila je 1995. prvi strijelac sezone u Kupu Lilliane Ronchetti, s prosjekom od 25,7 koševa po utakmici.

Kao članica reprezentacije Jugoslavije Danira Bilić je na Europskom prvenstvu u Cadizu 1987. osvojila srebrnu medalju. U kolekciji ima i srebro s Europskog prvenstva 1991. u Tel Avivu. Sudionica je Olimpijskih igara 1988. u Seulu, na kojima se zakitila srebrnom medaljom, a srebro je osvojila i 1990. godine na Svjetskom prvenstvu u Kuala Lumpuru. Na Univerzijadi u Zagrebu 1987. godine osvojila je zlatnu medalju. Kao članica reprezentacije Hrvatske sudjelovala je na Europskom prvenstvu u Češkoj 1995. godine.

Nakon završetka igračke karijere, od 1997. do 1998. godine sportski je direktor Ženskog košarkaškog kluba Croatia iz Zagreba, a potom je od 1999. do 2002. godine trenerica juniorki Košarkaškog kluba Valencia u Španjolskoj.

Od 1988. do 1990. Danira Bilić je tri puta proglašavana najboljom košarkašicom Europe. Dobitница je je Državne nagrada za sport „Franjo Bučar“ 1991., a te godine proglašena je i najboljom sportašicom Hrvatske u izboru Sportskih novosti. Dobila je i visoko priznanje Međunarodnog olimpijskog odbora *Žene i sport* za promociju žena u sportu.

Završila je stručni studij poslovne ekonomije, a i specijalist je menadžmenta unutarnje i međunarodne trgovine.

Danira Bilić bila je članica Komisije za kulturu i obrazovanje Europskih olimpijskih odbora. Obnašala je dužnost potpredsjednice Skupštine grada Zagreba, zamjenice člana u Parlamentarnoj skupštini vijeća Europe. Bila je i ravnateljica Hrvatske matice iseljenika, a od 2004. do 2005. i zastupnica u Hrvatskom saboru. Predsjednica je Nacionalnog vijeća za sport i ravnateljica Hrvatskog športskog muzeja u Zagrebu.

Predrag SLOBODA

PREDSJEDNIK NACIONALNOG VIJEĆA ZA SPORT 2014. – 2019.

Dao je velik doprinos vaterpolu u Hrvatskoj

Predrag Sloboda rođen je 11. listopada 1950. u Beogradu, a u Rijeku se doselio kao dijete 1962. godine. Završio je Pomorsku školu u Bakru, a potom i Pomorski fakultet.

Radio je u Africi, za tvrtku čelnika Pro Recca Gabrielea Volpija. Bio je glavni menadžer Orlean Investa, a 1995. uključio se u rad Vaterpolo kluba Pro Recco, gdje je bio i na dužnosti dopredsjednika. U rad Vaterpolo kluba Primorje EB uključuje se 2007. godine, a 2009. postaje njegov predsjednik. Tu dužnost obnaša do 2017., a 2018. godine izabran je za počasnog predsjednika Vaterpoloskog kluba Primorje EB iz Rijeke.

Pod Slobodinim vodstvom Primorje je osvojilo dva prvenstva Hrvatske, tri hrvatska kupa, tri naslova pobjednika Jadranske lige i dva puta je igralo finale Liga prvaka. Sloboda je 2010. izabran na dužnost predsjednika Hrvatskog vaterpoloskog saveza i tu dužnost je obnašao do 2018. Među brojnim uspjesima reprezentacije iz tog vremena izdvajaju se zlatno odličje na Olimpijskim igrama u Londonu 2012., srebro na Olimpijskim igrama 2016. u Rio de Janeiru i titula svjetskih prvaka 2017. u Budimpešti.

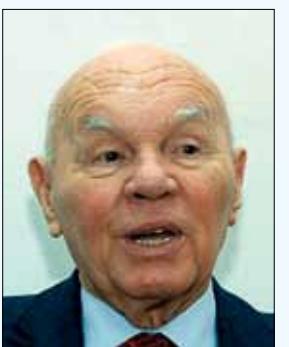
Predrag Sloboda je 2014. imenovan predsjednikom Nacionalnog vijeća za sport, najvišeg stručnog sportskog tijela u Hrvatskoj i tu je dužnost obnašao do 2019. godine.

Članom Izvršnog odbora Europskog saveza vodenih sportova (LEN) postao je 2020. godine. Dobio je brojna priznanja od kojih izdvajamo. Odlikovan je državnim odličjem Red hrvatskog pletera 2016., Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara 2017. Godine 2015. dobio je godišnju Nagradu Grada Rijeke za vrhunska ostvarenja u vaterpolu.

Dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2020. godine.

Vladimir FINDAK

Utemeljitelj suvremene kineziološke metodike u Hrvatskoj

Vladimir Findak rođen je 22. studenog 1937. u Zagrebu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Nakon toga je završio jednogodišnji studij fizičke kulture na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu, a potom je diplomirao na Višoj pedagoškoj školi u Zagrebu 1960. i na Visokoj školi za fizičku kulturu 1967. Magistrirao je 1973., a doktorirao 1981. godine.

Od 1957. do 1963. Findak je radio u osnovnoj školi u Kutini, potom i u kutinskoj gimnaziji, a 1970. izabran je u zvanje predavača na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu - Odsjek za fizičku kulturu. Findak je 1983. imenovan za pomoćnika Republičkog sekretara u ministarstvu prosvjete, kulture i sporta, a 1990. za pomoćnika ministra u Ministarstvu prosvjete, kulture i sporta. Na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu – Pedagogijske znanosti radio je do 1996. kada je prešao na Fakultet za fizičku kulturu u svojstvu redovitog profesora za kolegij Kineziološka metodika.

Profesor Findak je 1989. proglašen doživotnim počasnim predsjednikom Saveza pedagoške fizičke kulture Hrvatske, 1992. izabran je za redovitog člana Hrvatske akademije odgojnih znanosti, a 2003. izabran je za počasnog predsjednika Udruge kinezioloških učiteljskih učilišta i savjetnika nadzornika Republike Hrvatske. Brojne dužnosti obnašao je u hrvatskom sportu, a bio je član i mnogih međunarodnih sportskih foruma.

Dobitnik je brojnih domaćih i međunarodnih priznanja, od kojih izdvajamo Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ godišnju 1992., a za životno djelo 1999., Trofej Hrvatskog olimpijskog odbora 1997., kao i 1999. Nagradu Međunarodnog olimpijskog odbora *Sport and Education*.

Boris VOLČANŠEK

Sveučilišni profesor i istaknuti djelatnik u vodenim sportovima

Boris Volčanšek rođen je 17. srpnja 1937. u Zagrebu. Magistrirao je i doktorirao na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Bio je sveučilišni profesor i direktor hrvatskih plivačkih reprezentacija. Volčanšek se plivačkim sportom počeo baviti 1950. Bio je državni rekorder te državni prvak na 200 metara delfin te u štafeti 4x100 m mješovito. Višegodišnji je član plivačke reprezentacije Jugoslavije kao član Akademskog plivačkog kluba Mladost. Radio je kao trener u Mladosti od 1962. do 1979. godine i u Zagrebačkom plivačkom klubu od 1994. godine.

Volčanšek je bio i višegodišnji izbornik hrvatske plivačke reprezentacije te višegodišnji član uprave i dopredsjednik Mladosti. Bio je izbornik Plivačkog saveza Jugoslavije od 1988. do 1991. i član Radne grupe za osnivanje Hrvatskog olimpijskog odbora. Član Izvršnog odbora Plivačkog saveza Hrvatske bio je od 1990. Osnivač je Zagrebačkog plivačkog kluba 1993.

Volčanšek je utemeljitelj i nositelj projekta Plivačke sportske škole Zagreba od 1980. do 1991. Više desetljeća bio je predavač na seminarima za učitelje plivanja, voditelje i plivačke trenere. Kao redoviti sveučilišni profesor bio je nositelj nastave plivanja na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu do 2000. godine. Autor je tri udžbenika za obuku i trening. Objavio je 29 znanstvenih i stručnih radova o procesu učenja, treninga i o dijagnostici u plivanju.

Boris Volčanšek je dobio godišnju Republičku nagradu za fizičku kulturu 1980., te Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ 1998. za životno djelo. Uz to, dobio je i priznanja Zagrebačkog sportskog saveza i Društva pedagoga fizičke kulture te priznanje Hrvatskog saveza invalida. Dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2002. godine.

Zvonimir ŠEMPER

Velikan hrvatske odbojke

Zvonimir Šemper rođen je 6. srpnja 1931. u Hercegovcu. Po završetku gimnazije u Osijeku, u Zagrebu završava studij arheologije, a u Beogradu je diplomirao na višoj trenerskoj školi, specijalnost odbojka.

Šemper je u odbojci bio dugogodišnji djelatnik, trener, sudac i glavni tajnik Hrvatskog odbojkaškog saveza. Od 1956. radio je kao administrator u Odbojkaškom savezu Hrvatske, od 1959. je instruktor Odbojkaškog saveza Hrvatske, a od 1989. do 1995. glavni tajnik Hrvatskog odbojkaškog saveza (HOS).

Bio je prvi delegat Hrvatskog odbojkaškog saveza na Kongresu međunarodne odbojkaške federacije 1992., kada je HOS primljen u Međunarodnu odbojkašku federaciju (FIVB) i delegat Hrvatskog odbojkaškog saveza na kongresima FIVB-a i CEV-a do 1995. godine.

Šemper je kao odbojkaš nastupao za reprezentaciju Zagreba i Hrvatske. Karijeru odbojkaškog trenera započeo je trenirajući žensku i mušku ekipu Odbojkaškog kluba Češljevi u I. zagrebačkoj ligi, a punu afirmaciju stekao je na klupi AOK Mladost koji je vodio punih 10 godina. Na klupi jugoslavenskih odbojkašica Šemper je osvojio dva odličja - na Mediteranskim igrama u Alžиру 1975. zlato, a u Splitu 1979. srebro. Bio je i trener muške odbojkaške reprezentacije.

Zvonimir Šemper preminuo je u Zagrebu 2. kolovoza 2004. godine.

Marinko ŠIŠAK

Utemeljitelj Hrvatskog badmintonskog saveza

Marinko Šišak rođen je 20. srpnja 1953. u Dubravicama pokraj Skradina. U rodnim Dubravicama završio je osnovnu školu, a gimnaziju u Šibeniku. Na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je 1978. Usporedno je na Filozofskom fakultetu studirao filozofiju i komparativnu književnost. Magisterij znanosti stekao je na Fakultetu političkih znanosti, a doktorat na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu.

Šišak je radio u novinarstvu, sportu, politici i upravi. Bio je odbornik Skupštine općine Novi Zagreb i član više tijela Skupštine Grada Zagreba. Utemeljitelj je Hrvatskog i Zagrebačkog badmintonskog saveza, u kojima je obnašao dužnosti predsjednika i tajnika.

Bio je vanjski suradnik na predmetu Sociologija sporta na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu od 1997. do 2004., a od 2009. do 2015. predavao je na Fakultetu filozofije i religijske kulture. Objavio je više znanstvenih radova te niz recenzija i prikaza u stručnoj periodici.

Marinko Šišak je suradnik Hrvatskog biografskog leksikona, Hrvatske enciklopedije i Filozofske enciklopedije Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“.

Osvaldo VAVRA

Zaštitni znak hrvatskog baseballa

Osvaldo Vavra rođen je 31. srpnja 1952. u Zagrebu. Diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Višegodišnji je predsjednik Hrvatskog baseball saveza, čiji je i jedan od osnivača 1986. godine. Prvi doticaj s baseballom Vavra je imao 1972., kada se upoznao s ovim sportom u SAD-u i igrao ga u Ljetnoj ligi. Službena pravila baseballa na hrvatski jezik preveo je 1982., a godinu dana kasnije osnivač je Baseball kluba Zagreb. Dvije godine potom Vavra je osnivač Jugoslavenske komisije za baseball (budućeg saveza), a iste godine samostalni je organizator prvog jugoslavenskog baseball prvenstva u Zagrebu, na kojem je bilo 12 momčadi.

Godine 1987. Vavra postaje sudac u baseballu, 1988. organizira turneju Baseball kluba Zagreb, 1989. postaje prvi i jedini trener jugoslavenske baseball reprezentacije, a 1991. i član Udruge američkih baseball trenera. Od 1994. do 2006. CEB-ov je tehnički povjerenik, od 2006. do 2009. član CEB-ove Komisije za razvoj, a u istom razdolju je i član Izvršnog odbora CEB-a. Za CEB (Europska baseball konfederacija) 2007. objavio je i priručnik namijenjen trenerima baseballa.

Sudjelovao je kao delegat na brojnim kongresima baseballa: IBA-e, IBAF-a, WBSC-a i CEB-a. Organizirao je niz turneja hrvatske baseball reprezentacije, između ostalog 2006. i 2007. u SAD-u, kao i sudjelovanje na europskim prvenstvima i kvalifikacijama širom Europe. Također, sudjelovao je i u organizaciji niza međunarodnih prvenstava i turnira kojima je Hrvatska bila domaćin, uključujući i domaćinstvo jedne skupine Svjetskog kupa 2009. godine.

Osvaldo Vavra više je desetljeća aktivno radio na razvoju baseballa širom Europe. Sudjelovao je na brojnim događajima za trenere i suce u SAD-u i Europi, a mnoge je i organizirao.

Damir ŠKARO

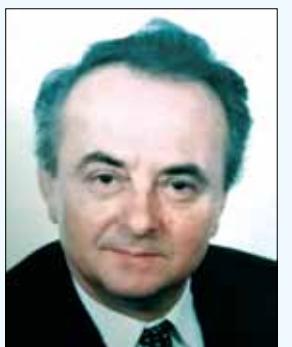
Olimpijski odličnik i boksački dužnosnik

Damir Škar rođen je 2. studenoga 1959. u Zagrebu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu 1994. godine, tri godine kasnije obranio je magistarski rad, a doktorirao je na temu iz ekonomskih znanosti 2009. godine.

Boksačku karijeru započeo je 1976. godine. Kao član Boksačkog kluba Trešnjevka osvojio je zlatnu medalju u juniorskoj konkurenciji na Prvenstvu Balkana 1977. u Ateni. Uskoro prelazi u vukovarski BK Borovo i za taj klub osvaja naslov prvaka države 1980. u srednjoj kategoriji. Iste godine Škar sudjeluje na Olimpijskim igrama u Moskvi, ali puno zapaženiji bio je njegov drugi olimpijski nastup, u Los Angelesu 1984., kada je stigao u predvorje medalje, do četvrtfinala. Na Svjetskom prvenstvu u Renou (SAD) 1986. osvojio je brončanu medalju. Ključna godina u njegovoj karijeri bila je 1988., kada je na Olimpijskim igrama u Seulu osvojio brončanu medalju u poluteškoj kategoriji. Na Mediteranskim igrama 1987. osvojio je zlatnu medalju.

Za izuzetna dostignuća dobio je 2007. godine Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“. Od 1995. do 2000. zastupnik je u Hrvatskom saboru. Bio je i prvi predsjednik Hrvatskog boksačkog saveza od uspostave neovisnosti 1990. i tu je dužnost obnašao do 1996. Osnivač je, predsjednik i trener BK Ban Jelačić iz Zagreba od 1990. do 1993., a 1992. osnovao je i BK Kralj Tomislav. U aktivnoj karijeri bio je član i boksačkih klubova Pula i Metalac iz Zagreba.

Škar je godinama bio na čelu Zagrebačkog boksačkog saveza, a bio je i vijećnik u Skupštini Grada Zagreba. Objavio je knjige *Velikani hrvatskog športa, Management olimpijskih igara i Marketing u politici 21. stoljeća*.

Vladimir JURIŠA

Promotor i veliki zaslužnik biciklističkog sporta

Vladimir Juriša rođen je 15. prosinca 1932. godine u Zagrebu, gdje je pohađao osnovnu i srednju školu te diplomirao na zagrebačkom Pravnom fakultetu. Za vrijeme školovanja aktivno se bavio velikim rukometom i kasnije rukometom u današnjoj inačici.

Nakon što je diplomirao, Juriša se kraće vrijeme zapošljavao kao pravnik u gospodarstvu, nakon toga radio je kao sudac u Koprivnici, potom na Okružnom privrednom судu u Zagrebu (današnji Trgovački sud) i konačno - kao Pravobranitelj grada Zagreba. Na potonjoj dužnosti ostao je sve do odlaska u mirovinu 1992. godine.

Juriša je u svijet biciklizma ušao po nagovoru prijatelja i kolege Vladimira Gudlina, tada već afirmiranog dužnosnika u biciklizmu. U biciklizmu obnaša razne upravljačke dužnosti pa tako i predsjednika Biciklističkog kluba Metalia Commerce iz Zagreba, surađujući s legendama biciklizma Brankom Bogovićem i olimpijcem Eugenom Pleškom.

Vladimir Juriša obnašao je dužnost predsjednika Hrvatskog biciklističkog saveza kao i predsjednika Biciklističkog saveza Jugoslavije. Kroz navedene dužnosti organizirao je brojne lokalne i međunarodne biciklističke utrke, poput Jadranske magistrale i utrke Alpe-Adria. Upravo je na utrku „Jadranska magistrala 1994.“, uz pomoć prvog tajnika Hrvatskog biciklističkog saveza Silvija Sekulića, doveo kao gosta najvećeg svjetskog biciklista svih vremena Eddy Merckxa.

Kao predsjednik Hrvatskog biciklističkog saveza, Juriša je bio inicijator i organizator prve utrke Tour de Croatia od Vukovara do Dubrovnika 1994. godine.

Ivan ČAKLEC

Prvi Hrvat s europskom gimnastičkom medaljom

Ivan Čaklec rođen je 5. kolovoza 1932. godine u Varaždinu. Bio je član Gimnastičkog društva Zagreb i sudionik na trima olimpijskim igrama.

Na Olimpijskim igrama 1952. u Helsinkiju Čaklec je u višeboju pojedinačno osvojio 144. mjesto i bio je dio ekipa koja je zauzela deseto mjesto. U Rimu 1960. je u višeboju osvojio 56. mjesto, dok je ekipa bila deveta. U Tokiju 1964. je pojedinačno osvojio 80. mjesto i bio je dio ekipa koja je osvojila 11. mjesto.

Svoj najveći sportski uspjeh Ivan Čaklec postigao je na Europskom prvenstvu 1957. u Parizu, osvojivši brončanu medalju na konju s hvataljkama. Bilo je to prvo pojedinačno europsko odlike za hrvatsku gimnastiku. Osvojio je i medalju na Mediteranskim igrama 1963. u Napulju, a tom prilikom bio je dio momčadi koja se okitila srebrnim odlicjem.

Po završetku karijere Čaklec je diplomirao na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, gdje se nakon diplome i zaposlio kao redoviti profesor i voditelj katedre gimnastike. Napisao je u suautorstvu i dva znanstvena rada. Malo je poznato da je diplomirao i na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu.

Dobitnik je Republičke nagrade za fizičku kulturu 1976.

Ivan Čaklec preminuo je 30. ožujka 2018. godine u Zagrebu.

Ivo ZLATAR

Ključna osoba hokejskog sporta u Hrvatskoj

Ivo Zlatar rođen je 3. studenog 1928. godine u Slavonskom Brodu. Bio je diplomirani inženjer kemijske tehnologije. Nakon početka u nogometu, sportsku karijeru je nastavio u hokeju na travi i ostao vježbanom tom sportu sve do kraja života. Zlatar je bio je član više klubova, predsjednik Zbora sudaca i jedan od osnivača Hrvatskog hokejskog saveza 1991. Bio je i član Komisije za unapređenje hokeja Europske hokejske federacije i drugih Komisija pri Međunarodnoj hokejskoj udruzi (FIH). Bio je predsjednik Hrvatskog hokejskog saveza i HAHK Mladost iz Zagreba. Dobitnik je Odličja za zasluge FIH 1989., godišnje Nagrade SFK-a Zagreba 1990., Trofeja HAŠD-a Mladost 1983. i mnogih drugih sportskih priznanja, kao i Trofeja Hrvatskog olimpijskog odbora 1996.

Ivo Zlatar dao je glavni pečat radu Hokejskog kluba Mladost kao dugogodišnji tajnik i predsjednik. Bio je i član Izvršnog savjeta FIH-a od 6. kolovoza 1980. godine pa sve do svoje smrti, te dugi niz godina jedini naš predstavnik u bilo kojem organu te međunarodne federacije. Dao je i velik doprinos razvoju sudačkog kadra.

Mladost je 1987. godine iskoristila prigodu održavanja Univerzijade te zalaganjem Iva Zlatara i svog dugogodišnjeg člana Zlatka Dežđeka osigurala novac za izgradnju terena s umjetnom travom. Bio je to istodobno i prvi travnat teren u ovom dijelu Europe, a otvoren je u proljeće 1988. godine. Zlatar je preveo pravila dvoranskog hokeja, koja su na snazi bila od 1. siječnja 1998. godine. Kao posveta njegovu radu, već od prve godišnjice njegove smrti održava se Memorijalni turnir u hokeja na travi nazvan njegovim imenom.

Ivo Zlatar preminuo je u Zagrebu 21. prosinca 1998. godine.

Danimir MATOŠIĆ

Ugledni građevinar i svestrani sportaš

Danimir Matošić rođen je 19. lipnja 1941. u Splitu. Po struci je bio diplomirani arhitekt. Radni vijek proveo je u splitskom građevinskom poduzeću Lavčević, Građevinskom školskom centru i Zajednici obrazovanja građevinara u Splitu.

Matošić je sudjelovao u izgradnji Doma učenika građevinara Građevinskog fakulteta, Centra za graditeljsko nasljeđe i Građevinskog školskog centra u Splitu te Glazbene škole u okviru obnove grada Dubrovnika.

Matošić se kao mladić u Splitu bavio ragbijem, veslanjem i jedrenjem. Ragbi klub Nada iz Splita osnovan je 1959., a Matošić je bio igrač kluba od osnutka pa do 1961. godine.

Najveći doprinos splitskom i hrvatskom sportu Matošić je dao u jedrenju. Više godina bio je aktivni jedriličar, član uprave te predsjednik Jedriličarskog kluba Split i predsjednik Hrvatskog jedriličarskog saveza od 1989. do 1992. godine.

Danimir Matošić preminuo je 2. veljače 1995. u Splitu.

Vlatko ŠKILJO

Judo je obilježio njegov život

Vlatko Škiljo rođen je 5. rujna 1958. u Drnišu. Po struci je diplomirani ekonomist. Radni vijek započeo je u poduzeću Dalmacijacement, a potom je radio u poduzeću Brodomerkur, gdje je obnašao razne dužnosti. Bio je i predsjednik Nadzornog odbora poduzeća Željezara iz Kaštela Sućurca. Od 2014. godine glavni je tajnik Splitskog saveza sportova.

Judo je počeo trenirati 1975. u Judo klubu Željezara iz Kaštela Sućurca, da bi 1982. položio za crni pojas 1. Dan, a 1983. postao je i judo sudac republičkog ranga. Ispit za trenera juda položio je na seminaru 1985. na Badiji. Do 1989. godine bio je trener mlađih uzrasta u JK Željezara. Od 1987. do 1989. bio je i tajnik tog kluba.

Vlatko Škiljo bio je predsjednik Splitskog judo saveza, predsjednik Hrvatskog judo saveza te predsjednik u svom matičnom klubu Željezara. Bio je i član Izvršnog odbora saveza sportova Splitsko-dalmatinske županije i član Izvršnog odbora Splitskog saveza športova. Sve te dužnosti obavljao je i u ponovljenim mandatima.

Dragovoljac je Domovinskog rata od 1990. do 1993., i nosilac Spomenice Domovinskog rata. Temeljem zapovjedi generala Ante Gotovine od 30. ožujka 1994., za uspješno izvršenje povjerenih zadaća, kao i za doprinos u obrani suvereniteta, samostalnosti, neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske i za doprinos u izgradnji i razvoju Hrvatske vojske nagrađen je Hrvatskim samokresom PHP- 9 mm.

Dubravko MATAKOVIĆ

Ikona hrvatskog kajakaštva

Dubravko Mataković rođen je 18. siječnja 1941. u Karlovcu. Završio je Prirodoslovno-matematički fakultet, stekavši zvanje diplomiranog inženjera fizike. Bio je zaposlen u sektoru informatike Hrvatskih željeznica.

Mataković je 1956. postao član Porječana, skupine mlađića i djevojaka od 12 do 15 godina koji su kao dio Pomorsko-brodarskog društva Vir obilazili rijeke i planine. Afirmirao se u Slaviji, a od 1966. bio je član Kanu kluba Končar. Od 1964. natjecatelj je na svim državnim i međunarodnim natjecanjima u slalomu i spustu.

Mataković je za reprezentaciju Jugoslavije nastupao punе 22 godine. Prvi je hrvatski kajakaš na divljim vodama koji je nastupio na Olimpijskim igrama, 1972. u Münchenu. Na prvenstvima Jugoslavije i SR Hrvatske osvajao je naslove u slalomu i spustu od 1964. do 1990. Zadnji naslov prvaka države osvojio je s 48 godina.

Mataković je bio izbornik reprezentacije Jugoslavije u spustu od 1989. do 1991. i trener hrvatske reprezentacije u spustu od 1992. do 1998. Od 1990. do 1997. osvojio je kao izbornik i trener sedam zlatnih medalja na seniorskim i juniorskim svjetskim i europskim prvenstvima.

Dobitnik je Nagrade za fair play Sportskih novosti 1977. i Nagrade Tehničke kulture Zlatna krila 1989. godine.

Dubravko Mataković preminuo je 15. listopada 2019. u Zagrebu.

Zdravko MARUŠIĆ

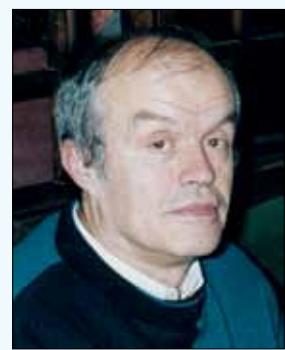
Legenda konjičkog sporta u Hrvatskoj

Zdravko Marušić rođen je 26. studenog 1931. u Zagrebu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Ubraja se među legende preponskog jahanja u Hrvatskoj, uz Radoslava Cimermana, Miletu Babovića i Jožu Koblara.

U organizaciji Zagrebačkog konjičkog saveza se od 1955. na hipodromu u Zagrebu održava se međunarodni Lipanjski turnir, a pobjednik prvog izdanja je upravo Marušić. Bio je i višegodišnji prvak Jugoslavije i Hrvatske u preponskom jahanju. U prostorije Konjičkog kluba Zagreb Marušić je došao 1948. godine, a već godinu dana kasnije imao je prvi nastup u galopskoj utrci. Od 1950. pa do kraja natjecateljske karijere bavio se isključivo preponskim skakanjem.

Nakon završetka natjecateljske karijere, Marušić je bio predsjednik Zagrebačkog i Hrvatskog konjičkog saveza te član predsjedništva Konjičkog saveza Jugoslavije. Kao istaknuti gospodarstvenik, puno je doprinio razvoju ovog sporta u Zagrebu i Hrvatskoj.

Zdravko Marušić preminuo je u Zagrebu 30. prosinca 1993. godine.

Bogomir JAMBROŠIĆ

Ikona mačevanja u Hrvatskoj

Bogomir Jambrošić rođen je 11. siječnja 1939. u Zagrebu. Srednju školu i Rudarsko-geološko-naftni fakultet završio je u Zagrebu 1965. godine. Po završetku studija radi u poduzeću Geofizika na poslovima geofizičkih istraživanja. Kroz razdoblje od tri godine, koliko je proveo u Geofizici, pola godine radio je u Kambodži na projektu Ujedinjenih Naroda izgradnje hidrocentrale na rijeci Mekong.

Jambrošić se počeo baviti mačevanjem 1953. u ASD Mladost. Oružje kojim je postigao najviše uspjeha bio je floret, a trener s kojim je najviše radio bio je Vladimir Mažuranić. Juniorsko prvenstvo Jugoslavije u maču osvojio je 1964., a seniorsko u floretu 1964., 1972., 1974. i 1975. godine. Bio je član seniorske momčadi koja je bila prvak Jugoslavije u floretu 1959., te potom 15 godina u nizu od 1962. do 1978., kao i član momčadi koja je osvojila prvenstvo države u sablji 1967. Na rang listi najboljih mačevalaca Jugoslavije bio je prvi u floretu 1964. i 1965., a na drugom mjestu u sablji 1965. Osvojio je više prvenstava Zagreba i Hrvatske, a 1964. je pobijedio i osvajača olimpijske medalje iz Tokija, Poljaka Witolda Voydu.

Jambrošić je 1969. počeo raditi u poduzeću INA Naftaplin na poslovima kompjutorske obrade seizmičkih podataka istraživanja nafte. Na istim poslovima proveo je neko vrijeme na specijalizaciji u Londonu, Houstonu i Calgariju trenirajući mačevanje u tamošnjim klubovima.

Jambrošić je bio predsjednik Mačevalačkog kluba Mladost, član predsjedništva ASD (kasnije HAŠK) Mladost 30 godina i predsjednik Mačevalačkog saveza Zagreba. Od osamostaljenja Republike Hrvatske jedina je osoba koja prevodi i ažurira službena pravila mačevanja.

Mirko NOVOSEL

Trofejni trener i član košarkaške Kuće slavnih

Mirko Novosel rođen je 30. lipnja 1938. u Zagrebu. Diplomirao je na Pravom fakultetu u Zagrebu. Kao košarkaš zagrebačke Lokomotive od 1952. do 1965. godine, tri puta je nastupio za reprezentaciju Jugoslavije i na Balkanskom prvenstvu 1961. osvojio zlatnu medalju.

Novosel je od 1967. do 1971. bio trener KK Lokomotiva i s njom je 1969. osvojio Kup Jugoslavije. Trener košarkaške reprezentacije Jugoslavije bio je od 1971. do 1976. te osvojio dvije zlatne medalje na evropskim prvenstvima 1973. u Barceloni i 1975. u Beogradu. Na Svjetskom prvenstvu 1974. u Portoriku Jugoslavija je osvojila srebrnu medalju, a odličje istog sjaja osvojila je i na Olimpijskim igrama 1976. u Montrealu. Novosel se okitio i trenerskim olimpijskim zlatom u duetu s Rankom Žeravicom na OI 1980. u Moskvi, a potom i broncom 1984. u Los Angelesu.

Od 1976. do 1988. bio je na klupi Cibone koja je u tom razdoblju postigla najbolje rezultate u povijesti. Bilje je prvak Europe 1985. i 1986. i pobjednik Kupa pobjednika kupova 1982. i 1987., prvak Jugoslavije 1982., 1984. i 1985. te pobjednik Kupa Jugoslavije 1980., 1981., 1982., 1983., 1985., 1986. i 1988. Cibona je 1992. godine s Novoselom osvojila i prvo hrvatsko košarkaško prvenstvo. Godine 1985. proglašen je najboljim košarkaškim trenerom u Evropi. Novosel je bio i direktor košarkaške reprezentacije Jugoslavije te glavni tajnik Univerzijade u Zagrebu 1987. Od 1992. do 1995. dok je bio direktor košarkaške reprezentacije Hrvatske, Hrvatska je osvojila srebro na Olimpijskim igrama 1992. u Barceloni, te brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 1994. u Torontu i Europskom prvenstvu 1995. u Ateni. Kao izbornik hrvatske košarkaške reprezentacije 1993. doveo je Hrvatsku na EP-u u Münchenu do brončane medalje. Novosel je 1995. bio izbornik reprezentacije Belgije, a na dvije utakmice vodio je i reprezentaciju Europe. Jedno vrijeme obnašao je i dužnost direktora nogometnog kluba Croatia (Dinamo).

Od brojnih priznanja za izdvjajti su Orden zasluga za narod SFRJ, Red Danice Hrvatske i Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara. Dobio je i Državnu nagradu za životno djelo „Franjo Bučar“ 1991. te Nagradu HOO „Matija Ljubek“, također za životno djelo 2005.

Mirko Novosel je 7. rujna 2007. primljen u svjetsku košarkašku Kuću slavnih (Hall of Fame) u američkom gradu Springfieldu.

Mladen VEDRIŠ

Gospodarstvenik, politički dužnosnik i znanstvenik

Mladen Vedriš rođen je 29. prosinca 1950. u Zagrebu. U rodnom gradu je završio osnovnu školu i gimnaziju te 1973. diplomirao na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao je s temom Analiza uzroka porasta javnih rashoda u suvremenom svijetu.

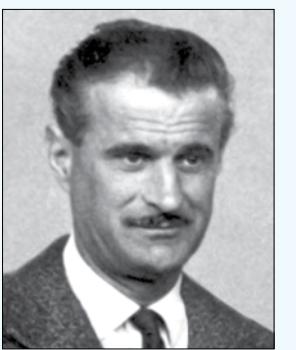
Od 1975. do 1984. bio je zaposlen u Centru za istraživanje i migracije Sveučilišta u Zagrebu, a nakon toga prelazi u Skupštinu grada Zagreba, u Gradske komitet za prostorno planiranje i komunalne poslove. Nakon demokratskih promjena, Vedriš je 1990. izabran za predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine grada Zagreba, a 1992. izabran je za saborskog zastupnika. Te godine postaje i ministar u hrvatskoj Vladi i dopredsjednik Vlade za gospodarstvo.

Od svibnja 1993. do rujna 1995. bio je predsjednik Hrvatske gospodarske komore.

Doktorirao je 1996. na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu s temom *Strukturalna politika u funkciji uspostave efikasnog tržišnog gospodarstva RH*. Vedriš je 2005. postao docent na Pravnom fakultetu, na Katedri za ekonomsku politiku tog fakulteta. Od 2006. je član Savjeta Hrvatske narodne banke.

Objavio je niz znanstvenih radova i stručnih članaka te održao brojna stručna predavanja.

Mladen Vedriš je bio predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza od 1990. do 1994. godine, a od 2015. počasni je predsjednik HNS-a. U slobodno vrijeme bavi se planinarenjem.

Bojan STRANIĆ

Akademski slikar i odbojkaška legenda

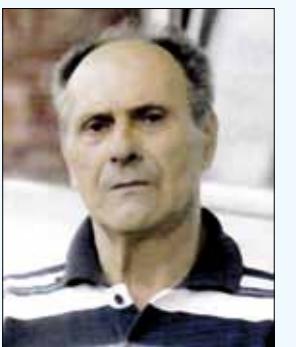
Bojan Stranić rođen je 27. kolovoza 1921. u Medvodama (Slovenija). U Mariboru je završio osnovnu školu i nižu gimnaziju. Školovanje je nastavio 1938. u Zagrebu, gdje je 1948. diplomirao slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti.

Stranić se sportom počeo baviti 1930. kao član sokolskog udruženja Maribor-Matica. Od 1934. igrao je odbojku, tada novi sport u Jugoslaviji koji se počeo razvijati u okviru sokolskih udruga. Od 1937. do 1941. bio je član mariborskog Željezničara, u kojemu se bavio atletikom i odbojkom. Na juniorskom prvenstvu Jugoslavije 1939. u Mariboru osvojio je drugo mjesto u petoboju. Nakon uspostave NDH, postao je član Concordije za koju je nastupao do 1944. godine.

Nakon Drugog svjetskog rata Stranić se isticao među pokretačima odbojke u Hrvatskoj i Zagrebu. Postao je jedan od prvih članova Sportskog odbora za odbojku pri Fiskulturnom savezu Hrvatske te je 1946. održao i prvi tečaj u Zagrebu za trenere odbojke. Skupa s Josipom Virantom osnivač je Fiskulturnog društva Mladost Akademičar 23. lipnja 1945. Nakon fuzije Akademičara i Omladinskog fiskulturnog društva Mladost, u prosincu 1946. godine, osnovano je Akademsko sportsko društvo Mladost i potom Akademski odbojkaški klub Mladost. S Mladostom je osvojio prvenstvo Jugoslavije 1947. i 1952. Za reprezentaciju Jugoslavije igrao je od 1946. do 1950. i na Balkanskim igrama 1946. u Bukureštu osvojio je srebrnu medalju. Kao trener osvojio je s Mladostom titule prvaka Jugoslavije 1962., 1963., 1965., 1966., 1968., 1969. i 1970. te sudjelovao u finalu Kupa europskih prvaka 1964. Reprezentaciju Jugoslavije vodio je na Mediteranskim igrama u Izmiru 1971. gdje je osvojila zlato.

Dobitnik je Nagrade Grada Zagreba za fizičku kulturu, Republičke Nagrade fizičke kulture 1963., Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1973. Njemu u čast odbojkaška dvorana Mladosti u Zagrebu nazvana je Dom odbojke Bojan Stranić.

Bojan Stranić preminuo je 22. studenog 1993. godine u Zagrebu.

Ivan HELMAN

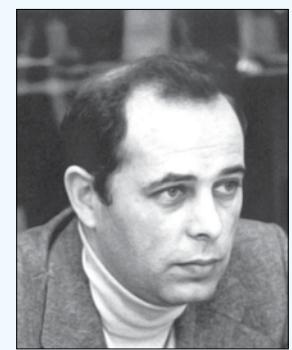
Simbol dizanja utega na ovim prostorima

Ivan Helman rođen je 19. srpnja 1934. u Skoplju. Bio je višestruki prvak i rekorder u dizanju utega, pionir tog sporta u Hrvatskoj.

Helman je bio osnivač Kluba dizača utega u Rijeci 1955. i njegov član sve do smrti. Naslove prvaka Hrvatske osvojio je 21 put, a devet puta bio je i prvak Jugoslavije. Najveći međunarodni uspjeh postigao je na Mediteranskim igrama 1971. u Izmiru, gdje je osvojio četvrto mjesto, a iste godine na Svjetskom prvenstvu u Mađarskoj bio je 11. Bio je dugogodišnji trener seniorske reprezentacije, kao i trener Kluba dizača utega Rijeka s kojima je 1975. i 1978. osvojio prvenstvo Jugoslavije. Nakon završetka natjecateljske karijere, bio je vrlo aktivan i uspješan u dizanju utega kao veteran – osvojio je po dva naslova svjetskog i europskog prvaka u konkurenciji veterana.

Od 1980. do 1988. godine Helman je u dva mandata bio predsjednik Dizačkog saveza Jugoslavije, a 1991. izabran je za prvog predsjednika Hrvatskog saveza za dizanje utega. Bio je i istaknuti hrvatski sudac prve kategorije te glavni organizator Europskog prvenstva 1996. u Rijeci. Posthumno je odlikovan Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Ivan Helman preminuo je 24. listopada 2003. u Rijeci.

Ivan HEGEDÜS

Hokejaš na ledu, sudac, pedagog i dužnosnik

Ivan Hegedüs rođen je u Zagrebu 7. kolovoza 1940. godine. Po zanimanju je diplomirani ekonomista, a više godina bio je samostalni obrtnik.

Hegedüs je višegodišnji igrač i dužnosnik u organizacijama hokeja na ledu, savezi kapetan i međunarodni sudac. Hokejom na ledu počeo se baviti 1957. Bio je igrač zagrebačkih klubova Zagreb, Medveščak i Mladost.

Od 1966. godine vrlo uspješno djeluje kao organizator, pedagog i dužnosnik u klubovima i savezima hokeja na ledu Hrvatske i Jugoslavije. Posebno je bio zapažen i uspješan bio kao savezni kapetan državne reprezentacije i član Međunarodne federacije za suce hokeja na ledu. Kao međunarodni sudac sudio je utakmice na tri europska i jedanaest svjetskih prvenstava, te na raznim međunarodnim turnirima.

Hegedüs je bio višegodišnji predsjednik Komisije za međunarodne veze Hrvatskog saveza hokeja na ledu. Proveo je i pripremio za tisak službena pravila hokeja na ledu.

Ivan Hegedüs je 1992. dobio Trofej Hrvatskog olimpijskog odbora za životno djelo u sportu, a to je prije svega za rad u hokeju na ledu.

Josip KECERIN

Istaknuti skijaš, trener i sportski djelatnik

Josip Kecelin rođen je 15. kolovoza 1938. u Zagrebu, gdje je završio osnovnu školu i srednju Industrijsku školu Prvomajska za zvanje strojopravara. Diplomirao je na Visokoj školi za fizičku kulturu 1970. godine.

Sportsku karijeru Kecelin je započeo još u osnovnoj školi igrajući nogomet, a po zimi se bavio skijaškim trčanjem. Tim sportovima nastavio se baviti i u srednjoj školi, igrajući nogomet za klub zagrebačkih obrtnika - NK Slavija, a kasnije za NK Rudeš, dok je skijaško trčanje trenirao u SK Sljeme. U skijaškom trčanju nekoliko puta je bio prvak Zagreba, četiri puta prvak Hrvatske, a osvojenim drugim mjestom na Juniorskom prvenstvu Jugoslavije, izborio je mjesto u jugoslavenskoj reprezentaciji. Nakon povratka iz JNA, natjecateljsku karijeru u skijaškom trčanju, uz studiranje na Visokoj školi za fiskulturu, postupno je zamijenio trenerskim pozivom. Trenerski posao započeo je u matičnom klubu SK Sljeme, a 1966. s obitelji seli u Ravne na Koroškom. Uz trenerski posao radio je i kao profesor tjelesnog odgoja u srednjoj Tehničkoj školi. Kecelin je 1971. izabran za saveznog trenera jugoslavenske reprezentacije i tu dužnost obavljao je do 1973. Bio je i sudionik Zimskih olimpijskih igara 1972. u Sapporu.

U Zagreb se vraća 1978. i dvije godine radi kao tajnik MZ Šestine, ali na poziv SK Kranj, ponovo se vraća u Sloveniju te u sezoni 1979./80. klub dovodi do naslova prvaka Slovenije. Kada se ponovno vratio u Zagreb, radio je 1981. i 1982. kao profesor tjelesnog odgoja u Sportskoj gimnaziјi u Savskoj ulici. Od 1982. do 1989. tajnik je tadašnjeg SIZ-a fizičke kulture. Bio je i predsjednik SK Sljeme i začetnik uređenja Skijaškog nordijskog centra na Sljemenu.

Kecelin je pisac nekoliko stručnih radova na temu analize tehnike klasičnog koraka tada najboljih skijaša trkača i utjecaja tehnike na rezultat u skijaškom trčanju. Radovi su mu objavljeni u švedskim i talijanskim stručnim publikacijama.

Josip Kecelin preminuo je 23. veljače 2023. u Zagrebu.

Ivo-Goran MUNIVRANA

Odbojkaš, stolnotenisač i istaknuti sportski dužnosnik

Ivo-Goran Munivrana rođen je 13. rujna 1947. u Ljubljani. Diplomirao je i magistrirao na Elektrotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Sportsku karijeru započeo je 1960. kao odbojkaš. Kao član prve postave Odbojkaškog kluba iz Kaštela Starog osvojio je dvije titule prvaka Hrvatske za juniore 1964. i 1965. godine.

Dolaskom na studij u Zagreb, prelazi u stolnoteniski sport nastupajući u I. hrvatskoj i II. jugoslavenskoj ligi. Početkom 70-ih godina prošlog stoljeća postaje trener u stolnoteniskom klubu u Splitu. Aktivno sudjeluje u organizaciji Mediteranskih igara u Splitu 1979. kao pomoćnik glavnog tajnika za stolni tenis. Za uspješan trenerski rad i promidžbu stolnog tenisa dobio je 1986. Trofej Hrvatskog stolnoteniskog saveza.

Munivrana 1991. postaje prvi predsjednik Hrvatskog stolnoteniskog saveza i tu dužnost obavlja do travnja 2008., kada je izabran za počasnog predsjednika. Od 1996. do 2000. predsjednik je Tehničke komisije Europske stolnoteniske federacije (ETTU), a 2002. je izabran za dopredsjednika ETTU-a. Od svibnja 2005. je u razdoblju od jedne godine obnašao i dužnost dopredsjednika Svjetske stolnoteniske federacije (ITTF).

Na Europskom prvenstvu u stolnom tenisu 2002. u Zagrebu primio je po prvi puta dodijeljeni Zlatni reket ETTU-a, a 2013. je dobio Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“ za životno djelo. Godine 2009. dobio je Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“.

Od 1994. do 1998. Ivo-Goran Munivrana je bio predsjednik Splitskog saveza športova, a od 1998. do 2014. i odlaska u mirovinu bio je glavni tajnik Saveza.

Nenad SLUKIĆ

Zaštitni znak streličarskog sporta u Hrvatskoj

Nenad Slukić rođen je 16. rujna 1949. u Zagrebu. Od 1954. živi u Varaždinu gdje je završio osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Odvjetnik je u Varaždinu.

Slukić je zaštitni znak streličarskog sporta u Hrvatskoj. Bio je natjecatelj, trener, predsjednik saveza, sudac... Osvojio je titulu prvaka Jugoslavije u gađanju lukom i strijelom na natjecanju u Kranju 1988., a u gađanju dugim lukom osvojio je 2012. titulu prvaka Hrvatske.

Puno je napravio i na propagiranju streličarstva u Hrvatskoj. Zasigurno je najzaslužniji što je Hrvatski streličarski savez vrlo brzo nakon raspada Jugoslavije primljen u Svjetski streličarski savez.

Velika Slukićeva ljubav su motori i putovanja motorima, a u slobodno vrijeme bavi se i pisanjem. Autor je zbirki pjesama *Bijelo, Zeleno i plavo* i *Oluja se tišinom najavljuje*, a prvo prozno djelo mu je zbirka *Brando i druge priče*.

Nenad Slukić je u vrijeme Domovinskog rata bio član Kriznog štaba općine Varaždin, koji je odigrao presudnu ulogu u oslobođanju grada i gradskih vojarni. Višegodišnji je član i predsjednik Lions kluba Varaždin.

Tomislav ŠEPEC

Streljaštvo kao životni poziv

Tomislav Šepc rođen je 20. travnja 1941. u Zagrebu. Po struci je bio diplomirani ekonomist. Bio je aktivan u streljačkom sportu kao natjecatelj od 1958. do 1968. u Streljačkom društvu V. gimnazije u Zagrebu. Bio je višegodišnji član Streljačkog društva Končar Zagreb.

Instruktor i trener te tajnik Streljačkog saveza Hrvatske bio je od 1973. do 1988. godine, nakon toga djelatnik i dužnosnik Sportskog saveza Zagreba, a 1993. se vraća na mjesto tajnika u Hrvatski streljački savez. Od 2004. do 2012. Šepc je bio predsjednik Zagrebačkog športskog saveza.

Posebno se istaknuo u organizaciji velikih sportskih priredbi – na Mediteranskim igrama 1979. u Splitu, Svjetskom streljačkom prvenstvu u Sarajevu, te Europskom prvenstvu i Svjetskom kupu u Osijeku i Zagrebu. Kao član Europske streljačke konfederacije pridonio je ugledu i ranom primanju hrvatskog streljačkog sporta u međunarodna sportska udruženja.

Šepc je bio višegodišnji član Savjeta fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu i stručni suradnik. Dobitnik je Trofeja Hrvatskog olimpijskog odbora Matija Ljubek 2008. Dobitnik je Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 1995. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Tomislav Šepc preminuo je 23. kolovoza 2022. godine u Zagrebu.

Stanislav BICK

Život obilježen tenisom

Stanislav Bick rođen je 28. travnja 1943. u Donjem Miholjcu. Po struci je strojarski tehničar. Od 1966. do 1970. bio je zaposlen u PIK-u Sljeme i u Agrokombinatu. Od 1970. do umirovljenja 2009. zaposlen je u Zagrebačkim cestama kao rukovoditelj mehanizacije i transporta.

Od 1970. Bick je bio član Hrvatskog akademskog teniskog kluba Mladost u Zagrebu, s kojim je osvojio prvenstvo Jugoslavije. Kasnije je bio član teniskih klubova Zagrebačka pivovara i Trešnjevka.

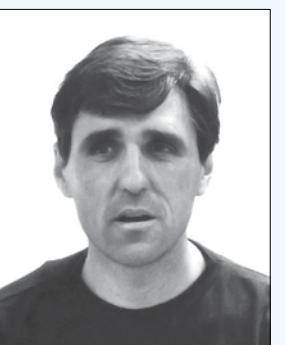
Ispit za teniskog trenera na tadašnjem Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu položio je 1976. godine. U Zagrebačkom teniskom savezu obnašao je više dužnosti, a predsjednik Zagrebačkog teniskog saveza bio je od 1989. do 1991. Aktivno je sudjelovao u organizaciji Univerzijade 1987.

Od 1991. do 1994. Bick je bio predsjednik Hrvatskog teniskog saveza, a sudjelovao je i u osnivanju Hrvatskog olimpijskog odbora. Uložio je i veliki napor da HTS postane član Međunarodne teniske federacije.

U više navrata Bick je bio član Organizacijskog odbora Davisova kupa, a od 2016. do 2018. bio je član Upravnog odbora Hrvatskog teniskog saveza.

Zlatko CELENT

Veslački velikan koji je prerano otišao

Zlatko Celent rođen je 10. srpnja 1952. u Splitu. Po struci je bio diplomirani inženjer strojarskog fakulteta. Sportom se počeo baviti kada je imao dvanaest godina, ali ga je put isprva vodio u pionirske ekipe Košarkaškog kluba Split.

Ime 14-godišnjeg Zlatka Celenta upisano je u Gusarovu matičnu knjigu 26. lipnja 1966. godine, od tada je član Gusara. Njegova žetva medalja započinje 1973. kada prvi put postaje prvak države, veslajući u dvojcu bez kormilara sa svojim klupskim suveslačem Duškom Mrduljašem. Nakon dvojca bez kormilara, prelazi u dvojac s kormilarom, također s Mrduljašem, s kojim osvaja brončanu medalju na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. Na poziciji kormilara bio je Josip Reić.

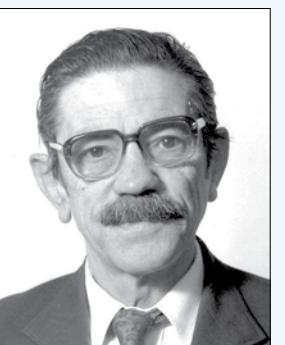
Celent je sudjelovao na četirima olimpijskim igrama - u Montrealu 1976., Moskvi 1980., Los Angelesu 1984. i Seulu 1988. godine. Od 1973. do 1988. bio je državni prvak čak 25 puta. Reprezentativac Jugoslavije bio je od 1973. do 1989. godine, dok je za svoj Gusar veslao od 1966. do 1989. Na Mediteranskim igrama u rodnom Splitu, u dvojcu s Mrduljašem i kormilarom Reićem, osvojio je zlatnu medalju.

Celent je bio i prvi izbornik hrvatske seniorske veslačke reprezentacije. Dobitnik je brojnih sportskih nagrada od kojih izdvajamo Nagradu grada Splita, kao i Republičku nagradu za fizičku kulturu 1981., te Jugoslavenskog olimpijskog odbora.

Zlatko Celent poginuo je u tragičnoj nesreći 25. veljače 1992. godine na Pagu, kada se vraćao kući sa sjednice Hrvatskog olimpijskog odbora. Njegovim imenom naziva se Gusareva škola veslanja.

Drago MAROVIĆ

Hrvat i doajan sportskog novinarstva

Drago Marović rođen je 15. listopada 1938. u Rečici kod Ivanić Grada. Hrvanjem se počeo baviti 1956. godine, a 1957. je postao član Hrvatskog kluba Lokomotiva iz Zagreba. Bio je jedan od najboljih klupskih hrvača u najlakšoj kategoriji. Na prvenstvu Jugoslavije u Slavonskom Brodu 1960. godine osvojio je četvrto mjesto.

Sportskim novinarstvom Marović se počeo baviti 1959. u *Narodnom sportu*, preteči današnjih *Sportskih novosti*, još dok je bio aktivan hrvač. Bio je reporter, komentator, urednik i jedan od osnivača *SN revije*, a najviše je pratio hrvanje, boks i ostale borilačke sportove.

Stariji čitatelji *Sportskih novosti* najviše će ga se sjećati po opisima boksačkih borbi i feljtonu o najvećem hrvatskom sportašu 20. stoljeća – Mati Parlovu, te praćenju i komentiranju mečeva Željka Mavrovića. Bio je i urednik inozemnih izdanja *Sportskih novosti* i član Savjeta časopisa *Povijest sporta* od 1984. do 1990. godine.

Objavio je djelo Junaci stručnjaka, uredio monografiju *Olimpizam u Hrvata*, bio je glavni urednik brošure *Hrvatski sport i olimpijski pokret*, pokretač *Olimpijskih vijesti*, urednik vodiča 1992. za prve olimpijske nastupe hrvatskih sportaša pod vlastitom trobojnicom u Albertvilleu i Barceloni.

Drago Marović preminuo je 31. ožujka 1997. u Zagrebu.

Marko PEĆINA

Akademik među sportašima

Marko Pećina rođen je 23. ožujka 1940. godine u Oborovu kraj Zagreba. Maturirao je u V. muškoj gimnaziji u Zagrebu, a diplomirao 1964. na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Poslijediplomski studij iz eksperimentalne biologije na Prirodoslovnom matematičkom fakultetu u Zagrebu završio je 1968. Specijalizirao je ortopediju na Klinici za ortopediju Medicinskog fakulteta u Zagrebu u KBC-u Zagreb 1973. godine.

Bio je pročelnik Katedre za ortopediju na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, šef odjela u Klinici za ortopediju KBC-a na Šalati, prodekan za znanost Medicinskog fakulteta i predsjednik je Hrvatskog ortopedskog društva Hrvatskog lječničkog zbora.

Redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u razredu medicinske znanosti postao je 2004. godine.

Kao predstavnik Sekcije za športsku medicinu Hrvatskog lječničkog zbora bio je među osnivačima Hrvatskog olimpijskog odbora 1991. godine.

Državnu Nagradu za sport „Franjo Bučar“ dobio je 1992., a i dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2007. godine.

Vedran ROŽIĆ

Pripadao je najuspješnijoj generaciji Hajduka

Vedran Rožić rođen je 1. studenog 1954. u Trogiru. Bio je obrambeni igrač i jugoslavenski nogometni reprezentativac. Karijeru je započeo u Slavenu iz Trogira, a u Split na Stari plac došao je na preporuku Vojmira Kačića, da bi ga kasnije preuzeo Tomislav Ivić.

Rožić je za Hajduk odigrao 595 utakmica i postigao 12 pogodaka. S Hajdukom je osvojio tri prvenstva Jugoslavije 1974., 1975., i 1979. godine, te pet kupova 1973., 1974., 1976., 1977. i 1984. godine.

Nakon Hajduka, Rožić je 1984. otišao u Croatiju iz Sydneyja, s kojom je 1987. osvojio Kup Australije. U Croatiji je i završio igračku karijeru, a potom je do 1990. godine, kada se vratio u Hrvatsku, radio kao trener. Za reprezentaciju Jugoslavije je od 1978. do 1983. odigrao 10 utakmica.

Po povratku u Hrvatsku, Rožić je postao član Upravnog odbora Hajduka, a od 1992. do 1997. bio je i direktor kluba. Tada su osvojena tri prvenstva i dva hrvatska nogometna kupa, a Hajduk je igrao i u četvrtfinalu Lige prvaka. Potom je postao direktor hrvatske nogometne reprezentacije i sudjelovao je u osvajanju brončane medalje na Svjetskom prvenstvu 1998. godine u Francuskoj.

Vedran Rožić je obavljao i dužnost predsjednika Nogometnog saveza općine Split, kasnije Nogometnog saveza županije Splitsko-dalmatinske od 1991. do 1998. godine. Od 2004. do 2009. obnašao je dužnost gradonačelnika Trogira, a od 2007. do 2011. bio je zastupnik u Hrvatskom saboru.

Odlikan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Jurica MALČIĆ

Državni i sportski dužnosnik

Jurica Malčić rođen je 21. kolovoza 1942. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne škole i gimnazije diplomirao je 1972. na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1972. do 1990. Malčić je radio u tijelima državne uprave. Bio je savjetnik predsjednika i zamjenik predstojnika Ureda predsjednika Republike Hrvatske, tajnik vlade RH i ministar uprave Republike Hrvatske.

Za suca Ustavnog suda Malčić je izabran 1995. i tu je dužnost obnašao do 2002. godine, a od 2004. do 2013. bio je pučki pravobranitelj.

Jurica Malčić je jedan od najzaslužnijih za osnivanje Vijeća sportske arbitraže pri Hrvatskom olimpijskom odboru 1999. godine, a na njegovom je čelu bio do 2004. Obnašao je i dužnost predsjednika Hrvatskog teniskog saveza od 1992. do 1994. godine.

Nosilac je nekoliko državnih odličja.

Jurica Malčić preminuo je u Zagrebu 7. siječnja 2018. godine.

Miroslav FAJERBACH

S rukometima Zagreba dva puta na krovu Europe

Miroslav Fajerbach rođen je 4. veljače 1938. u Slavonskom Brodu. U rodnom gradu je završio osnovnu i srednju elektrotehničku školu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Radni vijek je započeo u Slavonskom Brodu, radeći u poduzećima Đuro Đaković i Elektroslavonija, a od dolaska u Zagreb pa do mirovine, radio je u INA-Trgovini.

Fajerbach je kao mladić igrao nogomet u Nogometnom klubu BSK iz Slavonskog Broda, čiji dres je nosio i u natjecanju tada vrlo jake II. savezne nogometne lige, zapadna skupina. Po završetku aktivnog igranja nogometa ostao je član uprave BSK-a, gdje je aktivan sve do pre seljenja u Zagreb 1980. godine.

Preseljenjem u Zagreb, Fajerbach postaje član uprave Nogometnog kluba Dinamo, gdje obnaša i dužnost dopredsjednika. Predsjednik Rukometnog kluba Badel 1862 Zagreb postao je 1990. i s njim na čelu su zagrebački rukometari 1992. i 1993. postali prvaci Europe, a 1993. osvajaju i europski Superkup.

Vrijeme je to Ronald Pušnika, Tončija Peribonija, Patrika Čavara, Vladimira Jelčića, Ivice Ob- rvana, Božidara Jovića, Alvara Načinovića, Slavka Golube, Nenada Kljaića i drugih igrača pod vod- stvom trenera Zdravka Zovka. Zbog agresije na Hrvatsku RK Zagreb ni jednu domaću utakmicu u tom razdoblju nije igrao na domaćem terenu.

Kao vrlo uspješan predsjednik RK Zagreb, Fajerbach postaje i član naručnog rukovodstva Hrvatskog rukometnog saveza i kao predstavnik rukometa ulazi u tijela Hrvatskog olimpijskog odbora.

Franjo JURJEVIĆ

Legenda hrvatske gimnastike

Franjo Jurjević rođen je u 22. studenog 1932. u Bjelovaru. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U rodnom gradu započeo se aktivno baviti sportom kao član Gimnastičkog kluba Bjelovar. Po dolasku u Zagreb, gdje upisuje Pravni fakultet, Jurjević se nastavlja baviti gimnastikom. Bio je član zagrebačkih gimnastičkih klubova Zagreb i Novi Zagreb.

Jurjević je 1952. nastupio na Olimpijskim igrama u Helsinkiju u pojedinačnom i ekipnom višeboju. Pored njega, momčad su sačinjavali hrvatski gimnastičari Dušan Furlan, Ede Mađar, Ivan Jelić, Ivan Čaklec, Franjo Jurjević i Antun Kropivšek te Sreten Stefanović iz Beograda i Karel Janeža iz Ljubljane.

Jurjević je nastupio i na Svjetskom prvenstvu u gimnastici 1954. u Rimu, gdje je pojedinačno osvojio 94. mjesto, a bio je dio reprezentacije Jugoslavije koja je osvojila deseto mjesto. Četiri godine kasnije u Moskvi, reprezentacija Jugoslavije zauzela je šesto mjesto, a Jurjević je pojedinačno bio 68. Na Europskom prvenstvu 1955. u Frankfurtu osvojio je u višeboju 21. mjesto, a 1957. na Europskom prvenstvu u Parizu bio je 27.

Po završetku natjecateljske karijere bio je aktivan dužnosnik u Gimnastičkom klubu Novi Zagreb, kao i u Gimnastičkom savezu Jugoslavije te u Hrvatskom gimnastičkom savezu.

Franjo Jurjević preminuo je 24. prosinca 2022. u Zagrebu.

Tomislav RIBARIĆ

Ugledni gospodarstvenik i rukometni djelatnik

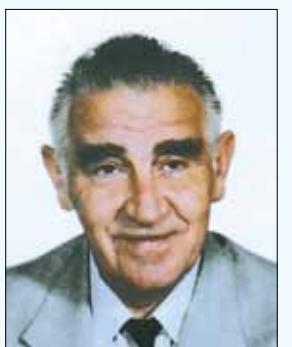
Tomislav Ribarić rođen je 1. studenog 1942. godine u Kaniškoj Ivi kod Garešnice. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Bjelovaru. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1965. godine, a na istom fakultetu je i magistrirao 1974. godine.

Bio je šef komercijale u poduzeću Univerzal iz Bjelovara, zatim glavni direktor poduzeća TAD i predsjednik Poslovнog odbora SOUR-a UMIB. Obnašao je i dužnost predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine općine Bjelovar. Rukometni klub Partizan je u vrijeme javnog djejanja Tomislava Ribarića u privredi i u društveno-političkom životu u Bjelovaru značio gotovo sve, što je kulmini ralo osvajanjem naslova europskog prvaka 1972. godine.

Izgrađena je i sportska dvorana, za čiju je gradnju Ribarić dao veliki doprinos. Ta je dvorana dobila ime *Dvorana europskih prvaka*. Ribarić je bio višegodišnji član uprave Rukometnog kluba Partizan te predsjedavajući predsjedništva kluba od 1980. do 1981. godine.

Bio je i predsjednik Hrvatskog rukometnog saveza od 1987. do 1991. Također, bio je i član uprave Šahovskog kluba Bjelovar.

Tomislav Ribarić preminuo je 23. siječnja 2019. u Bjelovaru.

Zvonimir FRANJČEC

Istaknuti stolnotenički organizator i dužnosnik

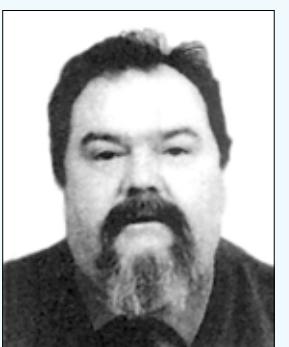
Zvonimir Franjčec rođen je 17. prosinca 1931. godine u Zagrebu. Završio je srednju farmaceutsku školu, a kasnije se u istom zvanju doškolovao i stekao višu stručnu spremu. Radni vijek u struci proveo je u Ljekarni u Ludbregu, Jugodijetetici i Imunološkom zavodu u Zagrebu, gdje je radio punih 38 godina.

Franjčec se sportom počeo baviti u ranoj mладости. Započeo je kao junior Dinama, da bi kasnije nastupao u nižim zagrebačkim ligama za klubove Jedinstvo i Kemičar. Zbog bolesti rano prestaje s aktivnim igranjem, ali se angažira kao nogometni sudac. Dostigao je rang saveznog nogometnog suca, a jedno vrijeme bio je i predsjednik udruge nogometnih sudaca Zagreba.

Nakon određenog vremena rastaje se od nogometa i približava stolnom tenisu. Započinje kao stolnotenički sudac, gdje je stekao zvanje međunarodnog suca, da bi vrlo brzo postao sudački instruktor i ispitivač u edukaciji sudaca nacionalnog i međunarodnog ranga. Kao stolnoteničač je nastupao samo rekreativno, a bio je i tajnik udruge rekreativaca.

Kao odličan organizator Franjčec je postao voditelj nacionalnih natjecanja u organizaciji Stolnoteničkog saveza Hrvatske. Bio je i tajnik Hrvatskog stolnoteničkog saveza od 1983. do 1992., dopredsjednik Stolnoteničkog saveza Zagreba od 1976. do 1978., tajnik Organizacijskog odbora Međunarodnog prvenstva Jugoslavije 1980. te tajnik Svjetskog veteranskog prvenstva, održanog u Zagrebu 1988. godine.

Zvonimir Franjčec preminuo je 21. studenog 2020. u Zagrebu.

Mihael ZAMBELI

Gospodarstvenik i veliki zaljubljenik u sport

Mihael Zambeli rođen je 13. srpnja 1934. u Zagrebu, gdje se školovao i diplomirao na Kemijsko-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Kao mlađi inženjer zasnovao je radni odnos 1960. u Rafineriji nafte Sisak, da bi 1964. prešao u tada osnovani Kombinat nafte i plina Zagreb, preteča današnje INA-e.

Od tada pa sve do umirovljenja 1997. radio je u INA-i na različitim radnim mjestima, čija je djelatnost uvijek bila vezana uz poslove i zadatke razvoja i istraživanja u području rafinerijske prerade, kvalitete i primjene goriva. Mihael Zambeli bio je vrlo angažirani član Sekcije za preradu nafte Znanstvenog vijeća za naftu HAZU-a, a u tri mandata i predstojnik sekcije.

Zambeli je bio osoba širokog obrazovanja i veliki zaljubljenik i poznavatelj sporta. Od 1991. do 1995. godine bio je član Nadzornog odbora Hrvatskog olimpijskog odbora.

Mihael Zambeli preminuo je 21. ožujka 2010. u Zagrebu.

Ante DRPIĆ

Sportski novinar sveprisutan u olimpijskim publikacijama

Ante Drpić rođen je 14. listopada 1955. u Pučišćima na Braču. Završio je srednju medicinsku školu u Splitu, te diplomirao na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu.

Drpić je od 1975. pa sve do 1991. bio zagrebački dopisnik Slobodne Dalmacije, a od 1981. profesionalni je novinar Tanjuga. Od 1991. je radio u Hrvatskoj izvještajnoj novinskoj agenciji (HINA) u kojoj je utemeljio sportsku redakciju. Izvještavao je s olimpijskih igara u Sarajevu i Los Angelesu 1984. te s Igara u Atlanti 1996. i Sydneyju 2000. na kojima je obnašao dužnost glasnogovornika Hrvatskog olimpijskog odbora.

Od 1993. do 2003. Drpić je bio glavni tajnik Hrvatskog zbora sportskih novinara, a od 1995. do 2003. predstavlja Zbor u Hrvatskom olimpijskom odboru. Bio je urednik Olimpijskih vijesti, tjednog pregleda najzanimljivijih događaja iz HOO-a i Međunarodnog olimpijskog odbora te je kao urednik ili član uredničkog kolegija sudjelovao u izradi brojnih značajnijih publikacija HOO-a.

Drpić je u rujnu 1999. bio jedan od inicijatora pokretanja časopisa Hrvatskog olimpijskog odbora *Olimp* koji je nastao na temeljima i tradiciji časopisa *Povijest hrvatskog športa* te je kao glavni urednik potpisao 81 broj *Olimpa*.

Ante Drpić dobitnik je Trofeja Hrvatskog zbora sportskih novinara 1999. te priznanja HOO-a.

Zdravko FAİN

Život mu je obilježilo veslanje

Zdravko Fain rođen je 13. ožujka 1946. u Sutomišćima. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Zadru, a Višu strojarsku u Zagrebu. Desetljećima je djelovao u zadarskoj tvrtki Luka, gdje je bio i dugogodišnji direktor.

Fain se sportom počeo baviti u Zadru, gdje je igrao rukomet, košarku, odbojku i stolni tenis, da bi se 1958. posvetio veslanju. Natjecao se najprije kao kormilar, a kasnije je bio veslač u različitim disciplinama.

Kasnije je obnašao dužnost predsjednika Veslačkog kluba Jadran iz Zadra, od 1985. do 2008. godine, a bio je i predsjednik Hrvatskog veslačkog saveza. Mirovinu je dočekao kao profesionalni tajnik Jedriličarskog kluba Uskok iz Zadra, a tu dužnost je obnašao od 2009. do 2012. godine.

Fainov je život, ipak, obilježilo veslanje. Govorio je: „Ponosan sam da sam bio u Jadranu. Moje je geslo: Sve za mlade. Napravio sam međunarodnu utrku osmeraca u Zagrebu i danas ta regata ima tisuću ili dvije tisuće veslača. Uspio sam na FISA-inu kongresu u Glasgowu dobiti prvo veliko veslačko natjecanje u Hrvatskoj - Svjetsko juniorsko prvenstvo koje se 2000. održalo u Zagrebu“.

Dobitnik je „Vučedolske golubice“ - najvećeg priznanja Hrvatskog veslačkog saveza.

Katica ILEŠ

Osječka rukometna heroina

Katica Ileš rođena je 30. ožujka 1946. u Osijeku. Rukomet je počela igrati u juniorskoj ekipi Grafičara, za koji nastupa od 1959. do 1962. Potom je igračku karijeru nastavila u RK Osijek, čiji je dres nosila punih dvadeset godina. Godinu i pol igrala je i za japansku ekipu Omron iz Jamage.

Od prvog do posljednjeg dana karijere Ileš je igrala na poziciji kružne napadačice. S Osijekom je osvojila tri kupa Jugoslavije - 1966., 1978. i 1981. godine, kao i Kup pobjednika kupova 1982. Za reprezentaciju Jugoslavije igrala je od 1973. do 1980. i skoro cijelo to vrijeme bila je kapetanica ekipa. Odigrala je 203 utakmice i postigla 348 pogodaka.

Katica Ileš bila je reprezentativka koja je osvojila zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu 1973. godine u Jugoslaviji te srebrne medalje na SP-u 1971. u Nizozemskoj i na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. Prva je Osječanka s osvojenim olimpijskim odličjem. Na Mediteranskim igrama u Splitu 1979. godine osvojila je zlatnu medalju.

Diplomirala je na Fakultetu za fizičku kulturu i nakon završetka igračke karijere radila je kao trenerica s mlađim dobnim kategorijama rukometarica Osijeka. Tijekom boravka u Japanu bila je pomoćna trenerica reprezentacije. Bila je i predsjednica Odbora za sport grada Osijeka.

Katica Ileš nagradena je Republičkom nagradom za fizičku kulturu 1979., Državnom nagradom za sport „Franjo Bučar“ za životno djelo 1999., Trofejom Hrvatskog olimpijskog odbora „Matića Ljubek“ te nagradama za životno djelo Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka.

Suad RIZVANBEGOVIĆ

Od teniskog trenera do predsjednika HTS-a

Suad Rizvanbegović rođen je 7. studenog 1934. u Zagrebu. U Ameriku je stigao 1969. godine kao teniski trener, a iz teniskog svijeta prešao je u svijet visokog biznisa kada mu je njegov prijatelj i teniski partner Theodore Forstmann dao u ruke sva osiguranja velikih kompanija.

Rizvanbegović je već 1993. bio imenovan počasnim konzulom Hrvatske u New Yorku, a početkom 1996. se na nagovor predsjednika Franje Tuđmana vratio u Hrvatsku i preuzeo položaj direktora Croatia osiguranja na čijem je čelu bio do 2000. Bio je i predsjednik Nadzornog odbora Nogometnog kluba Croatia te predsjednik Hrvatskog teniskog saveza od 1996. do 2000. godine.

Nakon smrti predsjednika Tuđmana i smjene s čela Croatia osiguranja živi između Hrvatske i SAD-a, ali i dalje je angažiran kao osobni savjetnik vlasnika kompanije IMG Theodora Forstmanna.

Malo je poznato da je Suad Rizvanbegović 1953. godine kao mladić glumio u hrvatskom filmu Sinji galeb.

Dobitnik je nekoliko državnih odličja.

Đurđa FOČIĆ-ŠOUREK

Trostruka olimpijka i istaknuta sportska djelatnica

Đurđa Fočić-Šourek rođena je 28. srpnja 1948. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole, diplomirala je 1975. na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Cijelu je karijeru bila članica Hrvatskog atletskog akademskog kluba Mladost. Reprezentativka Jugoslavije bila je punih 11 godina i prošla je sva velika natjecanja. Kao najsvestranija atletičarka Mladosti, čak je 22 puta bila seniorska prvakinja Jugoslavije. U petoboju, skoku u dalj i utrci na 100 metara prepone dominirala je punih 12 godina i pritom osam puta popravljala jugoslavenske rekorde. Bila je sedam puta prvakinja Balkana i pobjednica na Univerzijadi 1975. u Rimu. Na Mediteranskim igrama u Tunisu 1967. je osvojila tri srebrne medalje, u Izmiru 1971. dvi je bronce, a u Alžiru 1975. brončanu i srebrnu medalju.

Tri puta je nastupila na Olimpijskim igrama - 1968. u Ciudad de Mexicu, 1972. u Münchenu i 1976. u Montrealu. Njezini osobni rekordi su: 180 cm u skoku u vis, 6,54 metara u skoku u dalj, 13,85 na 100 metara prepone, 23,8 na 200 metara i 13,64 u bacanju kugle.

Fočić-Šourek je 1976. postala profesionalna djelatnica Saveza za fizičku kulturu grada Zagreba, USIZ-a fizičke kulture Zagreba, a od 1991. bila je načelnica Odsjeka za sport i tehničku kulturu u Gradskom uredu za obrazovanje i sport u Zagrebu. Kao članica Komisije za skrb o ženama u sportu Hrvatskog olimpijskog odbora bila je nositeljica organizacije Međunarodne regionalne konferencije na temu Žene u sportu, kojoj je Zagreb bio domaćin 1998. godine.

Đurđa Fočić-Šourek odlikovana je odličjem Red Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Dobila je i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ - godišnju 2004., a za životno djelo 2021. te priznanje Medunarodnog olimpijskog odbora za doprinos položaju žena u sportu.

Ivan JELENČIĆ

Jedan od najdugovječnijih dužnosnika u HOO-u

Ivan Jelenčić rođen je 10. siječnja 1946. u Zaboku. U rodnom gradu završio je osnovnu i srednju ekonomsku školu. Diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1969. godine, gdje je i magistrirao 1985. godine.

Kao ekonomist je u gospodarstvu obnašao brojne dužnosti, od analitičara, rukovoditelja prodaje, komercijalno-financijskog rukovoditelja do glavnog direktora Radne organizacije Bor iz Bedekovčine. Od 1990. do 1992. bio je direktor poduzeća Monting Vental, također iz Bedekovčine. Jelenčić je bio i predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine općine Zabok od 1988. do 1990., a od 1992. do 2018. je direktor poduzeća Sportcommerce iz Zagreba.

Sport kojem se Jelenčić posebno posvetio je streljaštvo. Bio je član i aktivni natjecatelj u Streljačkom društvu Tekstilac iz Zaboka od 1962. do 1990. Potom je bio i predsjednik kluba od 1990. do 2018. godine. Više desetljeća Jelenčić je aktivan u Hrvatskom streljačkom savezu, kojem je u dva navrata bio i predsjednik, 1980. te ponovno od 1988. do 1990. godine. Dobitnik je nagrade Trofej Hrvatskog streljačkog saveza. Jelenčić je i jedan od najdugovječnijih dužnosnika u Hrvatskom olimpijskom odboru. Član je Nadzornog odbora od 1996. godine, a dužnost predsjednika NO-a obnašao je od 1998. te u mandatnom razdoblju do 2024. godine. Jelenčić je niz godina bio aktivan i u sportskom životu Zaboka. Predsjednik Športske zajednice Grada Zaboka je bio od 2007. do kraja mandatnog razdoblja 2022. godine.

Stipe ĆURKOVIĆ

Gospodarstvenik i sportski djelatnik

Stipe Ćurković rođen je 6. lipnja 1947. u Vinici. Završio je Geodetsko-tehničku školu u Zagrebu, zatim je upisao Višu građevinsku školu u Zagrebu, a nakon druge godine prešao je na Fakultet prometnih znanosti, gdje je završio VI. a potom i VII. stupanj. Studij je pohađao uz rad. Završio je i razne posebne programe, za koje je dobio međunarodne certifikate.

Prvo zaposlenje bilo mu je 1969. u Industrijskom projektnom zavodu, nakon čega je radio u tvrtki Croatia plan Zagreb kao projektant urbanist, rukovoditelj građevinskog odjela, da bi potom osnovao Odjel consultinga, kojem je bio voditelj i inicijator složenih projekata robno-transportnih centara, morskih i riječnih luka, sportsko-turističkih objekata, stambeno-poslovnih zona itd.

Ćurković je sudjelovao i u rješenju prometne i komunalne infrastructure Zimskih olimpijskih igara u Sarajevu. Bio je i u Odboru za organizaciju Univerzijade u Zagrebu 1987. Krajem 1989. os- niva vlastitu tvrtku COPA Consulting partner u Zagrebu, u kojoj je direktor i voditelj složenih pro- jekata slobodnih zona, robno-transportnih centara i dr.

U sportu je sudjelovao od 17. godine kao član Nogometnog kluba Dinama, čiji je bio i povjerenik. Bio je u dva mandata član Skupštine NK Dinamo te predsjednik klupske izborne komisije. Jedno vrijeme bio je i član uprave NK Maksimir. Nakon Univerzijade 1987, Ćurković je bio aktivna u sportovima na vodi, posebno u Kajakaškom savezu Hrvatske, sudjelujući u raznim akcijama pri organizaciji domaćih i međunarodnih natjecanja na Jarunu.

Od samog početka Domovinskog rata kao dragovoljac je bio angažiran u civilnoj zaštiti, a obnašao je i druge odgovorne dužnosti, uključujući i one u Uredu predsjednika i Vlade RH.

Radovan LIPOVŠČAK

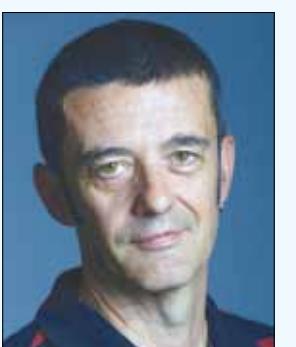
Institucija umjetničkog klizanja, suutemeljitelj Zlatne pируete

Radovan Lipovščak rođen je 16. lipnja 1924. u Zagrebu. Diplomirao je na kemijskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu 1951. godine, a radni vijek proveo je u Institutu za naftu te poduzeću Marijan Badel. Lipovščak se počeo baviti sportom 1932. u Sokolskom društvu Zagreb II, a 1938. nastupio je na X. svesokolskom sletu u Pragu. Od 1939. član je Klizačke sekcije Zagrebačkog atletskog športskog kluba. Prvi put nastupio je na Klizačkom prvenstvu Zagreba 1941. godine, a u umjetničkom klizanju natjecao se do 1951. godine.

Veslanjem se poče baviti 1940. u Veslačkom klubu Gusar (danasa Trešnjevka), a od 1945. je veslao u AVK (danasa HAVK) Mladost. Od 1950. do 1957. bio je tajnik AVK Mladost, a bio je i predsjednik i trener u klubu. U nekoliko navrata Lipovščak je obavljao dužnost tajnika i predsjednika Klizačkog saveza Zagreba i Hrvatske. Od 1960. godine bio je član Izvršnog odbora i predsjednik Komisije za klizanje Saveza klizačkih i koturaljkaških sportova Jugoslavije. Bio je predsjednik Akademskog klizačkog kluba Mladost i jedan od osnivača Međunarodnog klizačkog prvenstva Zagreba, koje se od 1973. godine zove Zlatna pируeta Zagreba. Savezni klizački sudac bio je od 1960., međunarodni od 1970., međunarodni vrhovni sudac od 1971., ISU bodovni sudac za europska i svjetska prvenstva te zimske olimpijske igre od 1973. i ISU vrhovni sudac od 1976. Sudio je na 13 svjetskih, 16 europskih prvenstava te na Zimskim olimpijskim igrama 1980. i 1984. godine.

Dobitnik je brojnih državnih i sportskih priznanja: Trofeja Saveza za fizičku kulturu Hrvatske 1986., Medalje Georga Haslera Međunarodne klizačke federacije 1990. i Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 1996. godine. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Radovan Lipovščak preminuo je 26. veljače 2010. u Zagrebu.

Dražen OREŠČANIN

Biciklist, vrhunski informatičar i znanstvenik

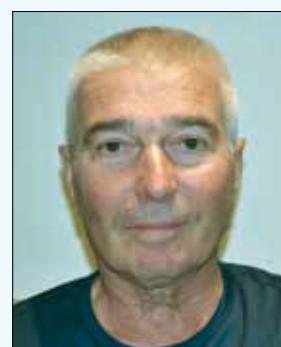
Dražen Oreščanin rođen je 16. srpnja 1968. u Zagrebu. Završio je MIOC, pa diplomirao na Fakultetu elektrotehnike i računarstva 1992. godine. Magistrirao je na FER-u u području primijenjenog računarstva, a usmjerio se i na doktorski studij.

Oreščanin je odgovoran za razvoj novih tržišta i uvođenje novih tehnologija i metodologija. Kao zamjenik direktora Sektora informatike odgovoran je za operativno upravljanje segmentima informacijskog sustava Agrokora. Jedan je od osnivača tvrtke Poslovna inteligencija, u kojoj radi na pozicijama direktora strategije i razvoja te predsjednika Uprave.

Od školske godine 2012./2013. nositelj je kolegija Skladišta podataka i poslovna inteligencija na Visokoj školi za primijenjeno računarstvo u Zagrebu i kolegija Poslovno izvješćivanje na Veleučilištu VERN. Redovni je sudionik i predavač na stručnim konferencijama u Hrvatskoj i regiji.

Oreščanin je bio aktivni natjecatelj u bicikлизmu, vozio je za BK Maksimir i BK Dinamo. Višestruki je prvak Hrvatske i osvajač medalja na državnim prvenstvima u veteranskim dobnim kategorijama u raznim disciplinama biciklizma, duatlona i triatlona.

Dražen Oreščanin je glavni tajnik Hrvatskog biciklističkog saveza bio od 1995. do 1996., a glasnogovornik od 1996. do 1998. godine. Međunarodni biciklistički MTB sudac je od 1998. godine.

Želimir FEITL

Svestrani sportaš, uspješni poduzetnik, legenda karlovačkog sporta

Želimir Feitl rođen je 4. svibnja 1949. godine u Karlovcu. Nakon završetka osnovne škole i gimnazije u Karlovcu, diplomirao je 1975. na Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

U sportu je angažiran od srednjoškolskih dana. Igrao je rukomet za momčad Dubovca i vrlo brzo je postao juniorski reprezentativac Hrvatske. Dolaskom na studij u Zagreb počinje trenirati karate. Pet godina je bio stalni reprezentativac Jugoslavije, te osvajač republičkih, državnih i europskih medalja u karateu, a 1973. proglašen je najboljim sportašem grada Karlovcu.

Izbornik i trener reprezentacije Jugoslavije u karateu bio je od 1986. do 1990., a izbornik i trener hrvatske reprezentacije od 1992. do 1996. Feitl je osnivač prvog karate kluba u Karlovcu, danas Karate klub Karlovac 1969, čiji je i aktualni predsjednik. Vanjski suradnik za karate na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu bio je od 1975. do 1986. godine. Feitl je član Upravnog odbora Hrvatskog golf saveza, izbornik za seniore preko 55 godina i šesterostruki je prvak Hrvatske u golfu u seniorskoj konkurenciji u razdoblju od 2009. do 2018. Aktualni je predsjednik Karlovačke športske zajednice od rujna 2012. te predsjednik Zajednice športova karlovačke županije od srpnja 2015.

Dragovoljac je Domovinskog rata od rujna 1991. Bio je zapovjednik jedinice specijalne policije TRN pričuvnog sastava, do ranjanju u Turnju u studenome 1991. Ratni je vojni invalid Domovinskog rata. Dobitnik je nagrade za Menadžera godine CROMA 2007. godine, Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Milan Neralić“ za iznimnu razvoj sporta na lokalnoj razini 2020. i Nagrade „Matija Ljubek“ 2021. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ dobio je 2022. godine.

Petar TURKOVIĆ

Doveo je u Hrvatsku nanbudo

Petar Turković rođen je 1. studenog 1957. godine u Zagrebu, gdje je 1981. završio studij kliničke psihologije. Specijalizirao je psihoterapiju i kibernetiku na nizu postdiplomskih edukacija. Od 1982. do 1989. radio je u zdravstvu, od 1989. do 1992. kao savjetnik za manadžment u gospodarstvu, a od 1992. radi kao ravnatelj Centra za rehabilitaciju i obrazovanje slijepih i slabovidnih osoba Vinko Bek u Zagrebu.

U djetinjstvu i mladosti trenirao je plivanje, košarku i skijanje, a od 1976. učitelj je skijanja s međunarodnom licencom ISA. Bio je prvak Hrvatske u kartingu 1981. i 1982. u kategoriji A 100 i doprvak 1995. u kategoriji C 125. Karateom se bavio od 1971., a 1980. prvi u Hrvatskoj započinje s promidžbom nanbudo sporta i vještine. Petar Turković bio je 1989. među osnivačima Hrvatskog nanbudo saveza, čiji je i višegodišnji izvršni direktor. Nositelj je majstorskog stupnja 6. Dan i međunarodni sudac. O ovom sportu objavio je i dvije knjige. Od 1998. glavni je tajnik Svjetskog nanbudo saveza. Isto tako Turković je 2008. bio jedan od osnivača Hrvatskog wushu saveza i imenovan je izvršnim direktorom saveza, a obnaša dužnost i glavnog tajnika Europske wushu federacije.

Jedan je od osnivača asocijacije međunarodnih sportskih federacija pod nazivom *Sport-REcognized* koja je osnovana 2015. i u kojoj obnaša dužnost dopredsjednika.

Odlikan je Spomenicom Domovinskog rata.

Mihovil DORČIĆ

Olimpijac, vrhunski sportaš i dužnosnik

Mihovil Dorčić rođen je 12. ožujka 1938. godine u Baškoj na otoku Krku. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Plivanjem se počeo baviti 1948., a prvi značajniji uspjeh postigao je 1955., postavši seniorski prvak Jugoslavije na 100 metara leđnim načinom. Tu je titulu obranio čak osam puta.

Tijekom karijere Dorčić je nastupao na evropskim prvenstvima u Budimpešti i Leipzigu. Na Mediteranskim igrama u Beirutu 1959. osvojio je dvije medalje - srebro na 100 leđno i broncu na 4x100 metara mješovito. Na Univerzijadi u Torinu je osvojio brončane medalje na 100 metara leđno. Kruna natjecateljske karijere Mihovila Dorčića bio je nastup na Olimpijskim igrama 1960. u Rimu.

Nakon 20 godina aktivnog bavljenja sportom započinje djelovanje u Plivačkom klubu Primorje iz Rijeke, najprije je trener, potom obnaša dužnost predsjednika, a na koncu i direktora kluba. Dorčić je bio i gradski pročelnik za sport u Rijeci, a mnogi ga smatraju „ocem modernog Primorja“.

Od 1988. do 2007. Mihovil Dorčić bio je predsjednik Hrvatskog plivačkog saveza. Nakon 60 godina provedenih u Primorju, odlučuje napustiti klub i osnovati novi pod imenom Rijeka, u kojemu je obnašao predsjedničku dužnost.

Dobitnik je Državne Nagrade za sport „Franjo Bučar“ 1994. i Trofeja Hrvatskog olimpijskog odbora 1998. godine. Odlikan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Danica JURKOVIĆ

Dovela je sinkronizirano klizanje u Hrvatsku

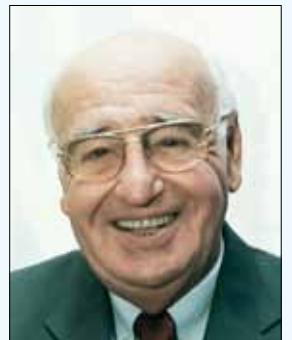
Danica Jurković rođena je 26. ožujka 1947. godine u Brštanici (BiH). Od 1955. živi u Velikoj Mlaki, a od 1960. u Zagrebu. Po zanimanju je ekonomistica. U sport se uključuje 1979. godine u Klizačko-koturaljkaškom klubu Medveščak.

Jurković je od 1984. u organizaciji Zlatne pируete, od 1988. članica Organizacijskog odbora i predsjednica Komisije za marketing i finansije, a od 1992. dopredsjednica je Zlatne pируete. U siječnju 1991. postaje predsjednica Zagrebačkog klizačko-koturaljkaškog saveza, a 1998. je izabrana za predsjednicu Hrvatskog klizačkog saveza. Bila je članica i Organizacijskog odbora Svjetskog juniorskog prvenstva u umjetničkom klizanju u Zagrebu 1998. godine.

Na inicijativu Danice Jurković, 1995. je uveden sasvim novi sport - sinkronizirano klizanje, koji je od sekcije preraslo u klub Zagrebačke pahuljice. Već desetljećima Zagrebačke pahuljice nastupaju na svjetskim prvenstvima, imaju sedam aktivnih ekipa, a reprezentativke Hrvatske imaju status vrhunskih sportašica treće kategorije. Već više od 20 godina u Ledenoj dvorani Doma sportova organizira se Trofej Zagrebačkih pahuljica.

Vlatko MARKOVIĆ

Trajno je obilježio hrvatski nogomet

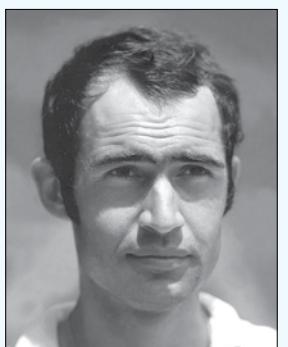
Vlatko Marković rodio se 1. siječnja 1937. u Bugojnu (BiH). Na početku nogometne karijere, 1955., nastupao je za Iskru iz Bugojna. Nogometni Čelika iz Zenice bio je od 1955. do 1958. Za zagrebački Dinamo igrao je od 1958. do 1966., osvojivši prvenstvo Jugoslavije 1958. i jugoslavenski kup u sezoni 1962./1963. Odigrao je za Dinamo 252 utakmice i postigao četiri pogotka. Igrao je i u austrijskim klubovima Wiener Sport Club i Austria iz Beča. Marković je za reprezentaciju Jugoslavije odigrao 16 utakmica. Bio je sudionik Svjetskog prvenstva 1962. godine u Čileu i izabran je u najbolju momčad prvenstva.

Po završetku igračke karijere, diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu, smjer nogomet. Bio je trener Zagreba, Standarda iz Liegea, francuske Nice. U sezoni 1977./1978. bio je trener Hajduka, te od 1978. do 1992. u više navrata u zagrebačkom Dinamu. S Dinamom je osvojio jugoslavenski kup u sezoni 1979./1980. Trener i sportski direktor bečkog Rapida Marković bio je od 1984. do 1990. godine. S reprezentacijom Jugoslavije do 23 godine 1973. osvojio je Evropsko prvenstvo. Od 1974. do 1986. radio je kao instruktor FIFA-e za francusko govorno područje, za što je nagrađen posebnim odlikovanjem francuske Vlade.

Izbornik hrvatske reprezentacije bio je od 1993. do 1994. godine, a 1994. izabran je za potpredsjednika HNS-a sa zadaćom nadzora tehničkog razvoja. Tijekom tog mandata izabran je za člana UEFA-ine Komisije za tehnički razvoj. Na čelo Hrvatskog nogometnog saveza Marković dolazi 1998. Dvije godine kasnije izabran je za člana FIFA-e, zaduženog za nacionalne saveze. Dužnost predsjednika HNS-a obnašao je do 5. srpnja 2012. Odlazeći s dužnosti izabran je za prvog doživotnog počasnog predsjednika Hrvatskog nogometnog saveza.

Dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2002., a Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2008. Odlikan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Vlatko Marković preminuo je 23. rujna 2013. u Zagrebu.

Duško MRDULJAŠ

Veslanje i Gusar su mu u genima

Duško Mrduljaš rođen je 17. srpnja 1951. godine u Splitu. Završio je Ekonomski fakultet. Ako se za nekog Gusara može reći da je veslanje naslijedio u genima, onda je to svakako Mrduljaš. Njegov otac Elko, prvi poslijeratni predsjednik Gusara, i stric Jure donijeli su klubu na Matejuški davne 1932. godine europsko zlato u slavnom osmercu.

Duško Mrduljaš sudjelovao je na trima olimpijskim igrama. S Nikšom Mardešićem 1972. godine u Münchenu zauzeo je 11. mjesto, u Montrealu 1976. sa Zlatkom Celentom četvrtu, a na Igrama u Moskvi 1980. s Celentom i kormilarom Josipom Reićem osvojio je brončanu olimpijsku medalju. Na otvorenju Mediteranskih igara u Splitu 1979. godine pripala mu je čast dati svečanu prisegu u ime svih sportaša, a s Celentom i kormilarom Reićem osvojio je u Splitu zlatnu medalju.

Reprezentativac Jugoslavije bio je od 1970. do 1989. Aktivno je veslao do 1989., kada je kao predsjednik kluba u osmercu na državnom prvenstvu posljednji put osvojio titulu prvaka. Od 1999. godine aktivni je član uprave Gusara. Uz to, međunarodni je veslački sudac.

Za iznimna sportska ostvarenja Mrduljaš je primio brojna priznanja, među kojima izdvajamo Republičku nagradu za fizičku kulturu 1981., Nagradu Jugoslavenskog olimpijskog odbora i Nagradu grada Splita. Državna nagrada za sport „Franjo Bučar“ dodijeljena mu je 2011. godine.

Damir SKANSI

Košarkaš, gospodarstvenik i sportski djelatnik

Damir Skansi rođen je 24. rujna 1955. godine u Splitu. Osnovnu školu, Klasičnu gimnaziju i Ekonomski fakultet završio je u Splitu, gdje je i magistrirao. Pripada izuzetnoj sportskoj, poglavito košarkaškoj obitelji, mlađi je brat legendarnog košarkaša i trenera Petra Skansiјa.

Kada se Skansi u djetinjstvu trebalo odlučiti u koji će sport krenuti logičan izbor bila je košarka. Najprije je bio kadet, a potom junior i senior Košarkaškog kluba Jugoplastika, a karijeru nastavlja u KK Dalvin s kojim ostvaruje povijesni uspjeh - plasman u I. saveznu ligu kao drugi prvoligaš iz Splita. Karijeru aktivnog košarkaša završio je u KK Solin.

Nakon dolaska u Zagreb u proljeće 1997., ulazi u sportske upravljačke strukture i postaje član Upravnog odbora KK Split, predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza i član Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora.

Kao uspješan gospodarstvenik - najprije kao član uprave HEP-a, a potom i Dalekovoda - izdašno pomaže sportu: HAVK Mladost, KK Split, KK Zagreb, Hrvatski košarkaški savez, Hrvatski vaterpolo savez, Jedriličarski klub Vis, Boćarski klub Vis, NK Vis, HNK Trešnjevka, Plivačko športsko društvo Zenta Split i HNK Hajduk, sudjelujući pritom i u privatizaciji nogometnog velikana.

Kao predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza oštro se protivio igranju hrvatskih klubova u regionalnoj Jadranskoj ligi i zalagao se za poštivanje stavova udruge FIBA Europa. Zbog toga je i otišao s dužnosti predsjednika HKS-a.

Željko ŠIRIĆ

Nogometni sudac i sportski dužnosnik

Željko Širić rođen je 1. prosinca 1960. godine u Derventi (BiH). Profesor je tjelesne i zdravstvene kulture. Nogometom se počeo baviti 1973. i aktivno je igrao do 1986. za nogometne klubove Osijek, Olimpija, Valpovka, LIO i Elektra. Ispit za nogometnog suca položio je 1982. godine, od 1996. do 1998. je međunarodni sudac za mali nogomet, a od 1997. do 2006. međunarodni nogometni sudac sa znakom FIFA-e.

Sudio je utakmice Kupa UEFA, pretkola Lige prvaka, Svjetskog juniorskog prvenstva u Nigeriji i utakmice Lige prvaka po skupinama. Posljednja utakmica prije međunarodnog umirovljenja bila je ona između Monaca i PSV-a, na kojoj je dosudio tri crvena kartona.

Željko Širić je obnašao i dužnost dopredsjednika Hrvatskog nogometnog saveza i bio član brojnih sportskih tijela. Radio je i kao tajnik u Sportskom savezu grada Osijeka, a bio je i predavač tjelesne i zdravstvene kulture na Elektrotehničkom fakultetu te vanjski suradnik na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu.

U Domovinskom ratu zapovijedao je Sportskom satnijom u Osijeku.

Goranko FIŽULIĆ

Političar, poduzetnik, potom i čelnik HJS-a

Goranko Fižulić rođen je 14. ožujka 1956. u Kotoribi. Nakon završene osnovne i srednje škole, diplomirao je 1980. na Fakultetu građevinskih znanosti Sveučilišta u Zagrebu.

Od 1980. do 1985. Fižulić je radio u Industrogradnji i Konstruktoru na poslovima projektiranja i nadzora nad izgradnjom civilnih i industrijskih objekata. Sa suprugom 1989. osniva trgovачko poduzeće Magma, koje ubrzo ima više od tisuću zaposlenih i blizu stotinu trgovina u tri lanca: Turbo limač, Turbo sport i Magma moda.

Fižulić se 1989. uključuje u Hrvatsko socijalno-liberalnu stranku kao jedan od njezinih osnivača. U Hrvatski sabor izabran je 1992. godine, a od 2000. do 2002. bio je ministar gospodarstva u Vladi Republike Hrvatske. Obnašao je i dužnost predsjednika Skupštine Hrvatske brodogradnje, člana Skupštine INE i HEP-a, člana Nadzornog odbora Hrvatskih komunikacija, Croatia osiguranja, Jadranskog naftovoda, Hrvatske banke za obnovu i razvitak. Bio je i član Upravnog odbora Hrvatskog fonda za privatizaciju. Dragovoljac je Domovinskog rata 1991.

Goranko Fižulić je bio predsjednik Hrvatskog jedriličarskog saveza od 2000. do 2008. godine.

Nikola ŠVIGIR

Bivši nogometni dužnosnik hokeja na ledu

Nikola Švigir rođen je 14. listopada 1950. u Zagrebu. Osnovnu i srednju tehničku školu završio je u Zagrebu. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje je diplomirao, magistrirao i doktorirao te radio kao asistent do 1980. godine, kada je prešao na ETF, današnji Fakultet elektrotehnike i računarstva. U svojstvu docenta je radio i predavao do 2016. godine, kada odlazi u mirovinu.

Švigir je u mlađim danima bio pionir igrao u Dinamu, kao junior bio je član reprezentacije Hrvatske, a potom član druge momčadi Dinama i prvotimac zagrebačkog Jedinstva, tada člana II. lige zapad. No, što zbog ozljeda, što zbog poslovnih obveza, prestao je aktivno igrati nogomet i nastavio se rekreativno baviti tim sportom u veteranskoj momčadi Novinara.

Devedesetih godina prošlog stoljeća Švigir se aktivno uključio u rad HK Medveščak i Hrvatskog saveza hokeja na ledu, gdje je kao sportski djelatnik prošao sve faze rada od najmladih uzrasta do seniorskog pogona. Bio je direktor juniorskih reprezentacija, a potom i seniorskih. Od 1996. do 2000. dopredsjednik je, a od 2000. do 2020. godine predsjednik Hrvatskog saveza hokeja na ledu.

U HOO-u je Švigir bio predsjednik Povjerenstva za dodjelu nagrade Matija Ljubek, a od 2016. do 2020. godine bio je član Međunarodne komisije HOO-a. Istodobno je do 2016. godine bio i član Upravnog odbora Zagrebačkog sportskog saveza.

Perica BUKIĆ

Zaštitni znak i ikona hrvatskog vaterpoloa

Perica Bukić rođen je 20. veljače 1966. u Šibeniku. Po struci je diplomirani ekonomist. Vaterpolom se počeo baviti u šibenskom Solarisu s 13 godina. S 18 godina postao je kapetan momčadi. Kapicu Solarisa nosio je do 1987., kada odlazi u zagrebačku Mladost. Bukić je sa Žapcima sa Save osvojio titulu prvaka Europe 1989. i 1990. godine, europski Superkup 1989., Mediteranski kup 1988. i 1991., prvenstvo Jugoslavije 1989. i 1990. te kup Jugoslavije 1989. godine. Od 1991. do 1992. igrač je splitskog Jadrana, s kojim 1992. osvaja naslov prvaka Europe.

Od 1992. do 2001. Bukić ponovno igra za Mladost. S Mladosti postaje prvak Europe 1996., pobjednik Kupa pobjednika kupova 1999. i osvajač Kupa LEN-a 2001. Osvojio je i europski Superkup 1996. Naslov prvaka Hrvatske Bukić je s Mladosti osvojio 1992., 1993., 1994., 1995., 1996., 1997. i 1999. godine, a kup 1993., 1994., 1998. i 1999. godine.

Za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je od 1983. do 1991. oko 300 utakmica, a za Hrvatsku je od 1992. do 1998. oko 150 utakmica. Na Olimpijskim igrama 1984. u Los Angelesu osvojio je zlatnu medalju, što je ponovio i u Seulu 1988. Kao reprezentativac Hrvatske 1996. u Atlanti osvojio je srebrnu olimpijsku medalju. Na tim Igrama bio je i hrvatski stjegonoša na svečanosti otvaranja. Zlatne medalje na svjetskim prvenstvima osvojio je 1986. u Madridu i 1991. u Perthu. Na europskim prvenstvima osvojio je srebrne medalje 1985. u Sofiji, 1987. u Strasbourg i 1989. u Bonnu.

Od 2001. do 2008. Bukić je obnašao dužnost direktora Mladosti, a od 2004. do 2010. predsjednik je Hrvatskog vaterpolorskog saveza. Za zastupnika u Hrvatskom saboru izabran je 2003. i tu dužnost je obnašao u dva mandata. Od 2010. je na dužnosti dopredsjednika i direktora Hrvatskog vaterpolorskog saveza. Perica Bukić je dva puta nagrađen Državnom nagradom za sport „Franjo Bučar“, prvi put 1991. kao pojedinac, a 1996. kao kapetan i član srebrne olimpijske reprezentacije iz Atlante. Primljen je u Kuću slavnih vodenih sportova u Fort Lauderdaleu 2008. Odlikovan je i državnim odličjima - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara i Redom Hrvatskog pletera.

Marko ČURKOVIĆ

Uvijek na raspolaganju kajakašima i hrvatskom sportu

Marko Čurković rođen je 5. ožujka 1946. godine u Kazagincu (BiH). Završio je Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Od 1972. do 2007. uspješno je djelovao u gospodarstvu u poduzećima Kraš, Croatiplan i Robni terminali u Zagrebu.

Dugi niz godina uspješno djeluje u sportskim organizacijama. Višegodišnji je predsjednik Hrvatskog kajakaškog saveza, delegat u Svjetskoj i Europskoj kajakaškoj federaciji i član Skupštine i Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora kao predstavnik Hrvatskog kajakaškog saveza. Marko Čurković bio je od 1997. do 2000. godine predsjednik Kajak kanu kluba Jarun. Kao višegodišnji ugledni djelatnik u ovom sportu uvijek je na raspolaganju svim kajakašima diljem Hrvatske, ali i hrvatskom sportu u cijelini.

Od 2007. do odlaska u mirovinu bio je zaposlen u Hrvatskom olimpijskom odboru na mjestu pomoćnika glavnog tajnika za programe nacionalnih sportskih saveza.

Maja INĐIĆ

Marketing menadžerica i zaljubljenica u softball

Maja Indić rođena je 10. srpnja 1978. godine u Karlovcu, no ubrzo nakon njezina rođenja obitelj se seli u Afriku, a 1981. dolazi u Zagreb. Osnovnu i srednju školu završila je u Zagrebu, gdje je i diplomirala na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Od najranije dobi je aktivna u sportu, a posebno mjesto u njezinoj sportskoj karijeri imao je softball, koji počinje trenirati 1995. u Softball klubu Princ iz Zagreba. Od početka je bila aktivna i u administraciji i organizaciji ustrojstva kluba. Aktivnu igračku karijeru završila je 2001. i ostaje vezana uz softball kroz volontersko djelovanje u klubu i matičnom savezu.

Desetogodišnji aktivni rad Maje Indić imao je vrhunac dobivanjem domaćinstva Europskog softball prvenstva za žene 2007. godine, kada je bila članica Organizacionog odbora zadužena za marketing. Nakon toga je 2010. bila izabrana za predsjednicu Hrvatskog softball saveza, kao prva žena u Hrvatskoj na toj dužnosti.

Od 2002. do 2004. bila je članica Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora, a u ime Hrvatskog softball saveza je u istom razdoblju bila i članica Skupštine HOO-a. Status članice Skupštine HOO-a imala je i od 2004. do 2008. godine.

Maja Indić je bila prva polaznica iz Hrvatske koja je 2005. godine uspješno završila MEMOS - Executive Masters in Sport Organisations Management, master program stručnog usavršavanja Međunarodnog olimpijskog odbora.

Franjo PROT

Znanstvenik i zaslužnik taekwondo sporta

Franjo Prot rođen je 28. lipnja 1952. u Karlovcu. U rodnom gradu je završio osnovnu i srednju školu, a diplomirao je na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1979. godine. Na istom fakultetu je magistrirao 1985. i doktorirao 1996. godine.

Prot je redoviti profesor u trajnom zvanju na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu. Na fakultetu je obnašao dužnosti predstojnika Zavoda za opću i primjerenu kineziologiju i predstojnika Katedre za sistemsku kineziologiju.

Taekwondoom se počeo baviti 1969. u Karlovcu. Sudjelovao je na Svjetskom prvenstvu 1975. u Seulu, a kasnije je bio voditelj sportskih ekipa na svjetskim i europskim prvenstvima. Za predsjednika Taekwondo saveza Zagreba izabran je 1985. godine, a član Izvršnog odbora Europske taekwondo unije (ETU) je od 1991. do 1996. godine.

Od 1992. dopredsjednik je Hrvatskog taekwondo saveza, a 2002. izabran je za predsjednika Saveza i tu dužnost obnaša do 2016. Od 1999. ponovno je član Izvršnog odbora ETU-a, a na redovitoj izbornoj sjednici 2003. izabran je i za dopredsjednika Europske taekwondo unije.

Od 2008. do 2015. godine Franjo Prot je bio predsjednik Hrvatske olimpijske akademije.

Nada SENČAR

Najzaslužnija osoba za razvoj sinkroniziranog plivanja u Hrvatskoj

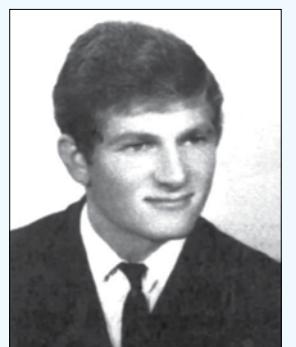

Nada Senčar rođena je 5. studenog 1950. godine u Zagrebu. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, smjer vanjska trgovina, a na istom je fakultetu i magistrirala u području hipotekarnog tržišta.

Nada Senčar radila je u Kreditnoj banci, a potom u Zagrebačkoj banci kao savjetnica u sektoru investicija. Od 1996. je bila predsjednica Uprave Hrvatske poštanske banke, a 1997. je došla u Hrvatsku gospodarsku komoru.

Od 1998. do 2012. obnašala je dužnost predsjednice Hrvatskog saveza sinkroniziranog plivanja koje je do 1996. djelovalo pod Hrvatskim plivačkim savezom, a onda se izdvojilo u samostalan savez.

Nada Senčar je 2008. postala prva žena u povijesti Hrvatskog olimpijskog odbora koja je izabrana na dopredsjedničku dužnost.

Josip ŽUFIKA

Sportski pedagog, trener i svestrani dužnosnik

Josip Žufika rođen je 5. prosinca 1945. godine u Molvama. Završio je Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu gdje je i magistrirao. U sportskim udrugama djeluje više od 65 godina, od 1. svibnja 1955. Postigao je značajna ostvarenja na području znanstvenog, pedagoškog i stručnog rada u sportu.

U sportu je Žufika obnašao razne dužnosti. Između ostalog, bio je predsjednik Saveza sportova Koprivničko-križevačke županije, predsjednik je Ženskog nogometnog kluba Podravka i Nogometnog kluba Miklinovec iz Koprivnice. Počasni je predsjednik Taekwondo kluba Radnik iz Križevaca.

Kao aktivnan nogometaš igrao je za Mladost iz Molvi, Željezničar iz Kloštra Podravskog, Rudeš i Jarun iz Zagreba, Strmac iz Nove Gradiške, Podravinu iz Ludbrega, Miklinovec iz Koprivnice, a natjecao se i kao član Karate kluba Budoky iz Zagreba. U više udruga obnašao je dužnost predsjednika, tajnika i člana uprave. Jedan je od osnivača trenerske organizacije u Koprivnici i Ludbregu. Bio je tajnik SOFK-a u Ludbregu.

Žufika je završio tečaj sportske medicine Fakulteta za fizičku kulturu u Zagrebu. Bio je trener u ŽNK Podravka iz Koprivnice kao i sportski direktor Mladosti iz Molva. Voditelj je škole nogometa u NK Starigrad iz Koprivnice i osnivač je i predsjednik Saveza športske rekreacije - Sport za sve iz Koprivnice. Pisao je za brojne sportske novine i lokalne listove. Od 1994. do 2010. bio je pročelnik Službe za opću upravu Koprivničko-križevačke županije.

Josip Žufika dobitnik je brojnih društvenih i sportskih priznanja, kao i Spomenice Domovinskog rata.

Branko BAZDAN

Istaknuti dužnosnik vodenih sportova

Branko Bazdan rođen je 5. siječnja 1962. godine u Dubrovniku. Nakon završetka osnovne i srednje škole u rodnom gradu, diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1987. Diplomirao je i na Sveučilištu Oxford 1988. te završiočaj iz menadžmenta.

Radni vijek Bazdan je započeo u Hotelsko-turističkom poduzeću Dubrovnik, gdje je radio od 1987. do 1990. Od 1990. do 1993. bio je glavni tajnik Skupštine općine Dubrovnik, a 1994. i tajnik je Dubrovačko-neretvanske županije te predstojnik Ureda župana. Od 2004. do 2009. bio je predstojnik područne službe Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje u Dubrovniku, a nakon toga ravnatelj Opće bolnice Dubrovnik te pomoćnik ravnatelja za nemedicinske poslove. Od ožujka 2014. ravnatelj je Doma zdravlja Dubrovnik.

Aktivni je sudionik Domovinskog rata u posebnim postrojbama Ministarstva unutarnjih poslova od 1990. do 1993.

Branko Bazdan bio je član LEN-a i FINA-e. Bio je predsjednik Ronilačkog kluba Dubrovnik od 1990. do 1994., a potom i predsjednik Vaterpolorskog kluba Jug od 1994. do 1998. U istom razdoblju je i predsjednik Dubrovačkog športskog saveza.

Predsjednik Hrvatskog vaterpolorskog saveza bio je od 2001. do 2003., predsjednik Sportskog saveza Dubrovačko-neretvanske županije je od 2000. godine.

Marin GLAVOĆIĆ

Ugledni riječki gospodarstvenik i sportski djelatnik

Marin Glavočić rođen je 1. prosinca 1948. godine u Somboru (Srbija), gdje su mu roditelji bili na službi. Osnovnu školu završio je u Lovranu, a gimnaziju u Rijeci, gdje je i diplomirao na Ekonomskom fakultetu.

Kao član uprave Plivačkog kluba Primorje sa svojim suradnicima 1990. donosi preokret u riječko i hrvatsko plivanje angažirajući za trenera bugarskog stručnjaka Dimitra Bobeva. Rezultati tog poteza vidljivi su već u idućoj 1991. godini kada Glavočić postaje predsjednik kluba. Miloš Milošević, Miroslav Vučetić, Dorotea Bralić, Gabrijela Ujičić, Alen Lončar i drugi ostvaruju odlične rezultate na međunarodnim natjecanjima.

Glavočić 1997. napušta predsjedničku funkciju PK Primorje, ali i dalje ostaje uz plivačke aktivnosti kroz rad Sportskog društva Primorje 08, kao član predsjedništva. Kao jedan od čelnih ljudi u riječkoj Croatiji osiguranje pruža značajnu finansijsku pomoć Primorju, a 2008. ponovno prihvata dužnost predsjednika PK Primorje. Tada je u Rijeci održano Europsko prvenstvo u plivanju u malim bazenima, a 2011. se najviše njegovom zaslugom u klub vraća Dmitar Bobev, a dolazi i svjetska rekorderka Sanja Jovanović.

U svibnju 2012. produžen mu je mandat na još četiri godine, a 2013. dodijeljena mu je Zlatna plaketa – Grb Grada Rijeke.

Marin Glavočić preminuo je 8. kolovoza 2013. godine u Rijeci.

Zvjezdana TUMA-PAVLOV

Istaknuta dužnosnica sporta u Slavoniji

Zvjezdana Tuma-Pavlov rođena je 10. ožujka 1954. godine u Osijeku. Sportom se počela baviti u tamošnjem Odbojkaškom klubu Željezničar. Na Pravnom fakultetu osječkog Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera 1977. godine stječe zvanje diplomirane pravnice.

Po završetku fakulteta Tuma-Pavlov radila je u Sekretarijatu za financije općine Osijek. Bila je i šefica Odsjeka za razrez poreza, zamjenica direktora Uprave prihoda, pročelnica Područnog ureda Porezne uprave u Osijeku, kao i direktorka Tržnice Osijek.

Od 1994. do 1996. bila je članica Izvršnog odbora OK Željezničar, a tri godine kasnije preuzeila je čelnost Atletskog kluba Slavonija-Žito iz Osijeka, kojem je i danas na čelu.

Od 2008. predsjednica je Sportske zajednice Osječko-baranjske županije. Punih dvanaest godina, od 1996. do 2008., bila je predsjednica Nadzornog odbora Zajednice sportskih udruga, a od 2012. do 2016. djelovala je u Izvršnom odboru. Bila je i članica Nadzornog odbora Hrvatskog olimpijskog odbora.

Zvjezdana Tuma-Pavlov je za zasluge u sportu primila priznanje Zajednice sportskih udruga grada Osijeka, posebno priznanje dnevnih novina *Glas Slavonije*, kao i najveće priznanje Hrvatskog olimpijskog odbora - Nagradu „Matija Ljubek“ 2017. godine.

Dobitnica je prestižnog priznanja Olimpijske lovrike 2022. (*European Olympic Laurel Award*), koje Europski olimpijski odbori dodjeljuju zaslužnicima za iznimno doprinos sportu i europskom olimpijskom pokretu.

Romeo VREČKO

Kriminalist na brojnim dužnostima u sportu

Romeo Vrečko rođen je 30. travnja 1956. godine u Zagrebu, gdje je završio osnovnu i srednju školu. Titulu inženjera sigurnosti na radu stekao je 1978. godine, a 2000. je diplomirao na Policijskoj akademiji u Zagrebu (studij kriminalistik), gdje je dvije godine kasnije obranio i magistarski rad.

Sportom se počeo baviti još kao osnovnoškolac. Igrao je rukomet u RK Medveščak, ali ga je ozljeda izbacila iz tog sporta. Nastavio je trenirati karate, rekreativno je igrao tenis i mali nogomet, a 1993. se aktivirao u mačevanju kao dopredsjednik, kasnije i predsjednik MK Rapir. Potom biva izabran za dopredsjednika Mačevalačkog saveza Hrvatske i predsjednika Organizacijskog odbora Europskog prvenstva u mačevanju za juniore na kojem je sudjelovao rekordan broj država i natjecatelja.

Godine 2012. Vrečko postaje predsjednik Disciplinske komisije Hrvatskog rukometnog saveza i član Nadzornog odbora Hrvatskog olimpijskog odbora. Od 2016. je i predsjednik Nadzornog odbora Hrvatskog rukometnog saveza, a bio je i član Organizacijskog odbora Europskog prvenstva u rukometu kao povjerenik za sigurnost.

Prije Domovinskog rata Vrečko je bio zaposlen u IRO Školska knjiga, a rat je proveo u MUP-u.

Nositelj je Spomenice domovinskog rata. Umirovljen je 2013. godine i od tada je privatni poduzetnik. Poznat je kao vodeći hrvatski poligrafist.

Ante LEDIĆ

Atletičar koji je postao zaštitni znak hrvatskog boćanja

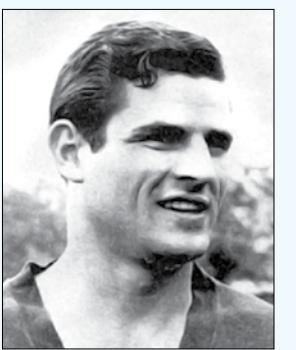
Ante Ledić rođen je 12. listopada 1939. u Aržanu. Nakon završetka srednje škole u Splitu, završava Šumarski fakultet u Zagrebu. Od 1956. aktivno se bavi atletikom i bio je prvak države u skoku u dalj i desetoboju, te viceprvak Balkana u skoku u dalj. Kasnije se uključuje i u boćanje te je višestruki momčadski prvak Zagreba i Hrvatske.

Boćarski klub Zrinjevac, kojemu je Ledić od osnutka predsjednik, višegodišnji je prvak Hrvatske i pobjednik Kupa te osvajač naslova prvaka Europe. Direktor je svih hrvatskih boćarskih reprezentacija koje su na svjetskim i europskim prvenstvima osvajale medalje te iznjedrile nositelje naslova svjetskog prvaka.

Ledić je pridonio razvoju i afirmaciji hrvatskoga sporta u cjelini, posebice košarke, atletike, streljaštva i šaha. Potiče i sportsko nakladništvo i izgradnju sportskih objekata, kao što su Boćarski dom i Atletska dvorana na Prisavlju u Zagrebu.

Od 1968. Ledić je bio zaposlen u Rasadniku Jankomir u Zagrebu. Rukovodio je poslom objedinjavanja hortikulturnih komunalnih djelatnosti Grada Zagreba, iz kojih nastaje poduzeće Zrinjevac. Tehnički je ravnatelj Zrinjevca do 1988., a tada je imenovan za glavnog ravnatelja. Organizirao je međunarodnu izložbu cvjeća Floraart, kao i izložbu Vino u Hrvata.

Ante Ledić dobitnik je Nagrade grada Zagreba i Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2001. Odlikan je Redom Danice Hrvatske s likom Blaža Lorkovića te spomenicama Domovinskog rata i Domovinske zahvalnosti.

Dražan JERKOVIĆ

Legenda hrvatskog nogometa

Dražan Jerković rođen je 6. kolovoza 1936. u Šibeniku. Za zagrebački Dinamo igrao je od 1954. do 1965. i osvojio titulu prvaka Jugoslavije u sezoni 1957./1958. te jugoslavenski kup 1960., 1963. i 1965. Igrao je i za NK Zagreb te belgijski FC Gantoise.

Jerković je za reprezentaciju Jugoslavije odigrao 21 utakmicu i postigao 11 pogodaka. Sudionik je Svjetskog prvenstva 1958. godine u Švedskoj i 1962. godine u Čileu, gdje je s reprezentacijom bivše države osvojio 4. mjesto. Najbolji je strijelac Svjetskog prvenstva s četiri postignute zgoditke, zajedno s Albertom, Garincom, Sanchezom i Ivanovim. Na Europskom prvenstvu u Parizu 1960. bio je član reprezentacije koja je osvojila srebrnu medalju.

Po završetku igračke karijere Jerković je ostao u nogometu sve do kraja života. Bio je trener zagrebačkog Dinama i tehnički rukovoditelj od 1966. do 1972. Trenirao je INCO Klagenfurt od 1972. do 1974., Villach od 1974. do 1975., Dinamo iz Vinkovaca od 1975. do 1976. i NK Zagreb od 1976. do 1982. Sportski direktor Dinama iz Vinkovaca bio je od 1983. do 1989., a Zagreba od 1989. do 2000. godine.

Jerković je bio izbornik reprezentacije Jugoslavije na Mediteranskim igrama u Izmiru 1971., kada je reprezentacija bivše države osvojila prvo mjesto. Privremeno je obnašao dužnost izbornika i trenera A reprezentacije 1978., a bio je i član stručnog stožera reprezentacije Jugoslavije na Svjetskom prvenstvu 1982. u Španjolskoj. Jerković je bio prvi izbornik hrvatske nogometne reprezentacije od uspostave neovisnosti 1990. do 1991. Dobitnik je nagrade za životno djelo Hrvatskog olimpijskog odbora 1996. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Dražan Jerković preminuo je 9. prosinca 2008. godine u Zagrebu.

Goran IVANIŠEVIĆ

Wimbledonski pobjednik i olimpijski odličnik

Goran Ivanišević rođen je 13. rujna 1971. u Splitu. Tenisku karijeru započeo je i završio kao igrač Teniskog kluba Split. Od 1988. do 2004. Ivanišević je profesionalno igrao tenis. Bio je reprezentativac Jugoslavije od 1988. do 1990., a dres s hrvatskim grbom nosio je od 1992. do 2005. Pozornost međunarodne javnosti na rat u Hrvatskoj skrenuo je u Wimbledonu 1991. godine oštro osudivši agresiju i tražeći pomoći međunarodne zajednice. Tri puta je nastupao u finalima Wimbledona i konačno ga osvojio 2001. godine. Prigodom povratka na Rivi ga je dočekalo više od 100.000 sugrađana. Međunarodno priznanje, Nagradu Laureus, za povratnika godine dobio je 2002. Po izboru BBC-a bio je svjetska sportska osoba 2001. godine.

S hrvatskom reprezentacijom osvojio je 2005. Davisov kup. Ivanišević je u karijeri osvojio 22 teniska turnira, dok je u igri parova pobijedio na devet turnira. Nastupio je četiri puta na Olimpijskim igrama - prvi put kao član reprezentacije Jugoslavije u Seulu 1988. godine, a potom kao član hrvatske reprezentacije 1992. u Barceloni, 1996. u Atlanti i 2000. godine u Sydneyju. U Barceloni je osvojio prve dvije olimpijske medalje (bronze) za Hrvatsku od uspostave samostalnosti, jednu pojedinačno, a drugu u paru s Goranom Prpićem. Na otvaranju tih Igara nosio je hrvatsku zastavu.

U splitskom predjelu Radunica isklesana je skulptura njegova reketa, a teniski teren u Umagu nazvan je njegovim imenom.

Goran Ivanišević je 1992. dobio Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“. Odlikovan je državnim odličjima - Redom kneza Branimira s ogrlicom i Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara, a 2002. dobio je Trofej Splitskog saveza športova - „Fabjan Kaliterna“.

Ivo JURIŠIĆ

Sportski novinar, sportaš, trener i sudac

Ivo Jurišić rođen je 20. lipnja 1937. u Splitu. U rodnom gradu završio je Višu pedagošku školu. U siječnju 1961. zaposlio se u Slobodnoj Dalmaciji, radeći kao novinar i urednik puna četiri desetljeća. Izvještavao je s Olimpijskih igara u Münchenu, Montrealu, Moskvi i Los Angelesu te sa niza svjetskih i europskih prvenstava. Surađivao je s Radio Splitom, Televizijom Zagreb, Radio Zagrebom te s većim brojem novina i časopisa.

Od 1970. do 2002. Jurišić je sudjelovao u organizaciji gotovo svih velikih međunarodnih sportskih priredbi u Splitu, od kojih su najznačajnije Mediteranske igre 1979. i Europsko atletsko prvenstvo 1990. Potaknuo je Kros Slobodne Dalmacije u Sinju koji se održavao 14 godina.

Jurišić je u mlađosti jedrio u Jedriličarskom klubu Labud i igrao vaterpolo u prvoligašima Jadran i POŠK iz Splita te u zagrebačkoj Mladosti. Bio je rukometni i vaterpolski sudac, trener i opunomoćenik. Bio je i dopredsjednik Zbora sportskih novinara Hrvatske i višegodišnji član Komisije za povijest sporta Splitskog saveza športova.

Ivo Jurišić dobitnik je velikog broja sportskih priznanja, od kojih izdvajamo priznanje Grada Splita za doprinos organizaciji Mediteranskih igara 1979. godine. Savez za fizičku kulturu Hrvatske dodijelio mu je godišnju Nagradu „Milan Milanović“, a poseban značaj za njega imaju nagrada za životno djelo Hrvatskog zbora sportskih novinara, Slobodne Dalmacije te nagrada Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“.

Stojko VRANKOVIĆ

„Drniški orao“, velikan hrvatske i svjetske košarke

Stojko Vranković rođen je 22. siječnja 1964. u Drnišu. U Zadar je stigao kada je imao 15 godina i 206 centimetara. Već 1986. čitatelji Slobodne Dalmacije izabrali su ga za najboljeg sportaša Dalmacije. Za prvu momčad Zadra Vranković je zaigrao 1980. i u Jazinama je bio do 1989., osvojivši titulu prvaka Jugoslavije 1986. Od 1989. do 1990. godine igrao je za grčki Aris s kojim je 1989. i 1990. osvojio dvostruku krunu, prvenstvo i kup Grčke. Košarkašku karijeru nastavio je u NBA ligi igrajući za Boston Celtics. Od 1992. do 1996. Vranković je u dresu Panathinaikosa, s kojim je, osim kupa Grčke, osvojio i titulu prvaka Europe. U NBA ligu ponovo odlaže 1996. i u njoj igra do 1999. za Minnesota Timberwolves i Los Angeles Clipperse. Potom se vratio u Europu i do 2001. igrao za talijansku momčad Fortitudo iz Bologne. U dresu reprezentacije Jugoslavije počeo jeigrati 1984. godine, a za Hrvatsku od osamostaljenja 1991. Na prvenstvima Europe - u Ateni 1987. i 1995. osvojio je brončane medalje, na Svjetskom prvenstvu 1986. u Madridu brončanu medalju, 1990. u Buenos Airesu zlatnu, a 1994. godine u Torontu brončanu medalju. Na Olimpijskim igrama u Seulu 1988. godine Vranković je osvojio srebrnu medalju, a s košarkaškom reprezentacijom Hrvatske srebro je osvojio na Olimpijskim igrama 1992. u Barceloni. Sudjelovao je i na Olimpijskim igrama 1996. godine u Atlanti. Kao član državne reprezentacije dobitnik je Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“, a isto priznanje dobio je i kao pojedinac 2020. Odlikovan je Redom Danice Hrvatske s ogrlicom i Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara. Hrvatski olimpijski odbor dodijelio mu je 1995. priznanje za najuspješnijeg sportaša promicatelja Hrvatske u svijetu. Od 2016. do 2022. bio je predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza.

Srećko FERENČAK

Predsjednik u dva nacionalna sportska saveza

Srećko Ferenčak rođen je 9. rujna 1955. godine u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole, diplomirao je na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Radio je kao predavač, vanjski suradnik na Fakultetu za fizičku kulturu u Zagrebu i na Hrvatskoj olimpijskoj akademiji. Deset godina se aktivno bavio nogometom, igrajući u I. zagrebačkoj ligi. Bio je zastupnik u Hrvatskom saboru od 2003. do 2008. godine.

Ferenčak je jedan od rijetkih sportskih dužnosnika koji je bio na čelu dva nacionalna sportska saveza - Hrvatskog nanbudo saveza i Hrvatskog skijaškog saveza. U nanbudu je međunarodni sudac i nositelj majstorskog stupnja 6. Dan te majstorskog stupnja 3. Dan u karateu. Učitelj je skijanja s međunarodnom ISIA licencom.

Bavi se i jedrenjem i nositelj je skiperskog zvanja. Bio je juniorski viceprvak Hrvatske u karateu u apsolutnoj kategoriji 1973. i viceprvak svijeta u nanbudu 1987. Ferenčak je bio stručni suradnik u stručnim publikacijama Uvod u nanbudo i Naučimo skijati. Koautor je sveučilišnog udžbenika Skijajte s nama, a bio je i direktor zimskog programa Specijalne olimpijade, za što je dobio priznanje HOO-a. Srećko Ferenčak je bio član radne skupine predsjednika Republike Stipe Mesića za izradu prijedloga Strategije razvitka hrvatskog sporta. Bio je i član Nadzornog odbora državnog poduzeća JANAF.

Željko KAVRAN

Predsjednik saveza s dva olimpijska zlata, po struci diplomirani inženjer.

Željko Kavran rođen je 26. lipnja 1951. godine u Čakovcu. Punih 25 godina igrao je rukomet u Čakovcu, a poslije je bio na raznim dužnostima u klubu. Od 1995. do 2008. bio je na čelu Hrvatskog rukometnog saveza koji u tom razdoblju osvaja dva naslova olimpijskih pobjednika - 1996. u Atlanti i 2004. u Ateni.

U Kavranovu mandatu osvojene su i tri medalje na svjetskim prvenstvima - zlato 2003. u Portugalu te srebro 1995. u Islandu i 2005. u Tunisu. Na Europskom prvenstvu u Norveškoj osvojena je srebrna medalja. Kruna uspjeha u njegovu mandatu je 2004. godina, kada je Hrvatski rukometni savez proglašen najboljim rukometnim savezom na svijetu te je dobio IHF-ovu nagradu Hans Baumann.

Kavran je najuspješniji predsjednik nekog hrvatskog sportskog saveza od uspostave neovisnosti, a na čelu HRS-a proveo je punih 13 godina.

Čakovečka rukometna priča i rezultati Perutnine Pipo IPC na domaćoj i europskoj sceni posebna su priča za Željka Kavrana. Bio je predsjednik kluba u kojem je nekad igrao i pod njegovim vodstvom Perutnina je bila prvoligaš te je osvojila naslov viceprvaka Hrvatske.

Godine 2022. vratio se na čelo Muškog rukometnog kluba Čakovec.

Odlikovan je 1997. Redom Hrvatskog pletera, dobitnik je priznanja Franjo Punčec za životno djelo 2002., koga dodjeljuje Zajednica sportova Međimurske županije, Zlatnog grba Grada Čakovca, kao i velikog broja ostalih javnih priznanja.

Marijan KLANAC

Rukometar, atletičar i sportski djelatnik

Marijan Klanac rođen je 11. travnja 1943. godine u Vukovaru. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Visokoj školi za fizički odgoj Sveučilišta u Beogradu.

Aktivnu sportsku karijeru započeo je u Zadru. Od 1957. do 1962. igrao je rukomet u Rukometnim klubovima Arsenal i Izviđač i nastupao je za reprezentaciju grada Zadra na turnirima diljem Hrvatske i tadašnje Jugoslavije.

Nakon prestanka igranja rukometa, prešao je u atletiku i bio je aktivan natjecatelj od 1962. do 1968. Višestruki je prvak države i pobjednik kupa u štafeti 4x400 metara i finalist na 400 metara. Dva puta je nastupio za reprezentaciju Jugoslavije. U Košarkaškom klubu Zadar započela je 1971. s radom prva Škola košarke na našim prostorima, a Klanac nedugo potom postaje trener u toj školi.

Klanac je bio glavni tajnik Sportske zajednice Zadarske županije, a kao član Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora bio je i član Upravnog vijeća Hrvatske olimpijske akademije. Bio je član Organizacijskog odbora 21. Svjetskog prvenstva u podvodnom ribolovu u Zadru i član Organizacijskog odbora 32. Europskog festivala klase 470 u Zadru.

Marijan Klanac dobitnik je brojnih sportskih priznanja, od kojih izdvajamo Godišnju nagradu Zadarske županije i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ koju je dobio 2007.

Marijan MARAS

Svestrani javni i sportski djelatnik

Marijan Maras rođen je 20. svibnja 1953. godine u Gospiću. Osnovnu školu završio je u Gospiću, a Elektrotehničku školu u Zagrebu, gdje je i diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Prve sportske korake ostvario je već u osnovnoškolskim momčadima, i to u hrvanju, obojcici, rukometu i košarci. Uspješnu košarkašku aktivnost nastavlja u mlađim uzrasnim kategorijama Lokomotive na Tuškancu i u Elektrotehničkoj školi „Rade Končar“ u Zagrebu. Karijeru rano prekida zbog ozljede, no ostaje aktivan u košarci usavršavajući se kao košarkaški trener i sudac. Rezultat njegovog rada na području Dubrave i Sesveta je i osnivanje Košarkaškog kluba Dubec 1973. godine, koji je kao trener uspješno vodio do sezone 1978./79.

Nakon povratka iz inozemstva prihvata 1988. poziv Košarkaškog kluba Dubrava i preuzima vođenje perspektivne kadetske momčadi tog kluba. Uz potporu Košarkaškog saveza Grada Zagreba, organizira i vodi juniorsku košarkašku reprezentaciju Grada Zagreba 1988. i 1989. Sudjeluje u organizaciji Eurobasketa 89, kao i u provedbi Svjetskog trenerskog seminar u Zagrebu 1989. Od 1993. do

1999. član je Upravnog odbora Košarkaškog kluba Benston. Maras je 1997. prihvatio dužnost predsjednika Rukometnog kluba Dubrava, koji se natjecao u županijskoj ligi, i u sezoni 2000./2001. uvodi ga u najviši rang natjecanja – I. hrvatsku rukometnu ligu u kojoj se i danas uspješno natječe. U razdoblju od 2002. do 2010. obavlja je i dužnost predsjednika Zagrebačkog rukometnog saveza.

Kao dopredsjednik Hrvatskog rukometnog saveza od 2003. do 2010. posebno se angažirao oko rukometa na pijesku. Sudjeluje i u organizaciji Svjetskog prvenstva rukometica 2003. i onog za rukometše 2009. Maras je bio i član Upravnog odbora Zagrebačkog sportskog saveza od 2004. do

2012. godine, a sudjeluje i u organizaciji Svjetskog skijaškog kupa na Sljemu.

Za svoj rad odlikovan je Redom hrvatskog pletera, Redom hrvatskog trolista i Spomenicom Domovinskog rata te brojnim drugim priznanjima Grada Zagreba i sportskih institucija u državi.

Morana PALIKOVIĆ GRUDEN

Klizačica, novinarka i istaknuta sportska dužnosnica

Morana Paliković Gruden rođena je 24. veljače 1943. godine u Zagrebu. Osnovnu školu i gimnaziju završila je u Zagrebu, gdje je i diplomirala na Fakultetu političkih znanosti. U mlađim se danima bavila umjetničkim klizanjem. Paliković Gruden radila je kao profesorica u XV. gimnaziji u Zagrebu, a od 1970. je obavljala novinarske, uredničke i marketinške poslove u izdavačkoj kući Vjesnik. Od 1994. je vlasnica i glavna urednica časopisa Zaposlena. Zamjenica zagrebačkog gradonačelnika postala je 2001., a godinu kasnije i predsjednica Skupštine Grada Zagreba. Obnašala je i dužnost dopredsjednice Hrvatske narodne stranke.

Morana Paliković Gruden je od 2003. predsjednica Hrvatskog klizačkog saveza. Od 2005. godine na čelu je HOO-ove Komisije za ravnopravnost spolova u sportu, na čiji je prijedlog HOO pokrenuo nacionalni projekt specijalističkog obrazovanja za žene u sportu. Komisija je izradila i strateški dokument nacionalne politike za ravnopravnost spolova, u koji je ugrađeno poglavlje s akcijskim planovima i konkretnim mjerama za unaprjeđenje položaja žena u sportu. Pod vodstvom Paliković Gruden komisija je osnovala Mrežu koordinatorica u nacionalnim sportskim savezima i županijskim sportskim zajednicama koja danas čini važnu poveznicu s pitanjima žena u sportu.

Morana Paliković Gruden dobitnica je nagrade Međunarodnog olimpijskog odbora *Trofej - žene i sport* za 2019. godinu, a godinu ranije 2018., također je dobila Trofej MOO-a pod nazivom *Trofej olimpizma na djelu*. Dobitnica je i najviše nagrade Europskih olimpijskih odbora za promociju i razvoj sporta - *European Olympic Laurel Award* 2015. i posebnog priznanja za izvanredan doprinos i zasluge u radu na ravnopravnosti spolova u sportu povodom 20. obljetnice djelovanja HOO-ove Komisije za ravnopravnost spolova u sportu.

Danko RADIĆ

Istaknuti košarkaški sudac, trener i dužnosnik

Danko Radić rođen je 30. listopada 1952. u Podorljaku pokraj Šibenika. Među osnivačima je ženskog košarkaškog kluba u Šibeniku. Trenirao ga je u republičkoj ligi sve do 1971. godine, a 1973. postaje profesionalni trener košarkaša Juga iz Dubrovnika.

Od 1981. Radić je trener ŽKK Revija iz Šibenika, s kojim osvaja kadetsko i juniorsko prvenstvo. S njim na klupi Revija se ponovno vratila u prvu ligu i postala stabilan prvoligaš. Vrlo rano Radić se počinje baviti i suđenjem na košarkaškim utakmicama, 1975. ga je sudačka organizacija delegirala za suđenje II. savezne košarkaške lige.

Nakon tri godine Radić postaje sudac I. savezne košarkaške lige. Za međunarodnog suca inaureiran je 1981. i njegova uspješna karijera je trajala sve do 2005. Sudio je na svim velikim međunarodnim natjecanjima - Olimpijskim igrama, svjetskim i europskim prvenstvima. Bio je i povjerenik FIBA-e.

Radić je bio dugogodišnji predsjednik Udruge hrvatskih košarkaških sudaca, a od 2004. do 2015. bio je predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza.

Danko Radić preminuo je 12. veljače 2018. u Zagrebu.

Dragutin KAMENSKI

Sportski dјelatnik i ugledni gospodarstvenik

Dragutin Kamenski rođen je 22. rujna 1959. u Pregradi. Od petnaeste je godine u Zagrebu, gdje je završio srednju građevinsku školu i ostao do danas s kratkim povratkom u Pregradu krajem 70-ih godina, kada se osnivala općina nakon razdvajanja s Krapinom.

Diplomirao je i magistrirao na Građevinskom fakultetu u Zagrebu.

U Pregradi je bio tajnik Samoupravne interesne zajednice za stambeno komunalnu djelatnost općine, no ubrzo se vraća u Zagreb. Prvo radno mjesto bilo mu je u zagrebačkoj Tehnici, koja je tada imala veliko gradilište u Sisku - radila su se postrojenja za Inu. Godine 1979. otvara građevinski obrt u Zagrebu. U lipnju 1993. Kamenski osniva tvrtku Kamgrad d.o.o. u kojoj zapošljava oko 400 radnika.

Dragutin Kamenski predsjednik je Hrvatskog ragbijaškog saveza od 2008. godine. Ujedno je i počasni konzul Rumunjske u Hrvatskoj. Kamenski smatra da gospodarstvenici trebaju biti i društveno angažirani jer poslovni ljudi iskustvom i znanjem mogu bitno pridonijeti kulturi i razvoju sporta u Hrvatskoj.

Dobitnik je nekoliko domaćih i stranih priznanja, kao i više lokalnih nagrada.

Pero LOZICA

Član obitelji koja je ostavila dubok trag u korčulanskom i hrvatskom sportu

Pero Lozica rođen je 6. kolovoza 1975. u Dubrovniku. Po struci je diplomirani pravnik, ima položen ispit i za stečajnog upravitelja, a od 2001. je odvjetnik. Pripada obitelji koja je ostavila velik trag u hrvatskom sportu jer Pero Lozica stariji bio je član predsjedništva Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije, a njegov sin Boško - proslavljeni hrvatski olimpijac i osvajač srebrne medalje na Olimpijskim igrama u Moskvi 1980. te član Vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora.

Lozica se u ranoj mladosti bavio raznim sportovima, od kojih je ljubav prema vaterpolu prevagnula. Igrao je u mlađim kategorijama VK Jug iz Dubrovnika, potom u Mameli iz Genove te u VK Aurum osiguranje iz Zagreba. Kao senior odigrao jednu sezonu u I. hrvatskoj vaterpolskoj ligi za VK Aurum osiguranje iz Zagreba, te dvije sezone za korčulanski KPK u II. HVL-u.

Kada je prestao s aktivnim igranjem Lozica je nastavio raditi u sportu kao ugledni dužnosnik. Bio je dopredsjednik Hrvatskog odbojkaškog saveza od 2006. do 2008. godine i predsjednik Hrvatskog saveza za moderni pentatlon od 2008. do 2012. godine.

Lozica je bio i član Upravnog vijeća Zagrebačke škole ekonomije i managementa od 2002. do 2012. godine. Organizirao je i humanitarni teniski dvoboј između Gorana Ivaniševića i Johna McEnroea na Stradunu u Dubrovniku.

Darko ŠIMUNEC

Život posvećen karateu

Darko Šimunec rođen je 19. travnja 1965. godine u Samoboru. Dolaskom karatea u Samobor 1976. godine, počinje se baviti ovom vještinskom te uskoro počinje ostvarivati značajne sportske rezultate na razini Hrvatske i Jugoslavije. Nastupio je i na Juniorskom prvenstvu Europe 1984. u Irskoj, na kojem je reprezentacija Jugoslavije osvojila brončanu medalju.

Šimunec je više godina na profesionalnoj dužnosti glavnog tajnika Hrvatskog karate saveza, a bio je i predsjednik Samoborskog sportskog saveza. Glavni je trener i prvi operativac u Karate klubu Samobor. Zajedno s kolegama Jandrečićem i Vargom započeo je u klubu 1995. svakodnevni višesatni rad po skupinama.

Prije karatea Šimunec se u školi bavio nogometom, košarkom, šahom, atletikom i stolnim tenisom.

Darko Šimunec je nositelj crnog pojasa 6. Dan, proglašavan je najboljim sportašem Grada Samobora, a dobio je nagrade i od Hrvatskog olimpijskog odbora, Hrvatskog karate saveza, Zagrebačke županije, Grada Samobora i Samoborskog športskog saveza.

Slavko GOLUŽA

Medalje je osvajao kao igrač i izbornik

Slavko Goluža rođen je 17. rujna 1971. godine u Pješivac-Kuli, u općini Stolac u BiH. Odrastao je u Metkoviću gdje je završio osnovnu i srednju školu. Goluža je 1987. počeo igrati za prvu momčad Mekanike, a 1989. odlazi u Zagreb i pristupa Rukometnom klubu Zagreb. Vrlo brzo počeli su stizati i trofeji. Već 1990. je sa Zagrebom prvak Jugoslavije, a potom je osvojio osam titula prvaka Hrvatske. U dresu Zagreba je osvojio titule prvaka Europe 1992. i 1993., kao i europski Superkup 1993. godine.

Nakon odlaska iz Zagreba, Goluža u sezoni 1998./1999. igra za njemački Tus Nettelstedt-Lübecke, a potom se 1999. godine vraća u Hrvatsku, u matični klub RK Metković Jambo. Tu ostaje do 2002. i u tom razdoblju s Metković Jambom 2000. osvaja Kup EHF-a te hrvatski rukometni kup 2001. i 2002. godine. Naredne sezone igra za momčad Paris Saint-Germainea, s kojim osvaja naslov prvaka Francuske.

U sezoni 2003./2004. igra u Mađarskoj za momčad Fotex Veszprem, te osvaja kup, a potom se 2004. godine vraća u Hrvatsku i sa Zagrebom (Croatia osiguranjem) 2005. i 2006. godine osvaja titulu i kup Hrvatske, nakon čega prestaje s aktivnim igranjem.

Za hrvatsku rukometnu reprezentaciju Goluža je odigrao 246 utakmica i postigao 627 gola. Na Olimpijskim igrama u Atlanti 1996. i Ateni 2004. godine osvojio je zlatne medalje. Na Svjetskom prvenstvu na Islandu 1995. osvojio je srebrnu, 2003. u Portugalu zlatnu, a 2005. u Tunisu ponovno srebrnu medalju. Kao izbornik hrvatske rukometne reprezentacije osvojio je 2012. godine brončanu medalju na Olimpijskim igrama u Londonu i na Europskom prvenstvu u Srbiji. U izboru Sportskih novosti proglašen je rukometašem godine 2001., a trenerom godine 2012.

Slavko Goluža trostruki je dobitnik Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ - 1996. i 2004. godine kao član hrvatske rukometne reprezentacije, a 2009. dobio je nagradu i pojedinačno. Odlikovan je Redom Kneza Branimira s ogrticom i Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Goluža je 2007. dobio i nagradu Međunarodnog olimpijskog odbora pod nazivom *Sport i promicanje olimpizma*, za osobite zasluge kao veleposlanik nacionalne i međunarodne olimpijske misije.

Ivan ŠKORO

Istaknuti finansijaš i sportski djelatnik

Ivan Škoro rođen je 8. studenog 1948. u Runovićima kod Imotskog. U rodnom mjestu je završio osnovnu i srednju školu, a 1963. preselio se u Osijek gdje je i diplomirao na Ekonomskom fakultetu 1976. godine.

Nakon završetka fakulteta zapošljava se u Tvornici šećera i kandida u Osijeku gdje radi od 1976. do 1979. Potom je nastavio raditi u Osijeku kao šef računovodstva. Bio je osnivač, direktor i ovlašteni revizor tvrtke Revizija i kontrola iz Osijeka, a potom i osnivač, direktor i ovlašteni revizor revizorske tvrtke Pregled iz Osijeka. Nakon toga prelazi u Zagreb, gdje je bio pomoćnik direktora APN-a za financije, a od 1998. do 2011. radio je na Hrvatskoj radioteleviziji kao finansijski direktor - rukovoditelj radne jedinice Financije, računovodstvo, plan i analiza.

Ivan Škoro dragovoljac je Domovinskog rata, bio je pripadnik 106. gardijske brigade HV-a i zapovjednik topničkog diviziona, kao i zamjenik zapovjednika Operativne zone Osijek.

Bio je i član Upravnog odbora Aerokluba Osijek i voditelj sekcije Motorni zmajari. Više godina bio je aktivan u Gimnastičkom društvu Osijek, a obnašao je i dužnost predsjednika Hrvatskog gimnastičkog saveza u razdoblju od 2007. do 2010. godine. Škoro je imao velike zasluge i u osnivanju Kajak kanu kluba Mračaj iz rodnih mu Runovića.

Ivan Škoro preminuo je 18. svibnja 2021. u Zagrebu.

Miho GLAVIĆ

Gospodarstvenik i zaljubljenik u skijanje

Miho Glavić rođen je 4. svibnja 1959. u Metkoviću. Osnovnu i srednju školu završio je u Zagrebu, gdje je i diplomirao na Ekonomskom fakultetu. Završio je i menadžerske tečajeve American Express u Njemačkoj, kao i tečajeve za trgovacko financiranje i finansijsko računovodstvo u Austriji.

Od 1984. do 1986. Glavić je radio u SR Njemačkoj u *American Expressu Intl Inc.* u Frankfurtu, a od 1986. do 1988. bio je direktor poslovanja American Express karticama u Jugoslaviji. Od 1988. do 1990. radio je u INA-i, od 1990. do 2005. u *AWT Handelsgesellschaft mbHm*. Predsjednik uprave i vlasnik tvrtke *AWT International d.o.o.* iz Zagreba je od 2005. godine.

Karijeru je započeo kao turistički vodič agencije Atlas od 1975. do 1978., nakon toga radi kao nezavisni fotograf i novinar u Jugoistočnoj Aziji, Tajlandu i Nepalu. Bio je profesionalni trener i učitelj skijanja u Lake Tahoeu u SAD-u od 1981. do 1982., a zatim i u Švicarskoj od 1982. do 1984. godine.

Po povratku u Hrvatsku, Glavić je od 2003. do 2010. bio predsjednik Zajednice učitelja i trenera skijanja u Zagrebu. Od 2005. do 2008. član je užeg Organizacionog odbora utrka Svjetskog kupa na Sljemenu, od 2008. član je Odbora za Svjetski kup u alpskom skijanju FIS-a, a od 2009. je predsjednik Organizacionog odbora Svjetskog kupa na Sljemenu.

Glavić je bio član pododbora za Europska pitanja u Međunarodnoj skijaškoj federaciji od 2012. do 2018. Član Izvršnog odbora Hrvatskog skijaškog saveza postao je 2002. a od 2010. godine je predsjednik Saveza.

Goran SUKNO

Proslavljeni vaterpolist i višegodišnji dužnosnik

Goran Sukno rođen je 6. travnja 1959. godine u Dubrovniku. Vaterpolo je počeo igrati 1971. u Cavatu gdje je i odrastao. Imao je 17 godina kada je na njegovu adresu stigao poziv iz Juga, čiju je kapicu nosio deset godina.

U tom razdoblju s Jugom je osvojio titulu prvaka Jugoslavije 1980., 1981., 1982., 1983. i 1985., Kup Jugoslavije 1981. i 1983. Kruna uspjeha te generacija bila je titula prvaka Europe 1980. Nakon odlaska iz Juga, Sukno je od 1986. do 1994. igrao za talijansku momčad Salerno, s tim da se 1989. kratko vratio u Jug.

Sukno je već 1979. godine zaigrao za reprezentaciju Jugoslavije i sa svih velikih natjecanja se uspio vratiti s medaljom oko vrata. Najveći uspjeh ostvario je 1984. u Los Angelesu, kada je bio dio reprezentacije koja je postala olimpijski pobjednik. Zlatnu medalju osvojio je i na Svjetskom prvenstvu u Madridu 1986. godine, a ima i srebro s Europskog prvenstva 1985. u Sofiji i zlato sa Mediteranskih igara 1983. u Casablanci. Za reprezentaciju Jugoslavije odigrao je 220 utakmica.

Sukno je 1994. preuzeo dužnost sportskog direktora Juga, na kojoj je bio sve do 2012. godine. Te 1994. Jug osvojio je Kup Hrvatske, svoj prvi trofej u samostalnoj Hrvatskoj. Dvije godine kasnije ponovno osvaja kup, a od 2000. Jug nije imao niti jednu godinu bez trofeja. Dok je Sukno bio direktor Juga, osvojene se 2001. i 2006. titule prvaka Europe, kao i europski Superkup 2006. godine.

Goran Sukno višegodišnji je član Upravnog odbora i dopredsjednik Hrvatskog vaterpolorskog saveza. Četiri puta proglašavan je najboljim sportašem Dubrovnika, dobio je 2006. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a odlikovan je i visokim odličjima - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara i Redom hrvatskog pletera.

Boris MESARIĆ

Ugledni nogometni i rukometni djelatnik

Boris Mesarić rođen je 13. travnja 1948. u Čigoču u općini Sunja. Osnovnu školu završio je u Zagrebu, gimnaziju u Kutini, a diplomirao je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu.

Cijeli radni vijek Mesarić je proveo u Petrokemiji u Kutini, gdje je od 2001. do 2010. bio predsjednik uprave. Obnašao je i dužnost zapovjednika Stožera civilne zaštite Petrokemije od 1990. do 1996. Predsjednik je Gospodarskog vijeća Županijske komore Sisak od 2007. do 2019. godine.

U sportu je od 1966. godine, kada je bio jedan od inicijatora i osnivača ŠNK Mladost Gornja Gračenica i njegov predsjednik od 1975. do 1989. Bio je i predsjednik Međuopćinskog nogometnog saveza Kutina – Ivanić Grad – Novska, predsjednik Zagrebačke nogometne regije, izbornik nogometne reprezentacije općine Kutina.

Godine 1990. Mesarić dolazi u rukomet i do 1993. obnaša dužnost dopredsjednika RK Moslavina Kutina, a od 1993. do 2000. je i predsjednik kluba. U tom razdoblju Moslavina ulazi u tadašnju I. ligu. Od 1996. do 2004. obnašao je dužnost predsjednika Rukometnog saveza Sisačko-moslavačke županije, a od 2006. bio je dopredsjednik Hrvatskog rukometnog saveza.

Odlikan je Redom hrvatskog trolista za zasluge u obrani RH, kao i Spomenicom Domovinskog rata. Dobitnik je Nagrade Grada Kutine za životno djelo, kao i Nagrade za životno djelo Zajednice sportskih udruženja Kutina.

Marijan JURIĆ

Istaknuti nogometni i stolnoteniski djelatnik

Marijan Jurić rođen je 17. travnja 1954. godine u Drijenči (BiH), gdje završava osnovnu školu, dok srednju završava u Tuzli. Diplomirao je na Višoj školi za cestovni promet u Zagrebu. U sporstu je od djetinjstva, kada je počeo kao nogometni, stolnoteniski i atletičar u školskom sportskom društvu. Od 1968. godine je uključen u nogometnu školu NK Sloboda u Tuzli, a aktivno je igrao stolni tenis u STK Kreka.

Od 1974. Jurić je igrao dvije sezone u NK Bratstvo iz Gračanice. Dolaskom u Zagreb 1976. godine igrao je nogomet u nekoliko nižerazrednih klubova. Preseljenjem na svetonedeljsko područje angažiran je u radu NK Omladinac, kasnije NK SANT, u kojem je bio predsjednik Skupštine od 1996. do 2000. Četiri godine bio je predsjednik kluba koji je preimenovan u NK Novaki.

Od 1990. do 2000. Jurić je bio zastupnik u Hrvatskom saboru. Prvi je predsjednik Športskog saveza Svete Nedelje od 1999. do 2012. godine, a od 2000. obnaša dužnost predsjednika STK Sv. Nedelja-Novaki. Od 2004. do 2008. godine obnašao je dužnost predsjednika Zajednice športskih udruga i saveza Zagrebačke županije, a od 2004. do 2010. član je Izvršnog odbora Hrvatskog stolnoteniskog saveza te od 2008. do 2010 i dopredsjednik Saveza.

Marijan Jurić jedan je od utemeljitelja Stolnoteniskog saveza Zagrebačke županije 2006. godine. U listopadu 2020. izabran je na mjesto predsjednika NK Novaki i člana Izvršnog odbora Sportske zajednice grada Svete Nedelje.

Dobitnik je velikog broja državnih i lokalnih odlikovanja i priznanja.

Željko KLARIĆ

Jedan od najboljih vaterpolističkih sudaca u povijesti

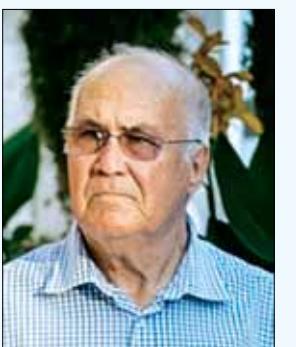
Željko Klarić rođen je 25. svibnja 1946. godine u Splitu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Splitu 1977. Bio je pomoćnik ministra znanosti, obrazovanja i sporta, zadužen za sport, odnosno načelnik u Upravi za sport – Odjelu za razvoj sporta. U Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta bio je i viši savjetnik za međunarodnu sportsku suradnju.

Klarić je bio vaterpolistički sudac od 1971., a međunarodni od 1975. do 2004. Sudio je pet puta na olimpijskim igrama: 1980. u Moskvi, 1984. u Los Angelesu, 1988. u Seulu, 1996. u Atlanti i 2000. u Sydneyju. Sudio je na pet svjetskih i devet europskih prvenstava te šest finala Kupa prvaka, šest finala Kupa pobjednika kupova, tri finala Kupa LEN-a i na četiri izdanja europskog Superkupa. Sudio je više od 500 međudržavnih utakmica i ukupno više od 1100 vaterpolističkih ogleda.

Najboljim svjetskim vaterpolističkim sucem proglašen je 1998. i 1999. godine. Uz to, bio je i član Izvršnog odbora Međunarodne udruge vaterpolističkih sudaca te dugogodišnji predsjednik Međunarodnog odbora Hrvatskog vaterpolističkog saveza.

Klarić je sportsku karijeru započeo plivanjem u Mornaru, gdje je kasnije počeo igrati i vaterpolo. Zbog žutice je morao prekinuti s aktivnim bavljenjem sportom, a prva utakmica koju je sudio bilo je Juniorsko prvenstvo Jugoslavije 1971. u Kotoru.

Željko Klarić je 2000. dobio Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a isto priznanje uslijedilo je i za životno djelo 2021. godine. Odlikan je i državnim odličjem - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Duško KRSTULOVIĆ

Simbol splitskog Gusara i veslačkog sporta

Duško Krstulović rođen je 1. ožujka 1940. godine u Splitu, gdje je završio Klasičnu gimnaziju. Na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1966. godine, a potom i magistrirao 1981. godine, smjer marketing. Krstulović je obnašao je razne visoke dužnosti. Bio je član izvršnog vijeća Skupštine općine Split, predsjednik tadašnjeg Komiteta za pomorstvo, sekretar za privredu Skupštine općine Split te pomoćnik saveznog sekretara za pomorstvo. U Hrvatskoj je od 1991. bio savjetnik ministra u Ministarstvu pomorstva. Od 1995. do 2006. bio je predavač na Pomorskom fakultetu u Splitu i stručnom studiju Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Više od 70 godina Krstulović je bio posvećen veslačkom sportu i splitskom Gusaru. Bio je veslač od 1949., a potom član uprave i predsjednik kluba od 1999. do 2010. godine. Njegovim dolaskom na čelno mjesto u klubu, počela je obnova srušenog objekta, a klub započinje svoje najuspješnije rezultatsko razdoblje, u kojem su veslači Gusara osvojili tri svjetska kupa, četiri svjetske, dvije olimpijske medalje, te dvije medalje s čuvene Henley regate u Londonu.

Krstulović je obavljao i razne druge sportske dužnosti. Bio je predsjednik Veslačkog saveza Dalmacije, zamjenik predsjednika SOFK-e, predsjednik Organizacijskog odbora Transjadranske jedriličarske regate Pescara - Split, član Izvršnog odbora Hrvatskog veslačkog saveza, predsjednik Nadzornog odbora Splitskog saveza sportova.

Dobitnik je Nagrade HOO-a „Matija Ljubek“ za osobit doprinos razvoju hrvatskog sporta 2010., te trofeja „Fabjan Kaliterna“, najviše splitske sportske nagrade 2005. Nagradu Grada Splita dobio je 2014. godine.

Duško Krstulović preminuo je 4. kolovoza 2022. u Splitu.

Darko ĆURUVIJA

Liječnik i istaknuti dužnosnik vodenih sportova

Darko Ćuruvija rođen je 7. travnja 1946. u Kraljevici. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Rijeci, a studij medicine u Zagrebu 1972. Od tada živi i radi u Rijeci. Autonomnim ronjenjem počeo se baviti 70-ih godina, a 1973. bio je sudionik organizacije prvog Svjetskog prvenstva u podvodnoj orijentaciji na Omladinskom jezeru u Lokvama. Tečaj za instruktora ronjenja pri Fakultetu za fizičku kulturu završio je 1974. godine.

Krajem 70-ih godina ulazi u upravljačke strukture Saveza za podvodne djelatnosti i sportski ribolov na moru Hrvatske i Saveza za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti Jugoslavije. Isprva je bio član, kasnije i predsjednik Nastavne komisije i Izvršnog odbora, a 1991. dočekao kao predsjednik Saveza za sportski ribolov na moru i podvodne aktivnosti Jugoslavije. Na toj dužnosti je osnovao Hrvatski savez za podvodne djelatnosti i sportski ribolov na moru i bio njegov prvi predsjednik. Član Izvršnog biroa CMAS-a postao je 1992. i tu je dužnost obnašao do 1996. godine. Ćuruvija je 1996. postao prvi predsjednik Kluba sinkroniziranog plivanja Primorje iz Rijeke. Iste godine sudjeluje u osnivanju Hrvatskog saveza sinkroniziranog plivanja te postaje njegov dopredsjednik. Od tada pa do danas član je Izvršnog odbora Hrvatskog saveza sinkroniziranog plivanja s raznim dužnostima. Od 2016. godine član je Tehničkog komiteta sinkroniziranog plivanja LEN-a.

Od 2018. do 2020. Ćuruvija je obnašao dužnost predsjednika Športskog društva Primorje 08. I dalje je aktivan kao počasni predsjednik Kluba sinkroniziranog plivanja Primorje Aqua Maris, član predsjedništva ŠD Primorje 08, Izvršnog odbora Hrvatskog saveza sinkroniziranog plivanja te Tehničkog odbora sinkroniziranog plivanja LEN-a.

Nikola PERKOVIĆ

Poseban doprinos dao je razvoju školskog sporta

Nikola Perković rođen je 1. travnja 1948. u Sisku. Osnovnu i srednju školu završio je u Sisku, diplomirao je na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu - smjer fizička kultura, a 1979. u Sarajevu je stekao zvanje profesora tjelesne i zdravstvene kulture.

Prvi javni nastup u sportu imao je na proljetnom krosu u Maksimiru 1964. godine, a bio je i prvak Hrvatske za srednje škole. Atletikom se počeo aktivno baviti 1965. u Atletskom klubu Metalac iz Siska, a rukometom - u tamošnjem Rukometnom klubu Metalac. Od 1976. do 1980. Perković je bio predsjednik SOFK-e Siska, od 1980. do 1984. član predsjedništva SOFK-e Hrvatske, a od 1984. do 1988. član RSIZ-a fizičke kulture Hrvatske. Bio je i član predsjedništva Rukometnog saveza Hrvatske i predsjednik Disciplinske komisije. Od 1989. godine obavljao je dužnost tajnika SOFK-e grada Siska, a od 1991. i dužnost tajnika Saveza športova grada Siska.

Početkom Domovinskog rata organizira sportsku postrojbu. Od listopada 1993. godine aktivni je sudionik Domovinskog rata kao pripadnik 1. bojne 17. domobranske pukovnije u Sunji.

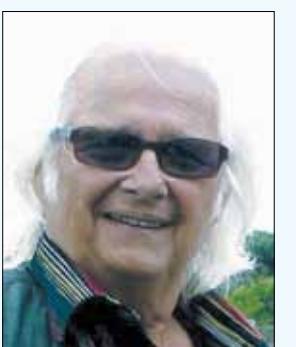
Bio je 1997. osnivač Sisačko-moslavačkog sportskog saveza i njegov glavni tajnik do odlaska u mirovinu 2016. godine. Poseban doprinos Nikola Perković dao je razvoju školskog sporta i radu školskih sportskih društava osnovnih i srednjih škola u svim mjestima Sisačko-moslavačke županije i Republike Hrvatske.

Dobitnik je brojnih sportskih priznanja, od kojih izdvajamo Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ 2009., Nagradu HOO-a „Matija Ljubek“ koju je dobio 2014. i Nagradu za životno djelo Hrvatske udruge kineziologa.

Josip ĆUK

Legenda hrvatskog streljaštva

Josip Ćuk rođen je 19. ožujka 1936. u Donjoj Stubici. Za vrijeme streljačke karijere nastupao je za klubove Zagreb 1786 i Dub iz Haludova. Nastupio je i na Olimpijskim igrama 1960. godine u Rimu.

Ćuk se streljaštvom počeo baviti s 19 godina. Veliki uspjeh postigao je na Europskom juniorском prvenstvu 1955., osvojivši prvo mjesto u gađanju malokalibarskom puškom iz stoećeg stava. Bio je 17 puta prvak Jugoslavije, a 22 puta prvak Hrvatske.

Na Svjetskom prvenstvu u streljaštvu u Caracasu u Venezueli 1954. Ćuk je bio dio ekipa koja je osvojila srebrnu medalju u pušći na 300 metara. Posebno treba istaknuti da je Ćuk na Mediteranskim igrama 1959. u Beirutu osvojio čak tri medalje.

Ćuk je vodio hrvatsku streljačku reprezentaciju na Olimpijskim igrama u Barceloni 1992. godine, kada su hrvatski sportaši prvi put nastupili na OI pod hrvatskom zastavom.

Za cijelokupni rad i doprinos streljačkom sportu u Hrvatskoj Josipu Ćuku dodijeljena je 2010. godine Državna nagrada „Franjo Bučar“. Proglašen je i počasnim građaninom općine Malinska-Dubašnica.

Josip Ćuk preminuo je 25. travnja 2019. godine u Zagrebu.

Domagoj ŠTIMAC

Liječnik, stolnotenisač i sportski plesač

Domagoj Štimac rođen je 1. srpnja 1962. godine u Sisku. Osnovnu i srednju školu završio je u rodnom gradu, a 1988. diplomirao je na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Specijalizaciju iz psihijatrije odradio je na KBC-u Rebro u Zagrebu. Od 1998. primarijus Štimac stalni je sudski vještak za psihijatriju, a od 2009. je subspecijalist dječje i adolescentne psihijatrije.

Sportsku karijeru započeo je u Stolnotenskom klubu INA Rafinerija nafte u Sisku, gdje je igrao za sve uzrasne kategorije. U juniorskim i mlađim juniorskim kategorijama bio je prvak Siska i sisacke regije. U seniorskoj konkurenciji aktivno je igrao u I. republičkoj ligi.

Štimac se 1982. počeo baviti akrobatskim rock 'n' rollom te je u Zagrebu osnovao sekciju koja je kasnije prerasla u klub. Od 1987. do 1989. bio je reprezentativac Jugoslavije, a 1988. jedan od osnivača ŠARRK Z&D Sisak, prvog kluba akrobatskog rock 'n' rolla u Hrvatskoj.

Štimac je bio i jedan od osnivača Hrvatskog rock 'n' roll saveza i prvi predsjednik Saveza. Od 1992. do 2009. bio je predstavnik Hrvatske u Svjetskoj rock 'n' roll konfederaciji. U jednom mandatu bio je i dopredsjednik Zajednice sportskih udruga grada Siska. Međunarodni je sudac od 1990. godine. Uz to je i dugogodišnji trener akrobatskog rock 'n' rolla i edukator saveznih sudaca.

Danas se aktivno bavi stolnim tenisom i nastupa u III. hrvatskoj ligi zapad.

Dobitnik je velikog broja priznanja.

Branimir BAŠIĆ

Cijeli život u veslanju i uz veslanje

Branimir Bašić rođen je 26. prosinca 1953. u Zagrebu. Osnovnu i srednju školu, kao i fakultet završio je u Zagrebu. Od 1968. godine član je Veslačkog kluba Trešnjevka iz Zagreba. Višestruki je prvak Hrvatske i Jugoslavije u veslanju u više disciplina. Najveći uspjeh u karijeri Bašić je ostvario 1971., kada je bio finalist Svjetskog juniorskog prvenstva. Višegodišnji je reprezentativac Jugoslavije u četvercu. Aktivnu sportsku karijeru završio je 1974. godine.

Bašić je od 1974. godine bio član Izvršnog odbora Zagrebačkog veslačkog podsaveza, a od 1997. član je uprave Veslačkog kluba Trešnjevka, čiji je bio dopredsjednik u više navrata. Za predsjednika Veslačkog saveza Grada Zagreba izabran je 2001. i tu je dužnost obavljao do 2012. godine. Realizirao je međunarodni projekt Lake to Lake - izgradnju sportskih centara Vrlika i Rama (BiH) za potrebe priprema zagrebačkih veslačkih klubova – te izgradnju novih šest spremišta za čamce na Jarunskom jezeru.

Od 2004. do 2012. bio je član Izvršnog odbora Zagrebačkog športskog saveza te predsjednik od 2012. do 2013. U mandatnom razdoblju od 2012. do 2016. bio je na dužnosti dopredsjednika Hrvatskog veslačkog saveza, kojem je na čelu od 2016. godine.

Dobitnik je velikog broja priznanja.

Boško LOZICA

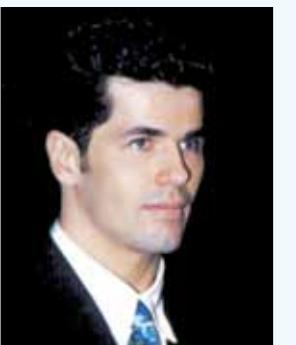
Trofejni vaterpolski igrač i trener

Boško Lozica rođen je 28. studenog 1952. u Korčuli. Otac ga je samo dva dana nakon rođenja upisao u Korčulanski plivački klub. Prvi put nastupa 1959. na prvenstvu KPK u plivanju. Plivao je 50 metara slobodno i ostvario rezultat 54,4.

Prvu službenu vaterpolsku utakmicu Lozica je odigrao 1962. godine, a za prvu momčad KPK počeo je igrati 1967. Od tada pa do 1978. je bio jedan od najboljih igrača tada vrlo jakog Korčulanskog plivačkog kluba. Sa svojim matičnim klubom osvojio je 1978. Cup pobednika kupova, a iste godine osvojio je i kup Jugoslavije. Po povratku iz vojske, Lozica pristupa Jugu iz Dubrovnika, za koji igra od 1980. do 1985. godine. S Jugom je bio prvak Europe 1980. godine, prvak Jugoslavije 1980., 1981., 1982. i 1983., kao i pobednik kupa Jugoslavije 1981. i 1983. godine. U ljetu 1985. odlazi u Njemačku, u momčad Fulda, iako je već tada radio kao tajnik Sportskog društva Jug iz Dubrovnika. Već u ljetu 1986. odlazi u Italiju, gdje je prvu sezonu bio igrač-trener, a potom samo trener Rome. U Hrvatsku se vratio 1992. kao trener zagrebačke Mladosti, s kojom je bio prvak Hrvatske 1992. i 1993., a osvojio je i kup Hrvatske 1992. Poslije toga osnovao je Vaterpolski klub Viktorija, današnji Zagreb, a u biografiju mu treba upisati i organizaciju prvog ženskog vaterpolskog kluba. Tri puta zaredom, od 1977. do 1979. godine, osvajao je Žutu kapicu Sportskih novosti kao najbolji igrač prvenstva. Lozica je bio sudionik Olimpijskih igara 1976. u Montrealu i 1980. u Moskvi, gdje je osvojio srebrnu medalju. Na svjetskim prvenstvima 1973. godine u Beogradu i 1978. u Berlinu osvojio je brončanu medalju. Na Europskom prvenstvu u Beču 1974. osvojio je broncu, a 1977. u Jonkopingu srebro. Na Mediteranskim igrama u Alžиру 1975. osvojio je srebrnu, a u Splitu 1979. godine zlatnu medalju.

Boško Lozica je 2008. dobio godišnju Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a 2022. za životno djelo. Godine 2010. odlikovan je državnim odličjem - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara. Dobitnik je Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2014. godine.

Zoran PRIMORAC

Sedmerostruki olimpijac

Zoran Primorac rođen je 10. svibnja 1969. u Zadru. Ima međunarodni magisterij upravljanja sportskim organizacijama, magistar je međunarodnih odnosa i diplomacije, a završio je i Specijalistički diplomski stručni studij za izobrazbu trenera.

Već s osam godina Primorac je počeo igrati stolni tenis u rodnom Zadru, gdje je u STK Bagat stasao kao igrač. U mlađim dobnim natjecanjima osvojio je sedam medalja na juniorskim evropskim natjecanjima. Vjesnik ga je kao svog novog člana registrirao u svibnju 1985. godine. Na Olimpijskim igrama 1988. u Seulu je u paru s Ilijem Lupuleskuom osvojio srebrnu medalju. U Vjesniku je ostao do 1989., a onda je otisao u Partizan iz Beograda, iz kojega se vratio 1990. Jedno vrijeme je igrao za zagrebačku Industrogradnju i s njom osvojio ekipno prvenstvo Hrvatske, a onda je otisao u belgijski Charleroi, gdje je nastupao za Royal Sporting Villette, a trener mu je bio Dubravko Škorić.

Osim u Seulu, Primorac je nastupio i na Olimpijskim igrama 1992. u Barceloni, 1996. u Atlanti, 2000. u Sydneyju, 2004. u Ateni, 2008. u Pekingu i 2012. u Londonu. Na otvaranju Olimpijskih igara u Sydneyju nosio je hrvatsku zastavu.

Na svjetskim prvenstvima Primorac je osvojio šest medalja - u parovima dva srebra i jednu broncu, ekipno srebro i broncu te pojedinačnu broncu 1993. u Göteborgu. Na evropskim prvenstvima je osvojio čak 14 medalja - u parovima je osvojio po jednu zlatnu i srebrnu medalju te dvije brončane, u mješovitim parovima jednu zlatnu i brončane medalju, ekipno se zakitio s po jednom srebrnom i brončanom medaljom, dok je pojedinačno osvojio dva srebra i četiri bronce.

Primorac je 1993. nagrađen Državnom nagradom za sport „Franjo Bučar“. Odlikovan je i državnim odličjem Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Zoran Primorac je bio član Izvršnog odbora i predsjednik Udruge igrača Međunarodnog stolnoteninskog saveza, a od 2022. predsjednik je Hrvatskog stolnoteninskog saveza.

Sanda ČORAK

Vrsna judašica i izvrsna sportska dužnosnica

Sanda Čorak rođena je 28. lipnja 1957. u Zagrebu. Diplomirala je na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu 1981., a magistrirala 1994. Na istom fakultetu stekla je 1990. titulu doktora društvenih znanosti iz područja ekonomije i marketinga. Postdoktorsko usavršavanje iz područja segmentacije turističkog tržišta obavila je u Nizozemskoj 1992. godine.

Sanda Čorak je trenirala više sportova i ostala u judu. Kao članica Judo kluba Lika osvojila je pet naslova prvakinja Jugoslavije u poluteškoj kategoriji, a deset puta bila je prvakinja Hrvatske. Na prvenstvu Balkana 1985. osvojila je drugo mjesto. U klubu je preuzeila dužnosti tajnice i trenerice.

Prvo radno mjesto bilo joj je u Centru za istraživanje marketinga, da bi se 1985. zaposlila u In-stitutu za turizam, gdje radi i danas. Od 2001. do 2017. bila je i ravnateljica Instituta. Višegodišnja je glavna urednica časopisa Turizam i znanstvene edicije Instituta za turizam. Članica je uredništva više međunarodnih časopisa iz područja turizma. Objavila je 130 stručnih i znanstvenih radova, a suautorica je i triju udžbenika iz područja turizma.

Sportu se vratila početkom 90-ih kao predsjednica JK Lika. Predsjednicom Hrvatskog judo saveza postala je 2004. godine, a tu dužnost obnaša i danas.

Pokrenula je godišnju ediciju *Judo magazin*, a pod njezinim vodstvom Savez je organizirao veliki broj domaćih i međunarodnih natjecanja. Bila je članica radne skupine za izradu Nacionalnog programa za sport 2018. - 2025., kao i radne skupine za izradu novog *Zakona o sportu*, a na Veleučilištu VERN predaje kolegij *Metode izrade stručnog rada*.

Dobitnica je velikog broja priznanja.

Marijan HANŽEKOVIĆ

Ugledni odvjetnik, sportski dužnosnik i medijski magnat

Marijan Hanžeković rođen je 18. siječnja 1952. u Zagrebu, gdje je 1970. završio Klasičnu gimnaziju te 1975. diplomirao na Pravnom fakultetu. Godine 1978. otvorio je odvjetničku pisarnicu u Zagrebu i početkom 1980-ih bio angažiran u velikim predmetima privrednog kriminala.

S kolegama je 1994. osnovao odvjetničko društvo Hanžeković, Radaković & partneri, koje je s vremenom postalo najveći odvjetnički ured u Hrvatskoj. Hanžeković je 2007. prodao svoj udio u Dinersu, a 2008. od Plive preuzeo tvrtku Veterina, koja se bavi proizvodnjom lijekova za životinje. Veterina 2009. mijenja ime u Genera, a Hanžeković je 2015. prodaje britanskoj tvrtci Dechra. U svibnju 2014. preuzima medijsku kuću Europapress holding koja je 2016. preimenovana u Hanza Media.

Marijan Hanžeković bio je vrlo aktivan u sportskom životu. Bio je predsjednik Košarkaškog kluba Zagreb, predsjednik Hrvatskog košarkaškog saveza, predsjednik Zagrebačkog zrakoplovnog saveza i Hrvatskog jedriličarskog saveza. U jedrenje ga je 1987. uveo Goran Štok i prvo putovanje jedrilicom bilo mu je preko Atlantika.

Marijan Hanžeković preminuo je 28. siječnja 2018. u Zagrebu.

Sandra MANDIR

Košarkašica s brojnim klupskim naslovima

Sandra Mandir rođena je 4. kolovoza 1977. u Zagrebu. Košarkom se počela baviti u Ženskom košarkaškom klubu Medveščak. Profesionalnu karijeru započela je 1995. u Centar Banki iz Zagreba s kojom osvaja prvenstvo i kup Hrvatske. Mandir 1997. prelazi u Adriatic osiguranje te osvaja prvenstvo i tri kupa Hrvatske. U ovom klubu ostaje do 2000. godine, kada prelazi u Croatiu, u čijem dresu u jednoj sezoni osvaja prvenstvo i kup Hrvatske. U sezoni 2001./2002. igrala je za Galatasaray, s kojim ulazi u Final Eight Premier Lige. Narednu sezonu igrala je u Mađarskoj - za MiZO-Pesci VSK s kojim osvaja prvenstvo i kup Mađarske. U Hrvatsku se vraća 2003. i pojačava Gospic. Osvoja prvenstvo Hrvatske i Trocal ligu. Narednu sezonu igra u matičnom klubu Medveščaku. Od 2005. do 2007. bila je jedna od najboljih košarkašica ŽKK Jolly Šibenik, s kojim osvaja prvenstvo i kup Hrvatske te dva puta Trocal ligu. U sezoni 2009./2010. igra za Besiktas, u čijem sastavu ulazi u Final Fight hrvatske košarkaške lige. U ljeto 2010. Mandir po treći put dolazi u Gospic, u čijim redovima do 2012. dva puta osvaja prvenstvo i kup Hrvatske. Nakon dvije uspješne sezone vraća se u rodni grad i postaje članica Novog Zagreba. Za turski Istanbul Universitesi BGD igrala je u sezoni 2013./2014. godine, a igračku karijeru je završila 2014. u poljskom klubu Wilki Morski.

U dresu hrvatske košarkaške reprezentacije Mandir je debitirala 1999. Sudjelovala je na završnom turniru Europskog prvenstva 2007., na kojem je bila druga po broju asistencija. Na Europskom prvenstvu u Poljskoj 2011. izabrana je u najbolju petorku prvenstva.

FIBA ju je dva puta nominirala za najbolju košarkašicu Europe. Nastupila je i na Olimpijskim igrama 2012. u Londonu. Na Mediteranskim igrama u Tunisu 2001. osvojila je zlatnu, a 2005. u Almeriji srebrnu medalju.

Anto NOBILo

Odvjetnik i istaknuti sportaš i dužnosnik u taekwondou

Anto Nobilo rođen je 4. prosinca 1950. godine u Splitu. Pohađao je karlovačku gimnaziju gdje je maturirao 1969., a diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Karijeru je počeo u Okružnom javnom tužilaštvu. Početkom 80-ih godina prošlog stoljeća radio je u Donjoj Stubici i Zagrebu, a iz Okružnog javnog tužiteljstva 1992. odlazi u odvjetničke vode.

Bio je sudionik mnogih značajnih procesa, od suđenja Andriji Artukoviću, do zastupanja generala Tihomira Blaškića na Međunarodnom sudu u Haagu.

Nobilo se 1968. u Karlovcu počeo baviti taekwondoom, tada još malo poznatim sportom. Nakon dolaska u Zagreb, vodio je ekipu TKD Metalac-Jelenovac, od 1973. do 1978. redovito nastupa za reprezentaciju Jugoslavije. Deset puta bio je prvak Jugoslavije u teškoj kategoriji, a 1974. osvojio je medalju na Svjetskom prvenstvu u Montrealu. Na Europskom prvenstvu u Stuttgartu 1975. postao je europski prvak. Bio je trener reprezentacije Jugoslavije od 1978. do 1990. Nositelj je crnog pojasa 8. Dan.

Nobilo je višegodišnji predsjednik Hrvatskog taekwondo saveza. I nakon završetka aktivne natjecateljske karijere, nastavio se natjecati u veteranskoj konkurenciji.

Anto Nobilo napisao je nekoliko stručnih knjiga o taekwondou: *Tae kwon do, način borbe nogama i rukama* 1979., *Taekwondo novi olimpijski sport* 1986. i *Izvorni taekwondo* 1989. godine.

Dobitnik je velikog broja društvenih i sportskih priznanja.

Josip PAVIĆ

Bio je i službeno najbolji vaterpolist svijeta

Josip Pavić rođen je 15. siječnja 1982. u Splitu. Igračku karijeru započeo je u splitskom Jadrana. Za prvu momčad Jadrana počeo je braniti već sa 17 godina, a kapicu slavnog splitskog kluba nosio je do 2005., kada postaje igrač zagrebačke Mladosti.

Pavić je od 2015. igrač grčkog Olympiacosa, s kojim 2018. osvaja Ligu prvaka, a on biva proglašen najboljim igračem završnog turnira. U kapici Olympiacosa osvojio je i prvenstvo Grčke 2016., 2017., 2018. i 2019., grčki kup 2016., 2017. i 2019. i grčki superkup 2018. i 2019. S Mladostom je osvojio prvenstvo Hrvatske 2008., kao i hrvatski kup 2005., 2010. i 2011. godine.

Kao vratar hrvatske reprezentacije Pavić je osvojio zlatnu medalju na Svjetskom prvenstvu 2007. u Melbourneu, broncu 2009. u Rimu, 2011. u Šangaju i 2013. u Barceloni te srebro 2015. u Kazanju. Na Europskom prvenstvu u Zagrebu 2010. osvojio je zlatnu medalju. Josip Pavić nastupio je na Olimpijskim igrama 2008. godine u Pekingu, a kruna karijere bile su Olimpijske igre u Londonu 2012., na kojima je osvojio zlato. Na OI 2016. u Rio de Janeiru osvojio je srebrnu medalju.

U izboru FINA-e 2012. godine Josip Pavić je proglašen najboljim vaterpolistom svijeta. Iste godine dobio je Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“. Odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara. Od prosinca 2022. Pavić je državni tajnik u Ministarstvu turizma i sporta, zadužen za područje sporta, a posebno za realizaciju ulaganja u stadione te sportsku infrastrukturu.

Gordan KOŽULJ

Vrhunski u sportu i u poslovnoj karijeri

Gordan Kožulj rođen je 28. studenog 1976. u Zagrebu. Diplomirao je 2000. političku ekonomiju u SAD-u, na *University of California - Berkeley*, a u Hrvatskoj - na poslijediplomskom specijalističkom studiju na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Za vrijeme cijele natjecateljske plivačke karijere Kožulj je bio član zagrebačke Mladosti. Četiri puta sudjelovao je na olimpijskim igrama: 1996. u Atlanti, 2000. u Sydneyju, 2004. u Ateni i 2008. u Pekingu. Na Svjetskom prvenstvu u Barceloni 2003. je na 200 metara leđno osvojio srebro, a prvak svijeta u istoj disciplini bio je na Svjetskom prvenstvu u 25-metarskim bazenima

2000. u Ateni. Na europskim prvenstvima osvojio je zlata na 200 leđno 2000. u Helsinkiju i 2002. u Berlinu te srebra na 100 i 200 leđno u Istanbulu 1999. godine. Kožulj je na 200 metara leđno u malim bazenima bio svjetski, a na 100 leđno europski rekorder. Osvojio je i naslov američkog prvaka 1998. Najboljim hrvatskim sportašem proglašen je 1999. u izboru Sportskih novosti, a 2002. i u izboru Hrvatskog olimpijskog odbora. Dobio je 1999. Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“, a za zasluge u sportu odlikovan je i državnim odličjem - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara. Dobitnik je posebnog priznanja Hrvatskog olimpijskog odbora za najboljeg promicatelja hrvatskog sporta u svijetu.

Nakon završetka sportske karijere bio je savjetnik u *Madison Consultingu*, agenciji za strateško komuniciranje. Istodobno je bio i direktor Hrvatskog plivačkog saveza te je uspješno vodio kandi- daturu Zagreba i Rijeke za Europske sveučilišne igre 2016. Od 2013. zaposlen je u konzultantskoj kući *Deloitte*. Za potrebe Europske komisije, odnosno Izvršne agencije za obrazovanje, audiovi- zualne medije i kulturu djeluje kao ekspert za evaluaciju projektnih prijava na razini cijele Europe iz područja programa Erasmus+ Sport kojim se podupiru projekti iz sporta.

Goran KOVACIĆ

Važan dužnosnik velikogoričkog sporta

Goran Kovacić je rođen 19. lipnja 1959. u Varaždinu. Diplomirao je na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu. Igrao je rukomet i nogomet, a od 1971. uključen je u omladinski pogon Košarkaškog kluba Radnik, u kojem je aktivno igrao sve do odlaska u JNA 1983. Nakon povratak aktivno je uključen u rad KK Radnik te Sportskog društva Polet.

Početkom 1991. dragovoljno se uključuje u Hrvatsku vojsku i jedan je od inicijatora stvaranja Sportske satnije pri Zapovjedništvu obrane grada Zagreba. Jedan je od inicijatora i osnivača košarkaške ekipе pri Ministarstvu obrane RH. Od 1991. do 1993. bio je dopredsjednik Nogometnog kluba Taurus iz Rakitovca, a od 1995. do 1998. dopredsjednik Nogometnog kluba Gradići.

Kovacić je bio i član Upravnog odbora KK Gorica, a zatim i tajnik velikogoričkog košarkaškog prvoligaša. U vrijeme dok nije bio na čelu velikogoričke sportske zajednice suautor je *Strategije razvoja velikogoričkog sporta 2011. do 2015.* te koordinator izrade akata zajednice.

Dobitnik je nagrada za sportskog djelatnika Grada Velike Gorice, i nagrada više klubova za promidžbu i razvoj sporta na području Velike Gorice i Zagrebačke županije. Jedan je od osnivača Košarkaškog saveza Zagrebačke županije, a aktivno je pomogao i u radu NK Turopoljac, NK Lukavec, NK Klas...

Goran Kovacić predsjednik je Zajednice sportskih udruga Velike Gorice. Dobitnik je Nagrade HOO-a „Milan Neralić“ za iznimani razvoj sporta na lokalnoj razini 2022. godine.

Stjepan KRZNARIĆ

Dužnosnik, sudac i trener kajakaškog sporta

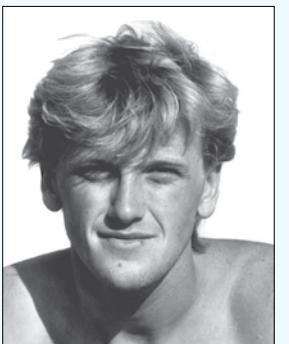
Stjepan Krznarić rođen je 16. studenoga 1958. u Belišću. U rodnom gradu je završio osnovnu školu, a srednju u Valpovu. Diplomirao je na Kineziološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Dodatno se osposobio za upravljanje ljudskim resursima, a specijalnost mu je Razvoj poboljšanja sposobnosti angažiranja timova.

Zaposlen je u poduzeću u DS Smith Belišće Croatia, gdje je direktor sektora za ljudske resurse. Bio je vijećnik u Skupštini Osječko-baranjske županije u četiri mandata i zamjenik gradonačelnika Belišća.

Krznarić je angažiran u kajaku, gdje obnaša dužnost predsjednika Kajak kluba Belišće. Međunarodni je sudac. Bio je voda i trener reprezentacije na Olimpijskim igrama 1988. u Seulu, a potom i 1992. u Barceloni, 1996. u Atlanti te 2000. u Sydneyju. Državnu reprezentaciju vodio je na 12 svjetskih i dva europska prvenstva.

Kajakaši Belišća osvojili su pod vodstvom Stjepana Krznarića veliki broj državnih naslova u raznim disciplinama, a pored olimpijskih medalja Matije Ljubeka, tu su i brojne medalje sa svjetskih i europskih prvenstava te mediteranskih igara. Posebnu pozornost posvećivao je radu s mlađim kajakašima Belišća koji su osvojili više desetaka naslova hrvatskog prvaka u raznim disciplinama.

Dobitnik je velikog broja nagrada i priznanja.

Tomislav PAŠKVALIN

Dvostruki olimpijski pobjednik

Tomislav Paškvalin rođen je 29. kolovoza 1961. u Zagrebu. Diplomirani je pravnik. Vaterpoloski je sport upoznao na ljetovanju u Betini i tamo zaigrao prvi put za momčad Brodograditelja. Po povratku s ljetovanja je 1973. godine, došao je na Savu i postao vaterpolist Mladosti.

Za prvu momčad Mladosti Paškvalin je igrao od 1975. do 1988., u iduće dvije godine bio je vaterpolist talijanskog Pro Recca, a od 1990. do 1992. Brescie. Od 1993. do 1994. igrao je za momčad Olympic Nice, nakon čega se vraća u Bresciu, za koju nastupa od 1994. Karijeru je završio u zagrebačkom Medveščaku, u čijim redovima je igrao od 1996. do 1998.

Paškvalin je na Olimpijskim igrama 1984. u Los Angelesu i 1988. u Seulu osvojio zlatnu medalju, a na Svjetskom prvenstvu u Madridu 1986. također se zakitio zlatnom medaljom. Na evropskim prvenstvima je osvojio srebrne medalje 1985. u Sofiji i 1987. u Strasbourg.

Nakon završetka igračke karijere bio je od 2002. do 2009. predsjednik Vaterpolorskog kluba Medveščak, član predsjedništva Mladosti od 2000. do 2004., član Upravnog odbora Hrvatskog vaterpolorskog saveza i direktor Hrvatskog olimpijskog centra Bjelolasica od 1997. do 2008. godine.

Paškvalin je i bio dopredsjednik Hrvatskog kluba olimpijaca, član Povjerenstva za kapitalne objekte u Gradu Zagrebu, član Stručnog programskega povjerenstva Zagrebačkog športskog saveza te ravnatelj Centra za istraživanje i razvoj sporta.

Od 2014. do 2016. godine Tomislav Paškvalin je bio je pomoćnik ministra obrazovanja, znanosti i sporta u Upravi za sport. Dobitnik je Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2007. godine.

Josip FREYLER

Višegodišnji sportski djelatnik i novinar

Josip Freyler rođen je 24. kolovoza 1942. u Čakovcu. Aktivan je u međimurskom sportu od 1961. Najveći trag ostavio je u rukometu, gdje je aktivno igrao u RK Ekonomist, a potom je bio tajnik ondašnjeg RK Čakovec, za vrijeme najvećih uspjeha tog kluba.

Freyler je više od 25 godina bio tajnik Međimurskog rukometnog saveza, kao i predsjednik i dopredsjednik. Savezni je rukometni sudac s 1666 odsuđenih utakmica, predsjednik i tajnik ondašnjeg Saveza fizičke kulture, prvi tajnik nekadašnjeg SIZ-e za fizičku kulturu, član Izvršnog odbora i predsjednik i član Nadzornog odbora Zajednice sportova Međimurja. Aktivan je u tijelima plivačkog i školskog sporta.

Umnogome je zaslužan da je u Čakovcu kao gradu suorganizatoru 1987. godine uspješno organiziran dio zagrebačke Univerzijade, gdje je za potrebe navedenog natjecanja sagrađen tadašnji i sadašnji funkcionalni SC Mladost. Mirovinu je stekao radom u Centru za socijalni rad Čakovec. Dopisnik je Sportskih novosti s područja Međimurske županije, kao i Lista Međimurja. Pisao je o sportu i u Slobodnoj Dalmaciji, Novom listu, Glasu Slavonije...

Josip Freyler osnivač je Sekcije sportskih novinara Međimurja, njegov prvi predsjednik kao i prvi dobitnik priznanja Sekcije sportskih novinara Međimurja 2002. Prvi je dobitnik najvišeg županijskog sportskog priznanja „Franjo Punčec“ za životno djelo, dobitnik je Zlatne plakete Grb grada Čakovca, a dobio je i najviše županijsko priznanje – „Zrinski“.

Njegov je moto: „Nikada nisam požalio što sam u sport ušao posve slučajno, iz njega me mogu samo istjerati.“

Željko DRAKŠIĆ

Prerano otišli košarkaški dužnosnik

Željko Drakšić rođen je 23. kolovoza 1961. godine u Dugoj Resi. Bio je košarkaš te nacionalni i europski sportski dužnosnik. Po struci je bio diplomirani inženjer geodezije.

Cijeli je svoj životni i sportski vijek Drakšić je proveo u košarcu. Bio je igrač, sudac državnog ranga, opunomoćenik u I. hrvatskoj košarkaškoj ligi te kontrolor.

U Zagrebu je završio srednju Geodetsku školu, a na Geodetskom fakultetu diplomirao je 1987. U rodnoj Dugoj Resi bio je direktor Ureda za katastar od 1987. do 1999. godine. U Dugoj Resi je zaigrao i košarku. Igrao je za mjesni Polet, a potom prešao u Željezničar iz Karlovca, za koji je nastupao od 1984. do 1988. Nakon igračke aktivirao je karijeru košarkaškog suca. Bio je i tajnik Košarkaškog saveza Karlovačke županije.

Drakšić je dužnost glavnog tajnika Hrvatskoga košarkaškog saveza obnašao od 1999. do 2016. godine. Od 2014. bio je i član Odbora FIBA Europe kao i član Komisije za natjecanja FIBA Europe.

Željko Drakšić preminuo je 7. prosinca 2016. u Zagrebu.

Mirna RAJLE BROĐANAC

Uspješna veslačica i sportska dužnosnica

Mirna Rajle Brođanac rođena je 14. studenoga 1974. u Osijeku. Jedna je od najuspješnijih hrvatskih veslačica svih vremena. Nakon završenog osnovnog i srednjeg obrazovanja u Osijeku, 1988. diplomirala je na tamošnjem Ekonomskom fakultetu.

Od 1981. do 1985. trenirala je gimnastiku u tadašnjem Partizanu, a od 1985. do 1990. stolni tenis u klubu Metalac - OLT. Od studenoga 1990. bavi se veslanjem u Veslačkom klubu Iktus, u kojem biva 42 puta prvakinja Hrvatske u različitim disciplinama.

Vrlo uspješne rezultate Rajle je ostvarila i na međunarodnim natjecanjima. Na Svjetskom prvenstvu do 22. godine 1995. u Nizozemskoj osvojila je brončanu medalju u samcu za lake veslačice. Isti uspjeh ponovila je godinu dana kasnije u Belgiji. Na Svjetskom kupu u Münchenu 1998. bila je treća u istoj disciplini, a iste godine na Svjetskom studentskom prvenstvu u Zagrebu postaje svjetska studentska prvakinja.

Bila je i pobjednica Svjetskog kupa 2005. u Njemačkoj, a iste godine zlatnu medalju osvaja na Mediteranskim igrama u Almeriji. Na Mediteranskim igrama 2009. u Pescari bila je brončana.

Mirna Rajle Brođanac dobitnica je brojnih društvenih i sportskih priznanja, od kojih izdvajamo Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ i odličje Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Zaposlena je na dužnosti tajnice Školskog sportskog saveza Osječko-baranjske županije.

Renato ŽIVKOVIĆ

Vaterpolist i dugogodišnji glavni tajnik HVS-a

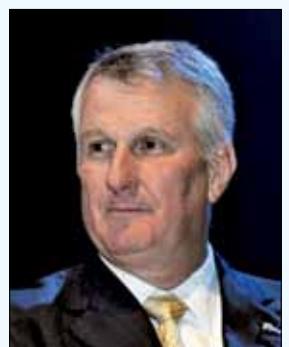
Renato Živković rođen je 8. srpnja 1966. u Splitu. Po struci je magistar ekonomskih znanosti. Vaterpolsku karijeru započeo je u mlađim uzrastima splitskog POŠK-a, čiji je igrač bio od 1979. do 1991. Kao član ovog trofejnog splitskog kluba 1984. osvojio je Kup pobjednika kupova i europski Superkup.

Nakon odlaska iz rodnog grada, Živković je igrao u Francuskoj, gdje je od 1991. do 1997. bio član momčadi Tourcoing. U ovom klubu je započeo i trenersku karijeru, a na klupi Tourcoinga je bio od prestanka igranja 1997. do 2004. Potom je bio trener POŠK-a od 2005. do 2006. godine.

Od 2007. do 2022. godine Živković je glavni tajnik Hrvatskog vaterpolskog saveza. Bio je jedan od ključnih osoba u organizaciji FINA Svjetskog juniorskog prvenstva koje je 2009. održano u Šibeniku, zatim Europskog vaterpolskog prvenstva 2010. u Zagrebu, 2011. Europskog juniorskog prvenstva, koje jeigrano u Rijeci, te Europskog vaterpolskog prvenstva 2022. u Splitu.

Živković je naznačio brojnim sportskim konferencijama, a održao je i veliki broj predavanja na Visokoj školi za sportski menadžment. Odlikovan je 2016. godine državnim odličjem - Redom hrvatskog pletera. Godine 2023. dobio je osobnu Nagradu Grada Splita.

U listopadu 2022. na kongresu LEN-a izabran je za direktora europskog vaterpola, što je potpuno nova dužnost u Europskoj organizaciji vodenih sportova.

Željko JERKOV

Košarkaški velikan koji je osvojio sve velike medalje

Željko Jerkov rođen je 6. Studenoga 1953. godine u Puli, gdje je počeo karijeru u klubu Istragrađevno. Preselio se 1972. u Split i postao član Jugoplastike.

Sa splitskim klubom osvojio je dva jugoslavenska kupa 1974. i 1977. godine, prvenstvo Jugoslavije 1977. i dva Kupa Radivoja Koraća 1976. i 1977. Za Jugoplastiku je postigao 3476 koševa. Nakon odlaska iz Splita, Jerkov je u sezoni 1982./1983. igrao za Scavolini, a u idućoj sezoni za momčad Benettona. Kao član momčadi Scavolinija osvojio je talijanski kup 1983. godine.

Dres reprezentacije Jugoslavije Jerkov je nosio 168 puta i osvojio je sva odličja koja se mogu osvojiti. Imao je olimpijsko zlato iz Moskve 1980. i srebro iz Montréala 1976., zlato sa Svjetskog prvenstva u Manili 1978., srebro iz Portorika 1974. i broncu sa SP-a u Kolumbiji 1982. godine. Na europskim prvenstvima je osvajao zlato u Barceloni 1973., Beogradu 1975. i Liegeu 1977. godine.

Inače Željko Jerkov diplomirao je 1978. godine na Filozofskom fakultetu u Rijeci, stekavši zvanje diplomirani industrijski pedagog.

Nakon povratka iz inozemstva, Jerkov se stavio na raspolaganje Jugoplastici i više je godina bio član klupske Stručno-tehničke komisije, a 1995. bio je i klupski predsjednik te potom višegodišnji član Uprave kluba. Jedno vrijeme 2008. bio je i predsjednik HNK Hajduk.

Željko Jerkov je 2005. ušao s nezavisne liste Velog mista u Gradsко vijeće Splita i bio njegov predsjednik. Godine 2021. dobio je Državnu Nagradu za sport „Franjo Bučar“ 2021., a Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“ 2022. godine.

Zlatko TARITAŠ

Jedrenje kao način života

Zlatko Taritaš rođen je 1. kolovoza 1955. u Rastovcu. Osnovnu školu pohađao je u Ivanskoj i Bjelovaru, a gimnaziju je završio u Bjelovaru 1974. godine. Na Građevinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu diplomirao je u ožujku 1979. godine. Kao izvrstan student dobiva Dekanovu nagradu.

Od 1979. godine pa do današnjih dana radi u struci i to većinu vremena kao konstruktor/statičar, a danas kao voditelj-menadžer za razvoj i održavanje u hrvatskom dijelu velike međunarodne kompanije.

Odrastajući u gradu rukometa Bjelovaru, od najranije mladosti bavio se različitim sportovima i to nogometom, atletikom, pa i rukometom. zajedno s obitelji počinje jedriti 1986. godine i od tada jedrenje postaje način života. Većina ljudi koji se bave jedrenjem je odrasla uz more, na tradiciji plovљenja i kročenja mora, ali ne i Zlatko Taritaš. On je odrastao na obroncima Moslavine i jedino more koje zna iz djetinjstva je "Panonsko more". Godine 1996. postaje član Jedriličarskog kluba Sv. Nikola iz Zagreba i aktivno sudjeluje u njegovom radu, prateći rad jedriličara u klasi Optimist, a kasnije i Laser. Jednako tako aktivno sudjeluje u radu Hrvatskog jedriličarskog saveza.

Kao logističar i trener sudjeluje na europskim i svjetskim prvenstvima te europskim kupovima za klasu Laser u juniorskim i seniorskim uzrasnim kategorijama (Italija, Francuska, Austrija, Njemačka, Nizozemska, Belgija, Poljska, Australija i Kanada), te kao takav, s natjecateljima osvaja europske medalje. Član Vijeća za natjecanje Hrvatskog jedriličarskog saveza postao je 2013. godine, a 2016. godine, nakon povjesnog uspjeha hrvatskog jedrenja na Olimpijskim igrama u Riju, postaje i predsjednik Hrvatskog jedriličarskog saveza.

Dobitnik je velikog broja priznanja.

Stevo TKALČEC

Gospodarstvenik i istaknuti gimnastički djelatnik

Stevo Tkalčec rođen je 20. lipnja 1961. godine. Osnovnu i srednju školu završio je u Čakovcu, a 1983. godine završava Fakultet organizacije i informatike u Varaždinu. Magistrirao je 2000. na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Tkalčec 2004. osniva vlastito trgovačko društvo ATON d.o.o. Čakovec, a kao dugogodišnji sportaš i sportski djelatnik 2008. vlastitim sredstvima financira izgradnju Sportsko-gimnastičkog centra Aton u Nedelišću. U sastavu dvorane, uz sve ostale sportske sadržaje - veliku polivalentnu dvoranu, fitness, wellness i smještaj - nalazi se prva specijalizirana gimnastička dvorana u Republici Hrvatskoj, koja svojom opremljenosti ide u red najkvalitetnijih gimnastičkih dvorana u svijetu.

Tkalčec se aktivno bavio sportom, igrajući nogomet više od 30 godina za nekoliko klubova u Međimurju i izvan njega. U rad Gimnastičkog kluba Marijan Zadravec Macan iz Čakovca uključen je od 1995., a kao predsjednik kluba inicijator je niza različitih gimnastičkih natjecanja, priprema gimnastičara, te školovanja i stručnog usavršavanja trenera i sudaca. Za vrijeme njegova manda- ta ostvaren je niz odličnih rezultata od čega je najznačajnije osvajanje srebrne olimpijske medalje Filipa Ude 2008. u Pekingu. Od 2008. do 2011. Tkalčec obnaša dužnost dopredsjednika, a od 2011. do 2020. i predsjednika Hrvatskog gimnastičkog saveza.

Dobitnik je velikog broja priznanja.

Željan KONSUO

Vrijedni vaterpolski dužnosnik i publicist

Željan Konsuo rođen je 21. lipnja 1964. u Dubrovniku. Diplomirao je na Fakultetu za elektrotehniku i računarstvo Sveučilišta u Zagrebu 1987. godine. U gospodarstvu je obnašao brojne odgovorne dužnosti. Od 1993. do 2002. godine Konsuo je bio zaposlen u Hrvatskoj elektroprivredi na radnom mjestu regionalnog direktora distribucijskog područja Elektrojug. U Ingri d. d. od 2004. do 2011. bio je na dužnosti izvršnog direktora, a od 2011. direktor je poduzeća Abakon d. o. o.

U sportu grada Dubrovnika obnašao je i obnašao brojne odgovorne dužnosti i to: predsjednik je Vaterpolo kluba Jug od 1998. do 2003., a izvršni dopredsjednik je od 2003. U tom razdoblju Vaterpolo klub Jug osvojio je 42 trofeja, a tri puta je bio prvak Europe: 2001., 2006. i 2016. godine. Jednako tako, Konsuo je aktivan i u Malonogometnom klubu Square, u kojem je bio na dužnosti predsjednika od 1994. do 1999. U tom razdoblju dubrovački su malonogometari tri puta bili hrvatski doprvaci, a 1998. osvojili su hrvatski malonogometni kup.

U Dubrovačkom športskom savezu Konsuo je od 2010. dopredsjednik, a od 2011. je dopredsjednik i Hrvatskog vaterpolorskog saveza. Član Vijeća HOO-a je od 2016.

Konsuo se bavi i pisanjem. Njegovo grandiozno publicističko djelo je monografija VK Jug pod naslovom Pet do sto, koja je izšla iz tiska 2019. godine. Po ocjeni uglednih europskih sportskih publicista, monografija je zasigurno jedna od najboljih i najkompletnijih koja je ikada objavljena o jednom vaterpolском klubu u Europi. Odlike vrhunskog publicističkog znalca potvrdio je Konsuo i 2022. godine knjigom Povijest nogometa u Dubrovniku, koju je posvetio počecima i razvoju dubrovačkog nogometa, upravo o 100. obljetnici odigravanja prve službene utakmice u Dubrovniku.

Za rad u sportu dobio je brojna visoka priznanja: odlikovanje Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara 2001., Nagradu Grada Dubrovnika za 2019. godinu i Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“ 2020.

Zrinko GREGUREK

Dužnosnik auto-moto sporta međunarodnog ranga

Zrinko Gregurek rođen je 14. srpnja 1954. godine u Zagrebu. U aktivnoj sportskoj karijeri bio je od 1968. do 1981. košarkaš Medveščaka i Jedinstva. Po završetku Kineziološkog fakulteta je sa zvanjem trenera košarke nastavio raditi u spomenutim klubovima. Iznimnu svestranost potvrdio je i kao učitelj skijanja te skokova u vodu, ali njegova je sportska strast najviše došla do izražaja u automobilizmu.

Gregurek je bio višegodišnji nacionalni prvak, sudac, te zasluzni dužnosnik, najprije kao tajnik u Automoto društvu Zanatlja, potom u auto i moto savezima. Od 1994. do 2001. bio je na čelu Zagrebačkog automoto sportskog saveza, a kao jedan od osnivača Srednjoeuropske zone istog sporta bio je i njezin predsjednik. Više od 20 godina na dužnosti je glavnog tajnika Hrvatskog auto i karting saveza.

Jedan je od najviše rangiranih hrvatskih sportskih dužnosnika u svjetskim okvirima, četiri puta je biran u Središnje vijeće Međunarodne automobilističke federacije. Usporedno s tim, stručni je predavač na seminarima međunarodne automobilističke udruge, počašćen i statusom ambasadora Formule 1.

U sudačkoj karijeri je dosegnuo najviši međunarodni stupanj - Platinum licencu za auto i karting sportove, sudjelujući na više od 400 natjecanja.

Zrinko Gregurek dobitnik je brojnih priznanja za svoj rad, među kojima izdvajamo tri priznanja za životno djelo: Zagrebačkog sportskog saveza, Hrvatskog auto i karting saveza i te Nagrade Hrvatskog olimpijskog odbora „Matija Ljubek“ 2017. godine.

Damir KNJAZ

Istaknuti sportski znanstvenik

Damir Knjaz rođen je 14. prosinca 1971. u Zagrebu. Nakon završetka osnovne i srednje škole diplomirao je na Fakultetu za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu 1996. Na istom fakultetu magistrirao je 2000. i doktorirao 2002. godine.

Na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu obnašao je brojne dužnosti, između ostalog, i pročelnika Ureda za međunarodnu suradnju, protokol i odnose s javnošću, predstojnika i zamjenika predstojnika Zavoda za kineziologiju sporta, kao i dekana Kineziološkog fakulteta. Na fakultetu je na predmetu Košarka prošao je sve znanstvene rangove, od znanstvenog novaka do izvanrednog profesora.

Prije zapošljavanja na Kineziološkom fakultetu u Zagrebu, Knjaz je od 1995. do 1997. bio nastavnik tjelesne i zdravstvene kulture u Osnovnoj školi „Matija Gubec“ u Zagrebu, a potom je od 1998. do 2000. bio predavač na diplomskom studiju Kineziološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Od 2004. Damir Knjaz je i predavač na Penn State Universityju u SAD-a, a od 2009. je u proljetnom semestru nositelj predmeta Men's Basketball – Kinesiology 90B. Gostujući je predavač i na sveučilištima u Oslu, Bratislavi, Brnu, Ljubljani i Pekingu.

Godine 2021. dobio je Državnu nagradu za sport „Franjo Bučar“.

Stjepan ČELAN

Istaknuti trener i dužnosnik karate sporta

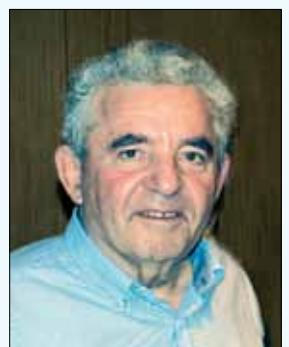
Stjepan Čelan rođen je 24. siječnja 1952. godine u Zagrebu. Karateom se počeo baviti 1967. Nastupao je za Karate klub Tempo i početkom 70-ih godina prošlog stoljeća bio prvak Hrvatske u kategoriji do 73 kilograma.

Čelan je 1971. osnovao Karate klub Student, u kojem se posvetio trenerskoj karijeri, a s natjecateljima tog kluba osvojio je brojne naslove državnih prvaka te medalje na raznim međunarodnim turnirima, europskim i svjetskim prvenstvima.

Reprezentacija Hrvatske u karateu imala je prvi nastup u Zagrebu 1972. protiv reprezentacije Austrije, a tijekom sedamdesetih godina boje reprezentacije Jugoslavije branili su brojni hrvatski karataši, među njima i Čelan.

Stjepan Čelan bio je predsjednik Hrvatskog karate saveza od 1995. do 2018. Kao predsjednik Saveza ostvario je niz sjajnih rezultata. Ženska karate reprezentacija je u izboru Sportskih novosti izabrana 2013. i 2015. za najbolju žensku ekipu u Hrvatskoj, a najboljom ženskom ekipom proglašene su 2013. i 2016. i u izboru Hrvatskog olimpijskog odbora.

Na kongresu Europske karate federacije na Tenerifima 2005. Čelan je izabran za člana Izvršnog odbora, a 2013. izabran je za glavnog tajnika Europske karate federacije. Uz to je bio i član Izvršnog odbora Svjetske karate federacije i dopredsjednik Balkanske karate federacije.

Slobodan GRAČAKOVIĆ

Svestrani sportski djelatnik Primorsko-goranske županije

Slobodan Gračaković rođen je 30. srpnja 1945. u Beogradu. Od najranijeg djetinjstva živi u Crikvenici, gdje je završio srednjoškolsko obrazovanje, a potom je 1964. godine upisao studij tjelesne kulture na Visokoj školi za fizičku kulturu u Zagrebu na kojoj je diplomirao 1969. godine.

Po završetku studija vratio se u Crikvenicu gdje je radio kao tajnik SOFK-e, a nakon dvije godine zaposlio se u Srednjoj školi dr. Antuna Barca u Crikvenici, odakle je otisao u mirovinu.

Sedam godina djelovao je u Nogometnom klubu Crikvenica u svojstvu trenera i člana uprave. Bio je uključen u obnovu rada Crikveničkog plivačkog kluba, trenirajući tri godine crikveničke plivače, s kojima je imao zapaženih rezultata u kadetskom uzrastu.

Gračaković je 1975. osnovao Košarkaški klub Crikvenica, koji je deset godina djelovao u okviru školskog sportskog društva, da bi se potom osamostalio. U njemu je djelovao 32 godine kao trener jedne ekipe i sportski dužnosnik.

Od 2004. do 2016. bio je predsjednik Zajednice sportova Primorsko-goranske županije. Kao član Skupštine Hrvatskog olimpijskog odbora bio je i član povjerenstva za Nagradu „Matija Ljubek“.

Dobitnik je brojnih sportskih i društvenih priznanja, od kojih izdvajamo Plaketu Hrvatskog košarkaškog saveza, odlikovanje Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara, Nagradu za životno djelo Zajednice sportova PGŽ-a i Nagradu „Milan Neralić“ Hrvatskog olimpijskog odbora za zasluznike u lokalnom sportu.

Ivica VESELIĆ

Život je posvetio hrvatskom pravosuđu

Dubravko IŽAKOVIĆ

Obilježio je desetljeća osječkog sporta

Ivica Veselić rođen je 22. listopada 1965. godine u Zagrebu. U rodnom gradu završio je osnovnu i srednju školu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Odlukom Državnog sudbenog vijeća od 12. rujna 1996. godine, Veselić je imenovan sucem Općinskog suda u Zagrebu, a 29. studenoga 2007. imenovan je sucem Županijskog suda u Zagrebu. Član je Državnog sudbenog vijeća od 1. ožujka 2015. godine.

Veselić je predsjednik Arbitražnog suda Hrvatskog nogometnog saveza i predsjednik Časnog suda Hrvatske liječničke komore, te miritelj i sudac Suda časti Hrvatske obrtničke komore. Voditelj je radionica u organizaciji Pravosudne akademije, a sudjelovao je i u izvođenju nastave na Pravnom fakultetu u Zagrebu, predmeta Sportsko pravo.

U dva je mandata Ivica Veselić bio i član Etičkog povjerenstva Hrvatskog olimpijskog odbora. Autor je većeg broja stručnih članaka, kao i predavač na raznim savjetovanjima i stručnim skupovima.

Dobitnik je velikog broja priznanja.

Dubravko Ižaković rođen je 21. ožujka 1964. u Osijeku. U rodnom gradu završio je osnovnu i srednju školu, a tu je i diplomirao na Pedagoškom fakultetu, stekavši zvanje profesora tjelesne i zdravstvene kulture. Dragovoljac je Domovinskog rata.

Od 1979. do 1984. bio je aktivni atletičar u Atletskom klubu Slavonija, a od 1984. do 1995. obnašao je i ostale dužnosti u klubu, bio je jedan od trenera i tajnik kluba. Ižaković je radio i kao kondicijski trener u više sportskih klubova u Osijeku. Bio je 1985. osnivač, voditelj i trener prvog fitness kluba u Osijeku, a od 1993. i njegov vlasnik.

Izabran je u zvanje višeg predavača tjelesne i zdravstvene kulture, a bio je predavač i nositelj predmete na nekoliko fakulteta u Zagrebu, Vukovaru, Splitu i Osijeku. Sudjelovao je na brojnim stručnim međunarodnim i domaćim seminarima u organizaciji Međunarodnog olimpijskog odbora, Svjetske i Europske atletske federacije i Europskog fair play pokreta.

Zaposlen je na radnom mjestu glavnog tajnika Zajednice sportova Osječko-baranjske županije. Bio je i dopredsjednik Saveza nastavnika tehničke i zdravstvene kulture visokih učilišta Hrvatske, dopredsjednik i član Izvršnog odbora Hrvatskog akademskog sportskog saveza i član odbora raznih sportskih manifestacija.

Dubravko Ižaković dobitnik je velikog broja državnih i sportskih priznanja, od kojih izdvajamo dva priznanja - Međunarodne olimpijske akademije i Međunarodnog olimpijskog odbora.

Dragan PRIMORAC

Ugledni liječnik, znanstvenik, sveučilišni profesor i sportski dužnosnik

Dragan Primorac rođen je 7. lipnja 1965. u Banja Luci. Diplomirao na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, studij u Splitu 1991. godine. Doktorsku disertaciju je obranio 1997. na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Specijalist je pedijatar, subspecijalist iz medicinske genetike i stalni sudski vještak. Bio je ministar znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske od 2003. do 2009. godine. Predsjednik je Međunarodnog društva primijenjene biološke znanosti (ISABS), Hrvatskog društva za humanu genetiku, Hrvatskog društva za personaliziranu medicinu i Upravnog vijeća Specijalne bolnice Sv. Katarina. Više godina radio je na sveučilištima diljem SAD-a i član je Američke akademije za sudsku medicinu. Jedan je od utemeljitelja DNK analize u svrhu identifikacije skeletnih ostataka u masovnim grobnicama.

Dobitnik je niza međunarodnih i domaćih priznanja, a među njima je i Nagrada grada Splita koju dijeli s prof. dr. Šimunom Andelinovićem. Zbog iznimnih doprinosa u razvoju hrvatske i svjetske znanosti dobio je Državnu nagradu za znanost 2015. Iste godine odlikovan je Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića, a 2018. i Redom Ante Starčevića za sveukupni rad te promicanje međunarodnog ugleda Republike Hrvatske na području znanosti, obrazovanja i politike.

U mladosti je pod vodstvom Sergija Krešića trenirao nogomet u HNK Hajduk iz Splita, nakon toga atletiku u AK Split 80. Bio je juniorski taekwondo viceprvak bivše države. Godine 1987. osnovao je Taekwondo klub Kocunar-Split. Zbog doprinosa razvoju sporta 2004. godine uručena mu je Srebrna plaketa Europskih olimpijskih odbora. Odlukom predsjednika Europskog taekwondo saveza Sakisa Pragalosa, 2019. godine uručen mu je počasni crni pojas 7. Dan organizacije *World Taekwondo Europe*. U Kuću slave (*Hall of Fame*) taekwondoa primljen je 2015. godine. Član je Zdravstvene komisije HOO-a.

Ivan VEŠTIĆ

Atletičar, atletski trener i istaknuti dužnosnik

Ivan Veštić rođen je 1. siječnja 1962. u Sedramiću kod Drniša. Po zanimanju je profesor telesne i zdravstvene kulture. U sportu je neprekidno od 1976., kao atletičar, trener i sportski dužnosnik. Kao atletičar bio je prvak i reprezentativac Hrvatske i Jugoslavije, a kao trener radio je u ASK-u od 1983. do 2006. godine. Bio je i trener hrvatske reprezentacije, a kao trener i stručni suradnik sudjelovao je na četirima olimpijskim igrama.

Dopredsjednik Hrvatskog atletskog saveza bio je u nekoliko mandata, a od 2014. je predsjednik HAS-a. U dva navrata bio je i predsjednik Splitskog saveza sportova. Višegodišnji je predsjednik ASK-a, pod njegovim vodstvom organizirani su međunarodni skakački mitinzi na Gripama, u Spaladium Areni i na Rivi. Član je Odbora lokalnih sportskih zajednica gradova Hrvatske.

Od 2006. do 2009. Veštić je bio član Poglavarstva grada Splita zadužen za prosvjetu, tehničku kulturu i sport, a od listopada 2009. savjetnik gradonačelnika Splita za sport.

Ivan Veštić bio je jedan od operativaca u realizaciji Kupa kontinenata u atletici 2010. godine. Sudjelovao je u izradi kandidatura Grada Splita za Svjetsko prvenstvo u taekwondou i Europsko prvenstvo u atletici.

Blanka VLAŠIĆ

Jedna od najvećih hrvatskih sportašica u povijesti

Blanka Vlašić rođena je 8. studenoga 1983. u Splitu. Kao juniorka je 2000. u Čileu postala svjetska prvakinja, a isti uspjeh ponovila je 2002. u Kingsttonu.

Četiri puta je sudjelovala je na Olimpijskim igrama. U Sydneyju 2000. je kao 16-godišnjakinja zauzela 17. mjesto, u Ateni 2004. bila je 11., da bi u Pekingu 2008. osvojila srebro, a u Riju 2016. brončanu medalju u skoku u vis.

Svjetska prvakinja bila je u Osaki 2007. i Berlinu 2009., a sa svjetskih prvenstava ima i srebrne medalje iz Daegua 2011. i Pekinga 2015. godine. Bila je i europska prvakinja u Barceloni 2010., svjetska dvoranska prvakinja u Valenciji 2008. i Dohi 2010. te pobjednica Kupa kontinenata u Splitu iste godine. Pobjednica Dijamantne lige bila je 2010. i 2011. godine. S 208 cm preskočenih u Zagrebu 2009. drži drugi najbolji rezultat svih vremena u skoku u vis.

Blanka Vlašić proglašena je najboljom atletičarkom Europe 2007. i 2010., najboljom sportašicom Europe 2010., a iste godine ju je Međunarodno udruženje sportskih novinara izabralo i za najbolju sportašicu svijeta.

Blanka Vlašić je 2006. dobila Državnu nagradu „Franjo Bučar“, 2007. dobila je Trofej Splitskog saveza športova „Fabjan Kaliterna“, a 2021. primljena je u Kuću slave atletskog mitinga u Bruxellesu. Krajem 2021. izabrana je u Komisiju sportaša Europskih olimpijskih odbora. Odlikovana je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

Ante BAKOVIĆ

Ugledni čelnik i prepriroditelj Hrvatskog odbojkaškog saveza

Ante Baković rođen je 14. svibnja 1967. godine u Tomislavgradu, gdje je završio osnovnu i srednju školu, a 1986. seli u Zagreb gdje je 1991. diplomirao na Fakultetu prometnih znanosti.

Sportsko-dužnosničku karijeru započinje 1993. kao predsjednik HAOK Mladost. Član Skupštine Zagrebačkog športskog saveza postaje 2002. Iste godine Baković po drugi put postaje predsjednik HAOK Mladost, a 2004. dolazi na čelo Hrvatskog odbojkaškog saveza. Uspješna organizacija Europskog prvenstva za žene 2005. nije bila dovoljna da bi se Savez spasio od stečaja te 2006. završava njegov mandat predsjednika, ali ostaje član Upravnog odbora HOS-a kroz sve njegove faze - od likvidacije do osnivanja novog saveza.

Baković je 2017. ponovno izabran za predsjednika Hrvatskog odbojkaškog saveza, koji je opet bio na rubu stečaja, reprezentacije u lošem stanju, a domaća liga pred krahom. Beskompromisnim odlukama i ozbiljnim financijskim restrukturiranjem donosi tijekom ovog mandata preporod hrvatske odbojke te podiže Hrvatski odbojkaški savez u sam vrh hrvatskog sporta.

Odlukom hrvatske Vlade, Baković je imenovan članom Nacionalnog vijeća za sport, a na izbornoj skupštini u listopadu 2020. izabran je i za člana vijeća Hrvatskog olimpijskog odbora. Za uspješan rad dobitnik je nagrade Svjetske odbojkaške federacije, a 2020. godine reizabran je za predsjednika HOS-a. Bio je sudionik Domovinskog rata, odlikovan Spomenicom Domovinskog rata i Spomenicom Domovinske zahvalnosti te Redom hrvatskog trolista i Redom hrvatskog pletera.

Ante Baković preminuo je 6. siječnja 2023. u Zagrebu.

Marijan KUSTIĆ

Najprije aktivan nogometni igrač, a danas istaknuti nogometni dužnosnik

Marijan Kustić rođen je 10. veljače 1975. godine u Rijeci. Završio je specijalistički stručni studij te stekao naziv stručni specijalist poslovnog upravljanja. U svojim počecima igrao je nogomet za Nogometni klub Novalja na otoku Pagu. U to vrijeme otok Pag je imao odličan drugoligaški nogomet. Nakon toga bio je i direktor NK Novalje.

Kao predsjednik Međužupanijskog nogometnog odbora Nogometnog središta Rijeka te predsjednik Ličko-senjskog saveza, a kao predstavnik Ličko-senjske županije, obnašao je dužnost prvog člana Izvršnog odbora HNS-a. Bio je saborski zastupnik u 9. sazivu Hrvatskog sabora te član je Odbora za turizam, Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije te Odbora za međuparlementarnu suradnju, kao i zamjenik člana izaslanstva Hrvatskog sabora u Parlamentarnoj skupštini SEECP-a. Krajem siječnja 2018. godine Kustić je imenovan direktorom natjecanja i infrastrukture u HNS-u. Tada je prestao biti član Izvršnog odbora HNS-a, a ovu novu funkciju odlučio je obavljati volonterski jer je i dalje obnašao dužnost saborskog zastupnika. U tim projektima, Kustić je bio zadužen za novac koji je uložen u obnovu travnjaka nogometnih terena hrvatskih prvoligaša, pri čemu su ostvareni hvalevrijedni rezultati diljem Hrvatske.

Kustić je najprije bio izabran za prvog člana Izvršnog odbora HNS-a za Ličko-senjsku županiju, a nakon što je njegov rad prepoznat, izabran je na mjesto direktora natjecanja i infrastrukture u Hrvatskom nogometnom savezu. Od srpnja 2021. Marijan Kustić je predsjednik Hrvatskog nogometnog saveza, pod čijim vodstvom su naši Vatreni na Svjetskom prvenstvu u Kataru 2022. osvojili brončanu medalju.

Nositelj je odličja Red Danice Hrvatske s likom Franje Bučara.

Vladislav VESELICA

Karatist na čelu plivačkog saveza

Vladislav Veselica rođen je 12. lipnja 1969. u Zagrebu. Diplomirao je 1994. na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Podrijetlom je iz Glavica Gornjih kod Sinja, sin je Vladimira Veselice i nećak Marka Veselice, poznatih hrvatskih političara.

Nakon višegodišnjeg iskustva stečenog na rukovodećim pozicijama u privatnom sektoru, finansijskim institucijama i regulatornim tijelima, vratio se u naftnu industriju 2012., u Sektor komercijalnih poslova JANAF-a u kojem 2014. postaje direktor. Za člana Uprave Jadranskog naftovoda izabran je u veljači 2020. godine.

Veselica je karatist i nositelj crnog pojasa 1. DAN. U mladosti se bavio plivanjem u HAPK Mladost i Plivačkom klubu Medveščak, a još uvijek aktivno sudjeluje na veteranskim plivačkim natjecanjima.

Vladislav Veselica bio je predsjednik Hrvatskog plivačkog saveza od 2019. do 2022. godine. Autor je više stručnih radova i članaka.

Nikolina BABIĆ

Uspješna predsjednica Hrvatskog teniskog saveza

Nikolina Babić rođena je 13. studenoga 1972. u Čakovcu. Završila je Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Godine 2016. bila je zastupnica u Hrvatskom saboru.

Nikolina Babić je za predsjednicu Hrvatskog teniskog saveza izabrana 2018. i u vrijeme njezina mandata Hrvatska je osvojila drugi naslov pobjednika Davisova kupa u povijesti. Zaslужna je i za to što se u reprezentaciju vratio Mate Pavić te pozitivno ozračje koje je rezultiralo osvajanjem zlatne i srebrne medalje u konkurenciji muških parova na Olimpijskim igrama u Tokiju.

Prioritetni cilj joj je vratiti djecu na teniske terene i omasoviti turnire, u čemu je u dobrom dijelu i uspjela. Nikolina Babić je 2020., a potom ponovno 2021. izabrana u Upravni odbor Europskog teniskog saveza.

Od njezina dolaska na čelo Hrvatskog teniskog saveza, ovaj sport je u svim segmentima doživio napredak. Pored navedenih uspjeha u elitnoj međunarodnoj konkurenciji, umnogome je porastao i broj registriranih igrača, a teniska obitelj bogatija je i za deset novih klubova, raspoređenih od Rovinja do Segeta Donjeg i od Orahovice do Jastrebarskog.

Mario MEŠTROVIĆ

Bivši nogometni igrač na važnim sportskim dužnostima

Mario Meštrović rođen je 22. svibnja 1970. u Osijeku. Trinaest godina proveo je u Cibaliji iz Vinkovaca gdje je prošao sve klupske uzraste. Bio je i juniorski reprezentativac Jugoslavije. U Hajduk je stigao u srpnju 1994. i kao stalni prvotimac igrao je u Ligi prvaka. S Hajdukom je u sezoni 1994./1995. osvojio trostruku krunu: prvenstvo, kup i superkup.

Meštrović je u ljetu 1996. iz Splita otišao u španjolski Alaves, gdje je igrao sezonu i pol, a potom je dvije sezone igrao u Izraelu. U Hrvatsku se vratio u ljetu 1999. u Cibaliju, gdje se zadržao dvije sezone. Potom je od 2001. do 2003. bio nogometni direktor Hajduka, nakon čega je prestao s aktivnim igranjem nogometa. Jedno vrijeme obnašao je dužnost direktora Cibalje.

Po završetku nogometne karijere diplomišao je ekonomiju u Osijeku, stekao UEFA PRO licencu, bavio se menadžerskim poslom, da bi se posljednjih godina intenzivno bavio razvojem županijskog sporta. Kao član Izvršnog odbora Županijskog saveza sportova Vukovarsko-srijemske županije imenovan je članom Nacionalnog vijeća za sport.

U Vukovarsko-srijemskoj županiji obnaša dužnost pročelnika za sport, mlade i demografiju.

Fernando KIRIGIN

Jedriličar, istaknuti sportski djelatnik i gradonačelnik

Fernando Kirigin rođen je 27. siječnja 1971. godine u Rijeci. Osnovnu i srednju školu završio je u Opatiji, gdje je i diplomirao na Fakultetu za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu. Na istom fakultetu upisao je i doktorski studij - *Menadžment održivog razvoja*. U sportu je od ranog djetinjstva, a u upravljačke strukture ulazi 1999. godine.

Još kao dijete Kirigin se bavio jedrenjem u klasi Optimist i Kadet. Već s 12 godina prelazi na jedrenje na dasci i nekoliko godina zaredom je u bivšoj Jugoslaviji kao junior osvajao prvenstvo Hrvatske te jednom i državno juniorsko prvenstvo. Na balkanskim prvenstvima u Bugarskoj i Grčkoj 1986. i 1987. dva puta zaredom osvojio je brončanu medalju. Kirigin je od 1999. prvi čovjek Društva sportova na moru Volosko - Sekcije jedrenja na dasci, koje je iznjedrilo niz osvajača državnih odličja te osvajača europskog i svjetskog prvenstva Enrica Marottia.

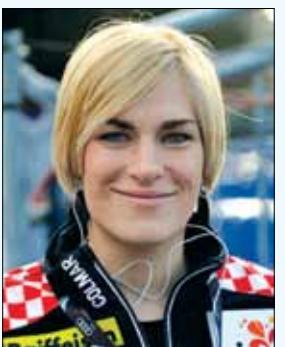
Kirigin 2011. postaje predsjednik Sportskog saveza grada Opatije, kojeg uspješno vodi dva manda do 2019. godine. Pod njegovim vodstvom osmišljen je Opatijski sportski dan, manifestacija koja redovito okuplja više od 700 učenika svih opatijskih škola i dječjih vrtića.

Kirigin je bio jedan od najzaslužnijih za provođenje izgradnje i opremanja prve opatijske Sportske dvorane „Marino Cvetković“ koja je sportašima otvorila vrata 2013. Od 2012. do 2016. obnašao je dužnost člana Izvršnog odbora Zajednice sportova Primorsko-goranske županije, a 2016. izabran je i na dužnost dopredsjednika.

Od lipnja 2021. Fernando Kirigin obnaša dužnost gradonačelnika Opatije.

Nika FLEISS

Trostruka olimpijka u alpskom skijanju

Nika Fleiss rođena je 14. prosinca 1984. u Brežicama u Sloveniji. Počela je skijati s tri godine. Bila je članica Skijaškog kluba Samobor, a najzapaženije rezultate imala je u slalomu. Već 2004. na Svjetskom juniorskem prvenstvu osvojila je srebrnu medalju.

Prvi nastup u Svjetskom skijaškom kupu imala je 27. listopada 2001. u Soeldenu, a prve bodove osvojila je 23. studenoga 2002. u Park Cityju, kada je zauzela deseto mjesto u slalomu. Najbolji rezultat u Svjetskom kupu bilo joj je šesto mjesto u slalomu u Lenzerheideu u skijaškoj sezoni 2004./2005.

Ukupno je tijekom karijere sudjelovala u 108 utrka Svjetskog kupa, a bodove je osvajala u 52 utrke. Od 2004. do 2010. konstantno je bila među 30 najboljih slalomašica u Svjetskom kupu.

Fleiss je tri puta nastupila na Zimskim olimpijskim igrama - 2002. godine u Salt Lake Cityju, gdje je zauzela 12. mjesto u slalomu, a nakon toga i 2006. u Torinu i 2010. u Vancouveru. Nastupala je i na svjetskim prvenstvima. Najbolji rezultat bilo joj je osmo mjesto u slalomu 2003. i 10. mjesto u slalomu 2005. godine.

Nika Fleiss se od profesionalnog skijanja oprostila 2010. godine.

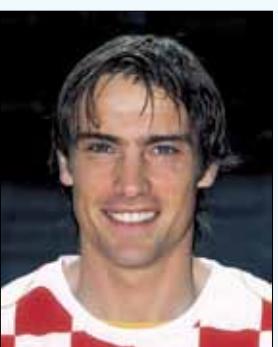
Nikša SKELIN

Mlađi brat iz trofejnog veslačkog dvojca

Nikša Skelin rođen je 25. ožujka 1978. godine u Splitu. Završio je Elektrotehnički fakultet. U HVK Gusar dolazi na nagovor brata Siniše 1991. godine, iako je jedno vrijeme prije veslanja trenerao vaterpolo. Pod „komandu“ ga je uzeo trener Šime Sučić, baš kao i brata mu tri godine ranije. Već kao junior pokazuje izraziti talent, ali i vrlo važne osobine svojstvene i njegovu bratu, kao što su upornost, marljivost i samodisciplina. Stoga ne čudi što je osvojio titulu seniorskog prvaka države u osmercu još u juniorskoj dobi. Na Svjetskom juniorskem prvenstvu 1996. godine u dvojcu s kormilarom izborio je nastup u finalu.

Na početku seniorskog staža Nikša Skelin vesla u skifu. Prijelomna godina njegove sportske putanje je 2000., kada osvajanjem Svjetskog kupa dobiva olimpijsku vizu. S olimpijskih igara Nikša Skelin se dva puta vratio s medaljama. Kao član posade osmerca 2000. godine osvajač je brončane olimpijske medalje na Igrama u Sydneyju, a u dvojcu s bratom Sinišom na Olimpijskim igrama 2004. godine u Ateni osvojio je srebrnu medalju. Nastupio je još i na Igrama 2008. u Pekingu.

Na Svjetskom prvenstvu u Luzernu bio je član hrvatske posade osmerca koja je osvojila srebrnu medalju. Iduće, 2002. godine, Skelin je na Svjetskom prvenstvu 2002. godine u Sevilli, zajedno s bratom Sinišom, osvajač brončane medalje, da bi 2003., ponovno s bratom Sinišom u dvojcu, osvojio svjetsku srebrnu medalju. S bratom u dvojcu osvojio je još i Svjetski kup 2003. i 2007. godine. Braća Skelin su 2000. i 2002. godine proglašeni najboljom momčadi u izboru Sportskih novosti, Slobodne Dalmacije i Hrvatskog olimpijskog odbora, a 2001. u izboru HOO-a. Nikša Skelin odlikovan je državnim odličjima - Redom Danice Hrvatske s likom Franje Bučara i Redom Hrvatskog pletera. Dvostruki je dobitnik Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ - 2000. i 2004. godine.

Dario ŠIMIĆ

Trofejni igrač i predsjednik Sindikata hrvatskih nogometara

Dario Šimić rođen je 12. studenog 1975. godine u Zagrebu. Igračku karijeru počeo je u mladim Dinamovim uzrastima. Za prvu momčad Dinama nastupao je od 1992. do 1999. te je pet puta osvojio prvenstvo Hrvatske i četiri puta Hrvatski nogometni kup. Maksimir je napustio 1999. i otisao u talijanski Inter do 2002. godine, kada prelazi u Milan gdje je igrao do 2008. godine, osvojivši kup 2003. te prvenstvo i superkup 2004. godine. Posebno mjesto u igračkoj karijeri Darija Šimića ima dva puta osvojena Liga prvaka s Milanom, 2003. i 2007. godine. S Milanom je 2003. osvojio i europski superkup, a 2007. i Svjetsko klupsko prvenstvo. Nakon šest godina provedenih u Milunu, Šimić je pristupio Monacu. U kneževini je igrao do 2010., kada je odlučio igračku karijeru završiti u Dinamu. Za Dinamo je odigrao ukupno 349 utakmica.

Za hrvatsku reprezentaciju Šimić je od 1996. do 2008. odigrao 100 utakmica. Igrao je na Svjetskom prvenstvu 1998. kao standardni član slavne hrvatske momčadi koja je osvojila brončanu medalju. Nastupio je i na svjetskim prvenstvima 2002. godine u Japanu i Južnoj Koreji te 2006. godine u Njemačkoj. Igrao je na evropskim prvenstvima 1996. u Engleskoj, 2004. u Portugalu te 2008. godine u Austriji i Švicarskoj.

Šimić je dobitnik Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ i nagrade Ponos navijača koju dodjeljuje Udruga navijača hrvatske reprezentacije Uvijek vjerni za iznimni doprinos reprezentaciji.

Dario Šimić je od 2011. do 2023. godine predsjednik Sindikata hrvatskih nogometara, a od 2023. je i član uprave GNK Dinamo.

Nataša VEZMAR

Taekwondašica koja je popularizirala ovaj sport u Hrvatskoj

Nataša Vezmar rođena je 24. listopada 1976. u Bjelovaru. Bila je članica Taekwondo kluba Metalac iz Zagreba. Tijekom karijere se natjecala u kategorijama do 67, 70 i 72 kilograma, a prvakinja Hrvatske bila je od 1994. do 2005. godine.

Na Europskom prvenstvu u Zagrebu 1994. s nepunih je 18 godina osvojila drugo mjesto, a sljedeće godine treće mjesto na Svjetskom prvenstvu u Manili. Brončanu medalju osvaja na Svjetskom prvenstvu u Hong Kongu 1997. godine, a 1998. Vezmar osvaja prvo mjesto na Europskom prvenstvu u Eindhovenu. Zlato je osvojila i na EP-u u Samsungu 2002. Naredne godine osvojila je srebro na Svjetskom prvenstvu u Garmisch-Partenkirchenu, a 2004. prvo mjesto na Europskom prvenstvu u Lillehammeru.

Nataša Vezmar je nastupila na Olimpijskim igrama u Sydneyju 2000. i osvojila četvrto mjesto. Nastupila je i na Igrama u Ateni 2004. godine.

Nataša Vezmar je 1998. i 2004. godine proglašena najboljom sportašicom grada Zagreba, 2006. uvrštena je među velikane hrvatskog sporta na zagrebačkom Jarunu. Dobitnica je Državne nagrade za sport „Franjo Bučar“ 2003. godine.

Odlikovana je Redom Danice hrvatske s likom Franje Bučara.

POGOVOR

Na kraju knjige, ovakve knjige, kad treba nešto napisati, uvijek me uhvati neka sjeta. Kao da smo došli na kraj puta i nemamo kamo dalje. Naime, ogroman je posao, prvenstveno našeg autora, Jurice Gizdića, uložen u ovu knjigu. I ne samo u nju. Svoj smo zajednički olimpijski put oko stvaranja pisane povijesti hrvatskoga olimpizma počeli spontano, nekako sa željom da od zaborava otgrenemo povjesne podatke koji su počeli blijedjeti, kojih sve manje imamo pred sobom. Da nismo, nestali bi.

Današnje doba internetskih informacija stvara privid da nam je sve dostupno. Jurica Gizdić dokazao je da nije, da postoje informacije koje je samo on našao, po matičnim uredima, prastarim novinama, obiteljskim albumima, pa čak i po grobljima. Hvala mu na tome. Pa dajte zamislite da on nije godinama marljivo skupljao građu o sportašima, trenerima i na kraju – dužnosnicima. I da ih i dalje ne obnavlja baš na internetu, koji je sad postao provjeren, pun informacija koje su točne. Pa gdje bismo danas bili s informacijama o njima? Nigdje, vjerujte, nigdje. Kad smo počeli ovu avanturu, za veliki dio imena navedenih u knjizi nisam ni čuo. Onda smo sjeli i u vrlo kratkom roku odredili kriterije, kao i za svaku knjigu, ali smo ih putem barem pet ili šest puta preispitali da bismo na kraju dobili najbolje od najboljega. To su bili kriteriji kojih smo se držali u svim dosadašnjim knjigama, to su bili kriteriji zbog kojih nam je veliki broj mojih poznanika i kolega iz novinarskoga svijeta zapravo zavidan jer smo napravili ogroman posao. Sad imamo toliko povjesnih knjiga o hrvatskom sportu. Da, službeno se radi o olimpizmu, no to je esencija hrvatskoga sporta, od Bučara pa do danas. Od Neralića, do onih koji će nastupiti u Parizu, u Los Angelesu...

I ne, nije točno da smo ovim knjigama ili ovom knjigom protiv interneta i informacija na internetu. Ne, mi samo želimo sve informacije provjeriti, dokazati i prezentirati. A to razne wikipedije i slične ne rade. To razni ljudi u hrvatskoj sportskoj prošlosti nisu htjeli raditi, no zato Jurica Gizdić i cijela plejada suradnika jest.

Svima se moram zahvaliti. Neću ih navoditi, pogledajte prve stranice knjige, svi su tamo. Oni koji eventualno nisu, članovi obitelji, prijatelji, vlasnici prastarih fotografija, povjesničari iz nekih drugih područja ili čak zemalja, svima hvala. Zahvaljujem ipak najviše Jurici, na strpljenju, na toleranciji za promjene koje smo baš s ovom knjigom uveli u proces i čini mi se, kad vidim konačni proizvod, da smo iznimno dobro to napravili.

Koristite ovu knjigu, koristite sve dosadašnje knjige, nemojte da su vam ukras na polici, a na internetu potražite najnovije detalje o svakom imenu koje ćete u Juričinim knjigama naći.

Komisija za informiranje i izdavaštvo HOO-a jedna je od najaktivnijih, ali samo zato jer imamo ovakve bisere da o njima pričamo, da o njima razmjenjujemo misli i da ih - objavimo!

Idemo dalje!

Jura Ozmeć, glavni i odgovorni urednik

ABECEDNI POPIS

A

Cezar Akačić, 24
Šandor Aleksander, 58
Milan Ambruš, 12
Ljudevit Andrassy, 33
Dušan Arneri, 182

B

Nikolina Babić, 307
Milka Babović, 197
Jozo Bačić, 171
Luka Bajakić, 179
Ante Baković, 305
Boris Bakrač, 149
Milutin Baltić, 178
Rafael Ban, 166
Zvonko Barišić, 130
Julije Bartole, 95
Vladko Bartulić, 71
Stjepan Basariček, 74
Branimir Bašić, 291
Branko Bazdan, 275
Antun Begač, 140
Vasilije Belošević, 92
Željko Berger, 80
Branko Besednik, 186
Andro Beusan, 174
Stanislav Bick, 257
Srećko Bijelić, 187
Danira Bilić, 244
Karlo Blaha, 113
Milan Blašković, 210
Vladimir Blašković, 126
Zdenko Blažeković, 141
Miljenko Bobanac, 186
Josip Bombelles, 90
Ozren Bonačić, 215
Hubert Borelli Vranski, 25
Ivan Borovac, 213
Nikola Bošković, 95
Dragutin Bregant, 105
Pavao Bresslauer, 70
Cornel Büchler, 66
Franjo Bučar, 34
Ferdinand Budicki, 41
Perica Bukić, 272

Gajetan Gajo Bulat, 20
Gajo Bulat, 166

C

Lazar Car, 16
Rudolf Car, 162
Josip Cazi, 167
Zlatko Celent, 258
Vjenceslav Celigoj, 65
Stjepan Cerjan, 203
Ivica Ćipci, 203
Bogdan Cuvaj, 134

Č

Miroslav Čabrijan, 117
Ivan Čaklec, 249
Dušan Čalić, 175
Stjepan Čelan, 302
Vitomir Čerina, 168
Milovan Čika, 99
Melko Čingrija, 26
Vilim Čmelik, 62
Drago Čop, 113
Josip Čop, 240
Sanda Čorak, 292

Ć

Antun Ćapeta, 222
Josip Ćuk, 288
Tomislav Ćurko, 242
Marko Ćurković, 273
Stipe Ćurković, 266
Darko Ćuruvija, 289

D

Milan Dečak, 82
Slavko Delfin, 127
Mladen Delić, 177
Antun Dembić, 101
Martin Denich, 97
Žarko Dešković, 108
Josip Devčić, 120
Rudolf Dimić, 72
Pero Djetelić, 151
Miroslav Dobrin, 48
Bogumir Doležal, 81

Branimir Domac, 39
Juraj Dominis, 108
Ivan Krsto Dončević, 23
Mihovil Dorčić, 268
Zdravko Draganja, 202
Duško Dragun, 153
Miroslav Dragustin, 184
Željko Drakšić, 297
Ante Drpić, 263
Sanda Dubravčić-Šimunjak, 222
Darko Dujmović, 197
Marijan Dujmović, 133
Damir Dumanić, 216
Klara Dušanović-Gomboš, 181

F

Marija Fabković, 15
Zdravko Fain, 263
Miroslav Fajerbach, 260
Želimir Feitl, 267
Srećko Ferenčak, 280
Vinko Ferković, 57
Otmar Ferrari, 112
Slavko Filipi, 174
Vladimir Findak, 246
Zvonimir Fink, 125
Rudolf Fizir, 126
Goranko Fižulić, 271
Marijan Flander, 190
Nika Fleiss, 308
Đurđa Fočić-Šourek, 265
Josip Fon, 9
Zdravko Frančić, 49
Branko Franić, 37
Zvonimir Franjčec, 262
Josip Freyler, 297
Ivan Frol, 170
Josip Fulanović, 23
Edo Funk, 97

G

Miloje Gabrijelić, 188
Ivan Galjer, 218
Josip Gattin, 127
Milivoj Gavrančić, 47
Oton Gavrančić, 100

Branko Gazivoda, 191
Miho Glavić, 285
Marin Glavočić, 276

Leo Gollob, 103
Slavko Goluža, 284
Kolinda Grabar-Kitarović, 235

Slobodan Gračaković, 303
Milan Graf, 68
Zrinko Gregurek, 301

Ivica Gretić, 185
Nenad Grisogono, 112
Josip Gruden, 106

Zdenko Grund, 116
Josip Guberina, 238

H
Miroslav Habunek, 132
Stevan Hadži, 35

Andrija Hajdinjak, 13
Ferdinand Halla, 82
Josip Hanuš, 16

Marijan Hanžeković, 292
Zdravko Hebel, 233
Ivan Hegedüs, 255

Klemen Heger, 123
Oton Heinz, 96
Vjekoslav Heinzel, 52

Miroslav Helebrandt, 139
Ivan Helman, 254
Vjekoslav Hengl, 109

Ivan Herzog, 63
Ivana Hirschmann, 73
Franjo Hochman, 13

Emil Hofman, 225
Hrvoje Horvat, 205
Josip Horvat, 139

Zvonko Horvat, 131
Hinko Hranilović, 15
Tomislav Hrkač, 191

I
Katica Ileš, 264
Maja Indić, 273
Goran Ivanišević, 279

Dubravko Ižaković, 303
J
Josip Jablanović, 79

Slavko Komar, 165
Željan Konsuo, 300
Anton Jakovac, 43

Bogomir Jambrošić, 253
Janko Janković, 25
Vladimir Janković, 96

Ivan Jelenčić, 265
Željko Jerkov, 299
Dražan Jerković, 278

Kosta Joanović, 110
Mihajlo Joanović, 90
Zrinko Gregurek, 301

Miško Juras, 202
Ivica Gretić, 185
Nenad Grisogono, 112

Albert Jurčić, 59
Marijan Jurić, 287
Zdenko Grund, 116

Josip Guberina, 238
H
Miroslav Habunek, 132
Stevan Hadži, 35

Andrija Hajdinjak, 13
Ferdinand Halla, 82
Josip Hanuš, 16

Marijan Hanžeković, 292
Zdravko Hebel, 233
Ivan Hegedüs, 255

Klemen Heger, 123
Oton Heinz, 96
Vjekoslav Heinzel, 52

Miroslav Helebrandt, 139
Ivan Helman, 254
Vjekoslav Hengl, 109

Ivan Herzog, 63
Ivana Hirschmann, 73
Franjo Hochman, 13

Emil Hofman, 225
Hrvoje Horvat, 205
Josip Horvat, 139

Zvonko Horvat, 131
Hinko Hranilović, 15
Tomislav Hrkač, 191

K
Katica Ileš, 264
Maja Indić, 273
Goran Ivanišević, 279

Dubravko Ižaković, 303
J
Josip Jablanović, 79

Slavko Komar, 165
Željan Konsuo, 300
Anton Jakovac, 43

Boris Korenčić, 210
Ivan Kosirnik, 72
Marko Kostrenčić, 51

August Košutić, 136
Goran Kovačić, 295
Lucijan Kovačić, 133

Mirko Kovačić, 76
Zdravko Kovačić, 209
Gordan Kožulj, 294

Ivan Krajač, 86
Siniša Krajač, 241
Milan Krajačić, 107

Ivo Kraljević, 132
Marijan Kraljević, 156
Aleksandar Kramarić, 211

Stjepan Krasnik, 83
Vatroslav Krčelić, 55
Miroslav Kreačić, 154

Kazimir Krenedić, 91
Ferdo Krizmanić, 87
Lacko Križ, 18

Viktor Križanec, 158
Stjepan Križić, 206
Neda Krmpotić, 155

Juraj Krnjević, 138
Ivan Krstelj, 26
Duško Krstulović, 288

Izidor Kršnjavi, 73
Stjepan Krznarić, 295
Đuro Kulčar, 69

Filip Kulušić, 175
Nikola Kurelić, 180
Marijan Kustić, 306

Zdenko Kuzmanić, 223
L
Boris Lalić, 223
Ante Lambaša, 157
Marijan Lanc, 207

Antun Lang, 173
Vjekoslav Lavš, 109
Ante Ledić, 277

Maks Leidinger, 64
Milan Lenuci, 12
Fran Lhotsky, 111

Ivo Lipovčak, 83
Radovan Lipovčak, 267

Branimir Wiesner Livadić, 61
Ivan Lorković, 61

Vicko Lovrović, 192
Boško Lozica, 291
Pero Lozica, 172
Pero Lozica, 283
Rudolf Lubynski, 93
Vicko Lučić, 204
Josip Lukatela, 173

LJ
Matija Ljubek, 217

M
Hrvoje Macanović, 46
Vladko Maček, 18
Vlado Mađarić, 164
Dimitrije Magarašević, 64
Pero Magdić, 60
Artur Majer, 115
Jurica Malčić, 260
Bogdan Malec, 53
Marijan Malović, 221
Sandra Mandir, 293
Ivan Manger, 21
Marijan Maras, 281
Ivan Marek, 78
Berislav Maričić, 198
Vlatko Marković, 269
Drago Marović, 258
Stipan Marović, 211
Damir Martin, 298
Mladen Marušić, 199
Zdravko Marušić, 252
Marijan Maržan, 103
Dragutin Mašek, 92
Dubravko Mataković, 251
Zlatko Mateša, 234
Danimir Matošić, 250
Drago Matulaj, 102
Benko Matulić, 195
Rudolf Matz, 140
Milan Marić-Mayer, 93
Lav Mazzura, 19
Ivan Mecanović, 152
Antun Medved, 135
Radovan Medved, 189
Milan Meniga, 59
Mihajlo Merčep, 50
Boris Mesarić, 286
Vilim Messner, 102

Mario Meštrović, 307
Miro Mihovilović, 161
Andrija Mijačika, 237
Stjepan Miletić, 17
Ivica Miočić Stošić, 239
Antun Mlinarić, 104
Stjepan Mlinarić, 52
Oskar Mohr, 51
Konstantin Momirović, 194
Zvone Mornar, 212
Miloš Mraković, 195
Duško Mrduljaš, 270
Mate Mudrinić, 74
Ivo-Goran Munivrana, 256
Vlado Mutak, 176

N
Josip Nagy, 130
Mihovil Nakić, 219
Veljko Narančić, 163
Anto Nobilo, 293
Mirko Novosel, 252

O
Vladimir Očić, 66
Mirko Oklobdžija, 182
Dražen Oreščanin, 266
Dražen Ožeg, 218

P
Egon Padovan, 221
Ferdinand Pajas, 53
Dražen Ožeg, 218
Krešimir Račić, 201
Živko Radan, 201
Danko Radić, 282
Mihovil Radja, 199
Žarko Radoš, 212
Mirna Rajle Brođanac, 296
Ante Pandaković, 45
Bogoljub Rapajić, 163
Dalibor Parać, 129
Josip Rasuhin, 98
Josip Pasarić, 71
Zlatko Pasarić, 214
Tomislav Paškvalin, 296
Dragutin Paulić, 124
Josip Pavić, 294
Vlasta Pavšić-Medved, 194
Petar Pavlica, 196
Bogdan Pecotić, 189
Franjo Pečak, 14
Marko Pećina, 259
Marko Pejačević, 56
Krunoslav Penkala, 122

Nikola Perković, 289
Maksimiljan Petanjek, 94
Ivan Petranović, 168
Antun Toni Petrić, 204

Kosta Petrović, 107
Vladimir Pezo, 198
Alfred Pichler, 106
Ljubomir Pincetić, 208

Zlatko Pintar, 169
Ante Pinterović, 22
Ivan Pipinić, 57
Slavko Podgorelac, 236

Šime Poduje, 137
Levin Polc, 38
Josip Poljak, 63
Laza Popović, 84
Boris Praunsperger, 124
Milan Praunsperger, 19

Živko Prebeg, 99
Mirko Premužić, 184
Novak Pribičević, 193
Josip Prikril, 78
Dragan Primorac, 305

Zoran Primorac, 290

Franjo Prot, 274
Darko Prvan, 119

R

Krešimir Račić, 201
Živko Radan, 201
Danko Radić, 282
Mihovil Radja, 199
Žarko Radoš, 212
Mirna Rajle Brođanac, 296
Vlado Ranogajec, 183
Bogoljub Rapajić, 163
Dalibor Parać, 129
Josip Rasuhin, 98
Josip Pasarić, 71
Zlatko Pasarić, 214
Tomislav Paškvalin, 296
Dragutin Paulić, 124
Josip Pavić, 294
Vlasta Pavšić-Medved, 194
Petar Pavlica, 196
Bogdan Pecotić, 189
Franjo Pečak, 14
Marko Pećina, 259
Marko Pejačević, 56
Krunoslav Penkala, 122

Vedran Rožić, 259
Julius Rudovits, 54
Jurica Gjuro Ružić, 110
Viktor Ružić, 68

S
Josip Samaržija, 220
Celestin Sardelić, 216
Josip Seleš, 215
Nada Senčar, 274
Ante Senjanović, 162
Mirko Simović, 117
Friedrich Miroslav Singer, 14
Šefika Sivka, 207
Damir Skansi, 270
Nikša Skelin, 309
Predrag Sloboda, 245
Nenad Slukić, 256
Ivan Služek, 192
Janko Smičiklas, 56
Josip Smodlaka, 21
Franjo Solar, 58
Ljudevit Sorlini, 22
Ivo Spevec, 84

Pero Splivalo, 213
Slavo Šriča, 183
Ivo Stalio, 98
Ivo Stipčić, 137
Đuro Stipetić, 101
Antun Stiplošek, 54
Ivan Stožir, 11
Božidar Strajnić, 219
Bojan Stranić, 254
Milorad Stražnický, 85
Ivica Sudnik, 116
Goran Sukno, 286

Jovan Đan Tomić, 129
Ivana Tomljenović-Meller, 119
Josip Torbar, 11
Zvonimir Suligoj, 128
Žarko Susić, 122
Luciano Sušanj, 206

Š
Alfred Šalek, 109
Zvonimir Šemper, 245
Milan Šenk, 88
Milica Šepa, 165
Tomislav Šepet, 257
Viktor Šetina, 117
Ivan Šibl, 171
Srećko Šilović, 160
Zlatko Šimenc, 200

Dario Šimić, 309
Jerko Šimić, 135
Darko Šimunec, 284
Željko Širić, 271
Marinko Šišak, 247
Damir Škaro, 249
Vlatko Škiljo, 251
Ivan Škoro, 285
Antun Škrtić, 120
Vladimir Šore, 65
Mika Špiljak, 178
Miroslav Štiglić, 50
Domagoj Štimac, 290
Fran Šuklje, 44
Dragutin Šulce, 76
Miloš Šumonja, 205
Vladimir Šuput, 94
Ivo Šuste, 134
Mirko Šutić, 160
Božo Švarc, 172
Mihajlo Šviderski, 217
Nikola Švirg, 272

T
Ante Tadić, 121
Artur Takač, 170
Zlatko Taritaš, 299
Nikola Tatalović, 188
Lujo Thaller, 85
Orfeo Tičac, 200
Stevo Tkalčec, 300
Stanko Tkalec, 123
Ivan Tomašić, 76
Jovan Đan Tomić, 129
Ivana Tomljenović-Meller, 119
Josip Torbar, 11
Zvonimir Suligoj, 128
Žarko Susić, 122
Luciano Sušanj, 206

Ž
Bogdan Žagar, 77
Andro Žeželj, 181
Živko Žigante, 193
Renato Živković, 298
Josip Žufika, 275

U
Veljko Ugrinić, 86
Sava Ulmansky, 87

V
Aleksandar Valenteković, 104
Osvaldo Vavra, 248
Mladen Vedriš, 253
Vladislav Veselica, 306
Ivica Veselić, 302
Ivan Veštić, 304
Nataša Vezmar, 310
Ratko Viličić, 164
Božo Vinković, 25
Blanka Vlašić, 304
Boris Volčanšek, 246
Ivan Vončina, 10
Stojko Vranković, 279
Juraj Vrbanić, 17
Žarko Vrcan, 169
Antun Vrdoljak, 232
Romeo Vrečko, 277
Rudolf Vrhovec, 79
Šime Vučić-Đaković, 118
Emil Vukotić, 128
Vladimir Vuković, 131
Borivoj Vuksan, 167
Bruno Vuletić, 208

W
Hinko Würth, 55

Z
Mihael Zambeli, 262
Miško Zebić, 141
Ivo Zlatar, 250
Milovan Zoričić, 36

BIBLIOGRAFIJA

- Bajrović, Vinko, Bibić, Milorad, „Od Staroga placa do vrha Europe“, Slobodna Dalmacija, Split, 2005.
- Flander, Marijan, „Razvoj rukometa u Hrvatskoj“, Rukometni savez Hrvatske, Zagreb, 1986.
- Ganza Čaljušić, Herci, „Spomenica HVK Gusar 1914. – 2004.“, Split, 2004.
- Ganza Čaljušić, Herci, Kučić, Robert „Heroine splitskog sporta“, Vetus Itinera, Split, 2013.
- Garber, Mario, „Svi splitski olimpijci“, Slobodna Dalmacija, Split, 2005.
- Garber, Mario, „Športsko društvo Mornar Split 1949. – 2009., ŠD Mornar, Split, 2009.
- Garber, Mario, „Svi Jadranovi ljudi 1920. – 2010.“, ŠD Jadran, Split, 2010.
- Gizdić, Jurica, „Hajdučka škatula“ (reprezentativci, treneri, predsjednici), HNK Hajduk, Split, 2011.
- Gizdić, Jurica, „100 godina Hajduka“, HNK Hajduk, Split, 2011.
- Gizdić, Jurica, „Hrvatski reprezentativci i izbornici“, Hrvatski nogometni savez, Zagreb, 2012.
- Grupa autora, „Hrvatski nogometni savez: 80. obljetnica“, Hrvatski nogometni savez, Zagreb, 1992.
- Grupa autora, „Nogometni leksikon“, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2004.
- Grupa autora, „Stoljeće hrvatskog vaterpola“, Hrvatski vaterpolski savez, Zagreb, 2010.
- Hemar, Eduard, „Slovenci u hrvatskom sportu“, Slovenski dom Zagreb, Vijeće slovenske naciona-
lne manjine Grada Zagreba, Zagreb, 2014.
- Jajčević, Zdenko, „Olimpizam u Hrvatskoj“, Libera Editio, Zagreb, 2007.
- Jerolimov, Pavao, „Olimpizam i Zadrani“, Narodni muzej Zadra, Zadar, 2000.
- Jurkin Lugović, Radica, Jajčević, Zdenko, Drpić, Ante, „Na putu olimpizma“, HOO, Zagreb, 2006.
- Jurkin Lugović, Radica, Drpić, Ante, „Hrvatska olimpijska obitelj“, HOO, Zagreb, 2011.
- Kovačević, Zoran, „Vukovi iz Tuškanca“, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1988.
- Kovačević, Zoran, Bibić, Milorad, „Zlatna košarka Mirka Novosela“, Golden marketing – Tehnička
knjiga, Zagreb, 2004.
- Kramer, Fredi, „Croatia – nogometni klub“, NK Croatia, Zagreb, 1999.
- Kramer, Fredi, „Sveto ime Dinamo“, Topical, Zagreb, 2006.
- Kramer, Fredi, Pinević, Dražen, „Hrvatski rukomet“, Topical, Zagreb, 2009.
- Kramer, Fredi, „Zagrebački olimpijci“, Topical, Zagreb, 2011.
- Laloš, Željko, „Povijest delničkog športa“, Grad Delnice, Delnice, 2013.
- Magdić, Zvonimir, „Legende zagrebačkog nogometa“, Spot, Zagreb, 1996.
- Marić, Drago, „Povijest zadarske košarke 1930. – 1995.“, Zadiz, Zadar, 1996.
- Marić, Drago, „Pola stoljeća Plivačkog kluba Zadar“, Zadiz, Zadar, 1997.
- Nadalin, Marko, „Golmani za sva vremena 1920-2000“, Grafopapir, Šabac, 2004.
- Perišić, Đorđe, „Naši olimpijci od Stockholma do Solt Lejk Sitija“, DTA Trade, Beograd, 2003.
- Stojković, Vasa, Krstić, Dragan, „600 utakmica reprezentacije Jugoslavije“, Sport, Beograd, 2003.
- Stojković, Vasa, „Klub poznatih u fudbalu Srbije i Crne Gore 1903-2005“, Sport, Beograd, 2005.
- Škaro, Damir, „Velikani hrvatskog sporta“, Golden marketing, Zagreb, 2001.

NOVINE – ČASOPISI – ARHIVE

- Novo doba (Split)
- Jadranski šport (Split)
- Jadranska pošta (Split)
- Slobodna Dalmacija (Split)
- Narodni sport (Zagreb)
- Sportske novosti (Zagreb)
- Vjesnik u srijedu (Zagreb)
- Oslobođenje (Sarajevo)
- Sport (Beograd)
- Vjesnik (Zagreb)
- Tempo (Beograd)
- SN revija (Zagreb)
- Super sport (Zagreb)
- Nogomet (Zagreb)
- Pressing (Split)
- Olimp (Zagreb)
- Jutarnji list (Zagreb)
- Večernji list (Zagreb)
- Novi list (Rijeka)
- Povijest sporta (Zagreb)
- Povijest hrvatskog športa (Zagreb)
- internet
- arhiva autora
- arhiva Marka Nadalina
- arhiva Hrvatskog športskog muzeja
- Hrvatski institut za povijest
- Gradski muzej Samobor
- Gradski muzej Vukovar
- arhive hrvatskih sportskih dužnosnika i obitelji preminulih

FOTOGRAFIJE

Hvala svim fotoreporterima koji su godinama snimali hrvatske sportske dužnosnike, a čije se fotografije nalaze u knjizi:

Ognjenu Alujeviću, Nikši Antoniniju, Jadranu Babiću, Maksimu Bašiću, Vojku Bašiću, Robertu Beloševiću, Matku Biljku, Anti Boroviću, Tomislavu Brandtu, Renatu Brandolici, Admiru Buljubašiću, Siniši Burazeru, Pavlu Cajziku, Ivi Čaljkušiću, Anti Čizmiću, Andri Damjaniću, Zvonimiru Doganu, Tomu Dubravcu, Vladimiru Dugandžiću, Nenadu Dugom, Josipu Ercegoviću Sudcu, Miru Gabeli, Ronaldu Goršiću, Peri Grabovcu, Iliju Guberini, Peri Gudiću, Ivani Ivanović, Zlatku Ivuliću, Anti Jelaviću, Darku Jelineku, Tinu Juriću, Stanku Karamanu, Vjekoslavu Karuzi, Milivoju Keberu, Duji Klariću, Feđi Klariću, Hrvoju Knezu, Matiji Kokoviću, Damiru Krajaču, Gordana Laušiću, Krešimiru Lediću, Dragi Lipiću, Marku Lukuniću, Zoranu Mariću, Radiši Mladenoviću, Frani Moriću, Marku Nadalinu, Željku Pajotu, Paunu Paunoviću, Milanu Paviću, Jozi Petriću, Tončiju Plazibatu, Jošku Ponošu, Jakovu Prkiću, Draženu Raosu, Miroslavu Raosu, Slavenu Raosu, Josipu Regoviću, Pjeru Roiću, Domagoju Sabljaku, Damiru Senčaru, Dragi Sopti, Radi Strikiću, Mariju Strmotiću, Sanjinu Strukiću, Vladimiru Susiću, Borisu Šimiću, Stjepanu Šimiću, Alfonsu Šodanu, Goranu Stanzlu, Jošku Šupiću, Mariju Todoriću, Robertu Valajju, Anti Verzottiju, Nikoli Viliću, Boži Vukičeviću, Slobodanu Županoviću i drugima.

Hvala izvještajnim i fotoagencijama: HINA, AP, TASS, Tanjug, DPA, EFE, UPI i Reuters, CROPIX...

Posebna zahvala na ustupljenim podacima i fotografijama hrvatskim sportskim dužnosnicima čije se biografije nalaze u knjizi, kao i obiteljima preminulih.

